ALPHA BANK

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

χρήσεως από 1η Ιανουαρίου μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2015

(Σύμφωνα με το Ν. 3556/2007)

Αθήναι,
3 Μαρτίου 2016

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου 7

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της 31.12.2015 9

Επεξηγηματική Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου Διαχειριστικής Χρήσεως 2015 23

Δήλωση Εταιρικής Διακυβερνήσεως Διαχειριστικής Χρήσεως 2015 25

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών
(επί των Οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου) 37

Οικονομικές Καταστάσεις Ομίλου της 31.12.2015

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων 39

Ενοποιημένος Ισολογισμός 40

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος 41

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως 42

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών 44

Σημειώσεις επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γενικές Πληροφορίες 45

Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές

1.1 Βάση παρουσίασης 47
1.2 Αρχές ενοποιήσεως 52
1.3 Λειτουργικοί τομείς 54
1.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού 54
1.5 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα 55
1.6 Αρχές ταξινόμησης και αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων 55
1.7 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης 58
1.8 Προσδιορισμός εύλογης αξίας 60
1.9 Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα) 62
1.10 Επενδύσεις σε ακίνητα 62
1.11 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία 62
1.12 Μισθώσεις 63
1.13 Ασφαλιστικές δραστηριότητες 64
1.14 Απομείωση δανείων 65
1.15 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 65
1.16 Φόρος εισοδήματος 66
1.17 Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση 66
1.18 Προγράμματα παροχών στο προσωπικό 67
1.19 Χορήγηση δικαιωμάτων προαιρέσεως, επί μετοχών της Τραπέζης, στο προσωπικό του Ομίλου 68
1.20 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις 68
1.21 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και δανεισμός τίτλων 69
1.22 Τιτλοποιήσεις 69
1.23 Καθαρή Θέση 69
1.24 Τόκοι έσοδα και έξοδα 70
1.25 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες 70
1.26 Έσοδα από μερίσματα 70

1.27 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων 70
1.28 Διακοπείσες δραστηριότητες 70
1.29 Ορισμός συνδεδεμένων μερών 71
1.30 Συγκριτικά στοιχεία 71
1.31 Εκτιμήσεις, κριτήρια λήψεως αποφάσεων και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας 71

Αποτελέσματα

2 Καθαρό έσοδο από τόκους 75
3 Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες 75
4 Έσοδα από μερίσματα 76
5 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων 76
6 Λοιπά έσοδα 76
7 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού 77
8 Γενικά διοικητικά έξοδα 79
9 Λοιπά έξοδα 79
10 Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου 80
11 Φόρος εισοδήματος 80
12 Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή 84

Ενεργητικό

13 Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες 85
14 Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων 85
15 Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου 85
16 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (απαιτήσεις και υποχρεώσεις) 86
17 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών 88
18 Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου 90
19 Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες 91
20 Επενδύσεις σε ακίνητα 94
21 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια 95
22 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια 96
23 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις 97
24 Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού 98

Υποχρεώσεις

25 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα 99
26 Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας) 99
27 Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις 99
28 Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους 102
29 Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους 102
30 Λοιπές υποχρεώσεις 108
31 Προβλέψεις 108

Καθαρή Θέση

32 Μετοχικό κεφάλαιο 110
33 Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο 111
34 Αποθεματικά 111
35 Αποτελέσματα εις νέον 112
36 Υβριδικά κεφάλαια 112

Πρόσθετες πληροφορίες

37 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις 113

38 Εταιρίες που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις 117
39 Γνωστοποιήσεις Ν.4261/5.5.2014 124
40 Πληροφόρηση κατά τομέα 128
41 Διαχείριση κινδύνων 130
41.1 Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου 130
41.2 Κίνδυνος αγοράς 161
Συναλλαγματικός κίνδυνος 161
Επιτοκιακός κίνδυνος 164
41.3 Κίνδυνος ρευστότητας 167
41.4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων 173
41.5 Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού 177
41.6 Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις-υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό 178
42 Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης – Σχέδιο Αναδιάρθρωσης 179
43 Κεφαλαιακή επάρκεια 182
44 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών 183
45 Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιριών 184
46 Εξαγορές εταιριών. 185
47 Γνωστοποιήσεις Ν.4151/2013 187
48 Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και Διακοπείσες δραστηριότητες 187
49 Εταιρικά γεγονότα 192
50 Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων 193
51 Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων 196

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών
(επί των Οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης) 197

Οικονομικές Καταστάσεις Τραπέζης της 31.12.2015

Κατάσταση Αποτελεσμάτων 199

Ισολογισμός 200

Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος 201

Κατάσταση Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως 202

Κατάσταση Ταμειακών Ροών 203

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γενικές Πληροφορίες 204

Ακολουθούμενες λογιστικές αρχές

1.1 Βάση παρουσίασης 206
1.2 Λειτουργικοί τομείς 211
1.3 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού 211
1.4 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα 212
1.5 Αρχές ταξινόμησης και αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων 212
1.6 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης 215
1.7 Προσδιορισμός εύλογης αξίας 217
1.8 Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες 219

1.9 Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα) 219
1.10 Επενδύσεις σε ακίνητα 219
1.11 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία 220
1.12 Μισθώσεις 220
1.13 Απομείωση δανείων 221
1.14 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 222
1.15 Φόρος εισοδήματος 222
1.16 Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση 222
1.17 Προγράμματα παροχών στο προσωπικό 223
1.18 Χορήγηση δικαιωμάτων προαιρέσεως, επί μετοχών της Τραπέζης, στο προσωπικό 224
1.19 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις 224
1.20 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και δανεισμός τίτλων 225
1.21 Τιτλοποιήσεις 225
1.22 Καθαρή Θέση 225
1.23 Τόκοι έσοδα και έξοδα 226
1.24 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες 226
1.25 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων 226
1.26 Διακοπείσες δραστηριότητες 226
1.27 Ορισμός συνδεδεμένων μερών 227
1.28 Συγκριτικά στοιχεία 227
1.29 Εκτιμήσεις, κριτήρια λήψεως αποφάσεων και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας 227

Αποτελέσματα

2 Καθαρό έσοδο από τόκους 231
3 Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες 231
4 Έσοδα από μερίσματα 232
5 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων 232
6 Λοιπά έσοδα 232
7 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού 233
8 Γενικά διοικητικά έξοδα 234
9 Λοιπά έξοδα 235
10 Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου 235
11 Φόρος εισοδήματος 235
12 Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή 238

Ενεργητικό

13 Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες 240
14 Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων 240
15 Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου 240
16 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (απαιτήσεις και υποχρεώσεις) 241
17 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών 243
18 Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου 244
19 Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες 245
20 Επενδύσεις σε ακίνητα 247
21 Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια 248
22 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια 249
23 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις 250
24 Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού 251

Υποχρεώσεις

25 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα 252
26 Υποχρεώσεις προς πελάτες 252
27 Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις 252
28 Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους 254
29 Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους 255
30 Λοιπές υποχρεώσεις 261
31 Προβλέψεις 261

Καθαρή Θέση

32 Μετοχικό κεφάλαιο 262
33 Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο 263
34 Αποθεματικά 263
35 Αποτελέσματα εις νέον 264

Πρόσθετες πληροφορίες

36 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις 265
37 Πληροφόρηση κατά τομέα 268
38 Διαχείριση κινδύνων 270
38.1 Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου 270
38.2 Κίνδυνος αγοράς 299
Συναλλαγματικός κίνδυνος 299
Επιτοκιακός κίνδυνος 302
38.3 Κίνδυνος ρευστότητας 305
38.4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων 311
38.5 Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού 315
38.6 Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις-υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό 316
39 Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης - Σχέδιο αναδιαρθρώσεως 317
40 Κεφαλαιακή επάρκεια 320
41 Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών 321
42 Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιριών 323
43 Εξαγορά Εργασιών Λιανικής Τραπεζικής της Citibank και Diners Club Ελλαδος Α.Ε.Π.Π. 323
44 Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες 326
45 Γνωστοποιήσεις Ν.4151/2013 328
46 Εταιρικά γεγονότα 328
47 Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων 329
48 Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων 332

Στοιχεία και πληροφορίες της Alpha Bank Α.Ε. και του Ομίλου της, χρήσεως από 1η Ιανουαρίου 2015 μέχρι 31η Δεκεμβρίου 2015
(δημοσιευόμενα βάσει του Κ.Ν.2190/20, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα Δ.Π.Χ.Π.) 334

Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων Αυξήσεως του Μετοχικού Κεφαλαίου 337

Έκθεση Ευρημάτων Προσυμφωνημένων Διαδικασιών 339

Πληροφορίες άρθρου 10 Ν.3401/2005 341

Διαθεσιμότητα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 343

Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν.3556/2007)

Εξ όσων γνωρίζουμε, δηλώνουμε ότι οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του Ενεργητικού και Υποχρεώσεων, την Καθαρή Θέση και τα Αποτελέσματα Χρήσεως της Alpha Bank Α.Ε., καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 3 και 4 του Ν.3556/2007, καθώς και ότι η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Τραπέζης καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήναι, 3 Μαρτίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ **Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242**	**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ** **Α.Δ.Τ. Ι 166670**	**ΑΡΤΕΜΗΣ Χ. ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ** **Α.Δ.Τ. ΑΒ 281969**

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της 31.12.2015

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η ελληνική οικονομία, παρά τις σημαντικές αντιξοότητες των τελευταίων μηνών, παρουσίασε ανθεκτικότητα που φαίνεται ότι περιορίζει τις αρνητικές επιπτώσεις, οι οποίες αρχικά αναμένονταν, εξαιτίας των παρατεταμένων διαπραγματεύσεων με τους εταίρους, την θέσπιση της τραπεζικής αργίας και των κεφαλαιακών ελέγχων. Σε αυτό συνέβαλαν οι ηπιότερες του αναμενομένου επιπτώσεις στην οικονομία από τους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων, η σημαντική άνοδος της τουριστικής δραστηριότητας και η μεγάλη μείωση της τιμής του πετρελαίου.

Επισημαίνονται, οι θετικές επιδράσεις των προγραμμάτων προσαρμογής που εφαρμόσθηκαν στη χώρα μας από το 2010 και μετά, οι οποίες κατάφεραν να αντιμετωπίσουν τις μεγάλες μακροοικονομικές και δημοσιονομικές ανισορροπίες, παρά τις καθυστερήσεις και αστοχίες. Συγκεκριμένα, περιορίστηκε το μεγάλο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης και καλύφθηκαν τα 3/4 της συνολικής προσαρμογής (τελικός στόχος για πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ από το 2018, σε σύγκριση με έλλειμμα 10,1% του ΑΕΠ το 2009).

Περιορίσθηκαν επίσης το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, η απώλεια ανταγωνιστικότητας, καθώς και οι δυσκαμψίες στην αγορά εργασίας. Παρατηρήθηκε επιπροσθέτως αισθητή αναδιάρθρωση των κλάδων παραγωγής υπέρ των εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών και γενικά υπέρ των πιο παραγωγικών επιχειρήσεων σε κάθε κλάδο της οικονομίας. Η σύναψη της νέας δανειακής συμφωνίας με τους εταίρους, συνετέλεσε καθοριστικά στον περιορισμό της αβεβαιότητας και στην βελτίωση του κλίματος εμπιστοσύνης.

Τα κυριότερα μεγέθη της ελληνικής οικονομίας έχουν ως ακολούθως:

Α. Το πραγματικό ΑΕΠ παρουσίασε στο πρώτο εξάμηνο του 2015 θετικό ρυθμό μεταβολής 0,6%, ο οποίος υποχώρησε στο -1,9% στο δεύτερο εξάμηνο 2015, εξαιτίας των κεφαλαιακών ελέγχων και της αυξήσεως των φορολογικών συντελεστών. Το 2015 ως σύνολο, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο -0,7%, έναντι αυξήσεως 0,7% το 2014.

Θετική επίδραση στην οικονομική δραστηριότητα είχε το 2015 η άνοδος του τουρισμού και οι εξαγωγές αγαθών. Αντίθετα, οι επενδύσεις, τα έσοδα από την ναυτιλία και οι εισαγωγές επηρεάσθηκαν αρνητικά από τους κεφαλαιακούς ελέγχους και τους χρηματοδοτικούς περιορισμούς. Η ιδιωτική κατανάλωση είχε θετική συμβολή στο ΑΕΠ στο πρώτο εξάμηνο του έτους, ενώ στο δεύτερο εξάμηνο επηρεάσθηκε αρνητικά από την φορολογική επιβάρυνση που επηρέασε το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών.

Β. Στο πεδίο του πληθωρισμού, ο εθνικός δείκτης τιμών καταναλωτού μειώθηκε σε μέσα επίπεδα κατά 1,7% το 2015, έναντι μειώσεως κατά 1,3% το 2014, ενώ ο πληθωρισμός με βάση τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών έλαβε θετικό πρόσημο (+0,4%) τον Δεκέμβριο 2015, για πρώτη φορά από το Φεβρουάριο του 2013.

Επισημαίνεται η σημαντική επιβράδυνση του αποπληθωρισμού που παρατηρήθηκε κυρίως από τον Οκτώβριο του 2015 μέχρι το τέλος του έτους. Η εξέλιξη αυτή πυροδοτήθηκε σε μεγάλο βαθμό από τη μετάταξη μεγάλου αριθμού ειδών διατροφής και υπηρεσιών στον κανονικό ΦΠΑ (23%) από τον μειωμένο (13%), του Αυγούστου 2015, και εξουδετέρωσε τις αποπληθωριστικές πιέσεις οι οποίες οφείλονταν στην πτώση των τιμών του πετρελαίου και στην επίδραση της υποτονικής ζητήσεως. Το 2016 ο πληθωρισμός εκτιμάται ότι θα αυξηθεί και θα κινηθεί παράλληλα με την αναμενόμενη ανάκαμψη της οικονομίας στο δεύτερο εξάμηνο του έτους.

Γ. Σχετικά με την εξέλιξη της αγοράς εργασίας, σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για άτομα ηλικίας 15-74 ετών σε μέσο επίπεδο ενδεκαμήνου 2015, η απασχόληση αυξήθηκε κατά 1,8%, σε ετήσια βάση, (Ιαν.-Νοε. 2014: +0,5%) και ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε σημαντικά κατά 6,0% (Ιαν.-Νοε. 2014: -4,0%), με αποτέλεσμα τη μείωση του μέσου ποσοστού ανεργίας στο 25,1% στο ενδεκάμηνο του 2015 από 26,6% στο ενδεκάμηνο του 2014.

Επιπλέον, το ποσοστό απασχολήσεως (employment population ratio), αυξήθηκε στο 44,4% στο ενδεκάμηνο 2015, έναντι 43,3% στο ενδεκάμηνο του 2014. Επίσης, από τα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ προκύπτει ότι οι καθαρές ροές μισθωτής απασχολήσεως ήταν θετικές το 2015, εξέλιξη που συνιστά την δεύτερη καλύτερη επίδοση από το 2001. Ειδικότερα, το 2015, το ισοζύγιο των καθαρών ροών απασχολήσεως ήταν θετικό στις 99,7 χιλιάδες άτομα, έναντι 99,1 χιλιάδες το 2014.

Δ. Η μεταποιητική δραστηριότητα αυξήθηκε το 2015 κατά 1,2%, ενώ στο πρώτο εξάμηνο 2015 αυξήθηκε κατά 1,9%, γεγονός που σημαίνει ότι κατάφερε να ανακάμψει σχετικά γρήγορα, μετά την πτώση που υπέστη ο δείκτης στους θερινούς μήνες του 2015, λόγω της επιβολής των κεφαλαιακών ελέγχων. Ο Γενικός Δείκτης της Βιομηχανίας αυξήθηκε κατά 0,6% το 2015, έναντι μείωσης 1,9% το 2014. Η βελτίωση της εικόνας της ελληνικής βιομηχανίας προήλθε και από τη μείωση των τιμών των καυσίμων και πρώτων υλών, καθώς και από την διολίσθηση της ισοτιμίας του ευρώ. Σημαντικό ρόλο στην αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής, κυρίως στον κλάδο τροφίμων και ποτών, διεδραμάτισε και η ζήτηση, χάρη στη σημαντική άνοδο του τουριστικού ρεύματος και κατά το 2015. Επισημαίνεται ότι βασικοί κλάδοι της ελληνικής βιομηχανίας εξακολουθούν να παρουσιάζουν αύξηση της παραγωγής, επει-

δή κατόρθωσαν να στρέψουν σημαντικό μέρος της παραγωγής τους και στην εξωτερική αγορά.

Ενθαρρυντικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών στη μεταποίηση (PMI) ανέκαμψε σχετικά γρήγορα τον Οκτώβριο 2015, με αποτέλεσμα τον Δεκέμβριο 2015 να υπερβεί το όριο του 50 (που υποδεικνύει έστω και οριακή αύξηση, της μεταποιητικής παραγωγής), στο 50,2 για πρώτη φορά από τον Αύγουστο του 2014. Η επιχειρηματική εμπιστοσύνη και ιδιαίτερα ο Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος απεκατεστάθη ταχέως μετά τη μεγάλη πτώση του περασμένου καλοκαιριού, καθώς άρχισε να ανακάμπτει από το Σεπτέμβριο 2015 και να ακολουθεί ανοδική πορεία έως τον Ιανουάριο 2016.

Ε. Στις εξωτερικές συναλλαγές, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών (ΙΤΣ) ανήλθε σε € 1,1 δισ. στο ενδεκάμηνο του 2015, έναντι σημαντικού ελλείμματος € 1,9 δισ. στην ίδια περίοδο του 2014. Η σημαντική βελτίωση στο ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών προήλθε από την πτώση του ελλείμματος του ισοζυγίου των αγαθών (λόγω της μεγαλύτερης πτώσεως των εισαγωγών σε σχέση με τις εξαγωγές), που υπερκέρασε τη μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου των υπηρεσιών. Κατά συνέπεια, στο ενδεκάμηνο του 2015 σημειώθηκε πλεόνασμα ΙΤΣ ύψους 0,6% του ΑΕΠ, έναντι ελλείμματος 1,1% του ΑΕΠ που παρατηρήθηκε στο αντίστοιχο διάστημα του 2014.

Ειδικότερα, το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών, που αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο μέρος του ΙΤΣ (86,5% στο Ιαν.-Νοε. 2015), παρουσίασε πλεόνασμα ύψους € 0,9 δισ. στο ενδεκάμηνο 2015, έναντι ελλείμματος € 2,5 δισ. στο αντίστοιχο διάστημα του 2014. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου των υπηρεσιών μειώθηκε κατά € 1,1 δισ. (Ιαν.-Νοε. 2015: € 16,7 δισ., Ιαν.-Νοε. 2014: € 17,8 δισ.), καθώς παρατηρήθηκε μείωση των καθαρών εισπράξεων από μεταφορές, η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από την άνοδο των καθαρών εισπράξεων από ταξιδιωτικές και λοιπές υπηρεσίες. Ειδικότερα, το πλεόνασμα στο ταξιδιωτικό ισοζύγιο αυξήθηκε αν και με επιβραδυνόμενο ρυθμό κατά 7,0%, (Ιαν.-Νοε. 2014: +10,1%). Το 2016 ο τουρισμός, αναμένεται να στηρίξει και πάλι την ελληνική οικονομία, ενισχυμένος από το σχετικά αδύναμο ευρώ.

ΣΤ. Αναφορικά με τη δημοσιονομική προσαρμογή, το 2015 (με στοιχεία ταμειακής λογιστικής βάσης) επετεύχθη πρωτογενές πλεόνασμα ύψους € 4,1 δισ. ή 2,4% του ΑΕΠ, έναντι πρωτογενούς πλεονάσματος € 2,1 δισ. το 2014 (1,1% του ΑΕΠ). Φαίνεται ότι ο στόχος για πρωτογενές έλλειμμα 0,25% του ΑΕΠ, που αρχικά είχε προβλεφθεί σύμφωνα με το νέο πρόγραμμα, είναι επιτεύξιμος. Ο λόγος υπάρξεως πρωτογενούς πλεονάσματος σχετίζεται με το ότι τα δημόσια έσοδα εξελίχθηκαν καλύτερα του αναμενομένου κατά τους τελευταίους μήνες του 2015 και αφετέρου οι πρωτογενείς δαπάνες μειώθηκαν περισσότερο των προγραμματισθέντων. Η αναθεώρηση, προς τα κάτω, των στόχων για το πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα των επομένων ετών συντελεί στην αύξηση ρευστότητας στην πραγματική οικονομία. Σύμφωνα με τις προβλέψεις το προγράμματος, το 2016 έχει τεθεί στόχος για πρωτογενές πλεόνασμα 0,5% του ΑΕΠ.

Ζ. Αναφορικά με το τραπεζικό σύστημα, το 2015 ήταν έτος πρωτοφανών προκλήσεων για κλάδο.

Οι σημαντικές εκροές καταθέσεων καθώς και η αύξηση του ποσοστού των μη εξυπηρετούμενων δανείων προκάλεσαν κλυδωνισμούς στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα και ως εκ τούτου κρίθηκε αναγκαία η εκ νέου συνολική αξιολόγηση και ανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών.

Το φθινόπωρο του 2015 διενεργήθηκε η συνολική αξιολόγηση των τεσσάρων σημαντικών ελληνικών τραπεζών, από την ΕΚΤ και σύμφωνα με την άσκηση προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων προέκυψε υστέρηση κεφαλαίων, στο βασικό σενάριο, ύψους € 4,4 δισ. ευρώ και στο σενάριο δυσμενών εξελίξεων ύψους € 14,4 δισ. Η ανακεφαλαιοποίηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος ολοκληρώθηκε με επιτυχία τον Δεκέμβριο 2015. Το ενδιαφέρον των ξένων επενδυτών ήταν αυξημένο καθώς επένδυσαν στις τέσσερις σημαντικές τράπεζες περίπου € 5,3 δισ. Επιπλέον, μέσω εθελοντικών ασκήσεων διαχειρίσεως στοιχείων παθητικού (προτάσεις ανταλλαγής ομολόγων με μετοχές) αντλήθηκαν κεφάλαια ύψους περίπου € 2,7 δισ. Τέλος, το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας κάλυψε τις επιπρόσθετες κεφαλαιακές ανάγκες για τις δύο τράπεζες, ήτοι ποσό € 5,4 δισ. περίπου, που δεν καλύφθηκαν από ιδιώτες επενδυτές.

Το 2015, η μείωση της τραπεζικής πίστεως προς τον ιδιωτικό τομέα, που είχε ξεκινήσει από το δεύτερο τρίμηνο του 2012 εξαιτίας κυρίως της συνεχούς μειώσεως της ζητήσεως, συνεχίσθηκε με αισθητά βραδύτερο ρυθμό (Δεκέμβριος 2015: -2,0% [1], Δεκέμβριος 2014: -3,1%). Στο τέλος Δεκεμβρίου 2015 το υπόλοιπο χρηματοδοτήσεως προς τον ιδιωτικό τομέα ανήλθε σε € 204,3 δισ., έναντι € 212 δισ. στο τέλος Δεκεμβρίου 2014. Ειδικότερα, η χρηματοδότηση προς τις επιχειρήσεις μειώθηκε μόνο κατά 0,9%τον Δεκέμβριο του 2015, έναντι μειώσεως κατά 3,7%,τον Δεκέμβριο του 2014. Αναφορικά με τα νοικοκυριά, ο 12-μηνος ρυθμός μειώσεως των τραπεζικών πιστώσεων επιταχύνθηκε στο 3,1% Δεκέμβριο 2015, έναντι μειώσεως κατά 2,9% τον Δεκέμβριο του 2014.

Η υποχώρηση της αβεβαιότητας, σε συνάρτηση με τους κεφαλαιακούς ελέγχους, είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των καταθέσεων του ιδιωτικού τομέα κατά € 2,5 δισ. από το τέλος Ιουλίου 2015 έως το τέλος Δεκεμβρίου 2015. Ωστόσο, το υπόλοιπο των ιδιωτικών καταθέσεων διαμορφώθηκε τον Δεκέμ-

[1] *Οι ρυθμοί μεταβολής υπολογίζονται αφού ληφθούν υπόψη οι αναταξινομήσεις δανείων, οι διαγραφές, οι μεταβιβάσεις και οι διακυμάνσεις συναλλαγματικών ισοτιμιών*

βριο 2015 στα € 123,4 δισ., από € 160,3 δισ. το 2014, σημειώνοντας πτώση κατά 23,0%. Σχετικά με τη σύνθεση των καταθέσεων, το 2015 συγκριτικά με τον Δεκέμβριο 2014, παρατηρήθηκε πτώση των καταθέσεων προθεσμίας κατά 48,8% και αύξηση των καταθέσεων ταμιευτηρίου (+15,5%) και όψεως (+10,3%). Η αντικατάσταση καταθέσεων προθεσμίας με ταμιευτηρίου παρατηρείται εντονότερα από τον Ιούλιο 2015, όταν επιβλήθηκαν οι έλεγχοι στην κίνηση κεφαλαίων.

Η αναμενόμενη σταθεροποίηση της ελληνικής οικονομίας, από το δεύτερο εξάμηνο του 2016, εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε εξομάλυνση των χρηματοπιστωτικών συνθηκών.

Οι βασικές προκλήσεις για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα αποτελούν η διαχείριση των μη-εξυπηρετούμενων δανείων και η επιστροφή των καταθέσεων. Το νέο πλαίσιο διαχειρίσεως των μη εξυπηρετούμενων δανείων βελτιώνει τη διαδικασία εξωδικαστικής επιλύσεως διαφορών, καθορίζει τους όρους προστασίας της κύριας κατοικίας και βελτιώνει το πτωχευτικό δίκαιο, υποβοηθώντας έτσι την αποκατάσταση των συναλλακτικών ηθών.

Ο εμπροσθοβαρής χαρακτήρας του νέου προγράμματος, που συνιστά δομικό στοιχείο της νέας συμφωνίας με τους εταίρους, υποβοηθά στην ταχύτερη αποκατάσταση του επιχειρηματικού κλίματος και την προσέλκυση επενδύσεων, αφού ένας μεγάλος αριθμός μέτρων απαιτείται να υλοποιηθεί πριν την πρώτη προγραμματική αξιολόγηση.

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οι πρώτες εβδομάδες του 2016 επανέφεραν στην μνήμη των επενδυτών τις εικόνες του περασμένου Αυγούστου, όταν η αιφνιδιαστική υποτίμηση του νομίσματος της Κίνας κατά 2% προκάλεσε ισχυρές αναταράξεις στις διεθνείς αγορές. Η υποχώρηση των χρηματιστηριακών τιμών στην Κίνα και η διολίσθηση του γουάν, ενίσχυσε την ανησυχία των επενδυτών για μια απότομη επιβράδυνση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης της Κίνας το 2016, συνοδευόμενη αυτή τη φορά και με σημαντική υποχώρηση της τιμής του πετρελαίου. (χαμηλό τελευταίων 12 ετών).

Οι επικρατούσες θέσεις στον Οργανισμό Πετρελαιοεξαγωγικών Κρατών (ΟΠΕΚ) για διατήρηση των επιπέδων παραγωγής προκειμένου να προστατευθούν τα μερίδια αγοράς των χωρών με χαμηλό κόστος παραγωγής, σε συνδυασμό με την εκτιμώμενη αύξηση της παραγωγής από το Ιράν και την Ινδονησία, οδηγούν στην σκέψη ότι η τιμή του πετρελαίου μπορεί να υποχωρήσει περαιτέρω. Ωστόσο, η τιμή του πετρελαίου και των βασικών μετάλλων πιθανόν να παραμείνουν σε χαμηλά επίπεδα για μακρά χρονική περίοδο. Ήδη οι τιμές του χαλκού διαμορφώνονται στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Μάιο του 2009.

Η υψηλή μεταβλητότητα που καταγράφεται από τις αρχές του έτους στα χρηματιστήρια διεθνώς με συνέπειες στην οικονομική δραστηριότητα, δεν αναμένεται να εκλείψει σύντομα. Η πορεία της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης το τρέχον έτος θα εξαρτηθεί από την σταθεροποίηση των τιμών των βασικών εμπορευμάτων και από το πώς η οικονομία της Κίνας θα κατορθώσει να αποφύγει ισχυρούς κλυδωνισμούς, στη διάρκεια μετασχηματισμού του μοντέλου οικονομικής της ανάπτυξης από την εξωτερική ζήτηση, στην κατανάλωση και τις υπηρεσίες. Στόχος της Κίνας, να καταστήσει ανταγωνιστικά τα προϊόντα της στο εξωτερικό και να ωθήσει τους Κινέζους καταναλωτές να αντικαταστάσουν τα εισαγόμενα προϊόντα με εφάμιλλα εγχώριας παραγωγής, αποσκοπώντας τόσο στην οικονομική ανάπτυξη, όσο και στον περιορισμό των εισοδηματικών απωλειών.

Ωστόσο, δεν θα πρέπει να λησμονείται, ότι η όξυνση των γεωπολιτικών εντάσεων υποβόσκει και μπορεί ανά πάσα στιγμή να ανατρέψει την εικόνα του διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με τις πρόσφατες προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (Ιανουάριος 2016), το παγκόσμιο ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 3,1% το 2015, έναντι 3,4% το 2014 και κατά 3,4% το 2016. Όσον αφορά τις ανεπτυγμένες οικονομίες, προβλέπεται ότι συνολικά θα επιτύχουν ρυθμό οικονομικής αναπτύξεως 1,9% το 2015 και 2,1% το 2016 από 1,8% το 2014. Το διεθνές εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών αναμένεται να καταγράψει άνοδο στο τρέχον έτος (3,4%) που θα επιταχυνθεί περαιτέρω στο επόμενο έτος (4,1%).

Στις ΗΠΑ, οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες στο πρώτο τρίμηνο 2015 επηρέασαν την εγχώρια ζήτηση, οι εξαγωγές μειώθηκαν δραστικά και η οικονομική δραστηριότητα περιορίσθηκε. Ωστόσο, η δυναμική του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας επανήλθε σε υψηλότερα επίπεδα στην συνέχεια του έτους, καθώς απουσίαζε η επίδραση των εκτάκτων παραγόντων. Μέσα σε ένα εύθραυστο διεθνές οικονομικό περιβάλλον, τα θετικότερα των αναμενόμενων στοιχεία για την απασχόληση τον Δεκέμβριο στις ΗΠΑ, συνέβαλαν σε ένα βαθμό στην σταθεροποίηση του επενδυτικού κλίματος. Αν και η οικονομία των ΗΠΑ συνεχίζει να βελτιώνεται μέχρι σήμερα, δεν έχουμε διαπιστώσει ότι θα κινηθεί με έναν αξιοσημείωτο ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης στη διάρκεια του 2016. Ειδικότερα, ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ στις ΗΠΑ αναμένεται να ανέλθει στο 2,5% το 2015 και 2,6% το 2016 από 2,4% το 2014.

Στην Ιαπωνία, ο ρυθμός οικονομικής μεγεθύνσεως, εκτιμάται ότι το 2015 θα διαμορφωθεί σε θετικό επίπεδο (0,6%), έναντι αρνητικού ρυθμού ανάπτυξης (-0,1%) το 2014, για να αυξηθεί το 2016 κατά 1,0% λόγω της δημοσιονομικής στήριξης, των χαμηλότερων τιμών του πετρελαίου, των ευνοϊκών οικονομικών συνθηκών και των αυξανόμενων εισοδημάτων των καταναλωτών.

Στην Ευρωζώνη, προβλέπεται αύξηση του ΑΕΠ κατά 1,5% το 2015, έναντι 0,9% το 2014, ενώ το 2016 προβλέπεται ότι θα αυξηθεί περαιτέρω στο 1,7%. Η ισχνή ανάκαμψη στηρίζεται κυρίως στην συνεισφορά της εγχώριας ζητήσεως. Η διευκολυντική νομισματική πολιτική που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η υποχώρηση του Ευρώ συμβάλουν θετικά στην οικονομική ανάπτυξη.

Στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, η οικονομική δραστηριότητα εκτιμάται ότι θα υποχωρήσει στο 4,0% το 2015 από 4,6% το 2014, για να αυξηθεί κατά 4,3% το 2016.

Στην Κίνα, μετά την επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης το 2015 στο 6,9% από 7,3% το 2014 αναμένεται περαιτέρω επιβράδυνση το 2016 στο 6,3%, αντανακλώντας τον περιορισμό των επενδύσεων και της γενικότερης προσπάθειας στροφής στην εσωτερική κατανάλωση ως μοχλό οικονομικής ανόδου.

Στο τρίτο τρίμηνο 2015, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, οι χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης κατέγραψαν άνοδο της οικονομικής δραστηριότητας. Μεγαλύτερο ρυθμό ανάπτυξης παρουσίασαν η Ρουμανία (3,6%) και η ΠΓΔΜ (3,5%). Η οικονομία της Κύπρου για τρίτο κατά σειρά τρίμηνο παρουσίασε θετικό αναπτυξιακό ρυθμό (2,2%) ύστερα από δεκατέσσερα κατά σειρά τρίμηνα υφέσεως, η οποία προήλθε από την πτώση της παραγωγής του δευτερογενούς τομέα και τις δυσχέρειες του χρηματοπιστωτικού κλάδου. Επίσης, η οικονομία της Σερβίας εμφάνισε αύξηση του ΑΕΠ (2,2%) για δεύτερο στη σειρά τρίμηνο, μετά από πέντε συνεχή τρίμηνα αρνητικών επιδόσεων, εξαιτίας των φυσικών καταστροφών του Μαΐου 2014. Συνολικά, ο μέσος ρυθμός αναπτύξεως στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (εκτός Τουρκίας) από 1,0% το 2014 προβλέπεται να διαμορφωθεί περί το 2,2% το 2015 και 2,5% το 2016.

Βασικό χαρακτηριστικό της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας αποτελεί η επικράτηση χαμηλών πληθωριστικών πιέσεων, ιδιαίτερα στις αναπτυγμένες οικονομίες, οι οποίες οφείλονται κυρίως στην υποχώρηση των τιμών ενέργειας και των βασικών εμπορευμάτων.

Στις προηγμένες οικονομίες ο χαμηλός πληθωρισμός επιτρέπει τη συνέχιση της επεκτατικής νομισματικής πολιτικής, προκειμένου να ισχυροποιηθεί η ανάκαμψη και να βελτιωθεί η χρηματοοικονομική κατάσταση του ιδιωτικού αλλά και του δημόσιου τομέα εμμέσως. Οι κυριότερες Κεντρικές Τράπεζες στόχο έχουν να αυξήσουν τον πληθωρισμό, ώστε να επιτύχουν έναν ρυθμό κοντά στο 2%, με συνδυασμό συμβατικών και μη συμβατικών μέτρων επεκτατικής νομισματικής πολιτικής, όπως: πολύ χαμηλά, ακόμα και αρνητικά παρεμβατικά επιτόκια, ποσοτική χαλάρωση (QE) και μελλοντική καθοδήγηση (forward guidance).

Ανάλυση οικονομικών στοιχείων

Το σύνολο του Ενεργητικού ανήλθε την 31.12.2015 σε € 69,3 δισ. μειωμένο έναντι της 31.12.2014 κατά € 3,6 δισ. ή 5%. Στο τέλος Δεκεμβρίου 2015 οι συνολικές χορηγήσεις του Ομίλου προ απομειώσεων διαμορφώθηκαν σε € 58,2 δισ., παραμένοντας σταθερές σε σχέση με το 2014 (€ 58,4 δισ.). Η αύξηση των συσωρευμένων απομειώσεων κατά € 3,2 δισ. κατά τη διάρκεια της χρήσης, έχουν ως αποτέλεσμα την προσαρμογή του υπολοίπου των δανείων μετά τις συσσωρευμένες απομειώσεις στο επίπεδο των € 46,2 δισ. έναντι € 49,6 δισ. την 31.12.2014.

Οι συνολικές καταθέσεις του Ομίλου ανήλθαν σε € 31,4 δισ. παρουσιάζοντας μείωση σε σύγκριση με την 31.12.2014 κατά 26,7%, διαμορφώνοντας το δείκτη δανείων προς καταθέσεις στο 185%. Ο εν λόγω δείκτης έχει επιδεινωθεί έναντι της 31.12.2014 που ανήλθε σε 136%, ως συνέπεια των ασταθών οικονομικών και πολιτικών συνθηκών, καθώς και των μεγάλων εκροών καταθέσεων στη διάρκεια της χρήσης. Αποτέλεσμα της μειώσεως των καταθέσεων ήταν η αύξηση της χρηματοδότησης του Ομίλου από Πιστωτικά Ιδρύματα (κυρίως το Ευρωσύστημα), η οποία διαμορφώθηκε σε € 25,1 δισ., αυξημένη κατά 45,2% σε σύγκριση με την 31.12.2014.

Στα Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και τις Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση έχουν καταχωρήθει τα μεγέθη του Καταστήματος της Τραπέζης στην Βουλγαρία, καθώς και των θυγατρικών Alpha Bank A.D. Skopje και Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις ΑΕ, κατόπιν λήψεως σχετικών αποφάσεων για την έναρξη διαδικασίας πωλήσεώς τους.

Όσον αφορά τα μεγέθη της Καθαρής Θέσεως, η αύξηση από € 7,7 δισ. την 31.12.2014 σε € 9,1 δισ. την 31.12.2015 αποτυπώνει την επιτυχημένη αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της Τραπέζης που πραγματοποιήθηκε κατά τη χρήση του 2015 εξ ολοκλήρου από ιδιωτικές πηγές. Συγκεκριμένα, η αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου ποσού € 2,6 δισ. πραγματοποιήθηκε με την κατά 1 δισ. κεφαλαιοποίηση χρηματικών απαιτήσεων στα πλαίσια της ασκήσεως διαχειρίσεως στοιχείων παθητικού και την κατά € 1,6 δισ. συγκέντρωση μετρητών. Κατόπιν της ανωτέρω αυξήσεως, το Μετοχικό Κεφάλαιο ανέρχεται σε € 0,46 δισ., διαιρούμενο σε 1.536.881.200 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, μετοχές, και η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ανέρχεται σε € 10,8 δισ.

Αναλύοντας τα αποτελέσματα του έτους τα καθαρά έσοδα από τόκους διαμορφώθηκαν σε € 1.932 εκατ., επηρεαζόμενα θετικά από τη μείωση των τόκων καταθέσεων, η οποία αντισταθμίστηκε μερικώς από το αυξημένο κόστος άντλησης κεφαλαίων λόγω της συμμετοχής στον μηχανισμό Emergency Liquidity Assistance (ELA).

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες ανήλθαν σε € 314,7 εκατ. παρουσιάζοντας μείωση κατά 5,8% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος κατά το οποίο ανήλθαν στο ποσό των € 334,2 εκατ. έχοντας επηρεαστεί από την εφαρμογή της τραπεζικής αργίας αλλά και τους συνεχιζόμενους περιορισμούς στην κίνηση κεφαλαίων.

Τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων κατέγραψαν ζημίες ύψους € 45 εκατ., έχοντας επηρεασθεί αρνητικά κατά κύριο λόγο από την άσκηση διαχειρίσεως στοιχείων παθητικού που ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2015. Το σύνολο των εσόδων του Ομίλου διαμορφώθηκε σε € 2.268 εκατ., σημειώνοντας μείωση κατά 3,9% σε σύγκριση με το 2014 που ανήλθαν σε € 2.360 εκατ.

Το σύνολο εξόδων του Ομίλου διαμορφώθηκε σε € 1.305 εκατ., σημειώνοντας μείωση κατά 16% σε σύγκριση με το 2014 που ανήλθαν σε € 1.554 εκατ., κυρίως λόγω της συνολικής ετήσιας θετικής επίδρασης του μειωμένου κόστους προσωπι-

κού συνεπεία της επιτυχημένης ολοκλήρωσης του προγράμματος εθελούσιας εξόδου κατά το προηγούμενο έτος.

Οι ζημιές απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανήλθαν στο ποσό των € 3.020 εκατ. έναντι ποσού € 1.847 εκατ. το έτος 2014, σημειώνοντας αύξηση που οφείλεται στις ιδιαίτερες μακροοικονομικές συνθήκες που επικρατούσαν κατά τη διάρκεια του έτους.

Ο φόρος εισοδήματος σε επίπεδο Ομίλου είναι πιστωτικός και ανέρχεται σε € 806,8 εκατ., έχοντας επηρεαστεί κατά € 398 εκατ. από τη μεταβολή του φορολογικού συντελεστή από 26% σε 29% στη διάρκεια της χρήσεως.Τα αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες διαμορφώθηκαν σε ζημιές € 1.260 εκατ. και τα αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες ανήλθαν σε ζημιές ποσού € 111,8 εκατ., περιλαμβανομένων των αρνητικών διαφορών αποτίμησης των στοιχείων του Καταστήματος Βουλγαρίας ποσού € 89 εκατ., καθώς και της Alpha Bank AD Skopje ποσού € 14 εκατ.

Συμμετοχή στο πρόγραμμα ενισχύσεως της ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας

Στο πλαίσιο του προγράμματος ενισχύσεως της ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008, η Τράπεζα έχει προβεί:

- Στην έκδοση κοινών ομολογιακών δανείων με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ποσού € 9,2 δισ.

Τα ανωτέρω χρεόγραφα ενεχυριάζονται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, με σκοπό την άντληση ρευστότητας.

Λοιπές πληροφορίες

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τραπέζης της 26.6.2015 αποφάσισε:

i. τη μη διανομή μερίσματος προς τους κατόχους των κοινών μετοχών της Τραπέζης και

ii. τη μη καταβολή προς το Ελληνικό Δημόσιο της κατ' άρθρο 1 παρ.3 Ν.3723/2008, ως ισχύει, οριζόμενης αποδόσεως για τη χρήση 2014 εκ των προνομιούχων μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης, που είχε στην κυριότητά του έως την 17.4.2014.

Διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος, έχει θεμελιώσει ένα πλαίσιο διεξοδικής και συνετής διαχειρίσεως των πάσης φύσεως κινδύνων που αντιμετωπίζει πάνω στις βέλτιστες εποπτικές πρακτικές και το οποίο, με βάση την κοινή ευρωπαϊκή νομοθεσία και το ισχύον σύστημα κοινών τραπεζικών κανόνων, αρχών και προτύπων, εξελίσσεται διαρκώς με την πάροδο του χρόνου ώστε να εφαρμόζεται στην καθημερινή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της Τραπέζης εντός και εκτός συνόρων, καθιστώντας αποτελεσματική την εταιρική διακυβέρνηση της Τραπέζης.

Βασική επιδίωξη του Ομίλου κατά το 2015 ήταν η διατήρηση των υψηλών προδιαγραφών εσωτερικής διακυβερνήσεως και η συμμόρφωση με τις ρυθμιστικές και εποπτικές διατάξεις διαχειρίσεως κινδύνων ώστε να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη στη διεξαγωγή των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων μέσω της παροχής κατάλληλων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

Από τον Νοέμβριο του 2014, ο Όμιλος εμπίπτει στο πλαίσιο του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM) -του νέου συστήματος χρηματοπιστωτικής εποπτείας το οποίο περιλαμβάνει την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και την Τράπεζα της Ελλάδος- και, ως ένα σημαντικό πιστωτικό ίδρυμα, εποπτεύεται άμεσα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ).Ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός εργάζεται από κοινού με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωομάδα, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ) στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους.

Επίσης, από την 1η Ιανουαρίου 2014 τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 και ο Κανονισμός 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης της 26ης Ιουνίου 2013 («CRD IV»), που σταδιακά εισάγουν το νέο πλαίσιο επάρκειας ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων, στα πρότυπα της Βασιλείας ΙΙΙ.

Σε αυτό το νέο ρυθμιστικό και εποπτικό πλαίσιο διαχειρίσεως κινδύνων, ο Όμιλος ενδυναμώνει περαιτέρω την εσωτερική διακυβέρνηση και την στρατηγική αναλήψεως και διαχειρίσεως των κινδύνων και επαναπροσδιορίζει το επιχειρηματικό του μοντέλο προκειμένου να επιτύχει την πλήρη συμμόρφωση με τις αυξημένες κανονιστικές προδιαγραφές και τις εκτεταμένες κατευθυντήριες γραμμές που αφορούν στην διακυβέρνηση των δεδομένων των πάσης φύσεως κινδύνων, την συγκέντρωση των δεδομένων αυτών και την ενσωμάτωσή τους στην απαιτούμενη υποβολή εκθέσεων και αναφορών προς τη Διοίκηση και τις εποπτικές αρχές.

Η νέα προσέγγιση του Ομίλου συγκροτεί ένα στέρεο θεμέλιο για τον συνεχή επαναπροσδιορισμό της στρατηγικής αναλήψεως κινδύνων μέσω (α) του προσδιορισμού του βαθμού στον οποίο η Τράπεζα επιθυμεί να αναλαμβάνει κινδύνους (risk appetite), (β) της εκτιμήσεως των ενδεχόμενων επιπτώσεων της στρατηγικής αναπτύξεως δραστηριοτήτων στον καθορισμό των ορίων αναλήψεως κινδύνων, ώστε οι σχετικές αποφάσεις να συνδυάζουν την προβλεπόμενη κερδοφορία με το ενδεχόμενο απωλειών και (γ) της αναπτύξεως κατάλληλων διαδικασιών παρακολουθήσεως της εφαρμογής της στρατηγικής αυτής μέσω ενός μηχανισμού κατανομής ευθυνών αναλήψεως κινδύνων μεταξύ των μονάδων της Τραπέζης.

Πιο συγκεκριμένα, ο Όμιλος, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων του καθώς και του προφίλ κινδύνου, αναπτύσσει τη στρατηγική αναλήψεως κινδύνων γύρω από τις κάτωθι τρεις γραμμές άμυνας, οι οποίες συνιστούν καθοριστικό παράγοντα της αποτελεσματικής λειτουργίας του:

- Τις μονάδες αναπτύξεως τραπεζικών δραστηριοτήτων και διενέργειας συναλλαγών {λειτουργίες υποδοχής και διεκπεραιώσεως αιτημάτων πελατών, προωθήσεως και διαθέσεως τραπεζικών προϊόντων στο κοινό (πιστώσεις, καταθετικά και επενδυτικά προϊόντα), και εν γένει διενέργειας συναλλαγών (front line)}, οι οποίες είναι λειτουργικά διαχωρισμένες από τις μονάδες εγκρίσεως αιτημάτων, επιβεβαίωσης, λογιστικοποίησης και διακανονισμού συναλλαγών.

  Συνιστούν την πρώτη γραμμή άμυνας και «ιδιοκτησίας» του κινδύνου, η οποία αναγνωρίζει και διαχειρίζεται τους κινδύνους που θα προκύψουν κατά την άσκηση των τραπεζικών δραστηριοτήτων.

- Τις μονάδες διαχειρίσεως και ελέγχου κινδύνων και κανονιστικής συμμορφώσεως, οι οποίες είναι διαχωρισμένες αφενός μεταξύ τους και αφετέρου από την πρώτη γραμμή άμυνας.

  Συνιστούν την δεύτερη γραμμή άμυνας και λειτουργούν συμπληρωματικά στην διενέργεια των τραπεζικών δραστηριοτήτων της πρώτης γραμμής άμυνας, με στόχο τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας στην λήψη αποφάσεων, την μέτρηση της αποτελεσματικότητας των εν λόγω αποφάσεων σε όρους αναλήψεως κινδύνων, την συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο, περιλαμβανομένων των εσωτερικών κανονισμών και των κανόνων δεοντολογίας και τη συγκεντρωτική απεικόνιση και την εκτίμηση της συνολικής εκθέσεως της Τραπέζης και του Ομίλου σε κίνδυνο.

- Τις μονάδες εσωτερικού ελέγχου, οι οποίες είναι διαχωρισμένες από την πρώτη και την δεύτερη γραμμή άμυνας.

  Συνιστούν την τρίτη γραμμή άμυνας, η οποία μέσω των ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών καλύπτει σε συνεχή βάση κάθε δραστηριότητα της Τραπέζης και του Ομίλου και διασφαλίζει τη συνεπή υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής, συμπεριλαμβανομένης και της στρατηγικής διαχειρίσεως κινδύνων, μέσω της πιστής εφαρμογής των εσωτερικών πολιτικών και διαδικασιών, και συντελεί στην αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος απορρέει από την ενδεχόμενη αδυναμία των δανειοληπτών ή αντισυμβαλλομένων να αποπληρώσουν ομαλά τις οφειλές τους όπως αυτές προκύπτουν από τις δανειακές τους υποχρεώσεις προς τον Όμιλο.

Ο πρωταρχικός στόχος της στρατηγικής του Ομίλου για την διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, προκειμένου να επιτυγχάνει τη μεγιστοποίηση της προσαρμοσμένης ως προς τον κίνδυνο απόδοσης, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την διεξαγωγή των καθημερινών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εντός ενός σαφώς καθορισμένου πλαισίου χορηγήσεως πιστώσεων, που υποστηρίζεται από αυστηρά πιστωτικά κριτήρια, είναι η συνεχής, έγκαιρη και συστηματική παρακολούθηση του δανειακού χαρτοφυλακίου και η διατήρηση των πιστοδοτικών ανοιγμάτων εντός του πλαισίου των αποδεκτών συνολικών ορίων αναλήψεως κινδύνων

Το πλαίσιο της διαχειρίσεως του πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου αναπτύσσεται έχοντας ως βάση μία σειρά διαδικασιών πιστωτικής πολιτικής και συστημάτων και μοντέλων μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου του πιστωτικού κινδύνου, τα οποία υπόκεινται σε μια συνεχή διαδικασία επανεξέτασης, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης εναρμόνισή τους με το νέο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και η προσαρμογή τους στις απαιτήσεις των εκάστοτε οικονομικών συγκυριών και της φύσεως και εκτάσεως των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Ενδεικτικά, η ενίσχυση και βελτίωση του εν λόγω πλαισίου κατά το 2015 επιτεύχθηκε διαμέσου των κάτωθι ενεργειών:

- Διαρκής επικαιροποίηση των Κανονισμών Πιστοδοτήσεων Επιχειρηματικής Πίστεως (Wholesale) και Λιανικής Τραπεζικής (Retail) στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, προσαρμοσμένων στις εκάστοτε μακροοικονομικές και χρηματοπιστωτικές συνθήκες, στο προφίλ κινδύνου του Ομίλου καθώς και τα εκάστοτε αποδεκτά ανώτατα όρια αναλήψεως κινδύνου συνολικά για κάθε είδος κινδύνου.
- Διαρκής επικαιροποίηση των Μοντέλων Διαβαθμίσεως Επιχειρηματικής Πίστεως και Λιανικής Τραπεζικής σε Ελλάδα και Εξωτερικό ώστε να διασφαλίζεται η ορθή και αποτελεσματική λειτουργία τους.
- Επικαιροποίηση των Πολιτικών Υπολογισμού Προβλέψεων Πιστοδοτήσεων Επιχειρηματικής Πίστεως (Wholesale) και Λιανικής Τραπεζικής (Retail).
- Κεντροποιημένη και αυτοματοποιημένη εγκριτική διαδικασία αιτημάτων Λιανικής Τραπεζικής σε Ελλάδα και Εξωτερικό.
- Πλήρης κεντροποίηση μηχανισμών εισπρακτικής πολιτικής, Λιανικής Τραπεζικής (Στεγαστικά δάνεια, Καταναλωτικά Δάνεια, Πιστωτικές Κάρτες, Επιχειρηματικά δάνεια αρμοδιότητας Retail Banking), σε Ελλάδα και Εξωτερικό.
- Συστηματική μέτρηση και αξιολόγηση του κινδύνου συγκεντρώσεως ανά αντισυμβαλλόμενο και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.
- Περιοδική διενέργεια ασκήσεων προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων κρίσεως (stress tests) ως εργαλείο αξιολογήσεως των επιπτώσεων των διαφόρων μακροοικονομικών σεναρίων στην καθιέρωση της επιχειρησιακής στρατηγικής, την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων και την κεφαλαιακή θέση του Ομίλου. Οι ασκήσεις προσομοιώσεως καταστάσεων κρίσεως υλοποιούνται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εποπτικού πλαισίου και αποτελούν βασική συνιστώσα της στρατηγικής διαχειρίσεως του πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου.

Επιπλέον, οι ακόλουθες ενέργειες ευρίσκονται σε εξέλιξη με

σκοπό τον εμπλουτισμό και την ανάπτυξη του εσωτερικού συστήματος διαχειρίσεως πιστωτικού κινδύνου:

- Συνέχιση της προετοιμασίας για τη μετάβαση της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων και των χαρτοφυλακίων της πρώην Εμπορικής Τραπέζης και της Citibank Ελλάδος, στην Ελλάδα, στην Εξελιγμένη Μέθοδο Υπολογισμού των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου. Για τους σκοπούς της εν λόγω μεταβάσεως θα χρησιμοποιηθεί η Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (Advanced Internal Ratings-Based Approach), όσον αφορά τα χαρτοφυλάκιο Επιχειρηματικής Πίστεως, Λιανικής Τραπεζικής, χρηματοδοτικών μισθώσεων και πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.
- Καθορισμός ενός ειδικού πλαισίου υποχρεώσεων για την διαχείριση των σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων δανείων, παράλληλα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από τον Εκτελεστικό Κανονισμό 2015/227 της 9ης Ιανουαρίου 2015 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ. 680/2014 της Επιτροπής για τη θέσπιση εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά την υποβολή εποπτικών αναφορών από τα ιδρύματα, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στην Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος, Π.Ε.Ε. 42/30.05.2014 και την τροποποίηση αυτής με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος, Π.Ε.Ε. 47/09.02.2015, που προσδιορίζουν το πλαίσιο των εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση από τα πιστωτικά ιδρύματα των πιστοδοτήσεων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων πιστοδοτήσεων.

  Το πλαίσιο αυτό αναπτύσσεται με βάση τους παρακάτω πυλώνες:

  (α) Την καθιέρωση ανεξάρτητης λειτουργίας διαχειρίσεως των σε καθυστέρηση και μη εξυπηρετούμενων δανείων και διοικητικών οργάνων που αντιπροσωπεύονται από την Επιτροπές Αξιολογήσεως Αναγγελιών Πελατών και Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση καθώς και τα Συμβούλια Καθυστερήσεων.

  (β) Την θέσπιση χωριστής καταγεγραμμένης στρατηγικής διαχειρίσεως των ως άνω δανείων, και

  (γ) Την βελτίωση των μηχανογραφικών συστημάτων και διαδικασιών προκειμένου να επιτευχθεί η συμμόρφωση με την απαιτούμενη περιοδική υποβολή αναφορών προς τη Διοίκηση και τους εποπτικούς μηχανισμούς.
- Διαρκής αναδιαμόρφωση των βάσεων δεδομένων για την πραγματοποίηση στατιστικών ελέγχων στα Υποδείγματα Αξιολογήσεως Πιστωτικού Κινδύνου Ομίλου. Αναβάθμιση και αυτοματοποίηση της παραπάνω διαδικασίας σχετικά με τις πιστοδοτήσεις Wholesale Banking και Retail Banking με τη χρήση εξειδικευμένων στατιστικών λογισμικών. Σταδιακή υλοποίηση αυτόματης διασυνδέσεως συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου με τα κεντρικά συστήματα (core banking) όλων των Εταιριών του Ομίλου στο εξωτερικό.

Ενίσχυση του μηχανισμού ελέγχων πληρότητας και ποιότητας των κρίσιμων πεδίων, Επιχειρηματικής και Λιανικής Πίστεως, για την παρακολούθηση, τη μέτρηση και τον έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου.

Κίνδυνος Ρευστότητας και Επιτοκίων Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου

Το 2015 ήταν μια κρίσιμη χρονιά για την ελληνική οικονομία και το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Η πολιτική αβεβαιότητα που δημιουργήθηκε με την προκήρυξη των εθνικών εκλογών, ο φόβος για μη τήρηση του προγράμματος αποπληρωμής του χρέους και μη συμφωνίας με τους εταίρους για την επέκτασή του καθώς και η παρατεταμένη περίοδος διαπραγματεύσεων οδήγησαν τελικά στην επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στις τραπεζικές συναλλαγές με αποτέλεσμα τον περιορισμό των πηγών αντλήσεως κεφαλαίων από το τραπεζικό σύστημα. Στο πρώτο εξάμηνο του 2015, οι καταθέσεις τόσο σε επίπεδο Τραπέζης όσο και σε επίπεδο Ομίλου λόγω του τεταμένου κλίματος μειώθηκαν σημαντικά. Έτσι, στις 30.06.2015 οι καταθέσεις της Τραπέζης μειώθηκαν κατά 29% σε σχέση με την 31.12.2014 και αντίστοιχα κατά 9,4% οι καταθέσεις των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου. Αποτέλεσμα αυτών των εξελίξεων ήταν την 30.6.2015 να ανέλθει η χρηματοδότηση της Τραπέζης από το Ευρωσύστημα σε 27,8 δισ. Ευρώ, εκ των οποίων τα 23 δισ. Ευρώ προέρχονταν από το μηχανισμό έκτακτης χρηματοδότησης της Τραπέζης της Ελλάδος (ELA). Στο δεύτερο εξάμηνο του 2015 και μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, η Τράπεζα ολοκλήρωσε επιτυχώς στις 25.11.2015 την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ύψους 2,563 δισ. Ευρώ. Πιο αναλυτικά, η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου προήλθε αφενώς με την καταβολή μετρητών ύψους 1,552 δισ. Ευρώ δια ιδιωτικής τοποθετήσεως σε ειδικούς και άλλους επιλέξιμους επενδυτές και αφετέρου δια κεφαλαιοποιήσεως χρηματικών απαιτήσεων ποσού 1,011 δισ. Ευρώ στο πλαίσιο της προαιρετικής ανταλλαγής υφιστάμενων τίτλων από κατόχους τους που συμμετείχαν στην Άσκηση Διαχειρίσεως Παθητικού (Liability Management Exercise). Η επιτυχημένη αύξηση μετοχικού κεφαλαίου σε συνδυασμό με τον περιορισμό της αβεβαιότητας και την αποκατάσταση του κλίματος εμπιστοσύνης με τη νέα δανειακή συμφωνία με τους εταίρους και τη σταθεροποίηση του πολιτικού κλίματος μετά τις εκλογές του Σεπτεμβρίου, οδήγησαν σε μια μικρή αύξηση των καταθέσεων κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2015 καθώς και στη σύναψη πράξεων συμφωνιών επαναγοράς με τρίτους. Στο τέλος του 2015 το ύψος του δανεισμού μας από το Ευρωσύστημα ανερχόταν στα 24,4 δισ. Ευρώ, εκ των οποίων τα 19,6 δισ. Ευρώ προέρχονταν από τον ELA.

Στο πλαίσιο των νέων απαιτήσεων του Κανονιστικού περιβάλλοντος (Basel III) για τη ρευστότητα, παρακολουθούνται συστηματικά η σταθερότητα, το κόστος και η διαφοροποίηση των πηγών άντλησης ρευστότητας. Εντός του 2015 ο νέος δείκτης ρευστότητας Liquidity Coverage Ratio υποβαλόταν σε μηνιαία βάση με όριο 60%, ενώ σε μηνιαία βάση τηρούνταν και ο Net Stable Funding Ratio. Αναλυτικές καταστάσεις τόσο για τη ρευστότητα και την ανάλυση των πηγών χρηματοδότησης όσο και για τις επιπτώσεις των εποπτικών επιτοκιακών σεναρίων κρίσεως στην κερδοφορία του Ομίλου δίνονται σε τριμηνιαία βάση στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ).

Στη διάρκεια του έτους 2015, η Τράπεζα ανανέωσε και επικαιροποίησε τις πολιτικές και διαδικασίες του σχεδίου ανακάμψεως (Recovery Plan). Λόγω της επιβαρυμένης κατάστασης της ελληνικής οικονομίας, ζητήθηκε στις θυγατρικές Τράπεζες του Ομίλου από τους τοπικούς Επόπτες, να ανανεώσουν και να επικαιροποιήσουν, παράλληλα με τα σχέδια αντιμετώπισης κρίσεως (Contigency Funding Plans) και τα σχέδια ανακάμψεως (Recovery Plans).

Η διαρκής επικαιροποίηση του συστήματος ALM, στο οποίο βασίζονται όλες οι αναφορές της Τραπέζης, είναι απαραίτητη για την εξέλιξη και ανάπτυξη του προϊοντικού μείγματος της Τραπέζης λαμβάνοντας υπ' όψιν την τρέχουσα δομή του ανταγωνισμού αλλά και τις οικονομικές συνθήκες. Ειδικά, ο έλεγχος και οριστικοποίηση των εφαρμοζόμενων παραδοχών (conventions) ανά-τιμολόγησης και κινήσεως των λογαριασμών χωρίς συμβατική λήξη (Non Maturing assets-liabilities), σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού, εντάσσεται στα πλαίσια της αποδοτικότερης και αποτελεσματικότερης διαχείρισης των κινδύνων Ενεργητικού-Παθητικού. Να σημειωθεί ότι στο τέλος του 2015, πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της ετήσιας επικαιροποίησης των εφαρμοσμένων παραδοχών και σύμφωνα με τις νέες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής, αναθεώρηση όλων των εφαρμοζόμενων παραδοχών.

Η διατραπεζική χρηματοδότηση (βραχυπρόθεσμη, Μεσο-Μακροπρόθεσμη) καθώς και οι δείκτες συμβάντων ενεργοποίησης (Early Warning Indicators) της Τραπέζης, των θυγατρικών και των καταστημάτων εξωτερικού του Ομίλου παρακολουθούνται σε ημερήσια βάση με αντίστοιχη παραγωγή αναφορών, ενώ σημαντικές ημερήσιες αποκλίσεις αναφέρονται αρμοδίως.

Σε μηνιαία βάση πραγματοποιούνται ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για σκοπούς ρευστότητας προκειμένου να αξιολογηθούν πιθανές εκροές (συμβατικές ή ενδεχόμενες) με σκοπό τον προσδιορισμό του επιπέδου της άμεσης διαθέσιμης ρευστότητας για την κάλυψη των αναγκών της Τραπέζης. Οι ασκήσεις αυτές διενεργούνται σύμφωνα με την εγκεκριμένη, εντός του 2015, Liquidity Buffer and Liquidity Stress Scenario πολιτική του Ομίλου .

Επιπλέον, ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων υλοποιούνται για σκοπούς επιτοκιακού κινδύνου του Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου με σκοπό την εκτίμηση της μεταβλητότητας του καθαρού εσόδου τόκων του Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου και της οικονομικής αξίας πελατειακών δανείων και καταθέσεων.

Κίνδυνος Αγοράς, Αντισυμβαλλομένου και Συναλλάγματος

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει ισχυρό περιβάλλον ελέγχου με πολιτικές και διαδικασίες σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές με σκοπό την κάλυψη των επιχειρησιακών αναγκών που ενέχουν κινδύνους αγοράς και αντισυμβαλλομένου περιορίζοντας δυσμενείς επιπτώσεις σε αποτελέσματα και κεφάλαια. Το πλαίσιο μεθοδολογιών και συστημάτων για την αποτελεσματική διαχείριση αυτών των κινδύνων εξελίσσεται σε συνεχή βάση σύμφωνα με την εξέλιξη των συνθηκών στις αγορές και την κάλυψη των πελατειακών απαιτήσεων.

Οι αποτιμήσεις θέσεων ομολόγων και παραγώγων ελέγχονται σε συνεχή βάση. Κάθε νέα θέση εξετάζεται ως προς τα χαρακτηριστικά της και αναπτύσσεται αρμόζουσα μεθοδολογία αποτίμησης, εφόσον απαιτείται. Σε τακτική βάση διενεργούνται ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για να αξιολογείται η επίπτωση διαφόρων σεναρίων μεταβολής των συνθηκών στις αγορές όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος σε αποτελέσματα και κεφάλαια.

Έχει υιοθετηθεί και εφαρμόζεται λεπτομερής δομή ορίων διαπραγματεύσεως και επενδυτικών θέσεων, ορίων αντισυμβαλλομένων και χωρών, που περιλαμβάνει τακτική παρακολούθηση εναυσμάτων για την διενέργεια έκτακτων αναθεωρήσεων. Η χρήση των ορίων ελέγχεται σε συνεχή βάση και τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται αρμοδίως.

Για τον περιορισμό των κινδύνων αγοράς του τραπεζικού χαρτοφυλακίου, εφαρμόζονται σχέσεις αντιστάθμισης με παράγωγα και η αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης ελέγχεται σε τακτική βάση.

Εντός του 2015 λόγω της επιβολής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και τη μείωση ή απόσυρση διατραπεζικών πιστωτικών γραμμών, παρατηρήθηκαν προβλήματα στη διενέργεια πράξεων χρηματοδότησης σε συνάλλαγμα με αποτέλεσμα να αυξηθεί η ανοικτή συναλλαγματική θέση του Ομίλου. Καθώς βελτιώνονται οι συνθήκες στην αγορά, ο Όμιλος μειώνει σταδιακά αυτές τις θέσεις. Επίσης, παρακολουθούνταν σε συνεχή βάση οι παράμετροι αποτίμησης για ομόλογα και παράγωγα της ελληνικής αγοράς με σκοπό την άμεση αναθεώρησή τους σε περίπτωση μειωμένης ρευστότητας για σκοπούς αποτίμησης και παρακολούθησης κινδύνων, αναθεωρήθηκαν και εφαρμόστηκαν νέα όρια διαπραγματεύσεως και επενδυτικά, αντισυμβαλλομένων και χωρών για διάφορες εταιρίες του Ομίλου σύμφωνα με τακτικές και έκτακτες αναθεωρήσεις και εμπλουτίστηκε η παρακολούθηση της έκθεσης των εταιριών του Ομίλου σε κινδύνους αγοράς και αντισυμβαλλομέ-

νου. Επιπρόσθετα αξιολογήθηκε το υπόδειγμα για τον υπολογισμό Credit Valuation Adjustment στο πλαίσιο του Greek Comprehensive Assessment που διενήργησε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με αποτέλεσμα ελάχιστη επίπτωση στα ίδια κεφάλαια και η Τράπεζα συμμετείχε στην άσκηση με στόχο την εκτίμηση των επιπτώσεων (QIS) των εξαιρουμένων θέσεων από τον υπολογισμό των απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων για τον κίνδυνο προσαρμογής πιστωτικής αποτίμησης αντισυμβαλλομένου (CVA) που οργάνωσε η Ευρωπαική Αρχή Τραπεζών σε συνεργασία με τις Εθνικές Εποπτικές Αρχές και την Ευρωπαική Κεντρική Τράπεζα (ECB).

Λειτουργικός Κίνδυνος

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης στην εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου η Τράπεζα προχώρησε με εντατικό ρυθμό στην επέκταση των προληπτικών μεθόδων αναγνώρισης και αξιολόγησης κινδύνου αλλά και στον εμπλουτισμό της διαδικασίας συλλογής και ανάλυσης γεγονότων λειτουργικού κινδύνου.

Πιο συγκεκριμένα, η μέθοδος αυτό-αξιολογήσεως λειτουργικού κινδύνου (RCSA) εφαρμόστηκε σύμφωνα με το γενικό πρόγραμμα τόσο σε επιλεγμένες Διευθύνσεις όσο και σε Εταιρίες του Ομίλου στο εσωτερικό και εξωτερικό. Σημειώνεται ότι η μέθοδος αυτή προβλέπει την αναγνώριση και αξιολόγηση των ενδεχόμενων λειτουργικών κινδύνων μετά την εφαρμογή ελέγχων (υπολειπόμενοι κίνδυνοι). Στη συνέχεια οι αρμόδιες Μονάδες προβαίνουν στην ανάληψη δράσεων για την αντιστάθμιση των πιθανών αρνητικών αποτελεσμάτων.

Επίσης, εκκίνησε έργο για την προετοιμασία της Τραπέζης για την εφαρμογή Εξελιγμένης Μεθόδου Μετρήσεως Λειτουργικού Κινδύνου (Advance Measurement Approach).

Τα γεγονότα λειτουργικού κινδύνου, τα αποτελέσματα της αυτό-αξιολόγησεως καθώς και άλλα τρέχοντα ζητήματα λειτουργικού κινδύνου παρακολουθούνται συστηματικά σε όλες τόσο σε επίπεδο Τραπέζης όσο και των εταιριών του Ομίλου από αρμόδιες Επιτροπές Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου οι οποίες έχουν αυξημένες αρμοδιότητες τόσο στην επισκόπηση των σχετικών πληροφοριών όσο και στη λήψη μέτρων περιορισμού του Λειτουργικού Κινδύνου.

Διαχείριση Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (NPLs)

Ως αποτέλεσμα της παρατεταμένης ύφεσης της ελληνικής οικονομίας όπου το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 24,3%[2] από το τέταρτο τρίμηνο 2008 έως το τέταρτο τρίμηνο 2014, η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τραπέζης επιδεινώθηκε με αποτέλεσμα την αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPL) σε όλα τα επιμέρους χαρτοφυλάκια. Ανταποκρινόμενη σε αυτές τις προκλήσεις, η Τράπεζα επικεντρώθηκε σε τρεις βασικές στρατηγικές πρόληψης και αντιμετώπισης των NPLs:

- Έμφαση στην προσπάθεια είσπραξης απαιτήσεων, ιδιαίτερα σε σχέση με τους δανειολήπτες στα αρχικά στάδια καθυστερήσεων
- Βελτίωση των εμπράγματων εξασφαλίσεων (collaterals) μέσω επιπλέον προσημειώσεων
- Προσφορά προϊόντων ρυθμίσεων προς τους δανειολήπτες, σε μια προσπάθεια να ανακουφίσει βραχυπρόθεσμες οικονομικές δυσκολίες τους. Αυτό εξασφαλίζει ότι η Τράπεζα θα μπορούσε να συμπληρώσει αυτές τις ρυθμίσεις, εφόσον απαιτηθεί, από τη στιγμή που ένα πιο σταθερό μακροοικονομικό περιβάλλον θα επιτρέπει την καλύτερη αξιολόγηση των οικονομικών δυνατοτήτων των δανειοληπτών.

Ωστόσο, εν μέσω ενός ιδιαίτερα απαιτητικού οικονομικού περιβάλλοντος, η Τράπεζα αναθεωρεί συνεχώς και προσαρμόζει τη στρατηγική της για τη διαχείριση των NPLs. Κατά τη διάρκεια των ετών 2014 και 2015, η Τράπεζα έχει υλοποιήσει μια πολύ σημαντική αναθεώρηση των υποδομών διαχείρισης και στρατηγικής των NPLs, αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, τις συστάσεις της Τραπέζης Ελλάδος για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (Troubled Asset Review) καθώς και την πράξη 47 της Εκτελεστικής Επιτροπής της.

Η ανάπτυξη και παροχή στοχευμένων μακροπρόθεσμων βιώσιμων ρυθμίσεων, αντιπροσωπεύει μια σημαντική στροφή από το παρελθόν, όπου η εστίαση ήταν βραχυπρόθεσμη, ενώ οι προσπάθειες για αυξημένη εισπραξιμότητα και βελτιωμένα επίπεδα εξασφαλίσεων εξακολουθούν να αποτελούν βασικές πτυχές της στρατηγικής της Τράπεζας.

Συγχρόνως βασικοί λειτουργικοί δείκτες αναπροσαρμόστηκαν και επικαιροποιήθηκαν αναλόγως:

- Οργανωτική αναδιάρθρωση: Σημαντικός επανασχεδιασμός με ταυτόχρονη δημιουργία και ανάπτυξη ενδεδειγμένων και ανεξάρτητων δομών διοίκησης, οι οποίες πέραν των βελτιώσεων της συνολικής διοικητικής δομής προβλέπουν αυξημένο έλεγχο διακυβέρνησης καθώς και την εφαρμογή ενδελεχώς τεκμηριωμένων πρακτικών και πολιτικών αναφορικά με την διαχείριση του χαρτοφυλακίου των καθυστερήσεων.
- Τμηματοποίηση Χαρτοφυλακίου και Ανάλυση: Επακριβώς προσδιορισμένες και λεπτομερείς στρατηγικές διαχείρισης βρίσκονται σε εξέλιξη, συμπεριλαμβανομένου ενός αυστηρού πλαισίου τμηματοποίησης.
- Ευέλικτα και αναβαθμισμένα προϊόντα ρυθμίσεων και διαδικασίες οριστικών διευθετήσεων (π.χ. εξωδικαστικοί διακανονισμοί).
- Διαχείριση ανθρωπίνων πόρων με εξειδικευμένες ομάδες και στοχευμένη εκπαίδευση.

[2] *ELSTAT http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0704&r_param=SEL84&y_param=TS&mytabs=0, πίνακας 13*

- Σημαντικές επενδύσεις σε τεχνολογικό εξοπλισμό και αυτοματοποιημένα εργαλεία λήψεως αποφάσεων (για παράδειγμα NPV calculators)

Οι ανωτέρω λειτουργικές αλλαγές συνδυάζονται με σημαντικές στρατηγικές κινήσεις και συγκεκριμένα:

- Κοινοπραξία με την Aktua (εξειδικευμένος πάροχος υπηρεσιών δανείων-loan servicer, μέλος του Ομίλου Centerbridge). Η συγκεκριμένη κοινοπραξία η οποία βασίζεται στις τρέχουσες διαπραγματεύσεις αναμένεται να αρχίσει τις εργασίες της, στο πρώτο τρίμηνο του 2016, θα δώσει την δυνατότητα στην Τράπεζα να διαχειριστεί πιο αποτελεσματικά το χαρτοφυλάκιο των μη εξυπηρετούμενων δανείων της αλλά και των ακινήτων που έχει στην κατοχή της (REO).
- Πλαίσιο προϋπολογισμού και επιμερισμού ζημιών: η Τράπεζα έχει εκπονήσει από κοινού με διεθνή σύμβουλο το σχετικό σχέδιο ώστε να διευκολύνει την εφαρμογή της στρατηγικής της για την αναδιάρθρωση του χαρτοφυλακίου των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Το πλαίσιο αυτό προβλέπει:
  i. Την κατανομή των ζημιών στα υπο-χαρτοφυλάκια με άξονα την καλύτερη υλοποίηση των στόχων της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων.
  ii. Τον έλεγχο των βασικών δεικτών επίδοσης της στρατηγικής διαχείρισης NPLs της Τραπέζης
  iii. Την εύρεση των κατάλληλων στρατηγικών ανά ομάδες/κατηγορίες
- Στρατηγική Επανάκτησης Ακινήτων (REO): Αξιολόγηση της υπάρχουσας στρατηγικής Επανάκτησης Ακινήτων για να προσδιορισθεί ο καλύτερος τρόπος μεγιστοποίησης της αξίας τους για την Τράπεζα στο ισχύον οικονομικό περιβάλλον.

Ορισμένες από τις παραπάνω πρωτοβουλίες βρίσκονται ήδη σε εφαρμογή (π.χ. οργάνωση, συστήματα), ενώ άλλες είτε έχουν ήδη αναπτυχθεί και εφαρμόζονται τους τελευταίους μήνες.

Επιπρόσθετα τα ανωτέρω εκτιμάται ότι θα ωφεληθούν σημαντικά από τις αλλαγές του Ελληνικού νομοθετικού πλαισίου καθώς και τη βελτίωση του οικονομικού κλίματος, συγκεκριμένα:

- Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις: Η εφαρμογή των προβλεπόμενων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων όπως αυτές αναφέρονται στην τρίτη δανειακή συμφωνία αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν τις απαραίτητες συνθήκες για τις Τράπεζες ώστε να εφαρμόσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την στρατηγική τους. Συγκεκριμένα η διευρυμένη αναμόρφωση του συστήματος Δικαιοσύνης, ο νέος κώδικας πολιτικής δικονομίας, οι αλλαγές αναφορικά με τα οικιστικά ακίνητα είτε η κατάργηση της αναστολής πλειστηριασμού της Α' κατοικίας ή η ελάφρυνση ιδιωτών πιστωτών
- Βελτίωση του προβλεπόμενου Μακροοικονομικού περιβάλλοντος: Η αναμενόμενη σταδιακή βελτίωση της Ελληνικής οικονομίας, σε συνδυασμό με την άρση των κεφαλαιακών περιορισμών (capital controls), αναμένεται ότι θα βελτιώσει σημαντικά την δυνατότητα των Πιστούχων που έχουν προβεί σε αναδιαρθρώσεις χρεών ώστε να ακολουθήσουν ομαλά τα προγράμματα αποπληρωμής και παράλληλα θα ενισχύσει την αξιοπιστία των προβλεπομένων επιχειρηματικών τους σχεδίων, βελτιώνοντας έτσι την αξία των υφιστάμενων εξασφαλίσεων.

Διοικητική Δομή Διευθύνσεως Διαχείρισης Καθυστερήσεων

Η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει την ανάγκη να επενδύσει στη διαχείριση των NPLs και έχει πραγματοποιήσει συντονισμένη προσπάθεια εξορθολογισμού των λειτουργιών της παρακολούθησης και διαχείρισης ανοιγμάτων σε καθυστέρηση. Εξειδικευμένες ομάδες έχουν συσταθεί εντός της Τραπέζης, προκειμένου να παρακολουθούν στενά την εξέλιξη αυτών των ανοιγμάτων, ενώ παράλληλα επιτυγχάνουν στοχευμένες ρυθμίσεις σύμφωνα με την καθορισμένη στρατηγική της Τραπέζης.

Οργανωτική Δομή και Εταιρική Διακυβέρνηση

Διακριτές Μονάδες Καθυστερήσεων Λιανικής και Wholesale Banking έχουν συσταθεί από το 2009 και αποτελούν βασικούς πυλώνες της Τραπέζης. Αυτές οι ανεξάρτητες Μονάδες αναφέρονται απευθείας στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τραπέζης μέσω των Διευθυντών της εκάστοτε Διεύθυνσης Καθυστερήσεων και ασχολούνται με όλους τους χώρους που σχετίζονται με τη διαχείριση δανείων - από την παρακολούθηση του χαρτοφυλακίου μέχρι την πρώτη γραμμή εξυπηρέτησης. Μέσω αυτών των Μονάδων, η Τράπεζα έχει επιτύχει το διαχωρισμό της διαχείρισης καθυστερήσεων, από τη Διαχείριση Σχέσεων και των εγκριτικών Κλιμακίων, συνδυάζοντας αυτοματοποιημένες και μαζικές διαδικασίες για τα χαμηλού κινδύνου τμήματα του χαρτοφυλακίου και με μια κατά περίπτωση διαχείριση για τα πολύπλοκα ή υψηλού κινδύνου τμήματα του χαρτοφυλακίου.

Επιπλέον η σύσταση της Επιτροπής Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε καθυστέρηση συνετέλεσε στη στρατηγική ευθυγράμμιση της Λιανικής & Wholesale στρατηγικής.

Στρατηγική διαχείρισης ανοιγμάτων Καθυστερήσεων

Επενδύοντας στην οργανωτική δομή των Μονάδων Καθυστερήσεως, η Τράπεζα έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο στρατηγικής του προβληματικού ενεργητικού ευθυγραμμισμένο με την πράξη 47/9.2.2015 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης Ελλάδος και τον Κώδικα Δεοντολογίας των τραπεζών.

Οι διαδικασίες ορίζονται βάσει του σταδίου καθυστέρησης (delinquency bucket) και / ή του κατά πόσον ο πιστούχος είναι βιώσιμος ή μη (Going Concern vs. Gone Concern) status και με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η περαιτέρω κατάτμηση του μη εξυπηρετούμενου χαρτοφυλακίου χρησιμοποιώ-

ντας χρηματοοικονομικούς δείκτες και τεχνικές αναλύσεις. Σε συνδυασμό με εξελιγμένους ελεγκτικούς μηχανισμούς στις διαδικασίες της πρώτης γραμμής, όπως η καθημερινή παρακολούθηση των εισπρακτικών εταιρειών και με την ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών για τις εισπρακτικές εταιρείες και τα Δικηγορικά γραφεία (συμπεριλαμβανομένων των συχνών επιτόπιων επισκέψεων) στο χώρο της Λιανικής Τραπεζικής, οι ως άνω πολιτικές και διαδικασίες αποτελούν βασικό πυλώνα της διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων για τη Διοίκηση της Τράπεζας.

Η Επιτροπή παρακολούθησης ανοιγμάτων σε καθυστέρηση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη συνολική διαχείριση ανοιγμάτων καθυστερήσεων.

Προοπτικές για το μέλλον

Με εξαίρεση τις ΗΠΑ που αναμένεται να διατηρηθεί η περιοριστική κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής το 2016, στις υπόλοιπες προηγμένες οικονομίες, οι κεντρικές τράπεζες ακολουθούν ιδιαίτερα χαλαρή πολιτική. Τον Ιανουάριο του 2016, η Τράπεζα της Ιαπωνίας ακολούθησε το παράδειγμα των κεντρικών τραπεζών της Σουηδίας, της Δανίας, της Ελβετίας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης και ολοκλήρωσε τα μέτρα ποσοτικής χαλαρώσεως με την επιβολή αρνητικού επιτοκίου -0,1% στις καταθέσεις που τηρούν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε αυτήν.

Στην Ευρώπη, το αρνητικό επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για τις αγορές χρήματος και δανειακών κεφαλαίων. Έτσι, οι αποδόσεις των γερμανικών κρατικών ομολόγων έχουν λάβει αρνητικό πρόσημο για τις βραχύτερες ληκτότητες (16 Φεβρουαρίου 2016). Τα αρνητικά επιτόκια ενδέχεται να συμπιέσουν την κερδοφορία των ευρωπαϊκών τραπεζών καθώς τα καταθετικά επιτόκια αναμένεται να έχουν υψηλότερο βαθμό ακαμψίας σε σχέση με τα χορηγητικά δεδομένου ότι οι καταθέτες μπορούν σε κάποιο βαθμό να στραφούν στη διακράτηση μετρητών.

Οι ανησυχίες για αποδυνάμωση της παγκόσμιας οικονομίας λόγω της υποτονικής ζητήσεως από την Κίνα και οι κίνδυνοι για περαιτέρω επιβράδυνση των ρυθμών μεγεθύνσεως και ανταγωνιστικών υποτιμήσεων των αναπτυσσόμενων χωρών, επηρέασαν αρνητικά την πορεία των διεθνών κεφαλαιαγορών το 2016. Εκφράζονται παράλληλα ανησυχίες για τις χαμηλές τιμές των εμπορευμάτων που αντικατοπτρίστηκαν στις τιμές των μετοχών και των εταιρικών ομολόγων τόσο στις ΗΠΑ όσο και στις ευρωπαϊκές αγορές που διογκώθηκαν έτι περαιτέρω τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2016 εξαιτίας των νέων αναταράξεων που έπληξαν τις αναδυόμενες αγορές.

Οι εξελίξεις αυτές, όπως αναμενόταν, επηρέασαν σημαντικά τις τιμές των μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών στην περίοδο που ακολούθησε την ανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών επιδεινώνοντας το επενδυτικό κλίμα στη χώρα μας στο χρονικό διάστημα που αναμένεται η ολοκλήρωση της πρώτης αξιολογήσεως του νέου προγράμματος. Έτσι από την αρχή του 2016 οι τιμές των μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών υποχώρησαν σημαντικά (έως 26.2.2016, ΓΔΧΑ:-19,68%, δείκτης τραπεζών: -47,40%).

Η ελληνική οικονομία βρίσκεται και πάλι, στις αρχές του 2016, σε κρίσιμο σταυροδρόμι. Η πορεία της οικονομικής δραστηριότητας το 2016 συνδέεται με την επιτυχή ολοκλήρωση της πρώτης αξιολογήσεως του προγράμματος και την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων. Η ευδόκιμη ολοκλήρωση της πρώτης αξιολογήσεως είναι καθοριστικής σημασίας καθώς θα έχει θετική επίδραση στο κλίμα εμπιστοσύνης και θα ωθήσει την έναρξη συζητήσεων με τους εταίρους για μια σειρά δράσεων (όπως η ελάφρυνση του χρέους) με ευνοϊκή επίδραση στη χρηματοδότηση και επομένως στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Το 2016, ο ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα παραμείνει, σε αρνητικό έδαφος τουλάχιστον στο πρώτο εξάμηνο του έτους, εξαιτίας της μεταφερόμενης αρνητικής επιδράσεως του 2015 και της επιπτώσεως του αυξημένου φορολογικού βάρους στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών. Προϋπόθεση για την σταδιακή ανάκαμψη της οικονομίας, στο δεύτερο εξάμηνο του 2016, είναι η αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και η ενίσχυση της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος.

Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Σύμφωνα με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο, η παρούσα έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει τις σημαντικότερες συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη. Όλες οι συναλλαγές των συνδεδεμένων, με την Τράπεζα και τις εταιρίες του Ομίλου, μερών γίνονται στα πλαίσια των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, διενεργούνται με συνθήκες και όρους της αγοράς, εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα της Τραπέζης και πέραν των όσων αναλυτικά παρατίθενται κατωτέρω, δεν κρίνονται σημαντικές για τα μεγέθη και τα αποτελέσματα του Ομίλου.

α. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου με τα Βασικά Διοικητικά Στελέχη, τα οποία αποτελούνται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης καθώς και με τα πλησιέστερα συγγενικά τους πρόσωπα, τις συνδεδεμένες με αυτά εταιρίες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, έχουν ως εξής:

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	11.460
Υποχρεώσεις προς πελάτες	26.200
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	453
Εγγυητικές επιστολές και εγκεκριμένα όρια	11.689
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	242
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	147
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	166
Αμοιβές Βασικών Διοικητικών Στελεχών και πλησιεστέρων συγγενικών τους προσώπων	3.469

β. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τραπέζης, με εταιρίες του Ομίλου και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

Α. ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ

Επωνυμία εταιρίας	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις
Τράπεζες					
1. Alpha Bank London Ltd	16.713	3.418	360	7	1.690
2. Alpha Bank Cyprus Ltd	176.909	12.684	1.923	275	49.913
3. Emporiki Bank Cyprus Ltd			181	69	
4. Alpha Bank Romania S.A.	1.592.864	55.530	18.447	1.118	332.806
5. Alpha Bank AD Skopje	5.684	289	579	2	
6. Alpha Bank Srbija A.D.	166.630	348	2.813	111	2.731
7. Alpha Bank Albania SH.A.	16.117	1.430	1.022	59	2
Χρηματοδοτικές εταιρίες					
1. Alpha Leasing A.E.	195.173	329	6.104	237	
2. ABC Factors A.E.	446.606	424	23.521	6	42.000
3. Diners Club Ελλάδος Α.Ε. Παροχής Πιστώσεων			79		
Investment Banking					
1. Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ.	5.711	7.362	1.611	952	56
2. SSIF Alpha Finance Romania S.A.		8			
3. Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών		36.109	6	470	
4. Alpha A.E. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών - ΑΚΕΣ	11	1.875	26	24	
5. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd		125			
6. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd		154			
Asset Management					
1. Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.	2.378	39.656	10.375	557	
Ασφαλιστικές					
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις Α.Ε.	-	6.547	-	82	
2. Alphalife A.A.E.Z.	182	490	5.103	1.585	
Κτηματικές και ξενοδοχειακές					
1. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.	362	55.614	1.090	5.615	
2. Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε.	67.360	4.324	1.849	203	
3. Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε.		2.316		30	
4. Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε.		55.861		487	
5. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D.		362		2	
6. Chardash Trading E.O.O.D.		4.505		1.988	
7. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χαλανδρίου Α.Ε.	19.177	221	347	1	
8. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε.	6.276	13	170		
9. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε.	10	2.431	23	1	
10. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον Ι Α.Ε.	1.330	9	14	1	
11. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον ΙΙ Α.Ε.	478	310	4	1	
12. Stockfort Ltd	23.187	581	530		
13. AGI-RRE Zeus S.R.L.	31.321		584		
14. AGI-RRE Poseidon S.R.L.	12.774		244		
15. AGI-BRE Participations 1 E.O.O.D.	4.532	7	100		
16. AGI-BRE Participations 2 E.O.O.D.	8.720	2	198		
17. AGI-BRE Participations 2BG E.O.O.D.	5.985	1	136		
18. AGI-BRE Participations 3 E.O.O.D.	19.719	132	374		
19. AGI-BRE Participations 4 E.O.O.D.		4			
20. APE Fixed Assets A.E.		46		1	
21. HT-1 E.O.O.D.	307		10		
22. SC Carmel Residential S.R.L.	7.379		12		

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ

Επωνυμία εταιρίας	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις
23. AGI – RRE Hera S.R.L.	12.141		270		
24. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Κηφισιάς Α.Ε.	3.361	384	52		
25. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιρόης Α.Ε.	588	205	9		
26. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδιάς Α.Ε.	4.473	28	136		
27. Asmita Gardens S.R.L.					
28. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε.		22			
29. Ashtrom Residents S.R.L.	9.576				
30. AGI-BRE Participations 5 E.O.O.D.					
31. Cubic Center Development S.A.	27.275				
32. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε.					
33. Ανάπλαση Πλαγιάς Α.Ε.	14.365		361		
Εταιρίες ειδικού σκοπού & συμμετοχών					
1. Alpha Credit Group Plc		9.501	15.381	45.124	
2. Alpha Group Jersey Ltd		15.239			15.842
3. Alpha Group Investments Ltd		13.037		7	
4. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε.		331.217	1	4.896	
5. Ionian Equity Participations Ltd	775	424			
6. Emporiki Group Finance Plc		1.408	4.235	13.036	
7. AGI – RRE Participations 1 Ltd		1.157			
8. Alpha Group Ltd		352.278			
9. Katanalotika Plc	1.196				
10. Epihiro Plc		1.256			
11. Irida Plc	307.812	47.393	1.009		
12. Pisti 2010-1 Plc		142			
13. Alpha Shipping Finance Ltd	6	312.800	3.871	13.844	
14. Umera Ltd	418.777	23.026	1.604	65	838
15. AGI-RRE Poseidon Ltd	38.791		740		
16. AGI-BRE Participations 4 Ltd	3.284		165		
17. AGI-RRE Artemis Ltd	1.714		30		
18. Zerelda Ltd		1			
19. AGI-Cypre Ermis Ltd	1.771.667	52.616	24.276	181	327.751
Διάφορες εταιρίες					
1. Καφέ Alpha Α.Ε.		168	18	207	
2. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε.	185	29.592	557	7.663	
3. Real Car Rental Α.Ε.		17			
4. Εβισάκ Α.Ε.		688	1	13	
5. Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε.	15	1.076	50	15	
6. Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημέρωσης Οφειλετών Α.Ε.	1	331	1		
Β. ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ (JOINT VENTURES)					
1. APE Commercial Property Α.Ε.		13.619	1	198	
2. ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	146.827	6.912	4.958	65	
3. Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ.		725			
4. Rosequeens Properties S.R.L.	11.838		787		
Γ. ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ					
1. ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος		127			
2. Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών Α.Ε.		75			
3. Ολγανός Α.Ε.	3.044		9		
Σύνολα	**5.611.606**	**1.508.981**	**136.357**	**99.198**	**773.629**

γ. Συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
Ταμείο Αλληλοβοηθείας Προσωπικού - ΤΑΠ		4.590		713
Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας - ΤΧΣ			49	

Αθήναι, 3 Μαρτίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242

Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Alpha Τραπέζης επί της Διαχειριστικής Χρήσεως 2015

Η παρούσα Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Alpha Τραπέζης (εφεξής η «Τράπεζα») προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τραπέζης επί της Διαχειριστικής Χρήσεως 2015 περιέχει, συμφώνως προς την διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν.3556/2007, αναλυτικές πληροφορίες με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2015, σε αντιστοιχία με τη σειρά με την οποία αναγράφονται στην εν λόγω διάταξη.

Ειδικότερα:

α. 1. Το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης την 1.1.2015 ανερχόταν στο συνολικό ποσό των Ευρώ 3.830.717.957,40, διαιρούμενο σε 12.769.059.858 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, άϋλες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς Ευρώ 0,30. Εκ των υπόψη κοινών, ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου αϋλων μετοχών, 4.310.200.279 αποτελούσαν ιδιοκτησία Ιδιωτών Επενδυτών, και 8.458.859.579 είχαν εκδοθεί υπό της Τραπέζης και αναληφθεί υπό του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος, δυνάμει του Ν.3864/2010, εκ των όρων του οποίου και διέπονταν,

2. Μετά τον διακανονισμό εντολών ασκήσεως Τίτλων Παραστατικών Δικαιωμάτων Κτήσεως Μετοχών (εφεξής Warrants), περιλαμβανομένων και των κλασματικών μετοχών, την 10.6. 2015, η κατανομή των μετοχών του ως άνω υπό (1) συνόλου των 12.769.059.858 κοινών, ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου, άϋλων μετοχών, διαμορφώθηκε ως εξής :

(i) 4.310.302.518 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, άϋλες μετοχές ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς Ευρώ 0,30.

(ii) 8.458.757.340 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, σύμφωνα με τους διαλαμβανόμενους στη διάταξη του άρθρου 7α του Ν.3864/2010 περιορισμούς, άϋλες μετοχές κυριότητας του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς Ευρώ 0,30.

3. Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 14.11.2015 ενέκρινε εκ παραλλήλου και από κοινού:

(I) (i) Αύξηση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής, ονομαστικής, μετά δικαιώματος ψήφου, αϋλου μετοχής, εκδόσεως της Τραπέζης εκ του ποσού των Ευρώ 0,30 στο ποσό των Ευρώ 15,00 δι' αντιστοίχου μειώσεως του αριθμού των κοινών, ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου, αϋλων μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης από 12.769.059.858 σε 255.381.197,16, λόγω συνενώσεως αυτών (reverse split),

(ii) Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των Ευρώ 42,60 συνεπεία ισοπόσου κεφαλαιοποιήσεως τμήματος του κατ' άρθρο 4 παρ. 4α κ.ν.2190/1920 ειδικού αποθεματικού της ιδίας, και

(iii) Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά το ποσό των Ευρώ 3.754.103.640,00, δια μειώσεως της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής, ονομαστικής, μετά δικαιώματος ψήφου, αϋλου μετοχής εκδόσεως της Τραπέζης, από Ευρώ 15,00 σε Ευρώ 0,30, με ισόποση πίστωση του κατ' άρθρο 4 παρ. 4α κ.ν.2190/1920 ειδικού αποθεματικού της ιδίας, ήτοι κατά το ποσό των Ευρώ 3.754.103.640,00.

(II) Επιγενομένη, της υπό σκέλος (I) αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου κατά το συνολικό ποσό των Ευρώ 384.450.000,00, ή, έτι ειδικότερον, δια μετρητών ύψους Ευρώ 232.825.375,80 και δια κεφαλαιοποιήσεως χρηματικών απαιτήσεων ύψους Ευρώ 151.624.624,20, με την έκδοση και διάθεση συνολικώς 1.281.500.000 νέων κοινών, ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου αϋλων μετοχών, ονομαστικής αξίας και τιμής διαθέσεως εκάστης ίσης προς Ευρώ 0,30 και Ευρώ 2,00, αντιστοίχως, της διαφοράς μεταξύ της τιμής εκδόσεως και της τιμής διαθέσεως των νέων μετοχών, συνολικού ύψους Ευρώ 2.178.550.000,00 πιστωθείσας στον ειδικό λογαριασμό από "την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο".

4. Κατά την ημερομηνία πέμπτης ασκήσεως Warrants, την 10.12.2015, δεν ασκήθηκαν Warrants.

Κατόπιν των ανωτέρω υπό 1,2,3 και 4, το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης ανέρχεται στο συνολικό ποσό των Ευρώ 461.064.360,00 διαιρούμενο σε 1.536.881.200 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, άϋλες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς Ευρώ 0,30. Εκ των υπόψη κοινών, ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου αϋλων μετοχών, 1.367.706.054 έχουν αναληφθεί από Ιδιώτες Επενδυτές, και 169.175.146 έχουν εκδοθεί υπό της Τραπέζης και αναληφθεί υπό του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος, δυνάμει του Ν.3864/2010, εκ των όρων του οποίου και διέπονται.

Οι μετοχές στο σύνολό τους αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεως στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Οι 1.367.706.054 μετοχές που έχουν αναληφθεί από Ιδιώτες Επενδυτές αντιπροσωπεύουν ποσοστό 89% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τρα-

πέζης και ενσωματώνουν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο νόμος και το Καταστατικό της Τραπέζης.

Οι 169.175.146 μετοχές που έχει αναλάβει το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος αντιπροσωπεύουν ποσοστό 11% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης και έχουν τα εκ του νόμου οριζόμενα δικαιώματα και υπόκεινται στους εκ του νόμου περιορισμούς. Ως προς τις μετοχές αυτές, σημειώνεται ότι το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος:

- κατέστη μέτοχος της Τραπέζης, εντός του 2013, στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποιήσεως ελληνικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων, βάσει του Ν.3864/2010, με περιορισμένα όμως δικαιώματα ψήφου στη Γενική Συνέλευση.
- εξέδωσε, σύμφωνα με τον Ν.3864/2010 και την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου υπ΄ αριθ. 38/2012 Warrants, για τη διάθεση σε ιδιώτες επενδυτές των μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης που το Ταμείο ανέλαβε, τα οποία Warrants μπορούν να ασκηθούν εντός των χρονικών περιόδων που αναφέρονται στη σχετική νομοθεσία.
- ασκεί το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση μόνο για τις αποφάσεις τροποποιήσεως Καταστατικού, περιλαμβανομένης της αυξήσεως ή μειώσεως του μετοχικού κεφαλαίου ή της παροχής σχετικής εξουσιοδοτήσεως στο Διοικητικό Συμβούλιο, συγχωνεύσεως, διασπάσεως, μετατροπής, αναβιώσεως, παρατάσεως της διαρκείας ή διαλύσεως της Τραπέζης, μεταβιβάσεως στοιχείων του ενεργητικού, περιλαμβανομένης της πωλήσεως εταιριών του Ομίλου ή για όποιο άλλο θέμα απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία κατά τα προβλεπόμενα από τον κ.ν.2190/1920.
- έχει και τα λοιπά εκ του Ν.3864/2010 προβλεπόμενα δικαιώματα, ως εκάστοτε ισχύει.

β. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Τραπέζης, πλην των εκ του νόμου προβλεπομένων.

γ. Εκ των τηρουμένων υπό της Τραπέζης στοιχείων, δεν προκύπτουν, κατά την 31.12.2015, σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές, κατά την έννοια των διατάξεων του Ν.3556/2007, στο μετοχικό κεφάλαιο αυτής.

δ. Δεν υφίστανται μετοχές εκδόσεως της Τραπέζης οι οποίες έχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου, εξαιρουμένων των υπό του ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος κατεχομένων κοινών μετοχών ως προς τα δικαιώματα που το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος απολαμβάνει βάσει του Ν.3864/2010.

ε. Δεν υφίστανται καταστατικοί περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου και στις προθεσμίες ασκήσεως δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης, εξαιρέσει των εκ του Ν.3864/2010 προβλεπομένων περιορισμών ως προς τις μετοχές που κατέχει το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος.

στ. Δεν υφίστανται συμφωνίες μεταξύ μετόχων της Τραπέζης, οι οποίες είναι γνωστές στην τελευταία και συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση, ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης, εξαιρέσει των διατάξεων των νόμων που ορίζουν τα δικαιώματα του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος.

ζ. Δεν υφίστανται καταστατικοί κανόνες για τον διορισμό και την αντικατάσταση Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ως και για την τροποποίηση του Καταστατικού της Τραπέζης, που διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

η. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης διενεργείται κατόπιν αποφάσεως της Γενικής Συνελεύσεως ή του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής, κατά το νόμο και το Καταστατικό.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 27.6.2014 ανανέωσε την ισχύ (άρθρα 13 παρ. 1 περίπτ. β'και 3α παρ.3 εδ. πρώτο κ.ν.2190/1920) της εκχωρηθείσας υπό της ιδίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης εξουσίας: (i) προς αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αυτής, με την έκδοση και διανομή νέων μετοχών, το ποσό της οποίας (αυξήσεως) θέλει καταβληθεί εις μετρητά ή/και δια εισφοράς εις είδος, και (ii) προς έκδοση δανείου μετατρεψίμου σε μετοχές εκδόσεως της Τραπέζης.

Για το χρονικό διάστημα συμμετοχής της Τραπέζης στα προγράμματα ενισχύσεως ρευστότητος της οικονομίας κατά το Ν.3723/2008, δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών της (άρθρο 28 παρ. 2 Ν.3756/2009).

Επίσης, για το χρονικό διάστημα συμμετοχής του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στο κεφάλαιο της Τραπέζης δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών της χωρίς την έγκρισή του.

Η Τράπεζα δεν κατέχει ίδιες μετοχές.

θ. Δεν υφίσταται σημαντική συμφωνία της Τραπέζης, η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει επί μεταβολής του επ' αυτής ελέγχου κατόπιν δημοσίας προτάσεως.

ι. Δεν υφίσταται συμφωνία, που η Τράπεζα έχει συνάψει με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό αυτής και προβλέπει την καταβολή αποζημιώσεως επί παραιτήσεως ή απολύσεως δίχως βάσιμο λόγο ή επί τερματισμού της θητείας ή της απασχολήσεως τους εξαιτίας δημοσίας προτάσεως, παρά μόνο υπό τους όρους του νόμου.

Δήλωση Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Alpha Τραπέζης Διαχειριστικής Χρήσεως 2015

Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν.3873/2010, η Ετήσια Έκθεση Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της Alpha Bank (η «Τράπεζα») περιλαμβάνει Δήλωση Εταιρικής Διακυβερνήσεως. Στη διαχειριστική χρήση 2015 η ημερομηνία αναφοράς της Δηλώσεως είναι η 31.12.2015.

Ειδικότερα, και σε αντιστοιχία με την αρίθμηση της εν λόγω διατάξεως, παρατίθενται κατωτέρω τα απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία:

α. Η Τράπεζα εφαρμόζει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως Alpha Bank, ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=120).

β. Η αποτελεσματική Εταιρική Διακυβέρνηση δεν συνίσταται από καθορισμένο πρόγραμμα, αλλά από συνεχή προσπάθεια συμμορφώσεως στις εκάστοτε προταθείσες παραμέτρους, σε συνδυασμό με τις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου και τις προσδοκίες της κοινωνίας. Η σωστή εταιρική δομή, το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο και η εφαρμογή του είναι προυποθέσεις για την επιτυχημένη Εταιρική Διακυβέρνηση, η οποία προωθεί την εταιρική αναγνώριση και φήμη.

Οι πρακτικές Εταιρικής Διακυβερνήσεως τις οποίες η Τράπεζα εφαρμόζει, είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις των σχετικών νομικών, εποπτικών και κανονιστικών πλαισίων και με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές Εταιρικής Διακυβερνήσεως, και στοχεύουν στην αύξηση της μακροπρόθεσμης αξίας της Τραπέζης, λαμβανομένων υπ' όψιν των συμφερόντων των Μετόχων, των Συναλλασσομένων, των Εργαζομένων και άλλων Ενδιαφερομένων Μερών.

Οι εν λόγω πρακτικές περιλαμβάνονται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως Alpha Bank , ο οποίος ορίζει το πλαίσιο και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διακυβέρνηση της Τραπέζης. Αρμόδιο για την αναθεώρηση του Κώδικα όργανο είναι το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβερνήσεως Alpha Bank ορίζει τα καθήκοντα και κατανέμει τις αρμοδιότητες μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου, των Επιτροπών του, της Εκτελεστικής Επιτροπής και των άλλων Επιτροπών και Συμβουλίων της Τραπέζης.

Από το 1994 η Alpha Bank εφαρμόζει τις αρχές της Εταιρικής Διακυβερνήσεως, ενισχύοντας τη διαφάνεια στην επικοινωνία με τους Μετόχους της και την άμεση και συνεχή ενημέρωση του επενδυτικού κοινού. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει, προτού ακόμη θεσμοθετηθούν ως κανονιστικές και νομικές απαιτήσεις, τον διαχωρισμό των καθηκόντων του Προέδρου από τα καθήκοντα του Διευθύνοντος Συμβούλου, την ύπαρξη μεγαλύτερου αριθμού Ανεξαρτήτων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σε σχέση με τον ελάχιστο αριθμό που προβλέπει ο νόμος, την ίδρυση Ελεγκτικής Επιτροπής του Διοικητικού Συμβουλίου, τη μηνιαία συνεδρίαση της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, την παροχή στα νέα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πλήρους και αναλυτικού εισαγωγικού προγράμματος ενημερώσεως, καθώς και την παροχή, στο πλαίσιο της διαρκούς επιμορφώσεως των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ενημερωτικών σεμιναρίων, όποτε αυτό κρίνεται σκόπιμο.

Επιπλέον, από το 2006 ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος, ακόμη και σήμερα που ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι Μη Εκτελεστικός.

Στον Κωδικα Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Τραπέζης θεσπίζονται ρητώς οι διακριτές αρμοδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, του Αντιπροέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης συνεδριάζει μία φορά κάθε μήνα ή και συχνότερα, εάν χρειασθεί. Το Καταστατικό της Τραπέζης επιτρέπει τη δια τηλεδιασκέψεως συνεδρίαση του Διοικητικού της Συμβουλίου. Το ημερολόγιο συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του για κάθε έτος καθορίζεται και κοινοποιείται στο τέλος του προηγούμενου έτους. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του, επικυρώνονται στην επόμενη τακτική συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εκάστοτε Επιτροπής αντίστοιχα. Η θητεία των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τετραετής, ενώ η εκ του κ.ν.2190/1920 ανωτάτη οριζόμενη είναι εξαετής.

Το άρθρο 3 του Ν.3016/2002 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι ο αριθμός των Μη Εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν πρέπει να είναι μικρότερος του 1/3 του συνολικού αριθμού των Μελών. Επί συνόλου δεκαπέντε (15) Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης, ο αριθμός των Μη Εκτελεστικών Μελών ανέρχεται σε ένδεκα , ήτοι ποσοστό 73,3% του συνόλου των Μελών, τοιουτοτρόπως υπερβαίνοντας σημαντικά τον εκ του Ν.3016/2002 προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό τοιούτων Μελών.

Σύμφωνα με το ως άνω άρθρο του Ν.3016/2002, δύο τουλάχιστον από τα Μη Εκτελεστικά Μέλη πρέπει να είναι

και Ανεξάρτητα. Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης, ο αντίστοιχος αριθμός υπερβαίνει, ως και ανωτέρω, τον εκ του νόμου ελάχιστο προβλεπόμενο και ανέρχεται σε έξι , ήτοι ποσοστό 40% του συνόλου των Μελών.

Πέραν τούτων, η Τράπεζα έχει θεσπίσει Κώδικα Δεοντολογίας κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας, προς τον σκοπό εφαρμογής των προτύπων που η σύγχρονη διακυβέρνηση εταιριών και ο αποτελεσματικός Εσωτερικός Έλεγχος επιβάλλουν. Ο Κώδικας Δεοντολογίας βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα τηςΤραπέζης http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=5393).

Τον Μάρτιο 2015 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο κατόπιν εισηγήσεως της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής η Διαδικασία Αξιολογήσεως του Διοικητικού Συμβουλίου και διενεργήθηκε με βάση τα εκεί απαριθμούμενα κριτήρια η ετήσια αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του.

Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής διαπίστωσε ότι οι τρέχουσες συνθέσεις όλων των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου και ειδικότερα της Ελεγκτικής Επιτροπής, της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων, της Επιτροπής Αποδοχών και της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής, πληρούν τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου, είναι σύμφωνες με τις αρχές Εταιρικής Διακυβερνήσεως της Τραπέζης και και συντελούν στην αποτελεσματική και εύρυθμη λειτουργία των Επιτροπών.

Επίσης διαπίστωσε ότι τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσωπούν διαφορετικούς επιχειρηματικούς κλάδους και γεωγραφικές περιοχές και διακρίνονται για την ποιότητα του χαρακτήρος, την ακεραιότητά τους, την ικανότητα ηγεσίας, διοικήσεως, σκέψεως και εποικοδομητικής συλλογικής εργασίας σε ομαδικό περιβάλλον, καθώς και για τις χρηματοοικονομικές τους γνώσεις και τις επαγγελματικές και επιχειρηματικές τους εμπειρίες. Το επίπεδο της εμπειρίας και των γνώσεων, καθώς και το έργο όλων των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του κρίθηκε πολύ υψηλό.

Διαπιστώθηκε, τέλος, ότι τα Μέλη συμμορφώνονται με τις επιταγές του άρθρου 83 του Ν.4261/2014 για τους συνδυασμούς θέσεων που μπορούν να κατέχουν ταυτοχρόνως σε Διοικητικά Συμβούλια εταιριών, δεν έχουν ίδια συμφέροντα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του ν.3016/2002, και τα Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη πληρούν τα στοιχεία ανεξαρτησίας που θέτει ο Ν.3016/2002 και ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβερνήσεως.

Επιπλέον, στην ετήσια Συνεδρίαση των Μη Εκτελεστικών Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, τα Μη Εκτελεστικά Μέλη αξιολόγησαν ως αποτελεσματικές τις διαδικασίες λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου, θεωρούν δε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αποτελεσματικό στην άσκηση των καθηκόντων του και ότι οι συνεδριάσεις του είναι παραγωγικές. Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων, οι Σύμβουλοι λειτουργούν ανοικτά, με κλίμα εμπιστοσύνης και αισθάνονται ελεύθεροι να εκφράσουν τις απόψεις τους, επιχειρηματολογώντας αναλόγως. Η Συνεδρίαση αξιολογώντας την απόδοση των Εκτελεστικών Μελών, τόνισε την προσφορά ενός εκάστου των τελευταίων στην επίτευξη του απολύτως ικανοποιητικού αποτελέσματος στην ευμετάβλητη οικονομική συγκυρία που διανύει η χώρα, καθώς και την άριστη συνεργασία τους με τους Μη Εκτελεστικούς ομολόγους τους.

Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής έκρινε ότι οι λόγοι απουσίας των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ήταν βάσιμοι και δεν συνέτρεξαν αδικαιολόγητες απουσίες των Μελών από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που απουσίασαν είχαν εγκαίρως ενημερώσει την Τράπεζα για τους λόγους της απουσίας τους και είχαν εξουσιοδοτήσει εγγράφως άλλο Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου να τους εκπροσωπήσει στην συνεδρίαση στην οποία εκωλύοντο να παραστούν.

Τον Μάρτιο 2015 ορίσθηκε, δυνάμει Αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών, εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης η κύρία Μαρίκα Ιωάννου – Φραγκάκη, σε αντικατάσταση του κυρίου Σαράντη – Ευάγγελου Λώλου, σύμφωνα με τον Ν.3723/2008.

Η Τράπεζα παρέσχε στην κυρία Ιωάννου – Φραγκάκη πλήρες και αναλυτικό εισαγωγικό πρόγραμμα ενημερώσεως στους τομείς της Εταιρικής Διακυβερνήσεως, της Διαχειρίσεως Κινδύνων, του Εσωτερικού Ελέγχου, της Κανονιστικής Συμμορφώσεως, της Κεφαλαιακής Επάρκειας, των Οικονομικών Υπηρεσιών, και του Ανθρωπίνου Δυναμικού.

Προς ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των Μετόχων της Τραπέζης στις Γενικές Συνελεύσεις και υπάρξεως ουσιαστικού ενδιαφέροντος ως προς τα θέματα που σχετίζονται με τη λειτουργία της, η Τράπεζα αναπτύσσει διαδικασίες ενεργού επικοινωνίας με τους Μετόχους της και διαμορφώνει συνθήκες ώστε η πολιτική και στρατηγική που υιοθετεί να στηρίζονται στην εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων με τους Μετόχους.

Προς διασφάλιση της αξιόπιστης, ασφαλούς και με ευρεία εμβέλεια διαχύσεως της θεσμικής πληροφορήσεως προς τους Μετόχους της, η Τράπεζα ορίζει ως μέσο δημοσιοποιήσεως των ρυθμιζόμενων πληροφοριών, αλλά και των πληροφοριών οι οποίες λαμβάνονται κατά νόμον από τους Μετόχους πριν από τη Γενική Συνέλευση, τον «Επίσημα Καθορισμένο Μηχανισμό Κεντρικής Αποθήκευσης των Ρυθμιζόμενων Πληροφοριών» της «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.» (ΕΧΑΕ) που κατά τα ισχύοντα τελεί υπό τη διαχείριση του Χρηματιστηρίου Αθηνών και λειτουργεί βάσει του

Συστήματος Επικοινωνίας «ΕΡΜΗΣ», σύμφωνα με τον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου Αθηνών (www.helex.gr). Μέσω της δημοσιοποιήσεως αυτής παρέχεται η δυνατότητα να υπάρχει ως προς τη σχετική πληροφόρηση ταχεία και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση του ευρέως κοινού και ιδίως των Μετόχων της, με δεδομένο ότι το άνω Σύστημα, ως κατά νόμον αναγνωρισμένο, θεωρείται εύλογα αξιόπιστο για την αποτελεσματική διάχυση των πληροφοριών στο επενδυτικό κοινό και πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου περί εθνικής και πανευρωπαϊκής εμβέλειας.

γ. <u>Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου</u>

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, στο οποίο η Τράπεζα αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα, συνίσταται σε ελεγκτικούς μηχανισμούς και διαδικασίες που καλύπτουν το σύνολο των δραστηριοτήτων της Τραπέζης με σκοπό την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία της.

Μέσω του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου διασφαλίζονται:

- η συνεπής υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής, με αποτελεσματική χρήση των διαθεσίμων πόρων,
- η αναγνώριση και αντιμετώπιση των κινδύνων που αναλαμβάνονται,
- η διασφάλιση της πληρότητας και αξιοπιστίας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της χρηματοοικονομικής καταστάσεως της Τραπέζης και την παραγωγή αξιόπιστων οικονομικών καταστάσεων,
- η συμμόρφωση με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, τους εσωτερικούς κανονισμούς, τους κανόνες δεοντολογίας,
- η πρόληψη και αποφυγή λανθασμένων ενεργειών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και τα συμφέροντα της Τραπέζης, των Μετόχων και των συναλλασσομένων με αυτήν,
- η αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής για την υποστήριξη της επιχειρησιακής στρατηγικής και την ασφαλή διακίνηση, επεξεργασία και αποθήκευση των κρίσιμων επιχειρησιακών πληροφοριών.

Η αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τραπέζης πραγματοποιείται:

α) Σε συνεχή βάση από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της Τραπέζης, μέσω των ελέγχων που διενεργούνται, καθώς και από τη Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμορφώσεως αναφορικά με την τήρηση του κανονιστικού πλαισίου.

Το πρόγραμμα ελέγχων της Διευθύνσεως Εσωτερικού Ελέγχου βασίζεται στην ιεράρχηση των περιοχών ελέγχου, με την αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων και ειδικών παραγόντων που σχετίζονται με αυτές. Επιπλέον, λαμβάνονται υπ' όψιν τυχόν οδηγίες ή αποφάσεις της Διοικήσεως της Τραπέζης, απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου και έκτακτες εξελίξεις στο γενικότερο οικονομικό περιβάλλον.

Η Ελεγκτική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου εγκρίνει το πρόγραμμα ελέγχων και ενημερώνεται σε τριμηνιαία βάση για την εφαρμογή του, τα κύρια συμπεράσματα των ελέγχων και την υλοποίηση των συστάσεων των ελέγχων, καθώς και τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο.

β) Σε ετήσια βάση από την Ελεγκτική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου με βάση τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες της Διευθύνσεως Εσωτερικού Ελέγχου, τις διαπιστώσεις και παρατηρήσεις των Εξωτερικών Ελεγκτών, καθώς και των Εποπτικών Αρχών.

Η Ελεγκτική Επιτροπή κατά το έτος 2015 αξιολόγησε το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τραπέζης για το έτος 2014.

γ) Σε τριετή βάση από Εξωτερικούς Ελεγκτές, πλην των τακτικών.

Διενεργείται από άτομα με εμπειρία στον εσωτερικό έλεγχο (εξωτερικοί ελεγκτές ή ειδικοί σύμβουλοι), που είναι ανεξάρτητα από τον Όμιλο και για τα οποία δεν υφίσταται θέμα συγκρούσεως συμφερόντων.

Η Ελεγκτική Επιτροπή καθορίζει το πλαίσιο των κριτηρίων και διαδικασιών επιλογής των εξωτερικών ελεγκτών και εγκρίνει το εύρος και περιεχόμενο των ελεγκτικών εργασιών.

Η Τράπεζα διαθέτει επαρκώς τεκμηριωμένη Πολιτική και Διαδικασίες για τη λογιστική απεικόνιση των οικονομικών γεγονότων και την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων.

Οι συναλλαγές διενεργούνται μέσω εξειδικευμένων μηχανογραφικών εφαρμογών, ανά επιχειρησιακή δραστηριότητα της Τραπέζης και του Ομίλου, οι οποίες υποστηρίζουν τα όρια ευθύνης των λειτουργών και τις διαδικασίες του διπλού ελέγχου των συναλλαγών.

Το λογιστικό σύστημα της Τραπέζης και του Ομίλου υποστηρίζεται από εξειδικευμένα πληροφοριακά συστήματα, που έχουν προσαρμοστεί στις επιχειρησιακές απαιτήσεις της Τραπέζης.

Έχουν καθοριστεί διαδικασίες ελέγχου και λογιστικών συμφωνιών, προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθότητα και νομιμότητα των καταχωρίσεων στα λογιστικά βιβλία ως και η πληρότητα και εγκυρότητα των οικονομικών καταστάσεων.

Επιπλέον, για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας του τα-

κτικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, το Διοικητικό Συμβούλιο ακολουθεί συγκεκριμένη πολιτική και διαδικασία για τη διαμόρφωση εισηγήσεως προς τη Γενική Συνέλευση περί την εκλογή τακτικού ελεγκτή.

Η Ελεγκτική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου επιβλέπει και αξιολογεί τις διαδικασίες καταρτίσεως, σύμφωνα με τα ισχύοντα ελεγκτικά πρότυπα, των περιοδικών και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης και εξετάζει τις εκθέσεις των εξωτερικών ελεγκτών για θέματα αποκλίσεων από τις τρέχουσες λογιστικές πρακτικές.

Διαχείριση Κινδύνων

Η Τράπεζα αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στην αναγνώριση, μέτρηση και διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και, προς τούτο, έχει αναθέσει τις εργασίες αυτές στον Τομέα Διαχειρίσεως Κινδύνων. Ο Τομέας Διαχειρίσεως Κινδύνων αναφέρεται στον Γενικό Διευθυντή και Chief Risk Officer του Ομίλου, στην Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων και (μέσω αυτής) στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης.

Η αποτελεσματική διαχείριση των πάσης φύσεως κινδύνων εστιάζεται στην ακριβή και αποτελεσματική μέτρησή τους μέσω εξειδικευμένων μεθοδολογιών και υπολογιστικών μοντέλων, καθώς και στη θέσπιση διαφόρων πολιτικών και ορίων μέσω των οποίων ελέγχεται η έκθεση της Τραπέζης στους διαφόρους κινδύνους.

Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου συνέρχεται σε τακτά διαστήματα, ή οποτεδήποτε κριθεί τούτο αναγκαίο από τις περιστάσεις, και διασφαλίζει την ύπαρξη των κατάλληλων διαδικασιών, μεθοδολογιών και υποδομών για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου του Ομίλου, εγκρίνοντας ταυτόχρονα προτάσεις περιορισμού του λειτουργικού κινδύνου.

Η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου συνέρχεται σε τακτά διαστήματα, αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της πολιτικής και των διαδικασιών διαχειρίσεως πιστωτικού κινδύνου της Τραπέζης και του Ομίλου και αποφασίζει για τον σχεδιασμό των απαιτουμένων διορθωτικών ενεργειών.

Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού – Παθητικού (ALCo) συνέρχεται τακτικά ανά τρίμηνο, εξετάζει και αποφασίζει για θέματα Διαχειρίσεως Διαθεσίμων και Ισολογισμού και εν γένει των χρηματοοικονομικών μεγεθών της Τραπέζης και του Ομίλου εγκρίνοντας σχετικές ενέργειες και πολιτικές.

Η Τράπεζα έχει εναρμονιστεί πλήρως με τις απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου για τα σε καθυστέρηση ανοίγματά της.

δ. Τα στοιχεία γ), δ), στ), η), θ) του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως ενσωματώνονται στα στοιχεία γ), δ), ε), ζ), η) του άρθρου 4 παρ. 7 του Ν.3556/2007, αναλύονται στην προεκτεθείσα Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

ε. Γενική Συνέλευση

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Τραπέζης και αποφασίζει γενικώς για όλες τις εταιρικές υποθέσεις που δεν υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου, πλην αν το τελευταίο αποφασίσει, επί συγκεκριμένου θέματος, την παραπομπή αυτού προς κρίση στη Γενική Συνέλευση. Οι νόμιμες αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως υποχρεώνουν και τους απόντες ή διαφωνούντες Μετόχους.

Η Γενική Συνέλευση, πλην αν άλλως ορίζεται στο νόμο και το Καταστατικό, είναι το μόνο αρμόδιο όργανο να αποφασίζει για:

(α) τις τροποποιήσεις του Καταστατικού και τις αποφάσεις για την αύξηση ή τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου,

(β) την εκλογή Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την απονομή της ιδιότητος του Ανεξάρτητου Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου,

(γ) την εκλογή των τακτικών ελεγκτών και τον καθορισμό της αμοιβής τους,

(δ) την έγκριση και αναμόρφωση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων και τη διάθεση των ετήσιων κερδών της Τραπέζης,

(ε) την έκδοση ομολογιακών δανείων κατ' άρθρα 8 (επιφυλασσομένου του άρθρου 3α παρ. 1 εδ. β' κ.ν.2190/1920) και 9 Ν.3156/2003,

(στ) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση της διάρκειας ή τη διάλυση της Τραπέζης,

(ζ) τη μεταβολή της εθνικότητος της Τραπέζης,

(η) τον διορισμό εκκαθαριστών, και

(θ) τυχόν λοιπά θέματα προβλεπόμενα στον νόμο.

Σε σχέση με τις Γενικές Συνελεύσεις οι Μέτοχοι έχουν τα εξής δικαιώματα:

(α) Μέτοχοι, που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον ενός εικοστού (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδριάσεως της Συνελεύσεως, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επιδόσεως της αιτήσεως στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της ημερήσιας διατάξεως. Εάν δεν συγκληθεί Γενική Συνέλευση από το Διοικητικό Συμβούλιο εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της σχετικής αιτήσεως, η σύγκληση διενεργείται από τους αιτούντες μετόχους με δαπάνες της εταιρίας, κατά τα υπό του νόμου οριζόμενα.

(β) Μέτοχοι, που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον

ενός εικοστού (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν την προσθήκη θεμάτων στην ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνελεύσεως, εφόσον η αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση και συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή σχέδιο αποφάσεως προς έγκριση από την τελευταία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εγγράψει τα πρόσθετα θέματα στην Ημερήσια Διάταξη και να δημοσιοποιήσει αυτήν δεκατρείς (13) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση.

(γ) Μέτοχοι, που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον ενός εικοστού (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν, με αίτηση η οποία θα έχει περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, όπως αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (www.alpha.gr), έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, σχέδια αποφάσεων για θέματα που έχουν περιληφθεί στην αρχική ή αναθεωρημένη Ημερήσια Διάταξη.

(δ) Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν είναι υποχρεωμένο να προβαίνει στην εγγραφή θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ούτε στη δημοσίευση ή γνωστοποίηση αυτών μαζί με αιτιολόγηση και σχέδια αποφάσεων που υποβάλλονται ως άνω από τους Μετόχους εάν το περιεχόμενο αυτών έρχεται προφανώς σε αντίθεση με τον νόμο και τα χρηστά ήθη.

(ε) Κατόπιν αιτήσεως Μετόχων που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον του ενός εικοστού (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης, ο Πρόεδρος της Συνελεύσεως υποχρεούται να αναβάλει για μία μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση, τακτική ή έκτακτη, για όλα ή ορισμένα θέματα, ορίζοντας ημέρα συνεχίσεως της συνεδριάσεως, αυτή που ορίζεται στην αίτηση των μετόχων και η οποία δεν δύναται να απέχει πέραν των τριάντα (30) ημερών από της χρονολογία της αναβολής.

(στ) Κατόπιν αιτήσεως Μετόχων που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον του ενός εικοστού (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης, η λήψη αποφάσεως επί θέματος της ημερησίας διατάξεως γενικής συνελεύσεως διενεργείται διά ονομαστικής κλήσεως.

(ζ) Μέτοχος μπορεί να ζητήσει από το Διοικητικό Συμβούλιο, διά αιτήσεως που υποβάλλεται στην Τράπεζα πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες προ της Γενικής Συνελεύσεως, όπως παράσχει προς αυτήν τις αιτούμενες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Τραπέζης εάν αυτές θεωρούνται χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της Ημερήσιας Διατάξεως.

(η) Με αίτηση Μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να ανακοινώνει στη Γενική Συνέλευση, εφόσον είναι τακτική, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους Διευθυντές της Τραπέζης, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Τραπέζης με αυτούς. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα υπό του νόμου, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά.

(θ) Μέτοχοι, που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον ενός πέμπτου (1/5) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν, διά αιτήσεως η οποία θα έχει περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες προ της Γενικής Συνελεύσεως, όπως το τελευταίο χορηγήσει προς τη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Τραπέζης.

στ. Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την εν γένει διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, ως και την εκπροσώπηση αδιακρίτως της Τραπέζης, και αποφασίζει γενικά για όλα τα θέματα που αφορούν την Τράπεζα και ενεργεί κάθε πράξη για την οποία του προσνέμεται εξουσία, εξαιρέσει εκείνων για τις οποίες αποκλειστικώς αρμόδια είναι η Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του έχει ως πρώτιστο μέλημά του την ικανοποίηση των συμφερόντων της Τραπέζης, των Μετόχων και των Εργαζομένων αυτής, ως και λοιπών ενδιαφερομένων (κατά περίπτωση). Το Διοικητικό Συμβούλιο επιτηρεί την τήρηση και υπαγωγή στις διατάξεις των Νόμων στο πλαίσιο του εταιρικού ενδιαφέροντος καθώς και την τήρηση διαδικασιών έγκυρης και έγκαιρης ενημερώσεως και επικοινωνίας.

Βάσει της Συμβάσεως Προεγγραφής της 28 Μαΐου 2012, το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης. Ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητος είναι επίσης Μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής, της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων, της Επιτροπής Αποδοχών και της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ενόσω η Τράπεζα υπόκειται στις διατάξεις του άρθρου 2

Ν.3723/2008, η κατ' άρθρο 1 παρ. 3 Ν.3723/2008 συμμετοχή εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης θα διατηρείται και εν προκειμένω, με τα αυτά έννομα αποτελέσματα, έως τη λήξη της παρεχόμενης εγγυήσεως.

Η Ελεγκτική Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου, εν συνόλω κατέχουσα εξειδικευμένες γνώσεις χρηματοοικονομικής και ελεγκτικής, υπό την προεδρία του κ. Ε. Ι. Καλούση, επικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στο έργο του για την υιοθέτηση και εφαρμογή επαρκούς και αποτελεσματικού Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τραπέζης και του Ομίλου, το οποίο αξιολογεί σε ετήσια βάση, εποπτεύει τη σύνταξη και αξιολογεί τις διαδικασίες καταρτίσεως των δημοσιευμένων ετήσιων και περιοδικών Οικονομικών Καταστάσεων της Τραπέζης και του Ομίλου, εγκρίνει τις Οικονομικές Καταστάσεις της Τραπέζης και του Ομίλου πριν υποβληθούν στο Διοικητικό Συμβούλιο και διασφαλίζει την ανεξάρτητη και ανεπηρέαστη διεξαγωγή εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων στην Τράπεζα. Η Επιτροπή συνεδριάζει μία τουλάχιστον φορά το τρίμηνο.

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Ελεγκτικής Επιτροπής καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης(http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id =3295).

Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, εν συνόλω κατέχουσα εξειδικευμένες γνώσεις διαχειρίσεως κινδύνων, υπό την προεδρία του κ. Μ. Γ. Τάνες, εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τη στρατηγική αναλήψεως κινδύνων και διαχειρίσεως κεφαλαίων, ελέγχει την εφαρμογή της και αξιολογεί την αποτελεσματικότητά της και καθορίζει τις αρχές που διέπουν τη διαχείριση κινδύνων ως προς την αναγνώριση, πρόβλεψη, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους, σε αντιστοιχία με την επάρκεια των διαθεσίμων πόρων, καθώς και τα όρια Διαθέσεως Αναλήψεως Κινδύνων για την Τράπεζα και τον Όμιλο. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μηνιαίως.

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (http://www.alpha.gr/ page/default.asp?la=1&id=3295).

Η Επιτροπή Αποδοχών του Διοικητικού Συμβουλίου διαμορφώνει την πολιτική αποδοχών του Προσωπικού της Τραπέζης και του Ομίλου καθώς και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, εισηγούμενη σχετικά στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον δύο φορές ετησίως.

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Αποδοχών καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης(http://www.alpha.gr/page/default.asp?la= 1&id=3295).

Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής του Διοικητικού Συμβουλίου μεριμνά για την εφαρμογή του νομικού, κανονιστικού και εποπτικού πλαισίου που αφορά στη σύνθεση, δομή και λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου, και των βέλτιστων διεθνών πρακτικών εταιρικής διακυβερνήσεως. Επίσης διαμορφώνει την πολιτική αναδείξεως νέων Μελών Διοικητικού Συμβουλίου. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το εξάμηνο.

Ειδικότερα όσον αφορά στην πολιτική αναδείξεως νέων Μελών, η Επιτροπή αξιολογεί τα προσόντα ανάλογα με τους επιχειρηματικούς κλάδους και την αλληλεπίδραση των υποψηφίων με τις γεωγραφικές περιοχές που εξυπηρετούνται από την Τράπεζα και τον Όμιλο. Λαμβάνει υπόψη την επαγγελματική και διοικητική τους εμπειρία, τις ικανότητές τους, την ακεραιότητα του χαρακτήρα τους και την δυνατότητα πλήρωσης των κριτηρίων ανεξαρτησίας εκ μέρους τους. Κατά τη διαδικασία επιλογής νέων Μελών, αξιολογεί την ισορροπία γνώσεων, προσόντων, εμπειρίας, ικανοτήτων, απόψεων και φύλου στο Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε να αποφανθεί με σαφήνεια για το ρόλο και τις ικανότητες που πρέπει να κατέχουν τα υποψήφια Μέλη.

Τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της, που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης (http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=3295).

Πολιτική Αποδοχών

Η Πολιτική Αποδοχών είναι σύμφωνη με τις αξίες, την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους και γενικότερα τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου, συμμορφούται δε, μεταξύ άλλων, με τις επιταγές του Ν.3728/2008, του Ν.4261/2014 και με την Πράξη υπ' αριθ. 2650/2012 Διοικητού της Τραπέζης της Ελλάδος.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο της αποτελεσματικής διαχειρίσεως κινδύνων, αποθαρρύνει την υπερβολική ανάληψη τοιούτων και αποτρέπει ή ελαχιστοποιεί την εμφάνιση καταστάσεων συγκρούσεως συμφερόντων που αποβαίνουν εις βάρος της ορθής, συνετής και χρηστής διαχειρίσεως των κινδύνων. Συσχετίζει δε τις αποδοχές του Ανθρωπίνου Δυναμικού της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου με τους κινδύνους που αναλαμβάνουν και διαχειρίζονται.

Για τον καθορισμό των σταθερών αποδοχών λαμβάνονται υπόψη, εκτός των προβλεπομένων από την εργατική νομοθεσία και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, τα δεδομένα της αγοράς και η βαρύτητα της θέσεως που έκαστος κατέχει. Η αξιολόγηση των θέσεων εργασίας είναι θεμελιώδης για μία αντικειμενική και δίκαιη Πολιτική Αποδοχών. Επίσης, το σύστημα διοικήσεως της αποδόσεως παρακινεί για διακεκριμένα μακροπρόθεσμα αποτελέσματα χωρίς να ενθαρρύνει την υπέρμετρη ανάληψη κινδύνων. Συγκεκριμένα, ο υπολογισμός της αποδόσεως ενός Στελέ-

χους προκύπτει από την επίτευξη των στόχων του, που περιλαμβάνουν τα αποτελέσματα των εργασιών, την τήρηση των εσωτερικών διαδικασιών, τις σχέσεις με την πελατεία και τη διοίκηση των υφισταμένων του, αλλά και από ποιοτικά κριτήρια ιδιοτήτων της προσωπικότητας, που εκδηλώνονται κατά την άσκηση της εργασίας. Η σωστή και επιλεκτική εφαρμογή πολιτικής μεταβλητών αποδοχών θεωρείται ως απαραίτητο εργαλείο διοικήσεως των ανθρωπίνων πόρων, καθώς και προσελκύσεως ή/και διατηρήσεως Στελεχών σε επίπεδο Τραπέζης και Ομίλου, στοιχεία τα οποία συμβάλλουν σημαντικά στην επίτευξη των μακροπρόθεσμων επιχειρησιακών στόχων της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου.

Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη χρήση 2015

Διοικητικό Συμβούλιο	Ελεγκτική Επιτροπή	Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων	Επιτροπή Αποδοχών	Επιτροπή Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής
Πρόεδρος (Μη Εκτελεστικό Μέλος) Βασίλειος Θ. Ράπανος Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών				
Αντιπρόεδρος (Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος) Μηνάς Γ. Τάνες Πρόεδρος, FOOD PLUS S.A.	○	●		●
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ				
Διευθύνων Σύμβουλος Δημήτριος Π. Μαντζούνης				
Εντεταλμένοι Σύμβουλοι και Γενικοί Διευθυντές				
Σπύρος Ν. Φιλάρετος				
Αρτέμης Χ. Θεοδωρίδης				
Γεώργιος Κ. Αρώνης				
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ				
Ιωάννα Ε. Παπαδοπούλου Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΠΙΣΚΟΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ Ε. Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.				○
Ευθύμιος Ο. Βιδάλης Εκτελεστικό Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου, TITAN Α.Ε.				
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ				
Παύλος Α. Αποστολίδης Πρέσβυς ε.τ.			●	○
Ευάγγελος Ι. Καλούσης Πρόεδρος, Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (Σ.Ε.Β.Τ.)	●	○		
Ιωάννης Κ. Λύρας Πρόεδρος, PARALOS MARITIME CORPORATION S.A.	○		○	
Ibrahim S. Dabdoub Αντιπρόεδρος, INTERNATIONAL BANK OF QATAR			○	
Shahzad A. Shahbaz Σύμβουλος Επενδύσεων		○		
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 3723/2008				
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ, δια του υπ' αυτού ορισθέντος εκπροσώπου του: - κ. Σαράντη-Ευάγγελου Γ. Λώλου, Καθηγητού Οικονομικών Πανteίου Πανεπιστημίου (έως 17.3.2015) - κας Μαρίκας Σ. Ιωάννου-Φραγκάκη, Οικονομολόγου (από 17.3.2015)				
ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3864/2010				
Παναγιώτα Σ. Ιπλιξιάν Ως εκπρόσωπος, και δυνάμει υποδείξεως του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.	○	○	○	○

● Πρόεδρος της Επιτροπής ○ Μέλος της Επιτροπής

Βιογραφικά Σημειώματα Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Πρόεδρος

(Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Βασίλειος Θ. Ράπανος

Γεννήθηκε στην Κω το 1947. Είναι Ομότιμος Καθηγητής στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Σπούδασε Διοίκηση Επιχειρήσεων στην Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ) (1975) και είναι κάτοχος Master's στα οικονομικά από το Πανεπιστήμιο Lakehead του Καναδά (1977) και διδακτορικού (PhD) από το Πανεπιστήμιο Queen's του Καναδά. Έχει διατελέσει Υποδιοικητής και Διοικητής της Κτηματικής Τραπέζης (1995-1998), Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (Ο.Τ.Ε.) (1998-2000), Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνωμόνων στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (2000-2004), και Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος και της Ελληνικής Ενώσεως Τραπεζών (2009-2012). Από τον Μάιο του 2014 είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Αντιπρόεδρος

(Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος)

Μηνάς Γ. Τάνες

Γεννήθηκε το 1940 και είναι Πρόεδρος της FOOD PLUS Α.Ε. Έχει διατελέσει επικεφαλής της Αθηναϊκής Ζυθοποιΐας Α.Ε. από το 1976 έως το 2008, ενώ από το 2003 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Διευθύνων Σύμβουλος

Δημήτριος Π. Μαντζούνης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1947. Σπούδασε πολιτικές επιστήμες στο Πανεπιστήμιο Aix-Marseille. Εργάζεται στην Τράπεζα από το 1973 και είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου από το 1995. Το 2002 ανέλαβε Γενικός Διευθυντής και από το 2005 είναι Διευθύνων Σύμβουλος.

Εντεταλμένοι Σύμβουλοι και Γενικοί Διευθυντές

Σπύρος Ν. Φιλάρετος

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1958. Σπούδασε Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο του Manchester και του Sussex. Εργάζεται στην Τράπεζα από το 1985. Το 1997 ανέλαβε Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής και από το 2005 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Γενικός Διευθυντής. Τον Οκτώβριο του 2009 ανέλαβε και καθήκοντα Chief Operating Officer (COO).

Αρτέμης Χ. Θεοδωρίδης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1959. Σπούδασε Οικονομικά και είναι κάτοχος MBA του University of Chicago. Ανέλαβε Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής της Τραπέζης το 2002 και από το 2005 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Γενικός Διευθυντής.

Γεώργιος Κ. Αρώνης

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1957. Σπούδασε Οικονομικά και είναι κάτοχος MBA, major in Finance, του ALBA. Εργάσθηκε για 15 έτη σε πολυεθνικές τράπεζες, το μεγαλύτερο διάστημα στην ABN AMRO στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Εργάζεται στην Alpha Bank από το 2004 ως επικεφαλής της Λιανικής Τραπεζικής. Από το 2006 ανέλαβε Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής και από το 2008 Γενικός Διευθυντής. Το 2011 εξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ιωάννα Ε. Παπαδοπούλου

Γεννήθηκε το 1952 και είναι Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος της εταιρίας ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΠΙΣΚΟΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ Ε.Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. Από το 2008 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Ευθύμιος Ο. Βιδάλης

Γεννήθηκε το 1954. Είναι κάτοχος πτυχίου Πολιτικών Επιστημών (BA in Government) του Harvard University και MBA του Harvard Graduate School of Business Administration. Εργάσθηκε στην Owens Corning (1981-1998), όπου διετέλεσε Πρόεδρος των παγκοσμίων δραστηριοτήτων του Τομέα Συνθετικών Υλικών (Composites) και Μονωτικών Υλικών. Επίσης, διετέλεσε Εντεταλμένος Σύμβουλος (1998-2001) και Διευθύνων Σύμβουλος (2001-2011) του Ομίλου S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε. Είναι Γενικός Γραμματέας του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) και Πρόεδρος του Συμβουλίου ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Είναι εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ομίλου TITAN. Από τον Μάιο του 2014 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ

Παύλος Α. Αποστολίδης

Γεννήθηκε το 1942 και αποφοίτησε από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης από το 2004. Εισήλθε στο Διπλωματικό Σώμα το 1965 και διετέλεσε, μεταξύ άλλων, Πρέσβυς της Ελλάδος στην Κύπρο και Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις Βρυξέλλες. Το 1998 ανέλαβε ως Γενικός Γραμματεύς του Υπουργείου Εξωτερικών και τον επόμενο χρόνο επελέγη ως Διοικητής της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΕΥΠ), από όπου συνταξιοδοτήθηκε τον Νοέμβριο 2004.

Ευάγγελος Ι. Καλούσης

Γεννήθηκε το 1943 και είναι Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (Σ.Ε.Β.Τ.) από το 2006 και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου από το 2002. Διετέλεσε Πρόεδρος της NESTLE ΕΛΛΑΣ Α.Ε. από το 2001 έως το 2015. Από το 2007 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Ιωάννης Κ. Λύρας

Γεννήθηκε το 1951 και είναι Πρόεδρος της εταιρίας PARALOS MARITIME CORPORATION S.A. Από το 2005 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης. Έχει διατελέσει Πρόεδρος της Ενώσεως Ελλήνων Εφοπλιστών από το 1997 έως το 2003. Εκπροσωπεί την Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ενώσεως Ευρωπαίων Εφοπλιστών.

Ibrahim S. Dabdoub

Γεννήθηκε το 1939. Σπούδασε στο Collège des Frères στη Βηθλεέμ, στο Middle East Technical University στην 'Αγκυρα και στο Stanford University των Η.Π.Α. Διετέλεσε Group Chief Executive Officer στη National Bank of Kuwait από το 1983 έως τον Μάρτιο του 2014. Είναι Αντιπρόεδρος της International Bank of Qatar (IBQ), Ντόχα και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του International Institute of Finance (IIF), καθώς και Co-Chair του Emerging Markets Advisory Council (EMAC) στην Ουάσινγκτον. Είναι μέλος του Bretton Woods Committee στην Ουάσινγκτον και του International Monetary Conference (IMC). Επιπροσθέτως, είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Central Bank of Jordan, Αμμάν, του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας Consolidated Contractors Company, Αθήναι και του Board of Advisors της Perella Weinberg, New York. Βραβεύθηκε το 1995 ως «Τραπεζίτης της Χρονιάς» από την Arab Bankers Association of North America (ABANA) και το 1997 ως «'Αραβας Τραπεζίτης της Χρονιάς» από την Union of Arab Banks. Του απενεμήθη το 2008 και το 2010 το βραβείο «A Lifetime Achievement Award» από τα «The Banker» και «MEED» αντιστοίχως. Από τον Μάιο του 2014 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

Shahzad A. Shahbaz

Γεννήθηκε το 1960. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών (BA in Economics) του Oberlin College, Ohio, Η.Π.Α. Από το 1981 εργάσθηκε σε τράπεζες και επενδυτικές εταιρίες, περιλαμβανομένης της Bank of America (1981-2006), από την οποία απεχώρησε ως Regional Head (Corporate and Investment Banking, Continental Europe, Emerging Europe, Middle East and Africa). Διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος (CEO) της NDB Investment Bank/Emirates NBD Investment Bank (2006-2008) και της QInvest (2008-2012). Κατέχει τη θέση του Επενδυτικού Συμβούλου στην Al Mirqab Holding Co. Από τον Μάιο του 2014 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης.

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3723/2008

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ, διά του υπ' αυτού ορισθέντος εκπροσώπου του:

Σαράντης-Ευάγγελος Γ. Λώλος, έως 17.3.2015

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1951. Είναι Καθηγητής Οικονομικών στο Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Αναπτύξεως του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Σπούδασε στο Warwick University της Μ. Βρετανίας και απέκτησε πτυχίο μηχανολόγου (BSc) και οικονομολόγου (BA). Το 1981 έλαβε διδακτορικό δίπλωμα (PhD) στα Οικονομικά από το Council for National Academic Awards (CNAA), σε συνεργασία με το Imperial College του Λονδίνου. Υπήρξε στέλεχος της Διευθύνσεως Οικονομικών Μελετών της Τραπέζης της Ελλάδος (1985-1997), ενώ συνεργάσθηκε ως εμπειρογνώμων με συμβουλευτικό και ερευνητικό ρόλο σε οικονομικά Υπουργεία. Το ερευνητικό και δημοσιευμένο έργο του εντοπίζεται κυρίως σε θέματα οικονομικής αναπτύξεως, μακροοικονομικής και διαρθρωτικής πολιτικής και λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών, είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης, εκπροσωπώντας το Ελληνικό Δημόσιο από το 2010.

Μαρίκα Σ. Ιωάννου-Φραγκάκη, από 17.3.2015

Γεννήθηκε στο Ασιούτ της Αιγύπτου το 1950. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών (BSc in Economics) του London School of Economics (LSE), University of London, Ηνωμένο Βασίλειο και κάτοχος Master's στα Αναπτυξιακά Οικονομικά (MA in Development Economics) του University of Sussex, Ηνωμένο Βασίλειο. Από το 1978 έως το 1993 εργάσθηκε στην Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος, αρχικά ως Προϊσταμένη του Τμήματος Προβλέψεων (1978-1990) και εν συνεχεία στο Γραφείο Διοικήσεως στην Υπηρεσία Ιδιωτικοποιήσεων (1990-1993). Από το 1993 έως το 2010 διετέλεσε Υπεύθυνη Εκκαθαρίσεων στην Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε., εταιρία του ομίλου της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος. Σήμερα εργάζεται ως ανεξάρτητη ερευνήτρια, με έμφαση στα Μακροοικονομικά και στα Χρηματοοικονομικά. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Νίκος Πουλαντζάς, καθώς και της Συντονιστικής Επιτροπής της Ομάδας Ευρωπαίων Οικονομολόγων (EuroMemo Group). Κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών, είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου από τον Μάρτιο του 2015.

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3864/2010

Παναγιώτα Σ. Ιπλιξιάν

Γεννήθηκε το 1949. Σπούδασε στην Αγγλία Business Administration (BA) και Management Studies (Postgraduate Diploma) στο University of Northumbria, Newcastle upon Tyne και έχει εξειδικευθεί σε Organisation and Methods από το British Institute of Administrative Management. Μεταξύ 1972 και 1987 εργάσθηκε σε εταιρίες συμβούλων. Από το 1987 έως το 2000 εργάσθηκε σε εμπορικές τράπεζες στην Αμερική και από το 2000 έως το 2009 στην EFG Eurobank Ergasias. Από το 2010 έως το 2012 διετέλεσε Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Από τον Οκτώβριο του 2011 έως τον Δεκέμβριο του 2013 ήταν Μη Εκτελεστική Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Νέας Proton Bank, ως εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Από τον Ιανουάριο του 2014 είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης, εκπροσωπώντας το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Επιτροπές Διοικήσεως

Οι Επιτροπές που απαρτίζονται από μέλη της Διοικήσεως της Τραπέζης είναι η Εκτελεστική Επιτροπή, το Συμβούλιο Εργασιών, η Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού – Παθητικού (ALCo), η Επιτροπή Διαχειρίσεως Διαθεσίμων και Ισολογισμού, η Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου και η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου.

Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της Τραπέζης. Συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου. Συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές και ο Γραμματεύς της Επιτροπής. Κατά περίπτωση συμμετέχουν και άλλα Στελέχη ή Μέλη των Διοικήσεων Εταιριών του Ομίλου, αναλόγως των θεμάτων που συζητούνται. Η Εκτελεστική Επιτροπή προβαίνει σε επισκόπηση της εγχώριας και διεθνούς οικονομίας και των εξελίξεων της αγοράς και εξετάζει θέματα επιχειρησιακού σχεδιασμού και πολιτικής. Επιπλέον η Επιτροπή μελετά θέματα που αφορούν την ανάπτυξη του Ομίλου και εισηγείται τον Κανονισμό Λειτουργίας της Τραπέζης καθώς και τον προϋπολογισμό κάθε Τομέα. Τέλος, εισηγείται την πολιτική Ανθρωπίνου Δυναμικού και τη συμμετοχή της Τραπέζης ή Εταιριών του Ομίλου σε άλλες εταιρίες.

Το Συμβούλιο Εργασιών συνέρχεται υπό την προεδρία του Δι-

ευθύνοντος Συμβούλου τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα. Συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές, οι Εντεταλμένοι Γενικοί Διευθυντές, και ο Γραμματεύς του Συμβουλίου. Κατά περίπτωση συμμετέχουν και άλλα Στελέχη ή Μέλη των Διοικήσεων Εταιριών του Ομίλου, αναλόγως των θεμάτων που συζητούνται. Το Συμβούλιο Εργασιών προβαίνει σε επισκόπηση της αγοράς και των κλάδων της οικονομίας, εξετάζει την πορεία των εργασιών και των νέων προϊόντων. Αποφασίζει την πολιτική για την ανάπτυξη των Δικτύων και του Ομίλου και καθορίζει την πιστωτική πολιτική. Τέλος, αποφασίζει για τη διαχείριση των διαθεσίμων, τα επιτόκια, τους όρους καταθέσεων και χορηγήσεων και το Τιμολόγιο της Τραπέζης.

Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού – Παθητικού (ALCo) συνέρχεται τακτικά ανά τρίμηνο υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου. Ως Μέλη συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές, οι Εντεταλμένοι Γενικοί Διευθυντές και οι Διευθυντές των Διευθύνσεων Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού, Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων, Αναλύσεως και Διαχειρίσεως Αποδοτικότητας, Διαχειρίσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων, Λογιστικών και Φορολογικών Θεμάτων, Οικονομικών Μελετών, Πιστωτικού Κινδύνου Wholesale Banking, Πιστωτικού Κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής, Χρηματοοικονομικής Διαχειρίσεως (Trading), Capital Management και Τραπεζικής Εποπτείας και Financial Markets. Η Επιτροπή εξετάζει και αποφασίζει για θέματα Διαχειρίσεως Διαθεσίμων και Ισολογισμού και παρακολουθεί την εξέλιξη των αποτελεσμάτων, του προϋπολογισμού, του σχεδίου χρηματοδοτήσεως, της κεφαλαιακής επάρκειας και εν γένει των χρηματοοικονομικών μεγεθών της Τραπέζης και του Ομίλου εγκρίνοντας σχετικές ενέργειες και πολιτικές. Επίσης, εγκρίνει την πολιτική επιτοκίων, τη δομή των επενδυτικών χαρτοφυλακίων, και τα συνολικά όρια κινδύνων αγοράς, επιτοκίων και ρευστότητος.

Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Διαθεσίμων και Ισολογισμού συνέρχεται τακτικά ανά μήνα υπό την προεδρία του Γενικού Διευθυντού Wholesale Banking and International Network. Ως μέλη συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές Retail Banking, Chief Risk Officer και Chief Financial Officer και οι Διευθυντές των Διευθύνσεων Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού, Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων και Financial Markets. Η Επιτροπή εξετάζει θέματα και εισηγείται στην Επιτροπή ALCo ή στην Εκτελεστική Επιτροπή της Τραπέζης προτάσεις που αφορούν εν γένει τη Διαχείριση Διαθεσίμων και Ισολογισμού, όπως την κεφαλαιακή διάρθρωση, την πολιτική επιτοκίων, τα συνολικά όρια κινδύνων αγοράς, επιτοκίων και ρευστότητος, την πολιτική χρηματοδοτήσεως της Τραπέζης και του Ομίλου, τη διαχείριση της ρευστότητος, τις παραδοχές διενέργειας σεναρίων προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων, τις στρατηγικές αντισταθμίσεως, τους κανόνες εσωτερικής τιμολογήσεως, τη δομή των επενδυτικών χαρτοφυλακίων και την κατανομή κεφαλαίου και ρευστότητος στις επιχειρησιακές μονάδες.

Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου συνέρχεται τακτικά ανά τρίμηνο υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου και συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές, ο Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής Πληροφορικής και Υποστηρικτικών Λειτουργιών, και ο Διευθυντής της Διευθύνσεως Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων. Η Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου διασφαλίζει την ύπαρξη κατάλληλης οργανωτικής δομής διαδικασιών, μεθοδολογιών και υποδομής για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου. Επίσης, ενημερώνεται σχετικά με τη συνολική εικόνα (profile) λειτουργικού κινδύνου του Ομίλου και τα αποτελέσματα της διαδικασίας εκτιμήσεως λειτουργικών κινδύνων, εξετάζει προτάσεις μειώσεως του λειτουργικού κινδύνου, αξιολογεί τις προβλέψεις για Αγωγές Τρίτων κατά της Τραπέζης, εγκρίνει τα όρια ευθύνης των Συμβουλίων για τη διαχείριση γεγονότων λειτουργικού κινδύνου της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου και εξετάζει τα γεγονότα λειτουργικού κινδύνου των οποίων η οικονομική επίπτωση υπερβαίνει τα όρια των υπολοίπων Συμβουλίων.

Η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου συνέρχεται τακτικά ανά τρίμηνο υπό την προεδρία του Διευθύνοντος Συμβούλου και συμμετέχουν οι Γενικοί Διευθυντές, οι Διευθυντές των Διευθύνσεων Πιστωτικού Κινδύνου Wholesale Banking, Πιστωτικού Κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής και Capital Management και Τραπεζικής Εποπτείας. Η Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της πολιτικής και των διαδικασιών διαχειρίσεως πιστωτικού κινδύνου της Τραπέζης και του Ομίλου ως προς την ανάληψη, παρακολούθηση και διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου ανά Τομέα Εργασιών (Wholesale Banking, Retail Banking, Wealth Management/Private Banking), γεωγραφική περιοχή, προϊόν, δραστηριότητα, κλάδο κ.ά. και αποφασίζει για τον σχεδιασμό των απαιτούμενων διορθωτικών ενεργειών.

Τέλος, η Τράπεζα δηλώνει ότι συμμορφώνεται άμεσα με τυχόν πρόσθετες απαιτήσεις δημοσιοποιήσεων που τίθενται από το θεσμικό πλαίσιο για τα Πιστωτικά Ιδρύματα.

Αθήναι, 3 Μαρτίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάς
ΑΡΜΑΕ 29527/01ΑΤ/Β/93/162/96

Telephone Τηλ: +30 210 60 62 100
Fax Φαξ: +30 210 60 62 111
Internet www.kpmg.com/gr
e-mail info@kpmg.gr

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών

Προς τους Μετόχους της
ALPHA BANK A.E.

Έκθεση επί των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ALPHA BANK A.E. (η «Τράπεζα») που αποτελούνται από τον ενοποιημένο ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2015, τις ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικού αποτελέσματος, μεταβολών της καθαρής θέσεως και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των ενοποιημένων χρηματοοικονομικές καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και να διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των ενοποιημένων χρηματοοικονομικές καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της Τράπεζας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ, Ελληνική Άνώνυμη Εταιρεία και μέλος του δικτύου ανεξάρτητων εταιρειών-μελών της KPMG συνδεδεμένων με την KPMG International Cooperative ("KPMG International"), ενός Ελβετικού νομικού προσώπου.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της ALPHA BANK A.E. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα Έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 1.31.1 των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων όπου γίνεται αναφορά στις ουσιώδεις αβεβαιότητες που απορρέουν από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και τις τρέχουσες εξελίξεις οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

(α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στις παραγράφους 3δ του άρθρου 43α του Κ.Ν. 2190/1920.

(β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43^{α} (παρ 3^{α}) 108 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2016

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Νικόλαος Βουνισέας
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 18701

Ιωάννης Αχείλας
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 12831

Οικονομικές Καταστάσεις Ομίλου της 31.12.2015

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	31.12.2015	31.12.2014*
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	2	3.014.436	3.247.017
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	2	(1.082.721)	(1.327.591)
Καθαρό έσοδο από τόκους	2	1.931.715	1.919.426
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		383.410	391.322
Προμήθειες έξοδα		(68.684)	(57.108)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	3	314.726	334.214
Έσοδα από μερίσματα	4	3.308	1.552
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	5	(45.047)	40.361
Λοιπά έσοδα	6	63.202	64.442
		21.463	106.355
Σύνολο εσόδων		**2.267.904**	**2.359.995**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7	(533.114)	(649.621)
Κόστος/Πρόβλεψη αποζημίωσης προγράμματος εθελουσίας εξόδου	7	(64.300)	(200.800)
Γενικά διοικητικά έξοδα	8	(560.219)	(540.029)
Αποσβέσεις	20, 21, 22	(105.001)	(94.341)
Λοιπά έξοδα	9	(42.069)	(69.055)
Σύνολο εξόδων		**(1.304.703)**	**(1.553.846)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	10	(3.019.806)	(1.847.037)
Αρνητική υπεραξία εξαγορών	46		40.287
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	19	(9.821)	(10.759)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		(2.066.426)	(1.011.360)
Φόρος εισοδήματος	11	806.758	696.439
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος, από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**(1.259.668)**	**(314.921)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος, από διακοπείσες δραστηριότητες	48	(111.786)	(14.787)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος		**(1.371.454)**	**(329.708)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) που αναλογούν σε:			
Μετόχους της Τραπέζης			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(1.259.928)	(315.022)
- από διακοπείσες δραστηριότητες		(111.786)	(14.787)
		(1.371.714)	**(329.809)**
Τρίτους			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		260	101
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή:			
Βασικά και προσαρμοσμένα (€ ανά μετοχή)	12	(3,56)	(1,34)
Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	12	(3,27)	(1,28)
Βασικά και προσαρμοσμένα από διακοπείσες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	12	(0,29)	(0,060)

* *Τα κονδύλια της Ενοποιημένης Κατάστασης Αποτελεσμάτων της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω τροποποίησης της παρουσίασης των νομικών εξόδων και της παρουσίασης του Καταστήματος της Τραπέζης στη Βουλγαρία καθώς και της Alpha Bank Skopje ως διακοπείσες δραστηριότητες (σημείωση 50).*

Ενοποιημένος Ισολογισμός

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	31.12.2015	31.12.2014
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	13	1.730.327	2.019.017
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	14	1.976.273	2.771.739
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	15	2.779	4.189
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	793.015	1.148.476
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	17	46.186.116	49.556.985
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			
- Διαθέσιμα προς πώληση	18α	5.794.484	5.688.286
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	18β	79.709	310.818
- Δανειακού χαρτοφυλακίου	18γ	4.289.482	4.299.101
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	19	45.771	46.383
Επενδύσεις σε ακίνητα	20	623.662	567.212
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	21	860.901	1.083.348
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	22	342.251	331.424
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	23	4.398.176	3.689.446
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	24	1.510.225	1.365.066
		68.633.171	72.881.490
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	48	663.063	53.971
Σύνολο Ενεργητικού		**69.296.234**	**72.935.461**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25	25.115.363	17.300.114
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.550.529	1.948.541
Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας)	26	31.434.266	42.900.633
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	27	400.729	1.523.521
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	28	38.192	61.794
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	23	20.852	25.502
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	29	108.550	105.353
Λοιπές υποχρεώσεις	30	910.622	1.091.747
Προβλέψεις	31	296.014	212.712
		59.875.117	65.169.917
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	48	366.781	58.994
Σύνολο Υποχρεώσεων		**60.241.898**	**65.228.911**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ			
Κεφάλαια και αποθεματικά που αναλογούν στους Μετόχους της Τραπέζης			
Μετοχικό Κεφάλαιο	32	461.064	3.830.718
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	33	10.790.870	4.858.216
Αποθεματικά	34	301.223	105.712
Ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση και αφορούν στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	34, 48	8.834	(25)
Αποτελέσματα εις νέον	35	(2.546.885)	(1.142.801)
		9.015.106	**7.651.820**
Δικαιώματα τρίτων		**23.998**	**23.266**
Υβριδικά κεφάλαια	36	**15.232**	**31.464**
Σύνολο Καθαρής Θέσεως		**9.054.336**	**7.706.550**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως		**69.296.234**	**72.935.461**

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ.45-196) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	31.12.2015	31.12.2014*
Καθαρά κέρδη/(ζημίες), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναγνωρίσθηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		**(1.371.454)**	**(329.708)**
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση:	11		
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων		217.034	(481.006)
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών		52.313	(224.342)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού		1.072	(2.875)
Καθαρή μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελέσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών		(547)	(1.318)
Φόρος εισοδήματος		(68.051)	182.822
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες μετά το φόρο εισοδήματος		**201.821**	**(526.719)**
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες	48	47	(34)
		201.868	**(526.753)**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Καθαρή μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών		941	(38.364)
Φόρος εισοδήματος		2.101	9.930
		3.042	**(28.434)**
Σύνολο αποτελεσμάτων, μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	11	**204.910**	**(555.187)**
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		**(1.166.544)**	**(884.895)**
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως που αναλογεί σε:			
Μετόχους της Τραπέζης			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(1.055.033)	(870.141)
- από διακοπείσες δραστηριότητες		(111.786)	(14.787)
		(1.166.819)	**(884.928)**
Τρίτους			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		275	33

* *Τα κονδύλια της Ενοποιημένης Κατάστασης Συνολικού Αποτελέσματος της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω της παρουσίασης του Καταστήματος της Τραπέζης στη Βουλγαρία καθώς και της Alpha Bank Skopje ως διακοπείσες δραστηριότητες (σημείωση 50).*

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Δικαιώματα τρίτων	Υβριδικά κεφάλαια	Σύνολο Καθαρής Θέσεως
Υπόλοιπο 1.1.2014		**4.216.872**	**4.212.062**	**631.033**	**(747.572)**	**8.312.395**	**23.640**	**31.700**	**8.367.735**
Μεταβολές χρήσεως 1.1 - 31.12.2014									
Αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος					(329.809)	(329.809)	101		(329.708)
Λοιπά αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση				(526.692)	(28.427)	(555.119)	(68)		(555.187)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		-	-	**(526.692)**	**(358.236)**	**(884.928)**	**33**	-	**(884.895)**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	32	553.846	646.154			1.200.000			1.200.000
Εξαγορά προνομιούχων μετοχών	32	(940.000)				(940.000)			(940.000)
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου, μετά το φόρο εισοδήματος					(35.764)	(35.764)			(35.764)
Αγορές/πωλήσεις και μεταβολή ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες					74	74	(407)		(333)
(Αγορές), (Ανακλήσεις)/ Πωλήσεις υβριδικών τίτλων, μετά από φόρους								(236)	(236)
Σχηματισμός αποθεματικών				1.346	(1.346)				-
Λοιπά					43	43			43
Υπόλοιπο 31.12.2014		**3.830.718**	**4.858.216**	**105.687**	**(1.142.801)**	**7.651.820**	**23.266**	**31.464**	**7.706.550**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Δικαιώματα τρίτων	Υβριδικά κεφάλαια	Σύνολο Καθαρής Θέσεως
Υπόλοιπο 1.1.2015		**3.830.718**	**4.858.216**	**105.687**	**(1.142.801)**	**7.651.820**	**23.266**	**31.464**	**7.706.550**
Μεταβολές χρήσεως 1.1 - 31.12.2015									
Αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος					(1.371.714)	(1.371.714)	260		(1.371.454)
Λοιπά αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση				201.850	3.045	204.895	15		204.910
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος				**201.850**	**(1.368.669)**	**(1.166.819)**	**275**		**(1.166.544)**
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών	32, 33	(3.754.104)	3.754.104						
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με μετρητά	32, 33	232.825	1.319.344			1.552.169			1.552.169
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση χρηματικών απαιτήσεων	32, 33	151.625	859.206			1.010.831			1.010.831
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου, μετά από φόρο	35				(43.506)	(43.506)			(43.506)
Επίδραση λόγω αλλαγής του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου					6.261	6.261			6.261
Αγορές/πωλήσεις και μεταβολή ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες					(457)	(457)	457		
(Αγορές), (Ανακλήσεις)/ Πωλήσεις υβριδικών τίτλων, μετά από φόρους					4.807	4.807		(16.232)	(11.425)
Σχηματισμός αποθεματικών				2.520	(2.520)				
Υπόλοιπο 31.12.2015		**461.064**	**10.790.870**	**310.057**	**(2.546.885)**	**9.015.106**	**23.998**	**15.232**	**9.054.336**

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	31.12.2015	31.12.2014*
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		(2.066.426)	(1.011.360)
Προσαρμογή κερδών/(ζημιών) προ φόρων για:			
Αποσβέσεις/Απομειώσεις ενσώματων παγίων	20, 21, 24	95.430	113.195
Αποσβέσεις/Απομειώσεις αϋλων παγίων	22	45.935	34.406
Απομειώσεις δανείων, προβλέψεις και αποζημιώσεις προσωπικού		3.149.215	1.910.227
(Κέρδη)/Ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες		75.511	(154.054)
(Κέρδη)/Ζημίες από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		31.714	149.770
Αναλογία (κερδών)/ζημιών από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	19	9.821	10.759
Αρνητική υπεραξία εξαγορών	46	-	(40.287)
Λοιπές προσαρμογές		9.529	8.250
		1.350.729	**1.020.906**
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στοιχείων Ενεργητικού που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων		1.054.744	(313.460)
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		356.870	(342.683)
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών		(185.928)	579.827
Λοιπών στοιχείων Ενεργητικού		(54.997)	95.540
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στοιχείων Υποχρεώσεων που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		7.818.259	(1.894.982)
Υποχρεώσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		(345.700)	350.729
Υποχρεώσεων προς πελάτες		(11.043.856)	(760.544)
Λοιπών Υποχρεώσεων		(229.971)	(38.008)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες πριν από φόρους		**(1.279.850)**	**(1.302.675)**
Πληρωθέντες φόροι εισοδήματος και λοιποί φόροι		(40.794)	(15.121)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		**(1.320.644)**	**(1.317.796)**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες		**13.365**	**(4.052)**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες			
Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες		(12.310)	148
Εξαγορές χρήσης		9.151	645.396
Εισροές από πώληση θυγατρικής		15.392	60
Εισπραχθέντα μερίσματα	4	3.308	1.573
Αγορές ενσώματων και αϋλων παγίων		(107.691)	(79.557)
Πωλήσεις ενσώματων και αϋλων παγίων		15.915	1.973
Καθαρή (αύξηση)/μείωση επενδύσεων σε χρεόγραφα		31.265	(53.574)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		**(44.970)**	**516.019**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες		**9.949**	**(125)**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Πληρωθέντα μερίσματα			(604)
Εισπράξεις ομολογιών εκδοσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων			926.265
Αποπληρωμές ομολογιών εκδοσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων		(9.640)	(115.146)
(Αγορές)/Πωλήσεις υβριδικών τίτλων		(1.730)	(236)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	32	1.552.169	1.200.000
Εξαγορά προνομοιούχων μετοχών	32		(940.000)
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου		(61.276)	(48.329)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**1.479.523**	**1.021.950**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και στα ταμειακά ισοδύναμα		(3.334)	5.081
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**110.575**	**225.254**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από διακοπείσες δραστηριότητες		**23.314**	**(4.177)**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσεως	13	**1.194.244**	**973.167**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσεως	13	**1.328.133**	**1.194.244**

* *Τα κονδύλια της Ενοποιημένης Κατάστασης Ταμειακών Ροών της συγκριτικής περιόδου έχουν αναμορφωθεί λόγω της παρουσίασης του Καταστήματος της Τραπέζης στη Βουλγαρία και της Alpha Bank Skopje ως διακοπείσες δραστηριότητες (σημείωση 50).*

Σημειώσεις επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ο Όμιλος της Alpha Bank περιλαμβάνει εταιρίες, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες όπως: Τραπεζικές, Χρηματοδοτικές, Χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, Επενδύσεων, Ασφαλίσεων, Κτηματικές, Ξενοδοχειακές.

Ιθύνουσα ή μητρική εταιρία του Ομίλου είναι η Alpha Τράπεζα Α.Ε., η οποία λειτουργεί με τον διακριτικό τίτλο Alpha Bank, εδρεύει στην Αθήνα, οδός Σταδίου 40, και είναι καταχωρημένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο με αριθμό 223701000 (πρώην αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών 6066/06/Β/86/05). Η διάρκειά της έχει ορισθεί έως το 2100, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως.

Σκοπός της Τραπέζης, όπως περιγράφεται στο άρθρο 4 του Καταστατικού της, είναι η διενέργεια, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, αυτοτελώς ή σε συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινοπραξίας, μετά τρίτων, του συνόλου, άνευ περιορισμού ή ετέρας διακρίσεως, των (κυρίων και παρεπομένων) εργασιών, δραστηριοτήτων, συναλλαγών και υπηρεσιών, που η εκάστοτε κείμενη (ημεδαπή, κοινοτική, αλλοδαπή) νομοθεσία επιτρέπει σε πιστωτικά ιδρύματα. Για την εκπλήρωσή του η Τράπεζα δύναται να διενεργεί οποιαδήποτε πράξη, εργασία ή συναλλαγή που, αμέσως ή εμμέσως, είναι συναφής, συμπληρωματική ή επιβοηθητική των προαναφερομένων.

Η θητεία του Διοικητικού της Συμβουλίου, που εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 27.6.2014, λήγει το 2018.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου την 31.12.2015 είχε ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Βασίλειος Θ. Ράπανος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ (Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος)

Μηνάς Γ. Τάνες */***/****

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Δημήτριος Π. Μαντζούνης

ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

Σπύρος Ν. Φιλάρετος (COO)
Αρτέμης Χ. Θεοδωρίδης
Γεώργιος Κ. Αρώνης

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ευθύμιος Ο. Βιδάλης
Ιωάννα Ε. Παπαδοπούλου ****

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ

Παύλος Α. Αποστολίδης **/****
Ευάγγελος Ι. Καλούσης */***
Ιωάννης Κ. Λύρας */**
Ibrahim S. Dabdoub **
Shahzad A. Shahbaz ***

* *Μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής*
** *Μέλος της Επιτροπής Αποδοχών*
*** *Μέλος της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων*
**** *Μέλος της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής*

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3723/2008)

Μαρίκα Σ. Ιωάννου - Φραγκάκη (η οποία αντικατέστησε από 17.3.2015 τον κ. Σαράντη - Ευάγγελο Γ. Λώλο)

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3864/2010)

Παναγιώτα Σ. Ιπλιξιάν */**/***/****

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Γεώργιος Π. Τριανταφυλλίδης

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 26.6.2015 εξέλεξε ως ελεγκτές των εξαμηνιαίων και ετησίων οικονομικών καταστάσεων, της χρήσεως 2015, τους κάτωθι:

α. Τακτικοί: Νικόλαος Ε.Βουνισέας
Ιωάννης Α.Αχείλας

β. Αναπληρωματικοί: Μιχαήλ Α.Κόκκινος
Αναστάσιος Ε.Παναγίδης

της εταιρίας KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.

Η μετοχή της Τραπέζης είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1925 και κατατάσσεται μεταξύ των εταιριών με την υψηλότερη κεφαλαιοποίηση. Η μετοχή συμμετέχει σε διεθνείς δείκτες όπως, μεταξύ άλλων, ο MSCI Emerging Markets Index, ο FTSE All World, ο Stoxx Europe 600 και ο FTSE Med100.

Εκτός από την ελληνική κεφαλαιαγορά, η μετοχή είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου με τη μορφή διεθνών πιστοποιητικών (GDRs), και διαπραγματεύεται εκτός χρηματιστηριακού κύκλου στην αγορά της Νέας Υόρκης (ADRs).

Ως αποτέλεσμα της αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου με κατάργηση του δικαιώματος προτιμήσεως των υφιστάμενων μετόχων που πραγματοποίησε η Τράπεζα τον Νοέμβριο 2015, το σύνολο των κοινών ονομαστικών μετοχών της ανέρχεται σε 1.536.881.200.

Στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαπραγματεύονται 1.367.706.054 κοινές μετοχές της Τραπέζης, ενώ το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ») κατέχει τις υπόλοιπες 169.175.146 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ή ποσοστό 11,01% επί του συνόλου κοινών μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης. Η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου επί των μετοχών του ΤΧΣ υπόκειται σε περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 7α του Ν.3864/2010.

Επιπλέον, στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαπραγματεύονται 1.141.734.167 Παραστατικοί Τίτλοι Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών («Warrants»), ο κάθε ένας από τους οποίους ενσωματώνει δικαίωμα αγοράς 0,148173663047785 Νέων Μετοχών κυριότητος του ΤΧΣ.

Κατά το έτος 2015, η εμπορευσιμότητα της μετοχής ανήλθε σε € 14.400.270 ανά συνεδρίαση, κατά μέσο όρο και η εμπορευσιμότητα των warrants σε € 682.022.

Η Τράπεζα έχει αξιολογηθεί πιστοληπτικά από τρεις οίκους του εξωτερικού ως εξής:

- Moody's: Caa3
- Fitch Ratings: RD
- Standard & Poor's: SD

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της 3ης Μαρτίου 2016.

* *Μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής*
** *Μέλος της Επιτροπής Αποδοχών*
*** *Μέλος της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων*
**** *Μέλος της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής*

ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

1.1 Βάση Παρουσίασης

Οι παρούσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αφορούν στη χρήση 1.1 - 31.12.2015 και έχουν συνταχθεί:

α) σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), όπως αυτά υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του Κανονισμού αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19ης Ιουλίου 2002 και

β) με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους. Κατ' εξαίρεση ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Τα στοιχεία αυτά είναι κατά κύριο λόγο τα ακόλουθα:

- Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
- Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση
- Το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο εκδόσεως της Τραπέζης το οποίο περιλαμβάνεται στις «Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις».

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στις επιμέρους σημειώσεις.

Οι λογιστικές αρχές που έχει ακολουθήσει ο Όμιλος για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στις χρήσεις 2014 και 2015, αφού ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες τροποποιήσεις προτύπων οι οποίες εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόστηκαν από 1.1.2015:

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 19 «Παροχές σε εργαζομένους»:** Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών: Εισφορές εργαζομένων (Κανονισμός 2015/29/17.12.2014)

Την 21.11.2013, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 19 με την οποία μεταβάλλεται ο λογιστικός χειρισμός των σχετιζόμενων με την παροχή υπηρεσίας εισφορών που δεν εξαρτώνται από τον αριθμό των ετών υπηρεσίας. Παραδείγματα των εισφορών που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας περιλαμβάνουν αυτές που αποτελούν σταθερό ποσοστό του μισθού του εργαζομένου ή ένα σταθερό ποσό σε όλη τη διάρκεια της περιόδου απασχόλησης ή ένα ποσό σχετικό με την ηλικία του εργαζομένου. Με την τροποποίηση η οντότητα δύναται να επιλέξει είτε να λογιστικοποιήσει τις εν λόγω εισφορές ως μείωση του κόστους απασχόλησης (service cost) την περίοδο κατά την οποία οι σχετιζόμενες υπηρεσίες παρέχονται (σαν να πρόκειται δηλαδή για βραχυπρόθεσμη παροχή προς τους εργαζομένους) ή να εξακολουθεί, όπως και πριν, να τις κατανέμει στα έτη απασχόλησης. Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων**:
  - **κύκλος 2010-2012** (Κανονισμός 2015/28/17.12.2014)
  - **κύκλος 2011-2013** (Κανονισμός 1361/18.12.2014)

Στα πλαίσια του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 12.12.2013, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Η υιοθέτηση των ανωτέρω τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

Εκτός των προτύπων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει τις κατωτέρω τροποποιήσεις προτύπων των οποίων η εφαρμογή είναι υποχρεωτική για χρήσεις με έναρξη μετά την 1.1.2015 και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από τον Όμιλο.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 11** «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο»: Λογιστικός χειρισμός απόκτησης συμμετοχών σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα (Κανονισμός 2015/2173/24.11.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 6.5.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 11 με την οποία αποσαφηνίζει ότι ο αποκτών συμμετοχή σε ένα σχήμα υπό κοινή δραστηριότητα, το οποίο συνιστά επιχείρηση (σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 3), θα πρέπει να εφαρμόζει όλες τις σχετικές αρχές για το λογιστικό χειρισμό των συνενώσεων του ΔΠΧΠ 3 καθώς και των άλλων προτύπων εκτός από εκείνες τις αρχές οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με το ΔΠΧΠ 11. Επιπλέον, ο αποκτών τη συμμετοχή θα προβαίνει στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 3 και τα λοιπά σχετικά πρότυπα. Αυτό ισχύει τόσο κατά την απόκτηση της αρχικής συμμετοχής όσο και για κάθε επιπρόσθετη συμμετοχή σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα που συνιστούν επιχείρηση.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 1** «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων (Κανονισμός 2015/2406/18.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 18.12.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 1 στα πλαίσια του έργου που έχει αναλάβει για να αναλύσει τις δυνατότητες βελτίωσης των γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται βάσει των ΔΠΧΠ (Disclosure initiative). Οι κυριότερες από τις τροποποιήσεις συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- καταργείται ο περιορισμός της συνοπτικής παρουσίασης των λογιστικών αρχών,
- διευκρινίζεται ότι ακόμη και εάν κάποια πρότυπα απαιτούν συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις ως ελάχιστες για τη συμμόρφωση με τα ΔΠΧΠ, μία οντότητα δικαιούται να μην τις παραθέσει εάν αυτές θεωρούνται ασήμαντες. Επιπρόσθετα, εάν οι πληροφορίες που απαιτούνται από τα επιμέρους πρότυπα δεν είναι επαρκείς για την κατανόηση της επίδρασης των συναλλαγών, τότε η οντότητα ενδέχεται να χρειάζεται να προσθέσει επιπλέον γνωστοποιήσεις,
- αποσαφηνίζεται ότι οι γραμμές που ορίζουν τα ΔΠΧΠ ότι πρέπει να περιλαμβάνονται στον ισολογισμό και στα αποτελέσματα δεν είναι περιοριστικές και ότι για τα εν λόγω κονδύλια η εταιρία μπορεί να παρουσιάζει περαιτέρω ανάλυση σε γραμμές, τίτλους και υποομάδες,
- διευκρινίζεται ότι στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος, η αναλογία μίας εταιρίας στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση συγγενών και κοινοπραξιών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης πρέπει να διακρίνεται:
  - σε ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και
  - σε ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων,
- διευκρινίζεται ότι στο πρότυπο δεν ορίζεται συγκεκριμένη σειρά παρουσίασης των σημειώσεων και ότι κάθε εταιρία οφείλει να θεσπίσει ένα συστηματικό τρόπο παρουσίασης λαμβάνοντας υπόψη την κατανόηση και τη συγκρισιμότητα των οικονομικών της καταστάσεων.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16** «Ενσώματες Ακινητοποιήσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 38** «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία»: Αποσαφήνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης (Κανονισμός 2015/2231/2.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 12.5.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στα ΔΛΠ 16 και 38 με την οποία απαγορεύει ρητά να χρησιμοποιηθεί το έσοδο ως βάση της μεθόδου απόσβεσης των ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων. Εξαίρεση παρέχεται μόνο για τα άυλα πάγια όταν ικανοποιούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) όταν το άυλο στοιχείο εκφράζεται ως μέγεθος του εσόδου όταν, δηλαδή, το δικαίωμα εκμετάλλευσης του άυλου παγίου εκφράζεται σε συνάρτηση του εσόδου που πρέπει να παραχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε η πραγματοποίηση ενός συγκεκριμένου ποσού εσόδου να καθορίζει τη λήξη του δικαιώματος, ή

(β) όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι το έσοδο και η απόσβεση των οικονομικών ωφελειών είναι έννοιες άρρηκτα συνδεδεμένες.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16** «Ενσώματες Ακινητοποιήσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41** «Γεωργία»: Φυτά που φέρουν καρπούς (Κανονισμός 2015/2113/23.11.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 30.6.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ΔΛΠ 16 και 41 με την οποία αποσαφηνίζεται ότι τα φυτά που φέρουν καρπούς, τα οποία ορίζονται ως εκείνα που:

α) χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ή στην προμήθεια γεωργικών προϊόντων,

β) αναμένεται να παράγουν προϊόντα για περισσότερες από μία περιόδους και

γ) υπάρχει πολύ μικρή πιθανότητα να πωληθούν ως γεωργικά προϊόντα, εκτός από το ενδεχόμενο πώλησής τους ως scrap,

πρέπει να λογιστικοποιούνται βάσει του ΔΛΠ 16 και όχι βάσει του ΔΛΠ 41.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις δραστηριότητες του Ομίλου.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 27** «Ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις»: Η μέθοδος της καθαρής θέσεως στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις (Κανονισμός 2015/2441/18.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 12.8.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 27 με την οποία παρέχει τη δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου της καθαρής θέσης για την αποτίμηση των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις. Επιπρόσθετα, με την εν λόγω τροποποίηση διευκρινίζεται πως οι οικονομικές καταστάσεις ενός επενδυτή που δεν έχει επενδύσεις σε θυγατρικές αλλά έχει επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες, οι οποίες, βάσει του ΔΛΠ 28, αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, δεν αποτελούν ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – κύκλος 2012-2014** (Κανονισμός 2015/2343/15.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Στα πλαίσια του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 25.9.2014, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση των εν λόγω τροποποιήσεων στις οικονομικές του καταστάσεις.

Επίσης, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έχει εκδώσει τα κατωτέρω πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων, τα οποία όμως δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από τον Όμιλο.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 9:** «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2018

Την 24.7.2014 ολοκληρώθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων η έκδοση του οριστικού κειμένου του προτύπου ΔΠΧΠ 9: Χρηματοοικονομικά μέσα, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο ΔΛΠ 39. Το νέο πρότυπο προβλέπει σημαντικές διαφοροποιήσεις αναφορικά με την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και με τη λογιστική αντιστάθμισης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ταξινόμηση και αποτίμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού πρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, να ταξινομούνται σε δύο μόνο κατηγορίες, σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στο αναπόσβεστο κόστος και σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στην εύλογη αξία. Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να συνυπολογιστούν προκειμένου να αποφασιστεί η αρχική κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού είναι τα ακόλουθα:

i. Το επιχειρησιακό μοντέλο (business model) το οποίο χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη διαχείριση των μέσων αυτών.
ii. Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των μέσων.

Επιπρόσθετα, το ΔΠΧΠ 9 επιτρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους να ταξινομηθούν σε κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων τα οποία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Προκειμένου να συμβεί αυτό, η επένδυση αυτή δεν θα πρέπει να διακρατείται για εμπορικούς σκοπούς. Επίσης, όσον αφορά στα ενσωματωμένα παράγωγα, στις περιπτώσεις που το κύριο συμβόλαιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9, το ενσωματωμένο παράγωγο δεν θα πρέπει να διαχωρίζεται, ο δε λογιστικός χειρισμός του υβριδικού συμβολαίου θα πρέπει να βασιστεί σε όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Σε ότι αφορά στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, η βασικότερη διαφοροποίηση σχετίζεται με εκείνες τις υποχρεώσεις που μία εταιρία επιλέγει κατά την αρχική αναγνώριση να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβολή της εύλογης αξίας θα πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα, με εξαίρεση το ποσό της μεταβολής που αποδίδεται στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, το οποίο θα πρέπει να καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

Απομείωση

Σε αντίθεση με το υφιστάμενο ΔΛΠ 39, με βάση το οποίο μία εταιρία αναγνωρίζει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου μόνο όταν οι ζημίες αυτές έχουν συμβεί, το νέο πρότυπο απαιτεί την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου για όλη τη διάρκεια ζωής των μέσων σε εκείνες τις περιπτώσεις που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση. Αντιθέτως, για τις απαιτήσεις εκείνες που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά από την αρχική τους αναγνώριση, η πρόβλεψη για τις αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου αναγνωρίζεται για τις αναμενόμενες ζημίες 12 μηνών.

Λογιστική αντιστάθμισης

Οι νέες απαιτήσεις για τη λογιστική αντιστάθμισης είναι περισσότερο ευθυγραμμισμένες με τη διαχείριση των κινδύνων της οικονομικής οντότητας ενώ οι κυριότερες μεταβολές σε σχέση με τις υφιστάμενες διατάξεις του ΔΛΠ 39 συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- διευρύνεται ο αριθμός των στοιχείων που μπορούν να συμμετέχουν σε μία σχέση αντιστάθμισης είτε ως μέσα αντιστάθμισης είτε ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία,
- καταργείται το εύρος 80%-125% το οποίο με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις θα πρέπει να ικανοποιείται προκειμένου η αντιστάθμιση να θεωρείται αποτελεσματική. Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης γίνεται πλέον μόνο προοδευτικά, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες η ποιοτική μόνο αξιολόγηση καθίσταται επαρκής,
- στην περίπτωση που μία σχέση αντιστάθμισης παύει να είναι αποτελεσματική αλλά ο στόχος της διαχείρισης κινδύνων της εταιρίας ως προς τη σχέση αντιστάθμισης παραμένει ο ίδιος, η εταιρία θα πρέπει να προβεί σε εξισορρόπηση (rebalancing) της σχέσης αντιστάθμισης ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια της αποτελεσματικότητας.

Επισημαίνεται πως στις νέες απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται εκείνες που αφορούν στην αντιστάθμιση ανοιχτών χαρτοφυλακίων (macro hedging) οι οποίες δεν έχουν ακόμα διαμορφωθεί.

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων, η έκδοση του ΔΠΧΠ 9 έχει επιφέρει την τροποποίηση και άλλων προτύπων και κυρίως του ΔΠΧΠ 7 στο οποίο έχουν προστεθεί νέες γνωστοποιήσεις.

Ο Όμιλος, προκειμένου να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 από 1.1.2018, εκπονεί σχετικό έργο. Μέσω του έργου αυτού αποσκοπεί στο να προσδιορίσει την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών του μέσων με βάση τα νέα κριτήρια, να αναπτύξει μεθοδολογίες για τον υπολογισμό των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου, να ορίσει τα κριτήρια ταξινόμησης των μέσων που εμπίπτουν στις διατάξεις για την απομείωση στις τρεις ομάδες (stages) που προβλέπει

το πρότυπο και να εξετάσει τις δυνατότητες προσδιορισμού νέων σχέσεων αντιστάθμισης κάνοντας χρήση των νέων διατάξεων που είναι περισσότερο ευθυγραμμισμένες με τη διαχείριση κινδύνων. Στα πλαίσια του ανωτέρω έργου αναμένεται να προσδιοριστούν και οι επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 9 στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 10** «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», του **Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 12** «Γνωστοποιήσεις περί συμμετοχών σε άλλες εταιρίες» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28** «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Εφαρμογή της εξαίρεσης σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 18.12.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ανωτέρω πρότυπα με την οποία αποσαφηνίζει ότι η εξαίρεση που παρέχεται στα ΔΠΧΠ 10 και ΔΛΠ 28, αναφορικά με τη σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσεως αντίστοιχα, ισχύει και για τις εταιρίες που είναι θυγατρικές μιας εταιρίας επενδύσεων, η οποία αποτιμά τις θυγατρικές της στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 10. Επίσης, με την ανωτέρω τροποποίηση αποσαφηνίζεται ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΠ 12 έχουν εφαρμογή στις εταιρίες επενδύσεων οι οποίες αποτιμούν όλες τις θυγατρικές τους εταιρίες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από τον Όμιλο δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 10** «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28** «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Συναλλαγή πώλησης ή εισφοράς μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς εταιρίας ή κοινοπραξίας

Ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής: Δεν έχει ακόμα καθοριστεί

Την 11.9.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΠ 10 και ΔΛΠ 28 με σκοπό να αποσαφηνίσει το λογιστικό χειρισμό μίας συναλλαγής πώλησης ή εισφοράς στοιχείων του ενεργητικού της μητρικής εταιρίας σε συγγενή ή κοινοπραξία της και το αντίστροφο. Ειδικότερα, το ΔΠΧΠ 10 τροποποιήθηκε έτσι ώστε να καθίσταται σαφές ότι, σε περίπτωση που ως αποτέλεσμα μίας συναλλαγής με μία συγγενή ή κοινοπραξία, μία εταιρία χάσει τον έλεγχο επί θυγατρικής της, η οποία δεν συνιστά «επιχείρηση» βάσει του ΔΠΧΠ 3, θα αναγνωρίσει στα αποτελέσματά της μόνο εκείνο το μέρος του κέρδους ή της ζημίας που σχετίζεται με το ποσοστό συμμετοχής των τρίτων στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Το υπόλοιπο μέρος του κέρδους της συναλλαγής θα απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Επιπρόσθετα, εάν ο επενδυτής διατηρεί ποσοστό συμμετοχής στην πρώην θυγατρική, έτσι ώστε αυτή να θεωρείται πλέον συγγενής ή κοινοπραξία, το κέρδος ή η ζημία από την εκ νέου αποτίμηση της συμμετοχής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μόνο στο βαθμό που αφορά το ποσοστό συμμετοχής των άλλων επενδυτών. Το υπόλοιπο ποσό του κέρδους απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στην πρώην θυγατρική.

Αντίστοιχα, στο ΔΛΠ 28 έγιναν προσθήκες για να αποσαφηνιστεί ότι η μερική αναγνώριση κέρδους ή ζημίας στα αποτελέσματα του επενδυτή θα λαμβάνει χώρα μόνο εάν τα πωληθέντα στοιχεία στη συγγενή ή στην κοινοπραξία δεν πληρούν τον ορισμό της «επιχείρησης». Σε αντίθετη περίπτωση θα αναγνωρίζεται το συνολικό κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα του επενδυτή.

Την 17.12.2015 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατήργησε την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της ανωτέρω τροποποίησης που είχε αρχικά προσδιορίσει. Η νέα ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής θα προσδιοριστεί σε μεταγενέστερη ημερομηνία από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφού λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα του έργου που εκπονεί για τη λογιστική της μεθόδου της καθαρής θέσης.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 14:** «Αναβαλλόμενοι λογαριασμοί υπό καθεστώς ρύθμισης»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 30.1.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΠ 14. Το νέο πρότυπο πραγματεύεται το λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για τους αναβαλλόμενους λογαριασμούς υπό καθεστώς ρύθμισης, η τήρηση και αναγνώριση των οποίων προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες όταν μία εταιρία παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες των οποίων η τιμή ρυθμίζεται από κάποιον κανονιστικό φορέα. Το πρότυπο έχει εφαρμογή κατά την πρώτη υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και μόνο για τις οντότητες που διενεργούν δραστηριότητες που ρυθμίζονται από κάποιο φορέα και που σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα αναγνώριζαν τους εν λόγω λογαριασμούς στις οικονομικές τους καταστάσεις. Το ΔΠΧΠ 14 παρέχει, κατ' εξαίρεση, στις οντότητες αυτές τη δυνατότητα να κεφαλαιοποιούν αντί να εξοδοποιούν τα σχετικά κονδύλια.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 15:** «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2018

Την 28.5.2014 εκδόθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το πρότυπο ΔΠΧΠ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες». Το νέο πρότυπο είναι το αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας του IASB και του Αμερικάνικου Συμβουλίου των Χρηματοοικονομικών Λογιστικών Προτύπων (FASB) να αναπτύξουν κοινές απαιτήσεις όσον αφορά τις αρχές αναγνώρισης εσόδων.

Το νέο πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, τα ασφαλιστικά συμβόλαια και τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, μια εταιρία αναγνωρίζει έσοδα για να απεικονίσει τη μεταφορά των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες έναντι ενός ποσού που αντιπροσωπεύει την αμοιβή, την οποία η εταιρία αναμένει ως αντάλλαγμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες. Εισάγεται η έννοια ενός νέου μοντέλου αναγνώρισης εσόδων βάσει πέντε βασικών βημάτων, τα οποία επιγραμματικά είναι τα εξής:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης/συμβάσεων με έναν πελάτη
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύμβαση
- Βήμα 3: Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής
- Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύμβασης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) η εταιρία ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης.

Η έννοια της υποχρέωσης απόδοσης (performance obligation) είναι νέα και στην ουσία αντιπροσωπεύει κάθε υπόσχεση για μεταφορά στον πελάτη: α) ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας (ή μιας δέσμης αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή β) μιας σειράς διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και έχουν το ίδιο μοντέλο μεταφοράς στον πελάτη.

Η έκδοση του ΔΠΧΠ 15 επιφέρει την κατάργηση των ακόλουθων προτύπων και διερμηνειών:

- ΔΛΠ 11 «Συμβάσεις κατασκευής»
- ΔΛΠ 18 «Έσοδα»
- Διερμηνεία 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών»
- Διερμηνεία 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων»
- Διερμηνεία 18 «Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από πελάτες» και
- Διερμηνεία 31 «Έσοδα - Συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν υπηρεσίες διαφήμισης».

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 15 στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 16:** «Μισθώσεις»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019

Την 13.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το πρότυπο ΔΠΧΠ 16 «Μισθώσεις» το οποίο αντικαθιστά:

- το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις»,
- τη Διερμηνεία 4 «Προσδιορισμός του αν μία συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση»,
- τη Διερμηνεία 15 «Λειτουργικές μισθώσεις – Κίνητρα» και
- τη Διερμηνεία 27 «Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που εμπεριέχουν το νομικό τύπο μίας μίσθωσης».

Το νέο πρότυπο διαφοροποιεί σημαντικά τη λογιστική των μισθώσεων για τους μισθωτές ενώ στην ουσία διατηρεί τις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 για τους εκμισθωτές. Ειδικότερα, βάσει των νέων απαιτήσεων, καταργείται για τους μισθωτές η διάκριση των μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές. Οι μισθωτές θα πρέπει πλέον, για κάθε σύμβαση μισθώσεως που υπερβαίνει τους 12 μήνες, να αναγνωρίζουν στον ισολογισμό τους το δικαίωμα χρήσης του μισθωμένου στοιχείου καθώς και την αντίστοιχη υποχρέωση καταβολής των μισθωμάτων. Ο ανωτέρω χειρισμός δεν απαιτείται όταν η αξία του στοιχείου χαρακτηρίζεται ως πολύ χαμηλή.

Ο Όμιλος εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 16 στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 7** «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017

Την 29.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 7 βάσει της οποίας μία εταιρία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών. Οι μεταβολές που θα πρέπει να γνωστοποιούνται, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να είναι ταμειακές, περιλαμβάνουν:

- τις μεταβολές από ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων,
- τις μεταβολές που απορρέουν από την απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών ή άλλων εταιριών,
- τις μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές,
- τις μεταβολές της εύλογης αξίας και
- λοιπές μεταβολές.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 12** «Φόροι Εισοδήματος»: Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημίες

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017

Την 19.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 12 με την οποία αποσαφήνισε τα ακόλουθα:

- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες χρεωστικών μέσων, τα οποία αποτιμώνται για λογιστικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και για φορολογικούς σκοπούς στο κόστος, δύνανται να οδηγήσουν σε εκπεστέες προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα με το αν ο κάτοχός τους πρόκειται να ανακτήσει την αξία των στοιχείων μέσω της πώλησης ή της χρήσης τους.
- Η ανακτησιμότητα μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ο φορολογικός νόμος περιορίζει το συμψηφισμό συγκεκριμένων φορολογητέων ζημιών με συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος, οι σχετικές εκπεστέες προσωρινές διαφορές θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνδυασμό με άλλες εκπεστέες προσωρινές διαφορές της ίδιας κατηγορίας.
- Κατά τον έλεγχο ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συγκρίνονται οι εκπεστέες φορολογικές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εκπτώσεις φόρου που προέρχονται από την αντιστροφή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.
- Οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη δύνανται να περιλαμβάνουν την ανάκτηση κάποιων στοιχείων ενεργητικού σε αξία μεγαλύτερη από τη λογιστική τους, υπό την προϋπόθεση ότι δύναται να αποδειχθεί ότι κάτι τέτοιο είναι πιθανό να επιτευχθεί.

Ο Όμιλος εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές του καταστάσεις.

1.2 Αρχές ενοποιήσεως

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τη μητρική εταιρία ALPHA BANK, τις θυγατρικές της, τις συγγενείς και τις κοινοπραξίες. Οι οικονομικές καταστάσεις των εταιριών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2015 και οι λογιστικές αρχές, βάσει των οποίων συντάχθηκαν, αναπροσαρμόστηκαν όπου κρίθηκε απαραίτητο, για να εξασφαλίζεται συνέπεια με τις αντίστοιχες αρχές του Ομίλου.

α. Θυγατρικές Εταιρίες

Είναι οι εταιρίες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο.

Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τους εξής παράγοντες, που αποδεικνύουν σχέση ελέγχου:

i. εξουσία πάνω στην εταιρία,
ii. έκθεση, ή δικαιώματα, σε μεταβλητές αποδόσεις από την ανάμειξη του με την εταιρία, και
iii. τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία του πάνω στην εταιρία για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεων που λαμβάνει.

Η εξουσία προκύπτει από δικαιώματα που είναι εφικτή η άμεση εξάσκησή τους και τα οποία παρέχουν στον Όμιλο τη δυνατότητα κατεύθυνσης των βασικών δραστηριοτήτων της εταιρίας. Σε μια απλή περίπτωση, τα δικαιώματα που παρέχουν εξουσία αφορούν δικαιώματα ψήφου που προκύπτουν από την κατοχή μετοχών. Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις όπου η εξουσία προκύπτει από συμβατικές συμφωνίες.

Οι αποδόσεις του Ομίλου από την εταιρία θεωρούνται μεταβλητές εφόσον δύναται να διακυμαίνονται ως συνέπεια της επίδοσης της εταιρίας. Η μεταβλητότητα κρίνεται βάσει της ουσίας και όχι του νομικού τύπου των αποδόσεων.

Για την αξιολόγηση της σχέσης μεταξύ εξουσίας και αποδόσεων, ο Όμιλος εξετάζει κατά πόσο ασκεί την εξουσία του προς όφελος του ή για λογαριασμό άλλων μερών λειτουργώντας, ως εκ τούτου, ως εντολέας (principal) ή ως εκπρόσωπος (agent), αντίστοιχα. Εάν λειτουργεί ως εντολέας υπάρχει έλεγχος και υποχρέωση ενοποίησης από τον Όμιλο, ενώ στην αντίθετη περίπτωση δεν υφίσταται έλεγχος και υποχρέωση ενοποιήσεως.

Στις περιπτώσεις εταιριών που κατευθύνονται από δικαιώματα ψήφου, ο Όμιλος κατ' αρχήν αξιολογεί την ύπαρξη ελέγχου βάσει κατοχής δικαιωμάτων ψήφου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50%. Ωστόσο, ο Όμιλος ενδέχεται να έχει έλεγχο ακόμη και με μικρότερη του 50% κατοχή δικαιωμάτων ψήφου μέσω:

- συμβατικής συμφωνίας με άλλους κατόχους δικαιωμάτων ψήφου,
- δικαιωμάτων που αντλούνται από άλλες συμβατικές συμφωνίες,
- του ποσοστού που κατέχει σε σχέση με τα ποσοστά των λοιπών κατόχων και τη διασπορά των δικαιωμάτων ψήφου και
- των δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου.

Στις περιπτώσεις εταιριών ειδικής δομής όπου τα δικαιώματα ψήφου σχετίζονται μόνο με θέματα διοικητικής φύσης και οι βασικές δραστηριότητες καθοδηγούνται από συμβατικές συμφωνίες (π.χ οχήματα τιτλοποιήσεων ή αμοιβαία κεφάλαια/funds) ο Όμιλος αξιολογεί την ύπαρξη ελέγχου λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως:

- το σκοπό σύστασης της εταιρίας και τα συμβατικά δικαιώματα των εμπλεκομένων μερών,
- τους κινδύνους στους οποίους έχει σχεδιασθεί η εταιρία να εκτίθεται ή να μεταβιβάζει σε άλλα μέρη καθώς και το βαθμό έκθεσης του Ομίλου σε αυτούς τους κινδύνους,
- ενδείξεις ύπαρξης ειδικής σχέσης με την εταιρία που υποδηλώνει ότι ο Όμιλος έχει παραπάνω από παθητικό ενδιαφέρον σε αυτή.

Επίσης, για τις εταιρίες ειδικής δομής που διαχειρίζεται, ο Όμι-

λος αξιολογεί εάν λειτουργεί ως εκπρόσωπος ή εντολέας βάσει του εύρους της εξουσίας λήψης αποφάσεων που διαθέτει επί των δραστηριοτήτων της εταιρίας, των δικαιωμάτων τρίτων καθώς και του βαθμού έκθεσής του σε μεταβλητότητα αποδόσεων από την ανάμειξη του με την εταιρία.

Ο Όμιλος, βάσει των ανωτέρω κριτηρίων, ελέγχει εταιρίες ειδικής δομής που συστάθηκαν για την τιτλοποίηση δανειακών χαρτοφυλακίων.

Ο Όμιλος επαναξιολογεί τη σχέση ελέγχου, εφόσον τα γεγονότα και οι συνθήκες δείχνουν ότι υπάρχουν μεταβολές σε ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που συνιστούν έλεγχο.

Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποίησεως από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που ο Όμιλος δεν ασκεί πλέον τον έλεγχο.

Κατά την απόκτηση ελέγχου εταιριών ή μονάδων που πληρούν τον ορισμό της επιχείρησης, ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο απόκτησης (acquisition method). Η εφαρμογή της μεθόδου προϋποθέτει τον προσδιορισμό του αποκτώντος, της ημερομηνίας απόκτησης του ελέγχου, της αποτίμησης του τιμήματος που καταβάλλεται, των αναγνωρίσιμων στοιχείων ενεργητικού που αποκτώνται, των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται και των όποιων δικαιωμάτων τρίτων στην αποκτηθείσα εταιρία, προκειμένου να προσδιορισθεί η υπεραξία ή το κέρδος που προκύπτει από τη συνένωση.

Το τίμημα της συνένωσης αποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Το τίμημα της συνένωσης περιλαμβάνει και την εύλογη αξία τυχόν ενδεχόμενου τιμήματος. Η υποχρέωση καταβολής ενδεχόμενου τμήματος αναγνωρίζεται ως υποχρέωση ή ως στοιχείο της καθαρής θέσεως, σύμφωνα με τα όσα προβλέπει το ΔΛΠ 32. Το δικαίωμα επιστροφής τιμήματος που έχει καταβληθεί αναγνωρίζεται, υπό προϋποθέσεις, ως στοιχείο του ενεργητικού. Μεταγενέστερα, και στο βαθμό που μεταβολές στην αξία του ενδεχόμενου τιμήματος δεν συνιστούν προσαρμογές της περιόδου αποτίμησης των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου, το ενδεχόμενο τίμημα αποτιμάται ως εξής:

- Στην περίπτωση που αυτό αναγνωριστεί ως στοιχείο της καθαρής θέσεως, δεν υφίσταται μεταγενέστερη αποτίμηση.
- Σε κάθε άλλη περίπτωση αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα αναγνωρίσιμα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται αναγνωρίζονται αρχικά την ημερομηνία απόκτησης του ελέγχου στην εύλογη αξία τους, πλην συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων για τα οποία προβλέπεται διαφορετική μέθοδος αποτίμησης. Τυχόν δικαιώματα τρίτων αναγνωρίζονται είτε στην εύλογη αξία είτε στο αναλογικό μερίδιό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της αποκτηθείσας εταιρίας, εφόσον έχουν δικαίωμα σε αυτό σε περίπτωση εκκαθάρισης, ειδάλλως αποτιμώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία.

Όποια διαφορά μεταξύ:

α. του αθροίσματος της αξίας του τιμήματος, της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής του Ομίλου στην αποκτηθείσα εταιρία και της αξίας των δικαιωμάτων τρίτων, και

β. της αξίας των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται,

αναγνωρίζεται ως υπεραξία (goodwill) εφόσον το αποτέλεσμα του ανωτέρω υπολογισμού είναι θετικό ή ως κέρδος στα αποτελέσματα χρήσεως εφόσον το αποτέλεσμα είναι αρνητικό.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αποτίμησης, τα ποσά που αναγνωρίστηκαν κατά την ημερομηνία απόκτησης αναπροσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν νέες πληροφορίες που ελήφθησαν για γεγονότα και συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόκτησης και τα οποία, εάν ήταν γνωστά, θα είχαν επηρεάσει την αποτίμηση των ποσών που αναγνωρίστηκαν από εκείνη την ημερομηνία. Οι προσαρμογές αυτές επηρεάζουν αντίστοιχα το ύψος της υπεραξίας. Η περίοδος αποτίμησης λήγει μόλις ληφθούν οι απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με τα γεγονότα και τις συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία απόκτησης. Ωστόσο, η περίοδος αποτίμησης δεν δύναται να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία απόκτησης.

Στις περιπτώσεις που το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε θυγατρικές εταιρίες μεταβάλλεται, λόγω αγοράς πρόσθετου ποσοστού, η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του καταβληθέντος τιμήματος και της καθαρής θέσεως που εξαγοράζεται καταχωρείται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον».

Οι πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες, από τις οποίες δεν προκύπτει απώλεια του ελέγχου που ασκεί ο Όμιλος στις εταιρίες αυτές, θεωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μερών που συνθέτουν την καθαρή θέση του Ομίλου και τα τυχόν αποτελέσματα που προκύπτουν καταχωρούνται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον».

Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των εταιριών του Ομίλου απαλείφονται, εκτός και αν υποδηλώνουν απομείωση ενός στοιχείου του ενεργητικού, η οποία αναγνωρίζεται στον ενοποιημένο Ισολογισμό.

β. Συγγενείς εταιρίες

Είναι οι εταιρίες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά όχι έλεγχο.

Ουσιώδης επιρροή, κατά κύριο λόγο, τεκμαίρεται ότι υπάρχει, όταν ο Όμιλος κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό άνω του 20% του μετοχικού κεφαλαίου της υπό εξέταση εταιρίας χωρίς να έχει έλεγχο ή από κοινού έλεγχο, εκτός εάν η κατοχή άνω του 20% δεν εξασφαλίζει ουσιώδη επιρροή, π.χ. εξαιτίας έλλειψης αντιπροσώπευσης του Ομίλου στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας ή μη συμμετοχής του Ομίλου στη διαδικασία κατάρτισης πολιτικών.

Οι επενδύσεις στις συγγενείς εταιρίες αποτιμώνται με τη μέ-

θοδο της καθαρής θέσης. Αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μεταγενέστερα η λογιστική αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται κατά την αναλογία του Ομίλου στα μετά την ημερομηνία απόκτησης κέρδη ή ζημίες της συγγενούς εταιρίας. Σε περίπτωση που οι ζημίες σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης υπερβαίνουν την επένδυση σε κοινές μετοχές, αυτές αναγνωρίζονται αφαιρετικά λοιπών στοιχείων που στην ουσία αποτελούν επέκταση της επένδυσης στη συγγενή.

Η αναλογία του Ομίλου στα κέρδη ή στις ζημίες και στα αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση των συγγενών εταιριών γνωστοποιείται ως ξεχωριστό στοιχείο στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος, αντίστοιχα.

γ. Κοινοπραξίες

Ο Όμιλος εφαρμόζει το πρότυπο Δ.Π.Χ.Π. 11, αντικείμενο του οποίου είναι η λογιστική απεικόνιση συμμετοχών σε επιχειρηματικά σχήματα που τελούν υπό κοινό έλεγχο (joint arrangements). Όλα τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο στα οποία ο Όμιλος συμμετέχει και έχει από κοινού έλεγχο είναι κοινοπραξίες (joint ventures), τις οποίες αποτιμά με τη μέθοδο της καθαρής θέσεως.

Λεπτομερής καταγραφή όλων των θυγατρικών, κοινοπραξιών και συγγενών εταιριών του Ομίλου, καθώς και του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου σ' αυτές, γίνεται στη σημείωση 38.

1.3 Λειτουργικοί τομείς

Ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων καθώς και η μέτρηση των μεγεθών τους βασίζονται στην πληροφόρηση που λαμβάνει η Εκτελεστική Επιτροπή της Τραπέζης, η οποία είναι υπεύθυνη για την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των τομέων δραστηριότητας του Ομίλου.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με δεδομένη την υφιστάμενη διοικητική δομή και διάρθρωση των εργασιών του Ομίλου, έχουν προσδιοριστεί οι ακόλουθοι λειτουργικοί τομείς:

- Λιανική Τραπεζική
- Corporate Banking
- Asset Management/Insurance
- Investment Banking/Treasury
- Ν.Α. Ευρώπη
- Λοιπά

Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριοποίηση του Ομίλου σε ποικίλους γεωγραφικούς τομείς, πέραν των ανωτέρω λειτουργικών τομέων παρέχεται στις οικονομικές καταστάσεις πληροφόρηση και με βάση την ακόλουθη διάκριση:

- Ελλάδα
- Λοιπές χώρες

Σημειώνεται ότι οι μέθοδοι αποτίμησης των μεγεθών των λειτουργικών τομέων για σκοπούς πληροφόρησης της Εκτελεστικής Επιτροπής δεν διαφοροποιούνται από τις αντίστοιχες μεθόδους που επιβάλλουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως.

Αναλυτικά στοιχεία για την πληροφόρηση κατά τομέα αναφέρονται στη σημείωση 40.

1.4 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

α. Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα της χώρας στην οποία έχει την έδρα της η μητρική εταιρία Alpha Bank (λειτουργικό νόμισμα).

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις των εταιριών του Ομίλου αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα κάθε μιας εταιρίας, το οποίο καθορίζεται με κριτήριο το νόμισμα της χώρας στην οποία αυτή δραστηριοποιείται ή με βάση το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιούνται, κυρίως, οι συναλλαγές της.

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα της κάθε εταιρίας με την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας των συναλλαγών.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, τα νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, αποτιμώνται με τις τιμές κλεισίματος της ημερομηνίας αυτής. Οι συναλλαγματικές διαφορές, κέρδη ή ζημίες, που προκύπτουν καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αποτιμώνται με τις τιμές των ξένων νομισμάτων που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισής τους, εκτός από τις κατηγορίες των μη νομισματικών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες. Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος των κερδών ή ζημιών από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και καταχωρούνται στα αποτελέσματα ή απευθείας σε αποθεματικό της καθαρής θέσης, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη νομισματικού στοιχείου.

β. Μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

Η ενσωμάτωση των οικονομικών καταστάσεων των μονάδων του εξωτερικού, που το λειτουργικό τους νόμισμα είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου, πραγματοποιείται με τους ακόλουθους κανόνες:

i. Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισοτιμία κλεισίματος της

ημερομηνίας συντάξεως κάθε οικονομικής καταστάσεως. Τα συγκριτικά στοιχεία παρατίθενται όπως είχαν μετατραπεί σε Ευρώ κατά τις αντίστοιχες ημερομηνίες συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

ii. Τα στοιχεία της καταστάσεως αποτελεσμάτων (έσοδα και έξοδα) μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση το μέσο όρο των ισοτιμιών που ίσχυσαν κατά την περίοδο αναφοράς.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τους ανωτέρω κανόνες μετατροπής, καθώς και εκείνες που προκύπτουν από νομισματικά στοιχεία που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε οικονομικές μονάδες του εξωτερικού, καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση της οικονομικής μονάδος.

1.5 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Για σκοπούς καταρτίσεως της ενοποιημένης Καταστάσεως Ταμειακών Ροών, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

α. Το ταμείο

β. Οι μη δεσμευμένες καταθέσεις στις κεντρικές τράπεζες

γ. Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από τράπεζες και συμφωνίες Reverse Repos.

Ως βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις θεωρούνται αυτές που λήγουν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία συντάξεως των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

1.6 Αρχές ταξινόμησης και αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων

Αρχική αναγνώριση

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα χρηματοοικονομικά μέσα ως στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων εφόσον καθίσταται αντισυμβαλλόμενο μέρος που αποκτά δικαιώματα ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ο Όμιλος, κατά την αρχική αναγνώριση, αποτιμά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, η αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαυξάνεται με τα έξοδα συναλλαγών και μειώνεται με τα έσοδα και τις προμήθειες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση ή τη δημιουργία τους.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Δάνεια και απαιτήσεις
- Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση

Για κάθε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες ισχύουν τα εξής:

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Στην κατηγορία αυτή δύναται να ενταχθούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές, που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και για τα οποία ο Όμιλος δεν αναμένει να μην ανακτήσει ουσιωδώς την επένδυσή του, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που σχετίζονται με την πιστοληπτική επιδείνωση του εκδότη. Ο Όμιλος κατατάσσει ως δάνεια και απαιτήσεις:

i. τις χορηγήσεις προς πελάτες του,

ii. τα ποσά που καταβάλλει για την αγορά και τη μερική ή ολική κάλυψη ομολογιακών δανείων, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά,

iii. τις πάσης φύσεως απαιτήσεις έναντι πελατών του, Τραπεζών κ.λπ.,

iv. ομόλογα με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν ροές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται περιοδικά για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης όπως περαιτέρω περιγράφεται στη σημείωση 1.14.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μια μέθοδος υπολογισμού του αναπόσβεστου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου και επιμερισμού των εσόδων ή εξόδων από τόκους κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο που προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες ροές των μελλοντικών εισπράξεων ή πληρωμών ενός χρηματοοικονομικού μέσου μέχρι τη λήξη της ζωής του ή την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του.

β) Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές, για τα οποία υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεως μέχρι τη λήξη τους.

Ο Όμιλος, στην κατηγορία αυτή, κατατάσσει ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια και άλλους χρεωστικούς τίτλους.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης. Σε περίπτωση που υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, η λογιστική αξία προσαρμόζεται στην ανακτήσιμη με την αντίστοιχη ζημιά να καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

γ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία για τα οποία:

i. Υπάρχει πρόθεση για την πώλησή τους σε βραχύ χρονικό διάστημα, προκειμένου να αξιοποιηθούν βραχυχρόνιες διακυμάνσεις της αγοράς (εμπορικό χαρτοφυλάκιο).

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος κατατάσσει ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια και περιορισμένο αριθμό μετοχών.

ii. Ο Όμιλος επιλέγει, κατά την αρχική αναγνώριση, να τα αποτιμήσει στην εύλογη αξία με μεταφορά της εκάστοτε προκύπτουσας διαφοράς στα αποτελέσματα. Η επιλογή αυτή μπορεί να γίνει:
   - όταν η Διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί και διαχειρίζεται τα εν λόγω χρηματοοικονομικά μέσα με όρους εύλογης αξίας, είτε για σκοπούς διαχείρισης των κινδύνων, είτε ως μέρος μίας στρατηγικής επενδύσεων,
   - όταν η επιλογή αυτή εξαλείφει τυχόν λογιστική ασυμμετρία που προκύπτει από την αποτίμηση αυτών των χρηματοοικονομικών μέσων με διαφορετικό τρόπο (π.χ. στο αναπόσβεστο κόστος) σε σχέση με χρηματοοικονομικά μέσα που σχετίζονται με αυτά (π.χ. παράγωγα, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων),
   - όταν σε χρηματοοικονομικά μέσα ενσωματώνονται παράγωγα τα οποία διαφοροποιούν ουσιωδώς τις ταμειακές τους ροές ή ο διαχωρισμός των παραγώγων αυτών από τα κύρια χρηματοοικονομικά μέσα δεν απαγορεύεται.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος δεν είχε επιλέξει να εντάξει χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε αυτή την κατηγορία.

δ) Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν έχουν ενταχθεί σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες.

Ο Όμιλος κατατάσσει στην κατηγορία αυτή ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια, χρεωστικούς τίτλους, μετοχές και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στην εύλογη αξία. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση μέχρι την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων, οπότε το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται σε λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ο έλεγχος απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία διενεργείται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων. Ειδικά σε ό,τι αφορά στις επενδύσεις στους συμμετοχικούς τίτλους, μια σημαντική ή παρατεταμένη πτώση της εύλογης αξίας τους κάτω του κόστους κτήσεως αποτελεί αντικειμενική ένδειξη απομείωσης. Για την εφαρμογή των ανωτέρω, ο Όμιλος έχει προσδιορίσει ως «σημαντική» μια μείωση άνω του 20% σε σχέση με το κόστος της επένδυσης. Αντίστοιχα, «παρατεταμένη» θεωρείται μια πτώση της εύλογης αξίας κάτω του κόστους κτήσης για συνεχές διάστημα που υπερβαίνει το ένα έτος. Τα ανωτέρω κριτήρια εξετάζονται σε συνάρτηση με τις γενικότερες συνθήκες της αγοράς.

Σε περίπτωση απομείωσης, η σωρευτική ζημιά που είχε καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης. Αν μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση λάβουν χώρα γεγονότα που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα χρήσης, μόνο στην περίπτωση που αφορούν ομόλογα και λοιπούς χρεωστικούς τίτλους. Αντιθέτως δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων ζημίες απομείωσης στην περίπτωση των μετοχών και των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.

Σημειώνεται ότι οι κανόνες αποτίμησης που αναφέρθηκαν ανωτέρω δεν εφαρμόζονται όταν τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία υπεισέρχονται σε σχέση αντισταθμίσεως. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται οι αρχές που αναφέρονται στη σημείωση 1.7.

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, εκτός παραγώγων, σε διαφορετική κατηγορία αποτίμησης, μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους κανόνες:

i. Μεταφορά από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις», «επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη» ή «αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες και τα στοιχεία αυτά δεν διακρατούνται πλέον με σκοπό την πώληση ή επαναγορά τους στο άμεσο μέλλον.

ii. Μεταφορά από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις» ή «αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται και σε περιπτώσεις που δεν συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και υπάρχει πρόθεση διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.

iii. Μεταφορά από την κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων» στην κατηγορία «δάνεια και απαιτήσεις» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και υπάρχει πρόθεση διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.

iv. Μεταφορά από την κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων» στην κατηγορία «επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τα σχετικά χαρακτηριστικά και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεώς τους μέχρι τη λήξη.

v. Μεταφορά από την κατηγορία των «επενδύσεων διακρατούμενων έως τη λήξη» στην κατηγορία των «διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων» πραγματοποιείται όταν δεν υφίσταται πλέον πρόθεση ή δυνατότητα διακράτησης των στοιχείων αυτών έως τη λήξη τους.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση πώλησης ή αναταξινόμησης σημαντικού ποσοστού αξιογράφων που διακρατούνται έως τη λήξη, τα αξιόγραφα που απομένουν στην κατηγορία αυτή υποχρεωτικά μεταφέρονται στα διαθέσιμα προς πώληση αξιόγραφα. Εφόσον συντρέξει η εν λόγω περίπτωση δεν επιτρέπεται η κατάταξη αξιογράφων στην κατηγορία των διακρατούμενων μέχρι τη λήξη για τουλάχιστον δύο έτη. Εξαίρεση αποτελούν οι περιπτώσεις πωλήσεων και αναταξινομήσεων που:

1. αφορούν σε αξιόγραφα τα οποία βρίσκονται σε μικρή χρονική απόσταση από την ημερομηνία λήξης ή άσκησης του δικαιώματος πρόωρης εξόφλησης, έτσι ώστε μεταβολές στο ισχύον επιτόκιο της αγοράς να μην έχουν ουσιαστική επίδραση στην εύλογη αξία του χρηματοοικονομικού μέσου,
2. αφορούν σε αξιόγραφα για τα οποία ο Όμιλος έχει ήδη εισπράξει ουσιαστικά το σύνολο του αρχικού κεφαλαίου μέσω προγραμματισμένων καταβολών ή προκαταβολών ή
3. οφείλονται σε μεμονωμένο μη επαναλαμβανόμενο γεγονός πέραν του ελέγχου του Ομίλου.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος προβαίνει στη διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού όταν:

- έχουν λήξει οι ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών στοιχείων,
- μεταβιβάζει το συμβατικό δικαίωμα είσπραξης των ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και ταυτόχρονα μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά,
- δάνεια ή επενδύσεις σε αξιόγραφα καθίστανται ανεπίδεκτα εισπράξεως, οπότε και τα διαγράφει.

Στην περίπτωση συναλλαγών που, παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, οι κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά παραμένουν στον Όμιλο, δεν διακόπτεται η αναγνώριση των στοιχείων αυτών. Το ποσό που εισπράττεται από τη μεταβίβαση αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι λογιστικές πρακτικές που ακολουθούνται από τον Όμιλο σε ανάλογες συναλλαγές εξειδικεύονται περαιτέρω στις σημειώσεις 1.21 και 1.22.

Στην περίπτωση συναλλαγών με τις οποίες ο Όμιλος ούτε διατηρεί αλλά ούτε και μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία, αλλά διατηρεί έλεγχο επ' αυτών, τότε αυτά εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο βαθμό της συνεχιζόμενης ανάμειξης του Ομίλου. Αν ο Όμιλος δεν διατηρεί τον έλεγχο των στοιχείων τότε διακόπτεται η αναγνώρισή τους και στη θέση τους αναγνωρίζονται διακριτά τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δημιουργούνται ή διατηρούνται κατά τη μεταβίβαση.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων δεν υπήρχαν ανάλογες συναλλαγές.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Ο Όμιλος για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις ακόλουθες κατηγορίες:

α) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

i. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία του εμπορικού χαρτοφυλακίου, ήτοι:
   - υπάρχει πρόθεση για την πώληση ή την επαναγορά τους σε βραχύ χρονικό διάστημα, προκειμένου να αξιοποιηθούν βραχυχρόνιες διακυμάνσεις της αγοράς, ή
   - είναι παράγωγα προϊόντα που δεν αποτελούν μέσα αντιστάθμισης. Τα παράγωγα αυτά, όπως και οι υποχρεώσεις από παράγωγα προϊόντα τα οποία αποτελούν μέσα αντιστάθμισης, εμφανίζονται στις υποχρεώσεις ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και οι κανόνες αποτίμησής τους ακολουθούν όσα αναφέρονται στη σημείωση 1.7.

ii. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται επίσης χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις τις οποίες ο Όμιλος επιλέγει, κατά την αρχική αναγνώριση, να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται ανωτέρω για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (σημείο γii).

Στα πλαίσια της εξαγοράς της Εμπορικής Τραπέζης, ο Όμιλος προέβη στην έκδοση ομολόγου το οποίο κατέταξε στην ανωτέρω κατηγορία αποτίμησης.

β) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι υποχρεώσεις αυτές εκτοκίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες, οι ομολογίες εκδόσεώς μας και οι λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.

Στην περίπτωση που χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εν λόγω κατηγορίας υπεισέρχονται σε σχέση αντισταθμίσεως, εφαρμόζονται επιπλέον οι αρχές που αναφέρονται στη σημείωση 1.7.

γ) Υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και από δεσμεύσεις παροχής δανείων με επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς

Ως χρηματοοικονομική εγγύηση ορίζεται ένα συμβόλαιο το οποίο προβλέπει συγκεκριμένες πληρωμές του εκδότη για

την αποζημίωση του κατόχου του συμβολαίου λόγω της ζημίας που υπέστη από την αθέτηση των υποχρεώσεων συγκεκριμένου οφειλέτη.

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις καθώς και οι δεσμεύσεις παροχής δανείων με επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και στη συνέχεια αποτιμώνται στη μεγαλύτερη αξία ανάμεσα:

- στην πρόβλεψη που θα πρέπει να αναγνωριστεί (βάσει του ΔΛΠ 37) όταν θα θεωρηθεί πιθανή η εκροή πόρων και η εκροή αυτή θα είναι δυνατό να αποτιμηθεί με αξιοπιστία,
- στο ποσό που αναγνωρίστηκε κατά την αρχική αναγνώριση μειωμένο με το ποσό της συσσωρευμένης απόσβεσής του.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Ο Όμιλος διακόπτει την αναγνώριση μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή μέρους αυτής) όταν αυτή συμβατικά εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Στις περιπτώσεις που μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μία άλλη με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, η ανταλλαγή αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση ουσιώδους τροποποίησης των όρων της υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (είτε οφείλεται σε οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη είτε όχι). Οι όροι θεωρείται ότι διαφέρουν ουσιαστικά αν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών, βάσει των νέων όρων (συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών που έχουν εισπραχθεί ή καταβληθεί), προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, διαφέρει κατά τουλάχιστον 10% από την παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Στις περιπτώσεις διακοπής αναγνώρισης, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή ενός τμήματος μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης) που εξοφλείται ή μεταβιβάζεται σε ένα άλλο μέρος και του τιμήματος που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των μεταβιβαζόμενων εκτός μετρητών περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθέντων υποχρεώσεων, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων εμφανίζονται συμψηφιστικά στον Ισολογισμό, μόνο σε περιπτώσεις όπου ο Όμιλος έχει νομικά το δικαίωμα και την πρόθεση να προβεί σε ταυτόχρονο διακανονισμό τους ή σε διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει από τον συμψηφισμό τους.

1.7 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Παράγωγα είναι τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία στην έναρξή τους έχουν συνήθως μικρή ή μηδενική αξία, η οποία στη συνέχεια μεταβάλλεται ανάλογα με τη μεταβολή που σημειώνεται σε κάποιο υποκείμενο στοιχείο με το οποίο συνδέονται (συνάλλαγμα, επιτόκια, δείκτη ή άλλη μεταβλητή).

Όταν το παράγωγο αποκτά θετική αξία, αναγνωρίζεται ως στοιχείο του ενεργητικού, ενώ αντίθετα, όταν αποκτά αρνητική αξία, αναγνωρίζεται ως στοιχείο των υποχρεώσεων.

Τα παράγωγα χρησιμοποιούνται είτε για σκοπούς αντιστάθμισης, είτε για σκοπούς εμπορικούς.

Όλα τα παράγωγα ανεξάρτητα του σκοπού για τον οποίο προορίζονται αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Στην περίπτωση που παράγωγα ενσωματώνονται σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, π.χ. ομόλογα, δάνεια, καταθέσεις, δανειακές υποχρεώσεις κ.λπ., τα οποία δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και ταυτόχρονα τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι που απορρέουν από τα παράγωγα δεν είναι στενά συνδεδεμένα με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά των κύριων χρηματοοικονομικών μέσων στα οποία ενσωματώνονται, τότε υποχρεωτικά διαχωρίζονται, αποτιμώνται στην εύλογη αξία και συμπεριλαμβάνονται στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού ή υποχρεώσεων.

Στις περιπτώσεις που παράγωγα ενσωματώνονται σε χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, η μεταβολή της εύλογης αξίας τους περιλαμβάνεται στη συνολική μεταβολή της εύλογης αξίας των εν λόγω χρηματοοικονομικών μέσων και καταχωρείται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Τα παράγωγα προϊόντα χρησιμοποιούνται στα πλαίσια διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού και σύμφωνα πάντα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, οι οποίες δίδονται από την Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO).

Επιπλέον, ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα παράγωγα για την αποκόμιση κερδών από βραχυχρόνιες μεταβολές της αγοράς και πάντα μέσα στα πλαίσια αναλήψεως κινδύνων που τίθενται από την αρμόδια Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού Παθητικού (ALCO).

Οι διαφορές αποτιμήσεως που προκύπτουν από τα ανωτέρω παράγωγα προϊόντα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Όταν ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα για αντιστάθμιση, προβαίνει κατά την έναρξη σε επαρκή τεκμηρίωση της σχέσεως αντισταθμίσεως, καθώς και σε έλεγχο της αποτελεσματικότητας της αντισταθμίσεως. Ο έλεγχος επαναλαμβάνεται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

Διευκρινίζονται ιδιαίτερα τα εξής:

α. Synthetic Swaps

Η μητρική εταιρία (Alpha Bank), προκειμένου να αυξήσει την απόδοση των καταθέσεων σε επιλεγμένους πελάτες της, χρησιμοποιεί το μηχανισμό των Synthetic Swaps. Μετατρέπει δηλαδή τις καταθέσεις από Ευρώ σε JPY ή άλλο νόμισμα και παράλληλα, για την κάλυψη του συναλλαγματικού κινδύνου, προβαίνει σε προθεσμιακή αγορά του σχετικού νομίσματος.

Το αποτέλεσμα, το οποίο παράγεται από την προθεσμιακή πράξη, διασπάται σε τόκους, οι οποίοι προστίθενται στους χρεωστικούς τόκους των καταθέσεων, συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

β. Swaps συναλλάγματος (FX Swaps)

Τα Swaps αυτά χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον για την αντιστάθμιση του κινδύνου, ο οποίος προέρχεται από καταθέσεις και δάνεια πελατών.

Για τα ανωτέρω Swaps δεν υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση για την εφαρμογή λογιστικής αντιστάθμισης και για το λόγο αυτό εντάσσονται στην κατηγορία των εμπορικών Swaps.

Το αποτέλεσμα το οποίο προκύπτει από τα παράγωγα αυτά διαχωρίζεται σε τόκους και συναλλαγματικές διαφορές, προκειμένου να υπάρξει συσχέτιση με τους τόκους και τις συναλλαγματικές διαφορές που παράγονται από τις καταθέσεις και τις χορηγήσεις, καθώς και σε λοιπά αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Λογιστική αντιστάθμισης

Λογιστική αντιστάθμισης είναι ο καθορισμός ειδικών κανόνων αποτίμησης με τους οποίους επιδιώκεται η συσχέτιση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν τόσο από το αντισταθμιζόμενο στοιχείο όσο και από το μέσο αντιστάθμισης, συσχέτιση η οποία δεν επιτυγχάνεται με τους συνήθεις κανόνες αποτίμησης.

Η τεκμηρίωση και η αποτελεσματικότητα των σχέσεων αντιστάθμισης αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις προκειμένου να εφαρμοστεί λογιστική αντιστάθμισης.

Η διαδικασία τεκμηρίωσης λαμβάνει χώρα κατά την έναρξη της σχέσεως αντιστάθμισης, ενώ ο έλεγχος αποτελεσματικότητας διενεργείται κατά την έναρξη και επαναλαμβάνεται κατά τις ημερομηνίες σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου.

α. Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Με τη λογιστική αντιστάθμισης της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου επιτυγχάνεται η συσχέτιση της μεταβολής της εύλογης αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου λόγω της επίδρασης ενός ή περισσοτέρων κινδύνων που αντισταθμίζονται.

Η μεταβολή της αξίας του μέσου αντιστάθμισης και η μεταβολή της αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου που οφείλεται στους κινδύνους που αντισταθμίζονται αναγνωρίζονται στα αποτέλεσματα χρήσεως.

Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, τα αντισταθμιζόμενα χρηματοοικονομικά μέσα συνεχίζουν να αποτιμώνται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για την κατηγορία αποτίμησης στην οποία έχουν ταξινομηθεί, όπως αυτοί αναλύονται στη σημείωση 1.6. Ειδικότερα για τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα, το συνολικό ποσό της μεταβολής της αξίας τους, που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα ισχύος της σχέσεως αντιστάθμισης, αποσβένεται σταδιακά στα αποτελέσματα, μέχρι τη λήξη ή την πώλησή τους. Η απόσβεση αυτή ξεκινά από το χρονικό σημείο διακοπής της σχέσης αντισταθμίσεως, βάσει του πραγματικού επιτοκίου που υπολογίζεται εκ νέου για το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο, και καταχωρείται στα έσοδα ή έξοδα εκ τόκων.

Ο Όμιλος, με χρήση επιτοκιακών παραγώγων (IRS's, CAPS), αντισταθμίζει κινδύνους που αφορούν δανειακές υποχρεώσεις, ομόλογα και δάνεια.

β. Αντιστάθμιση χρηματοροών

Με τη λογιστική αντιστάθμισης των χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου επιτυγχάνεται η μετατροπή των χρηματοροών από κυμαινόμενες σε σταθερές.

Το αποτελεσματικό μέρος της μεταβολής της εύλογης αξίας του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση, ενώ το μη αποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η λογιστική μεταχείριση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου δεν μεταβάλλεται.

Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, το ποσό που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση παραμένει εκεί διακριτά έως ότου πραγματοποιηθούν οι ταμειακές ροές ή η μελλοντική συναλλαγή. Όταν πραγματοποιηθούν οι ταμειακές ροές ή η μελλοντική συναλλαγή ισχύουν τα εξής:

- Αν το αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως στις ίδιες περιόδους που οι αντισταθμιζόμενες ροές επηρεάζουν τα αποτελέσματα της χρήσεως.
- Αν το αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση ενός μη χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων είτε μία δέσμευση του Ομίλου για την οποία εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμισης της εύλογης αξίας, το ποσό που έχει αναγνωριστεί στην καθαρή θέση είτε μεταφέρεται στα αποτελέσματα την ίδια χρονική στιγμή με την οποία το στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων επηρεάζει τα αποτελέσματα είτε προσαρμόζει τη λογιστική αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων.

Στην περίπτωση που οι προσδοκώμενες ταμειακές ροές ή η συναλλαγή δεν θεωρούνται πλέον πιθανές, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως.

Ο Όμιλος εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης ταμειακών ροών για συγκεκριμένη ομάδα προθεσμιακών καταθέσεων καθώς και για τον συναλλαγματικό κίνδυνο στοιχείων του

ενεργητικού. Ποσά που έχουν αναγνωριστεί στην καθαρή θέση και τα οποία προέρχονται από σχέσεις αντισταθμίσεως ταμειακών ροών προθεσμιακών καταθέσεων, που έχουν πλέον διακοπεί, αποσβένονται γραμμικά στους τόκους έξοδα κατά τη διάρκεια της περιόδου που οι αντισταθμιζόμενες ροές των εν λόγω προθεσμιακών καταθέσεων επηρεάζουν τα αποτελέσματα.

γ. Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε οικονομική μονάδα εξωτερικού

Ο Όμιλος, κάνοντας χρήση συναλλαγματικών παραγώγων ή δανεισμού, αντισταθμίζει συναλλαγματικούς κινδύνους που αφορούν καθαρή επένδυση σε οικονομικές μονάδες του εξωτερικού.

Η λογιστική αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης σε οικονομική μονάδα εξωτερικού είναι παρόμοια με τη λογιστική αντιστάθμισης χρηματοροών. Συσσωρευμένα κέρδη/ζημίες που αναγνωρίζονται στην καθαρή θέση μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση της μονάδος.

1.8 Προσδιορισμός εύλογης αξίας

Ως εύλογη αξία ορίζεται η τιμή που θα εισέπραττε ο Όμιλος κατά την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή η τιμή που θα κατέβαλε προκειμένου να μεταβιβάσει μία υποχρέωση, σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της αποτίμησης, στην κύρια αγορά του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων ή στην πιο συμφέρουσα αγορά για το στοιχείο, στην περίπτωση που δεν υφίσταται κύρια αγορά.

Ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βάσει των διαθέσιμων τιμών της αγοράς. Ως ενεργός ορίζεται η αγορά όταν τιμές οργανωμένης αγοράς είναι διαθέσιμες άμεσα και σε τακτική βάση από χρηματιστήρια, εξωτερικούς διαπραγματευτές (dealers – brokers), υπηρεσίες αποτιμήσεων ή εποπτικές αρχές, και οι τιμές αυτές αφορούν σε συνήθεις συναλλαγές μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά που πραγματοποιούνται σε τακτική βάση. Ειδικά για τις τιμές χρεογράφων, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει συγκεκριμένο εύρος τιμών, μεταξύ των τιμών αγοράς και πώλησης που παρέχονται, ώστε να χαρακτηρίζονται ως τιμές ενεργού αγοράς.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης οι οποίες είναι κατάλληλες για τις συγκεκριμένες συνθήκες, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα και επαρκή δεδομένα για την αποτίμηση και οι οποίες αφενός μεν μεγιστοποιούν τη χρήση των σχετικών παρατηρήσιμων τιμών αφετέρου ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων τιμών. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου. Σε κάθε περίπτωση, κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία, ο Όμιλος χρησιμοποιεί υποθέσεις που θα χρησιμοποιούνταν από τους συμμετέχοντες της αγοράς, θεωρώντας ότι ενεργούν με βάση το μέγιστο οικονομικό τους συμφέρον.

Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων τα οποία είτε αποτιμώνται στην εύλογη αξία είτε για τα οποία γνωστοποιείται η εύλογη αξία τους κατηγοριοποιούνται, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους, ως εξής:

- δεδομένα επιπέδου 1: τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργού αγοράς,
- δεδομένα επιπέδου 2: άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα (observable) δεδομένα,
- δεδομένα επιπέδου 3: προκύπτουν από εκτιμήσεις του Ομίλου καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Ειδικότερα ισχύουν τα εξής:

Χρηματοοικονομικά μέσα

Σε ό,τι αφορά στα χρηματοοικονομικά μέσα, η καλύτερη εκτίμηση της εύλογης αξίας τους κατά την αρχική αναγνώριση είναι η τιμή της συναλλαγής, εκτός αν η εύλογη αξία αποδεικνύεται από άλλες παρατηρήσιμες συναλλαγές της αγοράς που αφορούν στο ίδιο μέσο ή προκύπτει βάσει μίας τεχνικής αποτίμησης της οποίας οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές. Στις περιπτώσεις αυτές, η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην εύλογη αξία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαρμόζεται με το ποσό της διαφοράς σε σχέση με την τιμή της συναλλαγής. Το ποσό της προσαρμογής αυτής αναγνωρίζεται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα μόνο κατά το βαθμό που σχετίζεται με μια μεταβολή στους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη τους κατά την αποτίμηση.

Κατά τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων λαμβάνεται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος. Στις συμβάσεις παραγώγων, ειδικότερα, λαμβάνεται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος και των δύο αντισυμβαλλομένων (bilateral credit valuation adjustment).

Ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία για κάθε χρηματοοικονομικό μέσο διακριτά. Ωστόσο, για συμβάσεις παραγώγων τις οποίες ο Όμιλος διαχειρίζεται ως ομάδα ανά αντισυμβαλλόμενο και παρέχει πληροφόρηση για την ομάδα αυτή στα βασικά διοικητικά του στελέχη, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο πραγματοποιείται με βάση την καθαρή έκθεσή του ανά αντισυμβαλλόμενο. Τυχόν προσαρμογές της εύλογης αξίας που πραγματοποιούνται λόγω της ανωτέρω διαδικασίας αποτίμησης σε επίπε-

δο χαρτοφυλακίου κατανέμονται στα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων ανάλογα με το εάν η καθαρή έκθεση του Ομίλου ως προς τον αντισυμβαλλόμενο είναι θετική ή αρνητική αντίστοιχα.

Επίσης, η εύλογη αξία των καταθέσεων που ικανοποιούνται σε πρώτη ζήτηση (όπως για παράδειγμα οι καταθέσεις ταμιευτηρίου) δεν υπολείπεται του ποσού που είναι πληρωτέο κατά τη ζήτηση, προεξοφλημένο από την πρώτη μέρα που το ποσό θα ζητηθεί να πληρωθεί.

Τα κύρια δεδομένα που χρησιμοποιούνται στις μεθοδολογίες αποτίμησης που εφαρμόζει ο Όμιλος είναι:

- Τιμές ομολόγων – τιμές οργανωμένης αγοράς (quoted prices) διαθέσιμες συνήθως για κυβερνητικά και εταιρικά χρεόγραφα.
- Πιστωτικά περιθώρια (credit spreads) – υπολογίζονται από τιμές οργανωμένης αγοράς για συναφείς τίτλους χρεογράφων ή από διαπραγματεύσιμα credit default swaps. Οι τιμές μεταξύ και εκτός των διαθέσιμων δεδομένων υπολογίζονται με παρεμβολή (interpolation) και προβολή (extrapolation) αντίστοιχα.
- Επιτόκια – επιτόκια αναφοράς όπως είναι LIBOR, OIS και άλλα επιτόκια που παρέχονται σε οργανωμένες αγορές ανταλλαγής επιτοκίων, ομολόγων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης. Οι τιμές μεταξύ και εκτός των διαθέσιμων δεδομένων υπολογίζονται με παρεμβολή (interpolation) και προβολή (extrapolation) αντίστοιχα.
- Συναλλαγματικές ισοτιμίες – παρέχονται σε οργανωμένες αγορές συναλλάγματος spot, προθεσμιακών συμβολαίων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος.
- Μετοχές και μετοχικοί δείκτες – τιμές οργανωμένης αγοράς για μετοχές που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια μετοχών και για τους σχετικούς μετοχικούς δείκτες.
- Συντελεστές Μεταβλητότητας και συσχέτισης – υπολογίζονται από τιμές δικαιωμάτων προαίρεσης ή από υπηρεσίες αποτιμήσεων (pricing service).
- Μετοχές μη εισηγμένες σε χρηματιστήριο – χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρέχει η εταιρία που έχει εκδόσει τις μετοχές και σχετικές πληροφορίες του κλάδου όπου δραστηριοποιείται.
- Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων – η καθαρή αξία ενεργητικού του αμοιβαίου όπως δημοσιοποιείται ημερήσια στο χρηματιστήριο όπου είναι εισηγμένο.

Μη χρηματοοικονομικά μέσα

Η κυριότερη κατηγορία μη χρηματοοικονομικών μέσων για την οποία προσδιορίζεται εύλογη αξία είναι τα ακίνητα.

Η διαδικασία που, κατά κανόνα, ακολουθείται κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου συνοψίζεται στα ακόλουθα στάδια:

- Ανάθεση της εντολής στον μηχανικό-εκτιμητή
- Μελέτη Υποθέσεως – Καθορισμός Πρόσθετων Στοιχείων
- Αυτοψία – Επιθεώρηση
- Επεξεργασία Στοιχείων – Υπολογισμοί
- Σύνταξη Εκτιμήσεων

Ο εκάστοτε εκτιμητής, για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας του κάθε ακινήτου, επιλέγει εκ των ακόλουθων τριών βασικών μεθόδων:

- Μέθοδος της αγοράς (ή συγκριτική μέθοδος), η οποία προσδιορίζει την εύλογη αξία του ακινήτου με σύγκρισή του με άλλα όμοια ακίνητα για τα οποία υπάρχουν στοιχεία συναλλαγών (αγοραπωλησιών).
- Μέθοδος του εισοδήματος, η οποία κεφαλαιοποιεί μελλοντικές χρηματορροές που μπορεί να εξασφαλίσει το ακίνητο με κατάλληλο επιτόκιο κεφαλαιοποίησης.
- Μέθοδος του κόστους η οποία αντικατοπτρίζει το ποσό το οποίο θα απαιτούνταν κατά την τρέχουσα περίοδο για την υποκατάσταση του ακινήτου με ένα άλλο, ανάλογων προδιαγραφών, αφού ληφθεί υπόψη η κατάλληλη προσαρμογή λόγω απαξιώσεως.

Παραδείγματα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση των ακινήτων και τα οποία αναφέρονται αναλυτικά στις επιμέρους εκτιμήσεις είναι τα ακόλουθα:

- Εμπορικά Ακίνητα: Τιμή ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), κλπ.
- Οικιστικά Ακίνητα: Καθαρή (αρχική) απόδοση ακινήτου, αναμενόμενη απόδοση ακινήτου βάσει εκτιμώμενης μισθωτικής αξίας (reversionary yield), καθαρό ενοίκιο ανά τ.μ. ανά έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), εκτιμώμενη αξία μισθωμάτων ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), κλπ.
- Γενικές Παραδοχές όπως: ηλικία κτηρίου, υπολειπόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, τ.μ. ανά κτήριο κ.α. αναφέρονται επίσης στις επιμέρους εκτιμήσεις για κάθε ακίνητο.

Επισημαίνεται πως η αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου βασίζεται στην ικανότητα των συμμετεχόντων της αγοράς να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη από τη μέγιστη και καλύτερη χρήση του ή από την πώλησή του σε άλλους συμμετέχοντες της αγοράς, οι οποίοι θα κάνουν χρήση του στοιχείου αυτού κατά το μέγιστο και καλύτερο τρόπο.

1.9 Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα οικόπεδα, τα κτήρια των Κεντρικών Υπηρεσιών και των Καταστημάτων, οι δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων σε μισθωμένα ακίνητα, και ο κινητός εξοπλισμός, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται από τις εταιρίες του Ομίλου, είτε για τις λειτουργικές εργασίες τους, είτε για διοικητικούς σκοπούς.

Τόσο τα ακίνητα όσο και ο κινητός εξοπλισμός αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως που πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των κτηρίων και του εξοπλισμού διενεργούνται στο κόστος κτήσεως μείον την υπολειμματική τους αξία, και υπολογίζονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η ωφέλιμη ζωή ανά κατηγορία παγίων έχει καθορισθεί ως εξής:

- Κτήρια ιδιόκτητα: έως 50 χρόνια.
- Προσθήκες και βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα: η διάρκεια της μισθώσεως.
- Εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα: από 1 έως 50 χρόνια.

Οι εδαφικές εκτάσεις δεν αποσβένονται. Εξετάζονται όμως για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Για τη θυγατρική Alpha Real Estate D.O.O. Beograd το δικαίωμα χρήσης γης επ'αόριστον καταχωρείται στα οικόπεδα και δεν υπολογίζονται αποσβέσεις.

Οι υπολειμματικές αξίες των παγίων και η ωφέλιμη ζωή τους αναπροσαρμόζονται, αν είναι απαραίτητο, κάθε φορά που συντάσσονται οικονομικές καταστάσεις. Τα πάγια του Ομίλου εξετάζονται σε ετήσια βάση για ενδείξεις απομείωσης και εάν έχουν υποστεί απομείωση προσαρμόζονται στην ανακτήσιμη αξία τους με ισόποση επιβάρυνση των αποτελεσμάτων.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις παγίων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

1.10 Επενδύσεις σε ακίνητα

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος έχει εντάξει κτήρια ή τμήματα κτηρίων και την αναλογία τους επί του οικοπέδου, τα οποία εκμισθώνει με λειτουργική μίσθωση.

Οι επενδύσεις αυτές αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη. Δαπάνες συντηρήσεων και επισκευών των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, η ωφέλιμη ζωή τους έχει καθορισθεί ίση με αυτή των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων και χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος.

Μεταφορές προς και από την κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων πραγματοποιούνται σε περίπτωση μεταβολής της πρόθεσης του Ομίλου σε ό,τι αφορά στη χρήση του ακινήτου. Ειδικότερα, το ακίνητο αναταξινομείται στην κατηγορία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων στην περίπτωση που η πρόθεση του Ομίλου είναι να το ιδιοχρησιμοποιήσει ενώ αναταξινομείται στην κατηγορία των κατεχόμενων προς πώληση ακινήτων στην περίπτωση που ληφθεί απόφαση για την πώλησή του και εφόσον ικανοποιούνται τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1.17. Αντιθέτως, ακίνητα που δεν έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων μεταφέρονται στην κατηγορία αυτή στην περίπτωση που ληφθεί απόφαση για εκμίσθωσή τους.

1.11 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία

Υπεραξία

Η υπεραξία αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του συνόλου του καταβληθέντος τιμήματος πλέον της αξίας τυχόν δικαιωμάτων τρίτων και της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων των εξαγοραζόμενων εταιριών, κατά την ημερομηνία εξαγοράς τους.

Οι θετικές υπεραξίες, που προκύπτουν από εξαγορές εταιριών μετά την 1.1.2004, καταχωρούνται στο λογαριασμό του Ισολογισμού «Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία», όταν πρόκειται για εξαγορά εταιρίας που καθίσταται θυγατρική, και εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Όταν πρόκειται για επένδυση σε συγγενείς εταιρίες ή κοινοπραξίες, η υπεραξία αναγνωρίζεται στο λογαριασμό του Ισολογισμού «Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες».

Οι αρνητικές υπεραξίες αναγνωρίζονται ως έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία

Στην κατηγορία αυτή ο Όμιλος έχει εντάξει:

α) Άυλα στοιχεία που προκύπτουν από τον επιμερισμό του τιμήματος κατά την εξαγορά εταιριών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Δ.Π.Χ.Π. 3 ή που αποκτήθηκαν με μεμονωμένη αγορά. Τα άυλα αυτά στοιχεία παρακολουθούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις.

Στα αύλα αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται η αξία που έχει αποδοθεί σε αποκτειθείσες πελατειακές σχέσεις, στην καταθετική βάση καθώς και σε δικαιώματα διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων. Η ωφέλιμη ζωή τους έχει προσδιοριστεί από 2 έως 9 έτη.

β) Τα προγράμματα λογισμικού, τα οποία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Το κόστος προγραμμάτων λογισμικού που αποκτώνται με αγορά περιλαμβάνει την τιμή αγοράς και κάθε άμεσα επιρριπτέο κόστος προετοιμασίας του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών του προσωπικού και των εξειδικευμένων επαγγελματιών. Το κόστος εσωτερικώς δημιουργούμενων προγραμμάτων λογισμικού περιλαμβάνει τις δαπάνες της φάσης ανάπτυξης του λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών προσωπικού που προκύπτουν άμεσα από την προετοιμασία του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των προγραμμάτων, την οποία ο Όμιλος έχει καθορίσει από 1 έως 15 έτη. Έξοδα που αφορούν τη συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται. Προγράμματα λογισμικού που θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των ηλεκτρονικών υπολογιστών (περιπτώσεις που ο ηλεκτρονικός υπολογιστής δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί χωρίς το συγκεκριμένο λογισμικό πρόγραμμα) ταξινομούνται στα ενσώματα πάγια στοιχεία.

γ) Εμπορικά σήματα και λοιπά δικαιώματα τραπεζικής ιδιοκτησίας, τα οποία παρακολουθούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, την οποία ο Όμιλος έχει καθορίσει έως 7 έτη.

Οι αποσβέσεις των άυλων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο. Εξαίρεση αποτελούν τα άυλα πάγια με αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής, τα οποία δεν αποσβένονται.

Όλα τα άυλα πάγια εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Για τα άυλα στοιχεία ο Όμιλος δεν υπολογίζει υπολειμματική αξία.

1.12 Μισθώσεις

Ο Όμιλος συνάπτει συμβάσεις επί παγίων είτε ως μισθωτής είτε ως εκμισθωτής.

Όταν οι κίνδυνοι και τα οφέλη των παγίων που εκμισθώνονται μεταφέρονται στον μισθωτή, τότε οι αντίστοιχες συμβάσεις χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Όλες οι υπόλοιπες συμβάσεις μίσθωσης χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά που διέπουν τις συμβάσεις μίσθωσης ο λογιστικός χειρισμός τους έχει ως εξής:

α) Όταν οι εταιρίες του Ομίλου είναι εκμισθωτές

i. Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η εταιρία του Ομίλου λειτουργεί ως εκμισθωτής, το συνολικό ποσό των μισθωμάτων που προβλέπει η σύμβαση μισθώσεως καταχωρείται στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.

Η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας (καθαρή επένδυση) των μισθωμάτων και του συνολικού ποσού των μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένος τόκος και εμφανίζεται αφαιρετικά των απαιτήσεων.

Οι εισπράξεις των μισθωμάτων μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα, ενώ το χρηματοοικονομικό έσοδο αναγνωρίζεται με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις εξετάζονται για απομείωση της αξίας τους, σύμφωνα με τη διαδικασία που ισχύει για τα δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών, όπως αυτή περιγράφεται στη σημείωση 1.14.

ii. Λειτουργικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η εταιρία του Ομίλου που λειτουργεί ως εκμισθωτής παρακολουθεί το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο ενεργητικού, διενεργώντας αποσβέσεις με βάση την ωφέλιμη ζωή του. Τα ποσά των μισθωμάτων, που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου, αναγνωρίζονται ως έσοδα, στην κατηγορία λοιπά έσοδα, με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

β) Όταν οι εταιρίες του Ομίλου είναι μισθωτές

i. Χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η εταιρία του Ομίλου λειτουργεί ως μισθωτής, ο μισθωμένος εξοπλισμός περιλαμβάνεται στην ανάλογη κατηγορία παγίων, όπως και τα ιδιόκτητα πάγια, ενώ η σχετική υποχρέωση προς τον εκμισθωτή περιλαμβάνεται στις λοιπές υποχρεώσεις.

Τα μισθωμένα, με χρηματοδοτική μίσθωση, πάγια και η σχετική υποχρέωση αναγνωρίζονται αρχικά στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των παγίων και της παρούσας αξίας των ελάχιστων υποχρεωτικών μισθωμάτων που έχουν συμφωνηθεί να καταβληθούν στον εκμισθωτή. Η παρούσα αξία των μισθωμάτων υπολογίζεται με επιτόκιο προεξόφλησης εκείνο που αναφέρεται στη σύμβαση μισθώσεως ή όπου αυτό δεν αναφέρεται, με βάση το επιτόκιο δανεισμού που θα

επιβαρυνόταν η εταιρία του Ομίλου για αντίστοιχη χρηματοδότησή της για τον ίδιο σκοπό.

Μετά την αρχική καταχώρηση, τα πάγια αποσβένονται με βάση την ωφέλιμη ζωή τους, εκτός αν η διάρκεια της μισθώσεως είναι μικρότερη και το πάγιο δεν αναμένεται να περιέλθει στην κατοχή του Ομίλου κατά τη λήξη της σύμβασης, οπότε και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα μισθώματα που καταβάλλονται στον εκμισθωτή κατανέμονται σε μείωση της υποχρέωσης με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων ως έξοδα εκ τόκων, με βάση την τοκοχρεολυτική μέθοδο.

ii. Λειτουργικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η εταιρία του Ομίλου που λειτουργεί ως μισθωτής δεν καταχωρεί το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο ενεργητικού, αναγνωρίζει δε ως έξοδα, στην κατηγορία γενικά διοικητικά έξοδα, τα ποσά των μισθωμάτων που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου, με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

1.13 Ασφαλιστικές δραστηριότητες

α) Ασφαλιστικές προβλέψεις

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις αντιπροσωπεύουν εκτιμήσεις για τις μελλοντικές εκροές που θα προκύψουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια του κλάδου ζωής και των κλάδων γενικών ασφαλίσεων. Διακρίνονται τα ακόλουθα είδη:

i. Μαθηματικές προβλέψεις

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις για τις απλές ασφαλίσεις ζωής (π.χ. απλές, μικτές ασφαλίσεις, ασφαλίσεις προσόδων) υπολογίζονται ως η διαφορά της αναλογιστικής παρούσας αξίας των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η εταιρία και των υποχρεώσεων του συμβαλλομένου.

Οι υπολογισμοί διεξάγονται σύμφωνα με την εγκεκριμένη από την αρμόδια αρχή τεχνική βάση (πίνακας θνησιμότητας, τεχνικό επιτόκιο) κατά την έναρξη του συμβολαίου. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται ζημία κατά τον έλεγχο επάρκειας σχηματίζεται επιπλέον πρόβλεψη.

ii. Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα

Αντιπροσωπεύουν το μέρος των καθαρών εγγεγραμμένων ασφαλίστρων που καλύπτει κατ' αναλογία την περίοδο από την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων μέχρι τη λήξη της περιόδου για την οποία έχουν καταχωρηθεί τα ασφάλιστρα στα έσοδα της εταιρίας.

iii. Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις

Αφορούν υποχρεώσεις για ζημίες που έχουν συμβεί και αναγγελθεί αλλά δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Σχηματίζονται με τη μέθοδο «φάκελο προς φάκελο» κατόπιν υπολογισμού του κόστους κάθε ζημίας με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία (πραγματογνωμοσύνες, ιατρικές εκθέσεις, δικαστικές αποφάσεις κ.λπ.) κατά την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού.

Προβλέψεις έχουν επίσης σχηματισθεί για ζημίες που έχουν συμβεί σύμφωνα με τη στατιστική εμπειρία, αλλά δεν έχουν αναγγελθεί μέχρι την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων (IBNR), με βάση το εκτιμώμενο μέσο κόστος ζημίας.

iv. Προβλέψεις για ασφαλίσεις ζωής όπου οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο

Αναγνωρίζονται στις απαιτήσεις και στις υποχρεώσεις ως η τρέχουσα αξία των συνδεδεμένων επενδύσεων.

β) Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα από ασφάλιστρα του κλάδου ζωής καθώς και των κλάδων γενικών ασφαλίσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που καθίστανται απαιτητά.

γ) Αντασφάλιση

Για τα αντασφάλιστρα καθώς και τις προβλέψεις που αναλογούν στους αντασφαλιστές ακολουθούνται όσα προβλέπονται από τις αντίστοιχες αντασφαλιστικές συμβάσεις.

δ) Διαχωρισμός προϊόντων

Σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 4 τα συμβόλαια, τα οποία δεν περιλαμβάνουν την κάλυψη σημαντικού ασφαλιστικού κινδύνου, χαρακτηρίζονται είτε ως επενδυτικά είτε ως συμβόλαια παροχής υπηρεσιών, οπότε η λογιστική τους μεταχείριση καλύπτεται από τα ΔΛΠ 32 & 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα και από το ΔΛΠ 18 για τα έσοδα.

Έτσι, διαχωρίσθηκαν από τις ασφαλιστικές εργασίες:

i. τα ατομικά συμβόλαια unit-linked με μηδενικό ασφαλιζόμενο κεφάλαιο
ii. τα ομαδικά συνταξιοδοτικά συμβόλαια διαχείρισης unit-linked
iii. οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που αφορούν απλή διαμεσολάβηση (πχ. οδική βοήθεια και φροντίδα ατυχήματος).

ε) Έλεγχος επάρκειας προβλέψεων

Το ΔΠΧΠ 4 απαιτεί τη διενέργεια ελέγχου για το αν οι αναγνωρισμένες ασφαλιστικές προβλέψεις, μείον τα μη δεδουλευμένα έξοδα πρόσκτησης, είναι επαρκείς για την κάλυψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Στην περίπτωση όπου διαπιστώνεται υστέρηση των προβλέψεων αυτών, σχηματίζεται ισόποση πρόβλεψη σε βάρος των αποτελεσμάτων χρήσεως. Η μεθοδολογία που εφαρμόσθηκε για τα προϊόντα του κλάδου ζωής βασίσθηκε στις τρέχουσες εκτιμήσεις των μελλοντικών χρηματοροών από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια συμπεριλαμβανομένων και των προβλεπόμενων εξόδων διαχείρισης που συνδέονται με αυτά. Οι εκτιμήσεις στηρίχθηκαν σε υποθέσεις που αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες και αφορούν παραμέτρους όπως η θνησιμότητα, η ακυρωσιμότητα, το ποσοστό μεταβολής και η κατα-

νομή των διαχειριστικών εξόδων, ο ρυθμός μεταβολής του κόστους των νοσοκομειακών καλύψεων, καθώς επίσης και το επιτόκιο προεξόφλησης. Στον υπολογισμό των μελλοντικών ροών έχουν επίσης ληφθεί υπόψη οι εγγυημένες αποδόσεις που περιέχονται σε ορισμένα συμβόλαια.

Για την εκτίμηση της επάρκειας των αποθεμάτων των εκκρεμών ζημιών εφαρμόσθηκε η μέθοδος των τριγώνων (chain ladder/link ratio), η οποία βασίζεται στην υπόθεση ότι οι σχέσεις αναλογίας που ίσχυσαν κατά το πρόσφατο παρελθόν μεταξύ των ποσών των σωρευτικών ζημιών (εκκρεμών και πληρωθεισών) θα επαναληφθούν και στο μέλλον. Για τη διενέργεια του σχετικού ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία της τελευταίας πενταετίας.

1.14 Απομείωση δανείων

Για τον υπολογισμό της απομείωσης των δανείων, οι εταιρίες του Ομίλου διενεργούν, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων, έλεγχο απομείωσης (impairment test), σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στο ΔΛΠ 39 και στις σχετικές με αυτό οδηγίες εφαρμογής.

Ειδικότερα, η όλη διαδικασία περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

α) Καθιέρωση κριτηρίων για τον έλεγχο σε ατομική βάση ή σε επίπεδο χαρτοφυλακίου

Ο Όμιλος εξετάζει για απομείωση σε ατομική βάση τα δάνεια τα οποία θεωρεί από μόνα τους σημαντικά. Σημαντικά θεωρούνται τα δάνεια του τομέα wholesale καθώς και συγκεκριμένα δάνεια του τομέα retail. Για τα λοιπά δάνεια ο έλεγχος της απομείωσης πραγματοποιείται σε επίπεδο χαρτοφυλακίου.

Ο Όμιλος έχει καθορίσει τα γεγονότα που αποτελούν το έναυσμα για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης (trigger events).

Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση κατά την οποία δεν προκύπτει ζημία απομείωσης αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης σε συλλογική βάση, ο Όμιλος τμηματοποιεί το χαρτοφυλάκιο σε ομοειδείς πληθυσμούς, βάσει κοινών χαρακτηριστικών κινδύνων, και διαθέτει στατιστικά ισχυρή ιστορική βάση, όπου διεξάγει αναλύσεις με τη βοήθεια των οποίων αποτυπώνει και καθορίζει τον έλεγχο απομειώσεως, ανά διαφορετικό τμήμα του πληθυσμού.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια του ελέγχου απομείωσης σε συλλογική βάση, ο Όμιλος αναγνωρίζει προβλέψεις για ζημιογόνα γεγονότα τα οποία έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα κοινοποιηθεί (Incurred but not reported – IBNR). Ο υπολογισμός της απομείωσης σε αυτές τις περιπτώσεις λαμβάνει υπόψη τη χρονική περίοδο μεταξύ της εμφανίσεως ενός συγκεκριμένου γεγονότος και της ημερομηνίας που καθίσταται γνωστό (Loss Identification Period).

Λεπτομερής καταγραφή των δανείων που εμπίπτουν στους τομείς wholesale και retail, των γεγονότων που συνιστούν έναυσμα για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης καθώς και των κριτηρίων βάσει των οποίων σχηματίζονται οι ομάδες για την απομείωση σε συλλογική βάση περιλαμβάνονται στη σημείωση 41.1.

β) Μεθοδολογία προσέγγισης των μελλοντικών ταμειακών ροών σε απομειωμένα δάνεια

Οι εταιρίες του Ομίλου έχουν δημιουργήσει ισχυρή βάση, με ιστορικά δεδομένα, που περιλαμβάνει τα ποσά με τα οποία τελικά απομειώνεται η αξία των δανείων (Loss given default – LGD), μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης ή άλλων μέτρων που λαμβάνονται, στα πλαίσια της προσπάθειας για την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους από δάνεια και αφού ληφθούν υπόψη οι πάσης φύσεως ενοχικές και εμπράγματες εξασφαλίσεις επί των δανείων.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του κάθε δανείου, αφού προηγουμένως δοθεί σε κάθε ροή η διάσταση του χρόνου. Η αναγωγή των ταμειακών ροών σε παρούσες αξίες γίνεται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στο βαθμό που το ανακτήσιμο ποσό του δανείου υπολείπεται της λογιστικής του αξίας.

γ) Εκτοκισμός απομειωμένων δανείων

Όλα τα απομειωμένα δάνεια εκτοκίζονται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο (effective interest rate) υπολογιζόμενο στο κεφάλαιο που έχει απομείνει μετά την απομείωση.

δ) Χειρισμός των ποσών απομείωσης – Διαγραφές

Τα ποσά των απομειώσεων τηρούνται σε υποαντίθετους λογαριασμούς προβλέψεων (allowance accounts) μέχρι ο Όμιλος να αποφασίσει τη διαγραφή/απόσβεση των ποσών αυτών.

Η πολιτική του Ομίλου αναφορικά με τις διαγραφές/αποσβέσεις δανείων παρουσιάζονται αναλυτικά στη σημείωση 41.1.

ε) Ανακτήσεις/εισπράξεις ποσών σε απομειωμένα δάνεια

Αν, μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση, λάβουν χώρα γεγονότα, που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης ή εισπραχθούν ποσά από διαγραφέντα δάνεια, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και συγκεκριμένα στις ζημίες απομείωσης και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου.

1.15 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών

καταστάσεων, εξετάζει για σκοπούς απομείωσης τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και ειδικότερα τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, την υπεραξία και τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία καθώς και τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες.

Κατά την εκτίμηση για απομείωση των ανωτέρω στοιχείων λαμβάνονται υπόψη τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης, εκ των οποίων ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

- Η σημαντική μείωση της αγοραίας αξίας του στοιχείου, πέραν εκείνης που θα αναμένονταν ως αποτέλεσμα του χρόνου που έχει παρέλθει ή της κανονικής χρήσης του.
- Σημαντικές μεταβολές στο τεχνολογικό, οικονομικό ή νομικό περιβάλλον στο οποίο η εταιρία δραστηριοποιείται ή το στοιχείο του ενεργητικού είναι ενταγμένο και οι οποίες έχουν ή αναμένεται να έχουν αρνητική επίδραση κατά την τρέχουσα χρήση ή στο εγγύς μέλλον.
- Σημαντική δυσμενής μεταβολή των συναλλαγματικών ισοτιμιών.
- Σημαντική αύξηση των επιτοκίων της αγοράς ή των ποσοστών απόδοσης επενδύσεων οι οποίες είναι πιθανό να επηρεάσουν το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της αξίας του στοιχείου λόγω χρήσης.
- Η λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας είναι μεγαλύτερη από τη χρηματιστηριακή κεφαλαιοποίησή της.
- Η ύπαρξη εσωτερικής πληροφόρησης για απαξίωση ή φυσική ζημία του στοιχείου.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως όταν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής. Ως ανακτήσιμη ορίζεται η υψηλότερη αξία ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης.

Η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης αποτελεί το ποσό που θα εισέπραττε ο Όμιλος κατά την πώληση του στοιχείου (μείον τα έξοδα πώλησης), σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς.

Η αξία λόγω χρήσης είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από το στοιχείο ή από τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, από τη χρήση τους και όχι από τη ρευστοποίησή τους.

Ειδικά κατά την αποτίμηση της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων, η αξία λόγω χρήσεως (value in use) ενσωματώνει στην αξία του παγίου και όλες τις επενεχθείσες βελτιώσεις που το καθιστούν απολύτως κατάλληλο για χρήση του από τον Όμιλο.

1.16 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο.

Ο τρέχων φόρος της χρήσεως περιλαμβάνει τον αναμενόμενο να πληρωθεί φόρο επί του φορολογητέου εισοδήματος της κλειόμενης χρήσεως, βάσει των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος είναι ο φόρος που θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί στο μέλλον και σχετίζεται με λογιστικές πράξεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσεως αλλά θεωρούνται φορολογητέα έσοδα ή εκπεστέα έξοδα μελλοντικών χρήσεων. Υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της φορολογικής βάσης των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης λογιστικής τους αξίας.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν πιθανολογούνται μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, από τα οποία παρέχεται η δυνατότητα να εκπέσουν οι αντίστοιχες προσωρινές διαφορές.

Ο φόρος εισοδήματος, τρέχων και αναβαλλόμενος, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν αφορά σε στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση οπότε και ο φόρος που αναλογεί σε αυτά καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

1.17 Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, ή ομάδα αυτών, των οποίων η αξία αναμένεται να ανακτηθεί μέσω πώλησης, μαζί με τυχόν συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις κατατάσσονται ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση.

Η ανωτέρω κατάταξη εφαρμόζεται εφόσον το στοιχείο ενεργητικού είναι άμεσα διαθέσιμο προς πώληση στην παρούσα κατάστασή του και η πώλησή του θεωρείται ιδιαίτερα πιθανή. Η πώληση θεωρείται πιθανή όταν έχει ληφθεί η απόφαση πώλησης του στοιχείου από τη Διοίκηση, πραγματοποιούνται οι ενέργειες για τον εντοπισμό του κατάλληλου αγοραστή, το περιουσιακό στοιχείο διατίθεται ενεργά στην αγορά σε τιμή που είναι λογική σε σχέση με την τρέχουσα εύλογη αξία του και η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους. Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται με αποκλειστικό σκοπό τη μεταπώλησή τους αναγνωρίζονται απευθείας ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση εφόσον ικανοποιείται το κριτήριο της πώλησης με χρονικό ορίζοντα ενός έτους και είναι εξαιρετικά πιθανό ότι και τα λοιπά κριτήρια θα ικανοποιηθούν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα (συνήθως εντός τριών μηνών).

Στην κατηγορία αυτή κατατάσσονται κυρίως ενσώματα πάγια

στοιχεία που ο Όμιλος έχει αποκτήσει μέσω πλειστηριασμών. Πριν από την κατάταξή τους ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση, τα στοιχεία της κατηγορίας αυτής αποτιμώνται με βάση τους κανόνες που επιβάλλονται από τα επιμέρους Λογιστικά Πρότυπα που τα αφορούν.

Τα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία, τόσο κατά την αρχική τους αναγνώριση όσο και σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων που θα προκύψουν από την πώληση.

Οποιαδήποτε ζημία προκύψει από τη σύγκριση καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα και δύναται να αναστραφεί στο μέλλον. Εάν η ζημιά απομείωσης αφορά ομάδα στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση, κατανέμεται στα επιμέρους στοιχεία της ομάδας, εκτός ορισμένων στοιχείων που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Π 5. Κατά τη διαδικασία κατανομής των ζημιών απομείωσης, πρώτα εξαλείφεται τυχόν υπεραξία (Goodwill) που αντιστοιχεί στην ομάδα και τυχόν υπόλοιπο, που απομένει, κατανέμεται αναλογικά στα υπόλοιπα στοιχεία.

Για τα στοιχεία ενεργητικού που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή δεν διενεργούνται αποσβέσεις.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις στοιχείων αυτής της κατηγορίας αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται μέσω πλειστηριασμών αλλά δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς πώληση ή δεν αναμένεται να πωληθούν εντός ενός έτους παρουσιάζονται στη γραμμή Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού και αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης (ή της λογιστικής τους αξίας) και της εύλογης αξίας.

Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία ο Όμιλος αποφασίζει μεταγενέστερα είτε να ιδιοχρησιμοποιήσει είτε να εκμισθώσει, αναταξινομούνται στις κατηγορίες των ιδιοχρησιμοποιούμενων ή επενδυτικών παγίων αντίστοιχα. Κατά την αναταξινόμησή τους, τα πάγια αυτά αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία ανάμεσα στην ανακτήσιμη αξία και στη λογιστική αξία, πριν την ταξινόμησή τους στα πάγια κατεχόμενα προς πώληση, προσαρμοσμένη με τη σωρευτική απόσβεση ή αναπροσαρμογή της αξίας που θα είχαν αν δεν είχαν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση.

1.18 Προγράμματα παροχών στο προσωπικό

Στον Όμιλο λειτουργούν προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών καθώς και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Στα προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών ο Όμιλος καταβάλλει ένα καθορισμένο, κατά περίπτωση, ποσό εισφοράς σε έναν ανεξάρτητο φορέα. Ο Όμιλος δεν έχει περαιτέρω υποχρέωση, νομική ή τεκμαρτή, να καταβάλλει επιπλέον εισφορές, σε περίπτωση που ο φορέας αυτός δεν έχει τα απαραίτητα περιουσιακά στοιχεία για την κάλυψη των παροχών, που σχετίζονται με την υπηρεσία του προσωπικού στο τρέχον ή σε παρελθόντα έτη. Οι εισφορές αναγνωρίζονται στις δαπάνες προσωπικού εφαρμόζοντας την αρχή των δεδουλευμένων. Τυχόν προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως απαίτηση εφόσον συνοδεύονται είτε με επιστροφή μετρητών είτε με μείωση μελλοντικών εισφορών.

Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών η παροχή αποτελεί συνάρτηση των ετών υπηρεσίας και του μισθού και υπάρχει εγγύηση καλύψεώς της από την εταιρία του Ομίλου.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται, για κάθε πρόγραμμα διακριτά, βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method).

Η καθαρή υποχρέωση που αναγνωρίζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών (δηλαδή των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών που θα απαιτηθούν για το διακανονισμό της υποχρέωσης που απορρέει από τις υπηρεσίες της τρέχουσας και των προηγούμενων περιόδων) μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Το ποσό που προκύπτει με την ως άνω σύγκριση μπορεί να είναι αρνητικό, δηλαδή απαίτηση. Το ποσό της απαίτησης που αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις δεν δύναται να υπερβαίνει την παρούσα αξία των οικονομικών ωφελειών οι οποίες είναι διαθέσιμες με τη μορφή επιστροφής χρημάτων από το πρόγραμμα ή με τη μορφή μείωσης των μελλοντικών εισφορών σε αυτό.

Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης χρησιμοποιείται η απόδοση εταιρικού ομολόγου υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης με διάρκεια αντίστοιχη της υποχρέωσης ή η απόδοση κρατικού ομολόγου, σε περίπτωση που δεν υπάρχει αγορά εταιρικών ομολόγων με βάθος.

Ο τόκος επί της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών, ο οποίος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, προσδιορίζεται από τον πολλαπλασιασμό της εν λόγω καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) με το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, όπως το επιτόκιο αυτό προσδιορίζεται στην αρχή της περιόδου και αφού ληφθούν υπόψη οι όποιες μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση (απαίτηση).

Επίσης, στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται το κόστος υπηρεσίας το οποίο αποτελείται από:

- το τρέχον κόστος υπηρεσίας, το οποίο είναι η αύξηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο,
- το κόστος υπηρεσίας παρελθόντων ετών, το οποίο είναι η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμέ-

νων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία του εργαζομένου σε προηγούμενη περίοδο και η οποία μεταβολή είναι αποτέλεσμα της εισαγωγής νέων ή της μεταβολής υφιστάμενων μακροπρόθεσμων παροχών στους εργαζομένους ή μίας περικοπής δηλαδή μίας σημαντικής μείωσης του αριθμού των εργαζομένων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και

- τα κέρδη και τις ζημίες σε περίπτωση διακανονισμού.

Του καθορισμού του κόστους υπηρεσίας παρελθόντων ετών καθώς και των κερδών ή των ζημιών διακανονισμού προηγείται ο επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών χρησιμοποιώντας την τρέχουσα εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τις τρέχουσες αναλογιστικές εκτιμήσεις, αντικατοπτρίζοντας τις παροχές του προγράμματος πριν την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό.

Το κόστος από την υπηρεσία παρελθόντων ετών, ειδικότερα, αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως, κατά την προγενέστερη από τις δύο ημερομηνίες:

- τη χρονική περίοδο που το πρόγραμμα αναθεωρείται ή περικόπτεται και
- όταν αναγνωρίζονται οι σχετικές προβλέψεις ενός προγράμματος αναδιάρθρωσης (βάσει του ΔΛΠ 37) ή όταν αναγνωρίζονται οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία.

Αντίστοιχα, η αναγνώριση του κέρδους ή της ζημίας σε περίπτωση διακανονισμού πραγματοποιείται κατά την ημερομηνία που πραγματοποιείται ο διακανονισμός.

Οι επανεκτιμήσεις της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης), οι οποίες αποτελούνται από:

- τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες,
- την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος, μετά την αφαίρεση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στον καθαρό τόκο της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών και
- τις μεταβολές από την επίδραση του περιορισμού στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης, μετά την αφαίρεση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στο καθαρό τόκο από την υποχρέωση (απαίτηση) των καθορισμένων παροχών,

καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και δεν αναταξινομούνται σε μεταγενέστερη περίοδο στην κατάσταση των αποτελεσμάτων.

Τέλος, στις περιπτώσεις που ο Όμιλος αποφασίζει τον τερματισμό της απασχόλησης εργαζομένων πριν την ημερομηνία της συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος αποδέχεται την προσφορά του Ομίλου να διακόψει την απασχόλησή του πριν τη συνταξιοδότηση, η υποχρέωση και το σχετικό έξοδο των παροχών εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζονται την προγενέστερη από τις ακόλουθες ημερομηνίες:

α. όταν ο Όμιλος δεν μπορεί να αποσύρει πλέον την προσφορά αυτών των παροχών και

β. όταν ο Όμιλος αναγνωρίζει έξοδα αναδιάρθρωσης τα οποία περιλαμβάνουν την καταβολή παροχών εξόδου από την υπηρεσία.

1.19 Χορήγηση δικαιωμάτων προαιρέσεως, επί μετοχών της Τραπέζης, στο προσωπικό του Ομίλου

Η χορήγηση στο προσωπικό δικαιωμάτων προαιρέσεως επί μετοχών της Τραπέζης, ο ακριβής αριθμός τους, η τιμή και ο χρόνος ενασκήσεως τους αποφασίζονται κατά περίπτωση από το Διοικητικό Συμβούλιο εντός των πλαισίων που έχει εγκρίνει η Γενική Συνέλευση και αφού ληφθεί υπόψη το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Η εύλογη αξία τους, που προσδιορίζεται κατά την ημερομηνία διάθεσης, αναγνωρίζεται ως αμοιβή (έξοδο) προσωπικού με αντίστοιχη αύξηση αποθεματικού της καθαρής θέσης, κατά την περίοδο μεταξύ διάθεσης και εξάσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων. Το ποσό που καταβάλλεται από τους κατόχους των δικαιωμάτων κατά την εξάσκησή τους αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο και το σχηματισθέν αποθεματικό από τα εξασκηθέντα δικαιώματα μεταφέρεται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

1.20 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Προβλέψεις, επίσης, αναγνωρίζονται σε περιπτώσεις προγραμμάτων αναδιάρθρωσης με τα οποία η διοίκηση επιχειρεί είτε να αλλάξει το αντικείμενο μίας επιχειρηματικής δραστηριότητας είτε τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται η επιχειρηματική δραστηριότητα (π.χ. κλείσιμο επιχειρηματικών εγκαταστάσεων). Η αναγνώριση της πρόβλεψης συνοδεύεται από σχετικό, εγκεκριμένο από τη διοίκηση, πρόγραμμα, καθώς και από κατάλληλες ενέργειες γνωστοποίησής του.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη είναι ίσο με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση που η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι ουσιώδης, το ποσό της πρόβλεψης ισούται με την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης.

Οι σχηματισθείσες ήδη προβλέψεις συμψηφίζονται με τα ποσά που καταβάλλονται για το διακανονισμό των συγκεκριμένων υποχρεώσεων. Το ποσό της σχηματισμένης προβλέψεως επανεκτιμάται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών

καταστάσεων. Στην περίπτωση που πάψει να θεωρείται πιθανή η εκροή πόρων, η πρόβλεψη αναστρέφεται. Προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημίες δεν αναγνωρίζονται.

Μελλοντικά γεγονότα, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν το ποσό που θα απαιτηθεί για την τακτοποίηση της υποχρεώσεως για την οποία έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, λαμβάνονται υπόψη μόνο όταν υπάρχουν επαρκείς αντικειμενικές ενδείξεις ότι θα επισυμβούν.

Αποζημιώσεις που τυχόν λαμβάνονται από τρίτους και αφορούν μέρος ή όλο το ποσό της εκτιμώμενης εκροής αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού, μόνο όταν είναι βέβαια η είσπραξή τους. Το ποσό της αναγνωριζόμενης αποζημίωσης δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό της προβλέψεως. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων, το έξοδο που αφορά την πρόβλεψη εμφανίζεται συμψηφισμένο με το ποσό που αναγνωρίζεται ως αποζημίωση.

Ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει στον ισολογισμό ενδεχόμενες υποχρεώσεις, οι οποίες συνιστούν:

- πιθανές δεσμεύσεις που προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και των οποίων η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνο από την πραγματοποίηση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων, που δεν εμπίπτουν ολοκληρωτικά στον έλεγχο του Ομίλου, ή
- παρούσες δεσμεύσεις που ανακύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και που δεν αναγνωρίζονται διότι:
  - δεν είναι πιθανό ότι μία εκροή πόρων που ενσωματώνει οικονομικά οφέλη θα απαιτηθεί για να διακανονισθεί η υποχρέωση, ή
  - το ποσό της δεσμεύσεως δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία.

Ο Όμιλος περιλαμβάνει στις οικονομικές καταστάσεις γνωστοποιήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά τους.

1.21 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και δανεισμός τίτλων

Ο Όμιλος προβαίνει σε αγορές χρεογράφων βάσει συμφωνιών επαναπώλησής των σε συγκεκριμένη ημερομηνία στο μέλλον και σε συγκεκριμένη τιμή. Τα χρεόγραφα που αγοράζονται με σκοπό να επαναπωληθούν στο μέλλον δεν αναγνωρίζονται σαν επενδύσεις.

Τα ποσά που πληρώνονται καταχωρούνται ως δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες ή πελάτες ανάλογα. Η διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής επαναπώλησης αναγνωρίζεται ως τόκος με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Τα χρεόγραφα που πωλούνται βάσει συμφωνιών επαναγοράς δεν διαγράφονται από τον ενοποιημένο ισολογισμό. Εμφανίζονται σαν επενδύσεις και αποτιμώνται σύμφωνα με τις αρχές αποτίμησης της κατηγορίας στην οποία έχουν ενταχθεί.

Οι εισπράξεις από την πώληση των χρεογράφων αυτών εμφανίζονται σαν υποχρεώσεις προς πελάτες ή τράπεζες ανάλογα. Η διαφορά μεταξύ της αξίας πώλησης και της τιμής επαναγοράς εμφανίζεται ως τόκος με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Χρεόγραφα τα οποία ο Όμιλος δανείζεται δεν αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, εκτός και αν αυτά πωληθούν σε τρίτους, οπότε το τίμημα της πώλησης αναγνωρίζεται ως υποχρέωση παράδοσης των τίτλων, η οποία αποτιμάται στην εύλογη αξία.

1.22 Τιτλοποιήσεις

Ο Όμιλος προβαίνει σε τιτλοποίηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω στοιχεία σε εταιρίες ειδικού σκοπού, οι οποίες με τη σειρά τους εκδίδουν ομολογίες.

Σε κάθε συναλλαγή τιτλοποιήσεως χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, εξετάζεται η ύπαρξη ελέγχου στην εταιρία ειδικού σκοπού, με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στη σημείωση 1.2, προκειμένου να καθοριστεί η ανάγκη ενοποιήσεως των οικονομικών της καταστάσεων. Επιπρόσθετα και με βάση τους συμβατικούς όρους και την οικονομική ουσία των συναλλαγών, εξετάζεται το αν Όμιλος θα προβεί σε διακοπή αναγνώρισης των στοιχείων που τιτλοποιούνται, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στη σημείωση 1.6.

1.23 Καθαρή Θέση

Αρχές διάκρισης χρέους και καθαρής θέσεως

Τα χρηματοοικονομικά μέσα που εκδίδονται από εταιρίες του Ομίλου για την άντληση κεφαλαίων κατατάσσονται ως στοιχεία της καθαρής θέσεως εφόσον, βάσει της ουσίας της συμβάσεως, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση για καταβολή μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή για ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων με όρους πιθανά δυσμενείς για αυτόν.

Στην περίπτωση που, έναντι των αντληθέντων κεφαλαίων, οι εταιρίες του Ομίλου υποχρεούνται να εκδώσουν μετοχές, ο αριθμός των μετοχών πρέπει να είναι σταθερός και να προσδιορίζεται με την αρχική σύμβαση προκειμένου η υποχρέωση εκδόσεως μετοχών να καταχωρηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσεως.

Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του αποτελέσματος εις νέον.

Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Στο λογαριασμό αυτό καταχωρείται η διαφορά μεταξύ της

ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της τιμής διαθέσεώς τους σε περίπτωση αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου.

Είσης, στις περιπτώσεις εξαγοράς επιχειρήσεων από εταιρίες του Ομίλου με έκδοση μετοχών, οι οποίες δίδονται ως αντάλλαγμα, η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της χρηματιστηριακής τους τιμής καταχωρείται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Ίδιες μετοχές

Το κόστος κτήσεως ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων. Κάθε κέρδος ή ζημία από την πώληση ιδίων μετοχών, καθαρό από άμεσα για τη συναλλαγή έξοδα και φόρους, αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτέλεσμα εις νέον».

Αποτελέσματα εις νέον

Τα πληρωτέα μερίσματα μειώνουν το λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» και εγγράφονται ως υποχρέωση κατά το χρόνο εγκρίσεως από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

1.24 Τόκοι έσοδα και έξοδα

Έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Η αναγνώρισή τους γίνεται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων και ο προσδιορισμός τους με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν απομειωθεί εκτοκίζονται στο νέο, απομειωμένο πλέον, υπόλοιπό τους με το πραγματικό τους επιτόκιο.

Τόκοι έξοδα δανεισμού, που σχετίζεται άμεσα με στοιχεία ενεργητικού για τα οποία απαιτείται σημαντικός χρόνος μέχρις ότου τεθούν σε παραγωγική λειτουργία ή είναι διαθέσιμα να πωληθούν, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους κτήσεως των στοιχείων ενεργητικού. Η κεφαλαιοποίηση παύει όταν οι διαδικασίες προετοιμασίας των στοιχείου ενεργητικού για τη χρήση την οποία προορίζονται ουσιαστικά ολοκληρωθούν.

1.25 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες

Αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά το χρόνο που παρασχέθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες.

Έσοδα συναλλαγής κατά τη δημιουργία ενός χρηματοοικονομικού μέσου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

1.26 Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα επενδύσεων σε μετοχές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσεως όταν λαμβάνεται σχετική απόφαση από το αρμόδιο όργανο της εταιρίας στην οποία συμμετέχει ο Όμιλος.

1.27 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

Ως αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων αναγνωρίζονται οι μεταβολές από την εκτίμηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, τα κέρδη ή ζημιές από τη διάθεση τους και οι συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα. Στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων καταχωρούνται και οι ζημιές από απομείωση ομολόγων, μετοχών και λοιπών τίτλων μεταβλητής αποδόσεως.

Τυχόν διαφορές ανάμεσα στη λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που εξοφλούνται ή μεταβιβάζονται και του ανταλλάγματος που καταβάλλεται επίσης αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.

1.28 Διακοπείσες δραστηριότητες

Διακοπείσα δραστηριότητα είναι ένα συστατικό μέρος μιας επιχειρηματικής οντότητας, το οποίο είτε έχει πωληθεί, είτε έχει χαρακτηρισθεί ως κατεχόμενο προς πώληση και αντιπροσωπεύει:

- μία κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου ή
- σύνολο δραστηριοτήτων σε μία γεωγραφική περιοχή λειτουργίας ή
- μία θυγατρική η οποία αποκτήθηκε με σκοπό τη μεταπώλησή της.

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των διακοπεισών δραστηριοτήτων εμφανίζονται διακριτά (σε μία ξεχωριστή γραμμή) από τα υπόλοιπα στοιχεία του ισολογισμού, δίχως να συμψηφίζονται μεταξύ τους.

Τυχόν αποτελέσματα που αφορούν τις διακοπείσες δραστηριότητες, τα οποία έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση, εμφανίζονται επίσης διακριτά (ως ξεχωριστή γραμμή εντός της καθαρής θέσεως).

Τα κέρδη ή οι ζημίες μετά από φόρο που προέρχονται από τις διακοπείσες δραστηριότητες, καθώς και οι τυχόν ζημίες απομείωσης από τη συνολική αποτίμηση του κλάδου, εμφανίζονται σε ξεχωριστή γραμμή της κατάστασης αποτελεσμάτων, μετά τα καθαρά κέρδη από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες της επιχείρησης.

Οι οικονομικές καταστάσεις των συγκριτικών περιόδων

αναμορφώνονται μόνο σε ότι αφορά τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και ταμειακών ροών.

1.29 Ορισμός συνδεδεμένων μερών

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, ως συνδεδεμένο ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι συνδεδεμένο με την οντότητα που συντάσσει οικονομικές καταστάσεις. Ειδικότερα για τον Όμιλο, συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται:

α) Τα νομικά πρόσωπα τα οποία συνιστούν για τον Όμιλο:
   i) κοινοπραξίες,
   ii) συγγενείς εταιρίες καθώς και
   iii) το Πρόγραμμα παροχών συνταξιοδότησης, εν προκειμένω το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού Alpha Τραπέζης Πίστεως.

β) Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία ασκούν έλεγχο, ή από κοινού έλεγχο, ή σημαντική επιρροή στον Όμιλο.

   Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας καθώς και οι θυγατρικές του εταιρίες διότι στα πλαίσια του Ν.3864/2010 το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας απέκτησε συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο αλλά και σε σημαντικές Επιτροπές της Τραπέζης και κατά συνέπεια θεωρείται ότι ασκεί σημαντική επιρροή στον Όμιλο.

γ) Τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ανήκουν στα βασικά διοικητικά στελέχη και τα στενά συγγενικά πρόσωπα αυτών.

   Τα βασικά διοικητικά στελέχη αποτελούνται από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης ενώ ως στενά συγγενικά τους πρόσωπα θεωρούνται οι σύζυγοι καθώς και οι συγγενείς α' βαθμού και τα εξαρτώμενα μέλη αυτών και των συζύγων τους.

Επιπλέον, ο Όμιλος γνωστοποιεί συναλλαγές και υφιστάμενα υπόλοιπα με εταιρίες στις οποίες τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Ειδικότερα, η εν λόγω γνωστοποίηση αφορά σε συμμετοχές των ανωτέρω προσώπων σε εταιρίες με ποσοστό ανώτερο του 20%.

1.30 Συγκριτικά στοιχεία

Όπου κρίνεται απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία της προηγουμένης περιόδου αναπροσαρμόζονται για να καλύψουν αλλαγές στην παρουσίαση της τρεχούσης περιόδου.

1.31 Εκτιμήσεις, κριτήρια λήψεως αποφάσεων και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας

Ο Όμιλος, στα πλαίσια εφαρμογής των λογιστικών του αρχών και της σύνταξης οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π, διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν το ύψος των αναγνωρισθέντων εσόδων, εξόδων και στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Η διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αναγνώρισης λογιστικών μεγεθών που κυρίως σχετίζονται με τα κάτωθι:

Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Η εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βασίζεται στις διαθέσιμες τιμές της αγοράς. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις η εύλογη αξία προσδιορίζεται βάσει μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου.

Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος, κατά τον έλεγχο απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, πραγματοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με το ποσό και το χρόνο είσπραξης των μελλοντικών ταμειακών ροών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από ένα πλήθος παραγόντων όπως η οικονομική κατάσταση του πιστούχου, η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τυχόν καλυμμάτων, οι ιστορικοί δείκτες ζημιών ανά χαρτοφυλάκιο, ενδέχεται τα πραγματικά αποτελέσματα να διαφέρουν από τα εκτιμώμενα. Αντίστοιχες εκτιμήσεις υπεισέρχονται και στην αξιολόγηση της ύπαρξης ζημιών απομείωσης αξιογράφων που κατατάσσονται ως αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση ή διακρατούμενα μέχρι τη λήξη.

Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος, σε κάθε ημερομηνία σύνταξης ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, εξετάζει για σκοπούς απομείωσης τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, την υπεραξία και τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία καθώς και τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες. Η εν λόγω άσκηση εμπεριέχει σε μεγάλο βαθμό τη χρήση εσωτερικών εκτιμήσεων για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των στοιχείων, ήτοι της υψηλότερης ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης.

Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει απαιτήσεις και υποχρεώσεις για ποσά τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος, καθώς και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα, βάσει εκτιμήσεων για τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από ή να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές στην τρέχουσα και μελλοντικές χρήσεις. Οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από παράγοντες όπως η πρακτική εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών διατάξεων,

οι προσδοκίες σχετικά με την ύπαρξη μελλοντικών φορολογητέων κερδών και από την επίλυση τυχόν διαφορών με τις φορολογικές αρχές κ.λ.π. Μελλοντικοί φορολογικοί έλεγχοι, μεταβολές της φορολογικής νομοθεσίας και το ύψος των πραγματοποιηθέντων φορολογητέων κερδών ενδέχεται να οδηγήσουν στην προσαρμογή του ποσού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων για τρέχοντα και αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος και στην καταβολή ποσών φόρου διαφορετικών από εκείνων που έχουν αναγνωριστεί στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Οι όποιες προσαρμογές αναγνωρίζονται στη χρήση εντός της οποίας οριστικοποιούνται.

Υποχρεώσεις προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Οι υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προσδιορίζονται βάσει αναλογιστικής μελέτης που βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, τη μελλοντική εξέλιξη των αποδοχών και συντάξεων καθώς και την απόδοση τυχόν περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων. Οποιαδήποτε μεταβολή των παραδοχών αυτών θα επηρεάσει το ύψος των αναγνωρισθέντων υποχρεώσεων.

Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ο Όμιλος αναγνωρίζει προβλέψεις όταν εκτιμά ότι υφίσταται παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι σχεδόν βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας εκτιμάται αξιόπιστα. Αντιθέτως, στις περιπτώσεις που είτε η εκροή είναι πιθανή είτε αυτή δεν μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, ο Όμιλος δεν προβαίνει στην αναγνώριση πρόβλεψης αλλά στη γνωστοποίηση της ενδεχόμενης υποχρέωσης, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά της. Η εκτίμηση για την πιθανότητα ή μη της εκροής καθώς και για το ύψος της επηρεάζονται από παράγοντες εκτός ελέγχου του Ομίλου, όπως ενδεικτικά είναι οι δικαστικές αποφάσεις, η πρακτική εφαρμογή νομοθετικών διατάξεων και η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων όταν πρόκειται για έκθεση σε εκτός ισολογισμού στοιχεία.

Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και τα κριτήρια που εφαρμόζονται από τον Όμιλο για τη λήψη αποφάσεων και τα οποία επηρεάζουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων στηρίζονται σε ιστορικά δεδομένα και σε υποθέσεις που, υπό τις παρούσες συνθήκες, κρίνονται λογικές. Οι εκτιμήσεις και τα κριτήρια λήψεως αποφάσεων επανεκτιμώνται για να λάβουν υπόψη τις τρέχουσες εξελίξεις και οι επιπτώσεις από τυχόν αλλαγές τους αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά το χρόνο που πραγματοποιούνται.

1.31.1 Αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern)

Ο Όμιλος, για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2015, βασίστηκε στην αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern). Για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, στο προσεχές μέλλον, του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται. Οι κυριότεροι παράγοντες που δημιουργούν αβεβαιότητες σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της εν λόγω αρχής σχετίζονται κυρίως με το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς και με τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου και του τραπεζικού συστήματος.

Ειδικότερα, και λόγω των αβεβαιοτήτων στο εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον, κυρίως σε ότι αφορά την έκβαση των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, σημειώθηκαν σημαντικές εκροές καταθέσεων στις αρχές του έτους. Επιπρόσθετα, μετά την απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, την 4.2.2015, να άρει την εξαίρεση για τα αξιόγραφα που εκδίδονται ή έχουν την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, βάσει της οποίας οι εν λόγω τίτλοι μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στις πράξεις νομισματικής πολιτικής του ευρωσυστήματος παρά το γεγονός ότι δεν πληρούσαν τις ελάχιστες απαιτήσεις πιστοληπτικής αξιολόγησης, οι ανάγκες ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων μπορούν να ικανοποιηθούν από τους έκτακτους μηχανισμούς ρευστότητας της Τραπέζης της Ελλάδος. Το ανώτατο όριο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος είναι βραχυχρόνιο σε διάρκεια και καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με απόφαση του διοικητικού της Συμβουλίου, η οποία αναθεωρείται περιοδικά. Στα τέλη του πρώτου εξαμήνου, η σημαντική αύξηση του ρυθμού εκροής καταθέσεων, που ανήλθε σε € 10,3 δισ. για την Τράπεζα, σε συνδυασμό με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να μη προβεί σε αντίστοιχη αύξηση του ορίου χρηματοδότησης από τους έκτακτους μηχανισμούς ρευστότητας της Τραπέζης της Ελλάδος, ως αποτέλεσμα της λήξης της παράτασης του προγράμματος χρηματοδοτικής στήριξης της Ελλάδος, οδήγησαν στην επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και τραπεζικής αργίας η οποία ανακοινώθηκε στις 28.6.2015 και διήρκεσε έως τις 19.7.2015. Οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων εξακολουθούν να υφίστανται έως την ημερομηνία εγκρίσεως των οικονομικών καταστάσεων, γεγονός που συνετέλεσε στη σταθεροποίηση της καταθετικής βάσης, ενώ οι επιμέρους διατάξεις εφαρμογής τους τροποποιούνται κατά περίπτωση με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου.

Η παρατεταμένη ύφεση της ελληνικής οικονομίας καθώς και ο υψηλός βαθμός αβεβαιότητας στο εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον δυσχέραιναν τις προοπτικές αναπτύξεως και είχαν ως αποτέλεσμα τη σημαντική επιδείνωση της πιστοληπτικής ικανότητας των επιχειρήσεων και των ιδιωτών, γεγονός που οδήγησε στην αναγνώριση από τον Όμιλο σημαντικών ζημιών απομείωσης εντός της χρήσεως.

Εντός του τρίτου τριμήνου, οι διαπραγματεύσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας για την κάλυψη των χρηματοδοτικών ανα-

γκών της ελληνικής οικονομίας ολοκληρώθηκαν στη βάση των όσων ανακοινώθηκαν στη Σύνοδο Κορυφής της 12ης Ιουλίου του 2015, με την επίτευξη συμφωνίας για τη χορήγηση νέας οικονομικής στήριξης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης. Η σχετική συμφωνία με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης, που υπογράφτηκε στις 19.8.2015, μεταξύ των άλλων προβλέπει:

- την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της Ελληνικής Δημοκρατίας για το μεσοπρόθεσμο χρονικό διάστημα, υπό την προϋπόθεση υλοποίησης οικονομικών μεταρρυθμίσεων που αναμένεται να συνδράμουν στην οικονομική σταθερότητα και βιώσιμη ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας,
- τη διάθεση ποσού € 10 έως € 25 δισ. για την κάλυψη τυχόν αναγκών ανακεφαλαιοποίησης ή/και εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Επιπρόσθετα, η ανωτέρω συμφωνία προέβλεπε την αξιολόγηση των τεσσάρων ελληνικών συστημικών πιστωτικών ιδρυμάτων, από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό, με σκοπό τον προσδιορισμό των επιπτώσεων της επιδείνωσης της ελληνικής οικονομίας στη χρηματοοικονομική τους θέση καθώς και των τυχόν κεφαλαιακών τους αναγκών. Η αξιολόγηση διεξήχθη εντός του τρίτου τριμήνου και περιελάμβανε τόσο την αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού (AQR) όσο και την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Βάσει των αποτελεσμάτων της αξιολογήσεως, τα οποία ανακοινώθηκαν την 31.10.2015, οι κεφαλαιακές ανάγκες για τον Όμιλο προσδιορίστηκαν σε € 262,6 εκατ. στο βασικό σενάριο, λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων του ενεργητικού (AQR), και σε € 2.743 εκατ. στο δυσμενές σενάριο της ασκήσεως προσομοιώσεως, οι οποίες εν συνεχεία περιορίστηκαν στο ποσό των € 2.563 εκατ. καθώς λήφθηκε υπόψη το προ απομειώσεως αποτέλεσμα του τρίτου τριμήνου. Οι εν λόγω κεφαλαιακές ανάγκες καλύφθηκαν επιτυχώς εντός του τετάρτου τριμήνου μέσω της ολοκλήρωσης της πράξεως διαχείρισης παθητικού της Τραπέζης και της αυξήσεως του μετοχικού της κεφαλαίου έναντι μετρητών, διά ιδιωτικής τοποθετήσεως σε ειδικούς και άλλους επιλέξιμους επενδυτές, όπως αναλυτικότερα περιγράφεται στη σημείωση 42.

Ο Όμιλος, λαμβάνοντας υπόψη:

- την επιτυχή ολοκλήρωση της κάλυψης των κεφαλαιακών του αναγκών, αποκλειστικά από ιδιωτικές πηγές,
- την εξασφάλιση, υπό προϋποθέσεις, της μεσοπρόθεσμης χρηματοδότησης της Ελληνικής Δημοκρατίας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης («ΕΜΣ») στα πλαίσια του ως άνω προγράμματος, γεγονός που θα συμβάλει στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος στο εσωτερικό της χώρας,
- τη δυνατότητα προσβάσεως της Τραπέζης στους μηχανισμούς ρευστότητας του ευρωσυστήματος και τη μείωση της εξαρτήσεώς της στα τέλη της χρήσεως,
- τη βαθμιαία αποκατάσταση του κλίματος εμπιστοσύνης, όπως αυτή εκδηλώθηκε με μικρή επιστροφή καταθέσεων στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα από την ημερομηνία λήξεως της τραπεζικής αργίας,

εκτιμά ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεών του, σημειώνοντας, ωστόσο, την αρνητική επίπτωση που θα είχε στην εφαρμογή της εν λόγω αρχής τυχόν σημαντική επιδείνωση του οικονομικού περιβάλλοντος, κυρίως ως αποτέλεσμα δυσμενών εξελίξεων ως προς την ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος και την ικανοποίηση των προϋποθέσεων που έχουν τεθεί για την επιτυχή ολοκλήρωσή του.

1.31.2 Εκτίμηση της εκθέσεως του Ομίλου στο Ελληνικό Δημόσιο

Η συνολική έκθεση του Ομίλου σε τίτλους εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και σε δάνεια που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο παρουσιάζεται στη σημείωση 41.1. Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα της συνολικής έκθεσης του Ομίλου σχετίζονται με την ικανότητα εξυπηρετήσεως από το Ελληνικό Δημόσιο των δανειακών του υποχρεώσεων, η οποία με τη σειρά της επηρεάζεται από τη διαμόρφωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και στην Ευρωζώνη, καθώς και από τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου.

Μετά την επιτυχή έκβαση των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της ελληνικής οικονομίας, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με την υπογραφή σχετικής συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης την 19.8.2015, εξασφαλίστηκε τριετής χρηματοδότηση (που δύναται να ανέλθει στο ποσό των € 86 δισ.), υπό την προϋπόθεση τήρησης συγκεκριμένων δεσμεύσεων που σχετίζονται με την επίτευξη συγκεκριμένων δημοσιονομικών στόχων και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στην ελληνική οικονομία. Της συνάψεως της συμφωνίας αυτής προηγήθηκε η χορήγηση ενδιάμεσου δανείου, το οποίο χρησιμοποιήθηκε για την αποπληρωμή τόσο της ληξιπρόθεσμης οφειλής προς το ΔΝΤ όσο και λοιπών υποχρεώσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας. Η συμφωνία χρηματοδότησης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης αναμένεται να καλύψει τις ανάγκες χρηματοδότησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και παράλληλα να συνδράμει στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Επισημαίνεται, επίσης, πως στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων συμφωνήθηκε ότι μετά την πρώτη θετική αξιολόγηση του προγράμματος θα ληφθούν μέτρα για την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους στα οποία περιλαμβάνεται και η αναδιάρθρωσή του. Οι όροι, ωστόσο, με τους οποίους θα επιτευχθεί η εν λόγω αναδιάρθρωση δεν είναι γνωστοί.

Με βάση τα ανωτέρω, ο Όμιλος δεν έχει προβεί σε απομείωση της αξίας των τίτλων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου που κατείχε την 31.12.2015, ενώ, σε ότι αφορά στα δάνεια που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο, ακολουθεί την πολιτική διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου που παρουσιάζεται ανα-

λυτικά στη σημείωση 41.1. Ο Όμιλος αξιολογεί τις εξελίξεις που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο χρέος σε συνάρτηση με τις συνθήκες της αγοράς και επανεξετάζει τις εκτιμήσεις του για την ανακτησιμότητα της συνολικής του εκθέσεως σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

1.31.3 Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, στο βαθμό που θα έχει στο μέλλον φορολογητέα κέρδη ικανά να συμψηφίσουν τις εκπεστέες φορολογικές διαφορές και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες.

Οι σημαντικότερες κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, τις οποίες έχει αναγνωρίσει ο Όμιλος, αφορούν στις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, στις ζημίες από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια του PSI και από το πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων που πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2012 και στις εκπεστέες προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση δανείων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες προκύπτουν στο μεγαλύτερο μέρος τους από την Τράπεζα και αφορούν τις χρήσεις 2012 - 2014. Οι φορολογικές ζημίες δύνανται να συμψηφιστούν με φορολογητέα κέρδη εντός πέντε ετών από το σχηματισμό τους. Ο Όμιλος αναγνώρισε τις εν λόγω απαιτήσεις διότι σύμφωνα με την εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών της Τραπέζης, για τις επόμενες χρήσεις μέχρι την εκπνοή του δικαιώματος συμψηφισμού των φορολογικών ζημιών, αυτές είναι ανακτήσιμες ακόμα και μετά την αφαίρεση των εκπεστέων προσωρινών διαφορών που αναμένεται να δημιουργηθούν στις χρήσεις αυτές. Η εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών βασίστηκε στις προβλέψεις για την εξέλιξη των λογιστικών αποτελεσμάτων όπως αυτά απεικονίζονται στο επικαιροποιημένο επιχειρησιακό σχέδιο της Τραπέζης, το οποίο αποτέλεσε τη βάση της άσκησης προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων (stress test) η οποία διενεργήθηκε εντός του τρίτου τριμήνου. Λήφθηκε, επίσης, υπόψη η ύπαρξη σημαντικών φορολογητέων κερδών την τελευταία δεκαετία, με εξαίρεση τις χρήσεις από το 2012 έως το 2014, εξαιτίας της απρόσμενης μεγάλης ύφεσης της Ελληνικής Οικονομίας και της ζημίας από το PSI.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που σχετίζονται με τις φορολογικές ζημίες που προέκυψαν από το PSI και τη συμμετοχή της Τραπέζης στο πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου το Δεκέμβριο του 2012 αναγνωρίστηκαν ως χρεωστική διαφορά σύμφωνα με τους Ν.4046/14.2.2012 και Ν.4110/23.1.2013 και σχετική νομική γνωμάτευση. Σύμφωνα με το Ν.4110/23.1.2013, η εν λόγω χρεωστική διαφορά εκπίπτει φορολογικά, σταδιακά και ισόποσα, σε 30 έτη, γεγονός που σύμφωνα με την εκτίμηση του Ομίλου παρέχει επαρκή χρονικό ορίζοντα για το σταδιακό συμψηφισμό της με φορολογητέα κέρδη.

Για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση των δανείων δεν υφίστανται χρονικοί περιορισμοί ως προς την ανάκτησή τους, όπως εξάλλου ισχύει και για τις λοιπές κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Ο Όμιλος αξιολόγησε την ανακτησιμότητά τους με βάση τις προβλέψεις για την πορεία των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, όπως αυτά εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν με βάση το επιχειρησιακό σχέδιο που αναφέρθηκε ανωτέρω, επεκτείνοντας το χρονικό διάστημα εκτίμησης της μελλοντικής κερδοφορίας σε σχέση με το επιχειρησιακό σχέδιο για περιορισμένο αριθμό ετών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ο Όμιλος εκτιμά ότι το σύνολο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεών του που έχει αναγνωριστεί και που προέρχεται τόσο από προσωρινές διαφορές όσο και από μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες είναι ανακτήσιμο.

Επιπρόσθετα και ανεξάρτητα από τον έλεγχο ανακτησιμότητας που διενεργείται βάσει των ανωτέρω, σύμφωνα με το Ν.4303 /2014, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και από τις συσσωρευμένες προβλέψεις και τις λοιπές εν γένει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου, δύναται να μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, όπως ειδικότερα αναλύεται στη σημείωση 11.

Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού σχεδίου της Τραπέζης, η οποία επηρεάζεται από το γενικότερο μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς. Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος επαναξιολογεί την εκτίμησή του για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε συνάρτηση με την εξέλιξη των παραγόντων που την επηρεάζουν.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

2. Καθαρό έσοδο από τόκους

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3.937	15.433
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	2.236.937	2.448.496
Τιτλοποιημένων δανείων	302.908	275.372
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	269	598
Αξιογράφων διαθεσίμων προς πώληση	251.102	219.793
Αξιογράφων διακρατουμένων μέχρι την λήξη	12.791	15.166
Χρεογράφων δανειακού χαρτοφυλακίου	15.964	26.818
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	177.574	216.042
Λοιποί	12.954	29.299
Σύνολο	**3.014.436**	**3.247.017**
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(299.921)	(86.943)
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(347.771)	(744.238)
Ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(172.045)	(170.496)
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	(174.591)	(232.777)
Λοιποί	(88.393)	(93.137)
Σύνολο	**(1.082.721)**	**(1.327.591)**
Καθαρό έσοδο από τόκους	**1.931.715**	**1.919.426**

Κατά την διάρκεια της χρήσεως 2015 σημειώθηκε μείωση των εξόδων από τόκους, η οποία οφείλεται κυρίως στην μείωση των τόκων καταθέσεων πελατείας ως αποτέλεσμα των εκροών καταθέσεων του Ομίλου κατά ποσό € 11,4 δισ., η οποία αντισταθμίστηκε μερικώς (σημείωση 25) από την αύξηση του κόστους αντλήσεως χρημάτων από το Ευρωσύστημα.

3. Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Χορηγήσεων	38.450	65.479
Εγγυητικών επιστολών	72.015	70.174
Εισαγωγών-εξαγωγών	11.478	12.822
Πιστωτικών καρτών	58.319	49.528
Συναλλαγών	47.539	50.799
Αμοιβαίων Κεφαλαίων	37.745	27.605
Συμβουλευτικών υπηρεσιών και αγοραπωλησίας χρεογράφων	375	6.476
Χρηματιστηριακών εργασιών	6.182	10.312
Εκδόσεις τίτλων του Ν. 3723/2008	(11.509)	(10.725)
Λοιπές	54.132	51.744
Σύνολο	**314.726**	**334.214**

Στη γραμμή «Εκδόσεις τίτλων του Ν.3723/2008» καταχωρούνται οι προμήθειες για ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας € 1,6 δισ. τα οποία είχαν εκδοθεί στα πλαίσια του Πυλώνα ΙΙΙ του Ν.3723/2008 και τα οποία ακυρώθηκαν τον Οκτώβριο 2015.

Οι προμήθειες χορηγήσεων της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί σε σχέση με τα δημοσιευμένα, λόγω της τροποποιήσεως της παρουσίασης των νομικών εξόδων όπως αναφέρεται στην σημείωση 50.

4. Έσοδα από μερίσματα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Αξιογράφων διαθεσίμων προς πώληση	3.308	1.552
Σύνολο	**3.308**	1.552

5. Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Συναλλαγματικές διαφορές	(19.151)	8.125
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου:		
- Ομολόγων	1.953	1.622
- Μετοχών	(66)	(378)
Αξιογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου :		
- Ομολόγων	(33.627)	78.460
- Μετοχών	(12.437)	3.775
- Λοιπών χρεογράφων	(3.996)	2.047
Από πωλήσεις συμμετοχών	6.902	(4.183)
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	87.720	(34.747)
Λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων	(72.345)	(14.360)
Σύνολο	**(45.047)**	**40.361**

Κατά τη χρήση 2015 πραγματοποιήθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της κοινοπραξίας Ανώνυμος Εταιρία Διαχειρίσεως και Λειτουργίας Δικτύων Ηλεκτρονικών Συναλλαγών Cardlink. Το αποτέλεσμα του Ομίλου από την πώληση της κοινοπραξίας ανήλθε σε € 6,8 εκατ. κέρδος και απεικονίζεται στις «Πωλήσεις συμμετοχών».

6. Λοιπά έσοδα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Ασφαλιστικές δραστηριότητες	(3.772)	3.655
Ξενοδοχειακές δραστηριότητες	29.658	28.670
Ενοίκια λειτουργικής μισθώσεως	14.219	14.072
Πωλήσεις παγίων	1.405	585
Λοιπά	21.692	17.460
Σύνολο	**63.202**	**64.442**

Ειδικότερα τα έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες αναλύονται ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Γενικές Ασφαλίσεις		
Ασφάλιστρα και άλλα συναφή έσοδα		17.861
Μείον:		
- Αντασφάλιστρα		(4.855)
- Προμήθειες παραγωγής		(479)
- Αποζημιώσεις ασφαλισμένων		(6.908)
Καλυπτόμενες αποζημιώσεις από αντασφαλιστές		907
Αποτέλεσμα από γενικές ασφαλίσεις	**-**	**6.526**
Ασφαλίσεις ζωής		
Ασφάλιστρα και άλλα συναφή έσοδα	39.721	62.862
Μείον:		
- Αντασφάλιστρα		(5.278)
- Προμήθειες παραγωγής	(3.476)	(4.273)
- Αποζημιώσεις ασφαλισμένων και μαθηματικές προβλέψεις	(40.017)	(61.150)
Καλυπτόμενες αποζημιώσεις από αντασφαλιστές		4.968
Αποτέλεσμα από ασφαλίσεις ζωής	**(3.772)**	**(2.871)**
Σύνολο	**(3.772)**	**3.655**

Σημειώνεται ότι δεν υπάρχουν έσοδα γενικών ασφαλίσεων για τη χρήση 2015, λόγω της από 16.1.2015 πώλησης του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής ασφαλιστικής εταιρίας στην Κύπρο «Alpha Insurance Ltd».

7. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Μισθοί και ημερομίσθια	384.012	456.975
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	103.632	137.271
Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων	5.195	7.934
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προσωπικού Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920 (σημείωση 29)	4.068	4.274
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών Ομίλου (σημείωση 29)	5.442	11.524
Λοιπές επιβαρύνσεις	30.765	31.643
Σύνολο	**533.114**	**649.621**

Το κονδύλι για αμοιβές και έξοδα προσωπικού διαμορφώθηκε στα € 533,1 εκατ. για τη χρήση 2015 σε σύγκριση με € 649,6 εκατ. που ήταν το αντίστοιχο για το 2014, ως αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης του προγράμματος οικειοθελούς αποχωρήσεως όπως αναλυτικά περιγράφεται παρακάτω.

Ο αριθμός του απασχολουμένου προσωπικού στον Όμιλο κατά την 31.12.2015 ανέρχεται σε 14.779 (31.12.2014: 15.193) άτομα. Εξ αυτών 9.678 (31.12.2014: 9.570) άτομα εργάζονται στο εσωτερικό και 5.101 (31.12.2014: 5.623) άτομα εργάζονται στο εξωτερικό. Την 31.12.2015 ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού των μονάδων του Ομίλου που έχουν χαρακτηριστεί ως διακοπείσες δραστηριότητες (σημείωση 48) ήταν 694 άτομα για το κατάστημα Βουλγαρίας, 238 για την Alpha Bank AD Skopje.

Προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών

Το σύνολο του προσωπικού της Τραπέζης είναι ασφαλισμένο για την κύρια σύνταξη στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επιπλέον, για το προσωπικό της Τραπέζης ισχύουν τα κατωτέρω:

α. Το προσωπικό που προέρχεται από την πρώην Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος είναι ασφαλισμένο στον πολυεργοδοτικό φορέα Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.Α.Τ. για την επικουρική σύνταξη. Σύμφωνα με νομική γνωμάτευση δεν υφίσταται υποχρέωση κάλυψης τυχόν ελλειμμάτων του Ταμείου από την Τράπεζα. Ως εκ τούτου ο λογιστικός χειρισμός που ακολουθείται είναι αυτός του ταμείου καθορισμένων συνεισφορών.

β. Το προσωπικό που προέρχεται από την πρώην Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος και την πρώην Εμπορική Τράπεζα είναι ασφαλισμένο για την εφάπαξ παροχή στο Ταμείο Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφελείας (Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω.), το οποίο είναι ταμείο καθορισμένων συνεισφορών εκ μέρους αποκλειστικώς των εργαζομένων.

γ. Το σύνολο του προσωπικού της Τραπέζης είναι ασφαλισμέ-

νο για την υγειονομική περίθαλψη στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)

δ. Το προσωπικό που προέρχεται από την Alpha Τράπεζα Πίστεως, το οποίο ήταν ασφαλισμένο για την επικουρική ασφάλιση στο Τ.Α.Π. (Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Τραπέζης Πίστεως) εντάχθηκε την 1.1.2008 σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν.3620/2007 στο Ε.Τ.Α.Τ. για την επικουρική ασφάλιση. Η Τράπεζα καταβάλλει στο Ε.Τ.Α.Τ την ετήσια δόση που αφορά στην ειδική εισφορά των € 543 εκατ., η οποία υπολογίσθηκε με ημερομηνία αναφοράς 31.12.2006 με την ειδική οικονομική μελέτη που προβλέπει ο Ν.3371/2005. Το ανεξόφλητο ποσό μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους ανέρχεται την 31.12.2015 σε € 131,9 εκατ. το οποίο αντιστοιχεί στις δύο τελευταίες έντοκες δόσεις ποσού € 67,3 εκατ. εκάστη.

Η εφαρμογή του Ν.3371/2005 για την Εμπορική Τράπεζα έγινε με βάση το Ν.3455/2006. Σύμφωνα με το Νόμο αυτό οι συνταξιούχοι και οι ασφαλισμένοι της Εμπορικής Τραπέζης, που ήταν ασφαλισμένοι για την επικουρική ασφάλιση στο Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. εντάχθηκαν την 31.12.2004 στο Ι.Κ.Α-Ε.Τ.Ε.Α.Μ και στο Ε.Τ.Α.Τ.. Βάσει της ειδικής οικονομικής μελέτης που εκπονήθηκε κατ' εφαρμογήν του Ν.3371/2005, η Εμπορική Τράπεζα κατέβαλε συνολικά για τους συνταξιούχους της ειδική εισφορά ύψους € 786,6 εκατ. στους ασφαλιστικούς φορείς Ι.Κ.Α-Ε.Τ.Ε.Α.Μ και Ε.Τ.Α.Τ. σε δέκα ετήσιες έντοκες δόσεις. Η εξόφληση του συνολικού ποσού ολοκληρώθηκε με την καταβολή της τελευταίας δόσεως τον Ιανουάριο του 2014.

Επιπρόσθετα, με βάση τις ρυθμίσεις του Ν.3455/2006 για τους ενεργούς ασφαλισμένους, οι οποίοι προσλήφθηκαν πριν από την 31/12/2004 στην Εμπορική Τράπεζα, καταβάλλονται αυξημένες εργοδοτικές εισφορές για την επικουρική ασφάλιση σε σχέση με τις αντίστοιχες που προβλέπει η νομοθεσία του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Μετά την ένταξη της επικουρικής ασφαλίσεως του Ε.Τ.Α.Τ. στο Ε.Τ.Ε.Α. (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης):

α) οι μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Τ.Α.Π. και του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. λαμβάνουν προσυνταξιοδοτική παροχή από το Ε.Τ.Α.Τ. (δηλαδή κύρια και επικουρική σύνταξη μέχρι τη συνταξιοδότηση από τον φορέα κύριας ασφάλισης και το Ε.Τ.Ε.Α.) και

β) οι μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. λαμβάνουν τη διαφορά των ποσών συντάξεων που προκύπτουν από τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης βάσει των καταστατικών διατάξεων του Ε.Τ.Ε.Α. (πρώην Ε.Τ.Ε.Α.Μ) και των καταστατικών διατάξεων του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.

ε. Η Τράπεζα προέβη στη δημιουργία αποταμιευτικού προγράμματος ομαδικής ασφαλίσεως, σε συνεργασία με την AXA Ασφαλιστική, για το προσωπικό της που έχει προσληφθεί και για πρώτη φορά ασφαλισθεί από την 1.1.1993 και εντεύθεν. Το πρόγραμμα τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2011 και αποσκοπεί στην παροχή εφάπαξ χρηματικού ποσού κατά την αποχώρηση από την υπηρεσία. Το αποταμιευτικό κεφάλαιο δημιουργείται από την επένδυση των καθορισμένων μηνιαίων εισφορών του Υπαλλήλου και της Τραπέζης σε συντηρητικά επενδυτικά αμοιβαία κεφάλαια. Για το προσωπικό που προσελήφθη στην Τράπεζα και εντάχθηκε στον κύριο ασφαλιστικό φορέα από 1.1.2005 το πρόγραμμα αυτό λειτουργεί ως καθορισμένων συνεισφορών καθώς ο ασφαλισμένος κατά την αποχώρηση λαμβάνει αποκλειστικά το αποταμιευτικό κεφάλαιο που έχει συσσωρευτεί έως την ημερομηνία αποχώρησης.

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ανάλυση των υποχρεώσεων από προγράμματα καθορισμένων παροχών γίνεται στη σημείωση 29.

Πρόγραμμα οικειοθελούς αποχωρήσεως

Η Τράπεζα, με στόχο την επίτευξη σημαντικού οφέλους στο λειτουργικό κόστος, όπως αντίστοιχα προβλέπεται στο εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού Σχέδιο Αναδιαρθρώσεώς της, εκπόνησε το 2014 Πρόγραμμα Οικειοθελούς Αποχωρήσεως του προσωπικού στην Ελλάδα.

Κατόπιν λήψεως των σχετικών εγκρίσεων από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και το Διοικητικό της Συμβούλιο, η Τράπεζα έθεσε ως ημερομηνία ενάρξεως του Προγράμματος την 15.9.2014 με περίοδο αποδοχής έως την 3.10.2014.

Συνολικά αποχώρησαν 2.193 εργαζόμενοι εντός της χρήσεως 2014 και 15 εργαζόμενοι εντός του πρώτου εξαμήνου του 2015. Το 2014 αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως ποσό € 200,8 εκατ. ως κόστος του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης της σχηματισθείσας πρόβλεψης ποσού € 1,8 εκατ. για τις αποχωρήσεις των 15 εργαζομένων, η οποία χρησιμοποιήθηκε το 2015.

Επιπλέον, το 2015 και στο πλαίσιο υλοποιήσεως του επικαιροποιημένου Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως, η Τράπεζα δεσμεύτηκε να προβεί σε περαιτέρω μείωση της δυνάμεως Προσωπικού της στην Ελλάδα (περιλαμβανομένων και μη τραπεζικών θυγατρικών εταιριών), ώστε να αριθμεί κατά μέγιστο 9.504 εργαζομένους έως το έτος 2017.

Η μείωση της δυνάμεως Προσωπικού θα συντελέσει παράλληλα στην επίτευξη σημαντικών ωφελειών στο λειτουργικό κόστος, επιτρέποντας την τήρηση της δεσμεύσεως για τον περιορισμό του συνολικού κόστους στην Ελλάδα σε συγκεκριμένο επίπεδο.

Η Τράπεζα, έχοντας αναλάβει τις ως άνω δεσμεύσεις και έχοντας λάβει σχετικές αποφάσεις για την υλοποίησή τους, προέβη κατά την 31.12.2015 στο σχηματισμό προβλέψεως ποσού € 64,3 εκατ. (σημ 31). Το ακριβές κόστος του προγράμματος θα οριστικοποιηθεί εντός του 2016, αναλόγως της συμμετοχής των εργαζομένων σε αυτό.

8. Γενικά διοικητικά έξοδα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Λειτουργικές μισθώσεις κτηρίων	45.802	43.341
Ενοίκια-συντηρήσεις μηχανογραφικού εξοπλισμού	18.642	20.997
Δαπάνες μηχανογραφήσεως	35.026	37.265
Προβολή και διαφήμιση	25.860	25.038
Τηλεφωνικά-ταχυδρομικά	26.029	24.884
Αμοιβές τρίτων	51.162	60.957
Παροχή οικονομικών πληροφοριών από τρίτους	6.815	7.519
Εισφορά σε ταμεία εγγυήσεως καταθέσεων και επενδύσεων	76.015	44.597
Ασφάλιστρα	10.145	12.060
Υλικά γραφείου	7.649	6.961
Δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας	15.464	15.947
Φόροι - τέλη (Φ.Π.Α., ακίνητης περιουσίας, κ.λπ.)	86.590	96.325
Παροχή υπηρεσιών από εταιρίες εισπράξεως καθυστερημένων οφειλών	18.841	20.429
Συντηρήσεις κτηρίων - εξοπλισμού	9.790	9.092
Ασφάλεια κτηρίων - χρηματαποστολών	13.155	14.023
Έξοδα καθαριότητας	5.912	6.349
Λοιπά	107.322	94.245
Σύνολο	**560.219**	**540.029**

Στα παραπάνω μεγέθη περιλαμβάνονται και έξοδα αναδιοργάνωσης που προέκυψαν κατά τη χρήση 2015 από τη λειτουργική συγχώνευση της Εμπορικής Τραπέζης ποσού € 2,7 εκατ. (31.12.2014: € 11,3 εκατ.) και έξοδα ποσού € 3,9 εκατ. από την εξαγορά εργασιών λιανικής τραπεζικής της Citibank (31.12.2014: € 2 εκατ.).

Με το Ν.4335/2015 ενσωματώθηκε η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2014/59 για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων. Ειδικότερα, το Σκέλος Εξυγίανσης του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων ορίζεται ως Εθνικό Ταμείο Εξυγίανσης στο οποίο πρέπει σταδιακά, εντός δέκα ετών (έως την 31η Δεκεμβρίου 2024), να σχηματισθεί αποθεματικό το ύψος του οποίου θα ανέρχεται τουλάχιστον στο 1% των εγγυημένων από το ΤΕΚΕ καταθέσεων. Για το σκοπό αυτό τα πιστωτικά ιδρύματα θα καταβάλλουν επιπλέον τακτικές εισφορές, οι οποίες για το 2015 ανήλθαν σε ποσό € 24,1 εκατ., το οποίο περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Εισφορά σε ταμεία εγγυήσεως καταθέσεων και επενδύσεων». Σημειώνεται ότι στην εισφορά στο Ταμείο Εξυγίανσης ποσού € 24,1 εκατ. περιλαμβάνεται εισφορά που αφορά την αναλογία της Τραπέζης για την εξυγίανση ελληνικού πιστωτικού ιδρύματος.

9. Λοιπά έξοδα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Ζημίες από διαγραφές/απομειώσεις παγίων	39.969	63.981
Λοιπές προβλέψεις (σημείωση 31)	2.100	5.074
Σύνολο	**42.069**	**69.055**

Στο κονδύλι «Ζημίες από διαγραφές/απομειώσεις παγίων» της 31.12.2015 περιλαμβάνεται ποσό € 36,4 εκατ. (2014: € 59,3 εκατ.) που προέκυψε από την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης της αξίας των επενδυτικών, ιδιοχρησιμοποιούμενων και των αποκτηθέντων μέσω πλειστηριασμών ακινήτων του Ομίλου (σημείωση 20, 21 και 24).

Οι λοιπές προβλέψεις περιλαμβάνουν και προβλέψεις ποσού € 1,9 εκατ. (2014: € 3,4 εκατ.) για επίδικες υποθέσεις κατά του Ομίλου (σημείωση 31).

10. Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Ζημίες απομειώσεως δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (σημείωση 17)	3.047.307	1.917.192
Ζημίες απομειώσεως κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (σημείωση 14)	2.552	
Προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός Ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 31)	(10.708)	(51.430)
Εισπράξεις από διαγραφείσες απαιτήσεις	(19.345)	(18.725)
Σύνολο	**3.019.806**	**1.847.037**

Για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της χρήσεως 2015, ο Όμιλος έλαβε υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούσαν στην ελληνική οικονομία, οι οποίες διαμόρφωσαν το μακροοικονομικό περιβάλλον και οδήγησαν στην αναγνώριση σημαντικών ζημιών απομείωσης στην τρέχουσα χρήση και ιδίως από τα τέλη του δεύτερου τριμήνου (σημείωση 41.1).

11. Φόρος εισοδήματος

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)», ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων αυξάνεται από 26% σε 29%. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για τα κέρδη που προκύπτουν στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2015 και μετά, ελλείψει ρητής πρόβλεψης στο νόμο περί αναδρομικής εφαρμογής τους για εισοδήματα φορολογικού έτους 2014.

Για τις θυγατρικές εταιρίες και τα καταστήματα της Τραπέζης που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες, οι ισχύοντες ονομαστικοί φορολογικοί συντελεστές, για τις χρήσεις 2014 και 2015, έχουν ως εξής:

Κύπρος	12,5	
Βουλγαρία	10	
Σερβία	15	
Ρουμανία	16	
FYROM	10 [1]	
Αλβανία	15	
Jersey	10	
Ηνωμένο Βασίλειο	20 [2]	(από 1.4.2015)

Με το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, από τη χρήση 2011, οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ανώνυμες εταιρίες υποχρεούνται στην έκδοση ετήσιου πιστοποιητικού ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα. Το εν λόγω πιστοποιητικό υποβάλλεται αφενός μεν στην ελεγχόμενη εταιρία εντός 10 ημερών από την υποβολή της δήλωσης φόρου εισοδήματος, αφετέρου δε ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών το αργότερο σε 10 ημέρες από την ημερομηνία εγκρίσεως του Ισολογισμού από τη Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2014 η Τράπεζα και οι εταιρίες της στο εσωτερικό έχουν λάβει φορολογικό πιστοποιητικό, χωρίς τη διατύπωση επιφύλαξης ως προς τα φορολογικά αντικείμενα που ελέγχθησαν, ενώ για τη χρήση 2015 ο φορολογικός έλεγχος τελεί υπό εξέλιξη και δεν αναμένονται ουσιώδη ευρήματα.

Ο φόρος εισοδήματος της κατάστασης αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί, ενώ ο αντίστοιχος φόρος εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες αναφέρεται στη σημείωση 23 και 48:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τρέχων	(36.868)	16.615
Αναβαλλόμενος	(769.890)	(713.054)
Σύνολο	**(806.758)**	**(696.439)**

[1] Από 1.1.2015 μεταβλήθηκε η βάση υπολογισμού του φόρου νομικών προσώπων. Ο φόρος με συντελεστή 10% επιβάλλεται πλέον στα λογιστικά κέρδη και όχι στις δαπάνες που δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση ή στα διανεμηθέντα κέρδη. Τα ανωτέρω ισχύουν για τα κέρδη της χρήσεως 2014.

[2] Μέχρι 31.3.2015 ο συντελεστής ανήρχετο σε 21%.

Ο αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων προκύπτει από προσωρινές διαφορές, η επίπτωση των οποίων αναλύεται στον κάτωθι πίνακα και ο οποίος περιλαμβάνει την επίδραση από την αλλαγή φορολογικού συντελεστή:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	**31.12.2014**
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	(79.891)	39.946
Διαγραφές,αποσβέσεις και απομειώσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	22.946	5.803
Αποτίμηση δανείων/Απομείωση δανείων	(697.915)	(625.322)
Αποτίμηση δανείων λόγω αντιστάθμισης	(943)	(399)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	8.224	19.747
Αποτίμηση παραγώγων	26.491	(9)
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	(9.970)	(943)
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντισταθμίσεως της εύλογης αξίας τους	(3.202)	(6.230)
Αποτίμηση/Απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	(21.009)	7.148
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	(12.020)	(191.853)
Λοιπές προσωρινές διαφορές	(2.601)	39.058
Σύνολο	**(769.890)**	**(713.054)**

Ο Όμιλος δεν έχει αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις την 31.12.2015 ποσού € 123,9 εκατ. (31.12.2014: € 142,6 εκατ.) προερχόμενες κυρίως από μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες των θυγατρικών του, οι οποίες αξιολογούνται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού, μέσα στα πλαίσια ελέγχου της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών τους απαιτήσεων. Επίσης, εντός της χρήσης 2014, αναγνώρισε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους € 422.034 από απομείωση/αποτίμηση δανείων προερχομένων από την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης που δεν είχαν αναγνωρισθεί κατά την 31.12.2013.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1102/2015 η υπεραξία που προκύπτει από την εκποίηση μεριδίων ΟΣΕΚΑ, καθώς και τα διανεμόμενα κέρδη από μερίδια ΟΣΕΚΑ σύμφωνα με την ΠΟΛ.1042/2015 απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος. Ως εκ τούτου οι εταιρίες του Ομίλου, στα πλαίσια επανεκτίμησης της αναβαλλόμενης φορολογίας έπαψε να αναγνωρίζει την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί των ανωτέρω χρεογράφων.

Παρατίθεται κατωτέρω συμφωνία μεταξύ μέσου σταθμικού ονομαστικού και πραγματικού φορολογικού συντελεστή:

	Από 1 Ιανουαρίου έως			
	31.12.2015		**31.12.2014**	
	%		%	
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		**(2.066.426)**		**(1.011.360)**
Φόρος εισοδήματος (ονομαστικός φορολογικός συντελεστής)	26,29	(543.277)	23,88	(241.495)
Αύξηση/(μείωση) προερχόμενη από:				
Συμπληρωματικό φόρο επί εισοδημάτων από ακίνητα	(0,02)	370	(0,04)	383
Εισόδημα μη υπαγόμενο στο φόρο	1,45	(30.050)	1,57	(15.845)
Έξοδα μη εκπεστέα	(1,84)	37.921	(3,46)	34.976
Χρεωστικά αποθεματικά Ν.4172/2013			7,48	(75.689)
Αρνητική υπεραξία από την εξαγορά της Diners μη υπαγόμενη σε φόρο			(1,04)	10.475
Πιστωτικά Υπόλοιπα Αποθεματικών	(5,16)	106.659		
Λοιπές φορολογικές προσαρμογές	(0,94)	19.327	(1,26)	12.790
Σύνολο	**19,80**	**(409.050)**	**27,13**	**(274.405)**
Προσαρμογή φορολογικών συντελεστών για τον υπολογισμό του αναβαλλόμενου φόρου επί προσωρινών διαφορών 31.12.2014		(397.708)		
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις από απομείωση/αποτίμηση δανείων της πρώην Εμπορικής Τραπέζης που δεν αναγνωρίσθηκαν στην προηγούμενη χρήση				(422.034)
Φόρος Εισοδήματος		**(806.758)**		**(696.439)**

Σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν. 4172/2013 τα αφορολόγητα αποθεματικά που είχαν σχηματισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2238/1994 και δεν είχαν διανεμηθεί ή κεφαλαιοποιηθεί φορολογήθηκαν εντός της φορολογικής χρήσεως 2014 ή συμψηφίστηκαν υποχρεωτικά με μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές. Επιπλέον, σύμφωνα με την εγκύ-

κλιο του Υπουργείου Οικονομικών ΠΟΛ. 1143/15.05.2014, τυχόν χρεωστικά υπόλοιπα των εν λόγω αποθεματικών μειώνουν τα φορολογητέα κέρδη της χρήσεως 2014 ή σε περίπτωση ζημιών προστίθενται σε αυτές. Με βάση τις ανωτέρω διατάξεις, κατά τη χρήση του 2014, οι μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες της Τραπέζης προσαυξήθηκαν με την καταχώριση σε αυτές χρεωστικών αποθεματικών με αποτέλεσμα την αύξηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων κατά € 84 εκατ.

Κατά τη χρήση του 2015 η Τράπεζα, συνεπεία πρόσφατης αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας, καταχώρισε στον τρέχοντα φόρο εισοδήματος την ανάκτηση ποσού φόρου που σχετίζεται με αφορολόγητα αποθεματικά προηγούμενων χρήσεων. Τα εν λόγω αποθεματικά, ύψους €367,8 εκατ, συμψηφίστηκαν με μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ.12 και 13 του Ν.4172/2013, με αποτέλεσμα τη μείωση των σχετικών αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων κατά το ποσό των €106,7 εκατ.

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του» (Α΄ 136) και άλλες διατάξεις» οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του ν. 4172/2013 που έχουν ή θα αναγνωριστούν και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2014, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Η ένταξη στο Νόμο υλοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, αφορά σε φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το έτος 2016 και εφεξής, ενώ προβλέπεται η λήξη της εντάξεως σε αυτόν με την ίδια διαδικασία και κατόπιν λήψεως σχετικής εγκρίσεως από την εκάστοτε Εποπτική Αρχή.

Με το άρθρο 4 του Ν. 4340/01.11.2015 «Για το πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών», τροποποιήθηκαν τα ανωτέρω ως προς το χρόνο εφαρμογής τους, ο οποίος αναβάλλεται κατά ένα έτος. Επιπλέον και μεταξύ άλλων, περιορίζεται το ύψος του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που εμπίπτει στο πλαίσιο των εν λόγω διατάξεων, στο ποσό που αφορά στη χρεωστική διαφορά του PSI και στις προβλέψεις λόγω πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογισθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015. Επίσης διευκρινίζεται ότι στις περιπτώσεις μετατροπής των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου δεν περιλαμβάνεται η «διαδικασία εξυγίανσης» πιστωτικών ιδρυμάτων.

Με ημερομηνία 31.12.2015, το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων το οποίο εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω Νόμου ανέρχεται σε € 3.417.055 (31.12.2014: € 2.713.987).

Φόρος εισοδήματος λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση

	Από 1 Ιανουαρίου έως					
	31.12.2015			31.12.2014		
	Πριν το φόρο εισοδήματος	Φόρος εισοδήματος	Μετά το φόρο εισοδήματος	Πριν το φόρο εισοδήματος	Φόρος εισοδήματος	Μετά το φόρο εισοδήματος
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						
Μεταβολή του αποθεματικού των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων	217.034	(65.037)	151.997	(481.006)	123.439	(357.567)
Μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών	52.313	(15.171)	37.142	(224.342)	58.329	(166.013)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	1.119	(256)	863	(2.909)	1.054	(1.855)
Μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	(547)		(547)	(1.318)		(1.318)
Προσαρμογή φορολογικού συντελεστή (Ν.4334/2015)		12.413	12.413			
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	**269.919**	**(68.051)**	**201.868**	**(709.575)**	**182.822**	**(526.753)**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						
Μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	941	(74)	867	(38.364)	9.930	(28.434)
Προσαρμογή φορολογικού συντελεστή (Ν.4334/2015) στα αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες) των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών		2.175	2.175			
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	**941**	**2.101**	**3.042**	**(38.364)**	**9.930**	**(28.434)**
Σύνολο	**270.860**	**(65.950)**	**204.910**	**(747.939)**	**192.752**	**(555.187)**

Στη χρήση 2015 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε αναβαλλόμενος χρεωστικός φόρος ύψους € 2.122 που προέκυψε από (Αγορές), (Ανακλήσεις)/Πωλήσεις υβριδικών τίτλων.

Στη χρήση 2015 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε φόρος ποσού € 17.770, που προέκυψε από έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που καταχωρήθηκαν στον ίδιο λογαριασμό και αφορούν στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε εντός της χρήσεως 2015 (σημείωση 32). Το αντίστοιχο ποσό για τη χρήση 2014 ανήλθε σε € 12.565. Επιπλέον στη χρήση 2015 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε πιστωτικός αναβαλλόμενος φόρος ποσού € 6.261, που προέκυψε από την αλλαγή του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου που καταχωρήθηκαν στον ίδιο λογαριασμό σε προηγούμενες χρήσεις.

12. Καθαρά κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή

α. Βασικά

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή προκύπτουν από τη διαίρεση των κερδών/(ζημιών), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναλογούν στους κοινούς Μετόχους της Τραπέζης, με το σταθμισμένο μέσο όρο των υφισταμένων κοινών μετοχών της Τραπέζης κατά τη διάρκεια της περιόδου, αφαιρουμένου του σταθμισμένου μέσου όρου των ιδιοκατεχόμενων από την Τράπεζα κοινών μετοχών, κατά την ίδια περίοδο.

Για τον υπολογισμό των βασικών κερδών/(ζημιών) ανά μετοχή, τα κέρδη ή οι ζημίες της περιόδου προσαρμόζονται με την αφαίρεση των μετά φόρων ποσών των μερισμάτων των προνομιούχων μετοχών που έχουν ταξινομηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσεως. Το μετά φόρων ποσό των μερισμάτων των προνομιούχων μετοχών που αφαιρείται είναι:

i. Το μετά φόρων ποσό τυχόν μερισμάτων προνομιούχων μετοχών μη σωρευτικού μερίσματος που εγκρίνεται για διανομή εντός της χρήσεως και

ii. Το μετά φόρων ποσό των μερισμάτων προνομιούχων μετοχών που αναλογούν στην περίοδο για τις σωρευτικού μερίσματος προνομιούχες μετοχές, ανεξάρτητα με το αν τα μερίσματα αυτά έχουν εγκριθεί.

Η Τράπεζα είχε εκδώσει προνομιούχες μετοχές, μη σωρευτικού μερίσματος, στα πλαίσια του Ν.3723/2008, οι οποίες αποπληρώθηκαν την 17.4.2014.

β. Προσαρμοσμένα

Τα προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή προκύπτουν από την προσαρμογή του σταθμισμένου μέσου όρου των υφισταμένων κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου για δυνητικώς εκδοθησόμενες κοινές μετοχές. Ο Όμιλος δεν έχει μετοχές αυτής της κατηγορίας και επιπλέον, με βάση τους όρους έκδοσης των προνομιούχων μετοχών που είχε στην κατοχή του μέχρι την 17.4.2014 και του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που καλύφθηκε από την Credit Agricole S.A., δεν συντρέχει λόγος που να διαφοροποιεί τα προσαρμοσμένα από τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή.

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Κέρδη/(Ζημίες) που αναλογούν στους Μετόχους της Τραπέζης	**(1.371.714)**	**(329.809)**
Σταθμισμένος μέσος όρος υφιστάμενων κοινών μετοχών	385.286.677	246.681.513
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	(3,56)	(1,34)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Κέρδη/(Ζημίες) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες αναλογούντα στους Μετόχους της Τραπέζης	**(1.259.928)**	**(315.022)**
Σταθμισμένος μέσος όρος υφισταμένων κοινών μετοχών	385.286.677	246.681.513
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σε €)	(3,27)	(1,28)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Κέρδη/(Ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες αναλογούντα στους Μετόχους της Τραπέζης	**(111.786)**	**(14.787)**
Σταθμισμένος μέσος όρος υφισταμένων κοινών μετοχών	385.286.677	246.681.513
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή από διακοπείσες δραστηριότητες (σε €)	(0,29)	(0,06)

Ο σταθμισμένος μέσος όρος των υφιστάμενων κοινών μετοχών, κατά την 31.12.2015, έχει υπολογιστεί με βάση τις ημέρες κατά τις οποίες οι κοινές μετοχές ήταν σε κυκλοφορία σε σχέση με το σύνολο των ημερών της περιόδου αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη το νέο σύνολο των κοινών μετοχών που προέκυψε από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης της 24.11.2015, και μετά από τη μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών λόγω συνενώσεως, κατ΄αναλογία 50 παλαιάς ονομαστικής αξίας προς 1 νέας ονομαστικής αξίας κοινές μετά ψήφου μετοχές αναδρομικά από την αρχή του έτους (σημείωση 32).

Ο σταθμισμένος μέσος όρος των υφιστάμενων κοινών μετοχών, κατά την 31.12.2014, έχει αναμορφωθεί και έχει υπολογιστεί με βάση τις ημέρες κατά τις οποίες οι κοινές μετοχές είναι σε κυκλοφορία σε σχέση με το σύνολο των ημερών της περιόδου αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη το νέο σύνολο των κοινών μετοχών που προέκυψε από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης της 28.3.2014 και τη μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών λόγω συνενώσεως, κατ΄αναλογία 50 παλαιάς ονομαστικής αξίας προς 1 νέας ονομαστικής αξίας κοινές μετά ψήφου μετοχές, η οποία πραγματοποιήθηκε το Νοέμβριο του 2015, αναδρομικά από την αρχή του έτους.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

13. Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες

	31.12.2015	31.12.2014
Ταμείο	402.402	405.010
Επιταγές εισπρακτέες	6.801	18.062
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.321.124	1.595.945
Σύνολο	**1.730.327**	**2.019.017**
Μείον: Δεσμευμένες καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	(1.130.662)	(1.274.589)
Υπόλοιπο	**599.665**	**744.428**

Η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να τηρεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τρεχούμενο λογαριασμό, με σκοπό τη διευκόλυνση των διατραπεζικών συναλλαγών με αυτή και τις άλλες Τράπεζες, μέσω του συστήματος Target (Trans European – Automated Real Time Gross Settlement Express Transfer System).

Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί, επίσης, από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα να διατηρούν καταθέσεις σε αυτή, που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών τους.

Οι καταθέσεις αυτές είναι έντοκες, με επιτόκιο αυτό της αναχρηματοδοτήσεως της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας το οποίο ανήλθε την 31.12.2015 σε 0,05% (31.12.2014: 0,05%).

Οι θυγατρικές εταιρίες του εξωτερικού, που παρέχουν τραπεζικές εργασίες, τηρούν δεσμευμένες καταθέσεις σύμφωνα με ποσοστά τα οποία καθορίζονται από τις Κεντρικές τους Τράπεζες.

Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα (όπως εμφανίζονται στην κατάσταση ταμειακών ροών)

	31.12.2015	31.12.2014
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	599.665	744.428
Βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	682.808	449.816
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα από διακοπείσες δραστηριότητες	45.660	
Σύνολο	**1.328.133**	**1.194.244**

14. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31.12.2015	31.12.2014
Τοποθετήσεις σε άλλες Τράπεζες	912.933	1.269.962
Εγγυήσεις για καλύμματα παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων (σημείωση 37ε)	1.067.405	1.497.550
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων (Reverse Repos)		109
Δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα	4.900	13.083
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις	(8.965)	(8.965)
Σύνολο	**1.976.273**	**2.771.739**

Ο Όμιλος μέσα στην χρήση 2015 απομείωσε και διέγραψε ποσό € 2.552 που αφορούσε δάνειο σε πιστωτικό ίδρυμα εξωτερικού.

15. Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου

	31.12.2015	31.12.2014
Ομόλογα		
Ελληνικού Δημοσίου	1.888	1.729
Μετοχές		
Εισηγμένες	891	2.380
Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως		80
Σύνολο	**2.779**	**4.189**

16. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (απαιτήσεις και υποχρεώσεις)

	31.12.2015		
	Ονομαστική αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx forward)	177.192	719	4.162
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	499.899	5.681	2.334
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	3.723.496	248.200	394.746
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options)	113.833	1.078	1.174
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options) ενσωματωμένα σε πελατειακά προϊόντα	1.534	4	51
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**4.515.954**	**255.682**	**402.467**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)			
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**-**	**-**	**-**
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	7.925.948	451.484	506.190
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	462.883	19.538	4.655
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**8.388.831**	**471.022**	**510.845**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)			
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**-**	**-**	**-**
γ. Παράγωγα επί εμπορευμάτων			
Πράξεις ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)	142.415	17.106	16.605
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**142.415**	**17.106**	**16.605**
δ. Παράγωγα επί δεικτών			
Δικαιώματα προαίρεσης (otc options)	49.000	176	176
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**49.000**	**176**	**176**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)	105	5	22
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**105**	**5**	**22**
ε. Λοιπά παράγωγα			
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του ελληνικού ΑΕΠ (GDP LINKED security)	1.665.055	6.660	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.665.055**	**6.660**	
Παράγωγα για σκοπούς αντιστάθμισης			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	357.872		46.052
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**357.872**		**46.052**
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	1.153.639	42.364	574.362
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)			
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.153.639**	**42.364**	**574.362**
Γενικό Σύνολο	**16.272.871**	**793.015**	**1.550.529**

	31.12.2014		
	Ονομαστική αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx forward)	284.031	6.300	11.112
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	1.849.862	35.089	4.145
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	9.055.915	457.466	525.147
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options)	182.084	768	1.101
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options) ενσωματωμένα σε πελατειακά προϊόντα	6.664	38	18
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**11.378.556**	**499.661**	**541.523**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)	40.806	807	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**40.806**	**807**	
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	9.016.850	526.199	661.316
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	826.730	24.684	5.271
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**9.843.580**	**550.883**	**666.587**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)	1.384.203	263	74
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.384.203**	**263**	**74**
γ. Παράγωγα επί εμπορευμάτων			
Πράξεις ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)	205.779	29.746	29.162
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**205.779**	**29.746**	**29.162**
δ. Παράγωγα επί δεικτών			
Δικαιώματα προαίρεσης (otc options)	49.000	325	325
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**49.000**	**325**	**325**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)	441	8	12
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**441**	**8**	**12**
ε. Λοιπά παράγωγα			
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του ελληνικού ΑΕΠ (GDP LINKED security)	1.667.571	11.289	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.667.571**	**11.289**	
Παράγωγα για σκοπούς αντιστάθμισης			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	1.948.445	87	56.150
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.948.445**	**87**	**56.150**
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	1.350.511	55.407	654.708
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	1.336		
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.351.847**	**55.407**	**654.708**
Γενικό Σύνολο	**27.870.228**	**1.148.476**	**1.948.541**

17. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	31.12.2015	31.12.2014
Ιδιώτες		
Στεγαστικά	20.171.969	20.274.246
Καταναλωτικά:		
- Μη τιτλοποιημένα	4.063.792	3.701.797
- Τιτλοποιημένα	1.299.934	1.462.066
Πιστωτικές κάρτες:		
- Μη τιτλοποιημένες	720.016	773.928
- Τιτλοποιημένες	565.583	579.353
Λοιπά	2.601	4.401
Σύνολο	**26.823.895**	**26.795.791**
Εταιρίες		
Επιχειρηματικά δάνεια:		
- Μη τιτλοποιημένα	27.547.074	27.860.246
- Τιτλοποιημένα	2.126.179	2.084.171
Χρηματοδοτικές μισθώσεις (Leasing):		
- Μη τιτλοποιημένες απαιτήσεις	245.981	268.880
- Τιτλοποιημένες απαιτήσεις	447.618	459.666
Εισπράξεις επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)	599.387	578.763
Σύνολο	**30.966.239**	**31.251.726**
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές δραστηριότητες		
Λοιπές απαιτήσεις	417.737	339.745
	58.207.871	**58.387.262**
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις[1]	(12.021.755)	(8.830.277)
Σύνολο	**46.186.116**	**49.556.985**

Η Τράπεζα και η Alpha Leasing Α.Ε. έχουν προβεί σε τιτλοποίηση καταναλωτικών, επιχειρηματικών δανείων, πιστωτικών καρτών και απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, μέσω εταιριών ειδικού σκοπού ελεγχομένων από αυτές.

Επίσης εντός του 2014, η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην εταιρία ειδικού σκοπού, Alpha Shipping Finance Ltd.

Από την εξέταση των συμβατικών όρων και της δομής των ανωτέρω συναλλαγών (π.χ. παροχή εγγυήσεων ή/και πιστωτικής ενίσχυσης ή ιδιοκατοχή ομολογιών εκδόσεως των εταιριών ειδικού σκοπού) προκύπτει ότι η Τράπεζα και η Alpha Leasing Α.Ε. διατήρησαν σε όλες τις περιπτώσεις τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα τιτλοποιημένα χαρτοφυλάκια.

Η Τράπεζα προέβη την 8.7.2015 σε ακύρωση ποσού € 3,75 δισ. καλυμμένων ομολογιών που είχε εκδόσει με εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια. Την 31.12.2015 το υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών ανέρχεται σε € 5 εκατ. (σημείωση 27). Η αξία των στεγαστικών δανείων που αποτελούν εξασφάλιση των ανωτέρω ομολογιών ανέρχεται σε € 18 εκατ.

[1] *Επιπλέον των συσσωρευμένων απομειώσεων δανείων και απαιτήσεων, έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός Ισολογισμού στοιχεία ύψους € 4.713 (31.12.2014: € 15.551). Έτσι το συνολικό ποσό για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανέρχεται σε € 12.026.468 (31.12.2014: € 8.845.828).*

Συσσωρευμένες απομειώσεις

Υπόλοιπο 1.1.2014	**6.956.134**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2014	
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημείωση 10)	1.917.192
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως από διακοπείσες δραστηριότητες	6.876
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	513.998
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση για διαγραφές	(565.521)
Μεταφορά σε Προβλέψεις από Λοιπές Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις	775
Μεταφορά σε Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση	(3.223)
Συναλλαγματικές διαφορές	4.046
Υπόλοιπο 31.12.2014	**8.830.277**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημείωση 10)	3.047.307
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	547.996
Μεταφορά σε στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(109.943)
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση για διαγραφές	(348.663)
Συναλλαγματικές διαφορές	54.781
Υπόλοιπο 31.12.2015	**12.021.755**

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύονται, κατά διάρκεια, ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Έως ένα (1) έτος	396.490	398.910
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	136.893	186.968
Πέραν των πέντε (5) ετών	265.009	280.637
	798.392	**866.515**
Μη δεδουλευμένα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(104.793)	(137.969)
Σύνολο	**693.599**	**728.546**

Το καθαρό ποσό των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύεται, κατά διάρκεια, ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Έως ένα (1) έτος	380.421	376.693
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	91.614	116.121
Πέραν των πέντε (5) ετών	221.564	235.732
Σύνολο	**693.599**	**728.546**

18. Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

α. Διαθέσιμα προς πώληση

	31.12.2015	31.12.2014
Ελληνικού Δημοσίου:		
- Ομόλογα	1.787.958	1.550.565
- Έντοκα Γραμμάτια	2.142.123	2.157.482
Λοιπών κρατών:		
- Ομόλογα	319.117	314.789
- Έντοκα Γραμμάτια	239.621	338.773
Λοιπών εκδοτών:		
- Εισηγμένοι	1.074.750	1.204.701
- Μη εισηγμένοι	8.947	4.062
Μετοχές:		
- Εισηγμένες	149.482	20.917
- Μη εισηγμένες	37.670	53.007
Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	34.816	43.990
Σύνολο	**5.794.484**	**5.688.286**

Εντός της χρήσεως 2015 ο Όμιλος σχημάτισε απομείωση συνολικού ποσού € 16.374 η οποία αναλύεται σε ποσό € 9.197 που αφορά σε μετοχές, € 4.227 που αφορά σε λοιπούς τίτλους μεταβλητής αποδόσεως και σε ποσό € 2.950 που αφορά σε ομόλογα λοιπών εκδοτών.

Τη χρήση 2014 ο Όμιλος είχε σχηματίσει απομείωση συνολικού ποσού € 4.596 η οποία αναλύεται σε ποσό € 4.285 που αφορά σε μετοχές και σε ποσό € 311 που αφορά σε λοιπούς τίτλους μεταβλητής αποδόσεως.

Τα ποσά των απομειώσεων αυτών περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων».

β. Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη

	31.12.2015	31.12.2014
Λοιπών κρατών:		
- Ομόλογα	18.983	28.111
Λοιπών εκδοτών:		
- Εισηγμένοι	60.726	291.107
- Μη εισηγμένοι		1.224
	79.709	**320.442**
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις		(9.624)
Σύνολο	**79.709**	**310.818**

Η μεταβολή μεταξύ των δύο χρήσεων οφείλεται κυρίως σε λήξεις/ανακλήσεις ομολόγων λογιστικής αξίας € 25,3 εκατ., σε πωλήσεις ομολόγων στα πλαίσια υλοποίησης του αναθεωρημένου σχεδίου αναδιαρθρώσεως € 88,3 εκατ. και σε συμμετοχή σε προγράμματα διαχειρίσεως παθητικού ομολόγων εκδόσεως ελληνικών εταιριών λογιστικής αξίας € 79,6 εκατ.

Συσσωρευμένες απομειώσεις

Υπόλοιπο 1.1.2014	**156.342**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2014	
Αναστροφή απομείωσης ομολόγων λοιπών εκδοτών	(204)
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση για διαγραφή	(146.514)
Υπόλοιπο 31.12.2014	**9.624**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Αναστροφή απομείωσης ομολόγων λοιπών εκδοτών	
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση για διαγραφή	(9.624)
Υπόλοιπο 31.12.2015	**-**

Το ποσό € 9.624 αφορά στη διαγραφή ομολόγου μειωμένης εξασφαλίσεως της Ασπίς Τράπεζας. Τη χρήση 2014 ποσό € 146.514 χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή ομολόγου μειωμένης εξασφαλίσεως της Αγροτικής Τράπεζας και το ποσό € 204 είναι το προϊόν της εκκαθαρίσεως του ίδιου ομολόγου.

γ. Δανειακό χαρτοφυλάκιο

Στο δανειακό χαρτοφυλάκιο κατατάσσονται τα ομόλογα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) ονομαστικής αξίας € 3.960.544 που έλαβε η Τράπεζα στα πλαίσια της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε στις 6.6.2013 και ονομαστικής αξίας € 284.628 που δόθηκαν στην Τράπεζα από το ΤΧΣ έναντι της ανάληψης των καταθέσεων των συνεταιριστικών Τραπεζών Δυτικής Μακεδονίας, Ευβοίας και Δωδεκανήσου τον Δεκέμβριο 2013. Η συνολική λογιστική αξία των ανωτέρω ομολόγων την 31.12.2015 ήταν € 4.289.482 (31.12.2014: € 4.299.101).

19. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες

	31.12.2015	31.12.2014
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	46.383	50.044
Κεφαλαιοποιήσεις χρέους και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου	9.756	764
Επιστροφές κεφαλαίου		(1.524)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) και λοιπών αποτελεσμάτων	(10.368)	(2.901)
Σύνολο	**45.771**	**46.383**

Στη χρήση 2015 οι κεφαλαιοποιήσεις χρέους και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου αφορούν στις κοινοπραξίες «Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ.» και «ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας ΑΕ».

Την 23.1.2015 η Τράπεζα προέβη σε πώληση του συνόλου των μετοχών της κοινοπραξίας Ανώνυμος Εταιρία Διαχειρίσεως και Λειτουργίας Δικτύων Ηλεκτρονικών Συναλλαγών Cardlink.

Οι συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες του Ομίλου είναι οι εξής:

		Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
Επωνυμία εταιρίας	**Έδρα**	**31.12.2015**	**31.12.2014**
α. Συγγενείς			
ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος	Ελλάδα	50	50
A.L.C Novelle Investments Ltd	Κύπρος	33,33	33,33
Ολγανός ΑΕ	Ελλάδα	30,44	30,44
Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών ΑΕ	Ελλάδα	23,77	23,77
Propindex Α.Ε.Δ.Α	Ελλάδα	35,58	35,58
β. Κοινοπραξίες			
Cardlink A.E.	Ελλάδα		50
APE Commercial Property A.E	Ελλάδα	72,2	72,2
ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Ελλάδα	72,8	72,8
Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ.	Ελλάδα	51	51
Rosequeens Properties Ltd	Κύπρος	33,33	33,33
Rosequeens Properties SRL	Ρουμανία	33,33	33,33

Η Τράπεζα συνεπεία σχετικών συμφωνιών αναδιαρθρώσεως των δανειακών υποχρεώσεων των εταιριών «ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ ΑΕΓΕ» και «Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.» κατέχει κατά την 31.12.2015 το 23,01% και 20,72% του μετοχικού τους κεφαλαίου αντίστοιχα. Η Τράπεζα προτίθεται να μεταβιβάσει τις εν λόγω εταιρίες στο προσεχές διάστημα ως εκ τούτου οι εν λόγω εταιρίες ταξινομήθηκαν στα Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση στην εύλογη αξία τους η οποία προσδιορίστηκε στο ποσό του € 1.

Κατωτέρω αναλύεται η αναλογία του Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων και κερδών/(ζημιών) εκάστης συγγενούς εταιρίας και κοινοπραξίας.

	Αναλογία του Ομίλου στα ίδια κεφάλαια		Αναλογία κερδών / (ζημιών)		Αναλογία λοιπών αποτελεσμάτων καθαρής θέσης	
	Από 1η Ιανουαρίου		Από 1η Ιανουαρίου		Από 1η Ιανουαρίου	
Επωνυμία εταιρίας	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
α. Συγγενείς						
ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος	74	74				
A.L.C. Novelle Investments Ltd	1020	980	510	(24)	(470)	(57)
Ολγανός ΑΕ	0	25	(25)	(6)		
Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών ΑΕ	480	301	179	(447)		
Propindex Α.Ε.Δ.Α	86	86	(2)	(9)		
Σύνολο (α)	**1.660**	**1.466**	**662**	**(486)**	**(470)**	**(57)**
β. Κοινοπραξίες						
APE Commercial Property A.E.	40.844	41.993	(1.071)	(1.140)	(77)	(33)
Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ.	3.267	2.924	(173)	43		(1.228)
ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.			(9.239)			
Σύνολο (β)	**44.111**	**44.917**	**(10.483)**	**(1.097)**	**(77)**	**(1.261)**
Σύνολο (α) + (β)	**45.771**	**46.383**	**(9.821)**	**(1.583)**	**(547)**	**(1.318)**
Απομείωση δανείων προς Cardlink Α.Ε.				(382)		
Απομείωση δανείων προς ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.				(8.794)		
Σύνολο (γ)				**(9.176)**	**-**	**-**
Σύνολο (α) + (β) + (γ)	**45.771**	**46.383**	**(9.821)**	**(10.759)**	**(547)**	**(1.318)**

Συμμετοχές σε σημαντικές συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες

Καμία από τις συγγενείς εταιρίες στις οποίες ο Όμιλος συμμετέχει δεν κρίνεται ως σημαντική βάσει των μεγεθών της ή της άσκησης δραστηριότητας που να είναι στρατηγικής σημασίας για τον Όμιλο.

Ο Όμιλος δεν έχει συμμετοχή σε σχήματα που αποτελούν από κοινού δραστηριότητες.

Από τις κοινοπραξίες, στις οποίες ο Όμιλος συμμετέχει, ως σημαντική αξιολογείται η APE Commercial Property A.E. η οποία έχει ως αντικείμενο τη διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων. Ο χώρος δραστηριοποίησης της εταιρίας δεν διαφέρει από την έδρα της. Η εταιρία δεν είναι εισηγμένη σε οργανωμένη αγορά και επομένως δεν υπάρχει επίσημη τιμή αναφοράς για την εύλογη αξία της. Επίσης χαρακτηρίζεται ως κοινοπραξία αφού βάσει συμβατικής συμφωνίας η άσκηση ελέγχου απαιτεί ομόφωνη απόφαση των μετόχων της.

			Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
Επωνυμία εταιρίας	**Έδρα**	**Μέθοδος αποτίμησης**	31.12.2015	31.12.2014
APE Commercial Property A.E.	Ελλάδα	Μέθοδος καθαρής θέσης	72,20	72,20

Παρακάτω παρουσιάζονται συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για την APE Commercial Property A.E. Όλες οι κατωτέρω πληροφορίες αφορούν ποσά που παρουσιάζονται στις οικονομικές της καταστάσεις που προετοιμάζονται σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π., αναπροσαρμοσμένα για προσαρμογές της εύλογης αξίας που πραγματοποίησε ο Όμιλος την στιγμή της απόκτησης και τυχόν διαφορές σε λογιστικές πολιτικές ανάμεσα στον Όμιλο και τη κοινοπραξία.

Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

	31.12.2015	31.12.2014
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	209	375
Αποτέλεσμα Χρηματοοικονομικών πράξεων	(1.344)	(2.571)
Αποσβέσεις		
Λοιπά έξοδα	(26)	(51)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(1.161)**	**(2.247)**
Φόρος εισοδήματος	(322)	668
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**(1.483)**	**(1.579)**
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	(107)	(46)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος	**(1.590)**	**(1.625)**
Ποσό που αναλογεί από την συμμετοχή του Ομίλου στα κέρδη / (ζημίες) της κοινοπραξίας	(1.071)	(1.140)
Ποσό που αναλογεί από την συμμετοχή του Ομίλου στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση της κοινοπραξίας	(77)	(33)

Δεν έχουν εισπραχθεί μερίσματα από την κοινοπραξία κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2015 και 2014.

Συνοπτικός Ισολογισμός

	31.12.2015	31.12.2014
Ταμείο και ταμειακά διαθέσιμα	13.667	13.504
Λοιπα στοιχεία κυκλοφορούντος ενεργητικού	224	191
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	**13.891**	**13.695**
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	**42.700**	**44.476**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	**21**	**9**
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Σύνολο Καθαρής Θέσεως	**56.570**	**58.162**
Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου	72,20%	72,20%
Λογιστική αξία Συμμετοχής	**40.844**	**41.993**

Λοιπές πληροφορίες για συγγενείς και κοινοπραξίες και σημαντικοί περιορισμοί

Δεν υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο Όμιλος έχει σταματήσει να αναγνωρίζει την αναλογία του στις ζημίες συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών εξαιτίας της πλήρους απομείωσης της συμμετοχής του.

Δεν υπάρχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις του Ομίλου που να συνδέονται με τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρίες ή κοινοπραξίες. Η Τράπεζα έχει αναλάβει την υποχρέωση να συμμετέχει σε επιπλέον επενδύσεις στην κοινοπραξία Alpha ΤΑΝΕΟ ΑΚΕΣ μέχρι του ποσού των € 0,4 εκατ. Πέραν αυτής, δεν υπάρχουν άλλες μη αναγνωρισθείσες δεσμεύσεις του Ομίλου που να σχετίζονται με τη συμμετοχή του σε κοινοπραξίες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μελλοντική εκροή μετρητών ή άλλων πόρων.

Δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί (π.χ. που να προκύπτουν από συμβάσεις δανεισμού, συμβατικοί, ρυθμιστικοί) στη δυνατότητα συγγενών ή κοινοπραξιών να μεταφέρουν κεφάλαια στην εταιρία με μορφή μερισμάτων ή να αποπληρώσουν δάνεια που τους έχουν χορηγηθεί από τον Όμιλο, πέραν των ευρύτερων περιορισμών ως προς τις αναλήψεις μετρητών και την εν γένει ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων που επεβλήθησαν με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου εντός του 2015, καθώς και με κάθε υπουργική ή άλλη απόφαση εκδοθείσα δυνάμει εξουσιοδοτικής διάταξης αυτών, που ισχύουν για όλες τις εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

20. Επενδύσεις σε ακίνητα

	Οικόπεδα - Κτήρια
Υπόλοιπα την 1.1.2014	
Αξία κτήσεως	627.457
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(67.004)
1.1.2014 - 31.12.2014	
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2014	560.453
Προσθήκες	14.540
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2014	52.735
Διαθέσεις/Διαγραφές	(4.088)
Μεταφορές σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	109
Μεταφορές από «Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσωματα πάγια»	4.682
Μεταφορά από «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	1.926
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(1.269)
Συναλλαγματικές διαφορές	(328)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(11.042)
Αποσβέσεις χρήσεως από διακοπείσες δραστηριότητες	(37)
Απομειώσεις	(50.469)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2014	**567.212**
Υπόλοιπα την 31.12.2014	
Αξία κτήσεως	693.486
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(126.274)
1.1.2015 - 31.12.2015	
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	567.212
Προσθήκες	21.543
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2015	90.941
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(108)
Μεταφορές από «Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια»	4.145
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(939)
Μεταφορά Επενδυτικών Παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(1.277)
Συναλλαγματικές διαφορές	(771)
Διαθέσεις/Διαγραφές	(13.836)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(10.964)
Απομειώσεις	(32.284)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**623.662**
Υπόλοιπα την 31.12.2015	
Αξία κτήσεως	800.910
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(177.248)

Στη χρήση 2015 αναγνωρίσθηκε ζημία απομείωσης ποσού € 32,3 εκατ., ώστε η λογιστική αξία των επενδύσεων σε ακίνητα να μην υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους κατά την 31.12.2015, όπως αυτή προσδιορίσθηκε από πιστοποιημένους εκτιμητές. Στη χρήση 2014 η ζημιά απομείωσης ανήλθε σε € 50,5 εκατ. Το ανακτήσιμο ποσό των επενδύσεων σε ακίνητα που απομειώθηκαν εντός της χρήσης ανήλθε σε € 100,1 εκατ. (31.12.2014: € 153,3 εκατ.) και υπολογίστηκε ως η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης. Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα κατά την 31.12.2015 ανέρχεται σε € 667 εκατ. (31.12.2014: € 578,4 εκατ.) Οι εύλογες αξίες των ακινήτων υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που αναφέρονται στη σημείωση 1.8 και κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρίσιμων στην αγορά δεδομένων. Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7,0% και 8,5%.

Οι προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2015 και 2014, αφορούν σε επενδύσεις σε ακίνητα που είχαν ληφθεί ως εξασφάλιση έναντι πιστοδοτήσεων και αποκτήθηκαν από τον Όμιλο στα πλαίσια διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

21. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια

	Οικόπεδα Κτήρια	Εξοπλισμός Leasing	Κινητός εξοπλισμός	Σύνολα
Υπόλοιπα την 1.1.2014				
Αξία κτήσεως	1.428.120	4.378	515.075	1.947.573
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(390.427)	(2.660)	(432.016)	(825.103)
1.1.2014 - 31.12.2014				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2014	1.037.693	1.718	83.059	1.122.470
Συναλλαγματικές διαφορές	(1.480)	(2)	(59)	(1.541)
Προσθήκες	15.816	14	14.432	30.262
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2014	37		473	510
Διαθέσεις/Διαγραφές	(4.622)		(537)	(5.159)
Μεταφορά από «Άυλα περιουσιακά στοιχεία»			145	145
Μεταφορά σε «Επενδύσεις σε ακίνητα»	(4.682)			(4.682)
Μεταφορά εσωτερικά σε Ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια	(216)		216	
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(3.572)			(3.572)
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση»	(212)		(241)	(453)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(28.468)	(580)	(19.846)	(48.894)
Αποσβέσεις χρήσεως από διακοπείσες δραστηριότητες	(1.492)		(1.266)	(2.758)
Απομειώσεις χρήσεως	(3.001)		21	(2.980)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2014	**1.005.801**	**1.150**	**76.397**	**1.083.348**
Υπόλοιπα την 31.12.2014				
Αξία κτήσεως	1.417.632	4.302	518.133	1.940.067
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(411.831)	(3.152)	(441.736)	(856.719)
1.1.2015 - 31.12.2015				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	1.005.801	1.150	76.397	1.083.348
Συναλλαγματικές διαφορές	(19)	(1)	138	118
Προσθήκες	7.659	102	17.460	25.221
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρήση 2015			949	949
Διαθέσεις/Διαγραφές	(3.711)	(7)	(127)	(3.845)
Μεταφορά σε «Επενδύσεις σε ακίνητα»	(4.145)			(4.145)
Μεταφορά παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(5.345)		(3.131)	(8.476)
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(164.166)		(3.088)	(167.254)
Μεταφορά εσωτερικά από «Κινητό εξοπλισμό» σε «Οικόπεδα κτήρια»	49	615	(664)	
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(14.102)	(18)	(540)	(14.660)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(27.465)	(400)	(20.237)	(48.102)
Απομειώσεις	(1.929)		(324)	(2.253)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**792.627**	**1.441**	**66.833**	**860.901**
Υπόλοιπα την 31.12.2015				
Αξία κτήσεως	1.169.294	4.090	472.059	1.645.443
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(376.667)	(2.649)	(405.226)	(784.542)

Στη χρήση 2015 αναγνωρίσθηκε ζημία απομείωσης της αξίας των ακινήτων ποσού € 2,3 εκατ. (2014: € 3 εκατ.), που καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα». Το ανακτήσιμο ποσό των ιδιοκατεχόμενων ακινήτων που απομειώθηκαν εντός της χρήσης ανήλθε σε € 9.828 (2014: € 19.979). Κατά τον έλεγχο της αξίας των Ιδιοχρησιμοποιούμενων Ακινήτων για τυχόν απομείωση χρησιμοποιείται ως βάση εκτιμήσεως η αξία συνεχιζόμενης χρήσεως (value in use) η οποία ενσωματώνει στην αξία του παγίου και όλες τις επενεχθείσες βελτιώσεις που το καθιστούν απολύτως κατάλληλο για χρήση του από τον Όμιλο.

Η λογιστική αξία των ιδιόκτητων οικοπέδων και κτηρίων που συμπεριλαμβάνονται στα ανωτέρω υπόλοιπα ανέρχεται κατά την 31.12.2015 σε € 718.699 (31.12.2014: € 934.308).

22. Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια

	Έξοδα λογισμικού	Λοιπά άυλα	Σύνολα
Υπόλοιπα την 1.1.2014			
Αξία κτήσεως	418.490	112.361	530.851
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(254.865)	(33.072)	(287.937)
1.1.2014 - 31.12.2014			
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2014	163.625	79.289	242.914
Προσθήκες	39.059	2	39.061
Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φορά στη χρηση 2014	9	85.164	85.173
Πώληση θυγατρικής	(1)		(1)
Διαθέσεις/Διαγραφές	(220)		(220)
Μεταφορές	25.003	(25.148)	(145)
Μεταφορά σε Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση	(74)		(74)
Συναλλαγματικές διαφορές	(62)		(62)
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(16.749)	(17.656)	(34.405)
Αποσβέσεις χρήσεως από διακοπείσες δραστηριότητες	(802)	(15)	(817)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2014	**209.788**	**121.636**	**331.424**
Υπόλοιπα την 31.12.2014			
Αξία κτήσεως	488.347	155.103	643.450
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(278.559)	(33.467)	(312.026)
1.1.2015 - 31.12.2015			
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	209.788	121.636	331.424
Προσθήκες	60.855	72	60.927
Μεταφορά Αύλων Παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(4.384)	(1)	(4.385)
Μεταφορά σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	22		22
Συναλλαγματικές διαφορές	198		198
Αποσβέσεις χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(23.025)	(22.910)	(45.935)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**243.454**	**98.797**	**342.251**
Υπόλοιπα την 31.12.2015			
Αξία κτήσεως	544.009	152.363	696.372
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(300.555)	(53.566)	(354.121)

Το κονδύλι «Προσθήκες από εταιρίες που ενοποιήθηκαν για πρώτη φόρα στη χρήση 2014» περιλαμβάνει € 25 εκατ. για τις αποκτηθείσες από την Diners Club πελατειακές σχέσεις και € 60 εκατ. για τις αποκτηθείσες πελατειακές σχέσεις και την καταθετική βάση από την εξαγορά της Citibank. Το εύρος της ωφέλιμης ζωής για τις πελατειακές σχέσεις προσδιορίστηκε από 8 έως 9 έτη και η ωφέλιμη ζωή της καταθετικής βάσης σε 7 έτη.

23. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

	31.12.2015	31.12.2014
Απαιτήσεις	4.398.176	3.689.446
Υποχρεώσεις	(20.852)	(25.502)
Σύνολο	**4.377.324**	**3.663.944**

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν ως εξής:

	1.1 - 31.12.2015					
		Αναγνώριση				
	Υπόλοιπο 1.1.2015	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες	Στην Καθαρή Θέση	Μεταφερόμενα σε κατεχόμενα προς πώληση	Υπόλοιπο 31.12.2015
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	1.078.533	79.891				1.158.424
Διαγραφές, αποσβέσεις και απομειώσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	60.041	(22.946)		6.261	(10.473)	32.883
Αποτίμηση δανείων/Απομείωση δανείων	1.636.632	697.915				2.334.547
Αποτίμηση δανείων λόγω αντιστάθμισης	(2.097)	943				(1.154)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	76.352	(8.224)		2.101	(649)	69.580
Αποτίμηση παραγώγων	184.269	(26.491)		(7.595)		150.183
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	1.939	9.970				11.909
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντισταθμίσεως της εύλογης αξίας τους	(53.693)	3.202				(50.491)
Αποτίμηση/απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	119.498	21.009		(62.322)		78.185
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	461.046	12.020		17.770	(2.334)	488.502
Λοιπές προσωρινές διαφορές	97.810	2.601	533		454	101.398
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού	3.614			(256)		3.358
Σύνολο	**3.663.944**	**769.890**	**533**	**(44.041)**	**(13.002)**	**4.377.324**

Το ποσό € 17.770 που εμφανίζεται στην αναγνώριση Καθαρής Θέσης στη γραμμή «Μεταφερόμενες Φορολογικές Ζημιές» αφορά σε έξοδα Αυξήσεως Μετοχικού Κεφαλαίου της Τραπέζης το οποίο σύμφωνα με το Ν.4308/14 (Ελληνικά Λογιστικά πρότυπα) επιβάρυνε τα φορολογικά αποτελέσματα της χρήσεως.

	1.1 - 31.12.2014					
		Αναγνώριση				
	Υπόλοιπο 1.1.2014	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες	Στην Καθαρή Θέση	Εξαγορά Diners/Citi	Υπόλοιπο 31.12.2014
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	1.118.479	(39.946)				1.078.533
Διαγραφές,αποσβέσεις και απομειώσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	63.389	(5.803)		12.565	(10.110)	60.041
Αποτίμηση/απομείωση δανείων	1.009.279	625.322			2.031	1.636.632
Αποτίμηση δανείων λόγω αντιστάθμισης	(2.496)	399				(2.097)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	85.406	(19.747)		9.930	763	76.352
Αποτίμηση παραγώγων	125.931	9		58.329		184.269
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	996	943				1.939
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα & δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντιστάθμισης της εύλογης αξίας τους	(59.923)	6.230				(53.693)
Αποτίμηση/απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	3.207	(7.148)		123.439		119.498
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	269.193	191.853				461.046
Λοιπές προσωρινές διαφορές	136.960	(39.058)	(886)		794	97.810
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού	3.107			507		3.614
Σύνολο	**2.753.528**	**713.054**	**(886)**	**204.770**	**(6.522)**	**3.663.944**

24. Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού

	31.12.2015	31.12.2014
Προκαταβεβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι	468.016	375.967
Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων	613.377	603.396
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	197.904	186.029
Προπληρωθέντα έξοδα	42.693	39.978
Έσοδα εισπρακτέα	4.129	9.683
Λοιπά	184.106	150.013
Σύνολο	**1.510.225**	**1.365.066**

Με το άρθρο 9 του Ν.3746/16.02.2009 με θέμα «Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ)» αυξήθηκε το ποσό των καταθέσεων που καλύπτεται από το σύστημα εγγυήσεως καταθέσεων από €20 σε €100 , ανά καταθέτη. Αντιστοίχως αυξήθηκαν και τα ποσοστά υπολογισμού της εισφοράς που καταβάλλουν οι τράπεζες στο Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων.

Στο Ν.3746/16.2.2009 επίσης προβλέπεται ότι το ποσό της εισφοράς στο Σκέλος Κάλυψης Επενδύσεων και το ποσό της διαφοράς της ετήσιας τακτικής εισφοράς των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν.3714/2008, περιλαμβάνονται σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαιρέτου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα Πιστωτικά Ιδρύματα.

Κατά την 31.12.2015 ο Όμιλος αποτίμησε τα ακίνητα που έχουν ταξινομηθεί στα λοιπά στοιχεία Ενεργητικού, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης. Για τις περιπτώσεις που η εύλογη αξία των ακινήτων υπολείπετο της λογιστικής τους αξίας αναγνωρίσθηκε ζημιά απομείωσης ποσού € 1,8 εκατ., η οποία καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων (σημείωση 9). Το αντίστοιχο ποσό για την 31.12.2014 ανερχόταν σε € 5,9 εκατ. Οι εύλογες αξίες των ακινήτων υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που αναφέρονται στη σημείωση 1.8 και κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρήσιμων στην αγορά δεδομένων. Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7,0% και 8,5%.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

25. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31.12.2015	31.12.2014
Καταθέσεις:		
- Όψεως	112.482	104.066
- Προθεσμίας		
Κεντρικών Τραπεζών	24.404.828	14.819.325
Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	17.408	318.128
Καταθέσεις χρηματικών εγγυήσεων για καλύμματα παραγώγων	56.960	193.064
Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως (Repos)	269.292	1.606.716
Δανειακές υποχρεώσεις	252.123	255.019
Καταθέσεις υπό προειδοποίηση:		
- Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	2.270	3.796
Σύνολο	**25.115.363**	**17.300.114**

Οι καταθέσεις του Ομίλου από το Ευρωσύστημα παρουσιάζουν αύξηση κατά € 9,6 δισ. τη χρήση 2015 λόγω αυξήσεως του δανεισμού από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, ως αποτέλεσμα κυρίως των εκροών καταθέσεων της Τραπέζης ύψους € 9,6 δισ. συνεπεία του δυσμενούς οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

26. Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας)

	31.12.2015	31.12.2014
Καταθέσεις:		
- Όψεως	8.336.028	7.807.296
- Ταμιευτηρίου	9.911.144	8.909.311
- Προθεσμίας	12.952.678	25.770.803
Ομολογίες εκδόσεώς μας	94.155	248.525
Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως (Repos)	46.140	46.000
Καταθέσεις υπό προειδοποίηση	28.773	
	31.368.918	**42.781.935**
Επιταγές και εντολές πληρωτέες	65.348	118.698
Σύνολο	**31.434.266**	**42.900.633**

27. Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Το τέταρτο τρίμηνο του 2015 η Τράπεζα πραγματοποίησε ανταλλαγή τίτλων κύριας εξασφαλίσεως, μειωμένης εξασφαλίσεως και υβριδικών τίτλων, που είχαν εκδοθεί από τις Alpha Credit Group Plc, Emporiki Group Finance Plc και Alpha Group Jersey Ltd, με μη μεταβιβάσιμες αποδείξεις εκδόσεως της Τραπέζης στα πλαίσια της προαιρετικής Προτάσεως Ανταλλαγής της 28.10.2015 όπως τροποποιήθηκε την 6.11.2015. Η πρόταση ανταλλαγής στόχευε στην κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών που προέκυψαν από τη συνολική αξιολόγηση (comprehensive assessment) που διενεργήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM). Οι μη μεταβιβάσιμες αποδείξεις παριστούν τα δικαιώματα των κατόχων να λάβουν το αντάλλαγμα των τίτλων σε μετοχές ή το ποσό επαναπωλήσεως των μετοχών σε μετρητά στην περίπτωση των κατόχων που δεν δύνανται να λάβουν μετοχές (μη επιλέξιμοι μέτοχοι).

Τίτλοι κύριας εξασφαλίσεως ονομαστικής αξίας € 984,9 εκατ. καθώς και τίτλοι μειωμένης εξασφαλίσεως και υβριδικοί τίτλοι συνολικής ονομαστικής αξίας € 100,9 εκατ. συνέθεταν την περίμετρο της ανταλλαγής.

Σύμφωνα με τους όρους της προτάσεως το αντάλλαγμα αποτελείται από μετοχές σε ποσοστό επί της ονομαστικής αξίας ίσο με 100% για τους τίτλους κύριας εξασφαλίσεως, 85% για τους τίτλους μειωμένης εξασφαλίσεως και 50% για τους υβριδικούς τίτλους συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων για κάθε τίτλο εξαιρουμένου του μη καινοτόμου υβριδικού τίτλου.

Προ της ολοκληρώσεως της ανταλλαγής στις 11.11.2015 η Τρά-

πεζα υποκατέστησε τον αρχικό εκδότη για κάθε τίτλο που συμμετείχε στην πρόταση ανταλλαγής εξαιρουμένου του μη καινοτόμου υβριδικού τίτλου (CMS Linked) που είχε εκδοθεί από την Alpha Group Jersey Ltd.

Το τελικό αποτέλεσμα της ανταλλαγής ήταν η ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσεως της Τραπέζης με το ποσό των € 1.011 εκατ.

i. Εκδόσεις με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (Ν.3723/2008)

Στο πλαίσιο του προγράμματος ενισχύσεως της ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008, κατά τη χρήση 2015 η Τράπεζα προέβη σε εκδόσεις κοινών ομολογιακών δανείων ονομαστικής αξίας € 15,282 δισ. που φέρουν επιτόκιο εξάμηνο Euribor προσαυξημένο με περιθώριο 6% (31.12.2014: 12%), ενώ οι λήξεις στο ίδιο διάστημα ανήλθαν σε ποσό € 15,886 δισ.

Το συνολικό υπόλοιπο των κοινών ομολογιακών δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ανέρχεται την 31.12.2015 στο ποσό των € 9,22 δισ. (31.12.2014: € 9,83 δισ.).

Τα ανωτέρω χρεόγραφα δεν απεικονίζονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις», καθώς ιδιοκατέχονται από τον Όμιλο.

Επιπλέον, το τρέχον υπόλοιπο των ομολόγων εκδόσεως της Τραπέζης με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου (Πυλώνας ΙΙ Ν.3723/2008) ανέρχεται σε € 6,5 δισ. μετά την πρόωρη λήξη έκδοσης ονομαστικής αξίας € 0,9 δισ. την 25.1.2016 και την πρόωρη μερική λήξη κατά ποσό € 1,8 δισ. από έκδοση ονομαστικής αξίας € 3,6 δισ. την 23.2.2016.

ii. Εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών [1]

Οι καλυμμένες ομολογίες δε συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις» καθώς ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα.

Η Τράπεζα προέβη την 8.7.2015 σε ακύρωση ποσού € 3,745 δισ. των ανωτέρω καλυμμένων ομολογιών.

Μετά τις ανωτέρω ακυρώσεις των εκδόσεων το συνολικό τρέχον υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών για την 31.12.2015 ανέρχεται στο ποσό των € 5 εκατ.

iii. Βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα

Υπόλοιπο 1.1.2015	**26.339**
Μεταβολές περιόδου 1.1 – 31.12.2015	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(29.894)
Δεδουλευμένοι τόκοι	109
Συναλλαγματικές διαφορές	3.446
Υπόλοιπο 31.12.2015	**-**

iv. Κοινά ομολογιακά δάνεια

Υπόλοιπο 1.1.2015	**1.112.619**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
(Επαναγορές)/πωλήσεις	(25.464)
Λήξεις/Αποπληρωμές	(1.065.797)
Μεταβολές εύλογης αξίας	931
Δεδουλευμένοι τόκοι	7.172
Συναλλαγματικές Διαφορές	281
Υπόλοιπο 31.12.2015	**29.742**

Από το συνολικό ποσό των λήξεων, ποσό € 951,9 εκατ. αφορά τη συμμετοχή στην πρόταση ανταλλαγής.

[1] *Στοιχεία που αφορούν την δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την έκδοση καλυμμένων ομολογιών, βάσει της Πράξεως Διοικητού της Τραπέζης της Ελλάδος 2620/28.8.2009, έχουν αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Τραπέζης.*

v. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων

Υπόλοιπο 1.1.2015	**414.446**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(130.626)
Δεδουλευμένοι τόκοι	10.242
Συναλλαγματικές διαφορές	46.210
Υπόλοιπο 31.12.2015	**340.272**

Η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην πλήρως ενοποιούμενη εταιρία ειδικού σκοπού, Alpha Shipping Finance Ltd., η οποία με τη σειρά της άντλησε χρηματοδότηση από τρίτους. Η υποχρέωση του Ομίλου προς τρίτους την 31.12.2015, ανέρχεται σε € 340,3 εκατ.

vi. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση λοιπών απαιτήσεων

Υποχρεώσεις που προέκυψαν από τις τιτλοποιήσεις καταναλωτικών δανείων, επιχειρηματικών δανείων, πιστωτικών καρτών καθώς και τις απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις, δεν συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις» διότι οι αντίστοιχοι τίτλοι, ονομαστικού ποσού € 4,2 δισ., που έχουν εκδοθεί από εταιρίες ειδικού σκοπού ιδιοκατέχονται από τον Όμιλο.

vii. Τίτλοι μειωμένης εξασφαλίσεως

1. Τίτλοι μειωμένης εξασφαλίσεως (Lower Tier II, Upper Tier II)

Υπόλοιπο 1.1.2015	**154.042**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
(Επαναγορές)/πωλήσεις	(1.342)
Λήξεις/Αποπληρωμές	(52.695)
Δεδουλευμένοι τόκοι	265
Υπόλοιπο 31.12.2015	**100.270**

Από το συνολικό ποσό των λήξεων, ποσό € 44,1 εκατ. αφορά τη συμμετοχή στην πρόταση ανταλλαγής.

2. Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο

Υπόλοιπο 1.1.2015	**64.600**
Μεταβολές περιόδου 1.1 – 31.12.2015	
Μεταβολή εύλογης αξίας	(40.000)
Υπόλοιπο 31.12.2015	**24.600**

Αφορά ομολογιακή έκδοση ονομαστικής αξίας € 150 εκατ. που εξέδωσε η Τράπεζα την 1.2.2013 στο πλαίσιο συμφωνίας με την Credit Agricole SA για την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης. Η μείωση της υποχρέωσης από το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο κατά το ποσό των € 40 εκατ. αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων της χρήσεως.

Σύνολο ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	**494.884**

Από το σύνολο των παραπάνω ομολογιών ποσού € 494.884 διατέθηκε σε πελάτες του Ομίλου και μεταφέρθηκε στο λογαριασμό «Υποχρεώσεις προς πελάτες» ποσό € 94.155 (31.12.2014: € 248.525). Έτσι, το υπόλοιπο του λογαριασμού «Ομολογίες εκδόσεως μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις», κατά την 31.12.2015, διαμορφώθηκε σε € 400.729 (31.12.2014: € 1.523.521).

28. Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους

	31.12.2015	31.12.2014
Για τρέχοντα φόρο εισοδήματος	10.492	7.233
Για λοιπούς φόρους	27.700	54.561
Σύνολο	**38.192**	**61.794**

29. Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους

Τα συνολικά μεγέθη, που αναγνωρίσθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών, παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

	Ισολογισμός - Υποχρεώσεις	
	31.12.2015	31.12.2014
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	70.643	65.023
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή	27.445	29.230
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	2.556	547
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	5.172	5.667
Αποζημίωση προσωπικού των εντός Ελλάδος θυγατρικών λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	2.519	4.629
Αποζημίωση προσωπικού Alpha Bank Srbija λόγω συνταξιοδοτήσεως	215	257
Σύνολο Υποχρεώσεων	**108.550**	**105.353**

	Αποτελέσματα χρήσεως Έξοδα/(Εσοδα) Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920 (σημείωση 7)	4.068	4.274
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή	3.987	10.379
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	41	8
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	118	53
Αποζημίωση προσωπικού των εντός Ελλάδος θυγατρικών λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	669	632
Αποζημίωση προσωπικού Alpha Bank Srbija λόγω συνταξιοδοτήσεως	627	452
Σύνολο	**9.510**	**15.798**

Τα ποσά των μεγεθών του Ισολογισμού και της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως αναλύονται παρακάτω ανά ταμείο και είδος παροχής ως εξής:

i. Τραπέζης

α. Αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920

Οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων που λήγουν με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας ή με τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως θεωρούνται συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσεώς τους, εφαρμόζονται οι διατάξεις των Ν.2112/1920 και Ν.3198/1955, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το Ν.4093/2012, οι οποίες προβλέπουν την καταβολή εφάπαξ παροχής.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	70.643	65.023
Υποχρέωση/(Απαίτηση)	**70.643**	**65.023**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.965	860
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	1.295	2.692
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	808	722
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**4.068**	**4.274**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των δεδουλευμένων παροχών προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**65.023**	**70.029**
Υποχρέωση από την εξαγορά εργασιών Λιανικής Τραπεζικής της Citibank		2.936
Υποχρέωση από την εξαγορά της Diners		117
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.965	860
Κόστος επιτοκίου	1.295	2.692
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(1.600)	(1.833)
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	808	722
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	3.576	17.410
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(424)	(1.358)
Υποχρέωση για τους αποχωρήσαντες λόγω του προγράμματος οικειοθελούς αποχωρήσεως		(26.552)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**70.643**	**65.023**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - Κέρδος/(Ζημία)	(3.576)	(17.410)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - Κέρδος/(Ζημία)	424	1.358
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	**(3.152)**	**(16.052)**

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	65.023	70.029
Υποχρέωση από την απορρόφηση της Diners		117
Υποχρέωση από την εξαγορά εργασιών Λιανικής Τραπεζικής της Citibank		2.936
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(1.600)	(1.833)
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	4.068	4.274
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	3.152	16.052
Ποσό που αφορά τους αποχωρήσαντες λόγω του προγράμματος οικειοθελούς αποχωρήσεως		(26.552)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**70.643**	**65.023**

β. Εφάπαξ παροχή Ταμείου Αλληλοβοήθειας Προσωπικού (ΤΑΠ) της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστεως

Το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστεως χορηγεί αποκλειστικά εφάπαξ παροχές με την εγγύηση της Τραπέζης μετά την ένταξη των μελών του στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (άρθρο 10, Ν.3620/2007) για την επικουρική ασφάλιση. Την 18.11.2013 η Τράπεζα υπέγραψε με το Σύλλογο του Προσωπικού νέα επιχειρησιακή συμφωνία βάσει της οποίας το ποσό της παροχής το οποίο θα καταβάλλεται από το ΤΑΠ δεν θα υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ του ποσού που προκύπτει ως συνολική εφάπαξ παροχή, βάσει του καταστατικού του ΤΑΠ, και του ποσού της αποζημιώσεως που οφείλει να καταβάλει η Τράπεζα βάσει της εκάστοτε ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας κατά τη λύση των συμβάσεων εργασίας. Η ρύθμιση αυτή δεν επηρεάζεται από τυχόν μείωση στο μέλλον του ποσού της ανωτέρω αποζημιώσεως.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	62.947	82.475
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου	(35.502)	(53.245)
Υποχρέωση/(απαίτηση)	**27.445**	**29.230**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	2.651	2.819
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	354	165
Γενικά έξοδα	5	13
Σύνολο τακτικού εξόδου	**3.010**	**2.997**
Κόστος προηγούμενης υπηρεσίας		(117)
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	977	7.499
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**3.987**	**10.379**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των δεδουλευμένων παροχών προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**82.475**	**78.835**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	2.651	2.819
Κόστος επιτοκίου	1.179	2.879
Εισφορές εργαζομένων	366	338
Καταβληθείσες παροχές από το Ταμείο	(26.357)	(18.566)
Παροχές που καταβάλλονται απευθείας από την Τράπεζα	(230)	(3.219)
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	977	7.499
Κόστος προηγούμενης υπηρεσίας κατά την περίοδο		(117)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	1.983	12.429
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - δημογραφικές υποθέσεις		(3.336)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(97)	2.914
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**62.947**	**82.475**

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**53.245**	**74.383**
Αναμενόμενη απόδοση	825	2.714
Εισφορές εργαζομένων	366	338
Εισφορές Τραπέζης		3.222
Καταβληθείσες παροχές	(26.357)	(18.566)
Έξοδα	(5)	(13)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	7.428	(8.833)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**35.502**	**53.245**

Στα περιουσιακά στοιχεία του ταμείου περιλαμβάνονται ομόλογο εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου αξίας € 29,6 εκατ., καταθέσεις στην Alpha Bank ύψους € 4,6 εκατ., μετοχές και warrants Alpha Bank αξίας € 0,1 εκατ. και λοιπές απαιτήσεις ύψους € 1,2 εκατ.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2015	2014
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - Κέρδος/(ζημία)	(1.983)	(9.093)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - Κέρδος/(ζημία)	97	(2.914)
Απόδοση επενδύσεων εκτός του ποσού που καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα - Κέρδος/(ζημία)	7.428	(8.833)
(Ζημία)/Κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	**5.542**	**(20.840)**

Η μεταβολή στην υποχρέωση/(απαίτηση) του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**29.230**	**4.452**
Παροχές που καταβάλλονται απευθείας από την Τράπεζα	(230)	(3.219)
Εισφορές Τραπέζης		(3.222)
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	3.987	10.379
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	(5.542)	20.840
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**27.445**	**29.230**

γ. Εγγύηση κατώτατης παροχής για το προσωπικό των νέων (μετά το 1993) ασφαλισμένων που προσελήφθηκαν στην Τράπεζα μέχρι την 31.12.2004 και εντάχθηκαν στο νέο αποταμιευτικό πρόγραμμα

Για το προσωπικό που προσελήφθη στην Τράπεζα και εντάχθηκε στον κύριο ασφαλιστικό φορέα από 1.1.1993 μέχρι 31.12.2004 το τελικό ποσό κατά τη συνταξιοδότηση έχει, σύμφωνα με τους όρους του αποταμιευτικού προγράμματος, ως κατώτατο όριο την παροχή που ορίζει ο Ν.2084/1992 και η Υπουργική Απόφαση 2/39350/0022/2.3.99.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	2.556	547
Υποχρέωση/(απαίτηση)	**2.556**	**547**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	30	5
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	11	3
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**41**	**8**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**547**	**93**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	30	5
Κόστος επιτοκίου	11	3
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	1.947	401
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	21	45
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**2.556**	**547**

Τα ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2015	2014
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις υποθέσεις – κέρδος/(ζημία)	(1.947)	(401)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές – κέρδος/(ζημία)	(21)	(45)
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	**(1.968)**	**(446)**

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	547	93
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	41	8
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	1.968	446
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**2.556**	**547**

δ. Προγράμματα επικουρικής συντάξεως και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως Diners

Η Τράπεζα εγγυάται από την 30.9.2014, ημερομηνία εξαγοράς της Diners Club Ελλάδος ΑΕ, τα προγράμματα παροχής επικουρικής συντάξεως και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως της πρώην Diners τα οποία διαχειρίζεται ανεξάρτητη ασφαλιστική εταιρία. Η συγχώνευση δι' απορροφήσεως της εταιρίας ολοκληρώθηκε την 2.6.2015. Τα προγράμματα αυτά καλύπτουν τους συνταξιούχους καθώς και τους αποχωρήσαντες οι οποίοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα απονομής της επικουρικής συντάξεως στο μέλλον.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	8.941	9.766
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων του Προγράμματος	(3.769)	(4.099)
Υποχρέωση/(απαίτηση)	**5.172**	**5.667**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	113	49
Γενικά έξοδα	5	4
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**118**	**53**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των παροχών προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**9.766**	
Εξαγορά Diners		9.479
Κόστος επιτοκίου	192	70
Παροχές που καταβάλλονται απευθείας από την Τράπεζα	(11)	(4)
Καταβληθείσες παροχές από το Πρόγραμμα	(329)	(95)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	(825)	1.434
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - δημογραφικές υποθέσεις		(1.234)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	148	116
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**8.941**	**9.766**

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**4.099**	
Εξαγορά Diners		4.198
Αναμενόμενη απόδοση	79	20
Καταβληθείσες παροχές	(329)	(95)
Έξοδα	(5)	(4)
Αναλογιστικές ζημίες	(75)	(20)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**3.769**	**4.099**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2015	2014
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - κέρδος/(ζημία)	825	(200)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - κέρδος/(ζημία)	(148)	(116)
Απόδοση επενδύσεων εκτός του ποσού που καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα - κέρδος/(ζημία)	(75)	(20)
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	**602**	**(336)**

Η μεταβολή στην υποχρέωση/(απαίτηση) του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	5.667	
Εξαγορά Diners		5.281
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από την Τράπεζα	(11)	(4)
(Κέρδος)/ζημία που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	118	53
(Κέρδος)/ζημία που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	(602)	337
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**5.172**	**5.667**

Τα αποτελέσματα των αποτιμήσεων εξαρτώνται από τις υποθέσεις εκπονήσεως των αναλογιστικών μελετών.

Οι βασικές αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τα ανωτέρω προγράμματα καθορισμένων παροχών ήταν οι εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Επιτόκιο προεξόφλησης	2,5%	2,0%
Πληθωρισμός	1,75%	1,5%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,8%	1,0%
Μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων	0%	0%

Για τον προσδιορισμό του επιτοκίου προεξόφλησης ελήφθη υπόψη ως βάση αναφοράς ο δείκτης iBoxx Euro Corporate AA+ προσαρμοσμένος για τα χαρακτηριστικά των προγραμμάτων.

Η μέση διάρκεια ανά πρόγραμμα εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	31.12.2015	31.12.2014
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	17,9	17,8
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή	13,0	14,4
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	20,0	16,8
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	17,1	16,3

Στον ακόλουθο πίνακα συνοψίζεται η ευαισθησία ως προς τις οικονομικές υποθέσεις του συνόλου της υποχρεώσεως που προκύπτει από τα ανωτέρω προγράμματα:

	Ποσοστιαία μεταβολή υποχρέωσης (%)
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	(7,3)
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	8
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	7,9
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	(7,2)

ii. Εταιρίες Ομίλου

Οι εργαζόμενοι, με σύμβαση αορίστου χρόνου, στις εντός Ελλάδος θυγατρικές του Ομίλου, λαμβάνουν ποσοστό της απόζημίωσης που προσδιορίζεται από το Ν.2112/1920 όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4093/2012. Στη θυγατρική Alpha Bank Srbija A.D. οι εργαζόμενοι λαμβάνουν εφάπαξ παροχή κατά την αποχώρηση η οποία ισούται από το 2014 με δύο μισθούς του σερβικού δημοσίου έναντι τριών μισθών το προηγούμενο έτος ως αποτέλεσμα της μεταβολής στη σχετική νομοθεσία.

Τα συνολικά μεγέθη, που αναγνωρίσθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών των εταιριών του Ομίλου, παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

	Ισολογισμός - Υποχρεώσεις	
	31.12.2015	31.12.2014
Αποζημίωση προσωπικού των εντός Ελλάδος θυγατρικών λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	2.519	4.629
Αποζημίωση προσωπικού Alpha Bank Srbija λόγω συνταξιοδοτήσεως	215	257
Σύνολο Υποχρεώσεων	**2.734**	**4.886**

	Αποτελέσματα χρήσεως Έξοδα/(Εσοδα) Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Αποζημίωση προσωπικού των εντός Ελλάδος θυγατρικών λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	669	632
Αποζημίωση προσωπικού Alpha Bank Srbija λόγω συνταξιοδοτήσεως	627	452
Σύνολο	**1.296**	**1.084**

Το ποσό των αναλογιστικών κερδών/ζημιών που καταχωρήθηκε στην Καθαρή Θέση από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών των εταιριών του Ομίλου ανέρχεται για τη χρήση 2015 σε ζημία € 83 έναντι ζημίας € 689 για τη χρήση 2014.

30. Λοιπές υποχρεώσεις

	31.12.2015	31.12.2014
Κρατήσεις και εισφορές υπέρ τρίτων	70.209	102.690
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστικά ταμεία (σημείωση 7)	131.911	193.997
Χρηματιστηριακές εργασίες	28.140	17.271
Έσοδα επομένων χρήσεων	8.594	10.957
Εξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	61.215	61.529
Υποχρεώσεις από πιστωτικές κάρτες	285.042	228.063
Λοιπά	325.511	477.240
Σύνολο	**910.622**	**1.091.747**

Την 23η Δεκεμβρίου 2015 η Alpha Bank κατέβαλε στην Credit Agricole ποσό ύψους € 164 εκατ. στα πλαίσια της συναλλαγής εξαγοράς της Εμπορικής Τραπέζης. Η μεταβίβαση στην Τράπεζα του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορικής Τραπέζης από την Credit Agricole S.A. ολοκληρώθηκε την 1η Φεβρουαρίου 2013 έχοντας ως αποτέλεσμα την αναγνώριση αρνητικής υπεραξίας ποσού € 3.283.052 στα αποτελέσματα της χρήσεως 2013. Το ποσό των € 164 εκατ., το οποίο υπό προϋποθέσεις έπρεπε να καταβληθεί στην Credit Agricole S.A., έχει ήδη αναγνωριστεί στα αποτελέσματα και στην καθαρή θέση του Ομίλου.

31. Προβλέψεις

	31.12.2015	31.12.2014
Ασφαλιστικές	168.818	132.211
Για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και λοιπές προβλέψεις	127.196	80.501
Σύνολο	**296.014**	**212.712**

α. Ασφαλιστικές

	31.12.2015	31.12.2014
Ασφαλίσεις ζωής		
Μαθηματικές προβλέψεις	168.629	132.177
Προβλέψεις για εκκρεμείς αποζημιώσεις	189	34
Σύνολο	**168.818**	**132.211**

β. Για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου και λοιπές προβλέψεις

Υπόλοιπο την 1.1.2014	**140.183**
Μεταβολές περιόδου 1.1. - 31.12.2014	
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 10)	(51.430)
Λοιπές προβλέψεις χρήσεως (σημείωση 9)	5.074
Μεταφορά σε προβλέψεις απο λοιπές ενδεχόμενες υποχρεώσεις	(775)
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία παθητικού»	(9.807)
Χρησιμοποιηθήσες λοιπές προβλέψεις	(4.548)
Πρόβλεψη προγράμματος αποζημίωσης εθελουσίας εξόδου	1.786
Λοιπές προβλέψεις από εξαγορά Citibank	117
Συναλλαγματικές διαφορές	(99)
Υπόλοιπο την 31.12.2014	**80.501**
Μεταβολές περιόδου 1.1. - 31.12.2015	
Μεταφορά προβλέψεων καταστήματος Βουλγαρίας και Ιονικής Ξενοδοχειακής σε «Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση»	(834)
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 10)	(10.708)
Λοιπές προβλέψεις χρήσεως (σημείωση 9)	2.100
Χρησιμοποιηθήσες λοιπές προβλέψεις	(8.063)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος εθελουσίας εξόδου	64.300
Συναλλαγματικές διαφορές	(100)
Υπόλοιπο την 31.12.2015	**127.196**

Τα ποσά των λοιπών προβλέψεων σε βάρος των αποτελεσμάτων συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Λοιπά Έξοδα» της καταστάσεως αποτελεσμάτων.

Κατά την 31.12.2015 το υπόλοιπο των προβλέψεων για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία ανέρχεται σε € 4,7 εκατ. και των λοιπών προβλέψεων σε € 122,6 εκατ. εκ των οποίων ποσό € 29 εκατ. αφορά σε επίδικες υποθέσεις και ποσό € 64,3 εκατ. σε πρόβλεψη προγράμματος αποζημιώσεως εθελουσίας εξόδου (σημείωση 7).

ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

32. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης κατά την 31.12.2015 αναλύεται ως εξής:

		Μεταβολές περιόδου από 1.1. έως 31.12.2015 (σε τεμάχια)					
	Υπόλοιπο μετοχών έναρξης 1.1.2015	Μείωση αριθμού μετοχών (reverse split)	Κεφαλαιοποίηση ειδικού αποθεματικού	Μετοχές από Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με μετρητά	Μετοχές από Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με κεφαλαιοποιήση χρηματικών απαιτήσεων	Υπόλοιπο μετοχών την 31.12.2015	Καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο την 31.12.2015
α. Κοινές μετοχές							
Αριθμός κοινών μετοχών	12.769.059.858,00	(12.513.678.660,84)	2,84			255.381.200,00	76.614
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου				776.084.586,00	505.415.414,00	1.281.500.000,00	384.450
Σύνολο	**12.769.059.858,00**	**(12.513.678.660,84)**	**2,84**	**776.084.586,00**	**505.415.414,00**	**1.536.881.200,00**	**461.064**

Την 15.6.2015, στα πλαίσια της διαδικασίας ασκήσεως των δικαιωμάτων ψήφου (warrants) επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κατοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), ασκήθηκαν από τους κοινούς μετόχους, δικαιώματα ψήφου 13.800 που αντιστοιχούσαν σε 102.239 κοινές μετοχές.

Την 24.11.2015 πραγματοποιήθηκε :

α) αύξηση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής, ονομαστικής, μετά δικαιώματος ψήφου, αΰλου ονομαστικής μετοχής εκδόσεως της Τραπέζης από € 0,30 σε € 15,00, με αντίστοιχη μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών λόγω συνενώσεως, κατ΄αναλογία 50 παλαιάς ονομαστικής αξίας προς 1 νέας ονομαστικής αξίας κοινές μετά ψήφου μετοχές,

β) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης, με κεφαλαιοποίηση τμήματος του κατ' άρθρο 4 παρ. 4α Κ.Ν.2190/20 ειδικού αποθεματικού της Τραπέζης ποσού € 42,6 με σκοπό το σχηματισμό ακέραιου αριθμού μετοχών,

γ) μείωση, κατ' άρθρο 4 παρ. 4α Κ.Ν.2190/1920, του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά ποσό € 3.754.103.640 συνεπεία της μειώσεως της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής, ονομαστικής, μετά δικαιώματος ψήφου, αΰλου μετοχής εκδόσεως της Τραπέζης από € 15,00 σε € 0,30 με αντίστοιχη αύξηση του ειδικού αποθεματικού της Τραπέζης του άρθρου 4 παρ. 4α Κ.Ν.2190/1920 και

δ) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των € 1.010.830.828,00 δια κεφαλαιοποιήσεως χρηματικών απαιτήσεων στο πλαίσιο της προαιρετικής ανταλλαγής τίτλων που συμμετείχαν στην Άσκηση Διαχειρίσεως Παθητικού και κατά το ποσό των € 1.552.169.172,00 δια ιδιωτικής τοποθετήσεως με -μετρητά.

Κατόπιν των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης την 31.12.2015 ανέρχεται σε € 461.064.360,00 διαιρούμενο σε 1.536.881.200 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς € 0,30 και η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ανέρχεται σε € 10.790.869.872,46.

Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου είχε ως σκοπό την κεφαλαιακή ενίσχυση της Τραπέζης προκειμένου να καλύψει το αποτέλεσμα της συνολικής αξιολόγησης από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό υπό το Δυσμενές σενάριο.

Συνεπεία των ανωτέρω γεγονότων ο αριθμός των κοινών μετοχών που κατείχε κατά την 31.12.2015 το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ανήλθε σε 169.175.146.

Την 28.3.2014 πραγματοποιήθηκε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης με καταβολή μετρητών, κατάργηση των δικαιωμάτων προτιμήσεως επί των υφισταμένων, κοινών και προνομιούχων, μετοχών, και διάθεση του συνόλου των νέων μετοχών δια ιδιωτικής τοποθετήσεως σε ειδικούς επενδυτές, κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγ.1 του Ν.3401/2005, και αντλήθηκε συνολικό ύψος κεφαλαίων ποσού €1,2 δισ. Έτσι το μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε κατά ποσό €553,8 εκατ. Εκδόθηκαν και διανεμήθηκαν 1.846.153.846 νέες κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, άυλες μετοχές, ονομαστικής αξίας και τιμής διαθέσεως εκάστης ίσης προς €0,30 και €0,65 αντίστοιχα.

Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου είχε ως σκοπό, μεταξύ άλλων, να συντελέσει στη δημιουργία συνθηκών προς ικανοποίηση των κατά το Ν.3723/2008 όρων για την εξαγορά των προνομιούχων μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κυριότητος του Ελληνικού Δημοσίου και την αντικατάστασή τους με υψηλής ποιότητος κεφάλαια.

Την 17.4.2014 η Τράπεζα εξαγόρασε από το Ελληνικό Δημόσιο το σύνολο των προνομιούχων μετοχών, κυριότητος του τελευταίου και εκδόσεως της Τραπέζης, ποσού €940 εκατ.

Στα πλαίσια της διαδικασίας ασκήσεως των δικαιωμάτων ψήφου (warrants) επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κατοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ασκήθηκαν από τους κοινούς μετόχους, την 16.6.2014 δικαιώματα ψήφου 60.899.318 που αντιστοιχούσαν σε 451.179.721 κοινές μετο-

χές και την 15.12.2014 δικαιώματα ψήφου 2.055.556 που αντιστοιχούσαν σε 15.228.481 κοινές μετοχές, με αποτέλεσμα την αύξηση των μετοχών σε κυκλοφορία.

Έτσι, την 31.12.2014, το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης ανέρχεται σε €3.830.718, διαιρούμενο σε 12.769.059.858 μετοχές, εκ των οποίων:

α) 4.310.200.279 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €0,30 και

β) 8.458.859.579 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, σύμφωνα με τους διαλαμβανομένους στη διάταξη του άρθρου 7α του Ν.3864/2010 περιορισμούς, άυλες μετοχές, κυριότητας του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €0,30.

33. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2014	**4.212.062**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου –ποσό υπέρ το άρτιο από την έκδοση κοινών μετοχών	646.154
Υπόλοιπο 31.12.2014	**4.858.216**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών από € 15 σε € 0,30	3.754.104
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου -ποσό υπέρ το άρτιο από την έκδοση κοινών μετοχών	2.178.550
Υπόλοιπο 31.12.2015	**10.790.870**

Την 24.11.2015 από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την έκδοση 1.281.500.000 νέων κοινών μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 με τιμή διάθεσης € 2, προέκυψε συνολική διαφορά ύψους € 2.178,5 εκατ. μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της τιμής διάθεσης των μετοχών η οποία πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Την 28.3.2014 από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την έκδοση 1.846.153.846 νέων κοινών μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 με τιμή διάθεσης € 0,65, προέκυψε συνολική διαφορά ύψους € 646,2 εκατ. μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της τιμής διάθεσης των μετοχών η οποία πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

34. Αποθεματικά

Τα υπόλοιπα των επιμέρους αποθεματικών έχουν ως εξής:

α. Τακτικό αποθεματικό

	31.12.2015	31.12.2014
Τακτικό αποθεματικό	535.767	533.246

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του Καταστατικού της Τραπέζης, όπως ισχύει, από τα καθαρά κέρδη κάθε χρήσεως αφαιρείται ετησίως το 5%, τουλάχιστον, για τον σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού. Ο σχηματισμός του τακτικού αποθεματικού παύει να είναι υποχρεωτικός, όταν το υπόλοιπό του φθάσει στο ένα τρίτο (1/3) του μετοχικού κεφαλαίου. Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κ.Ν.2190/1920 το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».

Οι λοιπές εταιρίες του Ομίλου σχηματίζουν τακτικό αποθεματικό όπως και όταν προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες.

β. Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

	2015		2014	
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1		**(126.104)**		**231.430**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12				
Αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων, μετά το φόρο εισοδήματος	17.875		(228.202)	
Μεταφορά στο αποτέλεσμα χρήσεως αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων	138.934		(129.332)	
Σύνολο		**156.809**		**(357.534)**
Υπόλοιπο την 31.12		**30.705**		**(126.104)**

γ. Λοιπά αποθεματικά

	2015	2014
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1	**(186.897)**	**(20.884)**
Μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών, μετά το φόρο εισοδήματος	44.718	(166.013)
Υπόλοιπο την 31.12	**(142.179)**	**(186.897)**

δ. Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού

	2015	2014
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1	**(114.871)**	**(113.044)**
Μεταβολή συναλλαγματικών διαφορών μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	869	(1.827)
Υπόλοιπο την 31.12	**(114.002)**	**(114.871)**

ε. Αναλογία λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών

	2015	2014
Υπόλοιπο την 1.1	**313**	**1.631**
Μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	(547)	(1.318)
Υπόλοιπο την 31.12	**(234)**	**313**

Σύνολο αποθεματικών (α+β+γ+δ+ε)	**310.057**	**105.687**

35. Αποτελέσματα εις νέον

α. Δεδομένου ότι στη χρήση 2014 δεν υφίσταντο διανεμητέα κέρδη, σε εφαρμογή του άρθρου 44α Κ.Ν.2190/1920, η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τραπέζης την 26.6.2015 αποφάσισε:

- τη μη διανομή μερίσματος στους κοινούς Μετόχους της Τραπέζης, και
- τη μη καταβολή προς το Ελληνικό Δημόσιο της κατ΄άρθρο 1 παρ.3 Ν.3723/2008, ως ισχύει, οριζόμενης αποδόσεως, για τη χρήση 2014, εκ των προνομιούχων μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης, που είχε στην κυριότητά του έως την 17.4.2014.

β. Επειδή τα ανωτέρω ισχύουν και για τη χρήση 2015 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων θα προτείνει τη μη διανομή μερίσματος προς τους κατόχους των κοινών μετοχών της Τραπέζης.

γ. Στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» της 31.12.2015 περιλαμβάνονται τα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 43,5 εκατ. μετά το φόρο εισοδήματος.

36. Υβριδικά κεφάλαια

	31.12.2015	31.12.2014
Αόριστης διάρκειας με δικαίωμα πρώτης ανακλήσεως την 18.2.2015 και ανά έτος	15.232	31.700
Τίτλοι κατεχόμενοι από εταιρίες του Ομίλου		(236)
Σύνολο	**15.232**	**31.464**

Από τη συνολική μεταβολή υβριδικών κεφαλαίων ποσού € 16,2 εκατ., ποσό € 14,9 εκατ. αφορά τη συμμετοχή στην πρόταση ανταλλαγής.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

37. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

α. Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες απαιτήσεις και δικαστικές αγωγές κατά του Ομίλου στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Σύμφωνα με εκτιμήσεις των Νομικών Υπηρεσιών η οριστική διευθέτησή τους δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση ή λειτουργία του Ομίλου. Έναντι αυτών, ο Ομιλος έχει σχηματίσει προβλέψη ποσού € 29 εκατ. την 31.12.2015 που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό του Ισολογισμού «Προβλέψεις».

β. Φορολογικά θέματα

Η Alpha Bank έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2014 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης. Η πρώην Εμπορική Τράπεζα είχε ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2008. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Τα καταστήματα της Alpha Bank σε Λονδίνο και Βουλγαρία έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τις χρήσεις 2013 και 2007 αντίστοιχα. Από 5.1.2016 στο κατάστημα της Βουλγαρίας βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2009 έως και 2015. Το κατάστημα της πρώην Εμπορικής Τραπέζης στην Κύπρο δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά από την έναρξη της λειτουργίας του (χρήση 2011) μέχρι τη διαγραφή του από το Τμήμα Εφόρου Εταιριών Κύπρου (Αύγουστος 2015), ενώ έχει παύσει τις λειτουργίες του από τον Σεπτέμβριο 2014.

Την 30.9.2014, ολοκληρώθηκε η εξαγορά των εργασιών Λιανικής Τραπεζικής της Citibank International Plc (CIP) στην Ελλάδα. Η εξαγορά αυτή δεν επηρεάζει τις φορολογικές υποχρεώσεις της Τραπέζης αφού οι όποιες υποχρεώσεις έναντι του Δημοσίου μέχρι την ημερομηνία εξαγοράς παραμένουν στη CIP.

Την 2.6.2015, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση δια απορροφήσεως της Diners Club Ελλάδος Α.Ε.Π.Π.. Η εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2010. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Επειδή ο φορολογικός έλεγχος ενδέχεται να μην αναγνωρίσει την παραγωγικότητα ορισμένων δαπανών, είναι πιθανόν να επιβληθούν κάποιοι πρόσθετοι φόροι για τις χρήσεις που δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές.

Οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου έχουν ελεγχθεί φορολογικά έως και τη χρήση που αναγράφεται στον κατωτέρω πίνακα:

Επωνυμία εταιρίας	Χρήση
Τράπεζες	
1. Alpha Bank London Ltd (αυτοπεραίωση)	2013
2. Alpha Bank Cyprus Ltd (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2008 – 2011)	2007
3. Emporiki Bank Cyprus Ltd (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2003 – 2011)	2002
4. Alpha Bank Romania S.A.	2006
5. Alpha Bank AD Skopje (οι χρήσεις 1998 – 2006 είναι φορολογικά ανέλεγκτες)	2009
6. Alpha Bank Srbija A.D.	2004
7. Alpha Bank Albania SH.A.	2011
Χρηματοδοτικές εταιρίες	
1. Alpha Leasing A.E. ** (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2008 – 2010)	2007
2. Alpha Leasing Romania IFN S.A.	2007
3. ABC Factors A.E.** (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2010)	2009
Investment Banking	
1. Alpha Finance A.E.Π.E.Y. **/***	2009
2. SSIF Alpha Finance Romania S.A.	2002
3. Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών **/***	2009
4. Alpha A.E. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών - ΑΚΕΣ **/***	2009
5. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd	2007
6. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd	2008
Asset Management	
1. Alpha Asset Management A.E.Δ.A.K. **/***	2009
2. ABL Independent Financial Advisers Ltd (αυτοπεραίωση)	2013
Ασφαλιστικές	
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις A.E. **/***	2009
2. Alpha Insurance Brokers S.R.L.	2005
3. Alphalife A.A.E.Z. **/***	2009

** *Οι εταιρίες έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013 και 2014 χωρίς διατύπωση επιφύλαξης. (σημείωση 11)*

*** *Οι εταιρίες έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009 βάσει των διατάξεων του Ν.3888/2010 περί περαίωσης των ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων.*

Επωνυμία εταιρίας	Χρήση
Κτηματικές και ξενοδοχειακές	
1. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.**	2009
2. Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. **	2010
3. Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε. **/***	2009
4. Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε.	2008
5. Alpha Real Estate D.O.O. Beograd	2008
6. Alpha Astika Akinita D.O.O.E.L. Skopje	2005
7. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2007)	*
8. Chardash Trading E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2006)	*
9. Alpha Real Estate Services S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 1998)	*
10. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χαλανδρίου Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	* *
11. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	* *
12. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	* *
13. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον Ι Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	* *
14. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον ΙΙ Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2012)	* *
15. AGI – RRE Participations 1 S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
16. AGI – BRE Participations 1 E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
17. Stockfort Ltd (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
18. Romfelt Real Estate SA (έναρξη λειτουργίας 1991)	*
19. AGI – RRE Zeus S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
20. AGI – RRE Athena S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
21. AGI – RRE Poseidon S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
22. AGI – RRE Hera S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
23. AGI - BRE Participations 2 E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
24. AGI – BRE Participations 2BG E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
25. AGI – BRE Participations 3 E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
26. AGI – BRE Participations 4 E.O.O.D. (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
27. APE Fixed Assets A.E.**/***	2009
28. SC Cordia Residence S.R.L.	2011
29. HT-1 E.O.O.D (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
30. AGI-RRE Venus S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
31. AGI-RRE Cleopatra S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
32. AGI-RRE Hermes S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
33. SC Carmel Residential S.R.L. (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
34. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Κηφισιάς Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
35. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιρόης Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
36. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδιάς Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
37. AGI-SRE Ariadni DOO (έναρξη λειτουργίας 2015)	*
38. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2015)	*
39. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε.(έναρξη λειτουργίας 2015)	*
40. Ανάπλαση Πλαγιάς Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2011)	*
41. Asmita Gardens Srl	2010
42. Ashtrom Residents Srl (έναρξη λειτουργίας 2006)	*
43. Cubic Center Development SA (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
44. AGI – BRE Participations 5 EOOD (έναρξη λειτουργίας 2015)	*
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών	
1. Alpha Credit Group Plc (αυτοπεραίωση)	2013
2. Alpha Group Jersey Ltd	****
3. Alpha Group Investments Ltd (έναρξη λειτουργίας 2006)	*
4. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε.**/***	2009
5. Ionian Equity Participations Ltd (έναρξη λειτουργίας 2006)	*
6. Emporiki Group Finance Plc (αυτοπεραίωση)	2013
7. AGI – BRE Participations 1 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2009)	*
8. AGI – RRE Participations 1 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2009)	*
9. Alpha Group Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
10. Katanalotika Plc (αυτοπεραίωση)	2013
11. Epihiro Plc (αυτοπεραίωση)	2013
12. Irida Plc (αυτοπεραίωση)	2013
13. Pisti 2010 - 1 Plc (αυτοπεραίωση)	2013
14. Alpha Shipping Finance Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*

* *Οι εταιρίες δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την ημερομηνία ιδρύσεώς τους.*

** *Οι εταιρίες έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013 και 2014 χωρίς διατύπωση επιφύλαξης. (σημείωση 11)*

*** *Οι εταιρίες έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009 βάσει των διατάξεων του Ν.3888/2010 περί περαίωσης των ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων.*

**** *Οι εταιρίες δεν υπόκεινται σε φορολογικό έλεγχο.*

Επωνυμία εταιρίας	Χρήση
15. AGI – RRE Athena Ltd (έναρξη λειτουργίας 2011)	*
16. AGI - RRE Poseidon Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
17. AGI - RRE Hera Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
18. Umera Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
19. AGI – BRE Participations 2 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2011)	*
20. AGI – BRE Participations 3 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2011)	*
21. AGI – BRE Participations 4 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
22. Alpha Real Estate Services Ltd (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
23. AGI – RRE Ares Ltd (έναρξη λειτουργίας 2010)	*
24. AGI – RRE Venus Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
25. AGI – RRE Artemis Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
26. AGI – BRE Participations 5 Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
27. AGI-RRE Cleopatra Ltd (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
28. AGI-RRE Hermes Ltd (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
29. AGI-Cypre Arsinoe Ltd (έναρξη λειτουργίας 2013)	*
30. AGI-SRE Ariadni Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
31. Zerelda Ltd (έναρξη λειτουργίας 2012)	*
32. AGI-Cypre Alaminos Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
33. AGI-Cypre Tochini Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
34. AGI-Cypre Evagoras Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
35. AGI-Cypre Tersefanou Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
36. AGI-Cypre Mazotos Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
37. AGI-Cypre Ermis Ltd (έναρξη λειτουργίας 2014)	*
Διάφορες εταιρίες	
1. Alpha Bank London Nominees Ltd	****
2. Alpha Trustees Ltd (έναρξη λειτουργίας 2002)	*
3. Flagbright Ltd	****
4. Καφέ Alpha A.E.**/***	2009
5. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε.**/*** (βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για την χρήση 2012)	2009
6. Real Car Rental A.E.**/***	2009
7. Εβισάκ Α.Ε.**/***	2009
8. Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε.***	2009
9. Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημερώσεως Οφειλετών Α.Ε. (έναρξη λειτουργίας 2015)	*

γ) Λειτουργικές μισθώσεις

Οι ελάχιστες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων του Ομίλου έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
- εντός του έτους	43.930	46.350
- πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	112.402	118.782
- πέραν των πέντε ετών	164.421	176.372
Σύνολο	**320.753**	**341.504**

Οι ελάχιστες μελλοντικές εισπράξεις μισθωμάτων έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
- εντός του έτους	10.423	11.029
- πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	41.694	36.633
- πέραν των πέντε ετών	46.474	39.996
Σύνολο	**98.591**	**87.658**

δ) Εκτός Ισολογισμού υποχρεώσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις που είναι δυνατόν να επιφέρουν στο μέλλον μεταβολές στην περιουσιακή του διάρθρωση. Οι δεσμεύσεις αυτές παρακολουθούνται σε εκτός Ισολογισμού λογαριασμούς και αφορούν σε ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση, εκδοθείσες εγ-

* *Οι εταιρίες δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την ημερομηνία ιδρύσεώς τους.*

** *Οι εταιρίες έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013 και 2014 χωρίς διατύπωση επιφύλαξης. (σημείωση 11)*

*** *Οι εταιρίες έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009 βάσει των διατάξεων του Ν.3888/2010 περί περαίωσης των ανέλεγκτων φορολογικών χρήσεων.*

**** *Οι εταιρίες δεν υπόκεινται σε φορολογικό έλεγχο.*

γυντικές επιστολές και υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια.

Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν χρηματοδότηση των εμπορικών συμφωνιών μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή των συναλλασσόμενων τρίτων, με τους οποίους οι πελάτες του Ομίλου έχουν συνάψει τις συμφωνίες. Τόσο οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις όσο και οι εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν δεσμεύσεις υπό όρους και εκδίδονται από τον Όμιλο προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από πελάτες του των όρων των συμφωνιών.

Τα υπόλοιπά τους έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Ενέγγυες πιστώσεις	35.159	53.731
Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις	3.940.146	3.933.314

Επίσης ενδεχόμενες υποχρεώσεις προκύπτουν για τον Όμιλο από τις μη αντληθείσες εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια, που δεν πρόκειται να εκτελεστούν άμεσα ή πρόκειται να εκτελεστούν τμηματικά και μόνο εφόσον τηρηθούν από τους αντισυμβαλλόμενους οι συμφωνηθείσες για την εκτέλεσή τους προϋποθέσεις.

Η υποχρέωση από όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed) σε περίπτωση που διαπιστωθεί πιθανή αδυναμία των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις κατά την 31.12.2015 ανέρχεται σε € 278,9 εκατ. (31.12.2014: € 367,5 εκατ.) και συμπεριλαμβάνεται στον υπολογισμό των σταθμισμένων για κίνδυνο στοιχείων Ενεργητικού.

Επιπλέον η Τράπεζα έχει εγγυηθεί την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της θυγατρικής της εταιρίας Alpha Leasing Romania IFN S.A. που προκύπτουν από ανεκτέλεστες συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης ύψους € 725.

ε) Δεσμεύσεις στοιχείων Ενεργητικού

Τα δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού κατά την 31.12.2015 αναλύονται ως εξής:

- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 1,1 δισ. που αφορούν την υποχρέωση του Ομίλου να διατηρεί καταθέσεις στις Κεντρικές Τράπεζες σύμφωνα με τα ποσοστά που ορίζονται σε κάθε χώρα.
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 0,2 δισ. που αφορούν σε εγγυήσεις οι οποίες έχουν δοθεί υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 1,1 δισ. σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για εγγύηση παραγώγων συναλλαγών
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 0,04 δισ. σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για Ενέγγυες Πιστώσεις ή Εγγυητικές Επιστολές που εκδίδει η Τράπεζα για τη διευκόλυνση εισαγωγών πελατείας.
- Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών :
  i. ποσό ονομαστικής αξίας € 22,3 δισ. έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.
  ii. ποσό επιχειρηματικών, καταναλωτικών δανείων, απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις και πιστωτικών καρτών λογιστικής αξίας € 3,4 δισ. έχει τιτλοποιηθεί για την έκδοση ομολογιών εταιριών ειδικού σκοπού του Ομίλου ονομαστικής αξίας € 4,2 δισ. οι οποίες ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα και έχουν ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.
  iii. ποσό ναυτιλιακών δανείων λογιστικής αξίας € 0,6 δισ. έχει τιτλοποιηθεί για την παροχή δανείου από τρίτους σε εταιρία ειδικού σκοπού του Ομίλου που ανέρχεται την 31.12.2015 σε € 0,3 δισ.
  iv. ποσό ονομαστικής αξίας € 0,2 δισ. έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων δανεισμού.
- Αξιόγραφα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, από τα οποία:
  i. ποσό ονομαστικής αξίας € 3,52 δισ. αφορά σε τίτλους Ελληνικού Δημοσίου εκ των οποίων ποσό ονομαστικής αξίας € 3,48 δισ. έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας, ενώ τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου ποσού ονομαστικής αξίας € 0,04 δισ. έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων δανεισμού.
  ii. ποσό ονομαστικής αξίας € 4,3 δισ. αφορά σε τίτλους εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ), που διατέθηκαν από το Τ.Χ.Σ στην Τράπεζα, λόγω:

     α) συμμετοχής του στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε στις 6.6.2013, και, β) λόγω της κάλυψης της διαφοράς μεταξύ των αξιών των μεταβιβασθέντων από τις Συνεταιριστικές Τράπεζες στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες με σκοπό τη συμμετοχή σε πράξεις κύριας αναχρηματοδοτήσεως.
  iii. Τέλος, ποσό € 0,4 δισ. έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo).

Επίσης ποσό € 9,2 δισ. που αφορά σε τίτλους που εκδόθηκαν με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 και ιδιοκατέχεται, έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.

38. Εταιρίες που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, εκτός της μητρικής Alpha Bank, περιλαμβάνονται και οι κατωτέρω εταιρίες:

α. Θυγατρικές

		Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	31.12.2015	31.12.2014
Τράπεζες			
1. Alpha Bank London Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
2. Alpha Bank Cyprus Ltd (49ζ)	Κύπρος	100,00	100,00
3. Emporiki Bank Cyprus Ltd (49ζ)	Κύπρος		100,00
4. Alpha Bank Romania S.A.	Ρουμανία	99,92	99,92
5. Alpha Bank AD Skopje	FYROM	100,00	100,00
6. Alpha Bank Srbija A.D.	Σερβία	100,00	100,00
7. Alpha Bank Albania SH.A.	Αλβανία	100,00	100,00
Χρηματοδοτικές εταιρίες			
1. Alpha Leasing A.E.	Ελλάδα	100,00	100,00
2. Alpha Leasing Romania IFN S.A.	Ρουμανία	100,00	100,00
3. ABC Factors A.E.	Ελλάδα	100,00	100,00
4. Diners Club Ελλάδος Α.Ε. Παροχής Πιστώσεων (49ε)	Ελλάδα		100,00
Investment Banking			
1. Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	100,00	100,00
2. SSIF Alpha Finance Romania S.A.	Ρουμανία	100,00	100,00
3. Alpha A.E. Επενδυτικών Συμμετοχών	Ελλάδα	100,00	100,00
4. Alpha A.E. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών – ΑΚΕΣ	Ελλάδα	100,00	100,00
5. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
6. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
Asset Management			
1. Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	100,00	100,00
2. ABL Independent Financial Advisers Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
Ασφαλιστικές			
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
2. Alpha Ασφαλιστική Ltd (49α)	Κύπρος		100,00
3. Alpha Insurance Brokers S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
4. Alphalife A.A.E.Z.	Ελλάδα	100,00	100,00
Κτηματικές και ξενοδοχειακές			
1. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.	Ελλάδα	93,17	93,17
2. Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε.	Ελλάδα	97,27	97,27
3. Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
4. Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε. (49ιβ)	Ελλάδα	100,00	100,00
5. Alpha Real Estate D.O.O. Beograd	Σερβία	93,17	93,17
6. Alpha Astika Akinita D.O.O.E.L. Skopje	FYROM	93,17	93,17
7. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D.	Βουλγαρία	93,17	93,17
8. Chardash Trading E.O.O.D.	Βουλγαρία	93,17	93,17
9. Alpha Real Estate Services S.R.L.	Ρουμανία	93,17	93,17
10. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χαλανδρίου Α.Ε. (49ιδ, 51δ)	Ελλάδα	100,00	100,00
11. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε. (49ιθ)	Ελλάδα	100,00	100,00
12. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε. (49ιθ)	Ελλάδα	100,00	100,00
13. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον Ι Α.Ε. (49ιδ, 51δ)	Ελλάδα	100,00	100,00
14. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον ΙΙ Α.Ε. (49ιδ, 51δ)	Ελλάδα	100,00	100,00
15. AGI-RRE Participations 1 S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
16. AGI-BRE Participations 1 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
17. Stockfort Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
18. Romfelt Real Estate S.A. (49ι)	Ρουμανία	98,86	95,89

		Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου %	
Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	31.12.2015	31.12.2014
19. AGI-RRE Zeus S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
20. AGI – RRE Athena S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
21. AGI – RRE Poseidon S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
22. AGI – RRE Hera S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
23. AGI-BRE Participations 2 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
24. AGI-BRE Participations 2BG E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
25. AGI-BRE Participations 3 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
26. AGI-BRE Participations 4 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
27. APE Fixed Assets A.E.	Ελλάδα	72,20	72,20
28. SC Cordia Residence S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
29. HT-1 E.O.O.D.	Βουλγαρία	100,00	100,00
30. AGI-RRE Venus S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
31. AGI-RRE Cleopatra S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
32. AGI-RRE Hermes S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
33. SC Carmel Residential S.R.L.	Ρουμανία	100,00	100,00
34. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Κηφισιάς Α.Ε. (49ιδ, 51δ)	Ελλάδα	100,00	100,00
35. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιρόης Α.Ε. (49ιδ, 51δ)	Ελλάδα	100,00	100,00
36. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδιάς Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
37. AGI-SRE Ariadni DOO (49γ)	Σερβία	100,00	
38. Asmita Gardens SRL (49θ)	Ρουμανία	100,00	
39. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε. (49η)	Ελλάδα	100,00	
40. Ashtrom Residents S.R.L. (49ιη)	Ρουμανία	100,00	
41. AGI-BRE Participations 5 E.O.O.D. (49κ)	Βουλγαρία	100,00	
42. Cubic Center Development S.A. (49κβ)	Ρουμανία	100,00	
43. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε. (49κα)	Ελλάδα	100,00	
44. Ανάπλαση Πλαγιάς Α.Ε. (49κγ)	Ελλάδα	100,00	
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών			
1. Alpha Credit Group Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
2. Alpha Group Jersey Ltd	Jersey	100,00	100,00
3. Alpha Group Investments Ltd (49η, 49ιδ, 49ιε, 49ιη, 49ιθ, 49κα, 49κγ, 51β, 51δ)	Κύπρος	100,00	100,00
4. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
5. Ionian Equity Participations Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
6. Emporiki Group Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
7. AGI – BRE Participations 1 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
8. AGI – RRE Participations 1 Ltd (49θ)	Κύπρος	100,00	100,00
9. Alpha Group Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
10. Katanalotika Plc	Ηνωμένο Βασίλειο		
11. Epihiro Plc	Ηνωμένο Βασίλειο		
12. Irida Plc	Ηνωμένο Βασίλειο		
13. Pisti 2010-1 Plc	Ηνωμένο Βασίλειο		
14. Alpha Shipping finance Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο		
15. AGI – RRE Athena Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
16. AGI – RRE Poseidon Ltd (49ι)	Κύπρος	100,00	100,00
17. AGI – RRE Hera Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
18. Umera Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
19. AGI-BRE Participations 2 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
20. AGI-BRE Participations 3 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
21. AGI-BRE Participations 4 Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
22. Alpha Real Estate Services Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
23. AGI-RRE Ares Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
24. AGI-RRE Venus Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
25. AGI-RRE Artemis Ltd (49κ)	Κύπρος	100,00	100,00
26. AGI-BRE Participations 5 Ltd (49κ)	Κύπρος	100,00	100,00

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής Ομίλου % 31.12.2015	31.12.2014
27. AGI-RRE Cleopatra Ltd[49κβ]	Κύπρος	100,00	100,00
28. AGI-RRE Hermes Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
29. AGI-RRE Arsinoe Ltd [49δ, 49κβ]	Κύπρος	100,00	100,00
30. AGI-SRE Ariadni Ltd [49γ]	Κύπρος	100,00	100,00
31. Zerelda Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
32. AGI-Cypre Alaminos Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
33. AGI-Cypre Tochini Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
34. AGI-Cypre Evagoras Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
35. AGI-Cypre Tersefanou Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
36. AGI-Cypre Mazotos Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
37. AGI-Cypre Ermis Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
Διάφορες εταιρίες			
1. Alpha Bank London Nominees Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
2. Alpha Trustees Ltd	Κύπρος	100,00	100,00
3. Flagbright Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00	100,00
4. Καφέ Alpha Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
5. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
6. Real Car Rental Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
7. Εβισάκ Α.Ε.	Ελλάδα	85,71	85,71
8. Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε.	Ελλάδα	100,00	100,00
9. Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημέρωσης Οφειλετών Α.Ε. [49ιστ]	Ελλάδα	100,00	

β. Κοινοπραξίες (Joint ventures)

1. Cardlink Α.Ε. [49β]	Ελλάδα		50,00
2. APE Commercial Property Α.Ε.	Ελλάδα	72,20	72,20
3. ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε. [49ια]	Ελλάδα	72,80	72,80
4. Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ.	Ελλάδα	51,00	51,00
5. Rosequeens Properties Ltd.	Κύπρος	33,33	33,33
6. Rosequeens Properties S.R.L.	Ρουμανία	33,33	33,33

γ. Συγγενείς

1. ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος	Ελλάδα	50,00	50,00
2. A.L.C. Novelle Investments Ltd	Κύπρος	33,33	33,33
3. Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών Α.Ε.	Ελλάδα	23,77	23,77
4. Propindex Α.Ε.Δ.Α.	Ελλάδα	35,58	35,58
5. Ολγανός Α.Ε.	Ελλάδα	30,44	30,44

Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιήθηκαν με τη μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποίησεως, ενώ οι κοινοπραξίες και συγγενείς εταιρίες εμφανίζονται αποτιμημένες με τη μέθοδο της καθαρής θέσεως σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες» και Δ.Π.Χ.Π. 11 «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο».

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις δεν περιλαμβάνεται η εταιρία Commercial Bank of London Ltd, η οποία δεν έχει δραστηριότητα και οι εταιρίες Σμέλτερ Ιατρικά Συστήματα ΑΕΒΕ, Ιστορικό Αρχείο – Πολιτιστική Συνδρομή της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία, Αρης - Διομήδης Εμπορική Α.Ε., ΜΕΤΕΚ Α.Ε., οι οποίες έχουν πλήρως απομειωθεί και βρίσκονται υπό εκκαθάριση. Σημειώνεται ότι την 30.9.2015 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκκαθαρίσεως της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, Εμπορική Media Διαφημιστική ΕΠΕ, η οποία ήταν πλήρως απομειωμένη και εξαιρείτω της ενοποίησης. Επιπλέον την 9.10.2015 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκκαθαρίσεως της εταιρίας της Τραπέζης, Ιστορικό Αρχείο – Πολιτιστική Συνδρομή της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρία.

Ο Όμιλος αντισταθμίζει τον κίνδυνο καθαρής επενδύσεως θυγατρικών του με πράξεις παραγώγων προϊόντων, στο λειτουργικό νόμισμα αυτών.

Θυγατρικές του Ομίλου με δικαιώματα τρίτων

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει πληροφορίες που αφορούν τις θυγατρικές του Ομίλου όπου υπάρχουν δικαιώματα τρίτων.

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Ποσοστό δικαιωμάτων τρίτων %		Κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν σε δικαιώματα τρίτων		Λοιπά Αποτελέσματα που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση σε δικαιώματα τρίτων		Υπόλοιπο δικαιωμάτων τρίτων	
		31.12.2015	31.12.2014	1.1.2015 - 31.12.2015	1.1.2014 - 31.12.2014	1.1.2015 - 31.12.2015	1.1.2014 - 31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
1. APE Fixed Assets A.E.	Ελλάδα	27,80	27,80	(75)	(78)			11.025	11.100
2. Εβισάκ Α.Ε.	Ελλάδα	14,29	14,29	9	17		5	524	516
3. Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε.	Ελλάδα	2,73	2,73	59	9	(1)	(10)	3.116	3.057
4. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.	Ελλάδα	6,83	6,83	204	163	(1)	(3)	8.902	8.699
5. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D.	Βουλγαρία	6,83	6,83	9	4			16	7
6. Chardash Trading E.O.O.D.	Βουλγαρία	6,83	6,83	31	38			91	60
7. Alpha Bank Romania S.A.	Ρουμανία	0,08	0,08	(5)	(26)	22	(40)	262	244
8. Romfelt Real Estate S.A.	Ρουμανία	1,14	4,11	(27)	(75)		2	(121)	(549)
9. Alpha Astika Akinita Romania S.R.L.	Ρουμανία	6,83	6,83	10	8			36	26
10. Alpha Real Estate D.O.O. Beograd	Σερβία	6,83	6,83	43	39	(5)	(22)	130	91
11. Alpha Astika Akinita D.O.O.E.L. Skopje	FYROM	6,83	6,83	2	2			17	15
Σύνολο				**260**	**101**	**15**	**(68)**	**23.998**	**23.266**

Το ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου που κατέχουν τρίτοι στις θυγατρικές δεν διαφέρει από το ποσοστό τους στο μετοχικό τους κεφάλαιο.

Από τις ανωτέρω περιπτώσεις θυγατρικών, ο Όμιλος κρίνει ότι σημαντικά δικαιώματα τρίτων υπάρχουν στις Alpha Αστικά Ακίνητα και την APE Fixed Assets A.E. Παρακάτω παρουσιάζονται οι συνοπτικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις εν λόγω θυγατρικές. Οι εν λόγω πληροφορίες βασίζονται σε ποσά πριν την απαλοιφή των ενδοεταιρικών συναλλαγών.

Συνοπτική Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

	Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.		APE Fixed Assets A.E.	
	1.1-31.12.2015	1.1-31.12.2014	1.1-31.12.2015	1.1-31.12.2014
Σύνολο εσόδων	11.125	11.713	1	5
Σύνολο εξόδων	(6.961)	(8.203)	(248)	(295)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) χρήσεως μετά το φόρο εισοδήματος	**2.989**	**2.601**	**(270)**	(282)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως μετά το φόρο εισοδήματος	**2.981**	**2.517**	**(270)**	(282)

Συνοπτικός Ισολογισμός

	Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.		APE Fixed Assets A.E.	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Σύνολο μη κυκλοφορούντος εργητικού	77.269	77.770	39.947	40.096
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού	57.554	53.764	47	149
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	2.903	2.641	32	35
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	1.914	1.650	305	282
Σύνολο Καθαρής Θέσεως	130.006	127.243	39.657	39.928

Συνοπτική Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.		APE Fixed Assets Α.Ε.	
	1.1-31.12.2015	1.1-31.12.2014	1.1-31.12.2015	1.1-31.12.2014
Σύνολο εισροών/(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	4.131	696	(101)	(120)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	890	11.177	1	5
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(12)	(14)		
Σύνολο εισροών/(εκροών) χρήσεως	**5.009**	**11.859**	**(100)**	**(115)**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ενάρξεως χρήσεως	**49.751**	**37.892**	**146**	**261**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξεως χρήσεως	**54.760**	**49.751**	**46**	**146**

Οι παραπάνω θυγατρικές δεν κατέβαλαν μέρισμα για τις χρήσεις 2015 και 2014.

Σημαντικοί Περιορισμοί

Οι σημαντικοί περιορισμοί του Ομίλου ως προς τη χρήση περιουσιακών στοιχείων ή στο διακανονισμό υποχρεώσεων, αφορούν εκείνους που επιβάλλονται από το κανονιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν κυρίως οι θυγατρικές Τράπεζες. Ειδικότερα, αναφορικά με το θεσμικό πλαίσιο των θυγατρικών Τραπεζών, οι κανονιστικές αρχές απαιτούν τη διατήρηση συγκεκριμένου επιπέδου ρυθμιστικών κεφαλαίων και ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού, τον περιορισμό της εκθέσεως τους σε άλλες εταιρείες του Ομίλου και τη συμμόρφωση τους με συγκεκριμένους αριθμοδείκτες. Το σύνολο ενεργητικού και υποχρεώσεων των θυγατρικών Τραπεζών του Ομίλου για τις οποίες υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί είναι €8.093 εκατ. (2014 €9.585 εκατ.) και €7.075 εκατ. (2014 €8.544 εκατ.) αντίστοιχα.

Επιπλέον, οι περιορισμοί στις αναλήψεις μετρητών και στην εν γένει ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων που επεβλήθησαν με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου εντός του 2015, καθώς και με κάθε υπουργική ή άλλη απόφαση εκδοθείσα δυνάμει εξουσιοδοτικής διάταξης αυτών, επιβάλλουν περιορισμούς στη δυνατότητα των ελληνικών θυγατρικών του Ομίλου να πραγματοποιήσουν μεταφορές κεφαλαίων εκτός Ελλάδας.

Δεν υφίστανται δικαιώματα προστασίας επί δικαιωμάτων τρίτων στο μετοχικό κεφάλαιο θυγατρικών εταιριών που θα μπορούσαν να περιορίσουν τη δυνατότητα του Ομίλου να χρησιμοποιήσει περιουσιακά στοιχεία ή να διακανονίσει υποχρεώσεις του Ομίλου.

Ενοποιούμενες εταιρίες ειδικής δομής

Ο Όμιλος ενοποιεί πέντε εταιρίες ειδικής δομής που συστάθηκαν για να εξυπηρετήσουν συναλλαγές τιτλοποίησης δανειακών χαρτοφυλακίων που έχουν χορηγηθεί από εταιρίες του Ομίλου. Οι συναλλαγές τιτλοποίησης αποσκοπούν στην άντληση ρευστότητας μέσω έκδοσης ομολογιών ή άλλης νομικής μορφής δανεισμού. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις αξιολογήθηκε ότι ο Όμιλος ασκεί έλεγχο στις εταιρίες ειδικής δομής καθώς έχει εξουσία πάνω στις δραστηριότητες τους και σημαντική έκθεση στις αποδόσεις τους. Οι ομολογίες και τα λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα εκδόσεως των εταιριών κατέχονται στο σύνολο τους από την Τράπεζα με εξαίρεση την περίπτωση της συναλλαγής τιτλοποίησης ναυτιλιακών δανείων μέσω της εταιρίας Alpha Shipping Finance Ltd, όπου το σύνολο του υψηλής προτεραιότητας εξόφλησης δανεισμού βρίσκεται στην κατοχή τρίτων εκτός Ομίλου μερών. Ανάλογα με τα κριτήρια που πρέπει να ικανοποιεί το κάθε τιτλοποιημένο χαρτοφυλάκιο δανείων, ο Όμιλος προβαίνει κατά περίπτωση σε επαναγορές τιτλοποιημένων δανείων, χωρίς ωστόσο να έχει σχετική συμβατική υποχρέωση. Επιπρόσθετα, για τις συναλλαγές τιτλοποίησης που ευρίσκονται σε περίοδο αναπλήρωσης, ο Όμιλος προβαίνει σε νέες τιτλοποιήσεις δανειακών χαρτοφυλακίων μεταφέροντας τα στις εν λόγω εταιρίες, προκειμένου να ικανοποιούνται συγκεκριμένα ποσοτικά κριτήρια που σχετίζονται με το ύψος των ομολογιακών εκδόσεων. Πρόθεση του Ομίλου είναι να συνεχίσει την ανωτέρω πρακτική. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η ονομαστική αξία των ομολογιών ή άλλης μορφής δανεισμού που έχει εκδοθεί ανά εταιρία ειδικής δομής και αποτελούν εργαλεία άντλησης ρευστότητας.

	Ονομαστική αξία	
Επωνυμία εταιρίας	31.12.2015	31.12.2014
Epihiro Plc	1.593.400	1.593.400
Katanalotika Plc	1.520.000	1.520.000
Pisti 2010-1 Plc	586.200	586.200
Irida Plc	474.800	474.800
Alpha Shipping Finance Ltd	342.516	415.156

Επιπλέον, την 31.12.2015 ο Όμιλος είχε χορηγήσει δάνεια μειωμένης εξασφάλισης ύψους € 344,8 εκατ. (2014: € 310 εκατ.) στις εταιρίες ειδικής δομής για σκοπούς πιστωτικής ενίσχυσης των συναλλαγών τιτλοποιήσεων.

Μεταβολές ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές που δεν οδήγησαν σε απώλεια ελέγχου

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι συναλλαγές με μετόχους μειοψηφίας σε θυγατρικές του Ομίλου, στις οποίες ο Όμιλος διατήρησε τον έλεγχο.

Την 7.5.2015 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-RRE POSEIDON LTD εξαγόρασε το 2,96% μειοψηφούντος μετόχου της Romfelt Real Estate S.A. και ως εκ τούτου ο Όμιλος κατέχει το 98,86% .

Το 2014 ο Όμιλος αύξησε το ποσοστό συμμετοχής του στην Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε. και εμμέσως στις θυγατρικές της, που αυτή κατέχει κατά 100%, Alpha Real Estate D.O.O. Beograd, Alpha Astika Akinita D.O.O.E.L. Skopje, Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D., Chardash Trading E.O.O.D., Alpha Real Estate Services S.R.L. κατά 0,03%.

Επίσης την 29.12.2014 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης Emporiki Venture Capital Developed Markets Ltd εξαγόρασε το 0,73% μειοψηφούντος μετόχου της Emporiki Bank Cyprus Ltd και ως εκ τούτου ο Όμιλος απέκτησε το 100%.

Η επίδραση της αλλαγής του ποσοστού συμμετοχής στις συγκεκριμένες θυγατρικές στο σύνολο της καθαρής θέσης που αναλογεί στους μετόχους της Τραπέζης κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2015 και 2014 παρουσιάζεται στους πίνακες που ακολουθούν:

	Αυξήσεις ποσοστού συμμετοχής 1.1.2015 - 31.12.2015
	Romfelt Real Estate S.A.
Λογιστική αξία δικαιωμάτων τρίτων που αποκτήθηκε	(457)
Τίμημα που καταβλήθηκε	-
Ποσό που αναλογεί στους μετόχους της Τραπέζης	(457)

	Αυξήσεις ποσοστού συμμετοχής 1.1.2014 - 31.12.2014		
	Όμιλος «Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.»	Emporiki Bank Cyprus LTD	Σύνολο
Λογιστική αξία δικαιωμάτων τρίτων που αποκτήθηκε	79	328	407
Τίμημα που καταβλήθηκε	(33)	(300)	(333)
Ποσό που αναλογεί στους μετόχους της Τραπέζης	46	28	74

Απώλεια ελέγχου θυγατρικής λόγω πώλησης

Την 16.1.2015 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής ασφαλιστικής εταιρίας στην Κύπρο «Alpha Insurance Ltd».

Την 30.12.2014 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd προέβη σε πώληση του συνόλου μετοχών της θυγατρικής της Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε. έναντι ποσού € 60 και το κέρδος του Ομίλου ανήλθε σε € 43.

Έκθεση σε μη ενοποιούμενα σχήματα ειδικής δομής

Ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ, διαχειρίζεται 27 (31.12.2014: 27) αμοιβαία κεφάλαια που πληρούν τον ορισμό των εταιριών/σχημάτων ειδικής δομής (structured entities) και αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων εάν ασκεί έλεγχο σε κάποιο από αυτά σύμφωνα με τις διατάξεις του IFRS 10.

Ο Όμιλος, ως διαχειριστής των αμοιβαίων κεφαλαίων έχει τη δυνατότητα κατεύθυνσης των δραστηριοτήτων που επηρεάζουν σημαντικά το ύψος των αποδόσεων τους, καθώς επιλέγει τις επενδύσεις στις οποίες αυτά συμμετέχουν, πάντα όμως μέσα στο πλαίσιο των επιτρεπόμενων επενδύσεων που περιγράφονται στον κανονισμό του εκάστοτε αμοιβαίου κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, ο Όμιλος διαθέτει εξουσία στα υπό διαχείριση αμοιβαία κεφάλαια αλλά με σαφώς προσδιορισμένο εύρος λήψης αποφάσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε μεταβλητές αποδόσεις από την ανάμειξη του με τα αμοιβαία κεφάλαια καθώς λαμβάνει προμήθεια διαθέσεως, εξαγοράς και διαχείρισης αυτών, οι οποίες κυμαίνονται

στα συνήθη στην αγορά επίπεδα για αντίστοιχες υπηρεσίες. Ο Όμιλος διαθέτει και άμεση επένδυση σε ορισμένα από τα υπό διαχείριση αμοιβαία κεφάλαια, το ύψος της οποίας ωστόσο δεν είναι τέτοιο που να εκθέτει τον Όμιλο σε σημαντική μεταβλητότητα αποδόσεων σε σχέση με τη συνολική μεταβλητότητα των αποδόσεων του αμοιβαίου κεφαλαίου. Από την εξέταση των ανωτέρω παραγόντων ο Όμιλος αξιολογεί ότι σε όλες τις περιπτώσεις των αμοιβαίων κεφαλαίων που διαχειρίζεται ασκεί τα δικαιώματα λήψης αποφάσεων που του έχουν ανατεθεί προς όφελος των μεριδιούχων, λειτουργώντας ως εκπρόσωπος (agent) που δεν ασκεί έλεγχο πάνω στα αμοιβαία κεφάλαια.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται μεγέθη των αμοιβαίων κεφαλαίων που διαχειρίζεται ο Όμιλος, ομαδοποιημένα ανάλογα με το είδος των επενδύσεων στις οποίες τα αμοιβαία κεφάλαια συμμετέχουν. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται το σύνολο του ενεργητικού τους κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και τα έσοδα που αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα του Ομίλου κατά τη διάρκεια της χρήσεως από τα υπό διαχείριση αμοιβαία κεφάλαια και αφορούν προμήθειες εξαγοράς, διαθέσεως και διαχειρίσεως.

	Σύνολο Ενεργητικού		Έσοδο προμηθειών	
Κατηγορία Αμοιβαίων Κεφαλαίων	**31.12.2015**	**31.12.2014**	**1.1-31.12.2015**	**1.1-31.12.2014**
Σύνολο Ομολογιακών	326.415	328.234	3.271	3.684
Σύνολο Διαχείρισης Διαθεσίμων	157.123	253.332	891	1.300
Σύνολο Μετοχικών	271.711	324.435	7.334	11.005
Σύνολο Μικτών	186.551	154.356	3.255	3.375
Σύνολο Fund of Funds	131.071	130.420	2.799	2.309
Σύνολο	**1.072.871**	**1.190.777**	**17.550**	**21.673**

Η άμεση επένδυση του Ομίλου σε αμοιβαία κεφάλαια τα οποία διαχειρίζεται έχει αναγνωρισθεί στο Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο. Η λογιστική αξία των μεριδίων που κατέχει ο Όμιλος ανέρχεται σε € 34,8 εκατ. (31.12.2014:€ 44 εκατ.). Ο Όμιλος έχει επίσης συνάψει πράξεις παραγώγων με αντισυμβαλλόμενο αμοιβαία κεφάλαια τα οποία διαχειρίζεται. Η λογιστική αξία των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από τα εν λόγω παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ανέρχεται σε € 5 (31.12.2014: € 249) και € 1.185 (31.12.2014: € 655), αντίστοιχα. Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος έχει αντισταθμίσει τη θέση του στα εν λόγω παράγωγα. Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2015 ποσό € 4,2 εκατ. (2014: € 311) αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου ως ζημιές απομείωσης επί των αμοιβαίων κεφαλαίων του Διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου που διαχειρίζεται.

Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος δεν έχει αναλάβει καμία συμβατική υποχρέωση να παρέχει χρηματοοικονομική υποστήριξη σε κάποιο από τα αμοιβαία κεφάλαια που διαχειρίζεται, ούτε εγγυάται τις αποδόσεις τους.

Επιπλέον, ο Όμιλος διαχειρίζεται το Alpha ΤΑΝΕΟ Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών μέσω της θυγατρικής του εταιρίας Alpha Α.Ε. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών -ΑΚΕΣ. Οι μεριδιούχοι του Αμοιβαίου αυτού Κεφαλαίου είναι η Τράπεζα με ποσοστό 51% και το Ταμείο Ανάπτυξης Νέας Οικονομίας ΑΕ με ποσοστό 49%. Τα δύο μέρη ασκούν από κοινού έλεγχο πάνω στο αμοιβαίο κεφάλαιο και ως εκ τούτου η συμμετοχή του Ομίλου στο Alpha ΤΑΝΕΟ ΑΚΕΣ αποτιμάται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η λογιστική αξία της συμμετοχής του Ομίλου την 31.12.2015 ανέρχεται σε € 3,3 εκατ.(31.12.2014: € 2,9 εκατ.) και περιλαμβάνεται στο υπόλοιπο των Επενδύσεων σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες. Η αναλογία του Ομίλου στο συνολικό αποτέλεσμα της Alpha ΤΑΝΕΟ ΑΚΕΣ παρουσιάζεται στη σημείωση 19. Το σύνολο του ενεργητικού της εταιρίας την 31.12.2015 ήταν € 6,3 εκατ. (31.12.2014: € 6,1 εκατ.). Το έσοδο προμηθειών του Ομίλου για τη διαχείριση του αμοιβαίου κεφαλαίου κατά τη χρήση 2015 ανήλθε σε € 517 (2014: € 750). Η Τράπεζα έχει αναλάβει την υποχρέωση να συμμετέχει σε επιπλέον επενδύσεις του αμοιβαίου κεφαλαίου μέχρι του ποσού των € 0,4 εκατ. Η εν λόγω δέσμευση μαζί με τη λογιστική αξία της συμμετοχής αποτελούν τη μέγιστη δυνατή έκθεση του Ομίλου στην Alpha ΤΑΝΕΟ ΑΚΕΣ.

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει επενδύσεις σε εταιρίες ειδικής δομής μέσω της συμμετοχής του σε αμοιβαία κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών τα οποία δεν διαχειρίζεται καθώς και σε εταιρίες με αντικείμενο την έκδοση χρεογράφων με εγγύηση περιουσιακά στοιχεία (asset-backed securities), μέσω της κατοχής τίτλων εκδόσεώς τους. Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται οι εν λόγω συμμετοχές του Ομίλου. Ως ένδειξη του μεγέθους των εταιριών ειδικής δομής δίνεται το σύνολο ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών βάσει του πιο πρόσφατου διαθέσιμου ισολογισμού και η συνολική ονομαστική αξία των εκδόσεων των asset backed securities.

Κατηγορία Εταιρίας Ειδικής Δομής	31.12.2015		31.12.2014	
	Λογιστική Αξία	Σύνολο ενεργητικού/ Αξία έκδοσης	Λογιστική Αξία	Σύνολο ενεργητικού/ Αξία έκδοσης
Αξιόγραφα Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου - διαθέσιμα προς πώληση				
Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών	31.910	511.588	38.701	580.014
Asset- backed securities	7.323	1.192.257	17.192	2.786.176
Αξιόγραφα Επενδυτικού Χαρτοφυλακίου - διακρατούμενα μέχρι τη λήξη				
Asset- backed securities	337	4.040	12.580	50.084
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες				
Αμοιβαία Κεφάλαια Επιχειρηματικών Συμμετοχών	1.020	3.545	980	3.426

Ο Όμιλος έχει δεσμευτεί να συμμετέχει σε επιπλέον επενδύσεις των ανωτέρω αμοιβαίων κεφαλαίων έως του ποσού των € 2,7 εκατ. (31.12.2014: € 3,2 εκατ.) Η εν λόγω δέσμευση μαζί με τη λογιστική αξία της συμμετοχής αποτελούν τη μέγιστη δυνατή έκθεση του Ομίλου σε αυτές τις επενδύσεις. Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2015 ποσό € 2,6 εκατ. αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα του Ομίλου ως ζημιές απομείωσης επί των ανωτέρω αμοιβαίων κεφαλαίων του Διαθέσιμου προς Πώληση χαρτοφυλακίου (2014: € 2 εκατ.). Επιπλέον, ο Όμιλος επιβαρύνθηκε με ζημιά € 7 εκατ. από συναλλαγή ανταλλαγής της συμμετοχής του σε αμοιβαίο κεφάλαιο επιχειρηματικών συμμετοχών με συμμετοχή σε άλλη αντίστοιχη εταιρία ειδικής δομής.

Από τις συμμετοχές του σε asset-backed securities ο Όμιλος αναγνώρισε εντός της χρήσεως 2015 τόκους έσοδα ύψους € 412 (2014: € 444) και ζημιές ύψους € 7 εκατ. (2014: κέρδη € 599) στα Αποτελέσματα Χρηματοοικονομικών Πράξεων. Ο Όμιλος δεν έχει καμία συμβατική υποχρέωση παροχής χρηματοοικονομικής υποστήριξης στις εταιρίες που έχουν εκδόσει τα εν λόγω χρεόγραφα. Η μέγιστη δυνατή έκθεση του Ομίλου σε ζημιές από τα asset backed securities δεν διαφέρει από τη λογιστική τους αξία.

39. Γνωστοποιήσεις Ν. 4261/5.5.2014

Με το άρθρο 81 του ν.4261/5.5.2014 ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία το άρθρο 89 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σύμφωνα με το οποίο θεσπίζεται για πρώτη φορά η υποχρέωση, δημοσιοποίησης πληροφοριών σε ενοποιημένη βάση, ανά κράτος-μέλος και τρίτη χώρα στις οποίες διαθέτει έδρα, εξειδικεύοντας ως ακολούθως: επωνυμία ή επωνυμίες, φύση δραστηριοτήτων, γεωγραφική θέση, κύκλο εργασιών, αποτελέσματα προ φόρων, φόρους επί των αποτελεσμάτων και τις εισπραττόμενες δημόσιες επιδοτήσεις και αριθμό εργαζομένων σε ισοδύναμο καθεστώς πλήρους απασχόλησης.

Οι απαιτούμενες πληροφορίες παρατίθενται κατωτέρω.

Ελλάδα

Ο κύκλος εργασιών στην «Ελλάδα» ανήλθε την 31.12.2015 σε € 3.160.041, τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (1.806.082), οι πιστωτικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € 796.415, ο αριθμός προσωπικού σε 10.395 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Τράπεζα Α.Ε.
(περιλαμβάνονται και τα υποκαταστήματα της Τραπέζης στη Βουλγαρία και Ηνωμένο Βασίλειο)

Investment Banking

1. Alpha Finance Α.Ε.Π.Ε.Υ.
2. Alpha Α.Ε. Επενδυτικών Συμμετοχών
3. Alpha Α.Ε. Διαχειρίσεως Αμοιβαίων Κεφαλαίων Επιχειρηματικών Συμμετοχών -ΑΚΕΣ
4. Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε.

Χρηματοδοτικές εταιρίες

1. Alpha Leasing Α.Ε.
2. ABC Factors Α.Ε.
3. Diners Club Ελλάδος Α.Ε. Παροχής Πιστώσεων

Asset Management

1. Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.

Ασφαλιστικές

1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις Α.Ε.
2. Alphalife Α.Α.Ε.Ζ.

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Alpha Αστικά Ακίνητα Α.Ε.
2. Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε.
3. Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε.
4. Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε.
5. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Χαλανδρίου Α.Ε.
6. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής Α.Ε.
7. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αττικής ΙΙ Α.Ε.
8. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον Ι Α.Ε.
9. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αμαρούσιον ΙΙ Α.Ε.
10. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Ελαιώνα Α.Ε.
11. APE Fixed Assets Α.Ε.
12. Alpha ΕπενδυτικήςΠεριουσίας Νέας Κηφισιάς Α.Ε.
13. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Καλλιρόης Α.Ε.
14. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Λειβαδιάς Α.Ε..
15. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε.
16. Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε.
17. Ανάπλαση Πλαγιάς Α.Ε.

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών

1. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε.

Διάφορες εταιρίες

1. Καφέ Alpha Α.Ε.
2. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε.
3. Real Car Rental Α.Ε.
4. Εβισάκ Α.Ε.
5. Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημερώσεως Οφειλετών Α.Ε.

Κύπρος

Ο κύκλος εργασιών στην «Κύπρο» ανήλθε την 31.12.2015 σε € 279.640, τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (391.152), οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € (3.291), ο αριθμός προσωπικού σε 874 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank Cyprus Ltd
2. Emporiki Bank Cyprus Ltd

Investment Banking

1. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd
2. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd

Ασφαλιστικές

1. Alpha Ασφαλιστική Ltd

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Stockfort Ltd

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών

1. Alpha Group Investments Ltd
2. Ionian Equity Participations Ltd
3. AGI – BRE Participations 1 Ltd
4. AGI – RRE Participations 1 Ltd
5. Alpha Group Ltd
6. AGI – RRE Athena Ltd
7. AGI – RRE Poseidon Ltd
8. AGI – RRE Hera Ltd
9. Umera Ltd
10. AGI-BRE Participations 2 Ltd
11. AGI-BRE Participations 3 Ltd
12. AGI-BRE Participations 4 Ltd
13. AGI-RRE Apollo Ltd
14. AGI-RRE Ares Ltd
15. AGI-RRE Venus Ltd
16. AGI-RRE Artemis Ltd
17. AGI-BRE Participations 5 Ltd
18. AGI-RRE Cleopatra Ltd
19. AGI-RRE Hermes Ltd
20. AGI-Cypre Arsinoe Ltd
21. AGI-SRE Ariadni Ltd
22. AGI-Cypre Alaminos Ltd
23. AGI-Cypre Tochini Ltd
24. AGI-Cypre Evagoras Ltd
25. AGI-Cypre Tersefanou Ltd
26. AGI-Cypre Mazotos Ltd
27. AGI-Cypre Ermis Ltd

Διάφορες εταιρίες

1. Alpha Trustees Ltd
2. Zerelda Ltd

Ηνωμένο Βασίλειο

Ο κύκλος εργασιών στο «Ηνωμένο Βασίλειο» ανήλθε την 31.12.2015 σε € 106.336, τα αποτελέσματα προ φόρων σε κέρδη € 10.717, οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € (1.044), ο αριθμός προσωπικού σε 44 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank London Ltd

Asset Management

1. ABL Independent Financial Advisers Ltd

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών

1. Alpha Credit Group Plc
2. Emporiki Group Finance Plc
3. Katanalotika Plc
4. Epihiro Plc
5. Irida Plc
6. Pisti 2010-1 Plc
7. Alpha Finance Shipping LTD

Διάφορες εταιρίες

1. Alpha Bank London Nominees Ltd
2. Flagbright Ltd

Βουλγαρία

Ο κύκλος εργασιών στη «Βουλγαρία» ανήλθε την 31.12.2015 σε € 3.725, τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (4.327), οι πιστωτικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € 51 και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Alpha Real Estate Bulgaria E.O.O.D.
2. Chardash Trading E.O.O.D.
3. AGI-BRE Participations 1 E.O.O.D.
4. AGI-BRE Participations 2 E.O.O.D.
5. AGI-BRE Participations 2BG E.O.O.D.
6. AGI-BRE Participations 3 E.O.O.D.
7. AGI-BRE Participations 4 E.O.O.D.
8. HT-1 E.O.O.D
9. AGI-BRE Participations 5 E.O.O.D..

Jersey

Ο κύκλος εργασιών στο «Jersey» ανήλθε την 31.12.2015 σε € 971 και τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (63).

Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών

1. Alpha Group Jersey Ltd

Σερβία

Ο κύκλος εργασιών στη «Σερβία» ανήλθε την 31.12.2015 σε € 53.555, τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (7.647), οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € (31), ο αριθμός προσωπικού σε 921 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank Srbija A.D.

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Alpha Real Estate D.O.O. Beograd

Ρουμανία

Ο κύκλος εργασιών στη «Ρουμανία» ανήλθε την 31.12.2015 σε € 146.005, τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (23.247), οι χρεωστικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € (123), ο αριθμός προσωπικού σε 1.882 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank Romania S.A.

Χρηματοδοτικές εταιρίες

1. Alpha Leasing Romania IFN S.A.

Investment Banking

1. SSIF Alpha Finance Romania S.A.

Ασφαλιστικές

1. Alpha Insurance Brokers S.R.L.

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Alpha Astika Akinita Romania S.R.L.
2. AGI-RRE Participations 1 S.R.L.
3. Romfelt Real Estate S.A.
4. AGI-RRE Zeus S.R.L.
5. AGI – RRE Athena S.R.L.
6. AGI – RRE Poseidon S.R.L.
7. AGI – RRE Hera S.R.L.
8. AGI-RRE Venus S.R.L.
9. AGI-RRE Cleopatra S.R.L.
10. AGI-RRE Hermes S.R.L.
11. SC Cordia Residence S.R.L.
12. SC Carmel Residential S.R.L.
13. Asmita Gardens S.R.L.
14. Ashtrom Residents S.R.L.
15. Cubic Center Development S.A.

Αλβανία

Ο κύκλος εργασιών στην «Αλβανία» ανήλθε την 31.12.2015 σε € 25.198, τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (1.831), πιστωτικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € 5, ο αριθμός προσωπικού σε 425 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank Albania SH.A.

FYROM

Ο κύκλος εργασιών στη «FYROM» ανήλθε την 31.12.2015 σε € 6.690, τα αποτελέσματα προ φόρων σε ζημίες € (3.101), πιστωτικοί φόροι επί των αποτελεσμάτων σε € 199, ο αριθμός προσωπικού σε 238 άτομα και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες εταιρίες:

Τράπεζες

1. Alpha Bank AD Skopje

Κτηματικές και ξενοδοχειακές

1. Alpha Astika Akinita D.O.O.E.L. Skopje

Σημειώνεται ότι, ούτε η Τράπεζα ούτε οι εταιρίες του Ομίλου έχουν εισπράξει ποσά που αφορούν δημόσιες επιδοτήσεις. Με το άρθρο 82 του Ν.4261/5.5.2014 ενσωματώθηκε στην Ελληνική Νομοθεσία το άρθρο 90 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013, σύμφωνα με το οποίο θεσπίζεται για πρώτη φορά η υποχρέωση δημοσιοποίησης της συνολικής απόδοσης των στοιχείων του ενεργητικού. Η συνολική απόδοση των στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου για την χρήση 2015 ανέρχεται σε (1,9)% (31.12.2014: (0,5)%).

40. Πληροφόρηση κατά τομέα

α. Ανάλυση κατά λειτουργικό τομέα

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	1.1 - 31.12.2015						
	Λιανική Τραπεζική	Corporate Banking	Asset Management/ Insurance	Investment Banking/ Treasury	N.A. Ευρώπη	Λοιπά	Όμιλος
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.027,2	722,2	16,4	(147,2)	312,5	0,6	1.931,7
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	107,4	134,0	43,5	(3,2)	31,8	1,2	314,7
Λοιπά έσοδα	6,6	12,3	1,0	82,1	(0,7)	(89,7)	11,6
Σύνολο εσόδων	**1.141,2**	**868,5**	**60,9**	**(68,3)**	**343,6**	**(87,9)**	**2.258,0**
Σύνολο εξόδων	**(673,8)**	**(148,3)**	**(30,4)**	**(31,4)**	**(221,1)**	**(135,4)**	**(1.240,4)**
Ζημίες απομειώσεως	(1.328,4)	(1.325,7)		(2,6)	(362,0)	(1,1)	(3.019,8)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος εθελουσίας						(64,3)	(64,3)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(861,0)**	**(605,5)**	**30,4**	**(102,3)**	**(239,5)**	**(288,6)**	**(2.066,5)**
Φόρος εισοδήματος							806,8
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(861,0)**	**(605,5)**	**30,4**	**(102,3)**	**(239,5)**	**(288,6)**	**(1.259,7)**
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες					(111,8)		(111,8)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**(861,0)**	**(605,5)**	**30,4**	**(102,3)**	**(351,2)**	**(288,6)**	**(1.371,5)**
Ενεργητικό	25.189,1	16.711,1	483,5	11.943,3	9.806,2	5.163,1	69.296,2
Υποχρεώσεις	22.416,3	4.827,5	1.359,0	25.038,3	6.309,0	291,9	60.241,9
Κεφαλαιακές δαπάνες	58,6	30,5	1,4	0,9	9,4	6,8	107,7
Αποσβέσεις	(54,5)	(19,3)	(2,1)	(2,2)	(11,8)	(15,1)	(105,0)

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	1.1 - 31.12.2014						
	Λιανική Τραπεζική	Corporate Banking	Asset Management/ Insurance	Investment Banking/ Treasury	N.A. Ευρώπη	Λοιπά	Όμιλος
Καθαρό έσοδο από τόκους	840,2	714,3	15,5	21,5	326,8	1,1	1.919,4
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	104,0	150,0	38,0	7,6	33,9	0,7	334,2
Λοιπά έσοδα	6,1	12,9	1,8	67,2	32,4	(24,8	95,6
Σύνολο εσόδων	**950,3**	**877,2**	**55,3**	**96,3**	**393,1**	**(23,0)**	**2.349,2**
Σύνολο εξόδων	**(734,7)**	**(162,2)**	**(32,0)**	**(28,8)**	**(232,1)**	**(163,2)**	**(1.353,0)**
Ζημίες απομειώσεως	(705,5)	(586,4)			(555,2)		(1.847,1)
Πρόβλεψη αποζημίωσης προγράμματος εθελουσίας						(200,8)	(200,8)
Αρνητική Υπεραξία εξαγοράς Diners						40,3	40,3
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(489,9)**	**128,6**	**23,3**	**67,5**	**(394,2)**	**(346,6)**	**(1.011,4)**
Φόρος εισοδήματος							696,4
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(489,9)**	**128,6**	**23,3**	**67,5**	**(394,2)**	**(346,6)**	**(315,0)**
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες					(14,8)		(14,8)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**(489,9)**	**128,6**	**23,3**	**67,5**	**(394,1)**	**(346,7)**	**(329,8)**
Ενεργητικό	25.128,1	18.725,4	404,2	11.132,8	12.386,3	5.158,6	72.935,5
Υποχρεώσεις	29.837,8	7.046,0	1.938,9	15.938,9	9.977,0	490,3	65.228,9
Κεφαλαιακές δαπάνες	41,3	18,3	2,0	1,0	10,0	11,3	83,9
Αποσβέσεις	(45,0)	(17,8)	(1,7)	(1,1)	(13,1)	(15,7)	(94,3)

i. Λιανική Τραπεζική

Εντάσσονται όλοι οι Ιδιώτες (Πελάτες λιανικής τραπεζικής), οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και το εξωτερικό εκτός των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης.

Διαχειρίζεται, μέσω του εκτεταμένου δικτύου Καταστημάτων, όλα τα Καταθετικά Προϊόντα (Αποταμιευτικά/Ταμιευτηρίου, Προϊόντα Ρευστότητας/Όψεως, Επενδυτικά Προϊόντα/Προθεσμίας, Repos, Swaps), Χρηματοδοτικά Προϊόντα (Στεγαστικής, Καταναλωτικής, Επιχειρηματικής Πίστης, Εγγυητικές Επιστολές), καθώς και τις χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες των ανωτέρω πελατών.

ii. Corporate Banking

Εντάσσονται όλες οι συνεργαζόμενες Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις, οι Επιχειρήσεις με πολυεθνική επιχειρηματική δραστηριότητα, οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την Διεύθυνση Μεγάλων Πελατών (Corporate) και οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την Ναυτιλία και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και το εξωτερικό εκτός των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης. Διαχειρίζεται τα προϊόντα ρευστότητας, επιχειρηματικής πίστης καθώς και τις εγγυητικές επιστολές των ανωτέρω επιχειρήσεων. Στον τομέα αυτό ανήκουν ακόμα τα προϊόντα χρηματοδοτικής μίσθωσης των οποίων η διάθεση γίνεται μέσω της θυγατρικής εταιρίας Alpha Leasing A.E., καθώς και οι υπηρεσίες προεξόφλησης επιχειρηματικών απαιτήσεων μέσω της θυγατρικής εταιρίας ABC Factors A.E.

iii. Asset Management/Insurance

Εντάσσεται μία μεγάλη γκάμα προϊόντων διαχείρισης χαρτοφυλακίου πελατών, μέσω των Κέντρων Private Banking του Ομίλου, και της θυγατρικής εταιρίας Alpha Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. Επίσης, περιλαμβάνονται τα έσοδα από την πώληση ευρέως φάσματος ασφαλιστικών προϊόντων, τα οποία παρέχονται, προς ιδιώτες και επιχειρήσεις ή μέσω της AXA Ασφαλιστικής, η οποία είναι το διάδοχο σχήμα της πρώην θυγατρικής εταιρείας Alpha Ασφαλιστική Α.Ε. ή μέσω της θυγατρικής εταιρίας Alphalife Ανώνυμος Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής.

iv. Investment Banking/Treasury

Περιλαμβάνει τις χρηματιστηριακές εργασίες, τις συμβουλευτικές και διαμεσολαβητικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κεφαλαιαγορά, καθώς και την επενδυτική τραπεζική που πραγματοποιούνται είτε από την Τράπεζα, είτε από εξειδικευμένες θυγατρικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στο ανωτέρω αντικείμενο (Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ., Alpha Επενδυτικών Συμμετοχών Α.Ε.). Περιλαμβάνει επίσης τη δραστηριότητα του Dealing Room στη διατραπεζική αγορά (FX Swaps, Ομόλογα, Futures, IRS, Διατραπεζικές τοποθετήσεις – Δανεισμούς κ.λπ.).

v. Ν.Α. Ευρώπη

Εντάσσονται οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στο χώρο της Ν.Α. Ευρώπης. Σημειώνεται ότι τόσο το Κατάστημα Βουλγαρίας, όσο και η θυγατρική εταιρία Alpha Bank AD Skopje, δεν εντάσσονται πλέον στα αποτελέσματα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες του τομέα, το δε αποτέλεσμα τους εμφανίζεται στην διακριτή κατηγορία «Κέρδη/Ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες».

vi. Λοιπά

Στον Τομέα αυτό εντάσσονται οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου που το αντικείμενό τους δεν είναι χρηματοοικονομικού χαρακτήρα, καθώς και έσοδα και έξοδα της Τραπέζης που δεν σχετίζονται με τη λειτουργική της δραστηριότητα.

β. Ανάλυση κατά γεωγραφικό τομέα

Ποσά σε εκατ. ευρώ

	1.1 - 31.12.2015		
	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.598,6	333,1	1.931,7
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	279,0	35,7	314,7
Λοιπά έσοδα	10,3	1,3	11,6
Σύνολο εσόδων	**1.887,9**	**370,1**	**2.258,0**
Σύνολο εξόδων (Χωρίς Προγρ. Εθελ)	**(1.004,4)**	**(236,0)**	**(1.240,4)**
Ζημίες απομειώσεως	(2.657,8)	(362,0)	(3.019,8)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος εθελουσίας	(64,3)		(64,3)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(1.838,6)**	**(227,9)**	**(2.066,5)**
Φόρος Εισοδήματος			806,8
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(1.838,6)	**(227,9)**	**(1.259,7)**
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες		(111,8)	(111,8)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**(1.838,6)**	**(339,7)**	**(1.371,5)**
Ενεργητικό	59.112,1	10.184,2	69.296,2

Ποσά σε εκατ. ευρώ

	1.1 - 31.12.2014		
	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.559,6	359,8	1.919,4
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	294,8	39,4	334,2
Λοιπά έσοδα	54,7	40,9	95,6
Σύνολο εσόδων	**1.909,1**	**440,1**	**2.349,2**
Σύνολο εξόδων (Χωρις Προγ. Εθελ)	**(1.099,7)**	**(253,3)**	**(1.353,0)**
Ζημίες απομειώσεως	(1.291,3)	(555,8)	(1.847,1)
Κόστος αποζημίωσης προγράμματος εθελουσίας	(200,8)		(200,8)
Αρνητική υπεραξία εξαγοράς Εμπορικής Τραπέζης	40,3		40,3
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(642,4)**	**(368,9)**	**(1.011,4)**
Φόρος εισοδήματος			696,4
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(642,4)**	**(368,9)**	**(315,0)**
Κέρδη/ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες		(14,8)	(14,8)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**(642,4)**	**(383,9)**	**(329,8)**
Ενεργητικό	60.052,1	12.883,3	72.935,5

41. Διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος έχει θεμελιώσει ένα πλαίσιο διεξοδικής και συνετής διαχειρίσεως των πάσης φύσεως κινδύνων που αντιμετωπίζει πάνω στις βέλτιστες εποπτικές πρακτικές και το οποίο, με βάση την κοινή ευρωπαϊκή νομοθεσία και το ισχύον σύστημα κοινών τραπεζικών κανόνων, αρχών και προτύπων, εξελίσσεται διαρκώς με την πάροδο του χρόνου ώστε να εφαρμόζεται στην καθημερινή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου εντός και εκτός συνόρων, καθιστώντας αποτελεσματική την εταιρική διακυβέρνηση της Τραπέζης.

Βασική επιδίωξη του Ομίλου κατά το 2015 ήταν η διατήρηση των υψηλών προδιαγραφών εσωτερικής διακυβερνήσεως και η συμμόρφωση με τις ρυθμιστικές και εποπτικές διατάξεις διαχειρίσεως κινδύνων ώστε να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη στη διεξαγωγή των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων μέσω της παροχής κατάλληλων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

41.1 Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης ασκεί εποπτεία επί του συνόλου των λειτουργιών του Τομέα Διαχειρίσεως Κινδύνων. Έχει, ορισθεί Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων, η οποία συνεδριάζει σε μηνιαία βάση και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή εισηγείται τη στρατηγική αναλήψεως κινδύνων και διαχειρίσεως κεφαλαίων που ανταποκρίνεται στους επιχειρηματικούς στόχους του Ομίλου και παρακολουθεί, αξιολογεί και ελέγχει την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της εφαρμοζόμενης πολιτικής και της διαδικασίας διαχειρίσεως κινδύνων.

Το πλαίσιο διαχειρίσεως κινδύνων και η αποτελεσματικότητά του επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να είναι εναρμονισμένα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Για την πληρέστερη και αποτελεσματικότερη αναγνώριση και αντιμετώπιση των πάσης φύσεως κινδύνων που αναλαμβάνονται έχουν συσταθεί οι Επιτροπές Διοικήσεως (Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού, Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου και Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου).

Τομέας Διαχειρίσεως Κινδύνων

Ο Γενικός Διευθυντής και Group Chief Risk Officer εποπτεύει τον Τομέα Διαχειρίσεως Κινδύνων του Ομίλου και υποβάλει τακτικές και έκτακτες αναφορές προς τις Επιτροπές Διοικήσεως, την Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων και το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης. Οι αναφορές αυτές καλύπτουν θέματα διαχειρίσεως όλων των ειδών κινδύνων. Ειδικότερα για τον πιστωτικό κίνδυνο καλύπτουν τα ακόλουθα:

- Το προφίλ κινδύνου του χαρτοφυλακίου ανά βαθμίδα κινδύνου
- Τη μετάπτωση μεταξύ βαθμίδων κινδύνων (migration matrix).
- Την εκτίμηση των σχετικών παραμέτρων κινδύνων ανά βαθμίδα κινδύνου, ομάδας πελατών κλπ.
- Τις τάσεις των βασικών κριτηρίων διαβαθμίσεως.

- Τις αλλαγές στη διαδικασία διαβαθμίσεως, στα κριτήρια ή στις επιμέρους παραμέτρους.
- Την συγκέντρωση κινδύνων (ανά είδος κινδύνου, κλάδο, χώρα, εξασφάλιση, χαρτοφυλάκιο κλπ.).

Οργανωτική Δομή

Στον Όμιλο λειτουργούν, υπό την εποπεία του Γενικού Διευθυντού και Group Chief Risk Officer οι κάτωθι Διευθύνσεις Διαχειρίσεως Κινδύνων, οι οποίες έχουν την ευθύνη για την άμεση υλοποίηση του πλαισίου διαχειρίσεως κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων.

- Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων
- Πιστωτικού Κινδύνου Wholesale Banking
  - Διεύθυνση Αναπτύξεως Μεθοδολογιών Πιστωτικού Κινδύνου Wholesale Banking
  - Διεύθυνση Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου Wholesale Banking
- Πιστωτικού Κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής
  - Διεύθυνση Αναπτύξεως Μεθοδολογιών Πιστωτικού Κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής
  - Διεύθυνση Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής
- Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Εσωτερικού
- Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Εξωτερικού
- Λιανικής Πίστεως

Για σκοπούς διαχειρίσεως Πιστωτικού Κινδύνου οι πιστοδοτήσεις διαχωρίζονται σε Wholesale και Retail.

ΤΟΜΕΑΣ WHOLESALE BANKING

Πιστοδοτήσεις Τομέα Wholesale Banking

Οι πιστοδοτήσεις Wholesale Banking εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της πιστοδοτήσεως και του πιστούχου, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

	Χαρτοφυλάκιο	Χαρακτηριστικά
Πιστούχοι αρμοδιότητος Επιχειρηματικών Διευθύσεων Τομέα Wholesale Banking	Μεγάλων Επιχειρήσεων (Corporate)	Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών > Ευρώ 50 εκατ. Περιλαμβάνονται οι πιστοδοτήσεις σε ναυτιλιακές εταιρίες καθώς και πιστούχοι υπό τη διαχείριση της Διευθύνσεως Επενδυτικής Τραπεζικής
	Μεσαίων Επιχειρήσεων (SME)	Ευρώ 2,5 εκατ.< Επιχειρήσεις με Κύκλο Εργασιών < Ευρώ 50εκατ. ή επιχειρήσεις με όριο> Ευρώ 1 εκατ.

1. Έγκριση Πιστωτικού Κινδύνου

Τα όρια των Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking καθορίζονται με βάση τον **Συνολικό Πιστωτικό Κίνδυνο**, ο οποίος ορίζεται ως το σύνολο των διαφόρων μορφών πιστοδοτήσεων του πιστούχου (επιχείρηση ή ομάδα συνδεδεμένων επιχειρήσεων) που δύνανται να εγκριθούν από την Τράπεζα και περιλαμβάνει τα εξής:

- Αιτούμενο ποσό/όριο πιστοδοτήσεως
- Όρια για Κεφάλαιο Κινήσεως
- Όρια για ανάληψη από μη διαθέσιμα ποσά (unclear)
- Όρια για έκδοση Εγγυητικών Επιστολών και άνοιγμα Ενέγγυων Πιστώσεων
- Όρια προεξοφλήσεως επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)
- Όρια προεξοφλήσεως πιστωτικών καρτών
- Όρια για παράγωγες συναλλαγές
- Όρια εταιρικών καρτών
- Δάνεια μέσης και μακράς διάρκειας (τα υφιστάμενα υπόλοιπα δανείων που έχουν πλήρως εκταμιευθεί ή το αρχικά εγκριθέν ποσό του δανείου για περιπτώσεις δανείων που δεν έχουν εκταμιευθεί στο σύνολό τους).
- Χρηματοδοτικές μισθώσεις (το υφιστάμενο υπολειπόμενο κεφάλαιο χρηματοδοτικών μισθώσεων που έχουν πλήρως εκταμιευθεί ή το αρχικά εγκριθέν ποσόν των χρηματοδοτικών μισθώσεων στις περιπτώσεις που αυτό δεν έχει εκταμιευθεί στο σύνολό του).
- Ειδικά όρια ή υπόλοιπα δανείων των βασικών φορέων των επιχειρήσεων (στεγαστικά δάνεια, καταναλωτικά δάνεια, δάνεια αγοράς μετοχών, πιστωτικές κάρτες κ.λπ.).

Εγκριτικά όρια Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking

Διάρθρωση Συμβουλίων:

- Συμβούλιο Πιστοδοτήσεων Διοικήσεως
- Συμβούλια Πιστοδοτήσεων Τομέα Wholesale Banking
  - Υπό τους Γενικούς Διευθυντές
  - Υπό τους Διευθυντές Διευθύνσεων
  - Υπό τους Υποδιευθυντές Διευθύνσεως
  - Συμβούλια Επιχειρηματικών Κέντρων

Ισχύς Πιστωτικών Ορίων:

Η διάρκεια ισχύος των ορίων καθορίζεται από τα αρμόδια Συμβούλια Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking. Βασικός παράγων για τον προσδιορισμό της χρονικής ισχύος των ορίων είναι η διαβάθμιση πιστωτικού κινδύνου, η οποία δεν αποτελεί εν γένει κριτήριο εγκρίσεως ή απορρίψεως του αιτήματος, αλλά τη βάση για τον προσδιορισμό του ύψους και της ποιότητας των εξασφαλίσεων, καθώς και της τιμολογήσεως της χρηματοδοτήσεως. Κατά κανόνα, για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνες Χαμηλού, Μέσου και Αποδεκτού Πιστωτικού Κινδύνου, η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **δωδεκάμηνη**, για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνη Πιστωτικού Κινδύνου Μέτριου - Υπό Παρακολούθηση η διάρκεια ισχύ-

ος των ορίων είναι **εξάμηνη** και για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνες Υψηλού - Πιστωτικού Κινδύνου η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **τρίμηνη**. Παρεκκλίσεις από τον κανόνα επιτρέπονται μόνο μετά από αιτιολογημένη πρόταση των αρμοδίων Επιχειρησιακών Μονάδων και μετά από απόφαση των Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων.

2. Επιμέτρηση Πιστωτικού Κινδύνου και Εσωτερικές Διαβαθμίσεις

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων και η κατάταξή τους σε κατηγορίες πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται μέσω συστημάτων διαβαθμίσεως.

Η ταξινόμηση των πιστούχων του 'Ομιλου με τη χρήση συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασικό εργαλείο για:

- Τη λήψη αποφάσεως από τα αρμόδια Συμβούλια για τη χορήγηση/ανανέωση ορίου πιστοδοτήσεων και την εφαρμογή της κατάλληλης τιμολογιακής πολιτικής (περιθώρια επιτοκίων κ.λπ.).
- Την πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς των πελατών που ανήκουν σε μία ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά.
- Τον έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών πιστοδοτήσεων και την άμεση μεθόδευση των απαραίτητων ενεργειών για την ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ζημίας για την Τράπεζα.
- Την αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου και του αναλαμβανόμενου από αυτές πιστωτικού κινδύνου.

Σκοπός των συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου είναι η εκτίμηση της πιθανότητας μη εκπληρώσεως των υποχρεώσεων των πιστούχων έναντι του Ομίλου.

Τα συστήματα διαβαθμίσεως που από τον Όμιλο είναι το Alpha Bank Rating System (ABRS) και το Moody's Risk Advisor (MRA) στα οποία ενσωματώνονται διαφορετικά μοντέλα (υποδείγματα) διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου.

Όλοι οι υφιστάμενοι και δυνητικοί πελάτες πιστοδοτήσεων της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου αξιολογούνται με βάση το κατάλληλο μοντέλο διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου και εντός των προβλεπόμενων χρονικών περιθωρίων.

Για την εκτίμηση του ενδεχομένου ασυνέπειας των πιστούχων της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου τα μοντέλα διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου αξιολογούν μία σειρά παραμέτρων, οι οποίες μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:

- Χρηματοοικονομική: οικονομική δυνατότητα πιστούχου (δείκτες ρευστότητας, δανειακής επιβαρύνσεως κ.λπ.).
- Συγκριτική θέση πιστούχου στο πλαίσιο του ευρύτερου περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται και κυρίως έναντι των ανταγωνιστριών εταιριών του κλάδου στον οποίο ανήκει.
- Συναλλακτική συμπεριφορά πιστούχου έναντι της Τραπέζης αλλά και έναντι τρίτων (οφειλές σε καθυστέρηση, δυσμενή στοιχεία κ.λπ.).
- Ποιοτικά χαρακτηριστικά πιστούχου (ακεραιότητα και συνέχεια της διοικήσεως, καταλληλότητα παγίων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού κ.λπ.).

Τα υποδείγματα διαβαθμίσεως του πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιούνται σήμερα από τον Όμιλο διαφοροποιούνται αναλόγως:

- Του κύκλου εργασιών των πιστοδοτούμενων επιχειρήσεων.
- Του ύψους του Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου των επιχειρήσεων.
- Των ειδικών χαρακτηριστικών της χρηματοδοτήσεως.
- Των διαθεσίμων στοιχείων για την αξιολόγηση του πιστούχου. Ειδικώς για τα οικονομικά στοιχεία, οι διαφοροποιήσεις σχετίζονται με την κατηγορία των τηρούμενων λογιστικών βιβλίων, τον τύπο των λογιστικών σχεδίων (για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ασφαλιστικές υπηρεσίες κ.λπ.), καθώς και με το αν οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως (Δ.Π.Χ.Π.).

Για κάθε ένα από τα υποδείγματα διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται διαφορετικές παράμετροι, η κάθε μία από τις οποίες συνεισφέρει με συγκεκριμένο τρόπο στη σχετική αξιολόγηση.

Η στατιστική επιβεβαίωση των υποδειγμάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου επανεξετάζεται συνεχώς ώστε να διασφαλίζεται η μέγιστη προβλεπτική τους ικανότητα, σύμφωνα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και το εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο διαχειρίσεως κινδύνων.

Κλίμακα διαβαθμίσεως πιστούχων

Οι πιστούχοι διαβαθμίζονται στις ακόλουθες διαβαθμίσεις πιστωτικού κινδύνου:

ΑΑ, Α+, Α, Α-, ΒΒ+, ΒΒ, ΒΒ-, Β, Β-, ΓΓ+, ΓΓ, ΓΓ-, Γ, Δ, Δ0, Δ1, Δ2, Ε

Για σκοπούς συμπληρώσεως του πίνακα «Ποιοτική Διαβάθμιση των χωρίς Καθυστέρηση και μη Απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών», στην Υψηλή Διαβάθμιση εμπίπτουν οι κλίμακες διαβαθμίσεως ΑΑ, Α+, Α, Α- και ΒΒ+, στη Ικανοποιητική Διαβάθμιση οι κλίμακες διαβαθμίσεως ΒΒ, ΒΒ-, Β, Β-, ΓΓ+ και ΓΓ, και στην Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου) ΓΓ- και υποδεέστερα.

Υπόδειγμα Αξιολογήσεως της Ενδεχόμενης Ζημίας από Πιστοδοτήσεις (Facility Rating)

Στο πλαίσιο ευθυγραμμίσεως με τις ισχύουσες εποπτικές οδηγίες της Βασιλείας ΙΙ και ενισχύσεως των μηχανισμών διαχειρίσεως του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα διαμόρφωσε εξειδικευμένο υπόδειγμα αξιολογήσεως της ενδεχόμενης ζημίας από πιστοδοτήσεις (facility rating), σε περίπτωση αθετήσεως των υποχρεώσεων των πιστούχων.

Το υπόδειγμα λειτουργεί συμπληρωματικά των υφιστάμενων υποδειγμάτων αξιολογήσεως του πιστωτικού κινδύνου (ABRS MRA), διαβαθμίζοντας ξεχωριστά την κάθε πιστοδότηση με βάση τις εξασφαλίσεις της. Οι επί μέρους αξιολογήσεις υφιστάμενων και προτεινόμενων πιστοδοτήσεων σταθμίζονται, αποδίδοντας την τελική διαβάθμιση της ενδεχόμενης ζημίας σε επίπεδο Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου του πιστούχου.

Η Κλίμακα Διαβαθμίσεως Ενδεχόμενης Ζημίας Συναλλαγής (Facility Rating) από την καλύτερη προς τη χειρότερη διαβάθμιση είναι η ακόλουθη: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

3. Μεθοδολογία Αξιολογήσεως Απομειώσεως

Το σύνολο των δανείων προς τους Πελάτες υπό τη διαχείριση μονάδων Τομέα Wholesale Banking έχει οριστεί από την Τράπεζα ότι συμπεριλαμβάνεται στα «ατομικά σημαντικά» δάνεια.

Η Αξιολόγηση Απομειώσεως διενεργείται σε τριμηνιαία βάση με την ακόλουθη διαδικασία:

Η Τράπεζα εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομειώσεως προκειμένου για τον ατομικό έλεγχο αξιολογήσεως απομείωσης. Η διαδικασία προσδιορισμού των δανείων προς απομείωση και της εκτίμησης των προβλέψεών τους περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

1. Εντοπισμό των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν ατομικά και για τα οποία υπάρχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομειώσεως αξίας.
2. Υπολογισμός πρόβλεψης σε ατομική βάση, για τα δάνεια που αναγνωρίστηκαν στο προηγούμενο βήμα, ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού και της λογιστικής αξίας του δανείου.
3. Στις περιπτώσεις που δεν σχηματίστηκε πρόβλεψη κατόπιν της ατομικής αξιολόγησης, τα δάνεια αυτά θα εξετάζονται σε συλλογική βάση για απομείωση, με βάση κάποια κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Για παράδειγμα δημιουργούνται ομάδες δανείων ανά ποσοστό κάλυψης, ημέρες καθυστέρησης, διαβάθμιση, κτλ, όπου και θα εφαρμόζεται ο αντίστοιχος συντελεστής απομειώσεως.

Η ατομική αξιολόγηση απομειώσεων διενεργείται από τον Τομέα του Wholesale Banking και επικυρώνεται από τη Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Εσωτερικού.

Τα σημαντικά δάνεια, ελέγχονται ατομικά εφόσον ικανοποιείται μια από τις παρακάτω συνθήκες:

- Πελάτες στη ζώνη αθετήσεως Δ, Δ0, Δ1, Δ2 και Ε
- Πελάτες στη ζώνη υψηλού κινδύνου με διαβάθμιση ΓΓ- και Γ
- Σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητας του δανειολήπτη.
- Ύπαρξη/Εμφάνιση δυσμενών στοιχείων (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας)
- Έλευση απρόβλεπτων ή ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λ.π.
- Παρεμβάσεις και ενέργειες Εποπτικών αρχών έναντι του πιστούχου (π.χ. ΧΑΑ, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
- Παράβαση συμβατικών εγγράφων ή προϋποθέσεων και όρων πιστοδοτήσεως
- Ανεπιθύμητες αλλαγές στη μετοχική σύνθεση ή στη διοίκηση της επιχειρήσεως ή σοβαρά διοικητικά προβλήματα.
- Σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές που μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζήτησης βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, ή παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λ.π.
- Σημαντική επιδείνωση των βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών του πιστούχου (π.χ. μείωση ιδίων κεφαλαίων λόγω ζημιών, επιβάρυνση του δείκτη καλύψεως υποχρεώσεων κ.λ.π.) καθώς και επί τα χείρω μεταβολή στις εκτιμηθείσες μελλοντικές ταμειακές ροές του πιστούχου.

Συλλογική Αξιολόγηση Απομειώσεως

Σε συλλογική βάση αξιολογούνται:

α. Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση απομειώσεως από την οποία δεν προκύπτει ζημία, και τα οποία αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

β. Τα δάνεια για τα οποία δεν υπάρχουν εναύσματα απομειώσεως αξίας και συνεπώς δεν εξετάζονται ατομικά, τα οποία αξιολογούνται συλλογικά και κατηγοριοποιούνται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Τα χαρακτηριστικά που επιλέγονται σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες παρομοίων δανείων απεικονίζοντας την ικανότητα των οφειλετών να αποπληρώσουν όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των δανείων που αξιολογούνται. Η αξιολόγηση των εν λόγω δανείων για σκοπούς απομείωσης πραγματοποιείται διότι ο εντοπισμός των συγκεκριμένων ενδείξεων ζημιών απομειώσεως μπορεί να οδηγήσει σε καθυστέρηση της αναγνώρισης της ζημιάς απομειώσεως, ενώ έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, είναι κατάλληλη η αναγνώριση ζημίας απομειώσεως για εκείνες τις ζημίες που «πραγματοποιήθηκαν αλλά δεν έχουν δηλωθεί» (Incurred But Not Reported - IBNR).

4. Διαχείριση Υψηλής Συγκεντρώσεως Κινδύνου

Ο Κίνδυνος Συγκεντρώσεως αποτελεί μια ειδική μορφή πιστωτικού κινδύνου που προκύπτει από το μικρό βαθμό διαφοροποιήσεως μεταξύ αντισυμβαλλομένων ή ομίλων αντισυμβαλλομένων, κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, γεωγραφικών περιοχών, προϊόντων ή εξασφαλίσεων.

Ο Όμιλος παρακολουθεί σε τακτή βάση τον κίνδυνο συγκεντρώσεως μέσω ενός πλαισίου αναφορών με αντίστοιχη ενημέρωση της Διοικήσεως και του Διοικητικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο, ο Όμιλος υιοθετεί και εφαρμόζει τις εποπτικές οδηγίες περί των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, ενώ οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του κινδύνου συγκέντρωσης αντισυμβαλλομένων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας εκτιμώνται στα πλαίσια του Πυλώνα 2 της Βασιλείας ΙΙ.

ΤΟΜΕΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

Ως τομέας Λιανικής Τραπεζικής ορίζονται τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από την Τράπεζα και εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες

- Στεγαστικά Δάνεια
- Καταναλωτικά Δάνεια και Πιστωτικές Κάρτες
- Μικρών Επιχειρήσεων και Επαγγελματιών (SB): Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα με Κύκλο Εργασιών έως € 2,5 εκατ. και πιστωτικό όριο έως € 1εκατ.

1. Διαδικασία Εγκρίσεως Δανείων

Ο Όμιλος παρακολουθεί το Συνολικό Πιστωτικό Κίνδυνο πιστούχου (για Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις) ο οποίος ορίζεται ως το άθροισμα των ανακυκλούμενων ορίων του πιστούχου, των υπολοίπων των εφάπαξ πιστοδοτήσεων και ειδικά για τις Μικρές Επιχειρήσεις, το ύψος των εγκεκριμένων χρηματοδοτήσεων προς τους φορείς των επιχειρήσεων. Επιπλέον, συνυπολογίζονται και πιστοδοτήσεις όπου ο πιστούχος είναι εγγυητής ή συνοφειλέτης.

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει και εφαρμόζει ένα αυστηρό πλαίσιο ασκήσεως πιστωτικής πολιτικής (λαμβάνοντας υπόψη το νομοθετικό και εποπτικό/ρυθμιστικό πλαίσιο), στο οποίο στηρίζονται οι διαδικασίες πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου. Παράλληλα, έχει διαμορφώσει και θέσει σε ισχύ ένα σύστημα βασικών αρχών, διαδικασιών και κανόνων εσωτερικής λειτουργίας που διέπει τις πιστοδοτήσεις της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου και διασφαλίζει την ομαλή και ασφαλή διαχείριση του αναλαμβανόμενου κινδύνου.

Οι κυριότερες αρχές και κανόνες που διέπουν τη λειτουργία των πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής είναι οι εξής:

- Χρηστή διαχείριση πιστοδοτήσεων.
- Ορθή επιλογή πελατών, βάσει συγκεκριμένων πιστωτικών κριτηρίων.
- Συσχετισμός κινδύνων και αποδοτικότητας με αντίστοιχη διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής, κάλυψη πιστοδοτήσεων με εξασφαλίσεις συνεκτιμώντας και το βαθμό πιστωτικού κινδύνου.
- Παρακολούθηση και Διαχείριση του Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου, δηλαδή του συνόλου των κινδύνων που απορρέουν από τις κάθε μορφής πιστοδοτήσεις της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου.

Η άσκηση της πιστοδοτικής πολιτικής προϋποθέτει την τήρηση πιστωτικών κριτηρίων, τα οποία συντελούν στην απόκτηση και διατήρηση υγιούς χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων, καθώς και στη δυναμική και ασφαλή τοποθέτηση των κεφαλαίων του Όμιλου. Ο Όμιλος, προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή τήρηση της πιστωτικής πολιτικής από τις εγκριτικές μονάδες, έχει προχωρήσει στην υιοθέτηση μηχανισμών πιστωτικών ελέγχων (Credit Control), οι οποίοι διενεργούνται σε μηνιαία βάση και αποσκοπούν στην επιβεβαίωση της τηρήσεως των πιστωτικών κριτηρίων.

Συγκεκριμένα:

ΙΔΙΩΤΕΣ

Η εγκριτική διαδικασία των πιστοδοτήσεων προς Ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα με εισοδήματα που προέρχονται από μισθωτές υπηρεσίες, συντάξεις ή άλλες πηγές που δεν σχετίζονται με επιχειρηματική δραστηριότητα) πραγματοποιείται με βάση την κατάταξη των πιστούχων σε ομάδες κινδύνου (risk groups), οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο αναλαμβανόμενου κινδύνου. Το επίπεδο του αναλαμβανόμενου από την Τράπεζα κινδύνου προσαρμόζεται, όπως οι συνθήκες το απαιτούν, αναλόγως της πιστωτικής πολιτικής της.

Η αξιολόγηση αιτημάτων πιστοδοτήσεων Ιδιωτών βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Στην αξιολόγηση πιθανότητας απάτης σε επίπεδο αιτήσεως (Application Fraud Detection).
- Στην αξιολόγηση επιθυμίας αποπληρωμής (Willingness to pay).
- Στην αξιολόγηση ικανότητας αποπληρωμής (Ability to pay).
- Στην αξιολόγηση του κινδύνου εξασφαλίσεων (Collateral risk).

ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ως Μικρές Επιχειρήσεις ορίζονται οι κάτωθι:

- Ατομικές Επιχειρήσεις με επιχειρηματικό όριο έως € 1 εκατ. και με ετήσιο κύκλο εργασιών έως € 2,5 εκατ.
- Ελεύθεροι Επαγγελματίες με επιχειρηματικό όριο έως € 1 εκατ.
- Νομικά Πρόσωπα (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε.) με επιχειρηματικό όριο έως € 1 εκατ. και ετήσιο κύκλο εργασιών έως € 2,5 εκατ.

Η πιστοληπτική ικανότητα των Μικρών Επιχειρήσεων αρμοδιότητας Retail Banking σχετίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό με την πιστοληπτική ικανότητα των φορέων/αρμοδίων στην επιχείρηση και αντίστροφα. Συνεπώς η αξιολόγηση των αιτημάτων αυτής της κατηγορίας βασίζεται σε δύο διαστάσεις:

- Στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των φορέων ή διαχειριστών της επιχειρήσεως.
- Στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχειρήσεως.

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των φορέων ή

διαχειριστών μίας επιχειρήσεως βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Στην αξιολόγηση της επιθυμίας αποπληρωμής (willingness to pay).
- Στην αξιολόγηση της ικανότητας αποπληρωμής (ability to pay).

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχειρήσεως βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Αξιολόγηση πιθανότητας απάτης σε επίπεδο αιτήσεως (Application fraud detection).
- Αξιολόγηση δημογραφικών στοιχείων (Demographics).
- Αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων (Financials).
- Αξιολόγηση στοιχείων συμπεριφοράς (Behaviour).
- Αξιολόγηση στοιχείων Τειρεσίας Α.Ε.(Credit Bureau).
- Αξιολόγηση ποιοτικών στοιχείων.
- Αξιολόγηση κινδύνου εξασφαλίσεων (Collateral risk).

2. Συστήματα Διαβαθμίσεως

Βασική συνιστώσα στη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής αποτελούν τα υποδείγματα διαβαθμίσεως, που έχουν αναπτυχθεί και χρησιμοποιούνται σε όλες τις φάσεις του Πιστωτικού Κύκλου, τόσο στην Τράπεζα όσο και στις εταιρίες του Ομίλου. Τα εν λόγω υποδείγματα τμηματοποιούν τον πληθυσμό σε ομοειδής ομάδες κινδύνου (pools) και διακρίνονται σε:

- Μοντέλα συμπεριφορικά (Behaviour Models) τα οποία αξιολογούν τη συμπεριφορά του πελάτη και προβλέπουν την πιθανότητα αθέτησης στους επόμενους μήνες.
- Μοντέλα βάσει στοιχείων αιτήσεως (Application Credit Scoring Models). Τα εν λόγω μοντέλα αξιολογούν στοιχεία αιτήσεως, κυρίως δημογραφικά, και προβλέπουν την πιθανότητα αθετήσεως στους επόμενους μήνες.
- Μοντέλα εκτιμήσεως των εποπτικών παραμέτρων, σύμφωνα με το πλαίσιο της Βασιλείας ΙΙ, με τη Μέθοδο Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (IRB compliant models).

Τα εν λόγω υποδείγματα και οι εκτιμήσεις αθετήσεως ζημίας που απορρέει από αυτά, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη διαχείριση κινδύνου και στη λήψη αποφάσεων στις λειτουργίες της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου. Οι τομείς στους οποίους γίνεται χρήση των υποδειγμάτων είναι οι εξής:

- Στη λήψη αποφάσεων για τη χορήγηση/ανανέωση ορίου πιστοδοτήσεων
- Στις απομειώσεις της αξίας των απαιτήσεων (impairment tests)
- Στη πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς των πελατών που ανήκουν σε μία ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά.
- Στον εγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών λογαριασμών και την άμεση μεθόδευση των απαραίτητων ενεργειών για την ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ζημίας για τον Όμιλο.
- Στην αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου και του αναλαμβανόμενου από αυτή πιστωτικού κινδύνου.

Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη ποικίλουν αναλόγως του τύπου του μοντέλου και της κατηγορίας προϊόντος που αυτό αξιολογεί. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής:

- Προσωπικά / Δημογραφικά στοιχεία, όπως η ηλικία του πελάτη, το επάγγελμα, η οικογενειακή του κατάσταση, η κατάσταση κατοικίας
- Χαρακτηριστικά του δανείου όπως το προϊόν που αιτείται, η διάρκεια του προϊόντος, το αιτούμενο ποσό, ο σκοπός χρηματοδοτήσεως
- Στοιχεία συμπεριφοράς του δανείου το τελευταίο διάστημα, όπως οι πληρωμές το τελευταίο διάστημα, η μέγιστη καθυστέρηση, το υπόλοιπο ως προς το όριο, ο τύπος συναλλαγής
- Οικονομικά στοιχεία όπως η μεταβολή των πωλήσεων, ο τραπεζικός δανεισμός σε σχέση με τις πωλήσεις,
- Ποιοτικά στοιχεία όπως εμπειρία, έδρα επιχειρήσεως, προσωπική περιουσία.

Τα υποδείγματα επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται ετησίως και υπόκεινται σε διαρκή ποιοτικό έλεγχο ώστε να διασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή η προβλεπτική τους ικανότητα.

Επίσης διενεργούνται, σε συστηματική βάση, ασκήσεις προσομοιώσεως καταστάσεων κρίσεως όπου διερευνάται η ενδεχόμενη επίπτωση στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου λόγω δυσμενών εξελίξεων τόσο στη συναλλακτική συμπεριφορά των πιστούχων, όσο και στο ευρύτερο χρηματοοικονομικό περιβάλλον.

3. Μεθοδολογία Αξιολογήσεως Απομειώσεως

Η διαδικασία προσδιορισμού των δανείων προς απομείωση και της εκτιμήσεως των προβλέψεών τους περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

1. Εντοπισμός των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν σε εξατομικευμένη βάση.
2. Υπολογισμός προβλέψεως σε εξατομικευμένη βάση των δανείων που αναγνωρίστηκαν βάσει του προηγούμενου βήματος (1).
3. Εντοπισμός των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν σε συλλογική βάση, συμπεριλαμβανόμενων των πιστοδοτήσεων για τις οποίες δεν προκύπτει ζημία κατά τον εξατομικευμένο έλεγχο απομειώσεως.
4. Υπολογισμός προβλέψεως σε συλλογική βάση των δανείων που εντοπίστηκαν στο προηγούμενο βήμα (3).

Για σκοπούς προβλέψεων σε συλλογικό επίπεδο, τα δάνεια κατατάσσονται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου. Τα χαρακτηριστικά που επιλέγονται είναι σχετικά με

την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων δανείων δείχνοντας την ικανότητα των οφειλετών να αποπληρώσουν όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των στοιχείων που αξιολογούνται.

Το Ποσοστό Απομειώσεως υπολογίζεται με βάση τα χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου της ομάδας και του χαρτοφυλακίου στην οποία ανήκει ο πιστούχος ή η πιστοδότηση. Για τον προσδιορισμό τους χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι.

Ατομική Αξιολόγηση - Ειδικά Εναύσματα Απομειώσεως ανά Χαρτοφυλάκιο (Trigger Events)

Για τα χαρτοφυλάκια αρμοδιότητας του Τομέα Λιανικής Τραπεζικής εξετάζονται μεμονωμένα λογαριασμοί πιστούχων ανά χαρτοφυλάκιο εφόσον ισχύει κάποιο από τα εναύσματα απομειώσεως (trigger events) που αναφέρονται στη συνέχεια και πληρούν τα κάτωθι όρια:

- Καταναλωτικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Καταναλωτικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των € 500 χιλ.
- Στεγαστικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Στεγαστικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των € 2 εκατ.
- Επιχειρηματικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Επιχειρηματικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των € 850 χιλ.

Τα ως άνω όρια δύνανται να διαφοροποιούνατι ανά χώρα σύμφωνα με το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά του χαρτοφυλακίου.

3.1.1. Εναύσματα Απομειώσεως για Φυσικά Πρόσωπα

1. Πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών
2. Πελάτες με οφειλές σε προσωρινή καθυστέρηση 30-89 ημέρες
3. Πελάτες με οφειλές σε ρύθμιση
4. Πελάτες σε ανεργία
5. Αποθανόντες
6. Έλευση απρόβλεπτων, ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
7. Πελάτες που κατά κύριο λόγο είναι Ελεύθεροι Επαγγελματίες ή έχουν Ατομικές επιχειρήσεις και λόγω συνταξιοδοτήσεώς τους πραγματοποιείται παύση εργασιών.
8. Πελάτες που κατά κύριο λόγο είναι Ελεύθεροι Επαγγελματίες ή έχουν Ατομικές επιχειρήσεις και υπάρχει σημαντική επιδείνωση των οικονομικών τους δεδομένων, είτε λόγω κακής διαχειρίσεως, είτε λόγω κακής φήμης, είτε λόγω παύσεως σημαντικών συνεργασιών, είτε λόγω επιδεινώσεως στον κλάδο όπου δραστηριοποιούνται.
9. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους έχουν αιτηθεί υπαγωγή στο άρθρο 99.
10. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους εμφανίζουν στην Όμιλος ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών (διαβάθμιση Δ, Δ0 ή Δ1 ή Δ2 ή Ε) ή εμφανίζουν διαβάθμιση ΓΓ- ή Γ.
11. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους εμφανίζουν δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
12. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και υπάρχουν παρεμβάσεις και ενέργειες κανονιστικών αρχών έναντι των εταιριών τους (π.χ. Χ.Α.Α., Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
13. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και στις επιχειρήσεις τους παρατηρούνται σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές, οι οποίες μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζητήσεως βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.
14. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους δραστηριοποιούνται σε κλάδους όπου παρατηρείται σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου (λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με τη σημαντικότερη επιδείνωση σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κατάταξη της επικινδυνότητας των κλάδων του Risk Analyst).
15. Πελάτες με απομείωση στον προηγούμενο έλεγχο, για τους οποίους δεν ισχύει κάποιο από τα ανωτέρω κριτήρια.
16. Πελάτες με δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).

3.1.2 Εναύσματα Απομειώσεως για Νομικά Πρόσωπα

1. Πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών ή με διαβάθμιση Δ, Δ0, Δ1, Δ2 και Ε.
2. Πελάτες με οφειλές σε προσωρινή καθυστέρηση 30-89 ημέρες.
3. Πελάτες με διαβάθμιση ΓΓ- και Γ.
4. Σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητας του πιστούχου (λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με τη σημαντικότερη επιδείνωση σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κατάταξη της επικινδυνότητας των κλάδων του Risk Analyst).
5. Πελάτες με απομείωση στον προηγούμενο έλεγχο, για τους οποίους δεν ισχύει κάποιο από τα ανωτέρω κριτήρια.
6. Δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
7. Έλευση απρόβλεπτων, ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
8. Παρεμβάσεις και ενέργειες κανονιστικών αρχών έναντι του δανειολήπτη (π.χ. Χ.Α.Α., Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).

9. Παράβαση συμβατικών ή πιστοδοτικών όρων και προϋποθέσεων.
10. Ανεπιθύμητες αλλαγές στη μετοχική σύνθεση ή στη διοίκηση της επιχειρήσεως ή σοβαρά διοικητικά προβλήματα.
11. Σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές που μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζητήσεως βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.

3.2. Συλλογική αξιολόγηση

Τα εναύσματα απομειώσεως για τις πιστοδοτήσεις Λιανικής Τραπεζικής για τις οποίες οι προβλέψεις υπολογίζονται σε συλλογική βάση είναι τα κάτωθι:

- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες με ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής (unlikeness to pay).
- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση από 30 έως 89 ημέρες.
- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.
- Λογαριασμοί πιστούχων που εμφανίζουν οικονομική δυσκολία και των οποίων έχουν τροποποιηθεί οι συμβατικοί όροι (forborne exposures).
- Λογαριασμοί με μερική διαγραφή οφειλών

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

1. Εξασφαλίσεις

Η λήψη εξασφαλίσεων λειτουργεί ως αντιστάθμισμα έναντι του πιστωτικού κινδύνου που μπορεί να προκύψει από την ενδεχόμενη αδυναμία του πιστούχου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Ως εξασφαλίσεις πιστοδοτήσεων νοούνται τα πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα, τα οποία τίθενται στη διάθεση του Ομίλου είτε από τους πιστούχους είτε από τρίτα πρόσωπα, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως συμπληρωματικές πηγές ρευστοποίησεως των σχετικών απαιτήσεων.

Οι εξασφαλίσεις κατατάσσονται σε δύο γενικές κατηγορίες: Ενοχικές και Εμπράγματες εξασφαλίσεις.

2. Ενοχικές εξασφαλίσεις

Οι ενοχικές εξασφαλίσεις αποτελούν το πλαίσιο των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που συνήθως περιλαμβάνονται/περιγράφονται σε ειδικά συμβατικά έγγραφα, μέσω των οποίων δημιουργούνται δεσμεύσεις στον οφειλέτη ή σε τρίτα πρόσωπα (φυσικά ή νομικά), που υποκαθιστούν τον οφειλέτη σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του τελευταίου, για καταβολή της οφειλής και αντίστοιχα δικαιώματα στον δανειστή για τη διεκδίκησή τους.

Βασική μορφή ενοχικής εξασφαλίσεως, που χρησιμοποιείται στις τραπεζικές πιστοδοτήσεις αποτελεί η Εγγύηση.

3. Εμπράγματες εξασφαλίσεις

Με την εμπράγματη εξασφάλιση παρέχεται στον Όμιλο δικαίωμα επί περιουσιακού στοιχείου, (κινητού ή ακινήτου), που ανήκει στην κυριότητα του πιστούχου ή του εγγυητή, με σκοπό την κατά προτεραιότητα ικανοποίηση των απαιτήσεών του από το προϊόν εκποιήσεως του περιουσιακού στοιχείου.

Οι εμπράγματες εξασφαλίσεις διακρίνονται σε υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών που εγγράφονται επί ακινήτων, καθώς και σε ενέχυρα που συστήνονται επί κινητών «πραγμάτων» (π.χ. εμπορεύματα, επιταγές, συναλλαγματικές) ή επί απαιτήσεων και δικαιωμάτων.

Για την καλύτερη διασφάλιση των πιστοδοτήσεων, λαμβάνεται η ασφαλιστική κάλυψη των ενυπόθηκων και κατά περίπτωση των ενεχυριαζόμενων εξασφαλίσεων και η εκχώρηση της ασφαλιστικής αποζημιώσεως στην Τράπεζα.

3.1. Υποθήκη – Προσημείωση Υποθήκης

Η υποθήκη εγγράφεται επί ακινήτων που μπορούν να εκποιηθούν, όπως ειδικότερα αναφέρεται κατωτέρω:

- Κατοικίες
- Εμπορικά Ακίνητα
- Βιομηχανοστάσια
- Οικόπεδα (άρτια και οικοδομίσιμα)
- Μεταλλεία
- Πλοία ή αεροσκάφη και κινητήρες, ανεξαρτήτως του εάν είναι κινητά.
- Μηχανικές ή άλλες εγκαταστάσεις (μηχανολογικές, μηχανικές, ηλεκτρολογικές, κ.λπ.), εάν είναι μονίμως και σταθερά συνδεδεμένες (εμπεπηγμένες) με το ενυπόθηκο ακίνητο.

Περιοδικότητα αποτιμήσεως ενυπόθηκων ακινήτων

Σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική του Ομίλου η ύπαρξη και η αξία των εξασφαλίσεων παρακολουθείται στενά. Η συχνότητα των εκτιμήσεων συνήθως δεν υπερβαίνει το έτος.

- Οι επανεκτιμήσεις ακινήτων πραγματοποιούνται από πιστοποιημένους εκτιμητές μέσω:
- Στατιστικών Δεικτών (όπως ο PropIndex) που διαθέτει η Εταιρία, ανάλογα με τον τύπο ακινήτου.
- Εξουσιοδοτημένων μηχανικών της Εταιρίας, μετά από επίσκεψή τους στο ακίνητο που χρησιμοποιείται ως κάλυμμα ή μέσω desktop εκτιμήσεως.

3.2. Ενέχυρο

Είναι το εμπράγματο δικαίωμα σε κινητή αξία, που παρέχει στον ενεχυρούχο δανειστή την εξουσία να ικανοποιηθεί κατά προτεραιότητα από την εκποίηση αυτής.

Ενέχυρο μπορεί να συσταθεί επί κινητών πραγμάτων ή δικαιωμάτων που δεν έχουν εξαιρεθεί ή απαγορευθεί από τις συναλλαγές και είναι δεκτικά εκποιήσεως, όπως ενδεικτικά αναφέρονται κατωτέρω:

- Πρώτες ύλες, προϊόντα ή εμπορεύματα
- Μηχανήματα
- Φορτωτικές
- Συναλλαγματικές

- Επιταγές
- Χρεόγραφα
- Καταθέσεις
- Κάθε φύσεως απαιτήσεις που δύνανται να ενεχυριασθούν.

Περιοδικότητα αποτιμήσεως ενεχύρων

Ανάλογα με το δικαίωμα ή περιουσιακό στοιχείο επί του οποίου δύναται να συσταθεί το ενέχυρο η περιοδικότητα της αποτιμήσεως μπορεί να κυμαίνεται από μήνα έως έτος.

4. Διασφαλιστική Αξία

Ο Όμιλος υπολογίζει την αξία των καλυμμάτων βασιζόμενη στο δυνητικό έσοδο που αυτά θα αποφέρουν στην περίπτωση της ρευστοποιήσεώς τους. Η εκτίμηση αυτή αποτελεί τη διασφαλιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται για εξασφάλιση των πιστοδοτήσεων.

Για τον υπολογισμό της λαμβάνονται υπ' όψιν:

- Η ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων.
- Η εμπορική/αγοραία αξία τους.
- Ο βαθμός δυσκολίας ρευστοποιήσεως.
- Ο χρόνος που απαιτείται για τη ρευστοποίηση.
- Το απαιτούμενο κόστος ρευστοποιήσεως.
- Τα υφιστάμενα βάρη επί ακινήτων (προσημειώσεις, υποθήκες, κατασχέσεις).
- Οι τυχόν προνομιακές απαιτήσεις που μπορεί να προκύψουν κατά την εκποίηση επιχειρηματικών περιουσιακών στοιχείων (απαιτήσεις Δημοσίου, Ι.Κ.Α., εργαζομένων).

Οι πιο πάνω παράμετροι συνυπολογίζονται για τη διαμόρφωση συντελεστών διασφαλιστικής αξίας για κάθε είδος εξασφαλίσεως, οι οποίοι εκφράζονται ως ποσοστό επί της αγοραίας, της ονομαστικής ή της σταθμισμένης αξίας τους, αναλόγως του είδους της εξασφαλίσεως.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Η διατήρηση ενός υγιούς δανειακού χαρτοφυλακίου προϋποθέτει τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των πιστούχων, προκειμένου να είναι εφικτή η έγκαιρη διάγνωση μελλοντικών προβλημάτων ρευστότητας που θα επηρεάσουν την ομαλή αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους στον Όμιλο.

Τα πιστωτικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται συνήθως από τον Όμιλο για τη διαχείριση προβλημάτων ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι πιστούχοι στην αποπληρωμή των οφειλών τους είναι οι ρυθμίσεις των χρηματοδοτήσεων μέσω της επαναδιαπραγματεύσεως των αρχικών όρων της δανειακής συμβάσεως.

Με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 42/30.05.2014 της Τραπέζης της Ελλάδος καθώς και με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 47/09.02.2015, η οποία αποτελεί Τροποποίηση της προαναφερθείσας Πράξης 42, προσδιορίσθηκε το πλαίσιο των εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση από τα πιστωτικά ιδρύματα των πιστοδοτήσεων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων πιστοδοτήσεων, παράλληλα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το Νόμο 4261/2014, τον Κανονισμό (Ε.Ε.) αριθ. 575/2013 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών αποφάσεις της Τραπέζης της Ελλάδος.

Επίσης με βάση τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, ο Όμιλος αναλαμβάνει τις προκύπτουσες εποπτικές υποχρεώσεις σχετικά με τις ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις.

Οι Ρυθμίσεις οφειλών προτείνονται σε συνεργάσιμους και βιώσιμους δανειολήπτες υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι μακροπρόθεσμα αποτελεσματικές και βιώσιμες, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις αιτίες που οδήγησαν στην εμφάνιση οικονομικών δυσκολιών (financial difficulty) όσο και τη δυνατότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη.

Ρύθμιση υφιστάμενης δανειακής συμβάσεως μπορεί να πραγματοποιείται α) κατόπιν αιτήματος του πελάτη, β) βάσει του πλαισίου που ορίζει η Διαδικασία Επιλύσεως Καθυστερήσεων του Κώδικα Δεοντολογίας των τραπεζών που εξέδωσε η Τράπεζα της Ελλάδος (Ν.4224/2013).

Εκτός των ρυθμίσεων υφιστάμενων οφειλών που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία του Ομίλου και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές των Πράξεων Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος (αριθ. 42/30.5.14 & 47/09.02.2015) και της Διαδικασίας Επιλύσεως Καθυστερήσεων (Δ.Ε.Κ.) του Κώδικα Δεοντολογίας των Τραπεζών (Ν.4224/2013), υπάρχουν και οι διαδικασίες «ρυθμίσεως» των οφειλών Λιανικής Τραπεζικής που υπαγορεύονται από σχετικούς νόμους του Κράτους.

Η ύπαρξη ευνοϊκότερων όρων επαναδιαπραγματεύσεως και τροποποιήσεως των όρων της συνεργασίας με τον πιστούχο (concession) σε οικονομική δυσχέρεια, ορίζονται σε σχέση με:

- τους αντίστοιχους όρους που ισχύουν και εφαρμόζονται σε πιστούχους οι οποίοι δεν αντιμετωπίζουν οικονομική δυσχέρεια.
- τους αντίστοιχους όρους που ισχύουν στην αγορά για πιστούχους με τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Σε συνέχεια της Πράξεως Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) 42 / 30.05.2014, «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων» της Τραπέζης της Ελλάδος – όπως στη συνέχεια τροποποιήθηκε από την Πράξη 47 / 9.2.2015, ο Όμιλος έχει προβεί σε σειρά ενεργειών προκειμένου να εναρμονιστεί με τις εποπτικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις που απορρέουν από την ανωτέρω Πράξη. Οι εν λόγω αλλαγές καλύπτουν τις εξής διακριτές ενότητες:

- Προσαρμογή των Πληροφοριακών Συστημάτων του Ομίλου.
- Τροποποιήσεις υφιστάμενων διαδικασιών, π.χ. παραμετρο-

ποίηση των νέων τύπων ρυθμίσεων σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις ΠΕΕ 42 / 47.

- Δημιουργία δομών δεδομένων (Data Marts) που στοχεύουν:
  - στην αυτοματοποίηση των διαδικασιών παραγωγής εσωτερικών (Risk Management) και εξωτερικών (Εποπτικών) αναφορών
  - στη διενέργεια αναλύσεων επί του χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και
  - στην παραγωγή αναφορών Διοικητικής Πληροφόρησης (MIS).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος έχει προβεί στην καθιέρωση ανεξάρτητης λειτουργίας διαχείρισης των προβληματικών δανείων (Troubled Asset Committee) μέσω των διοικητικών οργάνων που αντιπροσωπεύονται από τις Επιτροπές Αξιολογήσεως Αναγγελιών Πελατών και Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση καθώς και τα Συμβούλια Καθυστερήσεων.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

1. Απόσβεση Επισφαλών Απαιτήσεων

Ως απόσβεση **(write off)** ορίζεται η λογιστική διαγραφή μίας οφειλής η οποία δεν συνεπάγεται την παραίτηση από την αξιώσιμη απαίτηση έναντι των πιστούχων και συνεπώς η οφειλή δύναται να καταστεί αναβιώσιμη.

Προϋπόθεση για την υποβολή προτάσεων στην αρμόδια επιτροπή για απόσβεση μέρους ή του συνόλου των απαιτήσεων είναι να έχουν διενεργηθεί τα εξής:

- καταγγελία των οικείων συμβάσεων των πελατών.
- εκκίνηση νομικών και εκτελεστικών διαδικασιών όπως προβλέπεται από το κατά τόπους θεσμικό πλαίσιο, καθ' όλων των ενεχομένων (εγγυητές/συνοφειλέτες) και κατά των όποιων περιουσιακών τους στοιχείων τυχόν δεν είναι βεβαρημένα υπέρ της Τραπέζης και των εταιρειών του Ομίλου.
- προσδιορισμος θεσμικά της πιθανής ζημίας της Τραπέζης και των εταιρειών του Ομίλου (μετά τυχόν προνομιακές απαιτήσεις τρίτων) μέσω επίσημου πίνακα κατατάξεως από πλειστηριασμό ή επίσημη διαδικασία αναδιοργανώσεως/πτωχεύσεως.

Της απόσβεσης μίας οφειλής έχει προηγηθεί η αναγνώριση ισόποσης Πρόβλεψης Απομειώσεως τουλάχιστον κατά το προηγούμενο, από την πρόταση, τρίμηνο.

2. Διαγραφή Οφειλής

Ως διαγραφή (**write down**) ορίζεται η οριστική διαγραφή μίας οφειλής ως αποτέλεσμα αποφάσεως ή συμφωνίας (δικαστική απόφαση, συμβατική συμφωνία, κ.λπ.) νομικά δεσμευτικού χαρακτήρα η οποία δεν είναι περαιτέρω διεκδικήσιμη και συνεπώς θεωρείται οριστικά μη αναβιώσιμη, συνεπάγεται δε την οριστική και αμετάκλητη παραίτηση του Ομίλου από τη διεκδίκηση της διαγραφείσας απαιτήσεως εκτός αν (σε περίπτωση ρυθμίσεως) διαπιστωθεί μη τήρηση όρων που τέθηκαν κατά την ανωτέρω απόφαση ή συμφωνία.

Συνολική Αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

2015

Κατά τα προβλεπόμενα από τη Σύμβαση Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, στο τρίτο τρίμηνο του 2015, διενεργήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό- EEM (Single Supervisory Mechanism - SSM) συνολική αξιολόγηση («ΣΑ») των τεσσάρων ελληνικών συστημικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Η ΣΑ περιέλαβε δύο σκέλη, αφενός την αξιολόγηση της ποιότητας στοιχείων ενεργητικού – AQR (Asset Quality Review), αφετέρου την άσκηση προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων (Stress Test).

Ειδικότερα το AQR αποτέλεσε, όπως και το 2014, μια εποπτική άσκηση η οποία βασίστηκε σε μια ενιαία τυποποιημένη διαδικασία που ακολούθησε η ΕΚΤ για την αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου δανείων στην Ελλάδα με ημερομηνία αναφοράς την 30.6.2015. Το αποτέλεσμα του AQR ανήλθε σε € 1,7 δισ. προ φόρου εισοδήματος, και αναλύεται ως εξής:

- € 531 εκατ. από την ατομική αξιολόγηση ενός δείγματος δανείων
- € 903 εκατ. από την συλλογική αξιολόγηση δανείων, εκ των οποίων € 816 εκατ. στεγαστικά
- € 290 εκατ. από την αναγωγή του αποτελέσματος της ατομικής αξιολόγησης στο συνολικό χαρτοφυλάκιο και
- € 22 εκατ. για επιπρόσθετες μεταβολές στις αποτιμήσεις παραγώγων σχετικά με τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποίησε ο Όμιλος τα αποτελέσματα του AQR δεν σχετίζονται με λογιστικά σφάλματα, ούτε οδήγησαν σε αλλαγή των λογιστικών αρχών που ακολουθούνται για την αναγνώριση ζημιών απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, όπως αυτές περιγράφονται στη σημείωση 1.14

Στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης της μεθοδολογίας και των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται κατά τον έλεγχο απομείωσης του χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων, ο Όμιλος αξιολόγησε την μεθοδολογία και τα αποτελεσμάτα του AQR προσαρμόζοντας όπου απαιτείται τις σχετικές παραμέτρους που εφαρμόζει, συνεκτιμώντας τις συνθήκες που επικρατούν σε κάθε χρονική περίοδο.

Κατά συνέπεια στον υπολογισμό της απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις πελατών, ο Όμιλος θεωρεί ότι έχει καλύψει συνολικά τα ευρήματα του AQR.

Ο Όμιλος εκτιμά ότι δεν είναι δυνατός ο ακριβής ποσοτικός προσδιορισμός της επίπτωσης στις ζημίες απομείωσης που οφείλεται σε τροποποίηση επιμέρους παραμέτρων και εκτιμήσεων που αποδίδονται στο AQR.

Τέλος, στο πλαίσιο του Μνημονίου για την Οικονομική και Χρηματοοικονομική Σταθερότητα, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της Σερβίας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, δι-

ενεργήθηκε διαγνωστικός έλεγχος του ισολογισμού των τραπεζών που δραστηριοποιούνται στη Σερβία. Ο έλεγχος αποτέλεσε μια εποπτική άσκηση η οποία βασίζεται σε ενιαία τυποποιημένη διαδικασία και πραγματοποιήθηκε με κοινή μεθοδολογία για όλες τις συμμετέχουσες τράπεζες. Τα αποτελέσματα της άσκησης ανακοινώθηκαν στις 29 Ιανουαρίου 2016.

2014

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) στα πλαίσια της ανάληψης των εποπτικών καθηκόντων της που έγινε το Νοέμβριο του 2014 πραγματοποίησε την πρώτη υπό την εποπτεία της συνολική αξιολόγηση του τραπεζικού συστήματος, η οποία ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2014. Η συνολική αξιολόγηση περιελάμβανε τα εξής στάδια: α) αξιολόγηση των κινδύνων για σκοπούς εποπτείας β) έλεγχο ποιότητος στοιχείων ενεργητικού (AQR) γ) άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ).

Το AQR ειδικότερα αποτέλεσε μία άσκηση εποπτείας, η οποία βασίστηκε σε μία ενιαία τυποποιημένη διαδικασία που ακολούθησε η ΕΚΤ. Το αποτέλεσμα του AQR για τον Όμιλο ήταν συνολικά € 1,1 δισ. προ φόρου εισοδήματος. Το AQR αποτέλεσε μία συντηρητική αξιολόγηση στα στοιχεία της Τραπέζης και των θυγατρικών της εταιριών στην Ρουμανία και στην Κύπρο με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2013 και η Διοίκηση αφού μελέτησε σε βάθος τα αποτελέσματα της άσκησης και την μέθοδο υπολογισμού που ακολούθησε η ΕΚΤ εκτιμά ότι έχει καλύψει συνολικά τα ευρήματα του AQR.

ΟΡΙΣΜΟΙ:

Παρατίθενται οι ακόλουθοι ορισμοί βάσει των οποίων συμπληρώθηκαν οι Πίνακες που ακολουθούν:

Ο Δημόσιος Τομέας περιλαμβάνει πιστοδοτήσεις προς:

- Την Κεντρική κυβέρνηση (όλα τα τμήματα ή τα υπουργεία και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα)
- Τις Τοπικές Αρχές
- Τις εταιρίες που ελέγχονται και πλήρως ή εν μέρει ανήκουν στο κράτος
- Τις συνδεδεμένες με το κράτος εταιρίες

Δάνεια σε Καθυστέρηση (Past Due Loans)

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι σε καθυστέρηση εάν η οφειλή του αντισυμβαλλόμενου βρίσκεται σε καθυστέρηση πάνω από μια μέρα.

Μη εξυπηρετούμενες Πιστοδοτήσεις (Non Performing Exposures)

Μία πιστοδότηση θεωρείται μη εξυπηρετούμενη εάν ισχύει μια εκ των κάτωθι προϋποθέσεων:

- Είναι σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών
- Είναι σε στάδιο δικαστικών ενεργειών
- Εμφανίζει ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (Unlikely to Pay).
- Είναι απομειωμένη
- Είναι μη εξυπηρετούμενη ρύθμιση (forborne non performing exposure) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015.

  Αναλυτικότερα:
- Πιστοδοτήσεις που είχαν χαρακτηρισθεί ως μη εξυπηρετούμενες πριν τη ρύθμιση
- Ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις οι οποίες έχουν προέλθει από την κατηγορία των εξυπηρετούμενων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμισμένων υπό παρακολούθηση τα οποία είτε επαναρυθμίζονται είτε ξεπερνούν τις 30 ημέρες καθυστέρησης.

Εξυπηρετούμενες Πιστοδοτήσεις (Performing Exposures)

Μία πιστοδότηση θεωρείται εξυπηρετούμενη εάν ικανοποιούνται σωρευτικά οι ακόλουθες συνθήκες:

- Είναι σε καθυστέρηση λιγότερο από 90 ημέρες
- Δεν ευρίσκεται σε δικαστικές ενέργειες
- Δεν προκύπτει ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (unlikely to pay) των υποχρεώσεων του πιστούχου,
- Δεν θεωρείται απομειωμένη

ή

- Χαρακτηρίζεται ως εξυπηρετούμενη ρύθμιση (forborne performing exposure) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015.

Πιστοδοτήσεις με Ενδείξεις Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeness to pay)

Ως πιστοδοτήσεις με Ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeness to pay) για το Wholesale Banking ορίζονται οι ενήμερες πιστοδοτήσεις πελατών οι οποίοι έχουν αναγγελθεί στη Διεύθυνση Καθυστερήσεων.

Ως πιστοδοτήσεις με Ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeness to pay) για τη ***Λιανική Τραπεζική*** ορίζονται οι πιστοδοτήσεις πιστούχων σε καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών και για τους οποίους ισχύει μία από τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- Έχουν αιτηθεί υπαγωγή στον Ν.3869.
- Έχει επιβεβαιωθεί απάτη σε βάρος της Τραπέζης.
- Ο πιστούχος απεβίωσε.
- Ο πιστούχος είναι άνεργος χωρίς άλλες πηγές εισοδήματος.
- Ο πιστούχος εμφανίζει σοβαρά προβλήματα υγείας.
- Η επιχείρηση έχει αιτηθεί υπαγωγή στο άρθρο 99.
- Η επιχείρηση δεν δραστηριοποιείται πλέον.

Απομειωμένες Πιστοδοτήσεις (Impaired Exposures)

Ως απομειωμένες ορίζονται οι ακόλουθες περιπτώσεις πιστοδοτήσεων:

α. Οι πιστοδοτήσεις, για τις οποίες έχει υπολογιστεί ποσό απομειώσεως κατά την ατομική αξιολόγηση.

β. Οι πιστοδοτήσεις σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ή σε στάδιο δικαστικών ενεργειών, για τις οποίες έχει διενεργηθεί απομείωση σε συλλογική βάση.

γ. Οι πιστοδοτήσεις με ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής

δ. Οι μη εξυπηρετούμενες Ρυθμίσεις (Forborne Non Performing Exposures) οι οποίες βρίσκονται σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες.

Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης

Οι συσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, για σκοπούς παρουσίασης των γνωστοποιήσεων πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν το υπόλοιπο προσαρμογής των συμβατικών υπολοίπων των δανείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια εξαγοράς, είτε μεμονωμένων δανείων είτε εταιριών (πχ Εμπορική Τράπεζα και Citibank Ελλάδος), στην εύλογη αξία τους, καθώς για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα παρακολουθεί την εν λόγω προσαρμογή ως μέρος των προβλέψεων. Επισημαίνεται ότι στη σημείωση 17 Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών η εν λόγω προσαρμογή εμφανίζεται αφαιρετικά του υπολοίπου των δανείων προ προβλέψεων.

Αξία Εξασφαλίσεων

Ως αξία εξασφαλίσεων έχει ληφθεί η πιο πρόσφατη εμπορική/αγοραία αξία της εξασφαλίσεως. Στην περίπτωση των ακινήτων έχει ληφθεί η μικρότερη τιμή μεταξύ του ποσού της προσημειώσεως και της αξίας του ακινήτου. Επισημαίνεται ότι όλες οι αξίες λαμβάνονται μέχρι το 100% της οφειλής (capped).

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Η έκθεση έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων αφορά θέσεις σε χρεόγραφα και μετοχές εκδόσεώς τους, χορηγήσεις, διατραπεζικές συναλλαγές (που περιλαμβάνουν θέσεις σε παράγωγα) και εργασίες Διεθνούς Εμπορίου. Ακολουθώντας τους βασικούς κανόνες καθορισμού, παρακολουθήσεως και αναθεωρήσεως των επιχειρηματικών πιστοδοτήσεων, θεσπίζονται όρια από τα αρμόδια Συμβούλια Πιστοδοτήσεων για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου για τη συνολική έκθεση ανά αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα, εξαιρουμένων των θέσεων που αφορούν θέσεις διαπραγματεύσεως σε ομόλογα εκδόσεώς του. Τα εγκεκριμένα όρια παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση. Η διάρκεια ισχύος των ορίων καθορίζεται κατά την έγκριση των ορίων, κατά κανόνα σύμφωνα με την πιστοληπτική διαβάθμιση των πιστωτικών ιδρυμάτων από διεθνείς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Πέραν των τακτικών αναθεωρήσεων των ορίων αντισυμβαλλομένων πιστωτικών ιδρυμάτων, ενδέχεται να πραγματοποιούνται και ενδιάμεσες αναθεωρήσεις είτε λόγω συνθηκών που συνδέονται με τη συναλλακτική δραστηριότητα του Ομίλου είτε λόγω περιπτώσεων δυσλειτουργίας των αγορών ή προβλημάτων που συνδέονται με τα αντισυμβαλλόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Σε τακτική βάση παρακολουθούνται εναύσματα για την διενέργεια έκτακτης αναθεώρησης ανά αντισυμβαλλόμενο, με σκοπό την επανεξέταση των σχετικών ορίων όταν συντρέχουν τέτοια εναύσματα.

Επιπρόσθετα, κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων διενεργείται αξιολόγηση απομείωσης ως εξής:

1. Διαχωρίζονται τα αντισυμβαλλόμενα Πιστωτικά Ιδρύματα προς αξιολόγηση απομειώσεως.
2. Αναγνωρίζονται οι απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων οι οποίες θα αξιολογηθούν εξατομικευμένα ανά πιστωτικό ίδρυμα.
3. Ελέγχονται ανά πιστωτικό ίδρυμα τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους.
4. Υπολογίζονται οι προβλέψεις ανά απαίτηση, ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού και της λογιστικής αξίας της απαίτησης, σε εξατομικευμένη βάση για τα πιστωτικά ιδρύματα για τα οποία συντρέχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ

Επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους αφορούν χρεόγραφα που ταξινομούνται στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων, διακρατούμενων ως τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση. Εάν υφίσταται σχέση πιστοδοτήσεως με τον αντισυμβαλλόμενο εκδότη κατά τον χαρακτηρισμό της θέσης χρεογράφων ως επενδυτική, ισχύουν οι διαδικασίες του Κανονισμού Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση, η ταξινόμηση της θέσης υποβάλλεται προς έγκριση από το αρμόδιο Συμβούλιο του Ομίλου. Οι θέσεις αυτές υπόκεινται στα επενδυτικά όρια του Ομίλου και στα όρια χωρών και παρακολουθούνται σε καθημερινή σε βάση.

Επιπρόσθετα, κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων διενεργείται αξιολόγηση απομείωσης ως εξής:

1. Διαχωρίζονται τα χρεόγραφα τα οποία αξιολογούνται εξατομικευμένα.
2. Ελέγχονται ανά χρεόγραφο τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομείωσης της αξίας τους.
3. Οι προβλέψεις υπολογίζονται ανά χρεόγραφο σε εξατομικευμένη βάση για χρεόγραφα για τα οποία συντρέχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομείωσης αξίας ως: α) η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας των μελλοντικών χρηματικών ροών και της λογιστικής αξίας, για χρεόγραφα που έχουν ταξινομηθεί στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων και διακρατούμενων ως τη λήξη και β) η διαφορά ανάμεσα στο κόστος κτήσεως και στην τρέχουσα εύλογη αξία μείον το ποσό της ζημίας απομείωσης που είχε ήδη αναγνωριστεί στα αποτελέσματα για χρεόγραφα που έχουν ταξινομηθεί στο χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ

	31.12.2015			31.12.2014*		
	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Ποσό απομειώσεων	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Ποσό απομειώσεων	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο
Α. Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία						
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	**1.321.124**		**1.321.124**	**1.595.945**		**1.595.945**
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	**1.985.238**	**8.965**	**1.976.273**	**2.780.704**	**8.965**	**2.771.739**
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	**62.014.915**	**15.828.799**	**46.186.116**	**62.337.336**	**12.780.351**	**49.556.985**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	**793.015**		**793.015**	**1.148.476**		**1.148.476**
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου:						
- Χρεωστικοί τίτλοι (κρατικοί)	1.888		1.888	1.729		1.729
Σύνολο	**1.888**		**1.888**	**1.729**		**1.729**
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση :						
- Διαθέσιμα προς πώληση (κρατικοί)	4.488.819		4.488.819	4.361.609		4.361.609
- Διαθέσιμα προς πώληση (λοιποί)	1.141.571	57.874	1.083.697	1.262.791	54.028	1.208.763
Σύνολο	**5.630.390**	**57.874**	**5.572.516**	**5.624.400**	**54.028**	**5.570.372**
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη:						
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη (κρατικοί)	18.983		18.983	28.111		28.111
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη (λοιποί)	60.726		60.726	292.331	9.624	282.707
Σύνολο	**79.709**		**79.709**	**320.442**	**9.624**	**310.818**
Αξιόγραφα δανειακού χαρτοφυλακίου	**4.289.482**		**4.289.482**	**4.299.101**		**4.299.101**
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	**76.115.761**	**15.895.638**	**60.220.123**	**78.108.133**	**12.852.968**	**65.255.165**
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	9.557.071	480.960	9.076.111	8.005.671	325.375	7.680.296
Σύνολο Ενεργητικού	**85.672.832**	**16.376.598**	**69.296.234**	**86.113.804**	**13.178.343**	**72.935.461**
Β. Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:						
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	3.975.305	4.713	3.970.592	3.987.045	15.551	3.971.494
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed) **	278.913		278.913	367.511		367.511
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	**4.254.218**	**4.713**	**4.249.505**	**4.354.556**	**15.551**	**4.339.005**
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	**80.369.979**	**15.900.351**	**64.469.628**	**82.462.689**	**12.868.519**	**69.594.170**

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος ανά κατηγορία στον οποίο είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος απεικονίζεται στη στήλη «Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο».

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως αναμορφώθηκαν για να είναι συγκρίσιμα.*

** *Αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν (committed) σε περίπτωση που διαπιστωθεί πιθανή αδυναμία των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.*

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ
(απομειωμένα ή μή – προβλέψεις απομείωσης - αξία εξασφαλίσεων)

	31.12.2015								
	Μη απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις			Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης			
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική αξία προ απομείωσης	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	**12.330.901**	**3.237.400**	**908.770**	**18.387.664**	**34.864.735**	**590.755**	**8.332.795**	**25.941.185**	**22.145.811**
Στεγαστικά	9.068.373	2.402.251	481.458	8.887.674	20.839.756	287.513	3.019.100	17.533.143	17.055.454
Καταναλωτικά	1.585.339	381.010	130.599	3.775.741	5.872.689	81.236	2.234.476	3.556.977	1.371.612
Πιστωτικές κάρτες	798.831	114.184	744	511.562	1.425.321	357	379.790	1.045.174	38.528
Μικρές επιχειρήσεις	878.358	339.955	295.969	5.212.687	6.726.969	221.649	2.699.429	3.805.891	3.680.217
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**12.505.883**	**1.299.427**	**11.429.594**	**502.272**	**25.737.176**	**6.530.561**	**330.689**	**18.875.926**	**17.357.280**
Μεγάλες επιχειρήσεις	8.588.308	965.395	5.649.635	108.635	15.311.973	2.983.937	154.650	12.173.386	10.031.244
Μεσαίες επιχειρήσεις	3.917.575	334.032	5.779.959	393.637	10.425.203	3.546.624	176.039	6.702.540	7.326.036
Δημόσιος τομέας	**1.367.302**	**1.927**	**42.574**	**1.201**	**1.413.004**	**31.810**	**12.189**	**1.369.005**	**452.288**
Ελλάδα	1.251.879	1.927	42.574	1.201	1.297.581	31.810	10.317	1.255.454	425.793
Λοιπές χώρες	115.423				115.423		1.872	113.551	26.495
Σύνολο	**26.204.086**	**4.538.754**	**12.380.938**	**18.891.137**	**62.014.915**	**7.153.126**	**8.675.673**	**46.186.116**	**39.955.379**

Κατά τη περίοδο που έληξε την 31.12.2015, μεταφέρθηκαν υπόλοιπα ύψους € 770,7 εκατ. από το χαρτοφυλάκιο μεσαίων επιχειρήσεων προς το χαρτοφυλάκιο μικρών επιχειρήσεων Λιανικής Τραπεζικής. Η μεταφορά έγινε για την σκοπούς ορθότερης διαχείρισης των πελατών δεδομένου ότι οι πελάτες αυτοί παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου με το υπόλοιπο χαρτοφυλάκιο μικρών επιχειρήσεων Λιανικής Τραπεζικής.

	31.12.2014								
	Μη απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις			Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης			
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική αξία προ απομείωσης	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	**13.444.529**	**3.685.196**	**413.966**	**16.553.061**	**34.096.752**	**243.968**	**6.912.748**	**26.940.036**	**22.349.319**
Στεγαστικά	9.782.668	2.680.734	222.063	8.299.612	20.985.077	115.878	2.372.937	18.496.262	17.962.865
Καταναλωτικά	1.813.788	433.620	81.809	3.421.261	5.750.478	48.563	1.874.430	3.827.485	1.381.734
Πιστωτικές κάρτες	944.991	171.929	744	401.967	1.519.631	249	354.303	1.165.079	34.979
Μικρές επιχειρήσεις	903.082	398.913	109.350	4.430.221	5.841.566	79.278	2.311.078	3.451.210	2.969.741
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**14.985.433**	**809.298**	**10.566.801**	**418.466**	**26.779.998**	**5.335.881**	**258.527**	**21.185.590**	**18.686.988**
Μεγάλες επιχειρήσεις	10.350.664	483.002	4.643.404	133.583	15.610.653	2.143.741	133.351	13.333.561	10.656.176
Μεσαίες επιχειρήσεις	4.634.769	326.296	5.923.397	284.883	11.169.345	3.192.140	125.176	7.852.029	8.030.812
Δημόσιος τομέας	**1.426.070**	**1.109**	**33.407**		**1.460.586**	**24.747**	**4.480**	**1.431.359**	**425.340**
Ελλάδα	1.289.718	589	33.407		1.323.714	24.747	3.485	1.295.482	410.977
Λοιπές χώρες	136.352	520			136.872		995	135.877	14.363
Σύνολο	**29.856.032**	**4.495.603**	**11.014.174**	**16.971.527**	**62.337.336**	**5.604.596**	**7.175.755**	**49.556.985**	**41.461.647**

Στις συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης βάσει «Συλλογικής Αξιολόγησης» περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 753,2 εκατ. που αφορά σε IBNR προβλέψεις την 31.12.2015 (2014: € 640,9 εκατ.).

Στα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις προς ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις περιλαμβάνονται και ρυθμίσεις σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες οι οποίες υπόκεινται σε συλλογική αξιολόγηση ποσού € 3,7 δισ. την 31.12.2015 (31.12.2014: € 3,3 δισ.).

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

	31.12.2015				
	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	**Αξία εξασφαλίσεων**
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις		**12.330.901**		**12.330.901**	**9.097.485**
Στεγαστικά		9.068.373		9.068.373	8.174.238
Καταναλωτικά		1.585.339		1.585.339	306.997
Πιστωτικές κάρτες		798.831		798.831	1.305
Μικρές επιχειρήσεις		878.358		878.358	614.945
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**1.697.219**	**9.617.262**	**1.191.402**	**12.505.883**	**8.829.816**
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.290.699	6.640.071	657.538	8.588.308	5.710.890
Μεσαίες επιχειρήσεις	406.520	2.977.191	533.864	3.917.575	3.118.926
Δημόσιος τομέας	**371.166**	**932.378**	**63.758**	**1.367.302**	425.890
Ελλάδα	361.531	832.085	58.263	1.251.879	399.395
Λοιπές χώρες	9.635	100.293	5.495	115.423	26.495
Σύνολο	**2.068.385**	**22.880.541**	**1.255.160**	**26.204.086**	**18.353.191**

	31.12.2014				
	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	**Αξία εξασφαλίσεων**
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις		**13.444.529**		**13.444.529**	**9.907.622**
Στεγαστικά		9.782.668		9.782.668	8.957.046
Καταναλωτικά		1.813.788		1.813.788	374.153
Πιστωτικές κάρτες		944.991		944.991	1.138
Μικρές επιχειρήσεις		903.082		903.082	575.285
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**1.503.463**	**11.705.666**	**1.776.304**	**14.985.433**	**10.788.827**
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.277.209	8.151.915	921.540	10.350.664	7.120.659
Μεσαίες επιχειρήσεις	226.254	3.553.751	854.764	4.634.769	3.668.168
Δημόσιος τομέας	**184.988**	**1.229.389**	**11.693**	**1.426.070**	403.953
Ελλάδα	184.774	1.098.839	6.105	1.289.718	389.590
Λοιπές χώρες	214	130.550	5.588	136.352	14.363
Σύνολο	**1.688.451**	**26.379.584**	**1.787.997**	**29.856.032**	**21.100.402**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2015								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
1 - 29 ημέρες	1.506.020	252.144	78.054	196.815	433.557	182.613	1.541		2.650.744
30 - 59 ημέρες	456.078	77.057	21.469	52.133	290.890	63.574	360		961.561
60 - 89 ημέρες	440.153	51.356	14.661	91.007	218.952	76.417	26		892.572
90 - 179 ημέρες		453			6.024	924			7.401
180 - 360 ημέρες					2.642	686			3.328
> 360 ημέρες					13.330	9.818			23.148
Σύνολο	**2.402.251**	**381.010**	**114.184**	**339.955**	**965.395**	**334.032**	**1.927**		**4.538.754**
Αξία εξασφαλίσεων	2.092.653	77.757	65	240.871	768.226	285.764	1.897		3.467.233

	31.12.2014								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
1 - 29 ημέρες	1.668.114	260.257	115.081	248.975	213.081	164.849	240		2.670.597
30 - 59 ημέρες	518.926	112.252	35.118	81.972	98.539	46.964	349	520	894.640
60 - 89 ημέρες	493.694	61.111	21.730	67.966	90.654	61.699			796.854
90 - 179 ημέρες					10.991	9.341			20.332
180 - 360 ημέρες					34.590	10.629			45.219
> 360 ημέρες					35.147	32.814			67.961
Σύνολο	**2.680.734**	**433.620**	**171.929**	**398.913**	**483.002**	**326.296**	**589**	**520**	**4.495.603**
Αξία εξασφαλίσεων	2.405.927	83.636	88	269.400	457.018	312.736	578		3.529.383

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2015								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Ενήμερα	901.922	370.342	33.663	182.698	1.173.669	665.452	6.994		3.334.740
1 - 29 ημέρες	275.985	121.473	7.805	73.676	208.505	89.033	50		776.527
30 - 59 ημέρες	155.785	115.538	4.446	35.310	110.999	64.679			486.757
60 - 89 ημέρες	400.700	105.452	3.428	89.132	244.533	73.491	119		916.855
90 - 179 ημέρες	57.360	101.442	16.877	10.559	60.538	95.525	821		343.122
180 - 360 ημέρες	198.824	124.664	34.565	83.000	311.679	144.777	13		897.522
> 360 ημέρες	4.474.098	738.831	41.255	2.170.682	627.929	1.384.527	3.631		9.440.953
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσων	**6.464.674**	**1.677.742**	**142.039**	**2.645.057**	**2.737.852**	**2.517.484**	**11.628**		**16.196.476**
Αξία εξασφαλίσεων	6.788.563	986.858	37.158	2.824.401	3.552.128	3.921.346	24.501		18.134.955

	31.12.2014								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Ενήμερα	965.647	526.131	666	235.600	1.688.090	838.402	8.528		4.263.064
1 - 29 ημέρες	381.214	162.685	164	52.752	45.094	68.968			710.877
30 - 59 ημέρες	159.842	132.541	117	26.585	45.331	15.810			380.226
60 - 89 ημέρες	349.985	87.305	163	25.256	29.618	56.137			548.464
90 - 179 ημέρες	156.258	82.960	14.799	7.856	51.379	74.943			388.195
180 - 360 ημέρες	204.368	103.383	16.096	45.260	138.011	110.133			617.251
> 360 ημέρες	4.105.082	569.198	48.084	1.815.405	609.231	1.791.089	133		8.938.222
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσων	**6.322.396**	**1.664.203**	**80.089**	**2.208.714**	**2.606.754**	**2.955.482**	**8.661**		**15.846.299**
Αξία εξασφαλίσεων	6.384.651	915.186	33.709	2.120.739	3.138.455	4.051.039	20.809		16.664.589

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	Λιανική Τραπεζική				Μεσαίες/Μεγάλες Επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		
	Στεγ/κά	Καταν/τικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχ/σεις	Μεγάλες επιχ/σεις	Μεσαίες επιχ/σεις	Ελλάδα	Άλλες χώρες	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2015	**8.521.675**	**3.503.070**	**402.711**	**4.539.571**	**4.776.987**	**6.208.280**	**33.407**		**27.985.701**
Αξία δανείων που μεταφέρθηκαν στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(48.582)	(21.679)	(940)	(5.771)	(56.599)	(32.053)			(165.624)
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της χρήσεως	1.306.596	710.575	129.472	598.914	1.508.230	816.426	1.369		5.071.582
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(297.881)	(229.123)	(7.721)	(11.966)	(87.545)	(89.957)			(724.193)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(78.613)	(51.550)	(9.428)	(38.941)	(150.900)	(148.144)	(633)		(478.209)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(107.221)	(11.600)	(1.410)	(191.028)	(166.856)	(33.500)			(511.615)
Διαθέσεις απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων					(26.850)				(26.850)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	73.158	6.647	(378)	(1.857)	(38.197)	72.278	9.632		121.283
Αξία δανείων που μεταφέρθηκαν μεταξύ κατηγοριών				619.734		(619.734)			
Υπόλοιπο 31.12.2015	**9.369.132**	**3.906.340**	**512.306**	**5.508.656**	**5.758.270**	**6.173.596**	**43.775**		**31.272.075**
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(2.904.458)	(2.228.598)	(370.267)	(2.863.599)	(3.020.418)	(3.656.112)	(32.147)		(15.075.599)
Καθαρή Αξία απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	**6.464.674**	**1.677.742**	**142.039**	**2.645.057**	**2.737.852**	**2.517.484**	**11.628**		**16.196.476**

	Λιανική Τραπεζική				Μεσαίες/Μεγάλες Επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		
	Στεγ/κά	Καταν/τικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχ/σεις	Μεγάλες επιχ/σεις	Μεσαίες επιχ/σεις	Ελλάδα	Άλλες χώρες	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2014	**9.855.433**	**3.688.873**	**427.332**	**4.436.289**	**4.056.184**	**5.667.490**	**35.060**		**28.166.661**
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της χρήσεως	1.246.555	541.013	34.227	498.300	1.628.269	1.006.920	2.408		4.957.692
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(2.358.478)	(442.901)	(86.149)	(374.772)	(363.826)	(211.446)	(3.951)		(3.841.523)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(165.628)	(108.300)	(12.081)	(51.985)	(68.214)	(85.046)	(110)		(491.364)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(109.684)	(185.514)	(3.378)	(234)	(436.940)	(195.535)			(931.285)
Διαθέσεις απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων					(15.361)	(67)			(15.428)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	53.477	9.601	843	2.643	(23.125)	7.134			50.573
Απόκτηση απομειωμένων δανείων		298	41.917	29.330		18.830			90.375
Υπόλοιπο 31.12.2014	**8.521.675**	**3.503.070**	**402.711**	**4.539.571**	**4.776.987**	**6.208.280**	**33.407**		**27.985.701**
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(2.199.279)	(1.838.867)	(322.622)	(2.330.857)	(2.170.233)	(3.252.798)	(24.746)		(12.139.402)
Καθαρή Αξία απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	**6.322.396**	**1.664.203**	**80.089**	**2.208.714**	**2.606.754**	**2.955.482**	**8.661**		**15.846.299**

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ

Οι συσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, για σκοπούς παρουσίασης των γνωστοποιήσεων πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν το υπόλοιπο προσαρμογής των συμβατικών υπολοίπων των δανείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια εξαγοράς, είτε μεμονωμένων δανείων είτε εταιριών (πχ Εμπορική Τράπεζα και Citibank Ελλάδος), στην εύλογη αξία τους, καθώς για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος παρακολουθεί την εν λόγω προσαρμογή ως μέρος των προβλέψεων. Επισημαίνεται ότι στη σημείωση 17 Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών η εν λόγω προσαρμογή εμφανίζεται αφαιρετικά του υπολοίπου των δανείων προ προβλέψεων.

	31.12.2015			
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2015	**4.811.992**	**4.011.905**	**6.380**	**8.830.277**
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(38.430)	(71.513)		(109.943)
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως	1.416.350	1.616.826	14.131	3.047.307
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	404.721	142.707	568	547.996
Συναλλαγματικές διαφορές	35.049	19.732		54.781
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση για διαγραφές	(232.565)	(116.098)		(348.663)
Μεταφορά Χαρτοφυλακίων	278.789	(278.781)	(8)	
Υπόλοιπο 31.12.2015	**6.675.906**	**5.324.778**	**21.071**	**12.021.755**
Προσαρμογές εύλογης αξίας	2.247.644	1.536.472	22.928	3.807.044
Σύνολο 31.12.2015	**8.923.550**	**6.861.250**	**43.999**	**15.828.799**

	31.12.2014			
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2014	**3.748.010**	**3.202.628**	**5.496**	**6.956.134**
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		(3.223)		(3.223)
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως	980.772	942.472	824	1.924.068
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	351.025	162.913	60	513.998
Μεταφορά σε προβλέψεις απο λοιπές ενδεχόμενες υποχρεώσεις		775		775
Συναλλαγματικές διαφορές	5.365	(1.319)		4.046
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση για διαγραφές	(273.180)	(292.341)		(565.521)
Υπόλοιπο 31.12.2014	**4.811.992**	**4.011.905**	**6.380**	**8.830.277**
Προσαρμογές εύλογης αξίας	2.344.724	1.582.503	22.847	3.950.074
Σύνολο 31.12.2014	**7.156.716**	**5.594.408**	**29.227**	**12.780.351**

ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΟΥ ΠΡΟΣ ΑΞΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

	Στεγαστικά Δάνεια	
	31.12.2015	31.12.2014
< 50%	3.111.114	3.653.871
50% - 70%	2.539.514	2.919.037
71% - 80%	1.444.774	1.690.965
81% - 90%	1.599.455	1.793.138
91% - 100%	1.688.280	1.926.644
101% - 120%	2.832.900	3.078.628
121% - 150%	3.307.140	3.074.194
> 150%	4.316.579	2.848.601
Συνολική αξία Δανείων και Απαιτήσεων	**20.839.756**	**20.985.078**
Μέσος Όρος του Δείκτη (%)	75	77

ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

	31.12.2015						
	Υπόλοιπα Ισολογισμού					Πωλήσεις χρήσεως	
	Αξία ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2015	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2015	Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2015	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2015	Καθαρή Αξία Ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2015	Καθαρή Αξία Πώλησης	Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) από την πώληση
Ακίνητη περιουσία	893.658	96.943	111.509	34.111	782.149	15.913	1.318
Λοιπές Εξασφαλίσεις	3.438	469	2.100	318	1.338	744	87

	31.12.2014 *						
	Υπόλοιπα Ισολογισμού					Πωλήσεις χρήσεως	
	Αξία ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2014	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2014	Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2014	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2014	Καθαρή Αξία Ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2014	Καθαρή Αξία Πώλησης	Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) από την πώληση
Ακίνητη περιουσία	859.031	51.193	109.145	55.741	749.886	3.389	(114)
Λοιπές Εξασφαλίσεις	3.309	405	2.088	868	1.221	4.089	441

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΝΑΚΤΗΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η Τράπεζα έχει αναθέσει σε Εταιρία του Ομίλου τη διαχείριση του συνόλου των ακινήτων ιδιοκτησίας της Τραπέζης και Θυγατρικών Εταιριών της. Όταν η Τράπεζα αποκτά, εξαιτίας αθέτησης υποχρεώσεων από οφειλέτη, κυριότητα σε ακίνητα που αποτελούσαν εξασφάλιση απαίτησής της, η εν λόγω Εταιρία επιλαμβάνεται της νομικής, πολεοδομικής και φορολογικής τακτοποιήσεως του ακινήτου σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Τραπέζης και παράλληλα προβαίνει σε εκτίμηση της αξίας του ακινήτου. Στη συνέχεια λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του ακινήτου εκτιμά, με βάση τις συνθήκες της αγοράς, την δυνατότητα προώθησης του και προτείνει τον βέλτιστο τρόπο αξιοποίησης ήτοι, πώληση ή εκμίσθωση. Με βάση την εκτίμηση αυτή υποβάλλεται πρόταση στην αρμόδια Επιτροπή της Τραπέζης, η οποία αποφασίζει εάν το ακίνητο θα διατεθεί προς πώληση ή εκμίσθωση ή εάν υφίσταται αντίστοιχη ανάγκη να ιδιοχρησιμοποιηθεί από Εταιρία του Ομίλου. Ανάλογα με την απόφαση, το ακίνητο ταξινομείται στην κατάλληλη κατηγορία για σκοπούς λογιστικής απεικόνισης. Η διαδικασία ταξινόμησης επαναλαμβάνεται περιοδικά έτσι ώστε η θέση κάθε ακινήτου να επικαιροποιείται με βάση τις τρέχουσες, κάθε φορά, συνθήκες της αγοράς.

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως αναμορφώθηκαν για να είναι συγκρίσιμα.*

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

	31.12.2015				
	Αξία εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κές εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	Αξία εγγυήσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	21.496.935	170.453	478.423	22.145.811	13.315.535
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	11.627.386	1.200.250	4.529.644	17.357.280	5.035.571
Δημόσιος τομέας	64.766	429	387.093	452.288	241.834
Σύνολο	**33.189.087**	**1.371.132**	**5.395.160**	**39.955.379**	**18.592.940**

	31.12.2014				
	Αξία εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κές εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	Αξία εγγυήσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	21.794.033	153.996	401.290	22.349.319	12.692.553
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	12.350.396	910.256	5.426.336	18.686.988	5.338.570
Δημόσιος τομέας	64.412	386	360.542	425.340	237.830
Σύνολο	**34.208.841**	**1.064.638**	**6.188.168**	**41.461.647**	**18.268.953**

Δεν υφίστανται περιπτώσεις μεταβίβασης ή επανεκχώρησης εξασφαλίσεων που έχουν ληφθεί από πιστούχους για τις οποίες έχει αναγνωριστεί υποχρέωση επιστροφής τους.

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ, ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ, ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	31.12.2015					
	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**30.410.431**	**17.203.511**	**7.939.908**	**4.454.304**	**2.092.923**	**983.641**
Στεγαστικά	17.152.831	7.638.418	2.536.564	3.686.925	1.730.714	770.048
Καταναλωτικά	5.228.208	3.605.993	2.134.921	644.481	300.347	180.791
Πιστωτικές κάρτες	1.373.287	496.290	367.283	52.034	16.016	12.864
Μικρές Επιχειρήσεις	6.656.105	5.462.810	2.901.140	70.864	45.846	19.938
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**20.698.289**	**9.293.941**	**5.472.439**	**5.038.887**	**2.637.925**	**1.388.811**
Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	127.279	42.541	40.724	103.332	21.298	19.282
Βιομηχανία & βιοτεχνίες	5.549.886	2.268.877	1.386.501	388.216	192.157	112.345
Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	3.240.735	1.952.745	1.049.997	3.149.523	1.914.941	964.878
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	4.751.358	2.634.396	1.719.212	602.477	219.640	120.401
Μεταφορικές	279.881	137.611	74.973	91.969	26.911	14.180
Ναυτιλία	1.835.080	279.881	97.988	830		3
Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	1.600.774	567.477	269.353	267.865	119.354	37.174
Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	3.313.296	1.410.413	833.691	434.675	143.624	120.548
Δημόσιος Τομέας	**1.297.581**	**43.775**	**42.127**	**115.423**		**1.872**
Σύνολο	**52.406.301**	**26.541.227**	**13.454.474**	**9.608.614**	**4.730.848**	**2.374.324**

	31.12.2014					
	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**29.531.908**	**15.114.793**	**6.233.094**	**4.564.844**	**1.852.234**	**923.622**
Στεγαστικά	17.323.762	7.035.237	1.790.568	3.661.315	1.486.438	698.247
Καταναλωτικά	4.983.187	3.195.947	1.729.675	767.291	307.123	193.318
Πιστωτικές κάρτες	1.453.441	384.477	340.746	66.190	18.234	13.806
Μικρές Επιχειρήσεις	5.771.518	4.499.132	2.372.105	70.048	40.439	18.251
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**21.471.575**	**8.469.235**	**4.426.855**	**5.308.423**	**2.516.032**	**1.167.553**
Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	78.720	46.265	42.152	49.893	21.011	18.319
Βιομηχανία & βιοτεχνίες	5.722.190	2.131.734	1.111.870	490.583	161.308	104.260
Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	3.487.586	1.690.696	839.538	3.244.593	1.822.816	750.951
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	5.050.577	2.457.238	1.376.945	631.346	215.689	132.558
Μεταφορικές	360.835	202.312	109.058	67.830	19.148	11.125
Ναυτιλία	1.885.752	167.404	52.459	1.235		6
Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	1.655.810	533.060	245.305	216.059	107.877	40.597
Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	3.230.105	1.240.526	649.528	606.884	168.183	109.737
Δημόσιος Τομέας	**1.323.714**	**33.407**	**28.232**	**136.872**		**995**
Σύνολο	**52.327.197**	**23.617.435**	**10.688.181**	**10.010.139**	**4.368.266**	**2.092.170**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2015		
	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Έσοδα από απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	**Σύνολο εσόδων από τόκους**
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	850.646	616.257	1.466.903
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	830.310	209.098	1.039.408
Δημόσιος τομέας	33.135	399	33.534
Σύνολο εσόδων από τόκους	**1.714.091**	**825.754**	**2.539.845**

	31.12.2014*		
	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Έσοδα από απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	**Σύνολο εσόδων από τόκους**
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	946.401	581.422	1.527.823
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	879.608	286.203	1.165.811
Δημόσιος τομέας	30.234		30.234
Σύνολο εσόδων από τόκους	**1.856.243**	**867.625**	**2.723.868**

* *Ορισμένα κονδύλια της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω της παρουσίασης του καταστήματος της Τραπέζης στη Βουλγαρία καθώς και της Alpha Bank Skopje ως διακοπείσες δραστηριότητες*

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ

Ο Όμιλος κατά την 31.12.2014 επαναξιολόγησε την περίμετρο των ρυθμισμένων δανείων για όλα τα χαρτοφυλάκιά του δυνάμει του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών και ενσωμάτωσε τους σχετικούς ορισμούς στην Πολιτική Πιστωτικού Κινδύνου. Εφεξής βάσει των ανωτέρω ορισμών παρακολουθείται η εξέλιξη, η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα των δανείων αυτών.

Στην κατηγορία των ρυθμισμένων δανείων περιλαμβάνονται δάνεια:

- που ρυθμίστηκαν εντός των τελευταίων 36 μηνών και δεν παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ήμερων και
- ρυθμίσεις με καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.

Οι ρυθμίσεις δανείων πραγματοποιούνται με τροποποίηση των αρχικών συμβατικών όρων και περιλαμβάνουν μεταβολές όπως:

- Επέκταση της διάρκειας της πιστοδοτήσεως
- Διαγραφή μέρους των οφειλών του πιστούχου
- Χορήγηση περιόδου χάριτος ως προς το κεφάλαιο ή/και τους τόκους
- Μειώσεις επιτοκίων

Κατά κανόνα οι ρυθμίσεις που πραγματοποιούνται περιλαμβάνουν συνδυασμό των ανωτέρω μεταβολών των συμβατικών όρων. Η λογιστική αξία των ρυθμισμένων δανείων της Τραπέζης κατά την 31.12.2015 ανήρχετο σε ποσό € 11.128,4 εκατ.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος, στα πλαίσια αναδιαπραγμάτευσης των όρων δανείων που έχει χορηγήσει, έχει συμμετάσχει σε συμφωνίες για την ανταλλαγή χρέους με απόκτηση μετοχικών τίτλων των πιστούχων. Κατά την 31.12.2015 ο Όμιλος είχε στο Διαθέσιμο προς Πώληση Χαρτοφυλάκιό του και στα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού, μετοχές εύλογης αξίας € 3,4 εκατ. (31.12.2014: € 9 εκατ.) που προήλθαν από αντίστοιχες συναλλαγές. Οι μετοχές που έχουν ταξινομηθεί στα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία του ενεργητικού αφορούν στις εταιρίες Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ και Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες ΑΕ (σημείωση 19). Επιπρόσθετα, εντός της χρήσεως απέκτησε τον έλεγχο της εταιρίας Asmita Gardens SRL, μέσω μετοχοποίησης δανείων προς την εταιρία ύψους € 1,07 εκατ. (σημείωση 46).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

	31.12.2015
Πληρωμή τόκου	214.263
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	5.892.166
Παροχή περιόδου χάριτος	883.053
Επέκταση διάρκειας δανείου	1.758.622
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	1.726.226
Διαγραφή μέρους του χρέους	137.185
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	110.730
Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση συμμετοχής	38.396
Λοιπά	367.709
Συνολική καθαρή αξία	**11.128.350**

	31.12.2014
Πληρωμή τόκου	159.908
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	4.345.067
Παροχή περιόδου χάριτος	887.989
Επέκταση διάρκειας δανείου	1.065.659
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	2.343.695
Διαγραφή μέρους του χρέους	14.133
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	582.486
Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση συμμετοχής	24.230
Λοιπά	1.151.048
Συνολική καθαρή αξία	**10.574.215**

ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

	31.12.2015
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**8.799.666**
Στεγαστικά	5.623.626
Καταναλωτικά	1.817.034
Πιστωτικές κάρτες	97.026
Μικρές Επιχειρήσεις	1.261.980
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**2.319.146**
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.436.017
Μεσαίες Επιχειρήσεις	883.129
Δημόσιος Τομέας	**9.538**
Ελλάδα	9.538
Συνολική καθαρή αξία	**11.128.350**

	31.12.2014
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**8.409.396**
Στεγαστικά	5.305.797
Καταναλωτικά	1.881.554
Πιστωτικές κάρτες	87.595
Μικρές Επιχειρήσεις	1.134.450
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**2.161.174**
Μεγάλες επιχειρήσεις	1.282.455
Μεσαίες Επιχειρήσεις	878.719
Δημόσιος Τομέας	**3.645**
Ελλάδα	3.645
Συνολική καθαρή αξία	**10.574.215**

ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	31.12.2015
Ελλάδα	9.327.650
Ευρώπη	1.800.700
Συνολική καθαρή αξία	11.128.350

	31.12.2014
Ελλάδα	8.941.646
Ευρώπη	1.632.569
Συνολική καθαρή αξία	10.574.215

ΑΝΑΛΥΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

	31.12.2015		
	Συνολικό Ποσό Δανείων και Απαιτήσεων	Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων (%)
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	26.204.086	3.325.294	13
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	4.538.754	1.891.117	42
Απομειωμένα	31.272.075	10.481.388	34
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	**62.014.915**	**15.697.799**	25
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(7.153.126)	(1.326.157)	19
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(8.675.673)	(3.243.292)	37
Συνολική καθαρή αξία	**46.186.116**	**11.128.350**	24
Αξία εξασφαλίσεων	39.955.379	10.037.095	25

	31.12.2014		
	Συνολικό Ποσό Δανείων και Απαιτήσεων	Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων (%)
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειώμενα	29.856.032	3.266.975	11
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	4.495.603	1.787.065	40
Απομειωμένα	27.985.701	8.055.643	29
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	**62.337.336**	**13.109.683**	21
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(5.604.596)	(532.651)	10
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(7.175.755)	(2.002.817)	28
Συνολική καθαρή αξία	**49.556.985**	**10.574.215**	21
Αξία εξασφαλίσεων	41.461.647	8.750.611	21

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

	Ρυθμισμένα Δάνεια (Καθαρή Αξία):
Υπόλοιπο 1.1.2015	**10.574.215**
Μεταφορά Δάνεια και Απαιτήσεις στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(39.143)
Δάνεια και απαιτήσεις που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της περιόδου	2.516.120
Έσοδα από τόκους	461.778
Αποπληρωμές Δανείων και Απαιτήσεων (μερικώς ή ολικώς)	(381.259)
Δάνεια και απιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης εντός της περιόδου	(690.530)
Ζημιά απομείωσης	(1.428.743)
Λοιπά	115.912
Υπόλοιπο 31.12.2015	**11.128.350**

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ - ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ - Ανάλυση κατά διαβάθμιση

	31.12.2015							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρατ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα χαρτ/κίου δανείων και απαιτήσεων	Σύνολο
ΑΑΑ	81.429				381.202	9.013		471.644
ΑΑ+ έως ΑΑ-		33.484	60.941		91.700		4.289.482	4.475.607
Α+ έως Α-		1.286.856	248.578		258	47.884		1.583.576
ΒΒΒ+ έως ΒΒΒ-	475.933	408.931			263.116	10.016		1.157.996
Υποδεέστερα από ΒΒΒ-	702.332	67.535	483.140	1.888	4.677.289	12.796		5.944.980
Μη διαβαθμισμένα	61.430	188.432	356		216.825			467.043
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**1.321.124**	**1.985.238**	**793.015**	**1.888**	**5.630.390**	**79.709**	**4.289.482**	**14.100.846**

	31.12.2014							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρατ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα χαρτ/κίου δανείων και απαιτήσεων	Σύνολο
ΑΑΑ	821.456				377.959	15.026		1.214.441
ΑΑ+ έως ΑΑ-		26.420	55.635		74.525	15.000	4.299.101	4.470.681
Α+ έως Α-		1.613.309	259.880		1.779	114.122		1.989.090
ΒΒΒ+ έως ΒΒΒ-	652.144	346.404	68.856		282.800	57.683		1.407.887
Υποδεέστερα από ΒΒΒ-	122.345	762.287	742.371	1.729	4.703.015	107.763		6.439.510
Μη διαβαθμισμένα		32.284	21.734		184.322	10.848		249.188
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**1.595.945**	**2.780.704**	**1.148.476**	**1.729**	**5.624.400**	**320.442**	**4.299.101**	**15.770.797**

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ - ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ - ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

	31.12.2015							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα δανειακού χαρτ/κίου	Σύνολο
Ενήμερα και μη απομειωμένα	1.321.124	1.976.273	793.015	1.888	5.561.806	79.709	4.289.482	14.023.297
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα								
Απομειωμένα		8.965			68.584			77.549
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**1.321.124**	**1.985.238**	**793.015**	**1.888**	**5.630.390**	**79.709**	**4.289.482**	**14.100.846**
Μείον: Συσσωρευμένες απομειώσεις		(8.965)			(57.874)			(66.839)
Καθαρή αξία ανοιγμάτων	**1.321.124**	**1.976.273**	**793.015**	**1.888**	**5.572.516**	**79.709**	**4.289.482**	**14.034.007**

	31.12.2014							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα δανειακού χαρτ/κίου	Σύνολο
Ενήμερα και μη απομειωμένα	1.595.945	2.771.739	1.148.476	1.729	5.556.710	310.818	4.299.101	15.684.518
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα								
Απομειωμένα		8.965			67.690	9.624		86.279
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**1.595.945**	**2.780.704**	**1.148.476**	**1.729**	**5.624.400**	**320.442**	**4.299.101**	**15.770.797**
Μείον: Συσσωρευμένες απομειώσεις		(8.965)			(54.028)	(9.624)		(72.617)
Καθαρή αξία ανοιγμάτων	**1.595.945**	**2.771.739**	**1.148.476**	**1.729**	**5.570.372**	**310.818**	**4.299.101**	**15.698.180**

Στους πίνακες που ακολουθούν, αναλύονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο, ανα κλάδο οικονομικής δραστηριότητας του αντισυμβαλλόμενου.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ - Ανάλυση κατα κλάδο

	31.12.2015										
	Πιστωτικά ιδρύματα & λοιπές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	Βιομηχανία & βιοτεχνίες	Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	Δημόσιος τομέας/ Κρατικοί τίτλοι / Παράγωγα	Μεταφορικές	Ναυτιλία	Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	Υπηρεσίες & λοιποί κλάδοι	Ιδιώτες & μικρές επιχειρήσεις	Σύνολο
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία:											
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.321.124										1.321.124
Απαιτήσεις κατα πιστωτικών ιδρυμάτων	1.985.238										1.985.238
Δάνεια και απαιτήσεις κατα πελατών	230.611	5.938.102	6.390.258	5.353.835	1.413.004	371.850	1.835.910	1.868.639	3.747.971	34.864.735	62.014.915
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	326.987	14.408	57.511	794	362.700	7	10.637	13.235	6.736		793.015
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					1.888						1.888
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	621.731	233.318		20.984	4.488.819				265.538		5.630.390
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	60.389		337		18.983						79.709
Αξιόγραφα δανειακού χαρτοφυλακίου	4.289.482										4.289.482
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	**8.835.562**	**6.185.828**	**6.448.106**	**5.375.613**	**6.285.394**	**371.857**	**1.846.547**	**1.881.874**	**4.020.245**	**34.864.735**	**76.115.761**
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	660.532	57.653	68.458	48.498		7.457		10.204	8.437.119	267.150	9.557.071
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	**9.496.094**	**6.243.481**	**6.516.564**	**5.424.111**	**6.285.394**	**379.314**	**1.846.547**	**1.892.078**	**12.457.364**	**35.131.885**	**85.672.832**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:											
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	34.858	624.432	1.669.331	548.840	132.428	61.914	966	97.415	802.935	2.186	3.975.305
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)									278.913		278.913
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	**34.858**	**624.432**	**1.669.331**	**548.840**	**132.428**	**61.914**	**966**	**97.415**	**1.081.848**	2.186	**4.254.218**
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	**8.870.420**	**6.810.260**	**8.117.437**	**5.924.453**	**6.417.822**	**433.771**	**1.847.513**	**1.979.289**	**5.102.093**	**34.866.921**	**80.369.979**

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ - Ανάλυση κατα κλάδο

	31.12.2014*										
	Πιστωτικά ιδρύματα & λοιπές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	Βιομηχανία & βιοτεχνίες	Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	Δημόσιος τομέας/ Κρατικοί τίτλοι / Παράγωγα	Μεταφορικές	Ναυτιλία	Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	Υπηρεσίες & λοιποί κλάδοι	Ιδιώτες & μικρές επιχειρήσεις	Σύνολο
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία:											
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.595.945										1.595.945
Απαιτήσεις κατα πιστωτικών ιδρυμάτων	2.780.704										2.780.704
Δάνεια και απαιτήσεις κατα πελατών	128.613	6.212.773	6.732.180	5.681.923	1.460.586	428.665	1.886.986	1.871.869	3.836.989	34.096.752	62.337.336
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	452.133	25.457	66.942	884	566.070	1.240	11.941	14.243	9.235	331	1.148.476
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					1.729						1.729
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	733.058	213.732		20.685	4.361.610				295.315		5.624.400
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	254.228		468		28.111				37.635		320.442
Αξιόγραφα δανειακού χαρτοφυλακίου	4.299.101										4.299.101
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	**10.243.782**	**6.451.962**	**6.799.590**	**5.703.492**	**6.418.106**	**429.905**	**1.898.927**	**1.886.112**	**4.179.174**	**34.097.083**	**78.108.133**
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	556.073	5.405	15.129	1.497		404			7.427.163		8.005.671
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	**10.799.855**	**6.457.367**	**6.814.719**	**5.704.989**	**6.418.106**	**430.309**	**1.898.927**	**1.886.112**	**11.606.337**	**34.097.083**	**86.113.804**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:											
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	38.824	633.528	1.665.610	568.883	164.549	59.251	1.181	107.671	747.548		3.987.045
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)									367.511		367.511
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	**38.824**	**633.528**	**1.665.610**	**568.883**	**164.549**	**59.251**	**1.181**	**107.671**	**1.115.059**		**4.354.556**
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	**10.282.606**	**7.085.490**	**8.465.200**	**6.272.375**	**6.582.655**	**489.156**	**1.900.108**	**1.993.783**	**5.294.233**	**34.097.083**	**82.462.689**

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως αναμορφώθηκαν για να είναι συγκρίσιμα.*

ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΧΡΕΟΥΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ

Λόγω της παρατεταμένης κρίσης των χωρών της Ευρωζώνης και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία σε ότι αφορά την εξυπηρέτηση των δανειακών της υποχρεώσεων, ο Όμιλος παρακολουθεί τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από την έκθεση του στο Ελληνικό Δημόσιο και στις λοιπές χώρες στην περιφέρεια της Ευρωζώνης.

i. Έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συνολική έκθεση του Ομίλου σε αξιόγραφα Ελληνικού Δημοσίου:

	31.12.2015		31.12.2014	
Χαρτοφυλάκιο	**Ονομαστική αξία**	**Λογιστική αξία**	**Ονομαστική αξία**	**Λογιστική αξία**
Διαθεσίμων προς πώληση	4.659.672	3.930.081	4.703.271	3.708.048
Εμπορικό	2.783	1.888	2.675	1.729
Σύνολο	**4.662.455**	**3.931.969**	**4.705.946**	**3.709.777**

Επιπλέον, τα αξιόγραφα εκδόσεως δημόσιων επιχειρήσεων/φορέων/οργανισμών ανήλθαν την 31.12.2015 σε € 162,1 εκατ. (31.12.2014: € 138,9 εκατ.).

Η έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου από λοιπά, πλην αξιογράφων, χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

Στοιχεία εντός του Ισολογισμού

	31.12.2015	31.12.2014
	Λογιστική Αξία	**Λογιστική Αξία**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – απαιτήσεις	362.700	566.070
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – υποχρεώσεις	(271.711)	(290.879)

Οι υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με αντισυμβαλλόμενο δημόσιες επιχειρήσεις/φορείς/ οργανισμούς ανήλθαν την 31.12.2015 σε € 16,6 εκατ. (31.12.2014: € 29,1 εκατ.).

Η έκθεση του Ομίλου σε δάνεια προς δημόσιες επιχειρήσεις/φορείς/οργανισμούς Ελληνικού Δημοσίου ανήρχετο την 31.12.2015 σε € 1.297,6 εκατ (31.12.2014 σε € 1.323,7 εκατ.) Ο Όμιλος έχει σχηματίσει απομείωση για τις ανωτέρω απαιτήσεις που ανήλθε την 31.12.2015 σε ποσό € 42,1 εκατ (31.12.2014: € 28,2 εκατ.).

Επιπρόσθετα, το υπόλοιπο των δανείων του Ομίλου με εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου (δάνεια με απευθείας εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου, Δάνεια με εγγύηση ΤΕΜΠΜΕ, δάνεια εγγυημένα με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις) ανέρχονταν την 31.12.2015 σε ποσό € 764 εκατ. (31.12.2014: € 725,4 εκατ.) Κατά την 31.12.2015, επί των δανείων αυτών είχε σχηματιστεί απομείωση ύψους € 144,3 εκατ (31.12.2014: € 141,7 εκατ.).

Το σύνολο των αξιογράφων Ελληνικού Δημοσίου κατατάσσεται στο Επίπεδο 1 αναφορικά με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους.

Στοιχεία εκτός του Ισολογισμού

	31.12.2015		31.12.2014	
	Ονομαστική αξία	**Εύλογη αξία**	**Ονομαστική αξία**	**Εύλογη αξία**
Ομόλογα που έχουν ληφθεί ως εγγύηση για παροχή χρηματοδότησης	-	-	105.641	65.202

ii. Έκθεση στο χρέος λοιπών χωρών στην περιφέρεια της ευρωζώνης

Ο Όμιλος κατέχει στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο ομόλογα και έντοκα γραμμάτια της Κυπριακής Δημοκρατίας λογιστικής αξίας € 96,9 εκατ. (31.12.2014: € 50,9 εκατ.) και ομόλογο της Cyprus Popular Bank κύριας εξασφάλισης (senior) μηδενικής λογιστικής αξίας (31.12.2014: € 1,6 εκατ.) μετά την απομείωση ποσού € 1,6 εκατ. που αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα της χρήσεως 2015 και € 34,6 εκατ. που είχε αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα της χρήσεως 2013. Επίσης, ο Όμιλος κατέχει στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο ομόλογα εκδόσεως Ιταλικού Δημοσίου λογιστικής αξίας €6,9 εκατ. (31.12.2014:€ 6,8 εκατ.) και ομόλογα εκδόσεως Ισπανικού Δημοσίου λογιστικής αξίας € 8 εκατ. (31.12.2014:€ 6,3 εκατ.). Ο Όμιλος την 31.12.2015 δεν είχε έκθεση σε ομόλογα Πορτογαλίας και Ιρλανδίας.

41.2. Κίνδυνος αγοράς

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος ζημίας που προκύπτει από δυσμενείς εξελίξεις στην τιμή ή στη μεταβλητότητα που παρατηρούνται στις αγορές επιτοκίων, συναλλάγματος, χρηματιστηριακών δεικτών, μετοχών και αγαθών. Ζημίες είναι δυνατόν να προκύψουν και από το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και κατά τη διαχείριση των στοιχείων Ενεργητικού – Υποχρεώσεων.

i. Εμπορικού χαρτοφυλακίου

Ο κίνδυνος αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου μετράται με τον υπολογισμό της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk – VaR). Η μεθοδολογία υπολογισμού της Αξίας σε Κίνδυνο που χρησιμοποιείται είναι η μέθοδος της ιστορικής προσομοιώσεως.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί περίοδο διακρατήσεως μίας και δέκα ημερών, ανάλογα με το χρόνο που απαιτείται για τη ρευστοποίηση του χαρτοφυλακίου.

Αξία σε κίνδυνο 1 ημέρας, διάστημα εμπιστοσύνης 99% (ιστορικά στοιχεία 2 ετών)

(Ποσά σε ευρώ)

	2015					2014
	Συναλλαγματικός κίνδυνος	Επιτοκιακός κίνδυνος	Κίνδυνος τιμής	Επίδραση αλληλοσυσχέτισης	Σύνολο	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου	1.824.535	158.967	31.710	(199.739)	1.815.473	1.210.695
Μέση ημερήσια Αξία (ετησίως)	1.712.290	178.084	24.414	(189.292)	1.725.496	1.268.641
Μέγιστη ημερήσια Αξία (ετησίως)*	3.079.349	200.201	25.620	(160.222)	3.144.948	3.030.455
Ελάχιστη ημερήσια Αξία (ετησίως)*	692.364	201.874	25.662	(178.833)	741.067	784.305

* αφορά το σύνολο της Αξίας σε Κίνδυνο εντός του έτους

Τα παραπάνω στοιχεία αφορούν την Τράπεζα. Οι θυγατρικές και τα καταστήματα του Ομίλου έχουν περιορισμένες trading θέσεις, οι οποίες είναι εξαιρετικά μικρές σε σχέση με αυτές της Τραπέζης. Ως εκ τούτου, η επίπτωση του κινδύνου αγοράς, ο οποίος προέρχεται από τις θέσεις αυτές στα συνολικά αποτελέσματα, δεν είναι σημαντική.

Για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς του Χαρτοφυλακίου Συναλλαγών συμπληρωματικά με τον υπολογισμό της Αξίας σε Κίνδυνο, ελέγχεται η συμπεριφορά του σε υποθετικές μεταβολές των παραμέτρων αγοράς (σενάρια), καθώς και σε ακραίες μεταβολές τους που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν (stress - testing).

Στα πλαίσια της πολιτικής διαχειρίσεως χρηματοοικονομικών κινδύνων, έχουν θεσπιστεί όρια εκθέσεως, μεγίστης ζημίας (stop loss) και αξίας σε κίνδυνο στα διάφορα προϊόντα που απαρτίζουν τις θέσεις διαπραγματεύσεως.

Συγκεκριμένα έχουν θεσπιστεί όρια που αφορούν τους παρακάτω κινδύνους:

- Συναλλαγματικός κίνδυνος για θέσεις spot, forward και FX options
- Επιτοκιακός κίνδυνος για θέσεις Ομολόγων, Interest Rate Swaps, Interest Futures, Interest Options
- Κίνδυνος τιμών για θέσεις μετοχών, index Futures και options, Commodity Futures και Swaps
- Πιστωτικός κίνδυνος για διατραπεζικές πράξεις και ομόλογα.

Οι θέσεις σε αυτά τα προϊόντα παρακολουθούνται σε συνεχή βάση και ελέγχονται για το ποσοστό καλύψεως και τυχόν υπερβάσεις των εκάστοτε ορίων.

ii. Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι Τραπεζικού Χαρτοφυλακίου

Οι χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου προέρχονται από τη διάρθρωση των στοιχείων Ενεργητικού – Παθητικού και κύρια του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων και καταθέσεων του Ομίλου. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου αφορούν τον συναλλαγματικό, επιτοκιακό και τον κίνδυνο ρευστότητας.

α. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Τράπεζα αναλαμβάνει κίνδυνο από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η διαχείριση της ανοικτής συναλλαγματικής θέσης που προκύπτει από όλες τις εργασίες διενεργείται κεντρικά. Πολιτική της Τραπέζης είναι οι θέσεις να κλείνουν άμεσα με χρήση συναλλαγών spot ή παραγώγων συναλλάγματος. Σε περίπτωση που παραμείνουν ανοιχτές θέσεις, υπόκεινται στα όρια συναλλαγματικού κινδύνου που έχουν θεσπιστεί και παρακολουθούνται στα πλαίσια της πολιτικής διαχειρίσεως χρηματοοικονομικών κινδύνων. Εντός του 2015 αυξήθηκε η ανοικτή συναλλαγματική θέση σε RON και CHF κυρίως λόγω της επιβολής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και τη μείωση ή απόσυρση

διατραπεζικών πιστωτικών γραμμών για πράξεις χρηματοδότησης σε συνάλλαγμα. Καθώς βελτιώνονται οι συνθήκες στην αγορά, η Τράπεζα μειώνει σταδιακά αυτές τις θέσεις. Η συνολική θέση προκύπτει από την άθροιση της τρέχουσας θέσης από τα στοιχεία του ισολογισμού και της προθεσμιακής θέσης από τα παράγωγα προϊόντα, όπως παρατίθεται στους πίνακες που ακολουθούν.

	31.12.2015								
	USD	GBP	CHF	JPY	RON	RSD	Λοιπά ΞΝ	Ευρώ	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	45.714	46.726	945	20	141.999	66.804	21.402	1.406.717	1.730.327
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	231.755	(107.501)	12.499	3.950	39.199	(368)	18.685	1.778.054	1.976.273
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1				238			2.540	2.779
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								793.015	793.015
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.794.260	428.223	1.837.068	32.198	603.949	95.135	74.763	41.320.520	46.186.116
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου									
- Διαθέσιμα προς πώληση	131.592	32.750			245.117	92729	66.021	5.226.275	5.794.484
- Διακρατουμένα μέχρι τη λήξη							9.971	69.738	79.709
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο								4.289.482	4.289.482
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες								45.771	45.771
Επενδύσεις σε ακίνητα					173.520	11271	32.500	406.371	623.662
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια		2.073			25.220	20.966	36.784	775.858	860.901
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια		220			966	1.463	135	339.467	342.251
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					2.162	3.661	929	4.391.424	4.398.176
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	7.318	2530	3.061	2	6.913	3.191		1.487.210	1.510.225
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση					2.455			660.608	663.063
Σύνολο Ενεργητικού	**2.210.640**	**405.021**	**1.853.573**	**36.170**	**1.241.738**	**294.852**	**261.190**	**62.993.050**	**69.296.234**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	1.709.533	264.304	31.687	1.005	815.445	102.068	382.180	53.243.407	56.549.629
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.550.529	1.550.529
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	345.574							55.155	400.729
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		479			1.706	488	431	35.088	38.192
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					4.281	40	403	16.128	20.852
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους						214		108.336	108.550
Λοιπές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	15.622	1.734	3.301	524	10.543	2.514	1.140	1.242.025	1.277.403
Προβλέψεις					2.752	1.139	1.681	290.442	296.014
Σύνολο Υποχρεώσεων	**2.070.729**	**266.517**	**34.988**	**1.529**	**834.727**	**106.463**	**385.835**	**56.541.110**	**60.241.898**
Συναλλαγματική Θέση Στοιχείων Ισολογισμού	139.911	138.504	1.818.585	34.641	407.011	188.389	(124.645)	6.451.940	9.054.336
Προθεσμιακή Συναλλαγματική Θέση Παραγώγων	(130.085)	(102.446)	(1.648.064)	(30.065)	(21.265)	7.412	195.518	1.529.328	(199.667)
Συνολική Συναλλαγματική Θέση	**9.826**	**36.058**	**170.521**	**4.576**	**385.746**	**195.801**	**70.873**	**7.981.268**	**8.854.669**
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	5.511				22.975	22.388		228.039	278.913

	31.12.2014								
	USD	GBP	CHF	JPY	RON	RSD	Λοιπά ΞΝ	Ευρώ	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	10.463	13.803	1.157	14	150.676	46.054	67.121	1.729.729	2.019.017
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	241.762	(19.607)	17.140	22.962	9.559	(863)	21.823	2.478.963	2.771.739
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					171			4.018	4.189
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.148.476	1.148.476
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.815.969	409.094	1.923.500	28.111	426.758	109.800	162.434	44.681.319	49.556.985
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου									
- Διαθέσιμα προς πώληση	75.080	48.898			270.300	96.491	113.792	5.083.725	5.688.286
- Διακρατουμένα μέχρι τη λήξη	1.661						13.085	296.072	310.818
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο								4.299.101	4.299.101
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες								46.383	46.383
Επενδύσεις σε ακίνητα					105.630	3.701	36.436	421.445	567.212
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια		1.992			25.619	30.627	39.436	985.674	1.083.348
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια		52			539	1.278	10.358	319.197	331.424
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					7.648	3.807	1.310	3.676.681	3.689.446
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	6.670	1.484	14.989	290	13.957	2.269	117.646	1.207.761	1.365.066
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση					2.425	1.060	4.373	46.113	53.971
Σύνολο Ενεργητικού	**2.151.605**	**455.716**	**1.956.786**	**51.377**	**1.013.282**	**294.224**	**587.814**	**66.424.657**	**72.935.461**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	2.525.301	288.913	33.907	1.547	1.032.653	90.580	756.788	55.471.058	60.200.747
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.948.541	1.948.541
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	472.107							1.051.414	1.523.521
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους					1.775	449	342	59.228	61.794
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					874	259		24.369	25.502
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους						198		105.155	105.353
Λοιπές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	10.085	2.289	15.391	761	53.501	1.521	1.448	1.065.745	1.150.741
Προβλέψεις	40	2	1		1.721	1.325	2.468	207.155	212.712
Σύνολο Υποχρεώσεων	**3.007.533**	**291.204**	**49.299**	**2.308**	**1.090.524**	**94.332**	**761.046**	**59.932.665**	**65.228.911**
Συναλλαγματική Θέση Στοιχείων Ισολογισμού	(855.928)	164.512	1.907.487	49.069	(77.242)	199.892	(173.232)	6.491.992	7.706.550
Προθεσμιακή Συναλλαγματική Θέση Παραγώγων	820.422	(134.877)	(2.063.529)	(47.950)	82.551	13.665	232.654	316.265	(780.799)
Συνολική Συναλλαγματική Θέση	**(35.506)**	**29.635**	**(156.042)**	**1.119**	**5.309**	**213.557**	**59.422**	**6.808.257**	**6.925.751**
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	4.942				31.385	12.168		319.016	367.511

Η ανοικτή συναλλαγματική θέση της 31.12.2015 παρουσιάζει την ακόλουθη ευαισθησία:

Νόμισμα	Σενάριο μεταβολής ισοτιμιών έναντι Ευρώ (%)	Επίπτωση επί των καθαρών εσόδων προ φόρων	Επίπτωση επί της Καθαρής Θέσεως
USD	5% Υποτίμηση EUR έναντι USD	517	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι USD	(468)	
GBP	5% Υποτίμηση EUR έναντι GBP	1.898	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι GBP	(1.717)	
CHF	5% Υποτίμηση EUR έναντι CHF	8.975	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι CHF	(8.120)	
JPY	5% Υποτίμηση EUR έναντι JPY	241	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι JPY	(218)	
AUD	5% Υποτίμηση EUR έναντι AUD	20	
	5% Ανατίμηση EUR έναντι AUD	(18)	
RON	5% Υποτίμηση EUR έναντι RON		20.302
	5% Ανατίμηση EUR έναντι RON		(18.369)
MKD	5% Υποτίμηση EUR έναντι MKD		12
	5% Ανατίμηση EUR έναντι MKD		(11)
RSD	5% Υποτίμηση EUR έναντι RSD		10.305
	5% Ανατίμηση EUR έναντι RSD		(9.324)
ALL	5% Υποτίμηση EUR έναντι ALL		223
	5% Ανατίμηση EUR έναντι ALL		(202)

β. Επιτοκιακός κίνδυνος

Στα πλαίσια ανάλυσης του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου διενεργείται ανάλυση σύμφωνα με τον χρόνο επαναπροσδιορισμού των επιτοκίων (Interest Rate Gap Analysis). Ειδικότερα, τα στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους (Gaps) ανάλογα με το πότε επαναπροσδιορίζεται το επιτόκιό τους, για τα στοιχεία κυμαινομένου επιτοκίου, ή με το πότε λήγουν, για τα στοιχεία σταθερού επιτοκίου.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η Ανάλυση Επαναπροσδιορισμού Επιτοκίων των στοιχείων Ενεργητικού-Υποχρεώσεων:

	31.12.2015							
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	> 5 ετών	Μη επηρεαζόμενα στοιχεία	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.123.073						607.254	1.730.327
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.463.112	324.983	1.762	1.550	22.586	161.020	1.260	1.976.273
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					350	1.538	891	2.779
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	793.015							793.015
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	22.853.610	7.174.432	2.787.093	1.358.749	7.761.777	4.250.455		46.186.116
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου								
- Διαθέσιμα προς πώληση	525.269	1.227.726	987.027	125.556	1.319.479	1.422.276	187.151	5.794.484
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	337		6.112		54.002	19.258		79.709
- Δανειακού χαρτοφυλακίου			4.289.482					4.289.482
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες							45.771	45.771
Επενδύσεις σε ακίνητα							623.662	623.662
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							860.901	860.901
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							342.251	342.251
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							4.398.176	4.398.176
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού							1.510.225	1.510.225
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση							663.063	663.063
Σύνολο Ενεργητικού	**26.758.416**	**8.727.141**	**8.071.476**	**1.485.855**	**9.158.194**	**5.854.547**	**9.240.605**	**69.296.234**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	23.059.899	252.111	2.876		1.800.477			25.115.363
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.550.529							1.550.529
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.298.049	5.120.140	5.851.901	2.284.717	7.651.060	4.224.596	3.803	31.434.266
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	340.227	23.912	11.990		24.600			400.729
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							38.192	38.192
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις							20.852	20.852
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους							108.550	108.550
Λοιπές υποχρεώσεις							910.622	910.622
Προβλέψεις							296.014	296.014
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση							366.781	366.781
Σύνολο Υποχρεώσεων	**31.248.704**	**5.396.163**	**5.866.767**	**2.284.717**	**9.476.137**	**4.224.596**	**1.744.814**	**60.241.898**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ								
Μετοχικό Κεφάλαιο							461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο							10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά							310.057	310.057
Αποτελέσματα εις νέον							(2.546.885)	(2.546.885)
Δικαιώματα τρίτων							23.998	23.998
Υβριδικά Κεφάλαια							15.232	15.232
Σύνολο Καθαρής Θέσεως							**9.054.336**	**9.054.336**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**31.248.704**	**5.396.163**	**5.866.767**	**2.284.717**	**9.476.137**	**4.224.596**	**10.799.150**	**69.296.234**
ΑΝΟΙΓΜΑ	**(4.490.288)**	**3.330.978**	**2.204.709**	**(798.862)**	**(317.943)**	**1.629.951**	**(1.558.545)**	**-**
ΣΩΡΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	**(4.490.288)**	**(1.159.310)**	**1.045.399**	**246.537**	**(71.406)**	**1.558.545**	**-**	**-**

	31.12.2014							
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	> 5 ετών	Μη επηρεαζόμενα στοιχεία	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.561.762						457.255	2.019.017
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	2.022.286	521.027	14	1.028	30.656	196.728		2.771.739
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	80				656	1.073	2.380	4.189
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.148.476							1.148.476
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	25.922.960	7.944.710	3.719.989	2.515.868	9.430.299	23.159		49.556.985
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου								
- Διαθέσιμα προς πώληση	664.170	1.391.686	868.732	234.765	1.124.949	1.333.664	70.320	5.688.286
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	47.492	122.749	32.935	2.503	102.946	2.193		310.818
- Δανειακού χαρτοφυλακίου			4.299.101					4.299.101
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες							46.383	46.383
Επενδύσεις σε ακίνητα							567.212	567.212
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							1.083.348	1.083.348
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							331.424	331.424
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							3.689.446	3.689.446
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού							1.365.066	1.365.066
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση							53.971	53.971
Σύνολο Ενεργητικού	**31.367.226**	**9.980.172**	**8.920.771**	**2.754.164**	**10.689.506**	**1.556.817**	**7.666.805**	**72.935.461**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	14.381.871	1.059.886	65.394		1.792.963			17.300.114
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.948.541							1.948.541
Υποχρεώσεις προς πελάτες	11.541.503	7.193.770	8.288.464	7.226.617	7.208.898	1.439.816	1.565	42.900.633
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	434.972	347.205	49.951		463.612	227.781		1.523.521
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							61.794	61.794
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις							25.502	25.502
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους							105.353	105.353
Λοιπές υποχρεώσεις							1.091.747	1.091.747
Προβλέψεις							212.712	212.712
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση							58.994	58.994
Σύνολο Υποχρεώσεων	**28.306.887**	**8.600.861**	**8.403.809**	**7.226.617**	**9.465.473**	**1.667.597**	**1.557.667**	**65.228.911**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ								
Μετοχικό Κεφάλαιο							3.830.718	3.830.718
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο							4.858.216	4.858.216
Αποθεματικά							105.687	105.687
Αποτελέσματα εις νέον							(1.142.801)	(1.142.801)
Δικαιώματα τρίτων							23.266	23.266
Υβριδικά Κεφάλαια							31.464	31.464
Σύνολο Καθαρής Θέσεως							**7.706.550**	**7.706.550**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**28.306.887**	**8.600.861**	**8.403.809**	**7.226.617**	**9.465.473**	**1.667.597**	**9.264.217**	**72.935.461**
ΑΝΟΙΓΜΑ	**3.060.339**	**1.379.311**	**516.962**	**(4.472.453)**	**1.224.033**	**(110.780)**	**(1.597.412)**	
ΣΩΡΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	**3.060.339**	**4.439.650**	**4.956.612**	**484.159**	**1.708.192**	**1.597.412**		

Από την Ανάλυση Ανοιγμάτων Επιτοκίων και με την εφαρμογή εναλλακτικών σεναρίων μεταβολών των επιτοκίων της αγοράς ή και των βασικών επιτοκίων της Τραπέζης και των εταιριών του Ομίλου, υπολογίζεται άμεσα η αντίστοιχη μεταβολή στο καθαρό έσοδο τόκων καθώς και στην καθαρή θέση για τα διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία (available for sale). Στα σενάρια μείωσης των επιτοκίων μελετάται μεταβολή μέχρι του σημείου όπου αυτή είναι δυνατή (μηδενισμός επιτοκίου) σύμφωνα με τις ισχύουσες καμπύλες επιτοκίων ανά νόμισμα.

Σενάριο μεταβολής επιτοκίων (παράλληλη μετατόπιση καμπύλης αποδόσεων)	Ευαισθησία καθαρού εσόδου τόκων (για χρονική περίοδο ενός έτους)	Ευαισθησία της Καθαρής Θέσεως
-100	-9.217,09	+ 124.568
+100	+14.419,71	- 141.115

41.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Κίνδυνος ρευστότητας αφορά την δυνατότητα της Τραπέζης να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων είτε προγραμματισμένων είτε έκτακτων. Εν γένει η συνολική χρηματοδότηση της μπορεί να χωριστεί σε δύο βασικές κατηγορίες:

Α. Καταθέσεις Πελατείας

1. Πελατειακές καταθέσεις πρώτης ζήτησης για κάλυψη ταμειακών αναγκών

Οι καταθέσεις για σκοπούς καλύψεως ταμειακών αναγκών της πελατείας είναι οι καταθέσεις Ταμιευτηρίου και Όψεως. Παρόλο που οι καταθέσεις αυτές μπορούν να αποσυρθούν χωρίς προειδοποίηση εάν ζητηθεί, η διασπορά σε πλήθος και είδος καταθετών διασφαλίζει την απουσία σημαντικών απρόσμενων διακυμάνσεων. Συνεπώς οι συγκεκριμένες καταθέσεις διαμορφώνουν στην πλειοψηφία τους ένα σημαντικό παράγοντα της σταθερότητας της καταθετικής βάσεως.

2. Πελατειακές καταθέσεις προθεσμίας και ομόλογα για επενδυτικούς σκοπούς

Οι πελατειακές καταθέσεις προθεσμίας και τα ομόλογα εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου που χρησιμοποιούνται για επενδυτικούς σκοπούς δύναται να πάρουν τη μορφή καταθέσεων συμφωνημένης διάρκειας και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως, ενώ τα ομόλογα εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου διατίθενται μέσω οριστικής πωλήσεως. Η πελατεία έχει τη δυνατότητα πρόωρης αναλήψεως των καταθέσεων ή πρόωρης ρευστοποιήσεως των ομολόγων, με συνέπεια την πιθανότητα ανάγκης ευρέσεως εναλλακτικής ρευστότητας από την Τράπεζα σε περίπτωση εκτεταμένων εκροών.

Για το σκοπό αυτό αλλά και για την εν γένει θωράκιση των καταθέσεων πελατείας, η Τράπεζα μεριμνά είτε για την ύπαρξη επαρκών πλεονασμάτων ρευστότητας που υπολογίζονται βάσει σεναρίων προσομοιώσεως ακραίων συνθηκών απώλειας ρευστότητας είτε για την ύπαρξη επαρκών πιστωτικών γραμμών σε χρηματοδοτικά εργαλεία χονδρικής φύσεως ως κατωτέρω.

Β. Χρηματοδότηση Wholesale

1. Μεσοπρόθεσμος Δανεισμός από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές

Πάγια επιδίωξη της Τραπέζης είναι η καλλιέργεια σχέσεων με διεθνείς επενδυτές που δύνανται να προσφέρουν μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση μέσω αγοράς χρεογράφων εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου. Η Τράπεζα διατηρεί για το σκοπό αυτό ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα που έχουν απήχηση σε διεθνείς επενδυτές και προβαίνει στην επαρκή κάλυψη των δανειακών της αναγκών μέσω των διεθνών κεφαλαιαγορών διενεργώντας προγραμματισμό των σχετικών της αναγκών σε επίπεδο Ενεργητικού σε ετήσια βάση. Εντούτοις, η Τράπεζα αναγνωρίζει ότι η ζήτηση των εν λόγω ομολόγων ενδέχεται να μην είναι αρκετή για να καλύψει πλήρως τις ανάγκες της σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, ως αποτέλεσμα παραγόντων που αφορούν τόσο στην πιστοληπτική της αξιολόγηση όσο και στο εγχώριο και διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

2. Χρηματοδότηση μέσω Κεντρικών Τραπεζών

Μία εναλλακτική μορφή δανεισμού της Τραπέζης αποτελεί η άντληση ρευστότητας από τα χρηματοδοτικά εργαλεία των Κεντρικών Τραπεζών-Ευρωσύστημα και ειδικά της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Η εν λόγω χρηματοδότηση λαμβάνει τη μορφή δανεισμού επί ενεχύρω στοιχείων του Ενεργητικού της με βάση τις οδηγίες και τα επιλέξιμα στοιχεία Ενεργητικού που καθορίζονται από την ΕΚΤ. Τα τελευταία έτη αυτή η πρόσθετη πηγή χρηματοδοτήσεως αναδείχθηκε σε κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο ως αντιστάθμισμα στην ανεπάρκεια ή απώλεια των ανωτέρω βασικών μορφών δανεισμού της Τραπέζης. Περαιτέρω, για το διάστημα που η Ελλάδα τελεί υπό συγκεκριμένο πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως της οικονομίας και εξυγιάνσεως των δημοσιονομικών της μεγεθών και ταυτοχρόνως εξυπηρετήσεως των αναγκών δανεισμού της από το πλέγμα των θεσμικών οργάνων που έχουν την εποπτεία του προγράμματος, η Τράπεζα δύναται να αξιοποιεί διαθέσιμα στοιχεία Ενεργητικού προκειμένου να αντλεί ρευστότητα από το Ευρωσύστημα προκειμένου να καλύπτει οιο-

δήποτε χρηματοδοτικό κενό. Η Τράπεζα αναγνωρίζει το βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα της εν λόγω πηγής ρευστότητας και επιδιώκει τη σταδιακή αποσύνδεση της από αυτή εφόσον οι συνθήκες το επιτρέψουν. Παρά ταύτα και για όσο χρονικό διάστημα η χώρα διανύει περίοδο χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσεως, η Τράπεζα φροντίζει για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση της από τα εν λόγω εργαλεία που λαμβάνουν είτε τη μορφή του συμβατικού οριακού δανεισμού από την ΕΚΤ (MRO), είτε τη μορφή του έκτακτου μηχανισμού πιστωτικής διευκολύνσεως της Τραπέζης της Ελλάδος (ELA). Η Τράπεζα μεριμνά για την επάρκεια των καλυμμάτων που απαιτούνται ώστε να εξυπηρετείται η χρηματοδότηση από τα ανωτέρω εργαλεία, αναγνωρίζοντας ωστόσο ότι τόσο το είδος όσο και το ύψος της χρηματοδότησης αυτής τελεί υπό τη διακριτική ευχέρεια του Ευρωσυστήματος.

Οι πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα επηρέασαν το ύψος των καταθέσεων τόσο σε επίπεδο Τραπέζης όσο και σε επίπεδο Ομίλου. Έντονη ανησυχία, ειδικά κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων του Ιουνίου που κατέληξαν στην προκήρυξη του δημοψηφίσματος της 5ης Ιουλίου, δημιουργήθηκε στους τοπικούς Επόπτες των θυγατρικών Τραπεζών του Ομίλου. Αποτέλεσμα ήταν να επιβληθούν περιορισμοί στις συναλλαγές των θυγατρικών με τη Μητρική καθώς και έλεγχός τους ειδικά για θέματα ρευστότητας. Η κατάσταση αυτή μέχρι το τέλος του 2015 είχε σταδιακά εξομαλυνθεί.

Σύμφωνα με την Ανάλυση Ληκτοτήτων Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), υπολογίζονται οι χρηματοροές που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων και ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους, σύμφωνα με τη συμβατική ημερομηνία λήξεως ή με την εκτιμώμενη ημερομηνία λήξεως βασιζόμενη σε στατιστική ανάλυση (convention). Εξαίρεση στο ανωτέρω, αποτελούν τα χαρτοφυλάκια αξιογράφων, τα οποία μπορούν να συμβάλλουν άμεσα σε άντληση ρευστότητας, και κατανέμονται στην πρώτη περίοδο με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για άντληση ρευστότητας είτε από την Κεντρική Τράπεζα είτε στη διατραπεζική μέσω repos.

	31.12.2015					
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	> 1 έτους	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.730.327					1.730.327
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.420.989	331.911	4.636	24	218.713	1.976.273
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.888				891	2.779
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	793.015					793.015
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.886.348	2.039.558	1.799.782	2.854.971	36.605.457	46.186.116
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου						
- Διαθέσιμα προς πώληση	4.816.465				978.019	5.794.484
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			6.112		73.597	79.709
- Δανειακού χαρτοφυλακίου					4.289.482	4.289.482
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες					45.771	45.771
Επενδύσεις σε ακίνητα					623.662	623.662
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια					860.901	860.901
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια					342.251	342.251
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					4.398.176	4.398.176
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	61.986	125.854	185.959	375.394	761.032	1.510.225
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		390.862	272.201			663.063
Σύνολο Ενεργητικού	**11.711.018**	**2.888.185**	**2.268.690**	**3.230.389**	**49.197.952**	**69.296.234**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	23.057.911	3.807	928	2.747	2.049.970	25.115.363
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.550.529					1.550.529
Υποχρεώσεις προς πελάτες	6.328.964	4.591.349	3.219.322	2.550.700	14.743.931	31.434.266
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις					400.729	400.729
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		38.192				38.192
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					20.852	20.852
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους					108.550	108.550
Λοιπές υποχρεώσεις	209.271				701.351	910.622
Προβλέψεις					296.014	296.014
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		277.675	89.106			366.781
Σύνολο Υποχρεώσεων	**31.146.675**	**4.911.023**	**3.309.356**	**2.553.447**	**18.321.397**	**60.241.898**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ						
Μετοχικό Κεφάλαιο					461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά					310.057	310.057
Αποτελέσματα εις νέον					(2.546.885)	(2.546.885)
Δικαιώματα τρίτων					23.998	23.998
Υβριδικά Κεφάλαια					15.232	15.232
Σύνολο Καθαρής Θέσεως	-	-	-	-	**9.054.336**	**9.054.336**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**31.146.675**	**4.911.023**	**3.309.356**	**2.553.447**	**27.375.733**	**69.296.234**
Άνοιγμα ρευστότητας	**(19.435.657)**	**(2.022.838)**	**(1.040.666)**	**679.942**	**21.822.219**	-
Σωρευτικό άνοιγμα	**(19.435.657)**	**(21.458.495)**	**(22.499.161)**	**(21.822.219)**	-	-

	31.12.2014					
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	> 1 έτους	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	2.019.017					2.019.017
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.971.078	523.483	9	1.188	275.981	2.771.739
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.809				2.380	4.189
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.148.476					1.148.476
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.893.123	2.097.020	1.933.524	3.351.777	39.281.541	49.556.985
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου						
- Διαθέσιμα προς πώληση	2.630.649				3.057.637	5.688.286
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	1.872		732	17.503	290.711	310.818
- Δανειακού χαρτοφυλακίου					4.299.101	4.299.101
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες					46.383	46.383
Επενδύσεις σε ακίνητα					567.212	567.212
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια					1.083.348	1.083.348
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια					331.424	331.424
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					3.689.446	3.689.446
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	56.197	113.724	168.497	337.966	688.682	1.365.066
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	51.384			2.587		53.971
Σύνολο Ενεργητικού	**10.773.605**	**2.734.227**	**2.102.762**	**3.711.021**	**53.613.846**	**72.935.461**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	14.086.798	1.103.010	66.446	3.036	2.040.824	17.300.114
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.948.541					1.948.541
Υποχρεώσεις προς πελάτες	9.998.905	6.659.944	5.714.875	6.985.167	13.541.742	42.900.633
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις		26.325	50.115		1.447.081	1.523.521
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	6.518	54.814		462		61.794
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις					25.502	25.502
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους					105.353	105.353
Λοιπές υποχρεώσεις	315.923	903			774.921	1.091.747
Προβλέψεις					212.712	212.712
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	58.994					58.994
Σύνολο Υποχρεώσεων	**26.415.679**	**7.844.996**	**5.831.436**	**6.988.665**	**18.148.135**	**65.228.911**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ						
Μετοχικό Κεφάλαιο					3.830.718	3.830.718
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					4.858.216	4.858.216
Αποθεματικά					105.687	105.687
Αποτελέσματα εις νέον					(1.142.801)	(1.142.801)
Δικαιώματα τρίτων					23.266	23.266
Υβριδικά Κεφάλαια					31.464	31.464
Σύνολο Καθαρής Θέσεως					**7.706.550**	**7.706.550**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**26.415.679**	**7.844.996**	**5.831.436**	**6.988.665**	**25.854.685**	**72.935.461**
Άνοιγμα ρευστότητας	**(15.642.074)**	**(5.110.769)**	**(3.728.674)**	**(3.277.644)**	**27.759.161**	
Σωρευτικό άνοιγμα	**(15.642.074)**	**(20.752.843)**	**(24.481.517)**	**(27.759.161)**		

Το Εμπορικό και το Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο έχουν καταχωρηθεί με βάση την δυνατότητα ρευστοποίησή τους και όχι σύμφωνα με τη λήξη τους.

Οι χρηματοροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων περιλαμβανομένων και των παραγώγων κατανέμονται σύμφωνα με τις εναπομένουσες ημερομηνίες λήξης. Σε αυτές προστίθενται και οι εκτιμώμενες πληρωμές τόκων. Οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ. Ειδικά για τα παράγωγα γίνεται ανάλυση σε εκροές και εισροές σύμφωνα με τους συμβατικούς τους όρους.

	31.12.2015						
		Ονομαστικές εισροές / (εκροές)					
	Σύνολο Ισολογισμού	έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	πέραν του έτους	ΣΥΝΟΛΟ
Υποχρεώσεις - μη παράγωγα							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	**25.115.363**	(23.084.150)	(45.240)	(77.398)	(155.083)	(2.795.305)	(26.157.176)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	**31.434.266**	(6.582.440)	(4.965.139)	(3.277.774)	(2.674.216)	(15.613.556)	(33.113.125)
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	**400.729**	(2)	(83)	(789)	(35)	(406.065)	(406.974)
Λοιπές υποχρεώσεις	**910.622**	(209.271)				(701.351)	(910.622)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία ενεργητικού	**52.376**						
- Εκροές		(128)	(407)	(40.004)	(173)	(1.216.128)	(1.256.840)
- Εισροές			948	10.636	20.722	1.144.647	1.176.953
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία υποχρεώσεων	**568.037**						
- Εκροές		(72)	(8.601)	(9.425)	(21.299)	(1.335)	(40.732)
- Εισροές			7.297	7.443	16.363	1.746	32.849
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς σκοπούς	**930.116**						
- Εκροές		(359.401)	(430.618)	(356.444)	(472.700)	(4.395.043)	(6.014.206)
- Εισροές		317.049	431.491	302.030	431.820	4.313.738	5.796.128
Σύνολο	**59.411.509**	**(29.918.415)**	**(5.010.352)**	**(3.441.725)**	**(2.854.601)**	**(19.668.652)**	**(60.893.745)**
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού							
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		(278.913)					(278.913)
Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις		(34.454)	(35.370)	(27.320)	(118.099)	(264.379)	(479.622)
Σύνολο στοιχείων εκτός Ισολογισμού		**(313.367)**	**(35.370)**	**(27.320)**	**(118.099)**	**(264.379)**	**(758.535)**

	31.12.2014						
		Ονομαστικές εισροές / (εκροές)					
	Σύνολο Ισολογισμού	έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	πέραν του έτους	ΣΥΝΟΛΟ
Υποχρεώσεις - μη παράγωγα							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	**17.300.114**	(14.096.705)	(1.109.798)	(67.259)	(3.618)	(2.104.074)	(17.381.454)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	**42.900.633**	(10.632.526)	(6.701.374)	(5.786.714)	(7.155.409)	(14.265.359)	(44.541.382)
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	**1.523.521**	(258)	(34.281)	(70.176)	(20.294)	(1.793.158)	(1.918.167)
Λοιπές υποχρεώσεις	**1.091.747**	(315.923)	(903)			(774.921)	(1.091.747)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία ενεργητικού	**66.872**						
- Εκροές		(499.384)	(776.617)	(420.822)	(158.328)	(358.866)	(2.214.017)
- Εισροές		496.059	899.606	390.824	142.118	357.714	2.286.321
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία υποχρεώσεων	**643.985**						
- Εκροές		(4)	(49)	(40.055)	(125)	(883.451)	(923.684)
- Εισροές		15	27	9.858	19.780	849.469	879.149
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς σκοπούς	**1.237.684**						
- Εκροές		(641.637)	(855.364)	(808.077)	(1.076.346)	(3.204.981)	(6.586.405)
- Εισροές		607.890	718.609	682.793	927.140	2.662.608	5.599.040
Σύνολο	**64.764.556**	**(25.082.473)**	**(7.860.144)**	**(6.109.628)**	**(7.325.082)**	**(19.515.019)**	**(65.892.346)**
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού							
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		(367.511)					(367.511)
Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις		(38.885)	(42.448)	(25.764)	(126.099)	(271.894)	(505.090)
Σύνολο στοιχείων εκτός Ισολογισμού		**(406.396)**	**(42.448)**	**(25.764)**	**(126.099)**	**(271.894)**	**(872.601)**

41.4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Διαβάθμιση των μη αποτιμώμενων στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων

	31.12.2015				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία	Συνολική Λογιστική αξία
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών			46.107.498	46.107.498	46.186.116
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου					
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	36.823	28.990	13.121	78.934	79.709
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο		4.364.715		4.364.715	4.289.482
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Υποχρεώσεων					
Υποχρεώσεις προς πελάτες			31.422.161	31.422.161	31.434.266
Ομολογίες εκδόσεώς μας [1]		26.338	338.680	365.018	376.129

	31.12.2014				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία	Συνολική Λογιστική αξία
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών			49.125.976	49.125.976	49.556.985
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου					
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	189.449	97.720	22.423	309.592	310.818
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο		4.370.874		4.370.874	4.299.101
Χρηματοοικονομικά στοιχεία Υποχρεώσεων					
Υποχρεώσεις προς πελάτες			42.557.113	42.557.113	42.900.633
Ομολογίες εκδόσεώς μας [1]	367.636	507.295	411.948	1.286.879	1.458.921

Ο ανωτέρω πίνακας παρουσιάζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, με ταξινόμηση ανά Επίπεδο ιεραρχίας, καθώς και τη λογιστική αξία τους.

Η εύλογη αξία των δανείων υπολογίζεται με βάση την καμπύλη επιτοκίων της διατραπεζικής αγοράς, προσθέτοντας κόστος ρευστότητας (liquidity premium) και περιθώριο (spread) ανά κατηγορία προϊόντος και επιχειρησιακής μονάδας για την αναμενόμενη ζημιά (expected loss). Η εύλογη αξία των καταθέσεων υπολογίζεται με βάση την καμπύλη επιτοκίων της διατραπεζικής αγοράς μετά την αφαίρεση του περιθωρίου του πελάτη (spread) ανάλογα με το είδος της κατάθεσης. Στις δύο παραπάνω περιπτώσεις οι μελλοντικές χρηματοροές (κυμαινόμενου επιτοκίου) υπολογίζονται με βάση την καμπύλη προθεσμιακών καταθέσεων (implied forward rates) μέχρι την λήξη τους.

Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη χρεογράφα και οι ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία υπολογίζεται βάσει τιμών ενεργού αγοράς ταξινομούνται στο Επίπεδο 1.

Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη χρεογράφα και οι ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από μη δεσμευτικές τιμές των χρεογράφων που παρέχουν στην αγορά εξωτερικοί διαπραγματευτές (dealers – brokers) ή με μεθοδολογίες εισοδήματος (income approach) χρησιμοποιώντας ως δεδομένα επιτόκια και πιστωτικά περιθώρια που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά, ταξινομούνται στο Επίπεδο 2. Η εύλογη αξία των χρεογράφων του δανειακού χαρτοφυλακίου που αφορούν σε τίτλους εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.) προσδιορίστηκε με προεξόφληση ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας δεδομένα συναφών εκδόσεων του Ε.Τ.Χ.Σ.

Στο Επίπεδο 3 ταξινομούνται χρεόγραφα των οποίων η εύλογη αξία εκτιμάται με χρήση σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Στην περίπτωση αυτή η εύλογη αξία αποστέλλεται από τους εκδότες των χρεογράφων και επιβεβαιώνεται από τον Όμιλο ή υπολογίζεται εσωτερικά από την Τράπεζα.

Επιπρόσθετα στο Επίπεδο 3 περιλαμβάνεται η υποχρέωση

[1] *Στις ομολογίες εκδόσεώς μας δεν περιλαμβάνεται το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο που εξέδωσε η Τράπεζα στο πλαίσιο συμφωνίας με την Credit Agricole για την εξαγορά της Εμπορικής Τραπέζης, καθώς το στοιχείο αυτό αποτιμάται στην εύλογη αξία.*

του Ομίλου από την τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων της οποίας η εύλογη αξία προσδιορίστηκε με προεξόφληση μελλοντικών χρηματοροών λαμβάνοντας υπόψη μη παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Η εύλογη αξία των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αντίστοιχη λογιστική.

Διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία

	31.12.2015			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	6.665	782.820	3.530	793.015
Αξιόγραφα Εμπορικού Χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα και Εντοκα γραμμάτια	1.888			1.888
- Μετοχές	891			891
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση				
- Ομόλογα και Εντοκα γραμμάτια	4.927.352	625.704	19.460	5.572.516
- Μετοχές	143.815		43.337	187.152
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	34.816			34.816
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Παθητικού	21	1.550.508		1.550.529
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο			24.600	24.600

	31.12.2014			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική Εύλογη αξία
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	12.368	1.136.108		1.148.476
Αξιόγραφα Εμπορικού Χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα και Εντοκα γραμμάτια	1.729			1.729
- Μετοχές	2.380			2.380
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	80			80
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση				
- Ομόλογα και Εντοκα γραμμάτια	4.693.769	862.161	14.442	5.570.372
- Μετοχές	11.913		62.011	73.924
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	43.990			43.990
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Παθητικού	86	1.943.062	5.393	1.948.541
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο		64.600		64.600

Οι ανωτέρω πίνακες παρουσιάζουν τη διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία σε επίπεδα ιεραρχίας της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της.

Στο Επίπεδο 1 κατατάσσονται αξιόγραφα που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και χρηματιστηριακά παράγωγα.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από μη δεσμευτικές τιμές των χρεογράφων που παρέχουν στην αγορά εξωτερικοί διαπραγματευτές (dealers – brokers) ή με μεθοδολογίες εισοδήματος (income approach) χρησιμοποιώντας ως δεδομένα επιτόκια και πιστωτικά περιθώρια που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά, ταξινομούνται στο Επίπεδο 2. Στο Επίπεδο 3 ταξινομούνται χρεόγραφα των οποίων η εύλογη αξία εκτιμάται με χρήση σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων.

Η εύλογη αξία μη εισηγμένων μετοχών καθώς και μετοχών που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά προσδιορίζεται με βάση τις προβλέψεις του Ομίλου όσον αφορά στη μελλοντική κερδοφορία του εκδότη, αφού ληφθεί υπόψη ο αναμενόμενος βαθμός ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του (growth rate) και ο μεσοσταθμικός συντελεστής κεφαλαιακής απόδοσης που χρησιμοποιείται ως επιτόκιο προεξόφλησης. Δεδομένου ότι όλες οι ανωτέρω παράμετροι είναι κατά κύριο λόγο μη παρατηρήσιμες, οι εν λόγω μετοχές κατατάσσονται στο Επίπεδο 3.

Για την αποτίμηση των εξωχρηματιστηριακών παραγώγων χρησιμοποιούνται μεθοδολογίες εισοδήματος: μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, μοντέλα υπολογισμού δικαιωμάτων προαίρεσης, ή άλλα ευρέως αποδεκτά οικονομικά μοντέλα αποτίμησης. Επισημαίνεται ότι οι παραγόμενες αποτιμήσεις ελέγχονται σε καθημερινή βάση με τις αντίστοιχες τιμές αντισυμβαλλομένων τραπεζών στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεων και διακανονισμού παραγώγων. Εάν τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας είναι σημα-

ντικά, τότε τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα κατατάσσονται στο Επίπεδο 3, διαφορετικά στο Επίπεδο 2.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τη μεταφορά μεταξύ Επιπέδων της ιεραρχίας εύλογης αξίας στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

Εντός της περιόδου πραγματοποιήθηκαν μεταφορές Ελληνικών εταιρικών ομολόγων ποσού € 88,9 εκατ. και εκδόσεως λοιπών κρατών ποσού € 126,7 εκατ. από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1, λόγω της ικανοποίησης των κριτηρίων για τον χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν μεταφορές ελληνικών εταιρικών ομολόγων από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 συνολικού ποσού € 145,6 εκατ. λόγω διαμόρφωσης του περιθωρίου ρευστότητας (bid-ask spread) άνω του ορίου που έχει τεθεί για το χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου.

Κατά τη χρήση 2014 πραγματοποιήθηκαν μεταφορές από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1 συνολικού ποσού € 1,3 εκατ. λόγω της ικανοποίησης των κριτηρίων για τον χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού, ενώ πραγματοποιήθηκαν μεταφορές από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 συνολικού ποσού € 108,8 εκατ. λόγω διαμόρφωσης του περιθωρίου ρευστότητας (bid-ask spread) άνω του ορίου που έχει τεθεί για το χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού.

Ειδικά για τις μεθοδολογίες προσδιορισμού της εύλογης αξίας του Επιπέδου 3 παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας:

	31.12.2015			
	Συνολική Εύλογη αξία	**Εύλογη Αξία**	**Μέθοδος αποτίμησης**	**Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	3.530	3.185	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου	Η πιθανότητα αθέτησης και η ζημιά σε περίπτωση αθέτησης του αντισυμβαλλόμενου υπολογίζεται με εσωτερικό μοντέλο
		345	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων
Ομόλογα Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	19.460	19.460	Βασισμένο σε τιμή εκδότη	Τιμή
Μετοχές Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	43.337	43.337	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων (multiples) - Κόστος κτήσεως	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	24.600	24.600	Προεξόφληση ταμειακών ροών -Μέθοδος των πολλαπλασίων	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη

	31.12.2014			
	Συνολική Εύλογη αξία	**Εύλογη Αξία**	**Μέθοδος αποτίμησης**	**Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα**
Ομόλογα Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	14.442	14.442	Βασισμένο σε τιμή εκδότη	Τιμή
Μετοχές Χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	62.011	62.011	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων (multiples) - Κόστος κτήσεως	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Παθητικού	5.393	20	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μοντέλο αποτίμησης Black Scholes με υποκείμενο καλάθι μετοχών	Συντελεστής μεταβλητότητας και συντελεστής συσχέτισης μεταξύ μετοχών
		5.373	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων

Μια εύλογη μεταβολή στα μη παρατηρήσιμα δεδομένα των χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και κατατάσονται στο Επίπεδο 3 δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στα αποτελέσματα του Ομίλου.

Κατωτέρω παρατίθεται συμφωνία μεταβολών των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και έχουν κατηγοριοποιηθεί στο Επίπεδο 3.

	31.12.2015			
	Ενεργητικό		Υποχρεώσεις	
	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Υποχρεώσεων	Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2015	**76.453**		**(5.393)**	
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(9.766)	2.566	5.373	
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση	(2.683)			
Αγορές/Εκδόσεις	14.355			
Πωλήσεις/Εξοφλήσεις/Διακανονισμοί	(15.573)		20	
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από Επίπεδο 2	11	964		(24.600)
Υπόλοιπο 31.12.2015	**62.797**	**3.530**	**-**	**(24.600)**
Ποσά που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στο τέλος της περιόδου.	(8.322)	7.939		

Εντός της περιόδου 2015 πραγματοποιήθηκε αγορά εταιρικών ομολόγων ποσού € 11,3 εκατ, και αγορά λοιπών αξιογράφων ποσού € 3 εκατ. που ταξινομήθηκαν στο Επίπεδο 3, καθώς για την αποτίμηση τους χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων.

Επίσης, πραγματοποιήθηκαν πωλήσεις – εξοφλήσεις εταιρικών ομολόγων αλλοδαπής ποσού € 6,4 εκατ. και πωλήσεις λοιπών αξιογράφων ποσού € 9,2 εκατ

Στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού πραγματοποιήθηκε μεταφορά παραγώγου από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3, καθώς η χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων ήταν σημαντική.

Τέλος εντός της χρήσεως 2015 πραγματοποιήθηκε μεταφορά του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 καθώς εφαρμόσθηκε διαφορετική μέθοδος αποτιμήσεως. Η αξία της μετοχής κρίθηκε ως η κατάλληλη βάση αποτίμησης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας του τίτλου έναντι της αξίας των ομολόγων μειωμένης εξασφαλίσεως που χρησιμοποιούνταν έως και το γ' τρίμηνο του 2015, καθώς εκτιμάται ότι συνάδει με τον τρόπο με τον οποίο αναμένεται ότι θα διακανονιστούν οι τίτλοι αυτοί στη λήξη τους. Η εκτίμηση για την αξία της μετοχής κατά την ημερομηνία λήξεως του τίτλου βασίσθηκε στη μη παρατήρησιμη παράμετρο της μελλοντικής κερδοφορίας, όπως αυτή αποτυπώνεται στο επιχειρησιακό σχέδιο του Ομίλου.

	31.12.2014	
	Ενεργητικό	Υποχρεώσεις
	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Παράγωγα Χρηματοοικονομικά μέσα Υποχρεώσεων
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2014	**75.261**	**(582)**
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	3	(4.829)
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση	3.666	
Αγορές/Εκδόσεις	1.086	
Πωλήσεις/Εξοφλήσεις/Διακανονισμοί	(11.441)	18
Μεταφορές στο επίπεδο 3 από επίπεδο 1	7.164	
Μεταφορές στο επίπεδο 3 από επίπεδο 2	714	
Υπόλοιπο 31.12.2014	**76.453**	**(5.393)**
Ποσά που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στο τέλος της χρήσης	(5.544)	(4.829)

Στη χρήση 2014 πραγματοποιήθηκε μεταφορά στο Επίπεδο 3 από το Επίπεδο 2 των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων που αφορά έκδοση τιτλοποιήσεως για την αποτίμηση της οποίας χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων. Επίσης πραγματοποιήθηκαν μεταφορές στο Επίπεδο 3 από το Επίπεδο 1 εισηγμένων μετοχών πόσού € 7,2 εκατ. λόγω έλλειψης ενεργού αγοράς.

41.5. Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος, στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του, προβαίνει σε μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Στις περιπτώσεις εκείνες που παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών των εν λόγω στοιχείων, οι κίνδυνοι και τα οφέλη από αυτά παραμένουν στον Όμιλο, δεν διακόπτεται η αναγνώρισή τους από τον ισολογισμό.

Κατά την 31.12.2015, οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις των οποίων η αναγνώριση δεν είχε διακοπεί, παρά τη συμβατική μεταβίβαση των ταμειακών τους ροών, προέρχονται από τις ακόλουθες δύο κατηγορίες συναλλαγών:

α) Τιτλοποιήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Τράπεζα έχει τιτλοποιήσει επιχειρηματικά, καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες ενώ η θυγατρική της εταιρία Alpha Leasing A.E. απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις, με σκοπό την άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα. Στα πλαίσια των συναλλαγών αυτών, τα εν λόγω στοιχεία έχουν μεταβιβαστεί σε εταιρίες ειδικού σκοπού, πλήρως ενοποιούμενες από τον Όμιλο, οι οποίες έχουν προβεί σε έκδοση ομολογιών. Οι τιτλοποιημένες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς ο Όμιλος εξακολουθεί σε όλες τις περιπτώσεις να διατηρεί τα οφέλη και τους κινδύνους από αυτά. Το γεγονός αυτό τεκμηριώνεται από διάφορους παράγοντες μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η πλήρης ενοποίηση των εταιριών ειδικού σκοπού, η ιδιοκατοχή των ομολόγων καθώς και το δικαίωμα είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος (deferred consideration) από τη μεταβίβαση. Δεδομένης της ιδιοκατοχής των ομολόγων από τον Όμιλο, δεν υφίσταται ουσιαστικά υποχρέωση από τη μεταβίβαση. Η λογιστική αξία των εν λόγω τιτλοποιημένων απαιτήσεων την 31.12.2015 ανέρχεται σε € 3.386.485 (31.12.2014: € 3.743.417).

Επιπλέον, η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων μέσω της πλήρως ενοποιούμενης εταιρίας ειδικού σκοπού Alpha Shipping Finance Ltd. Τα εν λόγω δάνεια αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς ο Όμιλος διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη από το χαρτοφυλάκιο μέσω του δικαιώματος είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος. Η λογιστική αξία των τιτλοποιημένων ναυτιλιακών δανείων καθώς και των ομολογιών εκδόσεως της εταιρίας ειδικού σκοπού, που δεν ιδιοκατέχονται, ανέρχονται την 31.12.2015 σε € 639.654 και € 340.272 αντίστοιχα (31.12.2014: € 658.685 και € 414.446 αντίστοιχα). Η εύλογη αξία των δανείων την 31.12.2015 ανέρχεται σε € 587.737 (31.12.2014: € 646.279) ενώ της ομολογιακής εκδόσεως σε € 338.680 (31.12.2014: € 411.762).

β) Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως χρεωστικών τίτλων

Ο Όμιλος, κατά την 31.12.2015, έχει προβεί σε μεταβίβαση ομολόγων λοιπών εκδοτών με συμφωνία επαναγοράς τους. Τα εν λόγω χρεόγραφα εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου και τα σχετικά μεγέθη παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα.

	31.12.2015		
	Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση		Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη
	Ομόλογα Ελληνικού δημοσίου	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα λοιπών εκδοτών
Λογιστική αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί		422.013	
Λογιστική αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης		(269.292)	
Εύλογη αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί		422.013	
Εύλογη αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης		(269.292)	
Καθαρή Θέση		**152.721**	

	31.12.2014		
	Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση		Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη
	Ομόλογα Ελληνικού δημοσίου	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα λοιπών εκδοτών
Λογιστική αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	18.236	201.498	2.499
Λογιστική αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(13.416)	(159.089)	(2.031)
Εύλογη αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	18.236	201.498	2.544
Εύλογη αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(13.416)	(159.089)	(2.031)
Καθαρή Θέση	**4.820**	**42.409**	**513**

Ο Όμιλος, κατά την 31.12.2014, έχει προβεί σε μεταβίβαση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου και ομολόγων λοιπών εκδοτών με συμφωνία επαναγοράς τους. Τα εν λόγω χρεόγραφα εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου και τα σχετικά μεγέθη παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα.

Ο Όμιλος επιπρόσθετα κατά την 31.12.2014 έχει προβεί σε μεταβίβαση καλυμμένων ομολογιών με εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια εκδόσεώς του, με συμφωνία επαναγοράς τους. Οι ανωτέρω ομολογίες δεν εμφανίζονται στον Ισολογισμό διότι οι αντίστοιχοι τίτλοι ιδιοκατέχονται από τον Όμιλο. Η λογιστική αξία της υποχρέωσης από τις ανωτέρω πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως την 31.12.2014 ανέρχεται σε € 1.432.179.

41.6. Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις - υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι παράγωγες συναλλαγές οι οποίες διέπονται από συμβάσεις της Διεθνούς Ενώσεως Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA), οι οποίες έχουν υπογραφεί με αντισυμβαλλομένους-πιστωτικά ιδρύματα. Σύμφωνα με τις συμβάσεις αυτές ο Όμιλος δύναται να συμψηφίσει τις απαιτήσεις με τις υποχρεώσεις της έναντι του αντισυμβαλλομένου στην περίπτωση που έχει συμβεί πιστωτικό γεγονός.

Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

	31.12.2015					
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί	
Παράγωγα	682.676		682.676	(497.643)	(53.942)	131.091

	31.12.2014					
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί	
Παράγωγα	1.005.603		1.005.603	(517.120)	(188.404)	300.079

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

	31.12.2015					
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Μετρητά που έχουν δοθεί ως κάλυμμα	
Παράγωγα	1.527.244	0	1.527.244	(497.643)	(1.019.181)	10.420

	31.12.2014					
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Ποσά που δεν συμψηφίζονται		Καθαρό ποσό
				Χρηματοοικονομικά Μέσα	Μετρητά που έχουν δοθεί ως κάλυμμα	
Παράγωγα	1.878.470		1.878.470	(517.120)	(1.347.427)	13.923

Συμφωνία των καθαρών ποσών των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εμφανίζονται στον ισολογισμό

	31.12.2015			
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής απαίτησης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	682.676	793.015	110.339

	31.12.2015			
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής υποχρέωσης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.527.244	1.550.529	23.285

	31.12.2014			
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής απαίτησης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.005.603	1.148.476	142.873

	31.12.2014			
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής υποχρέωσης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.878.470	1.948.541	70.071

42. Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης - Σχέδιο αναδιάρθρωσης

Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης

Την 23.7.2015 ψηφίστηκε ο Νόμος 4335/2015 με τον οποίο ενσωματώθηκε η Οδηγία 2014/59 Ε.Ε. σχετικά με την ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων. Με την Οδηγία αυτή θεσπίστηκαν κανόνες για την αντιμετώπιση τραπεζικών κρίσεων σε όλη την Ευρώπη, με σκοπό την αποφυγή σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα αλλά και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι μέτοχοι και οι πιστωτές (συμπεριλαμβανομένων των ανασφάλιστων καταθετών) των πιστωτικών ιδρυμάτων θα μοιραστούν το βάρος της τυχόν ανακεφαλαιοποίησης ή/και εκκαθάρισης τραπεζών.

Σύμφωνα με το Νόμο 4335/2015, αρχή αρμόδια για την εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης και την άσκηση των σχετικών εξουσιών ορίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος.

Τα κύρια μέτρα εξυγίανσης που προβλέπονται από το νόμο και μπορούν να εφαρμόζονται είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό, στις περιπτώσεις που θεωρηθεί πως το ίδρυμα τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας, είναι τα ακόλουθα:

- εντολή μεταβίβασης δραστηριοτήτων,
- σύσταση μεταβατικού ιδρύματος,
- διαχωρισμός περιουσιακών στοιχείων (το πλαίσιο ορίζει ότι το μέτρο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε συνδυασμό με άλλο μέτρο εξυγίανσης), και
- αναδιάρθρωση παθητικού (απομείωση ή/και μετατροπή στοιχείων των ιδίων κεφαλαίων και των υποχρεώσεων).

Κατ' εξαίρεση, ωστόσο, ο Νόμος 4335/2015 προβλέπει ότι σε περιπτώσεις εξαιρετικής συστημικής κρίσης δίνεται η δυνατότητα στο Υπουργείο Οικονομικών να παράσχει έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη, μέσω μέτρων δημόσιας χρηματοπιστωτικής σταθεροποίησης.

Στις περιπτώσεις που το ίδρυμα δεν τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας δύναται να λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης. Τα μέτρα στήριξης στην περίπτωση αυτή έχουν προληπτικό και προσωρινό χαρακτήρα και περιορίζονται στις αναγκαίες εισφορές για να αντιμετωπιστεί η έλλειψη

κεφαλαίων που έχει διαπιστωθεί στο πλαίσιο προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ή ελέγχου της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού.

Στα πλαίσια αυτά, την 1.11.2015 τέθηκαν σε ισχύ, δυνάμει του νόμου 4340/2015, ορισμένες τροποποιήσεις, επί των διατάξεων του νόμου 3864/2010 περί της λειτουργίας του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, μεταξύ άλλων, έθεσαν τις προϋποθέσεις για την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης προς τα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Ειδικότερα, προκειμένου ένα πιστωτικό ίδρυμα να είναι επιλέξιμο για τη λήψη προληπτικής κεφαλαιακής ενίσχυσης θα πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:

- κάλυψη των Κεφαλαιακών Αναγκών Υφιστάμενων Ζημιών (βασικό σενάριο), και,
- επιβολή μέτρων υποχρεωτικού επιμερισμού των βαρών (mandatory burden sharing) επί των κατόχων κεφαλαιακών μέσων και άλλων πιστωτών του λαμβάνοντος την ενίσχυση πιστωτικού ιδρύματος, χωρίς τα μέτρα αυτά να αποτελούν αιτία ενεργοποίησης συμβατικών ρητρών ή να λογίζονται ως μη εκπλήρωση συμβατικών υποχρεώσεων.

Επιπρόσθετα, σε ότι αφορά στη χορήγηση κεφαλαιακής ενίσχυσης, σύμφωνα με το νόμο αυτή παρέχεται μέσω της συμμετοχής του Ταμείου στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος με την έκδοση κοινών μετοχών με δικαίωμα ψήφου ή με την έκδοση υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων.

Εντός της χρήσεως και λόγω της σημαντικής επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος, προέκυψε η ανάγκη ανακεφαλαιοποίησεως των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων βάσει του ανωτέρω πλαισίου.

Ειδικότερα, κατά τα προβλεπόμενα από τη Σύμβαση Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, στο τρίτο τρίμηνο του 2015 διενεργήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό-ΕΕΜ (Single Supervisory Mechanism - SSM) συνολική αξιολόγηση («ΣΑ») των τεσσάρων ελληνικών συστημικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Η ΣΑ περιέλαβε δύο σκέλη, αφενός την αξιολόγηση της ποιότητας στοιχείων ενεργητικού – AQR (Asset Quality Review), αφετέρου την άσκηση προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων (Stress Test). Τα όρια των δεικτών που έπρεπε να ικανοποιούνται τέθηκαν στο 9,5% στο βασικό σενάριο και στο 8% στο δυσμενές σενάριο. Αν και η ανωτέρω ΣΑ βασίστηκε στα πρότυπα της μεθοδολογίας που εφαρμόστηκε για την συνολική αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε το 2014 από την ΕΚΤ για το σύνολο των τραπεζών που εποπτεύει, οι παράμετροι και οι υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν ήταν δυσμενέστερες λόγω της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας. Η ΣΑ διενεργήθηκε με σημείο αναφοράς την 30η Ιουνίου 2015. Στο σκέλος αξιολογήσεως της ποιότητας στοιχείων ενεργητικού εξετάσθηκε χαρτοφυλάκιο δανείων στην Ελλάδα ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο, την επάρκεια καλύψεως από προβλέψεις και τις πρακτικές διαχειρίσεως. Στο σκέλος της ασκήσεως προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων, πραγματοποιήθηκε από τον ΕΕΜ, με την υποστήριξη εντεταλμένων χρηματοοικονομικών συμβούλων, εκτίμηση των μελλοντικών ζημιών απομειώσεων δανείων του Ομίλου με ορίζοντα δυόμιση ετών, για ένα βασικό και ένα δυσμενές μακροοικονομικό σενάριο. Οι υποθέσεις των δύο σεναρίων καθορίσθηκαν από τον ΕΕΜ. Επίσης, ο ΕΕΜ, έλαβε υπόψη τις χρηματοοικονομικές προβλέψεις και εκτιμήσεις μελλοντικής κερδοφορίας που διαμόρφωσαν τα πιστωτικά ιδρύματα, με βάση κοινώς αποδεκτά επίπεδα μακροοοικονομικών δεικτών για το βασικό σενάριο, ενώ η εξέλιξη των μακροοικονομικών μεγεθών στο δυσμενές σενάριο διαμορφώθηκε από την ΕΚΤ.

Η εκτίμηση τυχόν κεφαλαιακών αναγκών προσδιορίστηκε με βάση αναπροσαρμογές στα ανωτέρω μεγέθη σύμφωνα με την μεθοδολογική προσέγγιση του ΕΕΜ, και υπολογίστηκε από τις διαφορές του δείκτη Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας Ι (Common Equity Tier I) που προέκυπτε για τα πιστωτικά ιδρύματα για κάθε έτος, έως και το 2017, έναντι των ορίων 9,5% και 8% στο βασικό και το δυσμενές σενάριο αντιστοίχως.

Με βάση τα αποτελέσματα της ΣΑ, τα οποία ανακοινώθηκαν την 31.10.2015, ο Όμιλος παρουσίασε μηδενικές κεφαλαιακές ανάγκες συνεπεία του AQR που ανήλθε σε ποσό προβλέψεων € 1,7 δισ. (αναλυτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων του AQR παρατίθεται στη σημείωση 41.1), ενώ επίσης παρουσίασε χαμηλές κεφαλαιακές ανάγκες ύψους € 262,6 εκατ. στο βασικό σενάριο της ασκήσεως. Στο δυσμενές σενάριο οι κεφαλαιακές ανάγκες διαμορφώθηκαν σε € 2.743 εκατ., ωστόσο εν συνεχεία περιορίστηκαν στο ποσό των € 2.563 εκατ. καθώς λήφθηκε υπόψη το προ απομειώσεως αποτέλεσμα του τρίτου τριμήνου.

Ο Όμιλος κάλυψε το σύνολο των κεφαλαιακών του αναγκών μέσω προτάσεως ανταλλαγής τίτλων εκδόσεώς του και αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης έναντι μετρητών.

Ειδικότερα, την 28.10.2015, η Τράπεζα ανακοίνωσε ξεχωριστές προσκλήσεις προς τους κατόχους όλων των υφιστάμενων σειρών των κινητών αξιών που είχαν εκδοθεί από τις θυγατρικές εταιρίες Alpha Credit Group Plc, Emporiki Group Finance Plc και Alpha Group Jersey Limited να προσφέρουν όλους τους Υφιστάμενους Τίτλους προς ανταλλαγή με μη μεταβιβάσιμες αποδείξεις εκδόσεως της Τραπέζης (Άσκηση Διαχειρίσεως Παθητικού). Η πρόταση ανταλλαγής αφορούσε σε Τίτλους (Senior) κύριας εξασφαλίσεως ύψους € 985 εκατ. και Τίτλους Μειωμένης Εξασφαλίσεως και Υβριδικούς συνολικού ύψους € 100,9 εκατ. Η συνολική περίμετρος τίτλων προς ανταλλαγή ανήλθε σε περίπου € 1,1 δισ.

Δια των προτάσεων ανταλλαγής προέκυψαν κεφάλαια ύψους € 1.011 εκατ. που υπερκάλυψαν τις κεφαλαιακές ανάγκες

του βασικού σεναρίου όπως αυτές προέκυψαν από τη Συνολική Αξιολόγηση που διενεργήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό.

Επιπρόσθετα, την 25.11.2015 η Τράπεζα ολοκλήρωσε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου διά ιδιωτικής τοποθετήσεως σε ειδικούς και άλλους επιλέξιμους επενδυτές, η οποία ανήλθε σε € 1.552 εκατ.

Τα συνολικά κεφάλαια που αντλήθηκαν, ύψους € 2.563 εκατ., κάλυψαν το βασικό και δυσμενές σενάριο και κατά συνέπεια η Τράπεζα δεν έλαβε κεφαλαιακή ενίσχυση για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης.

Σχέδιο Αναδιάρθρωσης

Μετά από σχετικό αίτημα της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 21 Σεπτεμβρίου 2015, η Τράπεζα προχώρησε σε αναθεώρηση του Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως, με σκοπό να καταστεί αυτό αντιπροσωπευτικό των τρεχουσών συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης και της ανακεφαλαιοποιήσεως της Τραπέζης. Το αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως εγκρίθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού στις 26 Νοεμβρίου 2015.

Το αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως περιλαμβάνει τις ακόλουθες κύριες δεσμεύσεις για την Τράπεζα:

- Τη μείωση του αριθμού των καταστημάτων στην Ελλάδα, έως μεγίστου αριθμού 563 καταστημάτων, έως το τέλος του έτους 2017.
- Τον περιορισμό του αριθμού των εργαζομένων στην Ελλάδα, σε τραπεζικές ή μη δραστηριότητες, έως μεγίστου αριθμού 9.504 εργαζομένων, έως το τέλος του έτους 2017.
- Τη μείωση των συνολικών δαπανών της Τραπέζης στην Ελλάδα (ελληνικές τραπεζικές και μη τραπεζικές δραστηριότητες) έως μεγίστου ποσού € 933 εκατ., έως το τέλος του έτους 2017, εξαιρώντας κόστη που σχετίζονται με τη διενέργεια προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου προσωπικού και κόστη που σχετίζονται με τη συμβολή της Τραπέζης υπέρ ταμείων εγγυήσεως καταθέσεων ή εξυγίανσης.
- Τη μείωση του κόστους χρηματοδοτήσεως μέσω του εξορθολογισμού του κόστους των καταθέσεων στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε μακροοικονομικές συνθήκες.
- Την περαιτέρω ενδυνάμωση του ισολογισμού της Τραπέζης μέσω της τηρήσεως δείκτη (καθαρών) δανείων προς καταθέσεις για τις ελληνικές δραστηριότητες που δεν θα ξεπερνά το 119% στο τέλος του έτους 2018.
- Τον περιορισμό του μεγέθους του χαρτοφυλακίου στοιχείων ενεργητικού των διεθνών δραστηριοτήτων της Τραπέζης έως και τις 30 Ιουνίου 2018.
- Τον περιορισμό παροχής πρόσθετων κεφαλαίων σε θυγατρικές του εξωτερικού.
- Την αποεπένδυση από χαρτοφυλάκιο αξιογράφων εισηγμένων και μη εισηγμένων εταιριών (πλην ορισμένων περιπτώσεων).
- Τη μείωση του χαρτοφυλακίου επιχειρηματικών συμμετοχών της Τραπέζης σε € 40 εκατ. μέχρι το τέλος του έτους 2017.
- Τον περιορισμό στην αγορά κινητών αξιών με πιστοληπτική διαβάθμιση κατώτερη των επενδυτικών ορίων (non-investment grade securities).
- Την εφαρμογή μεγίστου ορίου συνολικών ετησίων αποδοχών που η Τράπεζα αποδίδει σε έκαστο εργαζόμενο ή διευθυντικό στέλεχος έως το τέλος του έτους 2017.
- Την υιοθέτηση κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, και το πλαίσιο εταιρικής διακυβερνήσεως, καθώς και λοιπές δεσμεύσεις στις οποίες περιλαμβάνονται περιορισμοί στη δυνατότητα της Τραπέζης να προβεί σε ορισμένες εξαγορές.

Σημειώνεται ότι στο αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως δεν υφίσταται πλέον περιορισμός ως προς την καταβολή μερισμάτων επί τίτλων που προσμετρούνται στα ίδια κεφάλαια ή τίτλων μειωμένης εξασφαλίσεως, όπως ομοίως δεν υφίσταται περιορισμός ως προς την επαναγορά ή στην άσκηση δικαιώματος πρόωρης εξοφλήσεως τίτλων που προσμετρούνται στα ίδια κεφάλαια ή τίτλων μειωμένης εξασφαλίσεως.

Οι μακροοικονομικές παραδοχές και υποθέσεις επί των οποίων στηρίχθηκαν οι προβλέψεις του αναθεωρημένου Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα:

	2014	2015	2016	2017	2018
Ονομαστικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ (%)	(1,8)	(3,2)	(0,7)	3,4	4,1
Πραγματικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ (%)	0,8	(2,3)	(1,3)	2,7	3,1
Δείκτης ανεργίας (%)	26,5	26,9	27,1	25,7	24,2
Δείκτης πληθωρισμού (%)	(1,4)	(0,4)	1,5	0,9	1,0

43. Κεφαλαιακή επάρκεια

Πολιτική του Ομίλου είναι η διατήρηση μίας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης προκειμένου να εξασφαλίζεται η ανάπτυξη της Τραπέζης και να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των καταθετών, των μετόχων, των αγορών και των συναλλασσόμενων μερών.

Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου διενεργούνται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως ή του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το καταστατικό ή τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Ίδιες μετοχές είναι δυνατόν να αποκτώνται κατά τους ορισμούς και υπό τις προϋποθέσεις του νόμου.

Η κεφαλαιακή επάρκεια εποπτεύεται από τον Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας της ΕΚΤ προς τον οποίο υποβάλλονται στοιχεία σε τριμηνιαία βάση. Με πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος διαμορφώνονται οι ελάχιστοι δείκτες (κεφαλαίου κοινών μετοχών, κεφαλαίων κατηγορίας Ι και κεφαλαιακής επάρκειας) που πρέπει να διαθέτει ο Όμιλος.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας συγκρίνει τα εποπτικά ίδια κεφάλαια του Ομίλου με τους κινδύνους (σταθμισμένο ενεργητικό) που αναλαμβάνει ο Όμιλος. Τα εποπτικά κεφάλαια περιλαμβάνουν τα κεφάλαια κοινών μετοχών κατηγορίας Ι (μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά, δικαιώματα μειοψηφίας), τα πρόσθετα κεφάλαια κατηγορίας Ι (υβριδικοί τίτλοι) και τα κεφάλαια κατηγορίας ΙΙ (τίτλοι μειωμένης εξασφαλίσεως). Το σταθμισμένο ενεργητικό περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τον κίνδυνο αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου και τον λειτουργικό κίνδυνο.

Από την 1η Ιανουαρίου 2014 τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 και ο Κανονισμός 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης της 26ης Ιουνίου 2013 («CRD IV»), που σταδιακά εισάγουν το νέο πλαίσιο επάρκειας ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων, στα πρότυπα της Βασιλείας ΙΙΙ.

Από την 1.1.2014 ισχύουν, πέραν του ορίου 8% για τον Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας, όρια 4,5% για τον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών και 6% για τον δείκτη Κεφαλαίου της κατηγορίας Ι (Tier I) σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013 και τις μεταβατικές διατάξεις της ΤτΕ για τον υπολογισμό των Ιδίων Κεφαλαίων. Τα εν λόγω όρια θα πρέπει να ικανοποιούνται σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση.

	31.12.2015 (εκτίμηση)	31.12.2014* (αναμορφωθέντα)	31.12.2014 (δημοσιευθέντα)
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας Ι (Common Equity Tier I)	16,7%	14,3%	14,3%
Δείκτης Κεφαλαίων Κατηγορίας Ι (Tier I)	16,7%	14,3%	14,3%
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	**16,8%**	**14,6%**	**14,7%**

* *Η μεταβολή του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας της 31.12.2014 κατά 10 μονάδες βάσεως οφείλεται στον οριστικό υπολογισμό του σταθμισμένου ενεργητικού έναντι πιστωτικού κινδύνου, ο οποίος ολοκληρώθηκε μετά τη δημοσίευση της ετήσιας οικονομικής εκθέσεως του έτους 2014.*

Στοιχεία που αφορούν την δημοσιοποίηση εποπτικής φύσεως πληροφοριών σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια διαχείρισης κινδύνων (Πυλώνας ΙΙΙ – Κανονισμός 575/2013) θα δημοσιοποιηθούν στην ιστοσελίδα της Τραπέζης.

Βάσει των άρθρων 36, 38, 39, 48, 478 του κανονισμού (EU) No 575/26.6.2013 και της αποφάσεως No 114/4.8.2014 της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τραπέζης της Ελλάδος το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται στα εποπτικά κεφάλαια της Τραπέζης, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του, αποσβένεται εντός πενταετίας ή δεκαετίας. Το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (DTA) που επιτρέπεται να περιληφθεί στα κεφάλαια είναι κατ΄ανώτατο 10% των ιδίων κεφαλαίων και σταθμίζεται με 250%.

Δυνάμει του Ν.4302/2014, προστέθηκε το άρθρο 27α στο ν. 4172/2013 (εφεξής «Πλαίσιο ΑΦΑ») προκειμένου να επιτραπεί στα πιστωτικά ιδρύματα από το 2017, υπό προϋποθέσεις, να μετατρέπουν τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ("ΑΦΑ"), που προέκυψαν από τη συμμετοχή τους στο PSI και από συσσωρευμένες προβλέψεις και εν γένει ζημίες, οι οποίες έχουν λογισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (εφεξής «Φορολογικές Απαιτήσεις»). Οι Φορολογικές Απαιτήσεις υπολογίζονται δια του πολλαπλασιασμού του συνολικού ποσού της, κατά τα ανωτέρω, οριζόμενης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης με το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η λογιστική, μετά από φόρους, ζημία χρήσης στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, όπως αυτά εμφανίζονται στις εκάστοτε ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του πιστωτικού ιδρύματος.

Το ως άνω άρθρο 27α επιτρέπει στα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα να αναγνωρίζουν πλήρως στα κεφάλαια τις Φορολογικές Απαιτήσεις άνευ της παραδοχής «της μελλοντικής κερδοφορίας» σύμφωνα με την CRD IV, και κατ' επέκταση να μην υπολογίζονται αφαιρετικά από το CET1 εποπτικά κεφάλαια αλλά ως σταθμισμένο με 100% στοιχείο του ενεργητικού, με αντίστοιχη επωφελή επίδραση στην κεφαλαιακή θέση του πιστωτικού ιδρύματος.

Τον Δεκέμβριο του 2015 οι ΑΦΑ που εντάσσονται στο πεδίο

εφαρμογής του Πλαισίου ΑΦΑ για τον Όμιλο ανέρχονταν σε €3.417,1 εκατ., και αποτελούν το 78,1% των συνολικών ΑΦΑ του Ομίλου και το 6,5% των αντίστοιχων Σταθμισμένων Στοιχείων του Ενεργητικού. Βάσει του νομοθετικού πλαισίου, ο Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας Ι (CET Ι) του Ομίλου εκτιμάται σε 16% το 2024 (υποθέτοντας πλήρη εφαρμογή του εποπτικού πλαισίου) ενώ, αν δεν υπολογιστεί ο θετικός αντίκτυπος της σχετικής νομοθεσίας, ο ανωτέρω δείκτης εκτιμάται σε 10,7% για το 2024 που λήγει η μεταβατική περίοδος. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, οι εκτιμώμενοι δείκτες Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας Ι (CET Ι) και κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε 16,7% και 16,8%, αντιστοίχως.

44. Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Η Τράπεζα και οι υπόλοιπες εταιρίες του Ομίλου, στα πλαίσια των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους, διενεργούν συναλλαγές και με συνδεδεμένα με αυτές μέρη. Οι συναλλαγές αυτές διενεργούνται με συνθήκες και όρους της αγοράς και εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα.

α. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου με τα Βασικά Διοικητικά Στελέχη, των πλησιέστερων συγγενικών τους προσώπων καθώς και των συνδεδεμένων με αυτά εταιρι-ών, και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	11.460	32.529
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	26.200	46.912
Ομολογίες εκδοσεώς μας		2.370
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	453	387
Σύνολο	**26.653**	**49.669**
Εγγυητικές επιστολές και εγκεκριμένα όρια	**11.689**	**11.917**

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	242	948
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	147	129
Σύνολο	**389**	**1.077**
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	166	1.363
Αμοιβές Βασικών Διοικητικών Στελεχών και πλησιεστέρων συγγενικών τους προσώπων	3.469	3.424
Σύνολο	**3.635**	**4.787**

β. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου με συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	161.890	171.731
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	527	391
Σύνολο	**162.417**	**172.122**
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	21.494	7.265

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	5.721	5.916
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	4	3
Λοιπά έσοδα	593	827
Σύνολο	**6.318**	**6.746**
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	262	96
Γενικά διοικητικά έξοδα		5.652
Λοιπά έξοδα	2.042	1.993
Σύνολο	**2.304**	**7.741**

γ. Το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Προσωπικού της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστεως κατείχε ομόλογα της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, Alpha Credit Group Plc, έως την 25.8.2015, τα οποία του απέφεραν τόκους € 647, ενώ οι καταθέσεις του στην Τράπεζα ανέρχονται σε € 4.590 (31.12.2014: € 29.876). Οι τόκοι έξοδα της περιόδου αναφορικά με τις καταθέσεις ανέρχονται σε € 66. Επίσης στα περιουσιακά στοιχεία του Ταμείου Αλληλοβοηθείας Προσωπικού περιλαμβάνονται μετοχές της Alpha Bank αξίας € 114 (31.12.2014 : € 1.075)

δ. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ασκεί σημαντική επιρροή στην Τράπεζα. Ειδικότερα, στα πλαίσια του Ν.3864/2010 και του από 23.11.2015 Συμφώνου Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement, «RFA»), το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο που υπεγράφη το 2013, έχει συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο αλλά και σε σημαντικές Επιτροπές της Τραπέζης. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 το ΤΧΣ και οι ελεγχόμενες από αυτό εταιρίες θεωρούνται συνδεδεμένα μέρη της Τραπέζης.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		443
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	49	133
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων		
Σύνολο	**49**	**576**

45. Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιριών

Κατά τη χρήση 2015, οι συνολικές αμοιβές του νόμιμου ελεγκτή της Τραπέζης «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.», αναλύονται ως εξής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 32 του άρθρου 29 του Ν.4308/2014.

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	1.527	1.021
Σχετικές με έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού	351	437
Σχετικές με άλλες υπηρεσίες ελεγκτικής φύσεως	481	378
Λοιπές αμοιβές σχετικές με μη ελεγκτικές υπηρεσίες	79	26
Σύνολο	**2.438**	**1.862**

46. Εξαγορές εταιριών

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2015, ο Όμιλος απέκτησε τον έλεγχο της εταιρίας Asmita Gardens SRL αποκτώντας το 99,996% του μετοχικού της κεφαλαίου μέσω μετοχοποίησης δανειακών της υποχρεώσεων ύψους € 1,07 εκατ. Επίσης, εντός του τετάρτου τριμήνου, ο Όμιλος απέκτησε τον έλεγχο των εταιριών Ashtrom Residents SRL, Cubic Center Development SA και Ανάπλαση Πλαγιάς Τεχνική και Εμπορική Ανώνυμος Εταιρία αποκτώντας το 100% του μετοχικού τους κεφαλαίου καταβάλλοντας το ποσό των € 203. Αντικείμενο και των τεσσάρων εταιριών είναι η εκμετάλλευση ακινήτων.

Οι ανωτέρω εταιρίες έχουν χρηματοδοτηθεί από τον Όμιλο στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους. Οι δανειακές τους υποχρεώσεις λόγω της εξαγοράς τους ουσιαστικά διακανονίστηκαν για σκοπούς σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Οι προσωρινές εύλογες αξίες των κυριότερων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων των τεσσάρων εταιριών που αναγνωρίστηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου είναι οι ακόλουθες (λόγω της μη σημαντικότητας των εν λόγω μεγεθών για τον Όμιλο, η σχετική πληροφόρηση παρατίθεται σωρευτικά και για τις τέσσερεις εταιρίες):

	Προσωρινή εύλογη αξία
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών - λοιπές απαιτήσεις από επιχειρήσεις	2.207
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	888
Επενδύσεις σε ακίνητα	90.376
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	4.961
Λοιπές υποχρεώσεις	(860)

Με βάση τις προσωρινές αποτιμήσεις στην εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο δεν προκύπτει υπεραξία λόγω της εξαγοράς.

Τέλος, επισημαίνεται πως:

- το ύψος των εσόδων και του κέρδους/ζημιάς των τεσσάρων εταιριών που προέκυψαν μετά την ημερομηνία απόκτησης και συμπεριλήφθηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικού αποτελέσματος της περιόδου δεν είναι σημαντικά,
- τα έσοδα και τα κέρδη/ζημιές του Ομίλου δεν θα διέφεραν σημαντικά αν οι ανωτέρω εταιρίες είχαν αποκτηθεί από την έναρξη της χρήσεως.

Την 30.9.2014 ολοκληρώθηκε η εξαγορά από την Τράπεζα των εργασιών Λιανικής Τραπεζικής της Citibank, συμπεριλαμβανομένης και της εταιρίας Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π., σε συνέχεια σχετικής συμφωνίας που είχε υπογραφεί την 13.6.2014 αφενός μετά της Τραπέζης και αφετέρου μετά των Citibank International plc (εφεξής «CIP») και Citibank Overseas Investment Corporation και της λήψεως των απαιτούμενων κανονιστικών εγκρίσεων.

Αναλυτική παρουσίαση των ανωτέρω συναλλαγών περιέχεται στη σημείωση 47 των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου της χρήσεως 2014. Κατά την 31.12.2014 προέκυψαν προσαρμογές στις εύλογες αξίες των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν από την εξαγορά των εργασιών λιανικής τραπεζικής της CIP και της εταιρίας Diners, όπως αυτές είχαν γνωστοποιηθεί στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις της 30.9.2014. Οι προσαρμογές αναγνωρίστηκαν αναδρομικά ως εάν η λογιστική απεικόνιση των εξαγορών να είχε ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία απόκτησης. Εντός του πρώτου τριμήνου του 2015 ο Όμιλος ολοκλήρωσε τη διαδικασία αποτίμησης των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια των ανωτέρω συναλλαγών, χωρίς ωστόσο να προκύψει προσαρμογή των προσωρινών εύλογων αξιών που γνωστοποιήθηκαν στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2014.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι οριστικές εύλογες αξίες της 30.9.2014 για τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν από την εξαγορά των εργασιών λιανικής τραπεζικής της CIP και της εταιρίας Diners, αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι την 2.6.2015 ολοκληρώθηκε η συγχώνευση δι' απορροφήσεως της εταιρίας «ΝΤΑΙΝΕΡΣ ΚΛΑΜΠ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ» από την Τράπεζα.

Εργασίες Λιανικής Τραπεζικής CIP

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Εύλογη Αξία
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	
Ενεργητικό	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	20.279
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	227.466
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	458
Λοιπά άυλα πάγια	60.079
Διαφορά αξίας μεταβιβαζόμενων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	680.950
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	695
Σύνολο Ενεργητικού	**989.927**
Υποχρεώσεις	
Υποχρεώσεις προς πελάτες	927.343
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	2.936
Λοιπές υποχρεώσεις και προβλέψεις	12.948
Σύνολο Υποχρεώσεων	**943.227**
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**46.700**
Τίμημα	(46.700)
Υπεραξία	**-**

Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π.

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Εύλογη Αξία
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	
Ενεργητικό	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.455
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	147.924
Λοιπά άυλα πάγια	25.085
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	181
Σύνολο Ενεργητικού	**174.645**
Υποχρεώσεις	
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	107.794
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	5.398
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	6.522
Λοιπές υποχρεώσεις και προβλέψεις	13.207
Σύνολο Υποχρεώσεων	**132.921**
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**41.724**
Τίμημα	(1.437)
Αρνητική υπεραξία	**40.287**

47. Γνωστοποιήσεις Ν.4151/2013

Με το άρθρο 6 του Ν.4151/2013 ορίζεται η χρήση των κεφαλαίων από αδρανείς καταθετικούς λογαριασμούς για την κάλυψη αναγκών του Δημοσίου, μετά την παραγραφή των δικαιωμάτων του καταθέτη ή των νομίμων κληρονόμων του,.

Ως αδρανής καταθετικός λογαριασμός σε πιστωτικό ίδρυμα, κατά την έννοια του Ν.3601/2007, χαρακτηρίζεται εκείνος στον οποίο δεν έχει πραγματοποιηθεί αποδεδειγμένα καμία πραγματική συναλλαγή από τους δικαιούχους καταθέτες για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών. Η επομένη της τελευταίας συναλλαγής αποτελεί την έναρξη ισχύος της εικοσαετίας. Η πίστωση των καταθέσεων με τόκους, καθώς και η κεφαλαιοποίησή τους, δεν συνιστούν συναλλαγή και δεν διακόπτουν την παραγραφή.

Κάθε πιστωτικό ίδρυμα, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, οφείλει αμέσως μετά την παρέλευση του χρονικού ορίου της εικοσαετίας: α) να αποδίδει στο Δημόσιο συγκεντρωτικά μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους τα υπόλοιπα των αδρανών καταθέσεων, πλέον αναλογούντων τόκων, καταθέτοντας στην Τράπεζα της Ελλάδος τα σχετικά ποσά σε ειδικό λογαριασμό, β) να ενημερώνει ταυτόχρονα τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, και γ) να ενημερώνει τους δικαιούχους/κληρονόμους για το που έχουν μεταφερθεί τα σχετικά ποσά, μετά την παρέλευση της εικοσαετίας, εφόσον ερωτηθεί. Τα ως άνω ποσά στο σύνολό τους θα καταγράφονται ως έσοδο στον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό.

Οι ορκωτοί ελεγκτές θα διενεργήσουν εργασία προσυμφωνημένων διαδικασιών για τον έλεγχο τήρησης των διατάξεων του νόμου για τις αδρανείς καταθέσεις αναφέροντας και το ποσό που αποδόθηκε στο Δημόσιο.

Από τον συνδυασμό των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 1 της από 18.7.2015 ΠΝΠ όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και κυρώθηκε με τον Ν.4350/2015 και των αντίστοιχων των άρθρων 7 και 8 του Ν.4151/2013 (Α'103), προκύπτει ότι η Τράπεζα οφείλει να αποδώσει μέχρι τέλος Απριλίου 2016 τα υπόλοιπα αδρανών καταθέσεων που συμπληρώνουν 20ετία έως και την Παρασκευή 17η Ιουλίου 2015, ημερομηνία μετά την οποία αναστέλλεται η προθεσμία των άρθρων 7 και 8 του ως άνω νόμου.

Στο πλαίσιο εκπλήρωσης των ως άνω υποχρεώσεων της Τραπέζης, το εκτιμώμενο προς απόδοση κεφάλαιο των αδρανών καταθετικών λογαριασμών που προκύπτει για το οικονομικό έτος 2015 ανέρχεται στο ποσό των € 0,7 εκατ. και αντιστοιχεί σε 3.813 καταθετικούς λογαριασμούς (2014 € 1,1 εκατ., πλήθος λογαριασμών 4.232).

48. Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Κατάστημα Τραπέζης στη Βουλγαρία

Την 17.7.2015, η Τράπεζα και η Eurobank, με κοινή τους ανακοίνωση, γνωστοποίησαν τη συμφωνία τους, στους κύριους όρους, για τη μεταβίβαση των εργασιών του Καταστήματος Βουλγαρίας της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία της Eurobank στη Βουλγαρία (PostBank). Την 6.11.2015, η Τράπεζα και η Postbank, με την υπογραφή σχετικής σύμβασης, οριστικοποίησαν τους όρους της μεταβίβασης η οποία ολοκληρώθηκε την 1.3.2016.

Από την 30.6.2015 τα στοιχεία ενεργητικού του Καταστήματος της Βουλγαρίας και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις ικανοποιούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 καθώς σε εκείνη την ημερομηνία η Διοίκηση είχε λάβει απόφαση για την πώληση της μονάδος και βρισκόταν ήδη στη διαδικασία διαπραγματεύσεων με τον υποψήφιο αγοραστή. Ταυτόχρονα, το Κατάστημα στη Βουλγαρία αποτελεί μια διακριτή γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων για τον Όμιλο που εντάσσεται στον τομέα της Ν.Α. Ευρώπης για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα. Μετά το χαρακτηρισμό του Καταστήματος της Βουλγαρίας, που αποτελεί τη μοναδική εταιρία του τραπεζικού τομέα μέσω της οποίας δραστηριοποιείται ο Όμιλος στη Βουλγαρία, ως μονάδα κατεχόμενη προς πώληση, οι δραστηριότητες της αποτελούν για τον Όμιλο «διακοπείσες δραστηριότητες».

Συνεπώς, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, ο Όμιλος αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του Καταστήματος στη Βουλγαρία στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογής τους αξίας μείον τα έξοδα πώλησης αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 89.007 ως ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Καθαρά Κέρδη/ (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες». Μετά την ανωτέρω αποτίμηση τα στοιχεία ενεργητικού του Καταστήματος ανέρχονται την 31.12.2015 σε € 387.947, και παρουσιάστηκαν στον Ισολογισμό ως Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση. Οι Υποχρεώσεις του Καταστήματος, ύψους € 277.675, παρουσιάστηκαν στον Ισολογισμό ως Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση.

Τα ανωτέρω μεγέθη του Καταστήματος Βουλγαρίας αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Ισολογισμός

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	152.860
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	15.591
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	296.180
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	
- Διαθέσιμα προς πώληση	6
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.240
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	4.514
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	2.994
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	2.751
	476.136
Αποτίμηση στην εύλογη αξία	(88.189)
Σύνολο Ενεργητικού προς πώληση	**387.947**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας)	274.639
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	158
Λοιπές υποχρεώσεις	2.333
Προβλέψεις	545
Σύνολο Υποχρεώσεων που συνδέονται με τα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	**277.675**

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

Τα αποτελέσματα και οι ταμειακές ροές που προέρχονται από το Κατάστημα της Βουλγαρίας παρουσιάζονται ως προερχόμενα από «διακοπείσες δραστηριότητες» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, με αντίστοιχη αναμόρφωση της συγκριτικής περιόδου 1.1.2014 έως 31.12.2014, και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών με αντίστοιχη αναμόρφωση της συγκριτικής περιόδου 1.1.2014 έως 31.12.2014.

Στον πίνακα που ακολουθεί αναλύονται τα ποσά που παρουσιάζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	22.273	29.675
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(5.943)	(14.127)
Καθαρό έσοδο από τόκους	16.330	15.548
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	6.183	6.605
Προμήθειες έξοδα	(397)	(469)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	5.786	6.136
Έσοδα από μερίσματα	2	3
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	604	641
Λοιπά έσοδα	844	445
Σύνολο εσόδων	**23.566**	**22.773**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(9.626)	(10.116)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(12.324)	(15.691)
Αποσβέσεις	(2.803)	(3.164)
Λοιπά έξοδα	(37)	(195)
Σύνολο εξόδων	**(24.790)**	**(29.166)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(5.303)	(6.953)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(6.527)**	**(13.346)**
Φόρος εισοδήματος		
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**(6.527)**	**(13.346)**
Διαφορά από αποτίμηση στην εύλογη αξία	(89.007)	
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος, από διακοπείσες δραστηριότητες	**(95.534)**	**(13.346)**

Alpha Bank AD Skopje

Στο πλαίσιο του εγκεκριμένου πλάνου αναδιάρθρωσης και της εκπλήρωσης της σχετικής δέσμευσης που αφορά στην απομόχλευση μέρους του ενεργητικού των διεθνών δραστηριοτήτων της, η Τράπεζα, το τέταρτο τρίμηνο του 2015, ξεκίνησε διαδικασία πώλησης της θυγατρικής της Alpha Bank Skopje (ABS). Η ABS είναι η μικρότερη θυγατρική του Ομίλου στα Βαλκάνια και έχει μικρή παρουσία στην τοπική αγορά των Σκοπίων (μερίδιο αγοράς <2%). Στα πλαίσια της εν λόγω διαδικασίας, επενδυτές που είχαν προεπιλεγεί από μία ευρύτερη λίστα επενδυτών κλήθηκαν να υποβάλουν τις προσφορές τους σχετικά με την εξαγορά του 100% των μετοχών της ABS και του 100% του υβριδικού μέσου (δάνειο μειωμένης εξασφάλισης) που έχει χορηγηθεί στην ABS από τη μητρική της (συνδυαστικά και τα δύο «Περίμετρος Συναλλαγής»).

Με βάση τα ανωτέρω, κατά την 31.12.2015 τα στοιχεία ενεργητικού της ABS και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις ικανοποιούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5., ενώ οι δραστηριότητές της οι οποίες αποτελούν μια διακριτή γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων για τον Όμιλο που εντάσσεται στον τομέα της Ν.Α. Ευρώπης για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα, χαρακτηρίστηκαν ως «διακοπείσες δραστηριότητες».

Συνεπώς, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2015, ο Όμιλος αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων της θυγατρικής εταιρίας στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας τους μείον τα έξοδα πώλησης, αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 14.414 ως ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Καθαρά Κέρδη/ (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες». Η εύλογη αξία τους προσδιορίστηκε με βάση τις οικονομικές προσφορές που λήφθηκαν από τους υποψήφιους επενδυτές για την Περίμετρο της Συναλλαγής και την εκτίμηση της Τραπέζης για το τελικό τίμημα. Μετά την ανωτέρω αποτίμηση τα στοιχεία ενεργητικού της Alpha Bank AD Skopje ανέρχονται την 31.12.2015 σε € 84.470, οι υποχρεώσεις της σε € 80.714, ενώ τα ποσά που έχουν αναγνωρισθεί απευθείας στην καθαρή θέση ανέρχονται σε κέρδη ύψους σε € 8.834. Σημειώνεται ότι το ποσό που έχει αναγνωρισθεί απευθείας στην καθαρή θέση θα αναταξινομηθεί στα αποτελέσματα κατά την πώληση της θυγατρικής.

Τα ανωτέρω μεγέθη της θυγατρικής αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Ισολογισμός

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	16.172
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	7.003
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	62.133
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	
- Διαθέσιμα προς πώληση	10.456
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	1.854
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	826
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	226
	98.670
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	214
Αποτίμηση στην εύλογη αξία	(14.414)
Σύνολο Ενεργητικού προς πώληση	**84.470**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Υποχρεώσεις προς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας)	79.470
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	102
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	690
Λοιπές υποχρεώσεις	452
Σύνολο Υποχρεώσεων που συνδέονται με τα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	**80.714**
Ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση και αφορούν στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	**8.834**

Κατάσταση Αποτελεσμάτων και Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

Τα αποτελέσματα και οι ταμειακές ροές που προέρχονται από την Alpha Bank AD Skopje παρουσιάζονται ως προερχόμενα από «διακοπείσες δραστηριότητες» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, με αντίστοιχη αναμόρφωση της συγκριτικής περιόδου 1.1.2014 έως 31.12.2014, στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος με αντίστοιχη αναμόρφωση της συγκριτικής περιόδου 1.1.2014 έως 31.12.2014 και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών με αντίστοιχη αναμόρφωση της συγκριτικής περιόδου 1.1.2014 έως 31.12.2014.

Στον πίνακα που ακολουθεί αναλύονται τα ποσά που παρουσιάζονται στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος.

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	4.964	5.596
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(1.013)	(2.039)
Καθαρό έσοδο από τόκους	3.951	3.557
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	1.136	1.217
Προμήθειες έξοδα	(619)	(504)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	517	713
Έσοδα από μερίσματα	14	18
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	401	287
Λοιπά έσοδα	125	108
Σύνολο εσόδων	**5.008**	**4.683**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(2.812)	(2.864)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(2.495)	(2.710)
Αποσβέσεις	(409)	(448)
Λοιπά έξοδα	(159)	(1)
Σύνολο εξόδων	**(5.875)**	**(6.023)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(1.170)	785
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(2.037)**	**(555)**
Φόρος εισοδήματος	199	(886)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**(1.838)**	**(1.441)**
Διαφορά από αποτίμηση στην εύλογη αξία	(14.414)	
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	**(16.252)**	**(1.441)**
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	47	(34)
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες	47	(34)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως μετά από φόρους	**(16.205)**	**(1.475)**

Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις ΑΕ

Κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2015 τα στοιχεία ενεργητικού της Ιονικής Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις ικανοποιούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5. Στα πλαίσια αυτά, ο Όμιλος, την 17.2.2016 ανακοίνωσε την πρόθεση πώλησης της εταιρίας μέσω της δημοσίευσης σχετικής Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος. Συνεπώς, για σκοπούς σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2015, ο Όμιλος προέβη σε προσδιορισμό της εύλογης αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων της Ιονικής Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις χωρίς, ωστόσο, αυτή να υπολείπεται της λογιστικής. Τα στοιχεία ενεργητικού της Ιονικής Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις ανέρχονται σε € 185.701 ενώ οι υποχρεώσεις της σε € 8.392. Επισημαίνεται ότι καθώς η εταιρία δεν αποτελεί για τον Όμιλο ένα ξεχωριστό, σημαντικό τμήμα επιχειρηματικής δραστηριότητας, δεν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού της ως διακοπείσα δραστηριότητα. Η εν λόγω εταιρία εντάσσεται στον τομέα «Λοιπά» για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα.

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει ανάλυση των επιμέρους στοιχείων του ενεργητικού, των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσεως της Ιονικής Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις, όπως τα σχετικά ποσά έχουν προκύψει μετά τις ενδοεταιρικές απαλοιφές.

Ισολογισμός

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	85
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	112
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.122
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	168.777
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	302
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	13.692
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	1.611
	185.701
Σύνολο Ενεργητικού προς πώληση	**185.701**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	314
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	2.294
Λοιπές υποχρεώσεις	5.730
Προβλέψεις	54
Σύνολο Υποχρεώσεων που συνδέονται με τα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	**8.392**

Alpha Insurance Ltd

Κατά τη χρήση του 2014 τα στοιχεία ενεργητικού της Alpha Insurance Ltd και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις ταξινομήθηκαν στα στοιχεία ενεργητικού προς πώληση καθώς λόγω της συμφωνίας της 11.12.2014 για την πώληση της θυγατρικής πληρούνταν τα σχετικά κριτήρια. Στα πλαίσια αυτά, για σκοπούς σύνταξής των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2014, ο Όμιλος αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων της Alpha Insurance Ltd στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογής τους αξίας μείον τα έξοδα πώλησης αναγνωρίζοντας τη διαφορά, που ανήλθε σε €5,3 εκατ., ως ζημία στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων. Μετά την ανωτέρω αποτίμηση τα στοιχεία ενεργητικού της Alpha Insurance Ltd ανέρχονταν την 31.12.2014 σε €46.114, οι υποχρεώσεις της σε €58.994 ενώ τα ποσά που είχαν αναγνωρισθεί απευθείας στην καθαρή θέση σε ζημίες ύψους €25.

Επισημαίνεται ότι λόγω των περιορισμένων μεγεθών της εν λόγω εταιρίας σε σχέση με τα μεγέθη του Ομίλου, δεν ικανοποιούνταν οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού της ως διακοπείσα δραστηριότητα. Η εν λόγω εταιρία ταξινομούνταν στον τομέα Ν.Α. Ευρώπη για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα. Η πώληση της εταιρίας ολοκληρώθηκε την 16.1.2015.

Λοιπά κατεχόμενα προς πώληση πάγια

Στα στοιχεία ενεργητικού προς πώληση περιλαμβάνονται και λοιπά κατεχόμενα προς πώληση πάγια του Ομίλου ύψους € 4,9 εκατ. (31.12.2014: € 7,9 εκατ.) διαμορφώνοντας το σύνολο Στοιχείων Ενεργητικού προς πώληση του Ομίλου της 31.12.2015 € 663.063 (31.12.2014: € 53.971).

Σημειώνεται πως η πώληση του Καταστήματος στη Βουλγαρία, της Alpha Bank AD Skopje, της Ιονική Ξενοδοχειακαί Επιχειρήσεις Α.Ε. και της Alpha Insurance Ltd εντάσσονται στα πλαίσια των δεσμεύσεων που ανέλαβε η Τράπεζα να υλοποιήσει στο εγκριθέν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Σχέδιο Αναδιαρθρώσεώς της (σημείωση 42).

Ο Όμιλος, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, αξιολογεί τις ενέργειες που πραγματοποιούνται στα πλαίσια υλοποίησης του σχεδίου αναδιαρθρώσεως προκειμένου, στις περιπτώσεις που πληρούνται τα κριτήρια του Δ.Π.Χ.Π. 5 (τα οποία παρατίθενται στη σημείωση 1.17), τα στοιχεία του ενεργητικού και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις να κατατάσσονται ως κατεχόμενα προς πώληση.

49. Εταιρικά γεγονότα

α. Την 16.1.2015 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής ασφαλιστικής εταιρίας στην Κύπρο «Alpha Insurance Ltd» (σημείωση 48).

β. Την 23.1.2015 η Τράπεζα προέβη σε πώληση του συνόλου των μετοχών της κοινοπραξίας Ανώνυμος Εταιρία Διαχειρίσεως και Λειτουργίας Δικτύων Ηλεκτρονικών Συναλλαγών Cardlink. Το αποτέλεσμα του Ομίλου από την πώληση της κοινοπραξίας ανήλθε σε € 6,8 εκατ. κέρδος και καταχωρήθηκε στα «Αποτελέσματα Χρηματοοικονομικών Πράξεων».

γ. Την 3.2.2015, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-SRE Ariadni Ltd απέκτησε το σύνολο των μετοχών της εταιρίας AGI–SRE Ariadni DOO με έδρα την Σερβία, έναντι συνολικού ποσού € 1.

δ. Την 6.2.2015, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-Cypre Arsinoe Ltd μετονομάστηκε σε AGI-RRE Arsinoe Ltd.

ε. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης με την από 16.2.2015 απόφασή του προέβη στην έγκριση ενάρξεως της διαδικασίας Συγχωνεύσεως της Τραπέζης με τη συνδεδεμένη της εταιρία «ΝΤΑΙΝΕΡΣ ΚΛΑΜΠ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ», δι΄ απορροφήσεως της δευτέρας από την πρώτη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 παρ.2 και 78 του Κ.Ν.2190/1920 σε συνδυασμό, αφενός με το άρθρο 16 παρ.18 (α) και (δ)(1) του Ν.2515/1997, και αφετέρου σύμφωνα με το άρθρο 54 του Ν.4172/2013. Την 2.6.2015 ολοκληρώθηκε η εν λόγω συγχώνευση.

στ. Την 17.3.2015 η Τράπεζα, συνεπεία σχετικής συμφωνίας αναδιαρθρώσεως των δανειακών υποχρεώσεων της εταιρίας ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ ΑΕΓΕ, απέκτησε το 23,01% των μετοχών της (σημείωση 19).

ζ. Την 27.3.2015 ολοκληρώθηκε η συγχώνευση της Alpha Bank Cyprus Ltd και της Emporiki Bank Cyprus Ltd με απορρόφηση της δευτέρας από την πρώτη.

η. Την 16.4.2015 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd ίδρυσε την εταιρία Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαρίου Α.Ε. έναντι ποσού € 24.

θ. Την 30.4.2015, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-RRE Participations 1 Ltd απέκτησε το 99,996% των μετοχών της εταιρίας Asmita Gardens Srl με έδρα τη Ρουμανία, έναντι ποσού € 1,07 εκατ.

ι. Την 7.5.2015 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-RRE

POSEIDON LTD εξαγόρασε το 2,97% μειοψηφούντος μετόχου της Romfelt Real Estate S.A. και ως εκ τούτου ο Όμιλος κατέχει το 98,86%.

ια. Την 20.7.2015 η Τράπεζα προέβη στην κάλυψη της αναλογίας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας «ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.» καταβάλλοντας ποσό € 11,8 εκατ.

ιβ. Την 29.7.2015 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Ανώνυμη Συμμετοχική και Κτηματική Εταιρία προέβη σε πώληση του συνόλου των μετοχών που κατέχει στην εταιρία «Μαρίνα Ζέας Ανώνυμη Εταιρία Μίσθωσης και Εκμετάλλευσης Τουριστικού Λιμένα Ζέας».

ιγ. Την 2.9.2015 και την 30.10.2015 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας, Alpha Group Investments Ltd, καταβάλλοντας ποσό € 28,15 εκατ. και € 6,85 εκατ. αντίστοιχα.

ιδ. Την 2.9.2015 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd, συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου, ΑΕΠ Αμαρούσιον Ι, ΑΕΠ Αμαρούσιον ΙΙ, ΑΕΠ Χαλανδρίου, ΑΕΠ Νέας Κηφισιάς και ΑΕΠ Καλλιρόης κατά € 10 εκατ., € 4,05 εκατ., € 12 εκατ., € 1,4 εκατ., και € 0,7 εκατ. αντιστοίχως.

ιε. Την 23.9.2015 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd, ίδρυσε την εταιρία Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημερώσεως Οφειλετών Α.Ε. έναντι ποσού € 350 χιλ.

ιστ. Την 30.9.2015 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκκαθαρίσεως της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, Εμπορική Media Διαφημιστική ΕΠΕ.

ιζ. Την 7.10.2015 η Τράπεζα, συνεπεία σχετικής συμφωνίας αναδιαρθρώσεως των δανειακών υποχρεώσεων της εταιρίας Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε., απέκτησε ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας, το οποίο κατά την 31.12.2015 διαμορφώθηκε στο 20,72% (σημείωση 19).

ιστ. Την 8.10.2015 οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου AGI RRE Artemis Ltd και Alpha Group Investments Ltd απέκτησαν το 100% των μετοχών της εταιρίας Ashtrom Residents Srl , έναντι ποσών € 99 και € 1 αντιστοίχως.

ιθ. Την 30.10.2015 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd, συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου, ΑΕΠ Αττικής και ΑΕΠ Αττικής ΙΙ κατά € 0,35 εκατ. και € 6,5 εκατ. αντιστοίχως.

κ. Την 30.10.2015 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-BRE Participations 5 Ltd ίδρυσε την εταιρία AGI-BRE Participations 5 EOOD με έδρα τη Βουλγαρία έναντι ποσού € 1,1 χιλ.

κα. Την 10.11.2015 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd ίδρυσε την εταιρία Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε. έναντι ποσού € 24 χιλ.

κβ. Την 8.12.2015, οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου, AGI-RRE Arsinoe Ltd και AGI-RRE Cleopatra Ltd απέκτησαν το 100% των μετοχών της εταιρίας Cubic Center Development S.A. με έδρα τη Ρουμανία, έναντι ποσών € 100 και € 2 αντιστοίχως.

κγ. Την 24.12.2015, η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd απέκτησε το 100% των μετοχών της εταιρίας Ανάπλαση Πλαγιάς Α.Ε., έναντι ποσού € 1.

κδ. Τον Δεκέμβριο του 2015 η Visa Europe ενημέρωσε τα μέλη της για την επικείμενη πώληση του 100% του μετοχικού της κεφαλαίου στη Visa Inc. Η πώληση, η οποία τελεί υπό τη λήψη των απαιτούμενων κανονιστικών εγκρίσεων, αναμένεται να ολοκληρωθεί το δεύτερο τρίμηνο του 2016. Ο υπολογισμός του τιμήματος της συναλλαγής βασίστηκε στα καθαρά έσοδα της Visa Europe που έχει συνεισφέρει το κάθε μέλος για μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Το συνολικό τίμημα καθορίστηκε σε € 16,5 δισ., από τα οποία € 11,5 δισ. θα καταβληθούν σε μετρητά και € 5 δισ. σε προνομιούχες μετοχές. Ο Όμιλος θα αναγνωρίσει το ποσό που του αναλογεί, με βάση τη συνεισφορά του στα καθαρά έσοδα της Visa Europe, με την ολοκλήρωση της συναλλαγής, εντός του 2016. Επιπρόσθετα επισημαίνεται ότι εντός τεσσάρων ετών από την ολοκλήρωση της συναλλαγής, τα μέλη ενδέχεται να εισπράξουν επιπλέον συνολικό ποσό έως € 4,7 δισ. αναλόγως των καθαρών εσόδων που θα συνεισφέρει το κάθε μέλος κατά την περίοδο αυτή.

50. Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων

Εντός της τρέχουσας χρήσης, ο Όμιλος τροποποίησε τον τρόπο παρουσίασης των νομικών εξόδων τα οποία, βάσει των δανειακών συμβάσεων, επιρρίπτονται στους δανειακούς λογαριασμούς. Τα εν λόγω έξοδα, τα οποία έως τώρα συμπεριλαμβάνονταν στα γενικά διοικητικά έξοδα, συμψηφίζονται πλέον, για σκοπούς παρουσίασης, με τα αντίστοιχα έσοδα που προκύπτουν κατά τη χρέωση των δανειακών λογαριασμών, τα οποία περιλαμβάνονται στα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες.

Η μεταβολή αυτή στην παρουσίαση των νομικών εξόδων και των αντίστοιχων εσόδων επιλέχτηκε διότι κατά τον τρόπο αυτό αντανακλάται καλύτερα η ουσία της συναλλαγής, καθώς στα ποσά των εξόδων δεν περιλαμβάνονται πλέον ποσά που κατ΄ουσίαν δεν επιβαρύνουν τον Όμιλο αλλά τον δανειολήπτη και αντίστοιχα στα ποσά των εσόδων δεν περιλαμβάνονται ποσά που στην πραγματικότητα δεν αποτελούν μια παρεχόμενη από τον Όμιλο υπηρεσία. Ως αποτέλεσμα της ανωτέρω μεταβολής, ορισμένα κονδύλια της κατάστασης αποτελεσμάτων της συγκριτικής περιόδου αναμορφώθηκαν, χωρίς να διαφοροποιηθεί το αποτέλεσμα.

Κατωτέρω παρατίθενται οι αναμορφωμένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και ταμειακών ροών της χρήσεως 31.12.2014: α) από την μεταβολή της παρουσίασης των νομικών εξόδων και των αντίστοιχων εσόδων, β) από τον χαρακτηρισμό του Καταστήματος της Τραπέζης στην Βουλγαρία και της Alpha Bank Skopje ως διακοπείσες δραστηριότητες. Επιπλέον παρουσιάζεται η προσαρμογή του δείκτη βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή που προέκυψαν από τα ανωτέρω και από τα όσα αναφέρονται στη σημείωση 12.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως 31.12.2014				
	Δημοσιευθέντα Ποσά	Αναμορφώσεις λόγω τροποποίησης της παρουσίασης Νομικών Εξόδων	Αναμορφωθέντα Ποσά	Διακοπείσες Δραστηριότητες	Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	3.282.288		3.282.288	35.271	3.247.017
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(1.343.757)		(1.343.757)	(16.166)	(1.327.591)
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.938.531		1.938.531	19.105	1.919.426
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	455.220	(56.076)	399.144	7.822	391.322
Προμήθειες έξοδα	(58.081)		(58.081)	(973)	(57.108)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	397.139	(56.076)	341.063	6.849	334.214
Έσοδα από μερίσματα	1.573		1.573	21	1.552
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	41.289		41.289	928	40.361
Λοιπά έσοδα	64.995		64.995	553	64.442
	107.857		107.857	1.502	106.355
Σύνολο εσόδων	**2.443.527**	**(56.076)**	**2.387.451**	**27.456**	**2.359.995**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(662.601)		(662.601)	(12.980)	(649.621)
Πρόβλεψη αποζημίωσης προγράμματος οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού	(200.800)		(200.800)		(200.800)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(614.506)	56.076	(558.430)	(18.401)	(540.029)
Αποσβέσεις	(97.953)		(97.953)	(3.612)	(94.341)
Λοιπά έξοδα	(69.251)		(69.251)	(196)	(69.055)
Σύνολο εξόδων	**(1.645.111)**	**56.076**	**(1.589.035)**	**(35.189)**	**(1.553.846)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(1.853.205)		(1.853.205)	(6.168)	(1.847.037)
Αρνητική υπεραξία εξαγορών	40.287		40.287		40.287
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	(10.759)		(10.759)		(10.759)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(1.025.261)**		**(1.025.261)**	**(13.901)**	**(1.011.360)**
Φόρος εισοδήματος	695.553		695.553	(886)	696.439
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**(329.708)**		**(329.708)**	**(14.787)**	**(314.921)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) που αναλογούν σε:	**-**				
Μετόχους της Τραπέζης	**(329.809)**		**(329.809)**	**(14.787)**	**(315.022)**
Τρίτους	101		101		101
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή:					
Βασικά και προσαρμοσμένα (€ ανά μετοχή)	(0,03)		(1,34)	(0,060)	(1,28)

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως 31.12.2014		
	Δημοσιευθέντα Ποσά	Αναμορφώσεις από διακοπείσες δραστηριότητες	Αναμορφωθέντα ποσά με διακοπείσες δραστηριότητες
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/(Ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	(1.025.261)	13.901	(1.011.360)
Προσαρμογή κερδών/(ζημιών) προ φόρων για:			
Αποσβέσεις/Απομειώσεις ενσώματων παγίων	116.180	(2.985)	113.195
Αποσβέσεις/Απομειώσεις αϋλων παγίων	35.222	(816)	34.406
Απομειώσεις δανείων, προβλέψεις και αποζημιώσεις προσωπικού	1.916.767	(6.540)	1.910.227
(Κέρδη)/Ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες	(154.054)		(154.054)
(Κέρδη)/Ζημίες από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	149.770		149.770
Αναλογία (κερδών)/ζημιών από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	10.759		10.759
Αρνητική υπεραξία εξαγορών	(40.287)		(40.287)
Λοιπές προσαρμογές	8.250		8.250
	1.017.346	**3.560**	**1.020.906**
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στοιχείων Ενεργητικού που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	(315.235)	1.775	(313.460)
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	(346.436)	3.753	(342.683)
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	537.723	42.104	579.827
Λοιπών στοιχείων Ενεργητικού	95.627	(87)	95.540
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στοιχείων Υποχρεώσεων που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(1.892.410)	(2.572)	(1.894.982)
Υποχρεώσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	350.701	28	350.729
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(713.645)	(46.899)	(760.544)
Λοιπών Υποχρεώσεων	(40.207)	2.199	(38.008)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες πριν από φόρους	**(1.306.536)**	**3.861**	**(1.302.675)**
Πληρωθέντες φόροι εισοδήματος και λοιποί φόροι	(15.312)	191	(15.121)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες	**(1.321.848)**	**4.052**	**(1.317.796)**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες			**(4.052)**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες			
Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες	148		148
Εξαγορές χρήσης	645.396		645.396
Εισροές από πώληση θυγατρικής	60		60
Εισπραχθέντα μερίσματα	1.573		1.573
Αγορές ενσώματων και αϋλων παγίων	(83.863)	4.306	(79.557)
Πωλήσεις ενσώματων και αϋλων παγίων	3.127	(1.154)	1.973
Καθαρή (αύξηση)/μείωση επενδύσεων σε χρεόγραφα	(50.547)	(3.027)	(53.574)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες	**515.894**	**125**	**516.019**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες			**(125)**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Πληρωθέντα μερίσματα	(604)		(604)
Εισπράξεις ομολογιών εκδοσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	926.265		926.265
Αποπληρωμές ομολογιών εκδοσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(115.146)		(115.146)
(Αγορές)/Πωλήσεις υβριδικών τίτλων	(236)		(236)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	1.200.000		1.200.000
Εξαγορά προνομοιούχων μετοχών	(940.000)		(940.000)
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου	(48.329)		(48.329)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**1.021.950**		**1.021.950**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και στα ταμειακά ισοδύναμα	5.081		5.081
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**221.077**	**4.177**	**225.254**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από διακοπείσες δραστηριότητες			**(4.177)**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσεως	**973.167**		**973.167**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσεως	**1.194.244**		**1.194.244**

51. Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων

α. Την 26.1.2016 η Τράπεζα συμμετείχε με ποσοστό 45% στην ίδρυση της εταιρίας Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, με έδρα την Ελλάδα και μετοχικό κεφάλαιο ύψους € 25 χιλ.

β. Την 18.2.2016 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας, Alpha Group Investments Ltd, καταβάλλοντας ποσό € 57,82 εκατ.

γ. Στις 18.2.2016 κατατέθηκε στη Βουλή το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών «Συστήματα Εγγύησης Καταθέσεων, Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων και άλλες διατάξεις». Με το νομοσχέδιο αυτό ενσωματώνεται στη νομοθεσία μας η Οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 περί των συστημάτων εγγύησης καταθέσεων (ΣΕΚ) και αντικαθίστανται και καταργούνται οι αντίστοιχες διατάξεις του Ν.3746/2009 για το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ). Με την Οδηγία 2014/49/ΕΕ θεσπίζονται κοινοί κανόνες για όλα τα ΣΕΚ, που αποσκοπούν στην παροχή ομοιόμορφου επιπέδου προστασίας στους καταθέτες σε όλη την ΕΕ, και στην εξασφάλιση ίδιου επιπέδου σταθερότητας όσον αφορά τα ΣΕΚ.

δ. Την 19.2.2016 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd, συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου, ΑΕΠ Αμαρούσιον Ι, ΑΕΠ Αμαρούσιον ΙΙ, ΑΕΠ Χαλανδρίου, ΑΕΠ Νέας Κηφισιάς και ΑΕΠ Καλλιρόης κατά € 19,99 εκατ., € 13,19 εκατ., € 22,64 εκατ., € 1 εκατ. και € 1 εκατ. αντιστοίχως.

ε. Την 1.3.2016 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση των εργασιών του Καταστήματος Βουλγαρίας της Alpha Bank στη Eurobank Bulgaria AD, θυγατρική εταιρία της Eurobank Ergasias A.E. (σημείωση 48).

Αθήναι, 3 Μαρτίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ CHIEF FINANCIAL OFFICER	Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ Α.Δ.Τ. Ι 166670	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ε. ΨΑΛΤΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΙ 666591	ΜΑΡΙΑΝΝΑ Δ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Α.Δ.Τ. Χ 694507

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάς
ΑΡΜΑΕ 29527/01ΑΤ/Β/93/162/96

Telephone Τηλ: +30 210 60 62 100
Fax Φαξ: +30 210 60 62 111
Internet www.kpmg.com/gr
e-mail info@kpmg.gr

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών

Προς τους Μετόχους της
ALPHA BANK A.E.

Έκθεση επί των Χρηματοοικονομικών Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ALPHA BANK A.E. (η «Τράπεζα») που αποτελούνται από τον ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2015, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικού αποτελέσματος, μεταβολών της καθαρής θέσεως και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και να διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της Τράπεζας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ, Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία και μέλος του δικτύου ανεξάρτητων εταιρειών-μελών της KPMG συνδεδεμένων με την KPMG International Cooperative ("KPMG International"), ενός Ελβετικού νομικού προσώπου.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της ALPHA BANK A.E. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2015 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα Έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 1.29.1 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων όπου γίνεται αναφορά στις ουσιώδεις αβεβαιότητες που απορρέουν από τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και τις τρέχουσες εξελίξεις οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2016

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Νικόλαος Βουνισέας
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 18701

Ιωάννης Αχείλας
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 12831

Οικονομικές Καταστάσεις Τραπέζης της 31.12.2015

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	31.12.2015	31.12.2014*
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	2	2.647.094	2.756.481
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	2	(1.037.928)	(1.231.606)
Καθαρό έσοδο από τόκους	2	1.609.166	1.524.875
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες		315.702	318.217
Προμήθειες έξοδα		(59.348)	(46.434)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	3	256.354	271.783
Έσοδα από μερίσματα	4	35.465	52.023
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	5	(91.280)	15.504
Λοιπά έσοδα	6	16.868	17.725
		(38.947)	85.252
Σύνολο εσόδων		**1.826.573**	**1.881.910**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7	(401.781)	(518.226)
Κόστος / Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος εθελουσίας εξόδου	7	(64.300)	(200.800)
Γενικά διοικητικά έξοδα	8	(443.556)	(424.558)
Αποσβέσεις	20, 21, 22	(71.336)	(59.554)
Λοιπά έξοδα	9	(7.057)	(16.757)
Σύνολο εξόδων		**(988.030)**	**(1.219.895)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	10	(2.699.237)	(1.386.598)
Αρνητική υπεραξία εξαγοράς Diners	43	48.237	-
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		**(1.812.457)**	**(724.583)**
Φόρος εισοδήματος	11	823.105	677.122
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**(989.352)**	**(47.461)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες		(42.924)	(11.068)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος		**(1.032.276)**	**(58.529)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή:			
Βασικά και προσαρμοσμένα (€ ανά μετοχή)	12	(2,68)	(0,24)
Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	12	(2,57)	(0,19)
Βασικά και προσαρμοσμένα από διακοπείσες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	12	(0,11)	(0,04)

* *Τα κονδύλια της Κατάστασης Αποτελεσμάτων της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω τροποποίησης της παρουσίασης των νομικών εξόδων και της ταξινόμησης του Καταστήματος της Τραπέζης στη Βουλγαρία ως διακοπείσα δραστηριότητα (σημείωση 47).*

Ισολογισμός

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	31.12.2015	31.12.2014
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	13	698.730	1.265.442
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	14	3.406.859	4.714.551
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	15	1.888	1.729
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	794.471	1.153.944
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	17	41.558.014	43.475.910
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου			
- Διαθέσιμα προς πώληση	18α	4.890.891	4.638.825
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	18β	2.823	93.817
- Δανειακού χαρτοφυλακίου	18γ	4.289.482	4.299.101
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	19	2.087.386	2.072.689
Επενδύσεις σε ακίνητα	20	28.813	31.939
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	21	691.847	729.585
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	22	299.821	261.351
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	23	4.372.486	3.604.079
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	24	1.421.770	1.289.764
		64.545.281	**67.632.726**
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	44	447.601	1.831
Σύνολο Ενεργητικού		**64.992.882**	**67.634.557**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25	25.170.637	17.558.462
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.556.555	1.946.401
Υποχρεώσεις προς πελάτες	26	27.733.679	37.817.447
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	27	406.231	2.021.165
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	28	21.108	47.819
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	29	105.816	94.683
Λοιπές υποχρεώσεις	30	831.557	993.887
Προβλέψεις	31	410.446	333.520
		56.236.029	**60.813.384**
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	44	338.820	
Σύνολο Υποχρεώσεων		**56.574.849**	**60.813.384**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ			
Μετοχικό Κεφάλαιο	32	461.064	3.830.718
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	33	10.790.870	4.858.216
Αποθεματικά	34	153.631	53.351
Αποτελέσματα εις νέον	35	(2.987.532)	(1.921.112)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως		**8.418.033**	**6.821.173**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως		**64.992.882**	**67.634.557**

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ.204-332) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης

Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	31.12.2015	31.12.2014
Καθαρά κέρδη/(ζημίες), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναγνωρίσθηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων		**(1.032.276)**	**(58.529)**
Λοιπά αποτελέσματα που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση:			
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων		67.378	(400.381)
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών		52.408	(227.861)
Φόρος εισοδήματος		(19.506)	164.034
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	11	**100.280**	**(464.208)**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Καθαρή μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών		1.025	(37.341)
Φόρος εισοδήματος		2.076	9.709
		3.101	**(27.632)**
Σύνολο αποτελεσμάτων, μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	11	**103.381**	**(491.840)**
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		**(928.895)**	**(550.369)**
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος που αναλογεί σε:			
Μετόχους της Τραπέζης			
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(885.971)	(539.301)
- από διακοπείσες δραστηριότητες		(42.924)	(11.068)

Κατάσταση Μεταβολών της Καθαρής Θέσεως

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2014		**4.216.872**	**4.212.062**	**517.559**	**(1.799.187)**	**7.147.306**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2014						
Αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος					(58.529)	(58.529)
Λοιπά αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	11			(464.208)	(27.632)	(491.840)
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		**-**	**-**	**(464.208)**	**(86.161)**	**(550.369)**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	32, 33	553.846	646.154			1.200.000
Εξαγορά προνομιούχων μετοχών	32	(940.000)				(940.000)
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου, μετά το φόρο εισοδήματος	35				(35.764)	(35.764)
Υπόλοιπο 31.12.2014		**3.830.718**	**4.858.216**	**53.351**	**(1.921.112)**	**6.821.173**

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Σημείωση	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2015		**3.830.718**	**4.858.216**	**53.351**	**(1.921.112)**	**6.821.173**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015						
Αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος					(1.032.276)	(1.032.276)
Λοιπά αποτελέσματα μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση	11			100.280	3.101	103.381
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος		**-**	**-**	**100.280**	**(1.029.175)**	**(928.895)**
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών	32, 33	(3.754.104)	3.754.104			-
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών	32, 33	232.825	1.319.344			1.552.169
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση χρηματικών απαιτήσεων	27, 33	151.625	859.206			1.010.831
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου, μετά το φόρο εισοδήματος					(43.506)	(43.506)
Επίδραση λόγω αλλαγής του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στα έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου					6.261	6.261
Υπόλοιπο 31.12.2015		**461.064**	**10.790.870**	**153.631**	**(2.987.532)**	**8.418.033**

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις (σελ.204-332) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

		Από 1 Ιανουαρίου έως	
	Σημείωση	31.12.2015	31.12.2014*
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		(1.812.457)	(724.583)
Προσαρμογή κερδών/(ζημιών) προ φόρων για:			
Αποσβέσεις/απομειώσεις ενσώματων παγίων	20,21	34.752	41.418
Αποσβέσεις αύλων παγίων	22	38.191	27.079
Απομειώσεις δανείων, προβλέψεις και αποζημιώσεις προσωπικού		2.790.974	1.412.967
Απομειώσεις συμμετοχών		25.553	42.334
Αρνητική υπεραξία εξαγοράς Diners	43	(48.237)	
(Κέρδη)/ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες		(47.664)	(162.215)
(Κέρδη)/ζημίες από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		156.968	151.292
		1.138.080	**788.292**
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στοιχείων Ενεργητικού που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων		1.274.513	544.807
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		359.314	(337.008)
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών		(1.249.681)	(289.068)
Λοιπών στοιχείων Ενεργητικού		53.757	116.376
Καθαρή αύξηση/(μείωση) Υποχρεώσεων που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα		7.616.240	(1.799.450)
Υποχρεώσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		(337.439)	344.308
Υποχρεώσεων προς πελάτες		(10.239.781)	(894.672)
Λοιπών Υποχρεώσεων		(283.609)	(161.853)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες πριν από φόρους		**(1.668.606)**	**(1.688.268)**
Πληρωθέντες φόροι εισοδήματος και λοιποί φόροι		(26.563)	(76)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		**(1.695.169)**	**(1.688.344)**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες		**15.340**	**(1.412)**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες			
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες		(40.032)	(38.945)
Εξαγορά εργασιών λιανικής τραπεζικής Citibank	43	10.046	643.941
Εισπραχθέντα μερίσματα		35.751	52.027
Αγορές ενσώματων και άυλων παγίων		(76.678)	(54.444)
Πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων		3.163	(3.259)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση επενδύσεων σε χρεόγραφα		(74.503)	518.678
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		(142.253)	1.117.998
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες		**(460)**	**897**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	32	1.552.169	1.200.000
Αποπληρώμη προνομιούχων μετοχών			(940.000)
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου		(61.276)	(48.329)
Πληρωθέντα μερίσματα στους κοινούς μετόχους			(604)
Εισπράξεις ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων			913.343
Αποπληρωμές ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων		(128.262)	(81.367)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**1.362.631**	**1.043.043**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και στα ταμειακά ισοδύναμα		2.130	1.848
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		**(472.661)**	**474.545**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από διακοπείσες δραστηριότητες		**14.880**	**(515)**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσεως		**1.223.029**	**748.999**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσεως	13	**765.248**	**1.223.029**

* *Τα κονδύλια της Κατάστασης Ταμειακών Ροών της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω της ταξινόμησης του Καταστήματος της Τραπέζης στη Βουλγαρία ως διακοπείσα δραστηριότητα (σημείωση 47).*

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Τράπεζα λειτουργεί σήμερα με την επωνυμία ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. και διακριτικό τίτλο ALPHA BANK, εδρεύει στην Αθήνα, οδός Σταδίου 40, είναι καταχωρημένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο με αριθμό 223701000 (πρώην αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών 6066/06/Β/86/05). Η διάρκειά της έχει ορισθεί έως το 2100, δύναται δε να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως.

Σκοπός της Τραπέζης, όπως περιγράφεται στο άρθρο 4 του Καταστατικού της, είναι η διενέργεια, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή, αυτοτελώς ή σε συνεργασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινοπραξίας, μετά τρίτων, του συνόλου, άνευ περιορισμού ή ετέρας διακρίσεως, των (κυρίων και παρεπομένων) εργασιών, δραστηριοτήτων, συναλλαγών και υπηρεσιών, που η εκάστοτε κείμενη (ημεδαπή, κοινοτική, αλλοδαπή) νομοθεσία επιτρέπει σε πιστωτικά ιδρύματα. Για την εκπλήρωσή του η Τράπεζα δύναται να διενεργεί οποιαδήποτε πράξη, εργασία ή συναλλαγή που, αμέσως ή εμμέσως, είναι συναφής, συμπληρωματική ή επιβοηθητική των προαναφερομένων.

Η θητεία του Διοικητικού της Συμβουλίου, που εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 27.6.2014, λήγει το 2018.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου την 31.12.2015 είχε ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Βασίλειος Θ. Ράπανος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ (Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος)

Μηνάς Γ. Τάνες */***/****

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Δημήτριος Π. Μαντζούνης

ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

Σπύρος Ν. Φιλάρετος (COO)
Αρτέμης Χ. Θεοδωρίδης
Γεώργιος Κ. Αρώνης

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

Ευθύμιος Ο. Βιδάλης
Ιωάννα Ε. Παπαδοπούλου ****

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ

Παύλος Α. Αποστολίδης **/****
Ευάγγελος Ι. Καλούσης */***
Ιωάννης Κ. Λύρας */**
Ibrahim S. Dabdoub **
Shahzad A. Shahbaz ***

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3723/2008)

Μαρίκα Σ. Ιωάννου - Φραγκάκη (η οποία αντικατέστησε από 17.3.2015 τον κ. Σαράντη - Ευάγγελο Γ. Λώλο)

* *Μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής*
** *Μέλος της Επιτροπής Αποδοχών*
*** *Μέλος της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων*
**** *Μέλος της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής*

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3864/2010)

Παναγιώτα Σ. Ιπλιξιάν */**/***/****

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Γεώργιος Π. Τριανταφυλλίδης

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 26.6.2015 εξέλεξε, για τη διαχειριστική χρήση 2015, την ελεγκτική εταιρία «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.» δια των κάτωθι προσώπων, ως τακτικό ορκωτό ελεγκτή της Τραπέζης:

α. Τακτικοί: Νικόλαος Ε.Βουνισέας
Ιωάννης Α.Αχείλας

β. Αναπληρωματικοί: Μιχαήλ Α.Κόκκινος
Αναστάσιος Ε.Παναγίδης

Η μετοχή της Τραπέζης είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1925 και κατατάσσεται μεταξύ των εταιριών με την υψηλότερη κεφαλαιοποίηση. Η μετοχή συμμετέχει σε διεθνείς δείκτες όπως, μεταξύ άλλων, ο MSCI Emerging Markets Index, ο FTSE All World, ο Stoxx Europe 600 και ο FTSE Med 100.

Εκτός από την ελληνική κεφαλαιαγορά, η μετοχή είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου με τη μορφή διεθνών πιστοποιητικών (GDRs), και διαπραγματεύεται εκτός χρηματιστηριακού κύκλου στην αγορά της Νέας Υόρκης (ADRs).

Ως αποτέλεσμα της αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου με κατάργηση των δικαιωμάτων προτιμήσεως των υφιστάμενων μετόχων που πραγματοποίησε η Τράπεζα τον Νοέμβριο του 2015, το σύνολο των κοινών ονομαστικών μετοχών της ανέρχεται σε 1.536.881.200.

Στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαπραγματεύονται 1.367.706.054 κοινές μετοχές της Τραπέζης, ενώ το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ») κατέχει τις υπόλοιπες 169.175.146 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ή ποσοστό 11,01% επί του συνόλου κοινών μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης. Η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου επί των μετοχών του ΤΧΣ υπόκειται σε περιορισμούς σύμφωνα με το άρθρο 7α του Ν.3864/2010.

Επιπλέον, στο Χρηματιστήριο Αθηνών διαπραγματεύονται 1.141.734.167 Παραστατικοί Τίτλοι Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών («Warrants»), ο κάθε ένας από τους οποίους ενσωματώνει δικαίωμα αγοράς 0,148173663047785 Νέων Μετοχών κυριότητος του ΤΧΣ.

Κατά το έτος 2015, η εμπορευσιμότητα της μετοχής ανήλθε σε € 14.400.270 ανά συνεδρίαση, κατά μέσο όρο και η εμπορευσιμότητα των warrants σε € 682.022.

Η Τράπεζα έχει αξιολογηθεί πιστοληπτικά από τρεις οίκους του εξωτερικού ως εξής:

- Moody's: Caa3
- Fitch Ratings: RD
- Standard & Poor's: SD

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της 3ης Μαρτίου 2016.

* *Μέλος της Ελεγκτικής Επιτροπής*
** *Μέλος της Επιτροπής Αποδοχών*
*** *Μέλος της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων*
**** *Μέλος της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβερνήσεως και Σχεδιασμού Διαδοχής*

ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

1.1 Βάση παρουσίασης

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις αφορούν στη χρήση 1.1 - 31.12.2015 και έχουν συνταχθεί:

α) σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), όπως αυτά υιοθετούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βάσει του Κανονισμού αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 19ης Ιουλίου 2002 και

β) με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους. Κατ' εξαίρεση ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Τα στοιχεία αυτά είναι κατά κύριο λόγο τα ακόλουθα:

- Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
- Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση
- Το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο εκδόσεως της Τραπέζης το οποίο περιλαμβάνεται στις «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις».

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στις επιμέρους σημειώσεις.

Οι λογιστικές αρχές που έχει ακολουθήσει η Τράπεζα για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στις χρήσεις 2014 και 2015, αφού ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες τροποποιήσεις προτύπων οι οποίες εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόστηκαν από 1.1.2015:

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 19** «Παροχές σε εργαζομένους»: Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών: Εισφορές εργαζομένων (Κανονισμός 2015/29/17.12.2014)

Την 21.11.2013, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 19 με την οποία μεταβάλλεται ο λογιστικός χειρισμός των σχετιζόμενων με την παροχή υπηρεσίας εισφορών που δεν εξαρτώνται από τον αριθμό των ετών υπηρεσίας. Παραδείγματα των εισφορών που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας περιλαμβάνουν αυτές που αποτελούν σταθερό ποσοστό του μισθού του εργαζομένου ή ένα σταθερό ποσό σε όλη τη διάρκεια της περιόδου απασχόλησης ή ένα ποσό σχετικό με την ηλικία του εργαζομένου. Με την τροποποίηση η οντότητα δύναται να επιλέξει είτε να λογιστικοποιήσει τις εν λόγω εισφορές ως μείωση του κόστους απασχόλησης (service cost) την περίοδο κατά την οποία οι σχετιζόμενες υπηρεσίες παρέχονται (σαν να πρόκειται δηλαδή για βραχυπρόθεσμη παροχή προς τους εργαζομένους) ή να εξακολουθεί, όπως και πριν, να τις κατανέμει στα έτη απασχόλησης.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης.

- **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων**:
  - **κύκλος 2010-2012** (Κανονισμός 2015/28/17.12.2014)
  - **κύκλος 2011-2013** (Κανονισμός 1361/18.12.2014)

Στα πλαίσια του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 12.12.2013, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Η υιοθέτηση των ανωτέρω τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης.

Εκτός των προτύπων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υιοθετήσει τις κατωτέρω τροποποιήσεις προτύπων των οποίων η εφαρμογή είναι υποχρεωτική για χρήσεις με έναρξη μετά την 1.1.2015 και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από την Τράπεζα.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 11** «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο»: Λογιστικός χειρισμός απόκτησης συμμετοχών σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα (Κανονισμός 2015/2173/24.11.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 6.5.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΠΧΠ 11 με την οποία αποσαφηνίζει ότι ο αποκτών συμμετοχή σε ένα σχήμα υπό κοινή δραστηριότητα, το οποίο συνιστά επιχείρηση (σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 3), θα πρέπει να εφαρμόζει όλες τις σχετικές αρχές για το λογιστικό χειρισμό των συνενώσεων του ΔΠΧΠ 3 καθώς και των άλλων προτύπων εκτός από εκείνες τις αρχές οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με το ΔΠΧΠ 11. Επιπλέον, ο αποκτών τη συμμετοχή θα προβαίνει στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 3 και τα λοιπά σχετικά πρότυπα. Αυτό ισχύει τόσο κατά την απόκτηση της αρχικής συμμετοχής όσο και για κάθε επιπρόσθετη συμμετοχή σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα που συνιστούν επιχείρηση.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 1** «Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων (Κανονισμός 2015/2406/18.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 18.12.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 1 στα πλαίσια του έργου που έχει αναλάβει για να αναλύσει τις δυνατότητες βελτίωσης των γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται βάσει των ΔΠΧΠ (Disclosure initiative). Οι κυριότερες από τις τροποποιήσεις συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- καταργείται ο περιορισμός της συνοπτικής παρουσίασης των λογιστικών αρχών,
- διευκρινίζεται ότι ακόμη και εάν κάποια πρότυπα απαιτούν συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις ως ελάχιστες για τη συμμόρφωση με τα ΔΠΧΠ, μία οντότητα δικαιούται να μην τις παραθέσει εάν αυτές θεωρούνται ασήμαντες. Επιπρόσθετα, εάν οι πληροφορίες που απαιτούνται από τα επιμέρους πρότυπα δεν είναι επαρκείς για την κατανόηση της επίδρασης των συναλλαγών, τότε η οντότητα ενδέχεται να χρειάζεται να προσθέσει επιπλέον γνωστοποιήσεις,
- αποσαφηνίζεται ότι οι γραμμές που ορίζουν τα ΔΠΧΠ ότι πρέπει να περιλαμβάνονται στον ισολογισμό και στα αποτελέσματα δεν είναι περιοριστικές και ότι για τα εν λόγω κονδύλια η εταιρία μπορεί να παρουσιάζει περαιτέρω ανάλυση σε γραμμές, τίτλους και υποομάδες,
- διευκρινίζεται ότι στην Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος, η αναλογία μίας εταιρίας στα λοιπά αποτελέσματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση συγγενών και κοινοπραξιών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης πρέπει να διακρίνεται:
  - σε ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και
  - σε ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων,
- διευκρινίζεται ότι στο πρότυπο δεν ορίζεται συγκεκριμένη σειρά παρουσίασης των σημειώσεων και ότι κάθε εταιρία οφείλει να θεσπίσει ένα συστηματικό τρόπο παρουσίασης λαμβάνοντας υπόψη την κατανόηση και τη συγκρισιμότητα των οικονομικών της καταστάσεων.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16** «Ενσώματες Ακινητοποιήσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 38** «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία»: Αποσαφήνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης (Κανονισμός 2015/2231/2.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 12.5.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στα ΔΛΠ 16 και 38 με την οποία απαγορεύει ρητά να χρησιμοποιηθεί το έσοδο ως βάση της μεθόδου απόσβεσης των ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων. Εξαίρεση παρέχεται μόνο για τα άυλα πάγια όταν ικανοποιούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. όταν το άυλο στοιχείο εκφράζεται ως μέγεθος του εσόδου όταν, δηλαδή, το δικαίωμα εκμετάλλευσης του άυλου παγίου εκφράζεται σε συνάρτηση του εσόδου που πρέπει να παραχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε η πραγματοποίηση ενός συγκεκριμένου ποσού εσόδου να καθορίζει τη λήξη του δικαιώματος, ή

β. όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι το έσοδο και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών είναι έννοιες άρρηκτα συνδεδεμένες.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16** «Ενσώματες Ακινητοποιήσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41** «Γεωργία»: Φυτά που φέρουν καρπούς (Κανονισμός 2015/2113/23.11.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 30.6.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ΔΛΠ 16 και 41 με την οποία αποσαφηνίζεται ότι τα φυτά που φέρουν καρπούς, τα οποία ορίζονται ως εκείνα που:

α. χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ή στην προμήθεια γεωργικών προϊόντων,

β. αναμένεται να παράγουν προϊόντα για περισσότερες από μία περιόδους και

γ. υπάρχει πολύ μικρή πιθανότητα να πωληθούν ως γεωργικά προϊόντα, εκτός από το ενδεχόμενο πώλησής τους ως scrap,

πρέπει να λογιστικοποιούνται βάσει του ΔΛΠ 16 και όχι βάσει του ΔΛΠ 41.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις δραστηριότητες της Τραπέζης.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 27** «Ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις»: Η μέθοδος της καθαρής θέσεως στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις (Κανονισμός 2015/2441/18.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 12.8.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 27 με την οποία παρέχει τη δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου της καθαρής θέσης για την αποτίμηση των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις. Επιπρόσθετα, με την εν λόγω τροποποίηση διευκρινίζεται πως οι οικονομικές καταστάσεις ενός επενδυτή που δεν έχει επενδύσεις σε θυγατρικές αλλά έχει επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες, οι οποίες, βάσει του ΔΛΠ 28, αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, δεν αποτελούν ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – κύκλος 2012-2014** (Κανονισμός 2015/2343/15.12.2015)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Στα πλαίσια του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 25.9.2014, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση των εν λόγω τροποποιήσεων στις οικονομικές της καταστάσεις.

Επίσης, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έχει εκδώσει τα κατωτέρω πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων, τα οποία όμως δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από την Τράπεζα.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 9:** «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2018

Την 24.7.2014 ολοκληρώθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων η έκδοση του οριστικού κειμένου του προτύπου ΔΠΧΠ 9: Χρηματοοικονομικά μέσα, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο ΔΛΠ 39. Το νέο πρότυπο προβλέπει σημαντικές διαφοροποιήσεις αναφορικά με την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και με τη λογιστική αντιστάθμισης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ταξινόμηση και αποτίμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού πρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, να ταξινομούνται σε δύο μόνο κατηγορίες, σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στο αναπόσβεστο κόστος και σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στην εύλογη αξία. Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να συνυπολογιστούν προκειμένου να αποφασιστεί η αρχική κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού είναι τα ακόλουθα:

i. Το επιχειρησιακό μοντέλο (business model) το οποίο χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη διαχείριση των μέσων αυτών.

ii. Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των μέσων.

Επιπρόσθετα, το ΔΠΧΠ 9 επιτρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους να ταξινομηθούν σε κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων τα οποία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Προκειμένου να συμβεί αυτό, η επένδυση αυτή δεν θα πρέπει να διακρατείται για εμπορικούς σκοπούς. Επίσης, όσον αφορά στα ενσωματωμένα παράγωγα, στις περιπτώσεις που το κύριο συμβόλαιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΠ 9, το ενσωματωμένο παράγωγο δεν θα πρέπει να διαχωρίζεται, ο δε λογιστικός χειρισμός του υβριδικού συμβολαίου θα πρέπει να βασιστεί σε όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Σε ότι αφορά στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, η βασικότερη διαφοροποίηση σχετίζεται με εκείνες τις υποχρεώσεις που μία εταιρία επιλέγει κατά την αρχική αναγνώριση να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβολή της εύλογης αξίας θα πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα, με εξαίρεση το ποσό της μεταβολής που αποδίδεται στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, το οποίο θα πρέπει να καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

Απομείωση

Σε αντίθεση με το υφιστάμενο ΔΛΠ 39, με βάση το οποίο μία εταιρία αναγνωρίζει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου μόνο όταν οι ζημίες αυτές έχουν συμβεί, το νέο πρότυπο απαιτεί την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου για όλη τη διάρκεια ζωής των μέσων σε εκείνες τις περιπτώσεις που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση. Αντιθέτως, για τις απαιτήσεις εκείνες που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά από την αρχική τους αναγνώριση, η πρόβλεψη για τις αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου αναγνωρίζεται για τις αναμενόμενες ζημίες 12 μηνών.

Λογιστική αντιστάθμισης

Οι νέες απαιτήσεις για τη λογιστική αντιστάθμισης είναι περισσότερο ευθυγραμμισμένες με τη διαχείριση των κινδύνων της οικονομικής οντότητας ενώ οι κυριότερες μεταβολές σε σχέση με τις υφιστάμενες διατάξεις του ΔΛΠ 39 συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- διευρύνεται ο αριθμός των στοιχείων που μπορούν να συμμετέχουν σε μία σχέση αντιστάθμισης είτε ως μέσα αντιστάθμισης είτε ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία,
- καταργείται το εύρος 80%-125% το οποίο με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις θα πρέπει να ικανοποιείται προκειμένου η αντιστάθμιση να θεωρείται αποτελεσματική. Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης γίνεται πλέον μόνο προοδευτικά, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες η ποιοτική μόνο αξιολόγηση καθίσταται επαρκής,
- στην περίπτωση που μία σχέση αντιστάθμισης παύει να είναι αποτελεσματική αλλά ο στόχος της διαχείρισης κινδύνων της εταιρίας ως προς τη σχέση αντιστάθμισης παραμένει ο ίδιος, η εταιρία θα πρέπει να προβεί σε εξισορρόπηση (rebalancing) της σχέσης αντιστάθμισης ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια της αποτελεσματικότητας.

Επισημαίνεται πως στις νέες απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται εκείνες που αφορούν στην αντιστάθμιση ανοιχτών χαρτοφυλακίων (macro hedging) οι οποίες δεν έχουν ακόμα διαμορφωθεί.

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων, η έκδοση του ΔΠΧΠ 9 έχει επιφέρει την τροποποίηση και άλλων προτύπων και κυρίως του ΔΠΧΠ 7 στο οποίο έχουν προστεθεί νέες γνωστοποιήσεις.

Η Τράπεζα, προκειμένου να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή του ΔΠΧΠ 9 από 1.1.2018, εκπονεί σχετικό έργο. Μέσω του έργου αυτού αποσκοπεί στο να προσδιορίσει την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών της μέσων με βάση τα νέα κριτήρια, να αναπτύξει μεθοδολογίες για τον υπολογισμό των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου, να

ορίσει τα κριτήρια ταξινόμησης των μέσων που εμπίπτουν στις διατάξεις για την απομείωση στις τρεις ομάδες (stages) που προβλέπει το πρότυπο και να εξετάσει τις δυνατότητες προσδιορισμού νέων σχέσεων αντιστάθμισης κάνοντας χρήση των νέων διατάξεων που είναι περισσότερο ευθυγραμμισμένες με τη διαχείριση κινδύνων. Στα πλαίσια του ανωτέρω έργου αναμένεται να προσδιοριστούν και οι επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 9 στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 10** «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις», του **Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 12** «Γνωστοποιήσεις περί συμμετοχών σε άλλες εταιρίες» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28** «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Εφαρμογή της εξαίρεσης σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 18.12.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ανωτέρω πρότυπα με την οποία αποσαφηνίζει ότι η εξαίρεση που παρέχεται στα ΔΠΧΠ 10 και ΔΛΠ 28, αναφορικά με τη σύνταξη ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσεως αντίστοιχα, ισχύει και για τις εταιρίες που είναι θυγατρικές μιας εταιρίας επενδύσεων, η οποία αποτιμά τις θυγατρικές της στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 10. Επίσης, με την ανωτέρω τροποποίηση αποσαφηνίζεται ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του ΔΠΧΠ 12 έχουν εφαρμογή στις εταιρίες επενδύσεων οι οποίες αποτιμούν όλες τις θυγατρικές τους εταιρίες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Τράπεζα δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 10** «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» και του **Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28** «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»: Συναλλαγή πώλησης ή εισφοράς μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς εταιρίας ή κοινοπραξίας

Ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής: Δεν έχει ακόμα καθοριστεί.

Την 11.9.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΠ 10 και ΔΛΠ 28 με σκοπό να αποσαφηνίσει το λογιστικό χειρισμό μίας συναλλαγής πώλησης ή εισφοράς στοιχείων του ενεργητικού της μητρικής εταιρίας σε συγγενή ή κοινοπραξία της και το αντίστροφο. Ειδικότερα, το ΔΠΧΠ 10 τροποποιήθηκε έτσι ώστε να καθίσταται σαφές ότι, σε περίπτωση που ως αποτέλεσμα μίας συναλλαγής με μία συγγενή ή κοινοπραξία, μία εταιρία χάσει τον έλεγχο επί θυγατρικής της, η οποία δεν συνιστά «επιχείρηση» βάσει του ΔΠΧΠ 3, θα αναγνωρίσει στα αποτελέσματά της μόνο εκείνο το μέρος του κέρδους ή της ζημίας που σχετίζεται με το ποσοστό συμμετοχής των τρίτων στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Το υπόλοιπο μέρος του κέρδους της συναλλαγής θα απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Επιπρόσθετα, εάν ο επενδυτής διατηρεί ποσοστό συμμετοχής στην πρώην θυγατρική, έτσι ώστε αυτή να θεωρείται πλέον συγγενής ή κοινοπραξία, το κέρδος ή η ζημία από την εκ νέου αποτίμηση της συμμετοχής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μόνο στο βαθμό που αφορά το ποσοστό συμμετοχής των άλλων επενδυτών. Το υπόλοιπο ποσό του κέρδους απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στην πρώην θυγατρική.

Αντίστοιχα, στο ΔΛΠ 28 έγιναν προσθήκες για να αποσαφηνιστεί ότι η μερική αναγνώριση κέρδους ή ζημίας στα αποτελέσματα του επενδυτή θα λαμβάνει χώρα μόνο εάν τα πωληθέντα στοιχεία στη συγγενή ή στην κοινοπραξία δεν πληρούν τον ορισμό της «επιχείρησης». Σε αντίθετη περίπτωση θα αναγνωρίζεται το συνολικό κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα του επενδυτή.

Την 17.12.2015 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατήργησε την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της ανωτέρω τροποποίησης που είχε αρχικά προσδιορίσει. Η νέα ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής θα προσδιοριστεί σε μεταγενέστερη ημερομηνία από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφού λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα του έργου που εκπονεί για τη λογιστική της μεθόδου της καθαρής θέσης.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της εν λόγω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 14:** «Αναβαλλόμενοι λογαριασμοί υπό καθεστώς ρύθμισης»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2016

Την 30.1.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το ΔΠΧΠ 14. Το νέο πρότυπο πραγματεύεται το λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για τους αναβαλλόμενους λογαριασμούς υπό καθεστώς ρύθμισης, η τήρηση και αναγνώριση των οποίων προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες όταν μία εταιρία παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες των οποίων η τιμή ρυθμίζεται από κάποιον κανονιστικό φορέα. Το πρότυπο έχει εφαρμογή κατά την πρώτη υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και μόνο για τις οντότητες που διενεργούν δραστηριότητες που ρυθμίζονται από κάποιο φορέα και που σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα αναγνώριζαν τους εν λόγω λογαριασμούς στις οικονομικές τους καταστάσεις. Το ΔΠΧΠ 14 παρέχει, κατ' εξαίρεση, στις οντότητες αυτές τη δυνατότητα να κεφαλαιοποιούν αντί να εξοδοποιούν τα σχετικά κονδύλια.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 15:** «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη 1.1.2018

Την 28.5.2014 εκδόθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το πρότυπο ΔΠΧΠ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες». Το νέο πρότυπο είναι το αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας του IASB και του Αμερικάνικου Συμβουλίου των Χρηματοοικονομικών Λογιστικών Προτύπων (FASB) να αναπτύξουν κοινές απαιτήσεις όσον αφορά τις αρχές αναγνώρισης εσόδων.

Το νέο πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, τα ασφαλιστικά συμβόλαια και τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, μια εταιρία αναγνωρίζει έσοδα για να απεικονίσει τη μεταφορά των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες έναντι ενός ποσού που αντιπροσωπεύει την αμοιβή, την οποία η εταιρία αναμένει ως αντάλλαγμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες. Εισάγεται η έννοια ενός νέου μοντέλου αναγνώρισης εσόδων βάσει πέντε βασικών βημάτων, τα οποία επιγραμματικά είναι τα εξής:

- Βήμα1: Προσδιορισμός της σύμβασης/συμβάσεων με έναν πελάτη
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύμβαση
- Βήμα 3: Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής
- Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύμβασης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) η εταιρία ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης.

Η έννοια της υποχρέωσης απόδοσης (performance obligation) είναι νέα και στην ουσία αντιπροσωπεύει κάθε υπόσχεση για μεταφορά στον πελάτη: α) ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας (ή μιας δέσμης αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή β) μιας σειράς διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και έχουν το ίδιο μοντέλο μεταφοράς στον πελάτη.

Η έκδοση του ΔΠΧΠ 15 επιφέρει την κατάργηση των ακόλουθων προτύπων και διερμηνειών:

- ΔΛΠ 11 «Συμβάσεις κατασκευής»
- ΔΛΠ 18 «Έσοδα»
- Διερμηνεία 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών»
- Διερμηνεία 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων»
- Διερμηνεία 18 «Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από πελάτες» και
- Διερμηνεία 31 «Έσοδα - Συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν υπηρεσίες διαφήμισης».

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 15 στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως 16:** «Μισθώσεις»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019

Την 13.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το πρότυπο ΔΠΧΠ 16 «Μισθώσεις» το οποίο αντικαθιστά:

- το ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις»,
- τη Διερμηνεία 4 «Προσδιορισμός του αν μία συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση»,
- τη Διερμηνεία 15 «Λειτουργικές μισθώσεις – Κίνητρα» και
- τη Διερμηνεία 27 «Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που εμπεριέχουν το νομικό τύπο μίας μίσθωσης».

Το νέο πρότυπο διαφοροποιεί σημαντικά τη λογιστική των μισθώσεων για τους μισθωτές ενώ στην ουσία διατηρεί τις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΛΠ 17 για τους εκμισθωτές. Ειδικότερα, βάσει των νέων απαιτήσεων, καταργείται για τους μισθωτές η διάκριση των μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές. Οι μισθωτές θα πρέπει πλέον, για κάθε σύμβαση μισθώσεως που υπερβαίνει τους 12 μήνες, να αναγνωρίζουν στον ισολογισμό τους το δικαίωμα χρήσης του μισθωμένου στοιχείου καθώς και την αντίστοιχη υποχρέωση καταβολής των μισθωμάτων. Ο ανωτέρω χειρισμός δεν απαιτείται όταν η αξία του στοιχείου χαρακτηρίζεται ως πολύ χαμηλή.

Η Τράπεζα εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση του ΔΠΧΠ 16 στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 7** «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»: Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017

Την 29.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 7 βάσει της οποίας μία εταιρία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών. Οι μεταβολές που θα πρέπει να γνωστοποιούνται, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να είναι ταμειακές, περιλαμβάνουν:

- τις μεταβολές από ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων,
- τις μεταβολές που απορρέουν από την απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών ή άλλων εταιριών,
- τις μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές,
- τις μεταβολές της εύλογης αξίας και
- λοιπές μεταβολές.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 12**

«Φόροι Εισοδήματος»: Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημίες

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017

Την 19.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 12 με την οποία αποσαφήνισε τα ακόλουθα:

- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες χρεωστικών μέσων, τα οποία αποτιμώνται για λογιστικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και για φορολογικούς σκοπούς στο κόστος, δύνανται να οδηγήσουν σε εκπεστέες προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα με το αν ο κάτοχός τους πρόκειται να ανακτήσει την αξία των στοιχείων μέσω της πώλησης ή της χρήσης τους.
- Η ανακτησιμότητα μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ο φορολογικός νόμος περιορίζει το συμψηφισμό συγκεκριμένων φορολογητέων ζημιών με συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος, οι σχετικές εκπεστέες προσωρινές διαφορές θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνδυασμό με άλλες εκπεστέες προσωρινές διαφορές της ίδιας κατηγορίας.
- Κατά τον έλεγχο ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συγκρίνονται οι εκπεστέες φορολογικές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι εκπτώσεις φόρου που προέρχονται από την αντιστροφή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.
- Οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη δύνανται να περιλαμβάνουν την ανάκτηση κάποιων στοιχείων ενεργητικού σε αξία μεγαλύτερη από τη λογιστική τους, υπό την προϋπόθεση ότι δύναται να αποδειχθεί ότι κάτι τέτοιο είναι πιθανό να επιτευχθεί.

Η Τράπεζα εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις οικονομικές της καταστάσεις.

1.2 Λειτουργικοί τομείς

Ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων καθώς και η μέτρηση των μεγεθών τους βασίζονται στην πληροφόρηση που λαμβάνει η Εκτελεστική Επιτροπή της Τραπέζης, η οποία είναι υπεύθυνη για την κατανομή των πόρων και την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των τομέων δραστηριότητας της Τραπέζης.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με δεδομένη την υφιστάμενη διοικητική δομή και διάρθρωση των εργασιών της Τραπέζης, έχουν προσδιοριστεί οι ακόλουθοι λειτουργικοί τομείς:

- Λιανική Τραπεζική
- Corporate Banking
- Asset Management / Insurance
- Investment Banking /Treasury
- Ν.Α. Ευρώπη
- Λοιπά

Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριοποίηση της Τραπέζης σε ποικίλους γεωγραφικούς τομείς, πέραν των ανωτέρω λειτουργικών τομέων παρέχεται στις οικονομικές καταστάσεις πληροφόρηση και με βάση την ακόλουθη διάκριση:

- Ελλάδα
- Λοιπές χώρες

Σημειώνεται ότι οι μέθοδοι αποτίμησης των μεγεθών των λειτουργικών τομέων για σκοπούς πληροφόρησης της Εκτελεστικής Επιτροπής δεν διαφοροποιούνται από τις αντίστοιχες μεθόδους που επιβάλλουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησεως.

Αναλυτικά στοιχεία για την πληροφόρηση κατά τομέα αναφέρονται στη σημείωση 37.

1.3 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

α. Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα της χώρας, στην οποία έχει την έδρα της η Τράπεζα (λειτουργικό νόμισμα).

Τα στοιχεία των Καταστημάτων εξωτερικού αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα του κάθε Καταστήματος, το οποίο καθορίζεται με κριτήριο το νόμισμα της χώρας στην οποία αυτό δραστηριοποιείται ή με βάση το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιούνται, κυρίως, οι συναλλαγές του.

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του κάθε καταστήματος με την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας των συναλλαγών.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, τα νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, αποτιμώνται με τις τιμές κλεισίματος της ημερομηνίας αυτής. Οι συναλλαγματικές διαφορές, κέρδη ή ζημίες, που προκύπτουν καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων αποτιμώνται με τις τιμές των ξένων νομισμάτων που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισής τους, εκτός από τις κατηγορίες των μη νομισματικών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες.

Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος των κερδών ή ζημιών από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και καταχωρούνται στα αποτελέσματα ή απευθείας σε αποθεματικό της καθαρής θέσης, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη νομισματικού στοιχείου.

β. Μετατροπή οικονομικών καταστάσεων μονάδων εξωτερικού

Η ενσωμάτωση των οικονομικών καταστάσεων των καταστημάτων εξωτερικού, που το λειτουργικό τους νόμισμα είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης, πραγματοποιείται με τους ακόλουθους κανόνες:

i. Τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας συντάξεως κάθε οικονομικής καταστάσεως. Τα συγκριτικά στοιχεία παρατίθενται όπως είχαν μετατραπεί σε Ευρώ κατά τις αντίστοιχες ημερομηνίες συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.
ii. Τα στοιχεία της Καταστάσεως Αποτελεσμάτων (έσοδα και έξοδα) μετατρέπονται σε Ευρώ με βάση το μέσο όρο των ισοτιμιών που ίσχυσαν κατά την περίοδο αναφοράς.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τους ανωτέρω κανόνες μετατροπής, καθώς και εκείνες που προκύπτουν από νομισματικά στοιχεία που αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε οικονομικές μονάδες του εξωτερικού, καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση των μονάδων.

1.4 Διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Για σκοπούς καταρτίσεως της Καταστάσεως Ταμειακών Ροών, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

α. Το ταμείο
β. Οι μη δεσμευμένες καταθέσεις στις κεντρικές τράπεζες
γ. Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από τράπεζες και συμφωνίες Reverse Repos.

Ως βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις θεωρούνται αυτές που λήγουν εντός τριών μηνών από την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

1.5 Αρχές ταξινόμησης και αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων

Αρχική αναγνώριση

Η Τράπεζα αναγνωρίζει τα χρηματοοικονομικά μέσα ως στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων εφόσον καθίσταται αντισυμβαλλόμενο μέρος που αποκτά δικαιώματα ή αναλαμβάνει υποχρεώσεις βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Η Τράπεζα, κατά την αρχική αναγνώριση, αποτιμά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, η αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαυξάνεται με τα έξοδα συναλλαγών και μειώνεται με τα έσοδα και τις προμήθειες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση ή τη δημιουργία τους.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Τράπεζα για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στις ακόλουθες κατηγορίες:

- Δάνεια και απαιτήσεις
- Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
- Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση

Για κάθε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες ισχύουν τα εξής:

α) Δάνεια και απαιτήσεις

Στην κατηγορία αυτή δύναται να ενταχθούν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές, που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά και για τα οποία η Τράπεζα δεν αναμένει να μην ανακτήσει ουσιωδώς την επένδυσή της, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που σχετίζονται με την πιστοληπτική επιδείνωση του εκδότη. Η Τράπεζα κατατάσσει ως δάνεια και απαιτήσεις:

i. τις χορηγήσεις προς πελάτες της,
ii. τα ποσά που καταβάλλει για την αγορά και τη μερική ή ολική κάλυψη ομολογιακών δανείων, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά,
iii. τις πάσης φύσεως απαιτήσεις έναντι πελατών της, Τραπεζών κ.λπ.,
iv. ομόλογα με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν ροές τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται περιοδικά για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης όπως περαιτέρω περιγράφεται στη σημείωση 1.13.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μια μέθοδος υπολογισμού του αναπόσβεστου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου και επιμερισμού των εσόδων ή εξόδων από τόκους κατά τη διάρκεια της σχετικής περιόδου. Το πραγματικό επιτόκιο είναι εκείνο που προεξοφλεί ακριβώς τις αναμενόμενες ροές των μελλοντικών εισπράξεων ή πληρωμών ενός χρηματοοικονομικού μέσου μέχρι τη λήξη της ζωής του ή την επόμενη ημερομηνία αναπροσαρμογής του επιτοκίου του.

β) Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με καθορισμένες ή δυνάμενες να καθοριστούν πληρωμές για τα οποία υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεως μέχρι τη λήξη τους.

Η Τράπεζα, στην κατηγορία αυτή, κατατάσσει ομόλογα και άλλους χρεωστικούς τίτλους.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου και εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων για την ύπαρξη ζημιών απομείωσης. Σε περίπτωση που υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, η λογιστική αξία προσαρμόζεται στην ανακτήσιμη με την αντίστοιχη ζημιά να καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

γ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία για τα οποία:

i. Υπάρχει πρόθεση για την πώλησή τους σε βραχύ χρονικό διάστημα, προκειμένου να αξιοποιηθούν βραχυχρόνιες διακυμάνσεις της αγοράς (εμπορικό χαρτοφυλάκιο).

   Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα κατατάσσει ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια και περιορισμένο αριθμό μετοχών και εταιρικών ομολόγων.

ii. Η Τράπεζα επιλέγει, κατά την αρχική αναγνώριση, να τα αποτιμήσει στην εύλογη αξία με μεταφορά της εκάστοτε προκύπτουσας διαφοράς στα αποτελέσματα.

Η επιλογή αυτή μπορεί να γίνει:

- όταν η Διοίκηση της Τραπέζης αξιολογεί και διαχειρίζεται τα εν λόγω χρηματοοικονομικά μέσα με όρους εύλογης αξίας, είτε για σκοπούς διαχείρισης των κινδύνων, είτε ως μέρος μίας στρατηγικής επενδύσεων,
- όταν η επιλογή αυτή εξαλείφει τυχόν λογιστική ασυμμετρία που προκύπτει από την αποτίμηση αυτών των χρηματοοικονομικών μέσων με διαφορετικό τρόπο, (π.χ. στο αναπόσβεστο κόστος), σε σχέση με χρηματοοικονομικά μέσα που σχετίζονται με αυτά, (π.χ. παράγωγα, τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων),
- όταν σε χρηματοοικονομικά μέσα ενσωματώνονται παράγωγα τα οποία διαφοροποιούν ουσιωδώς τις ταμειακές τους ροές ή ο διαχωρισμός των παραγώγων αυτών από τα κύρια χρηματοοικονομικά μέσα δεν απαγορεύεται.

Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, η Τράπεζα δεν είχε επιλέξει να εντάξει χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε αυτή την κατηγορία.

δ) Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία που δεν έχουν ενταχθεί σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες.

Η Τράπεζα κατατάσσει στην κατηγορία αυτή ομόλογα, κρατικά έντοκα γραμμάτια, χρεωστικούς τίτλους, μετοχές και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.

Η κατηγορία αυτή αποτιμάται στην εύλογη αξία. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση μέχρι την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων, οπότε το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται σε λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ο έλεγχος απομείωσης των χρηματοοικονομικών μέσων που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία διενεργείται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων. Ειδικά σε ό,τι αφορά στις επενδύσεις στους συμμετοχικούς τίτλους, μια σημαντική ή παρατεταμένη πτώση της εύλογης αξίας τους κάτω του κόστους κτήσεως αποτελεί αντικειμενική ένδειξη απομείωσης. Για την εφαρμογή των ανωτέρω η Τράπεζα έχει προσδιορίσει ως «σημαντική» μια μείωση άνω του 20% σε σχέση με το κόστος της επένδυσης. Αντίστοιχα, «παρατεταμένη» θεωρείται μια πτώση της εύλογης αξίας κάτω του κόστους κτήσης για συνεχές διάστημα που υπερβαίνει το ένα έτος. Τα ανωτέρω κριτήρια εξετάζονται σε συνάρτηση με τις γενικότερες συνθήκες της αγοράς.

Σε περίπτωση απομείωσης, η σωρευτική ζημιά που είχε καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης. Αν μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση λάβουν χώρα γεγονότα που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται ως έσοδα στα αποτελέσματα χρήσης, μόνο στην περίπτωση που αφορούν ομόλογα και λοιπούς χρεωστικούς τίτλους. Αντιθέτως δεν αναστρέφονται μέσω των αποτελεσμάτων ζημίες απομείωσης στην περίπτωση των μετοχών και των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων.

Σημειώνεται ότι οι κανόνες αποτίμησης που αναφέρθηκαν ανωτέρω δεν εφαρμόζονται όταν τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία υπεισέρχονται σε σχέση αντισταθμίσεως. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζονται οι αρχές που αναφέρονται στη σημείωση 1.6.

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, εκτός παραγώγων, σε διαφορετική κατηγορία αποτίμησης μπορεί να γίνει με τους ακόλουθους κανόνες:

i. Μεταφορά από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις», «επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη» ή «αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες και τα στοιχεία αυτά δεν διακρατούνται πλέον με σκοπό την πώληση ή επαναγορά τους στο άμεσο μέλλον.

ii. Μεταφορά από το «εμπορικό χαρτοφυλάκιο» στις κατηγορίες «δάνεια και απαιτήσεις» ή «αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» επιτρέπεται και σε περιπτώσεις που δεν συντρέχουν σπάνιες οικονομικές συνθήκες, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και υπάρχει πρόθεση διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.

iii. Μεταφορά από την κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων» στην κατηγορία «δάνεια και απαιτήσεις» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τον ορισμό των δανείων και απαιτήσεων και υπάρχει πρόθεση διακράτησής τους στο άμεσο μέλλον ή μέχρι τη λήξη τους.

iv. Μεταφορά από την κατηγορία των «διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων», στην κατηγορία «επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη» επιτρέπεται, εφόσον τα στοιχεία πληρούν τα σχετικά χαρακτηριστικά και υπάρχει πρόθεση και δυνατότητα διακρατήσεώς τους μέχρι τη λήξη.

v. Μεταφορά από την κατηγορία των «επενδύσεων διακρατούμενων έως τη λήξη» στην κατηγορία των «διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων» πραγματοποιείται όταν δεν υφίσταται πλέον πρόθεση ή δυνατότητα διακράτησης των στοιχείων αυτών έως τη λήξη τους.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση πώλησης ή αναταξινόμησης σημαντικού ποσοστού αξιογράφων που διακρατούνται έως τη λήξη, τα αξιόγραφα που απομένουν στην κατηγορία αυτή υποχρεωτικά μεταφέρονται στα διαθέσιμα προς πώληση αξιόγραφα. Εφόσον συντρέξει η εν λόγω περίπτωση δεν επιτρέπεται η κατάταξη αξιογράφων στην κατηγορία των διακρατούμενων μέχρι τη λήξη για τουλάχιστον δύο έτη. Εξαίρεση αποτελούν οι περιπτώσεις πωλήσεων και αναταξινομήσεων που:

i. αφορούν σε αξιόγραφα τα οποία βρίσκονται σε μικρή χρονική απόσταση από την ημερομηνία λήξης ή άσκησης του δικαιώματος πρόωρης εξόφλησης, έτσι ώστε μεταβολές στο ισχύον επιτόκιο της αγοράς να μην έχουν ουσιαστική επίδραση στην εύλογη αξία του χρηματοοικονομικού μέσου,

ii. αφορούν σε αξιόγραφα για τα οποία η Τράπεζα έχει ήδη εισπράξει ουσιαστικά το σύνολο του αρχικού κεφαλαίου μέσω προγραμματισμένων καταβολών ή προκαταβολών ή

iii. οφείλονται σε μεμονωμένο μη επαναλαμβανόμενο γεγονός πέραν του ελέγχου της Τραπέζης.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Τράπεζα προβαίνει στη διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού της όταν:

- έχουν λήξει οι ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών στοιχείων,
- μεταβιβάζει το συμβατικό δικαίωμα είσπραξης των ταμειακών ροών από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία και ταυτόχρονα μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά,
- δάνεια ή επενδύσεις σε αξιόγραφα καθίστανται ανεπίδεκτα εισπράξεως, οπότε και τα διαγράφει.

Στην περίπτωση συναλλαγών που, παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, οι κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά παραμένουν στην Τράπεζα, δεν διακόπτεται η αναγνώριση των στοιχείων αυτών. Το ποσό που εισπράττεται από τη μεταβίβαση αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι λογιστικές πρακτικές που ακολουθούνται από την Τράπεζα σε ανάλογες συναλλαγές εξειδικεύονται περαιτέρω στις σημειώσεις 1.20 και 1.21.

Στην περίπτωση συναλλαγών με τις οποίες η Τράπεζα ούτε διατηρεί αλλά ούτε και μεταβιβάζει τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία, αλλά διατηρεί έλεγχο επ' αυτών, τότε αυτά εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο βαθμό της συνεχιζόμενης ανάμειξης της Τραπέζης. Αν η Τράπεζα δεν διατηρεί τον έλεγχο των στοιχείων τότε διακόπτεται η αναγνώρισή τους και στη θέση τους αναγνωρίζονται διακριτά τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δημιουργούνται ή διατηρούνται κατά τη μεταβίβαση. Κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων δεν υπήρχαν ανάλογες συναλλαγές.

Μεταγενέστερη αποτίμηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Η Τράπεζα για σκοπούς αποτίμησης διακρίνει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις ακόλουθες κατηγορίες:

α) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

i. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται χρηματοοικονομικά στοιχεία του εμπορικού χαρτοφυλακίου, ήτοι:
   - υπάρχει πρόθεση για την πώληση ή την επαναγορά τους σε βραχύ χρονικό διάστημα, προκειμένου να αξιοποιηθούν βραχυχρόνιες διακυμάνσεις της αγοράς, ή
   - είναι παράγωγα προϊόντα που δεν αποτελούν μέσα αντιστάθμισης. Τα παράγωγα αυτά, όπως και οι υποχρεώσεις από παράγωγα προϊόντα τα οποία αποτελούν μέσα αντιστάθμισης εμφανίζονται στις υποχρεώσεις ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και οι κανόνες αποτίμησής τους ακολουθούν όσα αναφέρονται στη σημείωση 1.6.

ii. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται επίσης χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις τις οποίες η Τράπεζα επιλέγει, κατά την αρχική αναγνώριση, να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται ανωτέρω (σημείο γii).

Στα πλαίσια της εξαγοράς της Εμπορικής Τραπέζης, η Τράπεζα προέβη στην έκδοση ομολόγου το οποίο κατέταξε στην ανωτέρω κατηγορία αποτίμησης.

β) Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος

Οι υποχρεώσεις αυτές εκτοκίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες, οι ομολογίες εκδόσεώς μας και οι λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.

Στην περίπτωση που χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εν λόγω κατηγορίας υπεισέρχονται σε σχέση αντισταθμίσεως, εφαρμόζονται επιπλέον οι αρχές που αναφέρονται στη σημείωση 1.6.

γ) Υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και από δεσμεύσεις παροχής δανείων με επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς

Ως χρηματοοικονομική εγγύηση ορίζεται ένα συμβόλαιο το οποίο προβλέπει συγκεκριμένες πληρωμές του εκδότη για την αποζημίωση του κατόχου του συμβολαίου λόγω της ζημίας που υπέστη από την αθέτηση των υποχρεώσεων συγκεκριμένου οφειλέτη.

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις καθώς και οι δεσμεύσεις παροχής δανείων με επιτόκια χαμηλότερα από εκείνα της αγοράς αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και στη συνέχεια αποτιμώνται στη μεγαλύτερη αξία ανάμεσα:

- στην πρόβλεψη που θα πρέπει να αναγνωριστεί (βάσει του ΔΛΠ 37) όταν θα θεωρηθεί πιθανή η εκροή πόρων και η εκροή αυτή θα είναι δυνατό να αποτιμηθεί με αξιοπιστία,
- στο ποσό που αναγνωρίστηκε κατά την αρχική αναγνώριση μειωμένο με το ποσό της συσσωρευμένης απόσβεσής του.

Διακοπή αναγνώρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων

Η Τράπεζα διακόπτει την αναγνώριση μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή μέρους αυτής) όταν αυτή συμβατικά εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Στις περιπτώσεις που μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μία άλλη με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, η ανταλλαγή αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και αναγνώριση νέας. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση ουσιώδους τροποποίησης των όρων της υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (είτε οφείλεται σε οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη είτε όχι). Οι όροι θεωρείται ότι διαφέρουν ουσιαστικά αν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών, βάσει των νέων όρων (συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών που έχουν εισπραχθεί ή καταβληθεί), προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, διαφέρει κατά τουλάχιστον 10% από την παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Στις περιπτώσεις διακοπής αναγνώρισης, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (ή ενός τμήματος μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης) που εξοφλείται ή μεταβιβάζεται σε ένα άλλο μέρος και του τιμήματος που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των μεταβιβαζόμενων εκτός μετρητών περιουσιακών στοιχείων και των αναληφθέντων υποχρεώσεων, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων εμφανίζονται συμψηφιστικά στον Ισολογισμό, μόνο σε περιπτώσεις όπου η Τράπεζα έχει νομικά το δικαίωμα και την πρόθεση να προβεί σε ταυτόχρονο διακανονισμό τους ή σε διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει από τον συμψηφισμό τους.

1.6 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Παράγωγα είναι τα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία στην έναρξή τους έχουν συνήθως μικρή ή μηδενική αξία, η οποία στη συνέχεια μεταβάλλεται ανάλογα με τη μεταβολή που σημειώνεται σε κάποιο υποκείμενο στοιχείο με το οποίο συνδέονται (συνάλλαγμα, επιτόκια, δείκτη ή άλλη μεταβλητή).

Όταν το παράγωγο αποκτά θετική αξία, αναγνωρίζεται ως στοιχείο του ενεργητικού, ενώ αντίθετα, όταν αποκτά αρνητική αξία, αναγνωρίζεται ως στοιχείο των υποχρεώσεων.

Τα παράγωγα χρησιμοποιούνται είτε για σκοπούς αντιστάθμισης, είτε για σκοπούς εμπορικούς.

Όλα τα παράγωγα ανεξάρτητα του σκοπού για τον οποίο προορίζονται αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους.

Στην περίπτωση που παράγωγα ενσωματώνονται σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, π.χ. ομόλογα, δάνεια, καταθέσεις, δανειακές υποχρεώσεις κ.λπ., τα οποία δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και ταυτόχρονα τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι που απορρέουν από τα παράγωγα δεν είναι στενά συνδεδεμένα με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά των κύριων χρηματοοικονομικών μέσων στα οποία ενσωματώνονται, τότε υποχρεωτικά διαχωρίζονται, αποτιμώνται στην εύλογη αξία και συμπεριλαμβάνονται στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού ή υποχρεώσεων.

Στις περιπτώσεις που παράγωγα ενσωματώνονται σε χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, η μεταβολή της εύλογης αξίας τους περιλαμβάνεται στη συνολική μεταβολή της εύλογης αξίας των εν λόγω χρηματοοικονομικών μέσων και καταχωρείται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Τα παράγωγα προϊόντα χρησιμοποιούνται στα πλαίσια διαχειρίσεως Ενεργητικού - Παθητικού και σύμφωνα πάντα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, οι οποίες δίδονται από την Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO).

Επιπλέον, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τα παράγωγα για την αποκόμιση κερδών από βραχυχρόνιες μεταβολές της αγοράς και πάντα μέσα στα πλαίσια αναλήψεως κινδύνων που τίθενται από την αρμόδια Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού (ALCO).

Οι διαφορές αποτιμήσεως που προκύπτουν από τα ανωτέρω παράγωγα προϊόντα καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Όταν η Τράπεζα χρησιμοποιεί παράγωγα για αντιστάθμιση, προβαίνει κατά την έναρξη σε επαρκή τεκμηρίωση της σχέσεως αντισταθμίσεως, καθώς και σε έλεγχο της αποτελεσματικότητας της αντισταθμίσεως. Ο έλεγχος επαναλαμβάνεται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

Διευκρινίζονται ιδιαίτερα τα εξής:

α. Synthetic Swaps

Η Τράπεζα, προκειμένου να αυξήσει την απόδοση των καταθέσεων σε επιλεγμένους πελάτες της, χρησιμοποιεί το μηχανισμό των Synthetic Swaps.

Μετατρέπει δηλαδή τις καταθέσεις από Ευρώ σε JPY ή άλλο νόμισμα και παράλληλα, για την κάλυψη του συναλλαγματικού κινδύνου, προβαίνει σε προθεσμιακή αγορά του σχετικού νομίσματος.

Το αποτέλεσμα, το οποίο παράγεται από την προθεσμιακή πράξη, διασπάται σε τόκους, οι οποίοι προστίθενται στους χρεωστικούς τόκους των καταθέσεων, συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

β. Swaps συναλλάγματος (FX Swaps)

Τα Swaps αυτά χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον για την αντιστάθμιση του κινδύνου, ο οποίος προέρχεται από καταθέσεις και δάνεια πελατών.

Για τα ανωτέρω Swaps δεν υπάρχει επαρκής τεκμηρίωση για την εφαρμογή λογιστικής αντισταθμίσεως και για το λόγο αυτό εντάσσονται στην κατηγορία των εμπορικών Swaps.

Το αποτέλεσμα, το οποίο προκύπτει από τα παράγωγα αυτά, διαχωρίζεται σε τόκους και συναλλαγματικές διαφορές, προκειμένου να υπάρξει συσχέτιση με τους τόκους και τις συναλλαγματικές διαφορές που παράγονται από τις καταθέσεις και τις χορηγήσεις, καθώς και σε λοιπά αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων.

Λογιστική αντιστάθμισης

Λογιστική αντιστάθμισης είναι ο καθορισμός ειδικών κανόνων αποτίμησης με τους οποίους επιδιώκεται η συσχέτιση των αποτελεσμάτων που προκύπτουν τόσο από το αντισταθμιζόμενο στοιχείο όσο και από το μέσο αντιστάθμισης, συσχέτιση η οποία δεν επιτυγχάνεται με τους συνήθεις κανόνες αποτίμησης.

Η τεκμηρίωση και η αποτελεσματικότητα των σχέσεων αντιστάθμισης αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις προκειμένου να εφαρμοστεί λογιστική αντιστάθμισης.

Η διαδικασία τεκμηρίωσης λαμβάνει χώρα κατά την έναρξη της σχέσεως αντιστάθμισης, ενώ ο έλεγχος αποτελεσματικότητας διενεργείται κατά την έναρξη και επαναλαμβάνεται κατά τις ημερομηνίες σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης.

α. Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Με τη λογιστική αντιστάθμισης της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου επιτυγχάνεται η συσχέτιση της μεταβολής της εύλογης αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου λόγω της επίδρασης ενός ή περισσοτέρων κινδύνων που αντισταθμίζονται.

Η μεταβολή της αξίας του μέσου αντιστάθμισης και η μεταβολή της αξίας του αντισταθμιζόμενου στοιχείου που οφείλεται στους κινδύνους που αντισταθμίζονται αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, τα αντισταθμιζόμενα χρηματοοικονομικά μέσα συνεχίζουν να αποτιμώνται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν για την κατηγορία αποτίμησης στην οποία έχουν ταξινομηθεί, όπως αυτοί αναλύονται στη σημείωση 1.5. Ειδικότερα για τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα, το συνολικό ποσό της μεταβολής της αξίας τους, που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα ισχύος της σχέσεως αντιστάθμισης, αποσβένεται σταδιακά στα αποτελέσματα, μέχρι τη λήξη ή την πώλησή τους. Η απόσβεση αυτή ξεκινά από το χρονικό σημείο διακοπής της σχέσης αντισταθμίσεως, βάσει του πραγματικού επιτοκίου που υπολογίζεται εκ νέου για το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο και καταχωρείται στα έσοδα ή έξοδα εκ τόκων.

Η Τράπεζα, με χρήση επιτοκιακών παραγώγων (IRSs, CAPS), αντισταθμίζει κινδύνους που αφορούν δανειακές υποχρεώσεις, ομόλογα και δάνεια. Επίσης με χρήση συναλλαγματικών παραγώγων αντισταθμίζει συναλλαγματικούς κινδύνους που αφορούν επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες.

β. Αντιστάθμιση χρηματοροών

Με τη λογιστική αντιστάθμισης των χρηματοροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου επιτυγχάνεται η μετατροπή των χρηματοροών από κυμαινόμενες σε σταθερές.

Το αποτελεσματικό μέρος της μεταβολής της εύλογης αξίας του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση, ενώ το μη αποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η λογιστική μεταχείριση του αντισταθμιζόμενου στοιχείου δεν μεταβάλλεται.

Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, το ποσό που έχει αναγνωρισθεί στην καθαρή θέση παραμένει εκεί διακριτά έως ότου πραγματοποιηθούν οι ταμειακές ροές ή η μελλοντική συναλλαγή. Όταν πραγματοποιηθούν οι ταμειακές ροές ή η μελλοντική συναλλαγή ισχύουν τα εξής:

- Αν το αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως στις ίδιες περιόδους που οι αντισταθμιζόμενες ροές επηρεάζουν τα αποτελέσματα της χρήσεως.
- Αν το αποτέλεσμα είναι η αναγνώριση ενός μη χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων είτε μία δέσμευση της Τραπέζης για την οποία εφαρμό-

ζεται λογιστική αντιστάθμισης της εύλογης αξίας, το ποσό που έχει αναγνωριστεί στην καθαρή θέση είτε μεταφέρεται στα αποτελέσματα την ίδια χρονική στιγμή με την οποία το στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων επηρεάζει τα αποτελέσματα είτε προσαρμόζει τη λογιστική αξία του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων.

Στην περίπτωση που οι προσδοκώμενες ταμειακές ροές ή η συναλλαγή δεν θεωρούνται πλέον πιθανές, το ποσό μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως.

Η Τράπεζα εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης ταμειακών ροών για συγκεκριμένη ομάδα προθεσμιακών καταθέσεων καθώς και για το συναλλαγματικό κίνδυνο στοιχείων του ενεργητικού. Ποσά που έχουν αναγνωριστεί στην καθαρή θέση και τα οποία προέρχονται από σχέσεις αντισταθμίσεως ταμειακών ροών προθεσμιακών καταθέσεων, που έχουν πλέον διακοπεί, αποσβένονται γραμμικά στους τόκους έξοδα κατά τη διάρκεια της περιόδου που οι αντισταθμιζόμενες ροές των εν λόγω προθεσμιακών καταθέσεων επηρεάζουν τα αποτελέσματα.

γ. Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε οικονομική μονάδα εξωτερικού

Η λογιστική αντιστάθμισης καθαρής επένδυσης σε οικονομική μονάδα εξωτερικού είναι παρόμοια με τη λογιστική αντιστάθμισης χρηματοροών. Στις περιπτώσεις διακοπής της σχέσεως αντιστάθμισης, τα συσσωρευμένα κέρδη/ζημίες που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση μεταφέρονται στα αποτελέσματα, με την πώληση της μονάδος.

1.7 Προσδιορισμός εύλογης αξίας

Ως εύλογη αξία ορίζεται η τιμή που θα εισέπραττε η Τράπεζα κατά την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού ή η τιμή που θα κατέβαλε προκειμένου να μεταβιβάσει μία υποχρέωση, σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της αποτίμησης, στην κύρια αγορά του στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων ή στην πιο συμφέρουσα αγορά για το στοιχείο, στην περίπτωση που δεν υφίσταται κύρια αγορά.

Η Τράπεζα προσδιορίζει την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βάσει των διαθέσιμων τιμών της αγοράς. Ως ενεργός ορίζεται η αγορά όταν τιμές οργανωμένης αγοράς είναι διαθέσιμες άμεσα και σε τακτική βάση από χρηματιστήρια, εξωτερικούς διαπραγματευτές (dealers – brokers), υπηρεσίες αποτιμήσεων ή εποπτικές αρχές, και οι τιμές αυτές αφορούν σε συνήθεις συναλλαγές μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά που πραγματοποιούνται σε τακτική βάση. Ειδικά για τις τιμές χρεογράφων, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει συγκεκριμένο εύρος τιμών, μεταξύ των τιμών αγοράς και πώλησης που παρέχονται, ώστε να χαρακτηρίζονται ως τιμές ενεργού αγοράς.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η Τράπεζα προσδιορίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης οι οποίες είναι κατάλληλες για τις συγκεκριμένες συνθήκες, για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα και επαρκή δεδομένα για την αποτίμηση και οι οποίες αφενός μεν μεγιστοποιούν τη χρήση των σχετικών παρατηρήσιμων τιμών αφετέρου ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων τιμών. Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου. Σε κάθε περίπτωση, κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία, η Τράπεζα χρησιμοποιεί υποθέσεις που θα χρησιμοποιούνταν από τους συμμετέχοντες της αγοράς, θεωρώντας ότι ενεργούν με βάση το μέγιστο οικονομικό τους συμφέρον.

Όλα τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων τα οποία είτε αποτιμώνται στην εύλογη αξία είτε για τα οποία γνωστοποιείται η εύλογη αξία τους κατηγοριοποιούνται, ανάλογα με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους, ως εξής:

- δεδομένα επιπέδου 1: τιμές (χωρίς προσαρμογές) ενεργού αγοράς,
- δεδομένα επιπέδου 2: άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα (observable) δεδομένα,
- δεδομένα επιπέδου 3: προκύπτουν από εκτιμήσεις της Τραπέζης καθώς δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα δεδομένα στην αγορά.

Ειδικότερα ισχύουν τα εξής:

Χρηματοοικονομικά μέσα

Σε ό,τι αφορά στα χρηματοοικονομικά μέσα, η καλύτερη εκτίμηση της εύλογης αξίας τους κατά την αρχική αναγνώριση είναι η τιμή της συναλλαγής, εκτός αν η εύλογη αξία αποδεικνύεται από άλλες παρατηρήσιμες συναλλαγές της αγοράς που αφορούν στο ίδιο μέσο ή προκύπτει βάσει μίας τεχνικής αποτίμησης της οποίας οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές. Στις περιπτώσεις αυτές, η διαφορά ανάμεσα στην τιμή της συναλλαγής και στην εύλογη αξία αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση προσαρμόζεται με το ποσό της διαφοράς σε σχέση με την τιμή της συναλλαγής. Το ποσό της προσαρμογής αυτής αναγνωρίζεται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα μόνο κατά το βαθμό που σχετίζεται με μια μεταβολή στους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη τους κατά την αποτίμηση.

Κατά τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων λαμβάνεται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος. Στις συμβάσεις παραγώγων, ειδικότερα, λαμβάνεται υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος και των δύο αντισυμβαλλομένων (bilateral credit valuation adjustment).

Η Τράπεζα προσδιορίζει την εύλογη αξία για κάθε χρηματοοικονομικό μέσο διακριτά. Ωστόσο, για συμβάσεις παραγώγων τις οποίες η Τράπεζα διαχειρίζεται ως ομάδα ανά αντισυμβαλλόμενο και παρέχει πληροφόρηση για την ομάδα αυτή στα βασικά διοικητικά της στελέχη, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο πραγματοποιείται με βάση την καθαρή έκθεσή της ανά αντισυμβαλλόμενο. Τυχόν προσαρμογές της εύλογης αξίας που πραγματοποιούνται λόγω της ανωτέρω διαδικασίας αποτίμησης σε επίπεδο χαρτοφυλακίου κατανέμονται στα στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων ανάλογα με το εάν η καθαρή έκθεση της Τραπέζης ως προς τον αντισυμβαλλόμενο είναι θετική ή αρνητική αντίστοιχα.

Επίσης, η εύλογη αξία των καταθέσεων που ικανοποιούνται σε πρώτη ζήτηση (όπως για παράδειγμα οι καταθέσεις ταμιευτηρίου) δεν υπολείπεται του ποσού που είναι πληρωτέο κατά τη ζήτηση, προεξοφλημένο από την πρώτη μέρα που το ποσό θα ζητηθεί να πληρωθεί.

Τα κύρια δεδομένα που χρησιμοποιούνται στις μεθοδολογίες αποτίμησης που εφαρμόζει η Τράπεζα είναι:

- Τιμές ομολόγων – τιμές οργανωμένης αγοράς (quoted prices) διαθέσιμες συνήθως για κυβερνητικά και εταιρικά χρεόγραφα.
- Πιστωτικά περιθώρια (credit spreads) – υπολογίζονται από τιμές οργανωμένης αγοράς για συναφείς τίτλους χρεογράφων ή από διαπραγματεύσιμα credit default swaps. Οι τιμές μεταξύ και εκτός των διαθέσιμων δεδομένων υπολογίζονται με παρεμβολή (interpolation) και προβολή (extrapolation) αντίστοιχα.
- Επιτόκια – επιτόκια αναφοράς όπως είναι LIBOR, OIS και άλλα επιτόκια που παρέχονται σε οργανωμένες αγορές ανταλλαγής επιτοκίων, ομολόγων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης. Οι τιμές μεταξύ και εκτός των διαθέσιμων δεδομένων υπολογίζονται με παρεμβολή (interpolation) και προβολή (extrapolation) αντίστοιχα.
- Συναλλαγματικές ισοτιμίες – παρέχονται σε οργανωμένες αγορές συναλλάγματος spot, προθεσμιακών συμβολαίων και συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος.
- Μετοχές και μετοχικοί δείκτες – τιμές οργανωμένης αγοράς για μετοχές που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια μετοχών και για τους σχετικούς μετοχικούς δείκτες.
- Συντελεστές Μεταβλητότητας και συσχέτισης – υπολογίζονται από τιμές δικαιωμάτων προαίρεσης ή από υπηρεσίες αποτιμήσεων (pricing service).
- Μετοχές μη εισηγμένες σε χρηματιστήριο – χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρέχει η εταιρία που έχει εκδόσει τις μετοχές και σχετικές πληροφορίες του κλάδου όπου δραστηριοποιείται.
- Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων – η καθαρή αξία ενεργητικού του αμοιβαίου όπως δημοσιοποιείται ημερήσια στο χρηματιστήριο όπου είναι εισηγμένο.

Μη χρηματοοικονομικά μέσα

Η κυριότερη κατηγορία μη χρηματοοικονομικών μέσων για την οποία προσδιορίζεται εύλογη αξία είναι τα ακίνητα.

Η διαδικασία που, κατά κανόνα, ακολουθείται κατά την αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου συνοψίζεται στα ακόλουθα στάδια:

- Ανάθεση της εντολής στον μηχανικό-εκτιμητή
- Μελέτη Υποθέσεως – Καθορισμός Πρόσθετων Στοιχείων
- Αυτοψία – Επιθεώρηση
- Επεξεργασία Στοιχείων – Υπολογισμοί
- Σύνταξη Εκτιμήσεων

Ο εκάστοτε εκτιμητής, για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας του κάθε ακινήτου, επιλέγει εκ των ακόλουθων τριών βασικών μεθόδων:

- Μέθοδος της αγοράς (ή συγκριτική μέθοδος), η οποία προσδιορίζει την εύλογη αξία του ακινήτου με σύγκρισή του με άλλα όμοια ακίνητα για τα οποία υπάρχουν στοιχεία συναλλαγών (αγοραπωλησιών).
- Μέθοδος του εισοδήματος, η οποία κεφαλαιοποιεί μελλοντικές χρηματορροές που μπορεί να εξασφαλίσει το ακίνητο με κατάλληλο επιτόκιο κεφαλαιοποίησης.
- Μέθοδος του κόστους η οποία αντικατοπτρίζει το ποσό το οποίο θα απαιτούνταν κατά την τρέχουσα περίοδο για την υποκατάσταση του ακινήτου με ένα άλλο, ανάλογων προδιαγραφών, αφού ληφθεί υπόψη η κατάλληλη προσαρμογή λόγω απαξιώσεως.

Παραδείγματα δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση των ακινήτων και τα οποία αναφέρονται αναλυτικά στις επιμέρους εκτιμήσεις είναι τα ακόλουθα:

- **Εμπορικά Ακίνητα:** Τιμή ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), κλπ.
- **Οικιστικά Ακίνητα:** Καθαρή (αρχική) απόδοση ακινήτου, αναμενόμενη απόδοση ακινήτου βάσει εκτιμώμενης μισθωτικής αξίας (reversionary yield), καθαρό ενοίκιο ανά τ.μ. ανά έτος, ποσοστό μακροχρόνια μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), ποσοστό μη μισθωμένων χώρων/μονάδων (προς μίσθωση), εκτιμώμενη αξία μισθωμάτων ανά τ.μ., προσαύξηση ενοικίου κατ' έτος, προεξοφλητικό επιτόκιο, συντελεστής απόδοσης εξόδου, διάρκεια μισθώσεων σε ισχύ (έτη), κλπ.
- **Γενικές Παραδοχές** όπως: ηλικία κτηρίου, υπολειπόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής, τ.μ. ανά κτήριο κ.α. αναφέρονται επίσης στις επιμέρους εκτιμήσεις για κάθε ακίνητο.

Επισημαίνεται πως η αποτίμηση στην εύλογη αξία ενός ακινήτου βασίζεται στην ικανότητα των συμμετεχόντων της αγοράς

να δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη από τη μέγιστη και καλύτερη χρήση του ή από την πώλησή του σε άλλους συμμετέχοντες της αγοράς, οι οποίοι θα κάνουν χρήση του στοιχείου αυτού κατά το μέγιστο και καλύτερο τρόπο.

1.8 Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι συμμετοχές της Τραπέζης σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες.

Οι συμμετοχές αυτές αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα έξοδα αποκτήσεώς τους μείον τυχόν ζημίες απομειώσεως.

Μερίσματα που λαμβάνει η Τράπεζα από τις συμμετοχές της αναγνωρίζονται στα έσοδα όταν λαμβάνεται σχετική απόφαση από το αρμόδιο όργανο της εταιρίας στην οποία συμμετέχει η Τράπεζα.

Σε περίπτωση απορρόφησης μίας θυγατρικής εταιρίας, η Τράπεζα εφαρμόζει τις διατάξεις του ΔΠΧΠ 3 περί συννενώσεων επιχειρήσεων, όπως αυτές αναλυτικότερα περιγράφονται στη σημείωση 1.2 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2015.

1.9 Ενσώματα πάγια στοιχεία (ιδιοχρησιμοποιούμενα)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα οικόπεδα, τα κτήρια των Κεντρικών Υπηρεσιών και των Καταστημάτων, οι δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων σε μισθωμένα ακίνητα, και ο κινητός εξοπλισμός, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται από την Τράπεζα, είτε για τις λειτουργικές εργασίες της, είτε για διοικητικούς σκοπούς.

Τόσο τα ακίνητα όσο και ο κινητός εξοπλισμός αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των κτηρίων και του εξοπλισμού διενεργούνται στο κόστος κτήσεως μείον την υπολειμματική τους αξία, και υπολογίζονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η ωφέλιμη ζωή ανά κατηγορία παγίων έχει καθορισθεί ως εξής:

- Κτήρια ιδιόκτητα: έως 40 χρόνια.
- Προσθήκες και βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα: η διάρκεια της μισθώσεως.
- Εξοπλισμός και μεταφορικά μέσα: από 5 έως 33 χρόνια.

Οι εδαφικές εκτάσεις δεν αποσβένονται. Εξετάζονται όμως για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Οι υπολειμματικές αξίες των παγίων και η ωφέλιμη ζωή τους αναπροσαρμόζονται, αν είναι απαραίτητο, κάθε φορά που συντάσσονται οικονομικές καταστάσεις.

Τα πάγια της Τραπέζης εξετάζονται σε ετήσια βάση για ενδείξεις απομείωσης και αν έχουν υποστεί απομείωση προσαρμόζονται στην ανακτήσιμη αξία τους με ισόποση επιβάρυνση των αποτελεσμάτων.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις παγίων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως.

1.10 Επενδύσεις σε ακίνητα

Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα έχει εντάξει κτήρια ή τμήματα κτηρίων με αναλογία τους επί του οικοπέδου, τα οποία εκμισθώνει με λειτουργική μίσθωση.

Οι επενδύσεις αυτές αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσεώς τους, προσαυξημένο με τα έξοδα που σχετίζονται με τη συναλλαγή για την απόκτησή τους.

Μετά την αρχική αναγνώριση αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν συσσωρευμένες ζημίες από την απομείωση της αξίας τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες επαυξάνουν την αξία του παγίου ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν είναι πολύ πιθανό να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

Δαπάνες επισκευών και συντηρήσεων επιβαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται.

Για τον υπολογισμό των αποσβέσεων, η ωφέλιμη ζωή τους έχει καθορισθεί ίση με αυτή των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων και χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος.

Μεταφορές προς και από την κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων πραγματοποιούνται σε περίπτωση μεταβολής της πρόθεσης της Τραπέζης σε ό,τι αφορά στη χρήση του ακινήτου. Ειδικότερα, το ακίνητο αναταξινομείται στην κατηγορία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων στην περίπτωση που η πρόθεση της Τραπέζης είναι να το ιδιοχρησιμοποιήσει ενώ αναταξινομείται στην κατηγορία των κατεχόμενων προς πώληση ακινήτων στην περίπτωση που ληφθεί απόφαση για την πώλησή του και εφόσον ικανοποιούνται τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1.16. Αντιθέτως, ακίνητα που δεν έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων μεταφέρονται στην κατηγορία αυτή στην περίπτωση που ληφθεί απόφαση για εκμίσθωσή τους.

1.11 Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια στοιχεία

Στην κατηγορία αυτή η Τράπεζα έχει εντάξει:

α) Άυλα στοιχεία που προκύπτουν από τον επιμερισμό του τιμήματος κατά την εξαγορά εταιριών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Δ.Π.Χ.Π. 3 ή που αποκτήθηκαν με μεμονωμένη αγορά. Τα άυλα αυτά στοιχεία παρακολουθούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις.

Στα αύλα αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται η αξία που έχει αποδοθεί σε αποκτειθείσες πελατειακές σχέσεις καθώς και στην καταθετική βάση. Η ωφέλιμη ζωή τους έχει προσδιοριστεί από 2 έως 9 έτη.

β) Τα προγράμματα λογισμικού, τα οποία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Το κόστος προγραμμάτων λογισμικού που αποκτώνται με αγορά περιλαμβάνει την τιμή αγοράς και κάθε άμεσα επιρριπτέο κόστος προετοιμασίας του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών του προσωπικού και των εξειδικευμένων επαγγελματιών. Το κόστος εσωτερικώς δημιουργούμενων προγραμμάτων λογισμικού περιλαμβάνει τις δαπάνες της φάσης ανάπτυξης του λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών προσωπικού που προκύπτουν άμεσα από την προετοιμασία του λογισμικού για την προοριζόμενη χρήση του. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των προγραμμάτων, την οποία η Τράπεζα έχει καθορίσει έως 15 έτη. Έξοδα που αφορούν τη συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται. Προγράμματα λογισμικού που θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των ηλεκτρονικών υπολογιστών (περιπτώσεις που ο ηλεκτρονικός υπολογιστής δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί χωρίς το συγκεκριμένο λογισμικό πρόγραμμα) ταξινομούνται στα ενσώματα πάγια στοιχεία.

γ) Εμπορικά σήματα και λοιπά δικαιώματα τραπεζικής ιδιοκτησίας, τα οποία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες απομειώσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, την οποία η Τράπεζα έχει καθορίσει έως 7 έτη.

Οι αποσβέσεις των άυλων παγίων στοιχείων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο. Εξαίρεση αποτελούν τα άυλα πάγια που έχουν αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής, τα οποία δεν αποσβένονται. Όλα τα άυλα πάγια εξετάζονται για τυχόν απομείωση της αξίας τους.

Για τα άυλα στοιχεία η Τράπεζα δεν υπολογίζει υπολειμματική αξία.

1.12 Μισθώσεις

Η Τράπεζα συνάπτει συμβάσεις επί παγίων είτε ως μισθωτής είτε ως εκμισθωτής.

Όταν οι κίνδυνοι και τα οφέλη των παγίων που εκμισθώνονται μεταφέρονται στον μισθωτή, τότε οι αντίστοιχες συμβάσεις χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις.

Όλες οι υπόλοιπες συμβάσεις μίσθωσης χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Ανάλογα με τα χαρακτηριστικά που διέπουν τις συμβάσεις μίσθωσης, ο λογιστικός χειρισμός τους έχει ως εξής:

α) Όταν η Τράπεζα είναι εκμισθωτής

i. Χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η Τράπεζα λειτουργεί ως εκμισθωτής, το συνολικό ποσό των μισθωμάτων που προβλέπει η σύμβαση μισθώσεως καταχωρείται στην κατηγορία δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.

Η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας (καθαρή επένδυση) των μισθωμάτων και του συνολικού ποσού των μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένος τόκος και εμφανίζεται αφαιρετικά των απαιτήσεων.

Οι εισπράξεις των μισθωμάτων μειώνουν τη συνολική απαίτηση από μισθώματα, ενώ το χρηματοοικονομικό έσοδο αναγνωρίζεται με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Οι απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις εξετάζονται για απομείωση της αξίας τους, σύμφωνα με τη διαδικασία που ισχύει για τα δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών, όπως αυτή περιγράφεται στην σημείωση 1.13.

ii. Λειτουργικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η Τράπεζα που λειτουργεί ως εκμισθωτής παρακολουθεί το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο ενεργητικού, διενεργώντας αποσβέσεις με βάση την ωφέλιμη ζωή του. Τα ποσά των μισθωμάτων, που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου αναγνωρίζονται ως έσοδα, στην κατηγορία λοιπά έσοδα, με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

β) Όταν η Τράπεζα είναι μισθωτής

i. Χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, στις οποίες η Τράπεζα λειτουργεί ως μισθωτής, ο μισθωμένος εξοπλισμός περιλαμβάνεται στην ανάλογη κατηγορία παγίων, όπως και τα ιδιόκτητα πάγια, ενώ η σχετική υποχρέωση προς τον εκμισθωτή περιλαμβάνεται στις λοιπές υποχρεώσεις.

Τα μισθωμένα, με χρηματοδοτική μίσθωση, πάγια και η σχετική υποχρέωση αναγνωρίζονται αρχικά στη μικρότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας των παγίων και της παρούσας αξίας των ελάχιστων υποχρεωτικών μισθωμάτων που έχουν συμφωνηθεί να καταβληθούν στον εκμισθωτή.

Η παρούσα αξία των μισθωμάτων υπολογίζεται με επιτόκιο προεξόφλησης εκείνο που αναφέρεται στη σύμβαση μισθώσεως, ή, όπου αυτό δεν αναφέρεται, με βάση το επιτόκιο δανεισμού που θα επιβαρυνόταν η Τράπεζα για αντίστοιχη χρηματοδότησή της για τον ίδιο σκοπό.

Μετά την αρχική καταχώρηση, τα πάγια αποσβένονται με βάση την ωφέλιμη ζωή τους, εκτός αν η διάρκεια της μισθώσεως είναι μικρότερη και το πάγιο δεν αναμένεται να περιέλθει στην κατοχή της Τραπέζης κατά τη λήξη της σύμβασης, οπότε και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα μισθώματα που καταβάλλονται στον εκμισθωτή κατανέμονται σε μείωση της υποχρέωσης με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων ως έξοδα εκ τόκων, με βάση την τοκοχρεολυτική μέθοδο.

ii. Λειτουργικές μισθώσεις:

Στις περιπτώσεις λειτουργικών μισθώσεων, η Τράπεζα, που λειτουργεί ως μισθωτής, δεν καταχωρεί το μισθωμένο πάγιο ως στοιχείο ενεργητικού, αναγνωρίζει δε ως έξοδα στην κατηγορία γενικά διοικητικά έξοδα τα ποσά των μισθωμάτων που αντιστοιχούν στη χρήση του μισθωμένου παγίου, με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

1.13 Απομείωση δανείων

Για τον υπολογισμό της απομείωσης των δανείων, η Τράπεζα διενεργεί, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως οικονομικών καταστάσεων, έλεγχο απομείωσης (impairment test), σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τη μεθοδολογία που περιγράφονται στο ΔΛΠ 39 και στις σχετικές με αυτό οδηγίες εφαρμογής.

Ειδικότερα, η όλη διαδικασία περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

α) Καθιέρωση κριτηρίων για τον έλεγχο σε ατομική βάση ή σε επίπεδο χαρτοφυλακίου

Η Τράπεζα εξετάζει για απομείωση σε ατομική βάση τα δάνεια τα οποία θεωρεί από μόνα τους σημαντικά. Σημαντικά θεωρούνται τα δάνεια του τομέα wholesale καθώς και συγκεκριμένα δάνεια του τομέα retail. Για τα λοιπά δάνεια ο έλεγχος της απομείωσης πραγματοποιείται σε επίπεδο χαρτοφυλακίου.

Η Τράπεζα έχει καθορίσει τα γεγονότα που αποτελούν το έναυσμα για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης (trigger events).

Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση κατά την οποία δεν προκύπτει ζημία απομείωσης αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης σε συλλογική βάση, η Τράπεζα τμηματοποιεί το χαρτοφυλάκιο σε ομοειδείς πληθυσμούς, βάσει κοινών χαρακτηριστικών κινδύνων, και διαθέτει στατιστικά ισχυρή ιστορική βάση, όπου διεξάγει αναλύσεις με τη βοήθεια των οποίων αποτυπώνει και καθορίζει τον έλεγχο απομειώσεως, ανά διαφορετικό τμήμα του πληθυσμού.

Επιπρόσθετα, στα πλαίσια του ελέγχου απομείωσης σε συλλογική βάση, η Τράπεζα αναγνωρίζει προβλέψεις για ζημιογόνα γεγονότα τα οποία έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν ακόμα κοινοποιηθεί (Incurred but not reported – IBNR). Ο υπολογισμός της απομείωσης σε αυτές τις περιπτώσεις λαμβάνει υπόψη τη χρονική περίοδο μεταξύ της εμφανίσεως ενός συγκεκριμένου γεγονότος και της ημερομηνίας που καθίσταται γνωστό (Loss Identification Period).

Λεπτομερής καταγραφή των δανείων που εμπίπτουν στους τομείς wholesale και retail, των γεγονότων που συνιστούν έναυσμα για τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσης καθώς και των κριτηρίων βάσει των οποίων σχηματίζονται οι ομάδες για την απομείωση σε συλλογική βάση περιλαμβάνονται στη σημείωση 38.1.

β) Μεθοδολογία προσέγγισης των μελλοντικών ταμειακών ροών σε απομειωμένα δάνεια

Η Τράπεζα έχει δημιουργήσει ισχυρή βάση, με ιστορικά δεδομένα, που περιλαμβάνει τα ποσά με τα οποία τελικά απομειώνεται η αξία των δανείων (Loss given default – LGD), μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης ή άλλων μέτρων που λαμβάνονται, στα πλαίσια της προσπάθειας για την ικανοποίηση των απαιτήσεών της από δάνεια και αφού ληφθούν υπόψη οι πάσης φύσεως ενοχικές και εμπράγματες εξασφαλίσεις επί των δανείων.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό του κάθε δανείου, αφού προηγουμένως δοθεί σε κάθε ροή η διάσταση του χρόνου. Η αναγωγή των ταμειακών ροών σε παρούσες αξίες γίνεται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στο βαθμό που το ανακτήσιμο ποσό του δανείου υπολείπεται της λογιστικής του αξίας.

γ) Εκτοκισμός απομειωμένων δανείων

Όλα τα απομειωμένα δάνεια εκτοκίζονται με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο (effective interest rate) υπολογιζόμενο στο κεφάλαιο που έχει απομείνει μετά την απομείωση.

δ) Χειρισμός των ποσών απομείωσης – Διαγραφές

Τα ποσά των απομειώσεων τηρούνται σε υποαντίθετους λογαριασμούς προβλέψεων (allowance accounts) μέχρι η Τράπεζα να αποφασίσει τη διαγραφή/απόσβεση των ποσών αυτών.

Η πολιτική της Τραπέζης αναφορικά με τις διαγραφές/αποσβέσεις δανείων παρουσιάζεται αναλυτικά στη σημείωση 38.1.

ε) Ανακτήσεις/εισπράξεις ποσών σε απομειωμένα δάνεια

Αν, μετά την ημερομηνία της αναγνώρισης της ζημίας από απομείωση, λάβουν χώρα γεγονότα, που οδηγούν σε μείωση των ήδη αναγνωρισθέντων ποσών απομείωσης ή εισπρα-

χθούν ποσά από διαγραφέντα δάνεια, τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και συγκεκριμένα στις ζημίες απομείωσης και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου.

1.14 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Τράπεζα, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, εξετάζει για σκοπούς απομείωσης τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και ειδικότερα τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, την υπεραξία και τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία καθώς και τη συμμετοχή της σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες και σε κοινοπραξίες.

Κατά την εκτίμηση για απομείωση των ανωτέρω στοιχείων λαμβάνονται υπόψη τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές πηγές πληροφόρησης, εκ των οποίων ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

- Η σημαντική μείωση της αγοραίας αξίας του στοιχείου, πέραν εκείνης που θα αναμένονταν ως αποτέλεσμα του χρόνου που έχει παρέλθει ή της κανονικής χρήσης του.
- Σημαντικές μεταβολές στο τεχνολογικό, οικονομικό ή νομικό περιβάλλον στο οποίο η εταιρία δραστηριοποιείται ή το στοιχείο του ενεργητικού είναι ενταγμένο και οι οποίες έχουν ή αναμένεται να έχουν αρνητική επίδραση κατά την τρέχουσα χρήση ή στο εγγύς μέλλον.
- Σημαντική δυσμενής μεταβολή των συναλλαγματικών ισοτιμιών.
- Σημαντική αύξηση των επιτοκίων της αγοράς ή των ποσοστών απόδοσης επενδύσεων οι οποίες είναι πιθανό να επηρεάσουν το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της αξίας του στοιχείου λόγω χρήσης.
- Η λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας είναι μεγαλύτερη από την χρηματιστηριακή κεφαλαιοποίησή της.
- Η ύπαρξη εσωτερικής πληροφόρησης για απαξίωση ή φυσική ζημία του στοιχείου.

Επίσης, η είσπραξη μερίσματος από επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς ή κοινοπραξίες λαμβάνεται υπόψη ως ένδειξη πιθανής απομείωσης των συμμετοχών κατά τη διενέργεια του ελέγχου απομείωσής τους που πραγματοποιείται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως όταν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής. Ως ανακτήσιμη ορίζεται η υψηλότερη αξία ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης.

Η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης αποτελεί το ποσό που θα εισέπραττε η Τράπεζα κατά την πώληση του στοιχείου (μείον τα έξοδα πώλησης), σε μία συνηθισμένη συναλλαγή ανάμεσα σε συμμετέχοντες της αγοράς.

Η αξία λόγω χρήσης είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από το στοιχείο ή από τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, από τη χρήση τους και όχι από τη ρευστοποίησή τους.

Ειδικά κατά την αποτίμηση της αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων, η αξία λόγω χρήσεως (value in use) ενσωματώνει στην αξία του παγίου και όλες τις επενεχθείσες βελτιώσεις που το καθιστούν απολύτως κατάλληλο για χρήση του από την Τράπεζα.

1.15 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα και τον αναβαλλόμενο φόρο.

Ο τρέχων φόρος της χρήσεως περιλαμβάνει τον αναμενόμενο να πληρωθεί φόρο επί του φορολογητέου εισοδήματος της κλειόμενης χρήσεως, βάσει των φορολογικών συντελεστών που ισχύουν κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος είναι ο φόρος που θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί στο μέλλον και σχετίζεται με λογιστικές πράξεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης χρήσεως αλλά θεωρούνται φορολογητέα έσοδα ή εκπεστέα έξοδα μελλοντικών χρήσεων. Υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της φορολογικής βάσης των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων και της αντίστοιχης λογιστικής τους αξίας.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται μόνο όταν πιθανολογούνται μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, από τα οποία παρέχεται η δυνατότητα να εκπέσουν οι αντίστοιχες προσωρινές διαφορές.

Ο φόρος εισοδήματος, τρέχων και αναβαλλόμενος, καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν αφορά στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση οπότε και ο φόρος που αναλογεί σε αυτά καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

1.16 Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, ή ομάδα αυτών, των οποίων η αξία αναμένεται να ανακτηθεί μέσω πώλησης, μαζί με τυχόν συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις κατατάσσονται ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση.

Η ανωτέρω κατάταξη εφαρμόζεται εφόσον το στοιχείο ενεργητικού είναι άμεσα διαθέσιμο προς πώληση στην παρούσα

κατάστασή του και η πώλησή του θεωρείται ιδιαίτερα πιθανή. Η πώληση θεωρείται πιθανή όταν έχει ληφθεί η απόφαση πώλησης του στοιχείου από τη Διοίκηση, πραγματοποιούνται οι ενέργειες για τον εντοπισμό του κατάλληλου αγοραστή, το περιουσιακό στοιχείο διατίθεται ενεργά στην αγορά σε τιμή που είναι λογική σε σχέση με την τρέχουσα εύλογη αξία του και η πώληση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους. Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται με αποκλειστικό σκοπό τη μεταπώληση τους αναγνωρίζονται απευθείας ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση εφόσον ικανοποιείται το κριτήριο της πώλησης με χρονικό ορίζοντα ενός έτους και είναι εξαιρετικά πιθανό ότι και τα λοιπά κριτήρια θα ικανοποιηθούν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα (συνήθως εντός τριών μηνών).

Στην κατηγορία αυτή κατατάσσονται κυρίως ενσώματα πάγια στοιχεία που η Τράπεζα έχει αποκτήσει μέσω πλειστηριασμών.

Πριν από την κατάταξή τους ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση, τα στοιχεία της κατηγορίας αυτής αποτιμώνται με βάση τους κανόνες που επιβάλλονται από τα επιμέρους Λογιστικά Πρότυπα που τα αφορούν.

Τα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία, τόσο κατά την αρχική τους αναγνώριση, όσο και σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας, αφαιρουμένων τυχόν εξόδων που θα προκύψουν από την πώληση.

Οποιαδήποτε ζημία προκύψει από τη σύγκριση καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα και δύναται να αναστραφεί στο μέλλον. Εάν η ζημιά απομείωσης αφορά ομάδα στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση, κατανέμεται στα επιμέρους στοιχεία της ομάδας, εκτός ορισμένων στοιχείων που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Π 5. Κατά τη διαδικασία κατανομής των ζημιών απομείωσης, πρώτα εξαλείφεται τυχόν υπεραξία (Goodwill) που αντιστοιχεί στην ομάδα και τυχόν υπόλοιπο, που απομένει, κατανέμεται αναλογικά στα υπόλοιπα στοιχεία.

Για τα στοιχεία ενεργητικού που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή δεν διενεργούνται αποσβέσεις.

Κέρδη και ζημίες από διαθέσεις στοιχείων αυτής της κατηγορίας αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που αποκτώνται μέσω πλειστηριασμών αλλά δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς πώληση ή δεν αναμένεται να πωληθούν εντός ενός έτους παρουσιάζονται στη γραμμή Λοιπα Στοιχεία Ενεργητικού και αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης (ή της λογιστικής τους αξίας) και της εύλογης αξίας. Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία η Τράπεζα αποφασίζει μεταγενέστερα είτε να ιδιοχρησιμοποιήσει είτε να εκμισθώσει, αναταξινομούνται στις κατηγορίες των ιδιοχρησιμοποιούμενων ή επενδυτικών παγίων αντίστοιχα. Κατά την αναταξινόμησή τους, τα πάγια αυτά αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία ανάμεσα στην ανακτήσιμη αξία και στη λογιστική αξία, πριν την ταξινόμησή τους στα πάγια κατεχόμενα προς πώληση, προσαρμοσμένη με τη σωρευτική απόσβεση ή αναπροσαρμογή της αξίας που θα είχαν αν δεν είχαν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση.

1.17 Προγράμματα παροχών στο προσωπικό

Στην Τράπεζα λειτουργούν προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών καθώς και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Στα προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών η Τράπεζα καταβάλλει ένα καθορισμένο, κατά περίπτωση, ποσό εισφοράς σε έναν ανεξάρτητο φορέα.

Η Τράπεζα δεν έχει περαιτέρω υποχρέωση, νομική ή τεκμαρτή, να καταβάλλει επιπλέον εισφορές, σε περίπτωση που ο φορέας αυτός δεν έχει τα απαραίτητα περιουσιακά στοιχεία για την κάλυψη των παροχών, που σχετίζονται με την υπηρεσία του προσωπικού στο τρέχον ή σε παρελθόντα έτη. Οι εισφορές αναγνωρίζονται στις δαπάνες προσωπικού εφαρμόζοντας την αρχή των δεδουλευμένων. Τυχόν προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως απαίτηση εφόσον συνοδεύονται είτε με επιστροφή μετρητών είτε με μείωση μελλοντικών εισφορών.

Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών η παροχή αποτελεί συνάρτηση των ετών υπηρεσίας και του μισθού και υπάρχει εγγύηση καλύψεώς της από την Τράπεζα.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται, για κάθε πρόγραμμα διακριτά, βάσει αναλογιστικής μελέτης που εκπονείται από ανεξάρτητη αναλογιστική εταιρία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης μονάδας υποχρέωσης (projected unit credit method).

Η καθαρή υποχρέωση που αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών (δηλαδή των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών που θα απαιτηθούν για το διακανονισμό της υποχρέωσης που απορρέει από τις υπηρεσίες της τρέχουσας και των προηγούμενων περιόδων) μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Το ποσό που προκύπτει με την ως άνω σύγκριση μπορεί να είναι αρνητικό, δηλαδή απαίτηση. Το ποσό της απαίτησης που αναγνωρίζεται στις οικονομικές καταστάσεις δεν δύναται να υπερβαίνει την παρούσα αξία των οικονομικών ωφελειών οι οποίες είναι διαθέσιμες με τη μορφή επιστροφής χρημάτων από το πρόγραμμα ή με τη μορφή μείωσης των μελλοντικών εισφορών σε αυτό.

Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης χρησιμοποιείται η απόδοση εταιρικού ομολόγου υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης με διάρκεια αντίστοιχη της υποχρέωσης ή η απόδοση κρατικού ομολόγου, σε περίπτωση που δεν υπάρχει αγορά εταιρικών ομολόγων με βάθος.

Ο τόκος επί της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών, ο οποίος αναγνωρίζεται στην κατάσταση απο-

τελεσμάτων, προσδιορίζεται από τον πολλαπλασιασμό της εν λόγω καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) με το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, όπως το επιτόκιο αυτό προσδιορίζεται στην αρχή της περιόδου και αφού ληφθούν υπόψη οι όποιες μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση (απαίτηση).

Επίσης, στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται το κόστος υπηρεσίας το οποίο αποτελείται από:

- το τρέχον κόστος υπηρεσίας, το οποίο είναι η αύξηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο,
- το κόστος υπηρεσίας παρελθόντων ετών, το οποίο είναι η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία του εργαζομένου σε προηγούμενη περίοδο και η οποία μεταβολή είναι αποτέλεσμα της εισαγωγής νέων ή της μεταβολής υφιστάμενων μακροπρόθεσμων παροχών στους εργαζομένους ή μίας περικοπής δηλαδή μίας σημαντικής μείωσης του αριθμού των εργαζομένων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και
- τα κέρδη και τις ζημίες σε περίπτωση διακανονισμού.

Του καθορισμού του κόστους υπηρεσίας παρελθόντων ετών καθώς και των κερδών ή των ζημιών διακανονισμού προηγείται ο επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών χρησιμοποιώντας την τρέχουσα εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τις τρέχουσες αναλογιστικές εκτιμήσεις, αντικατοπτρίζοντας τις παροχές του προγράμματος πριν την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό.

Το κόστος από την υπηρεσία παρελθόντων ετών, ειδικότερα, αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα χρήσεως, κατά την προγενέστερη από τις δύο ημερομηνίες:

- τη χρονική περίοδο που το πρόγραμμα αναθεωρείται ή περικόπτεται και
- όταν αναγνωρίζονται οι σχετικές προβλέψεις ενός προγράμματος αναδιάρθρωσης (βάσει του ΔΛΠ 37) ή όταν αναγνωρίζονται οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία.

Αντίστοιχα, η αναγνώριση του κέρδους ή της ζημίας σε περίπτωση διακανονισμού πραγματοποιείται κατά την ημερομηνία που πραγματοποιείται ο διακανονισμός.

Οι επανεκτιμήσεις της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης), οι οποίες αποτελούνται από:

- τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες,
- την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος μετά την αφαίρεση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στον καθαρό τόκο της καθαρής υποχρέωσης (απαίτησης) καθορισμένων παροχών και
- τις μεταβολές από την επίδραση του περιορισμού στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης, μετά την αφαίρεση των ποσών που συμπεριλαμβάνονται στον καθαρό τόκο από την υποχρέωση (απαίτηση) των καθορισμένων παροχών,

καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και δεν αναταξινομούνται σε μεταγενέστερη περίοδο στην κατάσταση των αποτελεσμάτων.

Τέλος, στις περιπτώσεις που η Τράπεζα αποφασίζει τον τερματισμό της απασχόλησης εργαζομένων πριν την ημερομηνία της συνταξιοδότησης ή όταν ο εργαζόμενος αποδέχεται την προσφορά της Τραπέζης να διακόψει την απασχόλησή του πριν τη συνταξιοδότηση, η υποχρέωση και το σχετικό έξοδο των παροχών εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζονται την προγενέστερη από τις ακόλουθες ημερομηνίες:

α. όταν η Τράπεζα δεν μπορεί να αποσύρει πλέον την προσφορά αυτών των παροχών και

β. όταν η Τράπεζα αναγνωρίζει έξοδα αναδιάρθρωσης τα οποία περιλαμβάνουν την καταβολή παροχών εξόδου από την υπηρεσία.

1.18 Χορήγηση δικαιωμάτων προαιρέσεως, επί μετοχών της Τραπέζης, στο προσωπικό

Η χορήγηση στο προσωπικό δικαιωμάτων προαιρέσεως επί μετοχών της Τραπέζης, ο ακριβής αριθμός τους, η τιμή και ο χρόνος ενασκήσεώς τους αποφασίζονται κατά περίπτωση από το Διοικητικό Συμβούλιο εντός των πλαισίων που έχει εγκρίνει η Γενική Συνέλευση και αφού ληφθεί υπόψη το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Η εύλογη αξία τους, που προσδιορίζεται κατά την ημερομηνία διάθεσης, αναγνωρίζεται ως αμοιβή (έξοδο) προσωπικού με αντίστοιχη αύξηση αποθεματικού της καθαρής θέσης, κατά την περίοδο μεταξύ διάθεσης και ενάσκησης των εν λόγω δικαιωμάτων. Το ποσό που καταβάλλεται από τους κατόχους των δικαιωμάτων κατά την ενάσκησή τους αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο και το σχηματισθέν αποθεματικό από τα ενασκηθέντα δικαιώματα μεταφέρεται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

1.19 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Προβλέψεις, επίσης, αναγνωρίζονται σε περιπτώσεις προγραμμάτων αναδιάρθρωσης με τα οποία η διοίκηση επιχειρεί είτε να αλλάξει το αντικείμενο μίας επιχειρηματικής δραστηριότητας είτε τον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται η επιχειρηματι-

κή δραστηριότητα (π.χ. κλείσιμο επιχειρηματικών εγκαταστάσεων). Η αναγνώριση της πρόβλεψης συνοδεύεται από σχετικό, εγκεκριμένο από τη διοίκηση, πρόγραμμα, καθώς και από κατάλληλες ενέργειες γνωστοποίησής του.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη είναι ίσο με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση κατά την ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση που η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι ουσιώδης, το ποσό της πρόβλεψης ισούται με την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό της υποχρέωσης.

Οι σχηματισθείσες ήδη προβλέψεις συμψηφίζονται με τα ποσά που καταβάλλονται για το διακανονισμό των συγκεκριμένων υποχρεώσεων. Το ποσό της σχηματισμένης προβλέψεως επανεκτιμάται σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση που πάψει να θεωρείται πιθανή η εκροή πόρων, η πρόβλεψη αναστρέφεται. Προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημίες δεν αναγνωρίζονται.

Μελλοντικά γεγονότα, τα οποία μπορεί να επηρεάσουν το ποσό που θα απαιτηθεί για την τακτοποίηση της υποχρεώσεως για την οποία έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, λαμβάνονται υπόψη μόνο όταν υπάρχουν επαρκείς αντικειμενικές ενδείξεις ότι θα επισυμβούν.

Αποζημιώσεις που τυχόν λαμβάνονται από τρίτους και αφορούν μέρος ή όλο το ποσό της εκτιμώμενης εκροής αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού, μόνο όταν είναι βέβαια η είσπραξή τους. Το ποσό της αναγνωριζόμενης αποζημίωσης δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό της προβλέψεως. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων, το έξοδο που αφορά την πρόβλεψη εμφανίζεται συμψηφισμένο με το ποσό που αναγνωρίζεται ως αποζημίωση.

Η Τράπεζα δεν αναγνωρίζει στον ισολογισμό ενδεχόμενες υποχρεώσεις, οι οποίες συνιστούν:

- πιθανές δεσμεύσεις που προκύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και των οποίων η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνο από την πραγματοποίηση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων, που δεν εμπίπτουν ολοκληρωτικά στον έλεγχο της Τραπέζης, ή
- παρούσες δεσμεύσεις που ανακύπτουν από γεγονότα του παρελθόντος και που δεν αναγνωρίζονται διότι:
  - δεν είναι πιθανό ότι μία εκροή πόρων που ενσωματώνει οικονομικά οφέλη θα απαιτηθεί για να διακανονισθεί η υποχρέωση, ή
  - το ποσό της δεσμεύσεως δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή αξιοπιστία.

Η Τράπεζα περιλαμβάνει στις οικονομικές καταστάσεις γνωστοποιήσεις για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά τους.

1.20 Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς και δανεισμός τίτλων

Η Τράπεζα προβαίνει σε αγορές χρεογράφων βάσει συμφωνιών επαναπώλησής των σε συγκεκριμένη ημερομηνία στο μέλλον και σε συγκεκριμένη τιμή. Τα χρεόγραφα που αγοράζονται με σκοπό να επαναπωληθούν στο μέλλον δεν αναγνωρίζονται σαν επενδύσεις.

Τα ποσά που πληρώνονται καταχωρούνται ως δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες ή πελάτες ανάλογα. Η διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής επαναπώλησης αναγνωρίζεται ως τόκος με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Τα χρεόγραφα που πωλούνται βάσει συμφωνιών επαναγοράς δεν διαγράφονται από τον Ισολογισμό. Εμφανίζονται σαν επενδύσεις και αποτιμώνται σύμφωνα με τις αρχές αποτίμησης της κατηγορίας στην οποία έχουν ενταχθεί.

Οι εισπράξεις από την πώληση των χρεογράφων αυτών εμφανίζονται σαν υποχρεώσεις προς πελάτες ή τράπεζες ανάλογα. Η διαφορά μεταξύ της αξίας πώλησης και της τιμής επαναγοράς εμφανίζεται ως τόκος με τη μέθοδο των δεδουλευμένων.

Χρεόγραφα τα οποία η Τράπεζα δανείζεται δεν αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό, εκτός και αν αυτά πωληθούν σε τρίτους, οπότε το τίμημα της πώλησης αναγνωρίζεται ως υποχρέωση παράδοσης των τίτλων η οποία αποτιμάται στην εύλογη αξία.

1.21 Τιτλοποιήσεις

Η Τράπεζα προβαίνει σε τιτλοποίηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω στοιχεία σε εταιρίες ειδικού σκοπού, οι οποίες με τη σειρά τους εκδίδουν ομολογίες.

Σε κάθε συναλλαγή τιτλοποιήσεως χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, εξετάζεται, με βάση τους συμβατικούς όρους και την οικονομική ουσία των συναλλαγών, το αν η Τράπεζα θα προβεί σε διακοπή αναγνώρισης των στοιχείων που τιτλοποιούνται, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στη σημείωση 1.5.

1.22 Καθαρή Θέση

Αρχές διάκρισης χρέους και καθαρής θέσεως

Τα χρηματοοικονομικά μέσα που εκδίδει η Τράπεζα για την άντληση κεφαλαίων κατατάσσονται ως στοιχεία της καθαρής θέσεως εφόσον, βάσει της ουσίας της συμβάσεως, η Τράπεζα δεν αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση για καταβολή μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή για ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων με όρους πιθανά δυσμενείς για αυτή.

Στην περίπτωση που, έναντι των αντληθέντων κεφαλαίων, η Τράπεζα υποχρεούται να εκδώσει μετοχές, ο αριθμός των μετοχών πρέπει να είναι σταθερός και να προσδιορίζεται με την

αρχική σύμβαση προκειμένου η υποχρέωση εκδόσεως μετοχών να καταχωρηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσεως.

Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του αποτελέσματος εις νέον.

Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Στο λογαριασμό αυτό καταχωρείται η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της τιμής διαθέσεώς τους σε περίπτωση αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου.

Επίσης στις περιπτώσεις εξαγοράς επιχειρήσεων με έκδοση μετοχών οι οποίες δίδονται ως αντάλλαγμα, η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας των μετοχών που εκδίδονται και της χρηματιστηριακής τους τιμής καταχωρείται στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Ίδιες μετοχές

Το κόστος κτήσεως ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά της καθαρής θέσεως. Κάθε κέρδος ή ζημία από την πώληση ιδίων μετοχών, καθαρό από άμεσα για τη συναλλαγή έξοδα και φόρους, αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον».

Αποτελέσματα εις νέον

Τα πληρωτέα μερίσματα μειώνουν το λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» και εγγράφονται ως υποχρέωση κατά το χρόνο εγκρίσεως από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

1.23 Τόκοι έσοδα και έξοδα

Έσοδα και έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων.

Η αναγνώρισή τους γίνεται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων και ο προσδιορισμός τους με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Χρηματοοικονομικά στοιχεία που έχουν απομειωθεί εκτοκίζονται στο νέο, απομειωμένο πλέον, υπόλοιπό τους με το πραγματικό τους επιτόκιο.

Τόκοι έξοδα δανεισμού, που σχετίζεται άμεσα με στοιχεία ενεργητικού για τα οποία απαιτείται σημαντικός χρόνος μέχρις ότου τεθούν σε παραγωγική λειτουργία ή είναι διαθέσιμα να πωληθούν, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους κτήσεως των στοιχείων ενεργητικού. Η κεφαλαιοποίηση παύει όταν οι διαδικασίες προετοιμασίας των στοιχείων ενεργητικού για τη χρήση την οποία προορίζονται ουσιαστικά ολοκληρωθούν.

1.24 Αμοιβές και έσοδα από προμήθειες

Αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά το χρόνο που παρασχέθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες.

Έσοδα συναλλαγής κατά τη δημιουργία ενός χρηματοοικονομικού μέσου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κεφαλαιοποιούνται και αποσβένονται κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

1.25 Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

Ως αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων αναγνωρίζονται οι μεταβολές από την εκτίμηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, τα κέρδη ή ζημιές από τη διάθεσή τους και οι συναλλαγματικές διαφορές αποτίμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα. Στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων καταχωρούνται και οι ζημίες απομειώσεως ομολόγων, μετοχών και λοιπών τίτλων μεταβλητής αποδόσεως.

Τυχόν διαφορές ανάμεσα στη λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που εξοφλούνται ή μεταβιβάζονται και του ανταλλάγματος που καταβάλλεται επίσης αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.

1.26 Διακοπείσες δραστηριότητες

Διακοπείσα δραστηριότητα είναι ένα συστατικό μέρος μιας επιχειρηματικής οντότητας, το οποίο είτε έχει πωληθεί, είτε έχει χαρακτηρισθεί ως κατεχόμενο προς πώληση και αντιπροσωπεύει:

- μία κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα της Τραπέζης ή
- σύνολο δραστηριοτήτων σε μία γεωγραφική περιοχή λειτουργίας.

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των διακοπεισών δραστηριοτήτων εμφανίζονται διακριτά (σε μία ξεχωριστή γραμμή) από τα υπόλοιπα στοιχεία του Ισολογισμού, δίχως να συμψηφίζονται μεταξύ τους.

Τυχόν αποτελέσματα που αφορούν τις διακοπείσες δραστηριότητες, τα οποία έχουν καταχωρηθεί απευθείας στην καθαρή θέση, εμφανίζονται επίσης διακριτά (ως ξεχωριστή γραμμή εντός της καθαρής θέσεως).

Τα κέρδη ή οι ζημίες μετά από φόρο που προέρχονται από τις διακοπείσες δραστηριότητες, καθώς και οι τυχόν ζημίες απομείωσης από τη συνολική αποτίμηση του κλάδου, εμφανίζονται σε ξεχωριστή γραμμή της κατάστασης αποτελεσμάτων, μετά τα καθαρά κέρδη από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες της επιχείρησης.

Οι οικονομικές καταστάσεις των συγκριτικών περιόδων αναμορφώνονται μόνο σε ότι αφορά τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και ταμειακών ροών.

1.27 Ορισμός συνδεδεμένων μερών

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, ως συνδεδεμένο ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι συνδεδεμένο με την οντότητα που συντάσσει οικονομικές καταστάσεις. Ειδικότερα για την Τράπεζα, συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται:

α. Τα νομικά πρόσωπα τα οποία συνιστούν για την Τράπεζα:
   i. θυγατρικές εταιρίες,
   ii. κοινοπραξίες,
   iii. συγγενείς εταιρίες καθώς και
   iv. το Πρόγραμμα παροχών συνταξιοδότησης, εν προκειμένω το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού Alpha Τραπέζης Πίστεως.

β. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία ασκούν έλεγχο, ή από κοινού έλεγχο, ή σημαντική επιρροή στην Τράπεζα.

Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας καθώς και οι θυγατρικές του εταιρίες διότι στα πλαίσια του Ν.3864/2010 το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας απέκτησε συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο αλλά και σε σημαντικές Επιτροπές της Τραπέζης και κατά συνέπεια θεωρείται ότι ασκεί σημαντική επιρροή σε αυτή.

γ. Τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ανήκουν στα βασικά διοικητικά στελέχη και τα στενά συγγενικά πρόσωπα αυτών.

Τα βασικά διοικητικά στελέχη αποτελούνται από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης ενώ ως στενά συγγενικά τους πρόσωπα θεωρούνται οι σύζυγοι καθώς και οι συγγενείς α' βαθμού και τα εξαρτώμενα μέλη αυτών και των συζύγων τους.

Επιπλέον, η Τράπεζα γνωστοποιεί συναλλαγές και υφιστάμενα υπόλοιπα με εταιρίες στις οποίες τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν έλεγχο ή από κοινού έλεγχο. Ειδικότερα, η εν λόγω γνωστοποίηση αφορά σε συμμετοχές των ανωτέρω προσώπων σε εταιρίες με ποσοστό ανώτερο του 20%.

1.28 Συγκριτικά στοιχεία

Όπου κρίνεται απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία της προηγουμένης περιόδου αναπροσαρμόζονται για να καλύψουν αλλαγές στην παρουσίαση της τρεχούσης περιόδου.

1.29 Εκτιμήσεις, κριτήρια λήψεως αποφάσεων και σημαντικές πηγές αβεβαιότητας

Η Τράπεζα, στα πλαίσια εφαρμογής των λογιστικών της αρχών και της σύνταξης οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π., διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν το ύψος των αναγνωρισθέντων εσόδων, εξόδων και στοιχείων ενεργητικού ή υποχρεώσεων. Η διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αναγνώρισης λογιστικών μεγεθών που κυρίως σχετίζονται με τα κάτωθι:

Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Η εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, βασίζεται στις διαθέσιμες τιμές της αγοράς. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις η εύλογη αξία προσδιορίζεται βάσει μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν παρατηρήσιμα στην αγορά δεδομένα, χρησιμοποιούνται στοιχεία που βασίζονται σε εσωτερικές εκτιμήσεις και παραδοχές π.χ. προσδιορισμός αναμενόμενων ταμειακών ροών, επιτοκίων προεξόφλησης, πιθανότητας προπληρωμών ή αθέτησης αντισυμβαλλομένου.

Ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών μέσων

Η Τράπεζα, κατά τον έλεγχο απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, πραγματοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με το ποσό και το χρόνο είσπραξης των μελλοντικών ταμειακών ροών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από ένα πλήθος παραγόντων όπως η οικονομική κατάσταση του πιστούχου, η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τυχόν καλυμμάτων, οι ιστορικοί δείκτες ζημιών ανά χαρτοφυλάκιο, ενδέχεται τα πραγματικά αποτελέσματα να διαφέρουν από τα εκτιμώμενα. Αντίστοιχες εκτιμήσεις υπεισέρχονται και στην αξιολόγηση της ύπαρξης ζημιών απομείωσης αξιογράφων που κατατάσσονται ως αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση ή διακρατούμενα μέχρι τη λήξη.

Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η Τράπεζα, σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των ετησίων οικονομικών καταστάσεων, εξετάζει για σκοπούς απομείωσης τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, την υπεραξία και τα λοιπά άυλα πάγια στοιχεία καθώς και τη συμμετοχή της σε θυγατρικές, συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες. Η εν λόγω άσκηση εμπεριέχει σε μεγάλο βαθμό τη χρήση εσωτερικών εκτιμήσεων για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των στοιχείων, ήτοι της υψηλότερης ανάμεσα στην εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης και στην αξία λόγω χρήσης.

Φόρος εισοδήματος

Η Τράπεζα αναγνωρίζει απαιτήσεις και υποχρεώσεις για ποσά τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος, καθώς και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα, βάσει εκτιμήσεων για τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από ή να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές στην τρέχουσα και μελλοντικές χρήσεις. Οι εκτιμήσεις επηρεάζονται από παράγοντες όπως η πρακτική εφαρμογή των σχετικών νομοθετικών διατάξεων, οι προσδοκίες σχετικά με την ύπαρξη μελλοντικών φορολογητέων κερδών και από την επίλυση τυχόν διαφορών με τις φορολογικές αρχές κ.λπ. Μελλοντικοί φορολογικοί έλεγχοι, μεταβολές της φορολογικής νομοθεσίας και το ύψος των πραγμα-

τοποιηθέντων φορολογητέων κερδών ενδέχεται να οδηγήσουν στην προσαρμογή του ποσού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων για τρέχοντα και αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος και στην καταβολή ποσών φόρου διαφορετικών από εκείνων που έχουν αναγνωριστεί στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης. Οι όποιες προσαρμογές αναγνωρίζονται στη χρήση εντός της οποίας οριστικοποιούνται.

Υποχρεώσεις προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Οι υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών προσδιορίζονται βάσει αναλογιστικής μελέτης που βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με το επιτόκιο προεξόφλησης, τη μελλοντική εξέλιξη των αποδοχών και συντάξεων καθώς και την απόδοση τυχόν περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων. Οποιαδήποτε μεταβολή των παραδοχών αυτών θα επηρεάσει το ύψος των αναγνωρισθέντων υποχρεώσεων.

Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η Τράπεζα αναγνωρίζει προβλέψεις όταν εκτιμά ότι υφίσταται παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση, που έχει προκληθεί από γεγονότα που έχουν ήδη συμβεί και είναι σχεδόν βέβαιο ότι η τακτοποίησή της θα δημιουργήσει μία εκροή, το ύψος της οποίας εκτιμάται αξιόπιστα. Αντιθέτως, στις περιπτώσεις που είτε η εκροή είναι πιθανή είτε αυτή δεν μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία, η Τράπεζα δεν προβαίνει στην αναγνώριση πρόβλεψης αλλά στη γνωστοποίηση της ενδεχόμενης υποχρέωσης, λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντικότητά της. Η εκτίμηση για την πιθανότητα ή μη της εκροής καθώς και για το ύψος της επηρεάζονται από παράγοντες εκτός ελέγχου της Τραπέζης, όπως ενδεικτικά είναι οι δικαστικές αποφάσεις, η πρακτική εφαρμογή νομοθετικών διατάξεων και η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων των αντισυμβαλλομένων όταν πρόκειται για έκθεση σε εκτός ισολογισμού στοιχεία.

Οι εκτιμήσεις, οι παραδοχές και τα κριτήρια που εφαρμόζονται από την Τράπεζα για τη λήψη αποφάσεων και τα οποία επηρεάζουν τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων στηρίζονται σε ιστορικά δεδομένα και σε υποθέσεις που, υπό τις παρούσες συνθήκες, κρίνονται λογικές. Οι εκτιμήσεις και τα κριτήρια λήψεως αποφάσεων επανεκτιμώνται για να λάβουν υπόψη τις τρέχουσες εξελίξεις και οι επιπτώσεις από τυχόν αλλαγές τους αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά το χρόνο που πραγματοποιούνται

1.29.1 Αρχή της συνέχειας της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern)

Η Τράπεζα, για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2015, βασίστηκε στην αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (going concern). Για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής η Τράπεζα λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, στο προσεχές μέλλον, του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται. Οι κυριότεροι παράγοντες που δημιουργούν αβεβαιότητες σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της εν λόγω αρχής σχετίζονται κυρίως με το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς και με τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου και του τραπεζικού συστήματος.

Ειδικότερα, και λόγω των αβεβαιοτήτων στο εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον, κυρίως σε ότι αφορά την έκβαση των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, σημειώθηκαν σημαντικές εκροές καταθέσεων στις αρχές του έτους. Επιπρόσθετα, μετά την απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, την 4.2.2015, να άρει την εξαίρεση για τα αξιόγραφα που εκδίδονται ή έχουν την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, βάσει της οποίας οι εν λόγω τίτλοι μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στις πράξεις νομισματικής πολιτικής του ευρωσυστήματος παρά το γεγονός ότι δεν πληρούσαν τις ελάχιστες απαιτήσεις πιστοληπτικής αξιολόγησης, οι ανάγκες ρευστότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων μπορούν να ικανοποιηθούν από τους έκτακτους μηχανισμούς ρευστότητας της Τραπέζης της Ελλάδος. Το ανώτατο όριο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων από την Τράπεζα της Ελλάδος είναι βραχυχρόνιο σε διάρκεια και καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με απόφαση του διοικητικού της Συμβουλίου, η οποία αναθεωρείται περιοδικά. Στα τέλη του πρώτου εξαμήνου, η σημαντική αύξηση του ρυθμού εκροής καταθέσεων, που ανήλθε σε € 10,3 δισ. για την Τράπεζα, σε συνδυασμό με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να μη προβεί σε αντίστοιχη αύξηση του ορίου χρηματοδότησης από τους έκτακτους μηχανισμούς ρευστότητας της Τραπέζης της Ελλάδος, ως αποτέλεσμα της λήξης της παράτασης του προγράμματος χρηματοδοτικής στήριξης της Ελλάδος, οδήγησαν στην επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και τραπεζικής αργίας η οποία ανακοινώθηκε στις 28.6.2015 και διήρκεσε έως τις 19.7.2015. Οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων εξακολουθούν να υφίστανται έως την ημερομηνία εγκρίσεως των οικονομικών καταστάσεων, γεγονός που συνετέλεσε στη σταθεροποίηση της καταθετικής βάσης, ενώ οι επιμέρους διατάξεις εφαρμογής τους τροποποιούνται κατά περίπτωση με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου.

Η παρατεταμένη ύφεση της ελληνικής οικονομίας καθώς και ο υψηλός βαθμός αβεβαιότητας στο εσωτερικό οικονομικό περιβάλλον δυσχέραιναν τις προοπτικές αναπτύξεως και είχαν ως αποτέλεσμα τη σημαντική επιδείνωση της πιστοληπτικής ικανότητας των επιχειρήσεων και των ιδιωτών, γεγονός που οδήγησε στην αναγνώριση από την Τράπεζα σημαντικών ζημιών απομείωσης εντός της χρήσεως.

Εντός του τρίτου τριμήνου, οι διαπραγματεύσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της ελληνικής οικονομίας ολοκληρώθηκαν στη βάση των όσων ανακοινώθηκαν στη Σύνοδο Κορυφής της 12ης Ιουλίου του 2015, με την επίτευξη συμφωνίας για τη χορή-

γηση νέας οικονομικής στήριξης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης. Η σχετική συμφωνία με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης, που υπογράφτηκε στις 19.8.2015, μεταξύ των άλλων προβλέπει:

- την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της Ελληνικής Δημοκρατίας για το μεσοπρόθεσμο χρονικό διάστημα, υπό την προϋπόθεση υλοποίησης οικονομικών μεταρρυθμίσεων που αναμένεται να συνδράμουν στην οικονομική σταθερότητα και βιώσιμη ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας,
- τη διάθεση ποσού € 10 έως € 25 δισ. για την κάλυψη τυχόν αναγκών ανακεφαλαιοποίησης ή/και εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Επιπρόσθετα, η ανωτέρω συμφωνία προέβλεπε την αξιολόγηση των τεσσάρων ελληνικών συστημικών πιστωτικών ιδρυμάτων, από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό, με σκοπό τον προσδιορισμό των επιπτώσεων της επιδείνωσης της ελληνικής οικονομίας στη χρηματοοικονομική τους θέση καθώς και των τυχόν κεφαλαιακών τους αναγκών. Η αξιολόγηση διεξήχθη εντός του τρίτου τριμήνου και περιελάμβανε τόσο την αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού (AQR) όσο και την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Βάσει των αποτελεσμάτων της αξιολογήσεως, τα οποία ανακοινώθηκαν την 31.10.2015, οι κεφαλαιακές ανάγκες για τον Όμιλο προσδιορίστηκαν σε € 262,6 εκατ. στο βασικό σενάριο, λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση της ποιότητας των στοιχείων του ενεργητικού (AQR), και σε € 2.743 εκατ. στο δυσμενές σενάριο της ασκήσεως προσομοιώσεως, οι οποίες εν συνεχεία περιορίστηκαν στο ποσό των € 2.563 εκατ., καθώς λήφθηκε υπόψη το προ απομειώσεως αποτέλεσμα του τρίτου τριμήνου. Οι εν λόγω κεφαλαιακές ανάγκες καλύφθηκαν επιτυχώς εντός του τετάρτου τριμήνου μέσω της ολοκλήρωσης της πράξεως διαχείρισης παθητικού της Τραπέζης και της αυξήσεως του μετοχικού της κεφαλαίου έναντι μετρητών, διά ιδιωτικής τοποθετήσεως σε ειδικούς και άλλους επιλέξιμους επενδυτές, όπως αναλύτικότερα περιγράφεται στη σημείωση 39.

Η Τράπεζα, λαμβάνοντας υπόψη:

- την επιτυχή ολοκλήρωση της κάλυψης των κεφαλαιακών αναγκών του Ομίλου, αποκλειστικά από ιδιωτικές πηγές,
- την εξασφάλιση, υπό προϋποθέσεις, της μεσοπρόθεσμης χρηματοδότησης της Ελληνικής Δημοκρατίας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης («ΕΜΣ») στα πλαίσια του ως άνω προγράμματος, γεγονός που θα συμβάλει στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος στο εσωτερικό της χώρας,
- τη δυνατότητα προσβάσεως της Τραπέζης στους μηχανισμούς ρευστότητας του ευρωσυστήματος και τη μείωση της εξαρτήσεώς της στα τέλη της χρήσεως,
- τη βαθμιαία αποκατάσταση του κλίματος εμπιστοσύνης, όπως αυτή εκδηλώθηκε με μικρή επιστροφή καταθέσεων στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα από την ημερομηνία λήξεως της τραπεζικής αργίας,

εκτιμά ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεών της, σημειώνοντας, ωστόσο, την αρνητική επίπτωση που θα είχε στην εφαρμογή της εν λόγω αρχής τυχόν σημαντική επιδείνωση του οικονομικού περιβάλλοντος, κυρίως ως αποτέλεσμα δυσμενών εξελίξεων ως προς την ολοκλήρωση της πρώτης αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος και την ικανοποίησης των προϋποθέσεων που έχουν τεθεί για την επιτυχή ολοκλήρωσή του.

1.29.2 Εκτίμηση της εκθέσεως της Τραπέζης στο Ελληνικό Δημόσιο

Η συνολική έκθεση της Τραπέζης σε τίτλους εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και σε δάνεια που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο παρουσιάζεται στη σημείωση 38.1. Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα της συνολικής έκθεσης της Τραπέζης σχετίζονται με την ικανότητα εξυπηρετήσεως από το Ελληνικό Δημόσιο των δανειακών του υποχρεώσεων, η οποία με τη σειρά της επηρεάζεται από τη διαμόρφωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα και στην Ευρωζώνη, καθώς και από τα επίπεδα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου.

Μετά την επιτυχή έκβαση των διαπραγματεύσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της ελληνικής οικονομίας, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με την υπογραφή σχετικής συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης την 19.8.2015, εξασφαλίστηκε τριετής χρηματοδότηση (που δύναται να ανέλθει στο ποσό των € 86 δισ.), υπό την προϋπόθεση τήρησης συγκεκριμένων δεσμεύσεων που σχετίζονται με την επίτευξη συγκεκριμένων δημοσιονομικών στόχων και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στην ελληνική οικονομία. Της συνάψεως της συμφωνίας αυτής προηγήθηκε η χορήγηση ενδιάμεσου δανείου, το οποίο χρησιμοποιήθηκε για την αποπληρωμή τόσο της ληξιπρόθεσμης οφειλής προς το ΔΝΤ όσο και λοιπών υποχρεώσεων της Ελληνικής Δημοκρατίας. Η συμφωνία χρηματοδότησης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης αναμένεται να καλύψει τις ανάγκες χρηματοδότησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και παράλληλα να συνδράμει στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Επισημαίνεται, επίσης, πως στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων συμφωνήθηκε ότι μετά την πρώτη θετική αξιολόγηση του προγράμματος θα ληφθούν μέτρα για την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους στα οποία περιλαμβάνεται και η αναδιάρθρωσή του. Οι όροι, ωστόσο, με τους οποίους θα επιτευχθεί η εν λόγω αναδιάρθρωση δεν είναι γνωστοί.

Με βάση τα ανωτέρω, η Τράπεζα δεν έχει προβεί σε απομείωση της αξίας των τίτλων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου που κατείχε την 31.12.2015, ενώ, σε ότι αφορά στα δάνεια που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο, ακολουθεί την πολιτική διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου που παρουσιάζεται αναλυτικά στη σημείωση 38.1. Η Τράπεζα αξιολογεί τις εξελίξεις που σχετίζονται με το Ελληνικό Δημόσιο χρέος σε συνάρτη-

ση με τις συνθήκες της αγοράς και επανεξετάζει τις εκτιμήσεις του για την ανακτησιμότητα της συνολικής του εκθέσεως σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων.

1.29.3 Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Η Τράπεζα αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, στο βαθμό που θα έχει στο μέλλον φορολογητέα κέρδη ικανά να συμψηφίσουν τις εκπεστέες φορολογικές διαφορές και τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες.

Οι σημαντικότερες κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, τις οποίες έχει αναγνωρίσει η Τράπεζα, αφορούν στις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, στις ζημίες από την ανταλλαγή ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα πλαίσια του PSI και από το πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων που πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2012 και στις εκπεστέες προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση δανείων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για τις μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες αφορούν τις χρήσεις 2012 -2014. Οι φορολογικές ζημίες δύνανται να συμψηφιστούν με φορολογητέα κέρδη εντός πέντε ετών από το σχηματισμό τους. Η Τράπεζα αναγνώρισε τις εν λόγω απαιτήσεις διότι σύμφωνα με την εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, για τις επόμενες χρήσεις μέχρι την εκπνοή του δικαιώματος συμψηφισμού των φορολογικών ζημιών, αυτές είναι ανακτήσιμες ακόμα και μετά την αφαίρεση των εκπεστέων προσωρινών διαφορών που αναμένεται να δημιουργηθούν στις χρήσεις αυτές. Η εκτίμηση των μελλοντικών φορολογητέων κερδών βασίστηκε στις προβλέψεις για την εξέλιξη των λογιστικών αποτελεσμάτων όπως αυτά απεικονίζονται στο επικαιροποιημένο επιχειρησιακό σχέδιο της Τραπέζης, το οποίο αποτέλεσε τη βάση της άσκησης προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων (stress test) η οποία διενεργήθηκε εντός του τρίτου τριμήνου. Λήφθηκε, επίσης, υπόψη η ύπαρξη σημαντικών φορολογητέων κερδών την τελευταία δεκαετία, με εξαίρεση τις χρήσεις από το 2012 έως το 2014, εξαιτίας της απρόσμενης μεγάλης ύφεσης της Ελληνικής Οικονομίας και της ζημίας από το PSI.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που σχετίζονται με τις φορολογικές ζημίες που προέκυψαν από το PSI και τη συμμετοχή της Τραπέζης στο πρόγραμμα επαναγοράς ομολόγων εκδόσεως του Ελληνικού Δημοσίου το Δεκέμβριο του 2012 αναγνωρίστηκαν ως χρεωστική διαφορά σύμφωνα με τους Ν.4046/14.2.2012 και Ν.4110/23.1.2013 και σχετική νομική γνωμάτευση. Σύμφωνα με το Ν.4110/23.1.2013, η εν λόγω χρεωστική διαφορά εκπίπτει φορολογικά, σταδιακά και ισόποσα, σε 30 έτη, γεγονός που σύμφωνα με την εκτίμηση της Τραπέζης παρέχει επαρκή χρονικό ορίζοντα για το σταδιακό συμψηφισμό της με φορολογητέα κέρδη.

Για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από την απομείωση των δανείων δεν υφίστανται χρονικοί περιορισμοί ως προς την ανάκτησή τους, όπως εξάλλου ισχύει και για τις λοιπές κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων. Η Τράπεζα αξιολόγησε την ανακτησιμότητά τους με βάση τις προβλέψεις για την πορεία των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, όπως αυτά εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν με βάση το επιχειρησιακό σχέδιο που αναφέρθηκε ανωτέρω, επεκτείνοντας το χρονικό διάστημα εκτίμησης της μελλοντικής κερδοφορίας σε σχέση με το επιχειρησιακό σχέδιο για περιορισμένο αριθμό ετών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Τράπεζα εκτιμά ότι το σύνολο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεών της που έχει αναγνωριστεί και που προέρχεται τόσο από προσωρινές διαφορές όσο και από μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες είναι ανακτήσιμο.

Επιπρόσθετα και ανεξάρτητα από τον έλεγχο ανακτησιμότητας που διενεργείται βάσει των ανωτέρω, σύμφωνα με το Ν.4303/2014, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και από τις συσσωρευμένες προβλέψεις και τις λοιπές εν γένει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου, δύναται να μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, όπως ειδικότερα αναλύεται στη σημείωση 11.

Οι κυριότερες αβεβαιότητες που αφορούν στις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σχετίζονται με την επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού σχεδίου της Τραπέζης, η οποία επηρεάζεται από το γενικότερο μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα και διεθνώς. Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης οικονομικών καταστάσεων, η Τράπεζα επαναξιολογεί την εκτίμησή της για την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε συνάρτηση με την εξέλιξη των παραγόντων που την επηρεάζουν.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

2. Καθαρό έσοδο από τόκους

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	11.388	23.244
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	1.902.312	2.051.751
Τιτλοποιημένων δανείων	288.933	262.590
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου	168	558
Αξιογράφων διαθεσίμων προς πώληση	254.644	180.652
Αξιογράφων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη	4.675	8.466
Από επενδύσεις σε δανειακό χαρτοφυλάκιο	16.068	26.818
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	157.772	191.223
Λοιποί	11.134	11.179
Σύνολο	**2.647.094**	**2.756.481**
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(299.669)	(92.590)
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(286.691)	(628.992)
Ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(180.986)	(194.433)
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	(172.725)	(226.716)
Λοιποί	(97.857)	(88.875)
Σύνολο	**(1.037.928)**	**(1.231.606)**
Καθαρό έσοδο από τόκους	**1.609.166**	**1.524.875**

Κατά την διάρκεια της χρήσεως 2015 σημειώθηκε μείωση των εξόδων από τόκους, η οποία οφείλεται κυρίως στην μείωση των τόκων καταθέσεων πελατείας ως αποτέλεσμα των εκροών καταθέσεων της Τραπέζης κατά ποσό € 9,6 δισ., η οποία αντισταθμίστηκε μερικώς από την αύξηση του κόστους αντλήσεως χρημάτων από το Ευρωσύστημα.

3. Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες		
Χορηγήσεων	29.303	54.750
Εγγυητικών επιστολών	69.906	67.838
Εισαγωγών-εξαγωγών	10.368	11.441
Πιστωτικών καρτών	52.689	43.071
Συναλλαγών	36.585	40.426
Αμοιβαίων κεφαλαίων	29.778	17.713
Συμβουλευτικών υπηρεσιών και αγοραπωλησίας χρεογράφων	1.031	7.414
Αγοραπωλησιών συναλλάγματος	15.568	11.904
Εκδόσεις τίτλων του Ν.3723/2008	(11.509)	(10.725)
Λοιπές	22.635	27.951
Σύνολο	**256.354**	**271.783**

Στη γραμμή «Εκδόσεις τίτλων του Ν.3723/2008» καταχωρούνται οι προμήθειες για ομόλογα εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου ονομαστικής αξίας € 1,6 δισ. τα οποία είχαν εκδοθεί στα πλαίσια του Πυλώνα ΙΙΙ του Ν.3723/2008 και τα οποία ακυρώθηκαν τον Οκτώβριο 2015.

Οι προμήθειες χορηγήσεων της προηγούμενης χρήσεως έχουν αναμορφωθεί σε σχέση με τα δημοσιευμένα, λόγω της τροποποιήσεως της παρουσίασης των νομικών εξόδων όπως αναφέρεται στην σημείωση 47.

4. Έσοδα από μερίσματα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Αξιογράφων διαθέσιμων προς πώληση	747	731
Συμμετοχών σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες	34.718	51.292
Σύνολο	**35.465**	**52.023**

5. Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Συναλλαγματικές διαφορές	(8.553)	(3.483)
Αξιόγραφων εμπορικού χαρτοφυλακίου:		
- Ομολόγων	1.954	1.622
Αξιογράφων επενδυτικού χαρτοφυλακίου:		
- Ομολόγων	(80.713)	109.947
- Μετοχών	(7.591)	(2.626)
- Λοιπών χρεογράφων	(3.499)	5.111
Συμμετοχών	(24.207)	(38.789)
Παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων	87.186	(32.236)
Λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων	(55.857)	(24.042)
Σύνολο	**(91.280)**	**15.504**

Στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της χρήσεως 2015 περιλαμβάνεται ζημία ποσού € 28.553 που αφορά στην αποτίμηση της θυγατρικής Alpha Bank Skopje λόγω της ταξινόμησης της στα στοιχεία ενεργητικού προς πώληση όπως αναλυτικά περιγράφεται στην σημείωση 44. Επίσης περιλαμβάνεται κέρδος € 5,95 εκατ. από την πώληση των μετοχών της κοινοπραξίας Cardlink (σημείωση 46) και ζημία € 5,7 εκατ. από την εξαγορά των μετοχών της Emporiki Bank Cyprus Ltd από την Alpha Bank Cyprus (σημείωση 19).

6. Λοιπά έσοδα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Ενοίκια κτηρίων	3.283	3.241
Πωλήσεις παγίων	710	332
Ασφαλιστικές αποζημιώσεις	145	137
Σύνταξη οικονομοτεχνικών μελετών	610	2.087
Λοιπά	12.120	11.928
Σύνολο	**16.868**	**17.725**

7. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Μισθοί και ημερομίσθια	278.994	355.211
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	83.822	115.867
Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων	5.195	7.934
Έξοδα λοιπών προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (σημείωση 29)	4.058	10.387
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προσωπικού λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920 (σημείωση 29)	4.064	4.272
Λοιπές επιβαρύνσεις	25.648	24.555
Σύνολο	**401.781**	**518.226**

Το κονδύλι για αμοιβές και έξοδα προσωπικού διαμορφώθηκε στα € 401,8 εκατ. για τη χρήση 2015 σε σύγκριση με € 518,2 εκατ. που ήταν το αντίστοιχο για το 2014, κυρίως λόγω της μείωσης του προσωπικού ως αποτέλεσμα της ολοκλήρωσης του προγράμματος οικειοθελούς αποχωρήσεως όπως αναλυτικά περιγράφεται παρακάτω.

Ο αριθμός του απασχολουμένου προσωπικού στην Τράπεζα κατά την 31.12.2015 ήταν 9.729 (31.12.2014: 9.648) άτομα. Εξ αυτών 9.012 (31.12.2014: 8.869) άτομα εργάζονται στο εσωτερικό και 717 (31.12.2014: 779) στο εξωτερικό εκ των οποίων 694 άτομα αφορούν το κατάστημα Βουλγαρίας το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως διακοπείσα δραστηριότητα (σημείωση 44).

Προγράμματα καθορισμένων συνεισφορών

Το σύνολο του προσωπικού της Τραπέζης είναι ασφαλισμένο για την κύρια σύνταξη στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επιπλέον, για το προσωπικό της Τραπέζης ισχύουν τα κατωτέρω:

α. Το προσωπικό που προέρχεται από την πρώην Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος είναι ασφαλισμένο στον πολυεργοδοτικό φορέα Τ.Α.Π.Ι.Λ.Τ.Α.Τ. για την επικουρική σύνταξη. Σύμφωνα με νομική γνωμάτευση δεν υφίσταται υποχρέωση κάλυψης τυχόν ελλειμμάτων του Ταμείου από την Τράπεζα. Ως εκ τούτου ο λογιστικός χειρισμός που ακολουθείται είναι αυτός του ταμείου καθορισμένων συνεισφορών.

β. Το προσωπικό που προέρχεται από την πρώην Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα της Ελλάδος και την πρώην Εμπορική Τράπεζα είναι ασφαλισμένο για την εφάπαξ παροχή στο Ταμείο Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφελείας (Τ.Α.Υ.Τ.Ε.Κ.Ω.), το οποίο είναι ταμείο καθορισμένων συνεισφορών εκ μέρους αποκλειστικώς των εργαζομένων.

γ. Το σύνολο του προσωπικού της Τραπέζης είναι ασφαλισμένο για την υγειονομική περίθαλψη στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.)

δ. Το προσωπικό που προέρχεται από την Alpha Τράπεζα Πίστεως, το οποίο ήταν ασφαλισμένο για την επικουρική ασφάλιση στο Τ.Α.Π. (Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού Τραπέζης Πίστεως) εντάχθηκε την 1.1.2008 σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν.3620/2007 στο Ε.Τ.Α.Τ. για την επικουρική ασφάλιση. Η Τράπεζα καταβάλλει στο Ε.Τ.Α.Τ. την ετήσια δόση που αφορά στην ειδική εισφορά των € 543 εκατ., η οποία υπολογίσθηκε με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2006 με την ειδική οικονομική μελέτη που προβλέπει ο Ν.3371/2005. Το ανεξόφλητο ποσό μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους ανέρχεται την 31.12.2015 σε € 131,9 εκατ. το οποίο αντιστοιχεί στις δύο τελευταίες έντοκες δόσεις ποσού € 67,3 εκατ. εκάστη.

Η εφαρμογή του Ν.3371/2005 για την Εμπορική Τράπεζα έγινε με βάση το Ν.3455/2006. Σύμφωνα με το Νόμο αυτό οι συνταξιούχοι και οι ασφαλισμένοι της Εμπορικής Τραπέζης, που ήταν ασφαλισμένοι για την επικουρική ασφάλιση στο Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. εντάχθηκαν την 31.12.2004 στο Ι.Κ.Α-Ε.Τ.Ε.Α.Μ και στο Ε.Τ.Α.Τ.. Βάσει της ειδικής οικονομικής μελέτης που εκπονήθηκε κατ' εφαρμογήν του Ν.3371/2005, η Εμπορική Τράπεζα κατέβαλε συνολικά για τους συνταξιούχους της ειδική εισφορά ύψους € 786,6 εκατ. στους ασφαλιστικούς φορείς Ι.Κ.Α-Ε.Τ.Ε.Α.Μ και Ε.Τ.Α.Τ. σε δέκα ετήσιες έντοκες δόσεις. Η εξόφληση του συνολικού ποσού ολοκληρώθηκε με την καταβολή της τελευταίας δόσεως τον Ιανουάριο του 2014.

Επιπρόσθετα, με βάση τις ρυθμίσεις του Ν.3455/2006 για τους ενεργούς ασφαλισμένους, οι οποίοι προσλήφθηκαν πριν από την 31/12/2004 στην Εμπορική Τράπεζα, καταβάλλονται αυξημένες εργοδοτικές εισφορές για την επικουρική ασφάλιση σε σχέση με τις αντίστοιχες που προβλέπει η νομοθεσία του Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

Μετά την ένταξη της επικουρικής ασφαλίσεως του Ε.Τ.Α.Τ. στο Ε.Τ.Ε.Α. (Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης):

α) οι μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Τ.Α.Π. και του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. λαμβάνουν προσυνταξιοδοτική παροχή από το Ε.Τ.Α.Τ. (δηλαδή κύρια και επικουρική σύνταξη μέχρι τη συνταξιοδότηση από τον φορέα κύριας ασφάλισης και το Ε.Τ.Ε.Α.) και

β) οι μέχρι την 31.12.1992 ασφαλισμένοι του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε. λαμβάνουν τη διαφορά των ποσών συντάξεων που προκύπτουν από τον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης βάσει των καταστατικών διατάξεων του Ε.Τ.Ε.Α. (πρώην Ε.Τ.Ε.Α.Μ) και των καταστατικών διατάξεων του Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.

ε. Η Τράπεζα προέβη στη δημιουργία αποταμιευτικού προγράμματος ομαδικής ασφαλίσεως, σε συνεργασία με την AXA

Ασφαλιστική, για το προσωπικό της που έχει προσληφθεί και για πρώτη φορά ασφαλισθεί από την 1.1.1993 και εντεύθεν. Το πρόγραμμα τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2011 και αποσκοπεί στην παροχή εφάπαξ χρηματικού ποσού κατά την αποχώρηση από την υπηρεσία. Το αποταμιευτικό κεφάλαιο δημιουργείται από την επένδυση των καθορισμένων μηνιαίων εισφορών του Υπαλλήλου και της Τραπέζης σε συντηρητικά επενδυτικά αμοιβαία κεφάλαια. Για το προσωπικό που προσελήφθη στην Τράπεζα και εντάχθηκε στον κύριο ασφαλιστικό φορέα από 1.1.2005 το πρόγραμμα αυτό λειτουργεί ως καθορισμένων συνεισφορών καθώς ο ασφαλισμένος κατά την αποχώρηση λαμβάνει το αποταμιευτικό κεφάλαιο που έχει συσσωρευτεί έως την ημερομηνία αποχώρησης.

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ανάλυση των υποχρεώσεων από προγράμματα καθορισμένων παροχών γίνεται στη σημείωση 29.

Πρόγραμμα οικειοθελούς αποχωρήσεως

Η Τράπεζα, με στόχο την επίτευξη σημαντικού οφέλους στο λειτουργικό κόστος, όπως αντίστοιχα προβλέπεται στο εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού Σχέδιο Αναδιαρθρώσεώς της, εκπόνησε το 2014 Πρόγραμμα Οικειοθελούς Αποχωρήσεως του προσωπικού στην Ελλάδα.

Κατόπιν λήψεως των σχετικών εγκρίσεων από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και το Διοικητικό της Συμβούλιο, η Τράπεζα έθεσε ως ημερομηνία ενάρξεως του Προγράμματος την 15.9.2014 με περίοδο αποδοχής έως την 3.10.2014.

Συνολικά αποχώρησαν 2.193 εργαζόμενοι εντός της χρήσεως 2014 και 15 εργαζόμενοι εντός του πρώτου εξαμήνου του 2015. Το 2014 αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως ποσό € 200,8 εκατ. ως κόστος του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης της σχηματισθείσας πρόβλεψης ποσού € 1,8 εκατ. για τις αποχωρήσεις των 15 εργαζομένων, η οποία χρησιμοποιήθηκε το 2015.

Επιπλέον, το 2015 και στο πλαίσιο υλοποιήσεως του επικαιροποιημένου Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως, η Τράπεζα δεσμεύτηκε να προβεί σε περαιτέρω μείωση της δυνάμεως Προσωπικού της στην Ελλάδα (περιλαμβανομένων και μη τραπεζικών θυγατρικών εταιριών), ώστε να αριθμεί κατά μέγιστο 9.504 εργαζομένους έως το έτος 2017.

Η μείωση της δυνάμεως Προσωπικού θα συντελέσει παράλληλα στην επίτευξη σημαντικών ωφελειών στο λειτουργικό κόστος, επιτρέποντας την τήρηση της δεσμεύσεως για τον περιορισμό του συνολικού κόστους στην Ελλάδα σε συγκεκριμένο επίπεδο.

Η Τράπεζα, έχοντας αναλάβει τις ως άνω δεσμεύσεις και έχοντας λάβει σχετικές αποφάσεις για την υλοποίησή τους, προέβη κατά την 31.12.2015 στο σχηματισμό προβλέψεως ποσού € 64,3 εκατ. (σημείωση 31). Το ακριβές κόστος του προγράμματος θα οριστικοποιηθεί εντός του 2016, αναλόγως της συμμετοχής των εργαζομένων σε αυτό.

8. Γενικά διοικητικά έξοδα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Λειτουργικές μισθώσεις κτηρίων	32.918	31.802
Ενοίκια-συντηρήσεις μηχανογραφικού εξοπλισμού	17.323	20.946
Δαπάνες μηχανογραφήσεως	28.985	32.080
Προβολή και διαφήμιση	19.331	19.726
Τηλεφωνικά – ταχυδρομικά	21.537	19.868
Αμοιβές τρίτων	31.825	40.823
Παροχή οικονομικών πληροφοριών από τρίτους	5.548	6.800
Εισφορά στο Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων/Επενδύσεων και Σκέλος εξυγίανσης	65.980	34.391
Ασφάλιστρα	6.910	9.139
Υλικά γραφείου	5.502	4.700
Δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας	10.584	10.743
Φόροι (ΦΠΑ, ακίνητης περιουσίας κ.λ.π.)	66.515	74.980
Συντηρήσεις ακινήτων και εξοπλισμού	5.768	5.819
Καθαριότητα	3.194	3.639
Χρηματαποστολές και φύλακτρα καταστημάτων	8.690	8.518
Διακινήσεις υλικών με μεταφορικά μέσα τρίτων	3.409	3.676
Παροχή από εταιρίες υπηρεσιών εισπράξεως καθυστερημένων οφειλών	17.985	19.807
Λοιπά	91.552	77.101
Σύνολο	**443.556**	**424.558**

Στα παραπάνω μεγέθη περιλαμβάνονται και έξοδα αναδιοργάνωσης που προέκυψαν κατά τη χρήση 2015 από τη λειτουργική συγχώνευση της Εμπορικής Τραπέζης ποσού € 2,7 εκατ. (31.12.2014: € 11,3 εκατ.) και έξοδα ποσού € 3,9 εκατ. από την εξαγορά εργασιών λιανικής τραπεζικής της Citibank (31.12.2014: € 2 εκατ.).

Με το Ν.4335/2015 ενσωματώθηκε η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2014/59 για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων. Ειδικότερα, το Σκέλος Εξυγίανσης του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων ορίζεται ως Εθνικό Ταμείο εξυγίανσης στο οποίο πρέπει σταδιακά, εντός δέκα ετών (έως την 31η Δεκεμβρίου 2024), να σχηματισθεί αποθεματικό το ύψος του οποίου θα ανέρχεται τουλάχιστον στο 1% των εγγυημένων από το ΤΕΚΕ καταθέσεων. Για το σκοπό αυτό τα πιστωτικά ιδρύματα θα καταβάλλουν επιπλέον τακτικές εισφορές, οι οποίες για το 2015 ανήλθαν σε ποσό € 24,1 εκατ. και περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Εισφορά στο Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων/Επενδύσεων και Σκέλος Εξυγίανσης». Σημειώνεται ότι στην εισφορά στο Ταμείο Εξυγίανσης ποσού € 24,1 εκατ. περιλαμβάνεται εισφορά που αφορά την αναλογία της Τραπέζης για την εξυγίανση ελληνικού πιστωτικού ιδρύματος.

9. Λοιπά έξοδα

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Ζημίες από διαγραφές/απομειώσεις παγίων	5.896	12.543
Λοιπές προβλέψεις	1.161	4.214
Σύνολο	**7.057**	**16.757**

Στις ζημίες από διαγραφές/απομειώσεις παγίων της 31.12.2015 περιλαμβάνεται ποσό € 3,4 εκατ. (31.12.2014: € 8,9 εκατ.) που προέκυψε από την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης της αξίας των επενδυτικών, ιδιοχρησιμοποιούμενων και των κτηθέντων μέσω πλειστηριασμών ακινήτων της Τραπέζης καθώς και ποσό € 2,4 εκατ. (31.12.2014: € 3,6 εκατ.) που αφορά σε έξοδα που προέκυψαν από το κλείσιμο 44 καταστημάτων (31.12.2014: 50 καταστήματα) της Τραπέζης.

Οι λοιπές προβλέψεις της 31.12.2015 περιλαμβάνουν και προβλέψεις ποσού € 1 εκατ. (31.12.2014: € 3,1 εκατ.) για επίδικες υποθέσεις κατά της Τραπέζης (σημείωση 31).

10. Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Ζημίες απομειώσεως δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (σημείωση 17)	2.694.001	1.319.531
Ζημίες απομειώσεως κατά πιστωτικών ιδρυμάτων (σημείωση 14)	2.552	
Προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός Ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 31)	18.886	82.764
Εισπράξεις από διαγραφείσες απαιτήσεις	(16.202)	(15.697)
Σύνολο	**2.699.237**	**1.386.598**

Για τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της χρήσεως 2015, η Τράπεζα έλαβε υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούσαν στην ελληνική οικονομία, οι οποίες διαμόρφωσαν το μακροοικονομικό περιβάλλον και οδήγησαν στην αναγνώριση σημαντικών ζημιών απομείωσης στην τρέχουσα χρήση και ιδίως από τα τέλη του δεύτερου τριμήνου (σημείωση 38.1).

11. Φόρος εισοδήματος

Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)», ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων αυξάνεται από 26% σε 29%. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για τα κέρδη που προκύπτουν στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2015 και μετά, ελλείψει ρητής πρόβλεψης στο νόμο περί αναδρομικής εφαρμογής τους για εισοδήματα φορολογικού έτους 2014. Η επίπτωση από τη μεταβολή του φορολογικού

συντελεστή έχει ενσωματωθεί στα αποτελέσματα της χρήσεως όπως παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα.

Με το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, από τη χρήση 2011, οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία που διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ελληνικές ανώνυμες εταιρίες υποχρεούνται στην έκδοση ετήσιου πιστοποιητικού ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα. Το εν λόγω πιστοποιητικό υποβάλλεται αφενός μεν στην ελεγχόμενη εταιρία εντός 10 ημερών από την υποβολή της δήλωσης φόρου εισοδήματος, αφετέρου δε ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών το αργότερο σε 10 ημέρες από την ημερομηνία εγκρίσεως του Ισολογισμού από τη Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2014 ο φορολογικός έλεγχος για την Τράπεζα έχει ολοκληρωθεί και η Τράπεζα έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφύλαξη ενώ για τη χρήση 2015 ο φορολογικός έλεγχος τελεί υπό εξέλιξη και δεν αναμένονται ουσιώδη ευρήματα.

Ο φόρος εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τρέχων	(54.942)	-
Αναβαλλόμενος	(768.163)	(677.122)
Σύνολο	**(823.105)**	**(677.122)**

Ο αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων προκύπτει από προσωρινές διαφορές, η επίπτωση των οποίων αναλύεται στον κάτωθι πίνακα και ο οποίος περιλαμβάνει την επίδραση από την αλλαγή του φορολογικού συντελεστή:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	(79.891)	39.946
Διαγραφές και αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	17.129	20.863
Αποτίμηση/Απομείωση δανείων	(687.009)	(548.626)
Αποτίμηση δανείων λόγω αντισταθμίσεως	(943)	(399)
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	7.899	19.877
Αποτίμηση παραγώγων	26.491	(9)
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	(9.970)	(943)
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντισταθμίσεως της εύλογης αξίας τους	(3.202)	(5.314)
Αποτίμηση συμμετοχών λόγω αντισταθμίσεως	(9.061)	921
Αποτίμηση/Απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	(12.942)	7.771
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	(12.326)	(193.562)
Λοιπές προσωρινές διαφορές	(4.338)	(17.647)
Σύνολο	**(768.163)**	**(677.122)**

Η Τράπεζα, εντός της χρήσεως 2014, αναγνώρισε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €422.034 από απομείωση/αποτίμηση δανείων προερχομένων από την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης που δεν είχαν αναγνωρισθεί κατά την 31.12.2013.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1102/2015 και την ΠΟΛ.1042/2015 η υπεραξία που προκύπτει από την εκποίηση μεριδίων ΟΣΕΚΑ, καθώς και τα διανεμόμενα κέρδη από μερίδια ΟΣΕΚΑ αντίστοιχα απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος. Ως εκ τούτου η Τράπεζα, στα πλαίσια επανεκτίμησης της αναβαλλόμενης φορολογίας έπαψε να αναγνωρίζει αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί των ανωτέρω χρεογράφων.

Παρατίθεται κατωτέρω συμφωνία μεταξύ ονομαστικού και πραγματικού φορολογικού συντελεστή:

	Από 1 Ιανουαρίου έως			
	31.12.2015		31.12.2014	
	%		%	
Κέρδη/(Ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος		**(1.812.457)**		**(724.583)**
Φόρος εισοδήματος (ονομαστικός φορολογικός συντελεστής)	29	(525.613)	26	(188.392)
Αύξηση/(μείωση) προερχόμενη από:				
Εισόδημα μη υπαγόμενο στο φόρο	1,28	(23.238)	1,96	(14.177)
Έξοδα μη εκπεστέα	(1,18)	21.433	(4,24)	30.703
Χρεωστικά αποθεματικά Ν.4172/2013			10,45	(75.689)
Πιστωτικά Υπόλοιπα Αποθεματικών	(5,88)	106.659		
Λοιπές φορολογικές προσαρμογές	0,56	(10.084)	1,04	(7.533)
Σύνολο	**23,77**	**(430.843)**	**35,20**	**(255.088)**
Προσαρμογή φορολογικών συντελεστών για τον υπολογισμό του αναβαλλόμενου φόρου επί προσωρινών διαφορών 31.12.2014	21,64	(392.262)		
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις από απομείωση/ αποτίμηση δανείων της Εμπορικής Τραπέζης που δεν αναγνωρίσθηκαν στην προηγούμενη χρήση				(422.034)
Φόρος Εισοδήματος		**(823.105)**		**(677.122)**

Σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν.4172/2013 τα αφορολόγητα αποθεματικά που είχαν σχηματισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2238/1994 και δεν είχαν διανεμηθεί ή κεφαλαιοποιηθεί φορολογήθηκαν εντός της φορολογικής χρήσεως 2014 ή συμψηφίστηκαν υποχρεωτικά με μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές. Επιπλέον, σύμφωνα με την εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών ΠΟΛ. 1143/15.05.2014, τυχόν χρεωστικά υπόλοιπα των εν λόγω αποθεματικών μειώνουν τα φορολογητέα κέρδη της χρήσεως 2014 ή σε περίπτωση ζημιών προστίθενται σε αυτές. Με βάση τις ανωτέρω διατάξεις, κατά τη χρήση του 2014, οι μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες της Τραπέζης προσαυξήθηκαν με την καταχώριση σε αυτές χρεωστικών αποθεματικών με αποτέλεσμα την αύξηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων κατά € 84 εκατ.

Κατά τη χρήση του 2015 η Τράπεζα, συνεπεία πρόσφατης αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας, καταχώρισε στον τρέχοντα φόρο εισοδήματος την ανάκτηση ποσού φόρου που σχετίζεται με αφορολόγητα αποθεματικά προηγούμενων χρήσεων. Τα εν λόγω αποθεματικά, ύψους € 367,8 εκατ., συμψηφίστηκαν με μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ.12 και 13 του Ν.4172/2013, με αποτέλεσμα τη μείωση των σχετικών αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων κατά το ποσό των € 106,7 εκατ.

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του» (Α΄ 136) και άλλες διατάξεις, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του Ν.4172/2013, που έχουν ή θα αναγνωριστούν και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2014, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Η ένταξη στο Νόμο υλοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, αφορά σε φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το έτος 2016 και εφεξής, ενώ προβλέπεται η λήξη της εντάξεως σε αυτόν με την ίδια διαδικασία και κατόπιν λήψεως σχετικής εγκρίσεως από την εκάστοτε Εποπτική Αρχή.

Με το άρθρο 4 του Ν.4340/1.11.2015 «Για το πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών», τροποποιήθηκαν τα ανωτέρω ως προς το χρόνο εφαρμογής τους, ο οποίος αναβάλλεται κατά ένα έτος. Επιπλέον και μεταξύ άλλων, περιορίζεται το ύψος του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που εμπίπτει στο πλαίσιο των εν λόγω διατάξεων, στο ποσό που αφορά στη χρεωστική διαφορά του PSI και στις προβλέψεις λόγω πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογισθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015. Επίσης διευκρινίζεται ότι στις περιπτώσεις μετατροπής των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου δεν περιλαμβάνεται η «διαδικασία εξυγίανσης» πιστωτικών ιδρυμάτων.

Με ημερομηνία 31.12.2015, το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων το οποίο εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω Νόμου ανέρχεται σε € 3.386.356.

Φόρος εισοδήματος λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση

	Από 1 Ιανουαρίου έως					
	31.12.2015			31.12.2014		
	Πριν το φόρο εισοδήματος	Φόρος εισοδήματος	Μετά το φόρο εισοδήματος	Πριν το φόρο εισοδήματος	Φόρος εισοδήματος	Μετά το φόρο εισοδήματος
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	67.378	(19.016)	48.362	(400.381)	104.790	(295.591)
Καθαρή μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών	52.408	(15.198)	37.210	(227.861)	59.244	(168.617)
Προσαρμογή φορολογικού συντελεστή (Ν.4334/2015)		14.708	14.708			
Σύνολο	**119.786**	**(19.506)**	**100.280**	**(628.242)**	**164.034**	**(464.208)**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων						
Καθαρή μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	1.025	(78)	947	(37.341)	9.709	(27.632)
Προσαρμογή φορολογικού συντελεστή (Ν.4334/2015)		2.154	2.154			
Σύνολο	**120.811**	**(17.430)**	**103.381**	**(665.583)**	**173.743**	**(491.840)**

Στη χρήση 2015 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε φόρος ποσού € 17.770, που προέκυψε από έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που καταχωρήθηκαν στον ίδιο λογαριασμό και αφορούν στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου που πραγματοποιήθηκε εντός της χρήσεως 2015 (σημείωση 32).

Το αντίστοιχο ποσό για τη χρήση 2014 ανήλθε σε € 12.565.

Επιπλέον στη χρήση 2015 στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» καταχωρήθηκε πιστωτικός αναβαλλόμενος φόρος ποσού € 6.261, που προέκυψε από την αλλαγή του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου που καταχωρήθηκαν στον ίδιο λογαριασμό σε προηγούμενες χρήσεις.

12. Καθαρά κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή

α. Βασικά

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή προκύπτουν από τη διαίρεση των κερδών/(ζημιών), μετά το φόρο εισοδήματος, που αναλογούν στους κοινούς Μετόχους της Τραπέζης, με το σταθμισμένο μέσο όρο των υφισταμένων κοινών μετοχών της Τραπέζης κατά τη διάρκεια της περιόδου, αφαιρουμένου του σταθμισμένου μέσου όρου των ιδιοκατεχόμενων από την Τράπεζα κοινών μετοχών, κατά την ίδια περίοδο.

Για τον υπολογισμό των βασικών κερδών/(ζημιών) ανά μετοχή, τα κέρδη ή οι ζημίες της περιόδου προσαρμόζονται με την αφαίρεση των μετά φόρων ποσών των μερισμάτων των προνομιούχων μετοχών που έχουν ταξινομηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσεως. Το μετά φόρων ποσό των μερισμάτων των προνομιούχων μετοχών που αφαιρείται είναι:

i. Το μετά φόρων ποσό τυχόν μερισμάτων προνομιούχων μετοχών μη σωρευτικού μερίσματος που εγκρίνεται για διανομή εντός της χρήσεως και

ii. Το μετά φόρων ποσό των μερισμάτων προνομιούχων μετοχών που αναλογούν στην περίοδο για τις σωρευτικού μερίσματος προνομιούχες μετοχές, ανεξάρτητα με το αν τα μερίσματα αυτά έχουν εγκριθεί.

Η Τράπεζα είχε εκδώσει προνομιούχες μετοχές, μη σωρευτικού μερίσματος, στα πλαίσια του Ν.3723/2008, οι οποίες αποπληρώθηκαν την 17.4.2014

β. Προσαρμοσμένα

Τα προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή προκύπτουν από την προσαρμογή του σταθμισμένου μέσου όρου των υφισταμένων κοινών μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου για δυνητικώς εκδοθησόμενες κοινές μετοχές. Η Τράπεζα δεν έχει μετοχές αυτής της κατηγορίας και επιπλέον, με βάση τους όρους έκδοσης των προνομιούχων μετοχών, που είχε στην

κατοχή της μέχρι 17.4.2014 και του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που καλύφθηκε από την Credit Agricole S.A., δεν συντρέχει λόγος που να διαφοροποιεί τα προσαρμοσμένα από τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή.

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Κέρδη/(ζημίες) που αναλογούν στους Κοινούς Μετόχους της Τραπέζης	**(1.032.276)**	**(58.529)**
Σταθμισμένος μέσος όρος υφισταμένων κοινών μετοχών	385.286.677	246.681.513
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	(2,68)	(0,24)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Κέρδη/(ζημίες) από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους Κοινούς Μετόχους της Τραπέζης	**(989.352)**	**(47.461)**
Σταθμισμένος μέσος όρος υφισταμένων κοινών μετοχών	385.286.677	246.681.513
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	(2,57)	(0,19)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Κέρδη/(ζημίες) από διακοπείσες δραστηριότητες που αναλογούν στους Κοινούς Μετόχους της Τραπέζης	**(42.924)**	**(11.068)**
Σταθμισμένος μέσος όρος υφισταμένων κοινών μετοχών	385.286.677	246.681.513
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή (σε €)	(0,11)	(0,04)

Ο σταθμισμένος μέσος όρος των υφιστάμενων κοινών μετοχών, κατά την 31.12.2015, έχει υπολογιστεί με βάση τις ημέρες κατά τις οποίες οι κοινές μετοχές ήταν σε κυκλοφορία σε σχέση με το σύνολο των ημερών της περιόδου αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη το νέο σύνολο των κοινών μετοχών που προέκυψε από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης της 24.11.2015, και μετά από τη μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών λόγω συνενώσεως, κατ΄αναλογία 50 παλαιάς ονομαστικής αξίας προς 1 νέας ονομαστικής αξίας κοινές μετά ψήφου μετοχές αναδρομικά από την αρχή του έτους (σημείωση 32).

Ο σταθμισμένος μέσος όρος των υφιστάμενων κοινών μετοχών, κατά την 31.12.2014, έχει αναμορφωθεί και έχει υπολογιστεί με βάση τις ημέρες κατά τις οποίες οι κοινές μετοχές είναι σε κυκλοφορία σε σχέση με το σύνολο των ημερών της περιόδου αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη το νέο σύνολο των κοινών μετοχών που προέκυψε από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης της 28.3.2014 και τη μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών λόγω συνενώσεως, κατ΄αναλογία 50 παλαιάς ονομαστικής αξίας προς 1 νέας ονομαστικής αξίας κοινές μετά ψήφου μετοχές, η οποία πραγματοποιήθηκε το Νοέμβριο του 2015, αναδρομικά από την αρχή του έτους.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

13. Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες

	31.12.2015	31.12.2014
Ταμείο	332.305	328.049
Επιταγές εισπρακτέες	4.074	14.756
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	362.351	922.637
Σύνολο	**698.730**	**1.265.442**
Μείον: δεσμευμένες καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	(277.496)	(506.305)
Υπόλοιπο	**421.234**	**759.137**

Η Τράπεζα είναι υποχρεωμένη να τηρεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τρεχούμενο λογαριασμό, με σκοπό τη διευκόλυνση των διατραπεζικών συναλλαγών με αυτή και τις άλλες Τράπεζες, μέσω του συστήματος Target (Trans European – Automated Real Time Gross Settlement Express Transfer System).

Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί, επίσης, από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα να διατηρούν καταθέσεις σε αυτή, που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών τους.

Οι καταθέσεις αυτές είναι έντοκες, με επιτόκιο αυτό της αναχρηματοδοτήσεως της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας το οποίο ανήλθε την 31.12.2015 σε 0,05% (31.12.2014: 0,05%).

Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα (όπως εμφανίζονται στην κατάσταση ταμειακών ροών)

	31.12.2015	31.12.2014
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	421.234	759.137
Βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	316.673	463.892
	737.907	**1.223.029**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα από διακοπείσες δραστηριότητες	27.341	
Σύνολο	**765.248**	**1.223.029**

14. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

	31.12.2015	31.12.2014
Τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	2.334.554	3.203.810
Εγγυήσεις για καλύμματα παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων (σημείωση 36ε)	1.067.405	1.497.550
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων (Reverse Repos)		109
Δάνεια σε πιστωτικά ιδρύματα	13.865	22.047
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις	(8.965)	(8.965)
Σύνολο	**3.406.859**	**4.714.551**

Η Τράπεζα μέσα στην χρήση 2015 απομείωσε και διέγραψε ποσό €2.552 που αφορούσε δάνειο σε πιστωτικό ίδρυμα εξωτερικού.

15. Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου

	31.12.2015	31.12.2014
Ομόλογα		
- Ελληνικού Δημοσίου	1.888	1.729
Σύνολο	**1.888**	**1.729**

16. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (απαιτήσεις και υποχρεώσεις)

	31.12.2015		
	Ονομαστική αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx forward)	177.192	720	4.163
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	1.515.071	6.546	8.382
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	4.052.181	248.200	435.865
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options)	113.833	1.078	1.174
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options) ενσωματωμένα σε πελατειακά προϊόντα	1.534	4	51
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**5.859.811**	**256.548**	**449.635**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)			
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**-**	**-**	
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	7.942.561	452.079	506.190
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	462.883	19.538	4.655
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**8.405.444**	**471.617**	**510.845**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)			
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**-**	**-**	**-**
γ. Παράγωγα επί εμπορευμάτων			
Πράξεις ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)	142.415	17.106	16.605
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**142.415**	**17.106**	**16.605**
δ. Παράγωγα επί δεικτών			
Δικαιώματα προαίρεσης (otc options)	49.000	176	176
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**49.000**	**176**	**176**
ε. Λοιπά παράγωγα			
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του Ελληνικού ΑΕΠ (GDP linked security)	1.665.055	6.660	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.665.055**	**6.660**	
Παράγωγα για σκοπούς αντιστάθμισης			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	29.187		4.932
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**29.187**		**4.932**
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	1.153.639	42.364	574.362
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)			
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.153.639**	**42.364**	**574.362**
Γενικό Σύνολο	**17.304.551**	**794.471**	**1.556.555**

	31.12.2014		
	Ονομαστική αξία συμβολαίων	Εύλογη αξία	
		Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις
Παράγωγα για εμπορικούς σκοπούς			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Προθεσμιακές πράξεις (fx forward)	284.031	6.300	11.112
Προθεσμιακές πράξεις (fx swaps)	3.744.943	47.183	9.500
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	10.975.173	457.552	578.352
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options)	182.084	768	1.101
Δικαιώματα προαίρεσης (currency options) ενσωματωμένα σε πελατειακά προϊόντα	6.664	38	18
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**15.192.895**	**511.841**	**600.083**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)	40.806	807	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**40.806**	**807**	
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	8.973.476	519.582	653.833
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	826.730	24.684	5.271
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**9.800.206**	**544.266**	**659.104**
Προθεσμιακά συμβόλαια (futures)	1.384.203	263	74
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.384.203**	**263**	**74**
γ. Παράγωγα επί εμπορευμάτων			
Πράξεις ανταλλαγής εμπορευμάτων (commodity swaps)	205.779	29.746	29.162
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**205.779**	**29.746**	**29.162**
δ. Παράγωγα επί δεικτών			
Δικαιώματα προαίρεσης (otc options)	49.000	325	325
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**49.000**	**325**	**325**
ε. Λοιπά παράγωγα			
Τίτλος συνδεδεμένος με την πορεία του Ελληνικού ΑΕΠ (GDP linked security)	1.667.571	11.289	
Σύνολο διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.667.571**	**11.289**	
Παράγωγα για σκοπούς αντιστάθμισης			
α. Παράγωγα συναλλάγματος			
Πράξεις ανταλλαγής συναλλάγματος (cross currency swaps)	29.187		2.945
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**29.187**		**2.945**
β. Παράγωγα επιτοκίου			
Πράξεις ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps)	1.350.511	55.407	654.708
Δικαιώματα προαίρεσης (caps και floors)	1.336		
Σύνολο μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο	**1.351.847**	**55.407**	**654.708**
Γενικό Σύνολο	**29.721.494**	**1.153.944**	**1.946.401**

17. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

	31.12.2015	31.12.2014
Ιδιώτες:		
Στεγαστικά		
- Μη Τιτλοποιημένα	16.589.955	16.857.072
Καταναλωτικά:		
- Μη Τιτλοποιημένα	3.448.236	3.037.977
- Τιτλοποιημένα	1.299.934	1.462.066
Πιστωτικές κάρτες:		
- Μη Τιτλοποιημένες	653.766	563.560
- Τιτλοποιημένες	565.583	579.353
Σύνολο	**22.557.474**	**22.500.028**
Εταιρίες:		
Επιχειρηματικά δάνεια		
- Μη Τιτλοποιημένα	26.275.219	25.529.128
- Τιτλοποιημένα	2.126.179	2.084.171
Λοιπές απαιτήσεις	376.383	307.033
	51.335.255	**50.420.360**
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις[1]	(9.777.241)	(6.944.450)
Σύνολο	**41.558.014**	**43.475.910**

Η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση καταναλωτικών, επιχειρηματικών δανείων, καθώς και πιστωτικών καρτών, μέσω εταιριών ειδικού σκοπού ελεγχομένων από αυτή.

Επίσης κατά τη χρήση 2014, η Τράπεζα προέβη σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην εταιρία ειδικού σκοπού Alpha Shipping Finance Ltd.

Από την εξέταση των συμβατικών όρων και της δομής των ανωτέρω συναλλαγών (π.χ. παροχή εγγυήσεων ή/και πιστωτικής ενίσχυσης ή ιδιοκατοχή ομολογιών εκδόσεως των εταιριών ειδικού σκοπού) προκύπτει ότι η Τράπεζα διατήρησε σε όλες τις περιπτώσεις τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από τα τιτλοποιημένα χαρτοφυλάκια.

Η Τράπεζα προέβη την 8.7.2015 σε ακύρωση ποσού € 3,75 δισ. καλυμμένων ομολογιών που είχε εκδόσει με εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια. Την 31.12.2015 το υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών ανέρχεται σε € 5 εκατ. (σημείωση 27ii). Η αξία των στεγαστικών δανείων που αποτελούν εξασφάλιση των ανωτέρω ομολογιών ανέρχεται σε € 18 εκατ.

Στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών της 31.12.2015 περιλαμβάνονται δάνεια που αποκτήθηκαν από την συγχώνευση της Diners Club Ελλάς (σημείωση 43β).

Συσσωρευμένες απομειώσεις

Υπόλοιπο 1.1.2014	5.559.391
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2014	
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημείωση 10)	1.319.531
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως από διακοπείσες δραστηριότητες	7.175
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	447.333
Συναλλαγματικές διαφορές	853
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(389.833)
Υπόλοιπο 31.12.2014	**6.944.450**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(102.081)
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως (σημείωση 10)	2.694.001
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	474.933
Συναλλαγματικές διαφορές	8.897
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(242.959)
Υπόλοιπο 31.12.2015	**9.777.241**

[1] *Επιπλέον των συσσωρευμένων απομειώσεων δανείων και απαιτήσεων, έχει σχηματισθεί πρόβλεψη, για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός Ισολογισμού στοιχεία, ύψους € 294.993 (31.12.2014: € 276.235). Έτσι το συνολικό ποσό για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανέρχεται σε € 10.072.234 (31.12.2014: € 7.220.685).*

18. Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου

α. Διαθέσιμα προς πώληση

	31.12.2015	31.12.2014
Ελληνικού Δημοσίου:		
- Ομόλογα	1.737.204	1.508.994
- Έντοκα Γραμμάτια	2.094.275	1.887.502
Λοιπών εκδοτών:		
- Εισηγμένοι	917.330	1.199.320
- Μη εισηγμένοι	8.947	4.062
Μετοχές:		
- Εισηγμένες	118.809	18.914
- Μη εισηγμένες	7.136	10.918
Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	7.190	9.115
Σύνολο	**4.890.891**	**4.638.825**

Εντός της χρήσεως 2015 η Τράπεζα σχημάτισε απομείωση συνολικού ποσού € 11.971 η οποία αναλύεται σε ποσό € 5.522 που αφορά σε μετοχές, € 3.499 που αφορά σε λοιπούς τίτλους μεταβλητής αποδόσεως και σε ποσό € 2.950 που αφορά σε ομόλογα λοιπών εκδοτών.

Τη χρήση 2014 η Τράπεζα είχε σχηματίσει απομείωση συνολικού ποσού € 2.770 σε μετοχές.

Τα ποσά των απομειώσεων αυτών περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων».

β. Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη

	31.12.2015	31.12.2014
Λοιπών κρατών:		
- Ομόλογα		6.107
Λοιπών εκδοτών:		
- Εισηγμένοι	2.823	96.110
- Μη εισηγμένοι		1.224
	2.823	**103.441**
Μείον:		
Συσσωρευμένες απομειώσεις		(9.624)
Σύνολο	**2.823**	**93.817**

Η μεταβολή μεταξύ των δύο χρήσεων οφείλεται κυρίως σε λήξεις/ανακλήσεις ομολόγων λογιστικής αξίας € 8,7 εκατ., σε πωλήσεις ομολόγων στα πλαίσια υλοποίησης του αναθεωρημένου σχεδίου αναδιαρθρώσεως € 5,2 εκατ. και σε συμμετοχή σε προγράμματα διαχειρίσεως παθητικού ομολόγων εκδόσεως ελληνικών εταιριών λογιστικής αξίας € 38,4 εκατ.

Συσσωρευμένες απομειώσεις

Υπόλοιπο 1.1.2014	**156.342**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2014	
Αναστροφή απομείωσης ομολόγων λοιπών εκδοτών	(204)
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση για διαγραφή	(146.514)
Υπόλοιπο 31.12.2014	**9.624**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν στη χρήση για διαγραφή	(9.624)
Υπόλοιπο 31.12.2015	-

Εντός της χρήσης 2015 ποσό € 9.624 χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή ομολόγου μειωμένης εξασφαλίσεως της Ασπίς Τράπεζας.

Την χρήση 2014 ποσό € 146.514 χρησιμοποιήθηκε για τη διαγραφή ομολόγου μειωμένης εξασφαλίσεως της Αγροτικής Τράπεζας και το ποσό € 204 είναι το προϊόν της εκκαθαρίσεως του ίδιου ομολόγου.

γ. Δανειακό χαρτοφυλάκιο

Στο δανειακό χαρτοφυλάκιο κατατάσσονται τα ομόλογα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) ονομαστικής αξίας € 3.960.544 που έλαβε η Τράπεζα στα πλαίσια της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε στις 6.6.2013 και ονομαστικής αξίας € 284.628 που δόθηκαν στην Τράπεζα από το ΤΧΣ έναντι της ανάληψης των καταθέσεων των συνεταιριστικών Τραπεζών Δυτικής Μακεδονίας, Ευβοίας και Δωδεκανήσου τον Δεκέμβριο 2013. Η συνολική λογιστική αξία των ανωτέρω ομολόγων την 31.12.2015 ήταν € 4.289.482 (31.12.2014: € 4.299.101).

19. Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Θυγατρικές		
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	**2.015.422**	**1.982.262**
Προσθήκες	68.955	43.338
Μειώσεις	(41.113)	(11.890)
Μεταφορά λόγω αναταξινόμησης στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(26.753)	(1.831)
Αποτίμηση συμμετοχών λόγω αντιστάθμισης εύλογης αξίας [1]	1.348	3.543
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**2.017.859**	**2.015.422**
Συγγενείς		
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	**631**	**631**
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**631**	**631**
Κοινοπραξίες		
Υπόλοιπο αρχής χρήσεως	**56.636**	**87.842**
Προσθήκες	12.310	764
Μειώσεις	(50)	(31.970)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**68.896**	**56.636**
Σύνολο	**2.087.386**	**2.072.689**

Ως προσθήκες νοούνται: οι αγορές μετοχών, η συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου καθώς και οι αποκτήσεις μετοχών λόγω συγχωνεύσεως.

Ως μειώσεις νοούνται: οι πωλήσεις μετοχών, οι αποπληρωμές κεφαλαίου, οι εκκαθαρίσεις εταιριών, οι εισφορές σε είδος και οι απομειώσεις.

Στις προσθήκες και μειώσεις θυγατρικών περιλαμβάνονται ποσά € 33.955 και € 39.676 αντίστοιχα, που αφορούν στην εξαγορά των μετοχών της Emporiki Bank Cyprus από την Alpha Bank Cyprus, στα πλαίσια της οποίας η Τράπεζα μεταβίβασε τις μετοχές της στην Emporiki Bank Cyprus έναντι μετοχών της Alpha Bank Cyprus.

Από την πώληση των μετοχών της Emporiki Bank Cyprus Ltd προέκυψε ζημία € 5,7 εκατ. που αναγνωρίστηκε στα «Αποτελέσματα Χρηματοοικονομικών Πράξεων».

Επιπλέον προσθήκη ύψους € 35.000 αφορά συμμετοχή της Τραπέζης στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρίας Alpha Group Investments Ltd (σημείωση 46).

Στις μειώσεις περιλαμβάνεται και ποσό € 1.437 που αφορά στη συγχώνευση δι΄απορροφήσεως από την Τράπεζα της Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π., η οποία πραγματοποιήθηκε την 2.6.2015. (σημείωση 43β)

Η μεταφορά θυγατρικής λόγω αναταξινομήσεως στα στοιχεία ενεργητικού προς πώληση ποσού € 26.753 αφορά την θυγατρική Alpha Bank A.D. Skopje η οποία κατά την 31.12.2015 πληρούσε τις προϋποθέσεις που προβλέπονται, όπως αναλυτικά περιγράφεται στη σημείωση 44.

Την 9.10.2015 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκκαθαρίσεως της εταιρίας της Τραπέζης, Ιστορικό Αρχείο - Πολιτιστική Συνδρομή της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρία, η συμμετοχή στην οποία ήταν πλήρως απομειωμένη.

Οι προσθήκες κοινοπραξιών ποσού € 516 και € 11.794 αφορούν σε καταβολή κεφαλαίου στην ALPHA-TANEO ΑΚΕΣ και κάλυψη αναλογίας της Τραπέζης σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της «ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.», αντίστοιχα (σημείωση 46).

Οι μειώσεις κοινοπραξιών ποσού € 0,05 εκατ. αφορούν στην πώληση του συνόλου των μετοχών της εταιρίας «Ανώνυμος Εταιρία Διαχειρίσεως και Λειτουργίας Δικτύων Ηλεκτρονικών Συναλλαγών ΚΑΡΝΤΑΙΝΚ» (Cardlink Α.Ε.) (σημείωση 46).

[1] *Η Τράπεζα, κάνοντας χρήση συναλλαγματικών παραγώγων προϊόντων και δανεισμού, αντισταθμίζει κινδύνους από συναλλαγματικές ισοτιμίες που αφορούν τις συμμετοχές της στο εξωτερικό.*

Βασικά μεγέθη εταιριών συμμετοχής

Α. ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Υπόλοιπα 31.12.2015			1.1 - 31.12.2015		
		Ενεργητικό	Ίδια Κεφάλαια	Υποχρεώσεις	Κύκλος εργασιών	Κέρδη/ (ζημίες) προ Φόρων	Ποσοστό συμμετοχής Τραπέζης % 31.12.2015
Τράπεζες							
1. Alpha Bank London Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	909.431	69.164	840.267	14.312	4.528	100,00
2. Alpha Bank Cyprus Ltd	Κύπρος	2.588.822	441.297	2.147.525	187.761	(41.588)	98,73
3. Emporiki Bank Cyprus Ltd	Κύπρος				498	(4.675)	
4. Alpha Bank Romania S.A.	Ρουμανία	3.319.252	318.912	3.000.340	142.775	(5.815)	99,92
5. Alpha Bank AD Skopje	FYROM	99.204	12.103	87.101	6.646	(3.128)	100,00
6. Alpha Bank Srbija A.D.	Σερβία	668.720	91.650	577.070	52.841	(8.272)	100,00
7. Alpha Bank Albania Sh.A.	Αλβανία	507.560	84.418	423.142	25.198	(1.831)	100,00
Χρηματοδοτικες εταιρίες							
1. Alpha Leasing A.E.	Ελλάδα	881.206	228.919	652.287	23.271	(28.527)	100,00
2. Alpha Leasing Romania IFN S.A.	Ρουμανία	41.865	1.242	40.623	2.359	73	99,00
3. ABC Factors A.E.	Ελλάδα	588.144	123.165	464.979	46.245	16.434	100,00
4. Diners Club Ελλάδος Α.Ε. Παροχής Πιστώσεων	Ελλάδα				8.816	1.641	
Investment Banking							
1. Alpha Finance A.E.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	70.815	33.056	37.759	9.657	(969)	99,72
2. SSIF Alpha Finance Romania S.A.	Ρουμανία	1.544	730	814	209	(191)	99,00
3. Alpha Α.Ε. Επενδυτικών Συμμετοχών	Ελλάδα	39.092	38.683	409	(397)	(885)	99,42
4. Emporiki Ventures Capital Developed Markets Ltd	Κύπρος	25.594	25.589	5	312	298	100,00
5. Emporiki Ventures Capital Emerging Markets Ltd	Κύπρος	20.424	20.413	11	930	806	100,00
6. Εμπορική Διαχείρισης Α.Ε.	Ελλάδα	3.371	3.246	125	65	(370)	99,65
Asset Management							
1. Alpha Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	55.159	50.424	4.735	17.964	2.228	88,40
Ασφαλιστικές							
1. Alpha Ασφαλιστικές Πρακτορεύσεις Α.Ε.	Ελλάδα	7.284	7.194	90	1.157	974	100,00
2. Alphalife A.A.E.Z.	Ελλάδα	188.616	17.703	170.913	4.094	2.762	99,90
Κτηματικές και ξενοδοχειακές							
1. Ωκεανός Α.Τ.Ο.Ε.Ε.	Ελλάδα	23.294	23.069	225	819	231	100,00
2. Εμπορική Ανάπτυξης & Διαχείρισης Ακινήτων Α.Ε.	Ελλάδα	56.360	55.272	1.088	3.050	2.831	100,00
3. APE Fixed Assets A.E.	Ελλάδα	39.995	39.658	337	1	(247)	72,20
Εταιρίες ειδικού σκοπού και συμμετοχών							
1. Alpha Credit Group Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	9.693	9.324	369	54.334	6.393	100,00
2. Alpha Group Jersey Ltd	Jersey	16.121	246	15.875	971	(63)	100,00
3. Alpha Group Investments Ltd	Κύπρος	330.878	330.135	743	(10.097)	(10.151)	100,00
4. Ιονική Συμμετοχών Α.Ε.	Ελλάδα	406.376	403.902	2.474	5.238	5.153	100,00
5. Ionian Equity Participations Ltd	Κύπρος	37.406	36.626	780	(2.810)	(2.834)	100,00
6. Emporiki Group Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	1.631	1.559	72	23.901	20	100,00
7. Katanalotika Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	1.519.858	69	1.519.789	105.691	6	
8. Epihiro Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	1.741.435	46	1.741.389	139.452	4	
9. Pisti 2010-1 Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	860.127	35	860.091	78.717	5	
10. Alpha Group Ltd	Κύπρος	382.744	382.676	68	33.850	(21.322)	100,00
11. Alpha Shipping Finance Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	668.420	(189)	668.609	13.789	(224)	
Διάφορες εταιρίες							
1. Καφέ Alpha Α.Ε.	Ελλάδα	216	168	48	274	22	99,00
2. Alpha Υποστηρικτικών Εργασιών Α.Ε.	Ελλάδα	79.763	70.665	9.098	13.214	3.003	99,00
3. Εβισάκ Α.Ε.	Ελλάδα	4.520	3.670	850	3.094	111	85,71

Β. ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ

Επωνυμία εταιρίας	Έδρα	Υπόλοιπα 31.12.2015			1.1 - 31.12.2015		
		Ενεργητικό	Ίδια Κεφάλαια	Υποχρεώσεις	Κύκλος εργασιών	Κέρδη/ (ζημίες) προ Φόρων	Ποσοστό συμμετοχής Τραπέζης % 31.12.2015
1. ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος	Ελλάδα	330	147	183			50,00
2. Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών Α.Ε.	Ελλάδα	5.790	2.017	3.772	12.386	926	23,77
3. ΟΛΓΑΝΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	9.853	(189)	10.041	164	(261)	30,44

Γ. ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ (Joint Ventures)

1. APE Commercial Property A.E.	Ελλάδα	55.643	55.622	21	(2.092)	(2.119)	72,20
2. ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Ελλάδα	220.523	(74.972)	295.496	5.010	(8.092)	72,80
3. Alpha ΤΑΝΕΟ Α.Κ.Ε.Σ.	Ελλάδα	6.334	5.797	537	(432)	(949)	51,00

Η Τράπεζα συνεπεία σχετικών συμφωνιών αναδιαρθρώσεως των δανειακών υποχρεώσεων των εταιριών «ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ ΑΕΓΕ» και «Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.» κατέχει κατά την 31.12.2015 το 23,01 % και 20,72 % του μετοχικού τους κεφαλαίου αντίστοιχα. Η Τράπεζα προτίθεται να μεταβιβάσει τις εν λόγω εταιρίες στο προσεχές διάστημα ως εκ τούτου οι εν λόγω εταιρίες ταξινομήθηκαν στα Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση στην εύλογη αξία τους η οποία προσδιορίστηκε στο ποσό του € 1.

20. Επενδύσεις σε ακίνητα

	Οικόπεδα - Κτήρια
Υπόλοιπο 1.1.2014	
Αξία κτήσεως	41.487
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(13.282)
1.1.2014 - 31.12.2014	
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2014	28.205
Απομειώσεις	(468)
Μεταφορά από «Ιδιοχρησιμοποιούμενα Ενσώματα Πάγια»	2.659
Μεταφορά από «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	1.926
Αποσβέσεις περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	(38)
Αποσβέσεις περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(345)
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2014	**31.939**
Υπόλοιπο 31.12.2014	
Αξία κτήσεως	46.149
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(14.210)
1.1.2015 - 31.12.2015	
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	31.939
Προσθήκες	7
Απομειώσεις	(546)
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(939)
Μεταφορά επενδυτικών παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(1.277)
Αποσβέσεις περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(371)
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2015	**28.813**
Υπόλοιπο 31.12.2015	
Αξία κτήσεως	43.847
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(15.034)

Στη χρήση 2015 αναγνωρίσθηκε ζημιά από απομείωση ποσού €546 (31.12.2014: €468), ώστε η λογιστική αξία των επενδύσεων σε ακίνητα να μην υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους κατά την 31.12.2015, όπως αυτή προσδιορίσθηκε από πιστοποιημένους εκτιμητές. Το ποσό της απομείωσης καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα».

Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα κατά την 31.12.2015 ανέρχεται σε €29.828 (31.12.2014: €32.349). Το ανακτήσιμο ποσό των επενδύσεων σε ακίνητα που απομειώθηκαν εντός της χρήσεως ανήλθε σε €4.993 και υπολογίστηκε ως η εύλογη αξία μείον τα έξοδα πώλησης.

Οι εύλογες αξίες των ακινήτων υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που αναφέρονται στη σημείωση 1.7 και κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρήσιμων στην αγορά δεδομένων.

Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7,0% και 8,5%.

21. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια

	Οικόπεδα Κτήρια	Εξοπλισμός Leasing	Κινητός εξοπλισμός	Σύνολα
Υπόλοιπο 1.1.2014				
Αξία κτήσεως	986.066	784	378.803	1.365.653
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(289.284)	(36)	(322.034)	(611.354)
1.1.2014 - 31.12.2014				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2014	696.782	748	56.769	754.299
Προσθήκες	13.455		8.313	21.768
Απομειώσεις	(2.772)			(2.772)
Διαθέσεις/Διαγραφές	(3.613)		(270)	(3.883)
Μεταφορά σε «Επενδύσεις σε ακίνητα»	(2.659)			(2.659)
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού»	(3.013)			(3.013)
Προσθήκες από εξαγορά Citibank (σημείωση 43)	37		421	458
Αποσβέσεις περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	(1.442)		(1.041)	(2.483)
Αποσβέσεις περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(18.895)	(108)	(13.127)	(32.130)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2014	**677.880**	**640**	**51.065**	**729.585**
Υπόλοιπο 31.12.2014				
Αξία κτήσεως	984.065	784	383.690	1.368.539
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(306.185)	(144)	(332.625)	(638.954)
1.1.2015 - 31.12.2015				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	677.880	640	51.065	729.585
Προσθήκες	5.984		13.590	19.574
Απομειώσεις	(1.061)			(1.061)
Διαθέσεις / Διαγραφές	(2.429)		(24)	(2.453)
Μεταφορά σε «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού»	(14.106)	(18)	(450)	(14.574)
Μεταφορά από «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού»			19	19
Μεταφορά από «Κινητό εξοπλισμό» σε «Οικόπεδα-κτήρια»	5		(5)	-
Μεταφορά παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(3.924)		(2.545)	(6.469)
Αποσβέσεις περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(18.114)	(107)	(14.553)	(32.774)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**644.235**	**515**	**47.097**	**691.847**
Υπόλοιπο 31.12.2015				
Αξία κτήσεως	954.445	752	361.921	1.317.118
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(310.210)	(237)	(314.824)	(625.271)

Η λογιστική αξία των ιδιόκτητων οικοπέδων και κτηρίων που συμπεριλαμβάνονται στα ανωτέρω υπόλοιπα ανέρχεται κατά την 31.12.2015 σε € 614.844 (31.12.2014: €637.083).

Στη χρήση 2015 αναγνωρίσθηκε ζημιά από απομείωση της αξίας των ακινήτων ποσού € 1.061 (31.12.2014: € 2.772), που καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα».

Κατά τον έλεγχο της αξίας των Ιδιοχρησιμοποιούμενων Ακινήτων για τυχόν απομείωση χρησιμοποιείται ως βάση εκτιμήσεως, η αξία συνεχιζόμενης χρήσεως (value in use) η οποία ενσωματώνει στην αξία του παγίου και όλες τις επενεχθείσες βελτιώσεις που το καθιστούν απολύτως κατάλληλο για χρήση του από την Τράπεζα.

Το ανακτήσιμο ποσό των Ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων που απομειώθηκαν εντός της χρήσης ανήλθε σε € 7.404.

22. Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια

	Έξοδα λογισμικού	Δικαιώματα τραπεζικής ιδιοκτησίας	Λοιπά	Σύνολα
Υπόλοιπο 1.1.2014				
Αξία κτήσεως	352.865	1.785	55.263	409.913
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(208.159)	(1.785)	(3.902)	(213.846)
1.1.2014 - 31.12.2014				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2014	144.706		51.361	196.067
Προσθήκες	32.928			32.928
Προσθήκες από εξαγορά της CITI			60.079	60.079
Αποσβέσεις περιόδου από διακοπείσες δραστηριότητες	(635)		(9)	(644)
Αποσβέσεις περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(12.981)		(14.098)	(27.079)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2014	**164.018**	**-**	**97.333**	**261.351**
Υπόλοιπο 31.12.2014				
Αξία κτήσεως	385.793	1.785	115.342	502.920
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(221.775)	(1.785)	(18.009)	(241.569)
1.1.2015 - 31.12.2015				
Αναπόσβεστη αξία 1.1.2015	164.018		97.333	261.351
Προσθήκες	57.025		72	57.097
Προσθήκες από συγχώνευση Diners			22.995	22.995
Μεταφορά Αύλων Παγίων διακοπεισών δραστηριοτήτων σε «Στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση»	(3.431)			(3.431)
Αποσβέσεις περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(16.589)		(21.602)	(38.191)
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2015	**201.023**	**-**	**98.798**	**299.821**
Υπόλοιπο 31.12.2015				
Αξία κτήσεως	441.920	1.785	138.339	582.044
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις	(240.897)	(1.785)	(39.541)	(282.223)

Το κονδύλι «Προσθήκες από συγχώνευση Diners» στη χρήση του 2015 αφορά σε αναγνώριση άυλου περιουσιακού στοιχείου που αποδίδεται στις πελατειακές σχέσεις από τις αποκτηθείσες εργασίες των πιστωτικών καρτών, η ωφέλιμη ζωή του οποίου προσδιορίστηκε σε 7 έτη (σημείωση 43β).

Το κονδύλι «Προσθήκες από εξαγορά της Citibank» αφορά σε αναγνώριση άυλου περιουσιακού στοιχείου που αποδίδεται στις αποκτηθείσες πελατειακές σχέσεις και την αποκτηθείσα καταθετική βάση, η ωφέλιμη ζωή των οποίων προσδιορίστηκε σε 9 και 7 έτη αντίστοιχα (σημείωση 43α).

23. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

	31.12.2015	31.12.2014
Απαιτήσεις	4.372.486	3.604.079
Σύνολο	**4.372.486**	**3.604.079**

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν ως εξής:

	1.1 - 31.12.2015					
		Αναγνώριση				
	Υπόλοιπο 1.1.2015	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	Στην Καθαρή Θέση	Διακοπείσες δραστ/τες	Εξαγορά Diners	Υπόλοιπο 31.12.2015
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	1.078.533	79.891				1.158.424
Διαγραφές και αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	51.287	(17.129)	6.261		(5.979)	34.440
Αποτίμηση/απομείωση δανείων	1.611.432	687.009				2.298.441
Αποτίμηση δανείων λόγω αντισταθμίσεως	(2.097)	943				(1.154)
Αποτίμηση παραγώγων	187.998	(26.491)	(7.651)			153.856
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	74.698	(7.899)	2.076			68.875
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	441.635	12.326	17.770			471.731
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντιστάθμισης της εύλογης αξίας τους	(39.122)	3.202				(35.920)
Αποτίμηση συμμετοχών λόγω αντισταθμίσεως	2.013	9.061				11.074
Αποτίμηση/απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	132.924	12.942	(11.854)			134.012
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	(4.719)	9.970				5.251
Λοιπές προσωρινές διαφορές	69.497	4.338		334	(713)	73.456
Σύνολο	**3.604.079**	**768.163**	**6.602**	**334**	**(6.692)**	**4.372.486**

Το ποσό € 17.770 που εμφανίζεται στην αναγνώριση Καθαρής Θέσης στην κατηγορία «Μεταφερόμενες Φορολογικές Ζημιές» αφορά σε έξοδα αυξήσεως Μετοχικού Κεφαλαίου, τα οποία σύμφωνα με το Ν.4308/14 (Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα) επιβάρυνε τα φορολογικά αποτελέσματα της χρήσεως.

	1.1 - 31.12.2014					
		Αναγνώριση				
	Υπόλοιπο 1.1.2014	Στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	Στην Καθαρή Θέση	Διακοπείσες δραστ/τες	Εξαγορά εργασιών Citibank	Υπόλοιπο 31.12.2014
Χρεωστική διαφορά Ν.4046/2012	1.118.479	(39.946)				1.078.533
Διαγραφές και αποσβέσεις παγίων περιουσιακών στοιχείων	63.173	(20.863)	12.565		(3.588)	51.287
Αποτίμηση/απομείωση δανείων	1.060.775	548.626			2.031	1.611.432
Αποτίμηση δανείων λόγω αντισταθμίσεως	(2.496)	399				(2.097)
Αποτίμηση παραγώγων	128.745	9	59.244			187.998
Λοιπές προσωρινές διαφορές	51.056	17.647			794	69.497
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και ασφαλιστικών ταμείων	84.103	(19.877)	9.709		763	74.698
Μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες	248.073	193.562				441.635
Αποτίμηση υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα και δανειακών υποχρεώσεων λόγω αντιστάθμισης της εύλογης αξίας τους	(44.436)	5.314				(39.122)
Αποτίμηση συμμετοχών λόγω αντισταθμίσεως	2.934	(921)				2.013
Αποτίμηση/απομείωση ομολόγων και λοιπών χρεογράφων	35.905	(7.771)	104.790			132.924
Διαμόρφωση πραγματικού επιτοκίου	(5.662)	943				(4.719)
Σύνολο	**2.740.649**	**677.122**	**186.308**		**-**	**3.604.079**

24. Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού

	31.12.2015	31.12.2014
Προκαταβεβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι	378.879	293.204
Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων	613.377	603.396
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	195.746	185.405
Προπληρωθέντα έξοδα	35.362	31.560
Προκαταβολές προσωπικού	8.321	6.289
Έσοδα εισπρακτέα	3.707	8.309
Λοιπά	186.378	161.601
Σύνολο	**1.421.770**	**1.289.764**

Με το άρθρο 9 του Ν.3746/16.2.2009 με θέμα «Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ)», αυξήθηκε το ποσό των καταθέσεων που καλύπτεται από το σύστημα εγγυήσεως καταθέσεων από € 20 χιλ. σε € 100 χιλ., ανά καταθέτη. Αντιστοίχως αυξήθηκαν και τα ποσοστά υπολογισμού της εισφοράς που καταβάλλουν οι τράπεζες στο Ταμείο Εγγυήσεως Καταθέσεων.

Στο Ν.3746/16.2.2009 επίσης προβλέπεται ότι το ποσό της εισφοράς στο Σκέλος Κάλυψης Επενδύσεων και το ποσό της διαφοράς της ετήσιας τακτικής εισφοράς των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 6 του Ν.3714/2008, περιλαμβάνονται σε ειδική ομάδα περιουσίας, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαιρέτου, κατά το ποσοστό συμμετοχής εκάστου, στα συμμετέχοντα Πιστωτικά Ιδρύματα.

Κατά την 31.12.2015 η Τράπεζα αποτίμησε τα ακίνητα που έχουν ταξινομηθεί στα λοιπά στοιχεία Ενεργητικού, στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης. Για τις περιπτώσεις που η εύλογη αξία των ακινήτων υπολείπετο της λογιστικής τους αξίας αναγνωρίσθηκε ζημιά απομείωσης ποσού € 1,8 εκατ., η οποία καταχωρήθηκε στα «Λοιπά Έξοδα» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Το αντίστοιχο ποσό για 31.12.2014 ανερχόταν σε € 5,9 εκατ. Οι εύλογες αξίες των ακινήτων υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που αναφέρονται στη σημείωση 1.7 και κατατάσσονται από πλευράς ιεραρχίας της εύλογης αξίας στο Επίπεδο 3 αφού κάνουν χρήση στοιχείων έρευνας, υποθέσεων και δεδομένων που αναφέρονται σε ακίνητα ανάλογων χαρακτηριστικών και συνεπώς περιλαμβάνουν ένα ευρύ πεδίο μη παρατηρήσιμων στην αγορά δεδομένων. Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7,0% και 8,5%.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

25. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	31.12.2015	31.12.2014
Καταθέσεις:		
- Όψεως	126.267	115.207
- Προθεσμίας:		
Κεντρικών Τραπεζών	24.404.828	14.819.325
Λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων	62.821	495.852
Καταθέσεις χρηματικών εγγυήσεων για καλύμματα παραγώγων	56.960	193.064
Πράξεις προσωρινής εκχώρησεως (Repos)	269.292	1.681.959
Δανειακές υποχρεώσεις	250.469	253.055
Σύνολο	**25.170.637**	**17.558.462**

Η αύξηση του δανεισμού από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, ήταν αποτέλεσμα κυρίως των εκροών καταθέσεων της Τραπέζης και περιορίστηκε από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά ποσό €1.552 εκατ. με μετρητά.

26. Υποχρεώσεις προς πελάτες

	31.12.2015	31.12.2014
Καταθέσεις:		
- Όψεως	7.293.215	6.662.192
- Ταμιευτηρίου	9.790.672	8.771.195
- Προθεσμίας:		
Synthetic swaps	157	89
Λοιπές	10.539.977	22.220.773
Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως (Repos)	46.140	46.000
	27.670.161	**37.700.249**
Επιταγές και εντολές πληρωτέες	63.518	117.198
Σύνολο	**27.733.679**	**37.817.447**

27. Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Το τέταρτο τρίμηνο του 2015 η Τράπεζα πραγματοποίησε ανταλλαγή τίτλων κύριας εξασφαλίσεως, μειωμένης εξασφαλίσεως και υβριδικών τίτλων, που είχαν εκδοθεί από τις Alpha Credit Group Plc, Emporiki Group Finance και Alpha Group Jersey Ltd, με μη μεταβιβάσιμες αποδείξεις εκδόσεως της Τραπέζης στα πλαίσια της προαιρετικής Προτάσεως Ανταλλαγής της 28.10.2015 όπως τροποποιήθηκε την 6.11.2015. Η πρόταση ανταλλαγής στόχευε στην κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών που προέκυψαν από τη συνολική αξιολόγηση (comprehensive assessment) που διενεργήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM). Οι μη μεταβιβάσιμες αποδείξεις παριστούν τα δικαιώματα των κατόχων να λάβουν το αντάλλαγμα των τίτλων σε μετοχές ή το ποσό επαναπωλήσεως των μετοχών σε μετρητά στην περίπτωση των κατόχων που δεν δύνανται να λάβουν μετοχές (μη επιλέξιμοι μέτοχοι).

Τίτλοι κύριας εξασφαλίσεως ονομαστικής αξίας € 984,9 εκατ. καθώς και τίτλοι μειωμένης εξασφαλίσεως και υβριδικοί τίτλοι συνολικής ονομαστικής αξίας € 100,9 εκατ. συνέθεταν την περίμετρο της ανταλλαγής.

Σύμφωνα με τους όρους της προτάσεως το αντάλλαγμα αποτελείται από μετοχές σε ποσοστό επί της ονομαστικής αξίας ίσο με 100% για τους τίτλους κύριας εξασφαλίσεως, 85% για τους τίτλους μειωμένης εξασφαλίσεως και 50% για τους υβριδικούς τίτλους συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων για κάθε τίτλο εξαιρουμένου του μη καινοτόμου υβριδικού τίτλου.

Προ της ολοκληρώσεως της ανταλλαγής στις 11.11.2015 η Τράπεζα υποκατέστησε τον αρχικό εκδότη για κάθε τίτλο που συμμετείχε στην πρόταση ανταλλαγής εξαιρουμένου του μη καινοτόμου υβριδικού τίτλου (CMS Linked) που είχε εκδοθεί από την Alpha Group Jersey.

Το τελικό αποτέλεσμα της ανταλλαγής ήταν η ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσεως της Τραπέζης με το ποσό των € 1.011 εκατ.

i. Εκδόσεις με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (Ν.3723/2008)

Στο πλαίσιο του προγράμματος ενισχύσεως της ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας , σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008, το 2015 η Τράπεζα προέβη σε εκδόσεις κοινών ομολογιακών δανείων ονομαστικής αξίας € 15,28 δισ. που φέρουν επιτόκιο εξάμηνο Euribor προσαυξημένο με περιθώριο 6% (31.12.2014: 12%), ενώ οι λήξεις στο ίδιο διάστημα ανήλθαν σε ποσό € 15,89 δισ.

Το συνολικό υπόλοιπο των κοινών ομολογιακών δανείων με εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου ανέρχεται την 31.12.2015 στο ποσό των € 9,22 δισ. (31.12.2014: € 9,83 δισ.).

Τα ανωτέρω χρεόγραφα δεν απεικονίζονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις», καθώς ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα.

Επιπλέον, το τρέχον υπόλοιπο των ομολόγων εκδόσεως της Τραπέζης με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου (Πυλώνας ΙΙ Ν.3723/2008) ανέρχεται σε € 6,5 δισ. μετά την πρόωρη λήξη έκδοσης ονομαστικής αξίας € 0,9 δισ. την 25.1.2016 και την πρόωρη μερική λήξη κατά ποσό € 1,8 δισ. από έκδοση ονομαστικής αξίας € 3,6 δισ. την 23.2.2016.

ii. Εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών [1]

Οι καλυμμένες ομολογίες δε συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις» καθώς ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα. Η Τράπεζα προέβη την 8.7.2015 σε ακύρωση ποσού € 3,75 δισ. των ανωτέρω καλυμμένων ομολογιών. Μετά τις ανωτέρω ακυρώσεις των εκδόσεων το συνολικό τρέχον υπόλοιπο των καλυμμένων ομολογιών για την 31.12.2015 ανέρχεται στο ποσό των € 5 εκατ.

iii. Βραχυπρόθεσμα χρεόγραφα

Υπόλοιπο 1.1.2015	**26.341**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(29.894)
Δεδουλευμένοι τόκοι	109
Συναλλαγματικές διαφορές	3.444
Υπόλοιπο 31.12.2015	**-**

iv. Κοινά ομολογιακά δάνεια

Υπόλοιπο 1.1.2015	**1.444.249**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(1.429.670)
Μεταβολές εύλογης αξίας	923
Δεδουλευμένοι τόκοι	13.954
Συναλλαγματικές διαφορές	286
Υπόλοιπο 31.12.2015	**29.742**

Από το συνολικό ποσό των λήξεων ποσό € 951,9 εκατ. αφορά τη συμμετοχή στην πρόταση ανταλλαγής.

v. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων

Υπόλοιπο 1.1.2015	**365.577**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(112.899)
Δεδουλευμένοι τόκοι	10.247
Συναλλαγματικές διαφορές	47.343
Υπόλοιπο 31.12.2015	**310.268**

Η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων, μεταβιβάζοντας τα εν λόγω δάνεια στην εταιρία ειδικού σκοπού Alpha Shipping Finance Ltd., η οποία με τη σειρά της άντλησε χρηματοδότηση από τρίτους. Η υποχρέωση προς την εταιρία ειδικού σκοπού, που σχετίζεται με τα τιτλοποιημένα ναυτιλιακά δάνεια, την 31.12.2015 ανέρχεται σε € 310,3 εκατ.

[1] *Στοιχεία που αφορούν την δημοσιοποίηση πληροφοριών σχετικά με την έκδοση καλυμμένων ομολογιών, βάσει της Πράξεως Διοικητού της Τραπέζης της Ελλάδος 2620/28.8.2009, έχουν αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Τραπέζης.*

vi. Υποχρεώσεις από τιτλοποίηση λοιπών δανείων

Υποχρεώσεις που προέκυψαν από τις τιτλοποιήσεις καταναλωτικών δανείων, επιχειρηματικών δανείων καθώς και πιστωτικών καρτών, δεν συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις» διότι οι αντίστοιχοι τίτλοι, ονομαστικού ποσού € 3,7 δισ., που έχουν εκδοθεί από εταιρίες ειδικού σκοπού ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα.

vii. Τίτλοι μειωμένης εξασφαλίσεως

Υπόλοιπο 1.1.2015	**88.602**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(62.044)
Δεδουλευμένοι τόκοι	(176)
Υπόλοιπο 31.12.2015	**26.382**

Από το συνολικό ποσό των λήξεων ποσό € 44,1 εκατ. αφορά τη συμμετοχή στην πρόταση ανταλλαγής.

viii. Υβριδικοί τίτλοι

Υπόλοιπο 1.1.2015	**31.796**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Λήξεις/Αποπληρωμές	(16.888)
Δεδουλευμένοι τόκοι	331
Υπόλοιπο 31.12.2015	**15.239**

Από το συνολικό ποσό των λήξεων ποσό € 14,9 εκατ. αφορά τη συμμετοχή στην πρόταση ανταλλαγής.

ix. Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο

Υπόλοιπο 1.1.2015	**64.600**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Μεταβολή εύλογης αξίας	(40.000)
Υπόλοιπο 31.12.2015	**24.600**

Αφορά ομολογιακή έκδοση ονομαστικής αξίας € 150 εκατ. που εξέδωσε η Τράπεζα την 1.2.2013 στο πλαίσιο συμφωνίας με την Credit Agricole SA για την εξαγορά της πρώην Εμπορικής Τραπέζης. Η μείωση της υποχρέωσης από το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο κατά το ποσό των € 40 εκατ. αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων της χρήσεως.

Σύνολο ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων, που δεν ιδιοκατέχονται, την 31.12.2015	**406.231**

28. Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους

	31.12.2015	31.12.2014
Για λοιπούς φόρους	21.108	47.819
Σύνολο	**21.108**	**47.819**

29. Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους

Τα συνολικά μεγέθη, που αναγνωρίσθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις, για τις υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών, παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

	Ισολογισμός - Υποχρεώσεις	
	31.12.2015	31.12.2014
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	70.643	64.906
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή	27.445	29.230
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	2.556	547
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	5.172	
Σύνολο Υποχρεώσεων	**105.816**	**94.683**

	Αποτελέσματα χρήσεως Έξοδα/(Εσοδα) Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920 (σημείωση 7)	4.064	4.272
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή	3.987	10.379
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	41	8
Προγράμματα Diners (συνταξιοδοτικό και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης)	30	
Σύνολο	**8.122**	**14.659**

Τα ποσά των μεγεθών του Ισολογισμού και της καταστάσεως αποτελεσμάτων χρήσεως αναλύονται παρακάτω ανά ταμείο και είδος παροχής ως εξής:

α. Αποζημίωση προσωπικού λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920

Οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων που λήγουν με τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας ή με τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως θεωρούνται συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου και σε περίπτωση λύσεώς τους, εφαρμόζονται οι διατάξεις των Ν.2112/1920 και Ν.3198/1955, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το Ν.4093/2012, οι οποίες προβλέπουν την καταβολή εφάπαξ παροχής.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	70.643	64.906
Υποχρέωση	**70.643**	**64.906**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.962	859
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	1.294	2.691
(Κέρδος)/Ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	808	722
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**4.064**	**4.272**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των δεδουλευμένων παροχών προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**64.906**	**70.029**
Υποχρέωση από την εξαγορά εργασιών Λιανικής Τραπεζικής της Citibank		2.936
Υποχρέωση από την απορρόφηση της Diners	121	
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	1.962	859
Κόστος επιτοκίου	1.294	2.691
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(1.600)	(1.833)
(Κέρδος)/Ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	808	722
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	3.576	17.375
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(424)	(1.321)
Υποχρέωση για τους αποχωρήσαντες λόγω του προγράμματος οικειοθελούς αποχωρήσεως		(26.552)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**70.643**	**64.906**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις – Κέρδος/(Ζημία)	(3.576)	(17.375)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές – Κέρδος/(Ζημία)	424	1.321
(Ζημία)/Κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	**(3.152)**	**(16.054)**

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**64.906**	**70.029**
Υποχρέωση από την απορρόφηση της Diners	121	
Υποχρέωση από την εξαγορά εργασιών Λιανικής Τραπεζικής της Citibank		2.936
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(1.600)	(1.833)
Ζημία/(Κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	4.064	4.272
Ζημία/(Κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	3.152	16.054
Ποσό που αφορά τους αποχωρήσαντες λόγω του προγράμματος οικειοθελούς αποχωρήσεως		(26.552)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**70.643**	**64.906**

β. Εφάπαξ παροχή Ταμείου Αλληλοβοήθειας Προσωπικού (ΤΑΠ) της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστεως

Το Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστεως χορηγεί αποκλειστικά εφάπαξ παροχές με την εγγύηση της Τραπέζης μετά την ένταξη των μελών του στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (άρθρο 10, Ν.3620/2007) για την επικουρική ασφάλιση. Την 18.11.2013 η Τράπεζα υπέγραψε με το Σύλλογο του Προσωπικού την νέα επιχειρησιακή συμφωνία βάσει της οποίας το ποσό της παροχής το οποίο θα καταβάλλεται από το ΤΑΠ δεν θα υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ του ποσού που προκύπτει ως συνολική εφάπαξ παροχή, βάσει του καταστατικού του ΤΑΠ, και του ποσού της αποζημιώσεως που οφείλει να καταβάλει η Τράπεζα βάσει της εκάστοτε ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας κατά τη λύση των συμβάσεων εργασίας. Η ρύθμιση αυτή δεν επηρεάζεται από τυχόν μείωση στο μέλλον του ποσού της ανωτέρω αποζημιώσεως.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	62.947	82.475
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου	(35.502)	(53.245)
Υποχρέωση	**27.445**	**29.230**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	2.651	2.819
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	354	166
Γενικά έξοδα	5	12
Σύνολο τακτικού εξόδου	**3.010**	**2.997**
Κόστος προηγούμενης υπηρεσίας		(117)
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	977	7.499
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**3.987**	**10.379**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των δεδουλευμένων παροχών προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**82.475**	**78.835**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	2.651	2.819
Κόστος επιτοκίου	1.179	2.880
Εισφορές εργαζομένων	366	338
Καταβληθείσες παροχές από το Ταμείο	(26.357)	(18.566)
Παροχές που καταβάλλονται απευθείας από την Τράπεζα	(230)	(3.220)
(Κέρδος)/ζημία από διακανονισμό/περικοπή/τερματισμό	977	7.499
Κόστος προηγούμενης υπηρεσίας κατά την περίοδο		(117)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	1.983	12.429
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - δημογραφικές υποθέσεις		(3.336)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	(97)	2.914
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**62.947**	**82.475**

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**53.245**	**74.383**
Αναμενόμενη απόδοση	825	2.714
Εισφορές εργαζομένων	366	338
Εισφορές Τραπέζης		3.222
Καταβληθείσες παροχές	(26.357)	(18.566)
Έξοδα	(5)	(12)
Αναλογιστικές ζημίες	7.428	(8.834)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**35.502**	**53.245**

Στα περιουσιακά στοιχεία του ταμείου περιλαμβάνονται ομόλογο εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου αξίας € 29,6 εκατ., καταθέσεις στην Alpha Bank ύψους € 4,6 εκατ., μετοχές και warrants Alpha Bank αξίας € 0,1 εκατ. και λοιπές απαιτήσεις ύψους € 1,2 εκατ.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2015	2014
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις – κέρδος/(ζημία)	(1.983)	(9.093)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές – κέρδος/(ζημία)	97	(2.914)
Απόδοση επενδύσεων εκτός του ποσού που καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα – κέρδος/(ζημία)	7.428	(8.834)
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην Καθαρή Θέση εντός της χρήσεως	**5.542**	**(20.841)**

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**29.230**	**4.452**
Παροχές που καταβάλλονται απευθείας από την Τράπεζα	(230)	(3.220)
Εισφορές Τραπέζης		(3.222)
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	3.987	10.379
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	(5.542)	20.841
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**27.445**	**29.230**

γ. Εγγύηση κατώτατης παροχής για το προσωπικό των νέων (μετά το 1993) ασφαλισμένων που προσελήφθηκαν στην Τράπεζα μέχρι την 31.12.2004 και εντάχθηκαν στο νέο αποταμιευτικό πρόγραμμα

Για το προσωπικό που προσελήφθη στην Τράπεζα και εντάχθηκε στον κύριο ασφαλιστικό φορέα από 1.1.1993 μέχρι 31.12.2004 το τελικό ποσό κατά τη συνταξιοδότηση έχει, σύμφωνα με τους όρους του αποταμιευτικού προγράμματος, ως κατώτατο όριο την παροχή που ορίζει ο Ν.2084/1992 και η Υπουργική Απόφαση 2/39350/0022/2.3.99.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	2.556	547
Υποχρέωση	**2.556**	**547**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	30	5
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	11	3
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**41**	**8**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**547**	**93**
Τρέχον κόστος υπηρεσίας	30	5
Κόστος επιτοκίου	11	3
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	1.947	401
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	21	45
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**2.556**	**547**

Τα ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2015	2014
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις υποθέσεις – κέρδος/(ζημία)	(1.947)	(401)
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές – κέρδος/(ζημία)	(21)	(45)
(Ζημία)/κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην καθαρή θέση εντός της χρήσεως	**(1.968)**	**(446)**

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2015	2014
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**547**	**93**
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	41	8
Ζημία/(κέρδος) που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	1.968	446
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**2.556**	**547**

δ. Προγράμματα επικουρικής συντάξεως και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως Diners

Η Τράπεζα εγγυάται από την 30.9.2014, ημερομηνία εξαγοράς της Diners Club Ελλάδος ΑΕ, τα προγράμματα παροχής επικουρικής συντάξεως και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως της πρώην Diners τα οποία διαχειρίζεται ανεξάρτητη ασφαλιστική εταιρία. Η συγχώνευση δι' απορροφήσεως της εταιρίας ολοκληρώθηκε την 2.6.2015. Τα προγράμματα αυτά καλύπτουν τους συνταξιούχους καθώς και τους αποχωρήσαντες οι οποίοι έχουν θεμελιώσει δικαίωμα απονομής της επικουρικής συντάξεως στο μέλλον.

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στον ισολογισμό έχουν ως εξής:

	31.12.2015
Παρούσα αξία δεδουλευμένων παροχών	8.941
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	(3.769)
Υποχρέωση	**5.172**

Τα ποσά που αναγνωρίσθηκαν στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως
	31.12.2015
Καθαρό επιτοκιακό αποτέλεσμα επί της καθαρής απαίτησης/υποχρέωσης	30
Σύνολο (το οποίο περιλαμβάνεται στις αμοιβές προσωπικού)	**30**

Η μεταβολή στην παρούσα αξία των παροχών προέκυψε ως εξής:

	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**-**
Συγχώνευση δι' απορροφήσεως Diners	9.726
Κόστος επιτοκίου	104
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από τη Τράπεζα	(11)
Καταβληθείσες παροχές από το πρόγραμμα	(200)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - οικονομικές υποθέσεις	(825)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες χρήσεως - εμπειρικές προσαρμογές	147
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**8.941**

Η μεταβολή στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος προέκυψε ως εξής:

	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**-**
Συγχώνευση δι' απορροφήσεως Diners	3.970
Αναμενόμενη απόδοση	74
Καταβληθείσες παροχές	(200)
Αναλογιστικές ζημίες	(75)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**3.769**

Τα ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην καθαρή θέση κατά την περίοδο αναλύονται ως εξής:

	2015
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται στις οικονομικές και δημογραφικές υποθέσεις - κέρδος/(ζημία)	825
Μεταβολή στην υποχρέωση που οφείλεται σε εμπειρικές προσαρμογές - κέρδος/(ζημία)	(147)
Απόδοση επενδύσεων εκτός του ποσού που καταχωρήθηκε στο αποτέλεσμα - κέρδος/(ζημία)	(75)
Κέρδος που αναγνωρίσθηκε απευθείας στην καθαρή θέση εντός της χρήσεως	**603**

Η μεταβολή στην υποχρέωση του ισολογισμού προέκυψε ως εξής:

	2015
Υπόλοιπο ενάρξεως χρήσεως	**-**
Συγχώνευση δι' απορροφήσεως Diners	5.756
Παροχές που καταβλήθηκαν απευθείας από τη Τράπεζα	(11)
(Κέρδος)/ζημία που καταχωρήθηκε στα αποτελέσματα χρήσεως	30
(Κέρδος)/ζημία που καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση	(603)
Υπόλοιπο τέλους χρήσεως	**5.172**

Τα αποτελέσματα των αποτιμήσεων εξαρτώνται από τις υποθέσεις εκπονήσεως των αναλογιστικών μελετών.

Οι βασικές αναλογιστικές υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τα ανωτέρω προγράμματα καθορισμένων παροχών ήταν οι εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Επιτόκιο προεξόφλησης	2,5%	2,0%
Πληθωρισμός	1,75%	1,5%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,8%	1,0%
Μελλοντικές αυξήσεις συντάξεων	0,0%	0,0%

Για τον προσδιορισμό του επιτοκίου προεξόφλησης ελήφθη υπόψη ως βάση αναφοράς ο δείκτης iBoxx Euro Corporate AA+ προσαρμοσμένος για τα χαρακτηριστικά των προγραμμάτων.

Η μέση διάρκεια ανά πρόγραμμα εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

	31.12.2015	31.12.2014
Αποζημίωση προσωπικού της Τραπέζης λόγω συνταξιοδοτήσεως βάσει του Ν.2112/1920	17,9	17,8
ΤΑΠ - Εφάπαξ Παροχή	13,0	14,4
Εγγύηση αποταμιευτικού προγράμματος	20,0	16,8
Συνταξιοδοτικό πρόγραμμα Diners	17,1	
Πρόγραμμα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης Diners	15,8	

Στον ακόλουθο πίνακα συνοψίζεται η ευαισθησία ως προς τις οικονομικές υποθέσεις του συνόλου της υποχρεώσεως που προκύπτει από τα ανωτέρω προγράμματα:

	Ποσοστιαία μεταβολή υποχρέωσης (%)
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	(7,3)
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	8,0
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	7,9
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	(7,2)

30. Λοιπές υποχρεώσεις

	31.12.2015	31.12.2014
Προμηθευτές	38.080	51.988
Έσοδα επομένων χρήσεων	7.664	8.980
Δεδουλευμένα έξοδα	54.203	50.650
Κρατήσεις και εισφορές υπέρ τρίτων	68.681	99.696
Υποχρεώσεις προς ασφαλιστικά ταμεία Ε.Τ.Α.Τ. και Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ. (σημείωση 7)	131.911	193.997
Υποχρεώσεις από πιστωτικές κάρτες	307.390	226.277
Λοιπά	223.628	362.299
Σύνολο	**831.557**	**993.887**

Την 23η Δεκεμβρίου 2015 η Alpha Bank κατέβαλε στην Credit Agricole ποσό ύψους € 164 εκατ. στα πλαίσια της συναλλαγής εξαγοράς της Εμπορικής Τραπέζης. Η μεταβίβαση στην Τράπεζα του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορικής Τραπέζης από την Credit Agricole S.A. ολοκληρώθηκε την 1η Φεβρουαρίου 2013 έχοντας ως αποτέλεσμα την αναγνώριση αρνητικής υπεραξίας ποσού € 3.283.052 στα αποτελέσματα της χρήσεως 2013. Το ποσό των € 164 εκατ., το οποίο υπό προϋποθέσεις έπρεπε να καταβληθεί στην Credit Agricole S.A. έχει ήδη αναγνωριστεί στα αποτελέσματα και την καθαρή θέση της Τραπέζης.

31. Προβλέψεις

Υπόλοιπο 1.1.2014	**258.945**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2014	
Λοιπές προβλέψεις (σημείωση 9)	3.146
Χρησιμοποιηθείσες λοιπές προβλέψεις	(3.559)
Μεταφορά σε «Λοιπές Υποχρεώσεις»	(9.807)
Προβλέψεις για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημείωση 10)	82.764
Προβλέψεις για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία από διακοπείσες δραστηριότητες	128
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος εθελουσίας εξόδου (σημείωση 7)	1.786
Λοιπές προβλέψεις από εξαγορά της Citibank	117
Υπόλοιπο 31.12.2014	**333.520**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Μεταφορά προβλέψεων καταστήματος Βουλγαρίας σε «Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση»	(780)
Λοιπές προβλέψεις (σημείωση 9)	7.225
Μειώσεις Λοιπών Προβλέψεων (σημείωση 9)	(6.048)
Χρησιμοποιηθείσες λοιπές προβλέψεις	(6.657)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος εθελουσίας εξόδου (σημείωση 7)	64.300
Προβλέψεις για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία (σημείωση 10)	18.886
Υπόλοιπο 31.12.2015	**410.446**

Τα ποσά των λοιπών προβλέψεων σε βάρος των αποτελεσμάτων συμπεριλαμβάνονται στο λογαριασμό «Λοιπά Έξοδα» της καταστάσεως αποτελεσμάτων.

Κατά την 31.12.2015 το υπόλοιπο των προβλέψεων για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου από εκτός ισολογισμού στοιχεία ανέρχεται σε € 295,0 εκατ. (31.12.2014: € 276,2 εκατ.) και των λοιπών προβλέψεων σε € 115,4 εκατ. (31.12.2014: € 57,3 εκατ.) εκ των οποίων ποσό € 26,8 εκατ. (31.12.2014: € 29,6 εκατ.) αφορά σε επίδικες υποθέσεις και ποσό € 64,3 εκατ. σε πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος εθελούσιας εξόδου (σημείωση 7).

ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

32. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης κατά την 31.12.2015 αναλύεται ως εξής:

		Μεταβολές περιόδου από 1.1. έως 31.12.2015 (σε τεμάχια)					
	Υπόλοιπο μετοχών έναρξης 1.1.2015	Μείωση αριθμού μετοχών (reverse split)	Κεφαλαιοποίηση ειδικού αποθεματικού	Μετοχές από Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με μετρητά	Μετοχές από Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με κεφαλαιοποιήση χρηματικών απαιτήσεων	Υπόλοιπο μετοχών την 31.12.2015	Καταβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο την 31.12.2015
α. Κοινές μετοχές							
Αριθμός κοινών μετοχών	12.769.059.858,00	(12.513.678.660,84)	2,84			255.381.200,00	76.614
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου				776.084.586,00	505.415.414,00	1.281.500.000,00	384.450
Σύνολο	**12.769.059.858,00**	**(12.513.678.660,84)**	**2,84**	**776.084.586,00**	**505.415.414,00**	**1.536.881.200,00**	**461.064**

Την 15.6.2015, στα πλαίσια της διαδικασίας ασκήσεως των δικαιωμάτων ψήφου (warrants) επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κατοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), ασκήθηκαν από τους κοινούς μετόχους, δικαιώματα ψήφου 13.800 που αντιστοιχούσαν σε 102.239 κοινές μετοχές.

Την 24.11.2015 πραγματοποιήθηκε :

α) αύξηση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής, ονομαστικής, μετά δικαιώματος ψήφου, αΰλου ονομαστικής μετοχής εκδόσεως της Τραπέζης από € 0,30 σε € 15,00, με αντίστοιχη μείωση του συνολικού αριθμού των μετοχών λόγω συνενώσεως, κατ΄αναλογία 50 παλαιάς ονομαστικής αξίας προς 1 νέας ονομαστικής αξίας κοινές μετά ψήφου μετοχές,

β) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης, με κεφαλαιοποίηση τμήματος του κατ' άρθρο 4 παρ. 4α κ.ν.2190/20 ειδικού αποθεματικού της Τραπέζης ποσού € 42,6 με σκοπό το σχηματισμό ακέραιου αριθμού μετοχών,

γ) μείωση, κατ' άρθρο 4 παρ. 4α κ.ν. 2190/1920, του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά ποσό € 3.754.103.640 συνεπεία της μειώσεως της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής, ονομαστικής, μετά δικαιώματος ψήφου, αΰλου μετοχής εκδόσεως της Τραπέζης από € 15,00 σε € 0,30 με αντίστοιχη αύξηση του ειδικού αποθεματικού της Τραπέζης του άρθρου 4 παρ. 4α κ.ν.2190/1920 και

δ) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των € 1.010.830.828,00 δια κεφαλαιοποιήσεως χρηματικών απαιτήσεων στο πλαίσιο της προαιρετικής ανταλλαγής τίτλων που συμμετείχαν στην Άσκηση Διαχειρίσεως Παθητικού και κατά το ποσό των € 1.552.169.172,00 δια ιδιωτικής τοποθετήσεως με μετρητά.

Κατόπιν των ανωτέρω, το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης την 31.12.2015 ανέρχεται σε € 461.064.360,00 διαιρούμενο σε 1.536.881.200 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς € 0,30 και η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο ανέρχεται σε € 10.790.869.872,46.

Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου είχε ως σκοπό την κεφαλαιακή ενίσχυση της Τραπέζης προκειμένου να καλύψει το αποτέλεσμα της συνολικής αξιολόγησης από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό υπό το Δυσμενές σενάριο.

Συνεπεία των ανωτέρω γεγονότων ο αριθμός των κοινών μετοχών που κατείχε κατά την 31.12.2015 το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ανήλθε σε 169.175.146.

Την 28.3.2014 πραγματοποιήθηκε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης με καταβολή μετρητών, κατάργηση των δικαιωμάτων προτιμήσεως επί των υφισταμένων, κοινών και προνομιούχων, μετοχών, και διάθεση του συνόλου των νέων μετοχών δια ιδιωτικής τοποθετήσεως σε ειδικούς επενδυτές, κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγ.1 του Ν.3401/2005, και αντλήθηκε συνολικό ύψος κεφαλαίων ποσού €1,2 δισ. Έτσι το μετοχικό κεφάλαιο αυξήθηκε κατά ποσό €553,8 εκατ. Εκδόθηκαν και διανεμήθηκαν 1.846.153.846 νέες κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, άυλες μετοχές, ονομαστικής αξίας και τιμής διαθέσεως εκάστης ίσης προς €0,30 και €0,65 αντίστοιχα.

Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου είχε ως σκοπό, μεταξύ άλλων, να συντελέσει στη δημιουργία συνθηκών προς ικανοποίηση των κατά το Ν.3723/2008 όρων για την εξαγορά των προνομιούχων μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κυριότητος του Ελληνικού Δημοσίου και την αντικατάστασή τους με υψηλής ποιότητος κεφάλαια.

Την 17.4.2014 η Τράπεζα εξαγόρασε από το Ελληνικό Δημόσιο το σύνολο των προνομιούχων μετοχών, κυριότητος του τελευταίου και εκδόσεως της Τραπέζης, ποσού €940 εκατ.

Στα πλαίσια της διαδικασίας ασκήσεως των δικαιωμάτων ψήφου (warrants) επί μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης και κατοχής του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ασκήθηκαν από τους κοινούς μετόχους, την 16.6.2014 δικαιώματα

ψήφου 60.899.318 που αντιστοιχούσαν σε 451.179.721 κοινές μετοχές και την 15.12.2014 δικαιώματα ψήφου 2.055.556 που αντιστοιχούσαν σε 15.228.481 κοινές μετοχές, με αποτέλεσμα την αύξηση των μετοχών σε κυκλοφορία.

Έτσι, την 31.12.2014, το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης ανέρχεται σε €3.830.718, διαιρούμενο σε 12.769.059.858 μετοχές, εκ των οποίων:

α) 4.310.200.279 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €0,30 και

β) 8.458.859.579 κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, σύμφωνα με τους διαλαμβανομένους στη διάταξη του άρθρου 7α του Ν.3864/2010 περιορισμούς, άυλες μετοχές, κυριότητας του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €0,30.

33. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2014	**4.212.062**
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου - ποσό υπέρ το άρτιο από την έκδοση κοινών μετοχών	646.154
Υπόλοιπο 31.12.2014	**4.858.216**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12.2015	
Μείωση ονομαστικής αξίας κοινών μετοχών από € 15 σε € 0,30	3.754.104
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου - ποσό υπέρ το άρτιο από την έκδοση κοινών μετοχών	2.178.550
Υπόλοιπο 31.12.2015	**10.790.870**

Την 24.11.2015 από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την έκδοση 1.281.500.000 νέων κοινών μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 με τιμή διάθεσης € 2, προέκυψε συνολική διαφορά ύψους € 2.178,5 εκατ. μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της τιμής διάθεσης των μετοχών η οποία πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Την 28.3.2014 από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου και την έκδοση 1.846.153.846 νέων κοινών μετοχών, ονομαστικής αξίας € 0,30 με τιμή διάθεσης € 0,65, προέκυψε συνολική διαφορά ύψους € 646,2 εκατ. μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της τιμής διάθεσης των μετοχών η οποία πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

34. Αποθεματικά

Τα υπόλοιπα των επιμέρους αποθεματικών έχουν ως εξής:

α. Τακτικό αποθεματικό

	31.12.2015	31.12.2014
Τακτικό αποθεματικό	420.425	420.425

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του Καταστατικού της Τραπέζης, όπως ισχύει, από τα καθαρά κέρδη κάθε χρήσεως αφαιρείται ετησίως το 5%, τουλάχιστον, για τον σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού. Ο σχηματισμός του τακτικού αποθεματικού παύει να είναι υποχρεωτικός, όταν το υπόλοιπό του φθάσει στο ένα τρίτο (1/3) του μετοχικού κεφαλαίου. Σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κ.Ν.2190/1920 το αποθεματικό αυτό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».

β. Αποθεματικό διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου

	2015		2014	
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1		**(180.652)**		**114.939**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12				
Αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων, μετά το φόρο εισοδήματος	38.882		(149.891)	
Μεταφορά στα αποτέλεσματα χρήσεως αποθεματικού διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων	16.641		(145.700)	
Σύνολο		**55.523**		**(295.591)**
Υπόλοιπο την 31.12		**(125.129)**		**(180.652)**

γ. Λοιπά αποθεματικά

	2015	2014
Υπόλοιπο έναρξης την 1.1	**(186.422)**	**(17.805)**
Μεταβολές περιόδου 1.1 - 31.12		
Αποθεματικό αντισταθμίσεως ταμειακών ροών, μετά το φόρο εισοδήματος	44.757	(168.617)
Υπόλοιπο την 31.12	**(141.665)**	**(186.422)**
Σύνολο αποθεματικών (α+β+γ)	**153.631**	**53.351**

35. Αποτελέσματα εις νέον

α. Δεδομένου ότι στη χρήση 2014 δεν υφίστανται διανεμητέα κέρδη, σε εφαρμογή του άρθρου 44α Κ.Ν.2190/1920, η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τραπέζης την 26.6.2015 αποφάσισε:

- τη μη διανομή μερίσματος προς τους κατόχους των κοινών μετοχών της Τραπέζης για τη χρήση 2014 και
- τη μη καταβολή προς το Ελληνικό Δημόσιο της κατ' άρθρο 1 παρ. 3 Ν.3723/2008 οριζόμενης αποδόσεως χρήσεως 2014 επί των προνομιούχων μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης που είχε στην κυριότητά του έως την 17.4.2014.

β. Επειδή τα ανωτέρω ισχύουν και για τη χρήση 2015 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων θα προτείνει τη μη διανομή μερίσματος προς τους κατόχους των κοινών μετοχών της Τραπέζης.

γ. Στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον» της 31.12.2015 περιλαμβάνονται τα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου ποσού € 43,5 εκατ. μετά το φόρο εισοδήματος.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

36. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

α) Νομικά θέματα

Υπάρχουν ορισμένες απαιτήσεις και δικαστικές αγωγές κατά της Τραπέζης, στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας. Σύμφωνα με εκτιμήσεις των Νομικών Υπηρεσιών η οριστική διευθέτησή τους δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση ή λειτουργία της Τραπέζης.

Έναντι αυτών η Τράπεζα έχει σχηματίσει πρόβλεψη μέχρι την 31.12.2015 ποσού € 26,8 εκατ. που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό του Ισολογισμού «Προβλέψεις».

β) Φορολογικά θέματα

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση του 2009. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2014 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης. Η Εμπορική Τράπεζα είχε ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2008. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Τα καταστήματα της Τραπέζης σε Λονδίνο και Βουλγαρία έχουν ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τις χρήσεις 2013 και 2007 αντίστοιχα. Από 5.1.2016 στο κατάστημα Βουλγαρίας βρίσκεται σε εξέλιξη φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2009 έως και 2015. Το κατάστημα της Εμπορικής Τραπέζης στην Κύπρο δεν έχει ελεγχθεί φορολογικά από την έναρξη της λειτουργίας του (χρήση 2011), μέχρι τη διαγραφή του από το Τμήμα Εφόρου Εταιριών Κύπρου (Αύγουστος 2015), ενώ έχει παύσει τη λειτουργία του από τον Σεπτέμβριο 2014.

Την 30.9.2014, ολοκληρώθηκε η εξαγορά των εργασιών Λιανικής Τραπεζικής της Citibank International Plc (CIP) στην Ελλάδα. Η εξαγορά αυτή δεν επηρεάζει τις φορολογικές υποχρεώσεις της Τραπέζης αφού οι όποιες υποχρεώσεις έναντι του Δημοσίου μέχρι την ημερομηνία εξαγοράς παραμένουν στη CIP.

Την 2.6.2015, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση δια απορροφήσεως της Diners Club Ελλάδος. Η εταιρία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2010. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2013 έχει λάβει φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς διατύπωση επιφύλαξης.

Επειδή ο φορολογικός έλεγχος ενδέχεται να μην αναγνωρίσει την παραγωγικότητα ορισμένων δαπανών, είναι πιθανόν να επιβληθούν κάποιοι πρόσθετοι φόροι για τις χρήσεις που δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές.

γ) Λειτουργικές μισθώσεις

Η Τράπεζα ως μισθώτρια

Οι υποχρεώσεις της από μισθώματα αφορούν κατά κύριο λόγο τα κτήρια που χρησιμοποιεί για τα υποκαταστήματα και τις άλλες μονάδες λειτουργίας της.

Η διάρκεια των επαγγελματικών συμβάσεων μίσθωσης ορίζεται δωδεκαετής με δυνατότητα ανανεώσεως ή παρατάσεως βάσει συμφωνίας των συμβαλλομένων μερών. Πολιτική της Τραπέζης είναι να ανανεώνει τις συμβάσεις αυτές.

Οι ελάχιστες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων της Τραπέζης έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014*
εντός του έτους	32.553	33.316
πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	84.840	92.228
πέραν των πέντε ετών	86.496	92.927
Σύνολο	**203.889**	**218.471**

Οι συνολικές δαπάνες της Τραπέζης για ενοίκια κτηρίων, για τη χρήση 2015 ανήλθαν σε € 32.918 (31.12.2014*: € 31.802) και συμπεριλαμβάνονται στα «Γενικά διοικητικά έξοδα».

* *Στα συγκριτικά στοιχεία δεν περιλαμβάνεται το κατάστημα Βουλγαρίας λόγω παρουσίασης του ως διακοπείσα δραστηριότητα.*

Η Τράπεζα ως εκμισθώτρια

Οι απαιτήσεις της από μισθώματα αφορούν μισθώσεις κτηρίων ιδιοκτησίας της, σε εταιρίες του ομίλου και τρίτους.

Οι ελάχιστες μελλοντικές εισπράξεις μισθωμάτων έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014*
εντός του έτους	3.394	3.258
πέραν του έτους και μέχρι πέντε έτη	7.770	7.308
πέραν των πέντε ετών	6.717	7.408
Σύνολο	**17.881**	**17.974**

Τα συνολικά έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις για τη χρήση 2015 ανήλθαν σε € 3.283 (31.12.2014*: € 3.241) και συμπεριλαμβάνονται στα «Λοιπά έσοδα».

δ) Εκτός Ισολογισμού υποχρεώσεις

Η Τράπεζα στο πλαίσιο των συνήθων επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις που είναι δυνατόν να επιφέρουν στο μέλλον μεταβολές στην περιουσιακή της διάρθρωση. Οι δεσμεύσεις αυτές παρακολουθούνται σε εκτός Ισολογισμού λογαριασμούς και αφορούν σε ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση, εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια καθώς επίσης και παρασχεθείσες εγγυήσεις για εκδοθέντα ομόλογα από θυγατρικές εταιρίες και λοιπές εγγυήσεις προς θυγατρικές.

Επίσης ενδεχόμενες υποχρεώσεις προκύπτουν για την Τράπεζα από τις μη αντληθείσες εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια, που δεν πρόκειται να εκτελεστούν άμεσα ή πρόκειται να εκτελεστούν τμηματικά και μόνο εφόσον τηρηθούν από τους αντισυμβαλλόμενους οι συμφωνηθείσες για την εκτέλεσή τους προϋποθέσεις.

Τα υπόλοιπά τους έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Ενέγγυες πιστώσεις	21.938	38.087
Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις	4.525.710	4.897.126
Εγγυήσεις ομολογιακών δανείων εκδόσεως θυγατρικών της Τραπέζης	15.542	1.759.966

Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν χρηματοδότηση των εμπορικών συμφωνιών μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με απευθείας πληρωμή των συναλλασσόμενων τρίτων, με τους οποίους οι πελάτες της Τραπέζης έχουν συνάψει τις συμφωνίες. Τόσο οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις όσο και οι εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν δεσμεύσεις υπό όρους και εκδίδονται από την Τράπεζα, προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από πελάτες της των όρων των συμφωνιών.

Η υποχρέωση από όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed) σε περίπτωση που διαπιστωθεί πιθανή αδυναμία των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις κατά την 31.12.2015 ανέρχεται σε € 211,2 εκατ. (31.12.2014: € 292,4 εκατ.) και συμπεριλαμβάνεται στον υπολογισμό των σταθμισμένων για κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού.

ε) Δεσμεύσεις στοιχείων Ενεργητικού

Τα δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού κατά την 31.12.2015 αναλύονται ως εξής:

- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 0,3 δισ. που αφορούν την υποχρέωση της Τραπέζης να διατηρεί καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος, που αντιστοιχούν στο 1% των συνολικών καταθέσεων των πελατών της.
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 0,2 δισ. που αφορούν σε εγγυήσεις οι οποίες έχουν δοθεί υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.
- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 1,1 δισ. σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για εγγύηση παραγώγων συναλλαγών.

* *Στα συγκριτικά στοιχεία δεν περιλαμβάνεται το κατάστημα Βουλγαρίας λόγω παρουσίασης του ως διακοπείσα δραστηριότητα.*

- Δεσμευμένες καταθέσεις ύψους € 0,04 δισ. σε Πιστωτικά Ιδρύματα που έχουν δοθεί για Ενέγγυες Πιστώσεις ή Εγγυητικές Επιστολές που εκδίδει η Τράπεζα για τη διευκόλυνση εισαγωγών πελατείας.
- Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων:
  i. ποσό € 1,1 δισ. έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.
  ii. ποσό € 0,4 δισ. έχει δοθεί σε θυγατρικές εξωτερικού ως εξασφάλιση για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου.
- Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών :
  i. ποσό ονομαστικής αξίας € 22,9 δισ. έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.
  ii. ποσό επιχειρηματικών, καταναλωτικών δανείων και πιστωτικών καρτών λογιστικής αξίας € 3 δισ. έχει τιτλοποιηθεί για την έκδοση ομολογιών εταιριών ειδικού σκοπού του Ομίλου ονομαστικής αξίας € 3,7 δισ. οι οποίες ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα και έχουν ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.
  iii. ποσό ναυτιλιακών δανείων λογιστικής αξίας € 0,6 δισ. έχει τιτλοποιηθεί για την παροχή δανείου από τρίτους σε εταιρία ειδικού σκοπού του Ομίλου που ανέρχεται την 31.12.2015 σε € 0,3 δισ.
  iv. ποσό ονομαστικής αξίας € 0,2 δισ. έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων δανεισμού.
- Αξιόγραφα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, από τα οποία:
  i. ποσό ονομαστικής αξίας € 3,53 δισ. αφορά σε τίτλους Ελληνικού Δημοσίου εκ των οποίων ποσό ονομαστικής αξίας € 3,49 δισ. έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας, ενώ τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου ποσού ονομαστικής αξίας € 0,04 δισ. έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια λοιπών πράξεων δανεισμού.
  ii. ποσό ονομαστικής αξίας € 4,3 δισ. αφορά σε τίτλους εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ), που διατέθηκαν από το Τ.Χ.Σ στην Τράπεζα, λόγω:

     α) συμμετοχής του στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε στις 6.6.2013, και, β) λόγω της κάλυψης της διαφοράς μεταξύ των αξιών των μεταβιβασθέντων από τις Συνεταιριστικές Τράπεζες στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες με σκοπό τη συμμετοχή σε πράξεις κύριας αναχρηματοδοτήσεως.
  iii. ποσό ονομαστικής αξίας € 0,5 δισ. αφορά σε ομόλογα που έχουν προέλθει από τιτλοποίηση απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις εταιρίας του Ομίλου έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.
  iv. ποσό € 0,4 δισ. έχει δοθεί ως εξασφάλιση στα πλαίσια πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως (repo).

Επίσης ποσό € 9,2 δισ. που αφορά σε τίτλους που εκδόθηκαν με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 και ιδιοκατέχεται, έχει ενεχυριασθεί σε Κεντρικές Τράπεζες για σκοπούς αντλήσεως ρευστότητας.

37. Πληροφόρηση κατά τομέα

α. Ανάλυση κατά λειτουργικό τομέα

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	1.1 - 31.12.2015						
	Λιανική Τραπεζική	Corporate Banking	Asset Management/ Insurance	Investment Banking/ Treasury	N.A. Ευρώπη	Λοιπά	Σύνολο
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.017,1	714,4	2,4	(146,0)		21,3	1.609,2
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	105,9	125,7	34,7	(9,9)			256,4
Λοιπά έσοδα	6,6	4,9	3,2	77,4		(131,1)	(39,0)
Σύνολο εσόδων	**1.129,6**	**845,0**	**40,3**	**(78,5)**	-	**(109,8)**	**1.826,6**
Σύνολο εξόδων	**(670,3)**	**(119,8)**	**(16,1)**	**(16,1)**		**(101,4)**	**(923,7)**
Ζημίες απομειώσεως	(1.328,3)	(1.370,9)					(2.699,2)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος εθελουσίας						(64,3)	(64,3)
Αρνητική υπεραξία εξαγορών						48,2	48,2
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(869,0)**	**(645,7)**	**24,2**	**(94,6)**	-	**(227,3)**	**(1.812,5)**
Φόρος εισοδήματος							823,1
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							**(989,4)**
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες					(42,9)		(42,9)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος							**(1.032,3)**
Ενεργητικό 31.12.2015	24.753,6	19.187,6	63,6	13.421,4	444,6	7.122,1	64.992,9
Υποχρεώσεις 31.12.2015	22.575,7	5.818,7	522,2	27.070,1	338,8	249,3	56.574,8
Κεφαλαιακές δαπάνες	58,7	12,0	0,9	0,8		4,3	76,7
Αποσβέσεις	(54,4)	(11,2)	(0,9)	(0,8)		(4,0)	(71,3)

(Ποσά σε εκατ. ευρώ)

	1.1 - 31.12.2014						
	Λιανική Τραπεζική	Corporate Banking	Asset Management/ Insurance	Investment Banking/ Treasury	N.A. Ευρώπη	Λοιπά	Σύνολο
Καθαρό έσοδο από τόκους	814,0	681,0	1,9	28,1		(0,1)	1.524,9
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	102,8	141,1	28,2	(0,3)			271,8
Λοιπά έσοδα	5,9	6,4	1,1	96,0		(24,2)	85,2
Σύνολο εσόδων	**922,7**	**828,5**	**31,2**	**123,8**	-	**(24,3)**	**1.881,9**
Σύνολο εξόδων	**(755,1)**	**(135,1)**	**(19,7)**	**(18,9)**	-	**(90,3)**	**(1.019,1)**
Ζημίες απομειώσεως	(705,5)	(681,1)					(1.386,6)
Κόστος αποζημιώσεως προγράμματος εθελουσίας						(200,8)	(200,8)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(537,9)**	**12,3**	**11,5**	**104,9**		**(315,4)**	**(724,5)**
Φόρος εισοδήματος							677,1
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							**(47,4)**
Κέρδη / (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες					(11,1)		(11,1)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος							**(58,5)**
Ενεργητικό 31.12.2014	25.271,0	20.189,2	108,6	14.925,6	757,8	6.382,4	67.634,6
Υποχρεώσεις 31.12.2014	29.973,2	7.478,9	1.353,1	21.120,2	517,0	371,0	60.813,4
Κεφαλαιακές δαπάνες	41,3	8,3	0,5	0,5		3,8	54,4
Αποσβέσεις	(45,0)	(9,0)	(0,6)	(0,5)	-	(4,5)	(59,6)

i. Λιανική Τραπεζική

Εντάσσονται όλοι οι Ιδιώτες (Πελάτες λιανικής τραπεζικής) της Τραπέζης, οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, εκτός αυτών που η διαχείριση της σχέσης γίνεται από τα καταστήματα εξωτερικού (Ν.Α. Ευρώπης).

Διαχειρίζεται, μέσω του εκτεταμένου δικτύου Καταστημάτων, όλα τα Καταθετικά Προϊόντα (Αποταμιευτικά/Ταμιευτηρίου, Προϊόντα Ρευστότητας/Όψεως, Επενδυτικά Προϊόντα/Προθεσμίας, Repos, Swaps), Χρηματοδοτικά Προϊόντα (Στεγαστικής, Καταναλωτικής, Επιχειρηματικής Πίστης, Εγγυητικές Επιστολές), καθώς και τις χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες των ανωτέρω πελατών.

ii. Corporate Banking

Εντάσσονται όλες οι συνεργαζόμενες Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις, οι Επιχειρήσεις με πολυεθνική επιχειρηματική δραστηριότητα, οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την Διεύθυνση Μεγάλων Πελατών (Corporate), καθώς και οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την Ναυτιλία. Διαχειρίζεται τα προϊόντα ρευστότητας, επιχειρηματικής πίστης καθώς και τις εγγυητικές επιστολές των ανωτέρω επιχειρήσεων.

iii. Asset Management/Insurance

Εντάσσεται μία μεγάλη γκάμα προϊόντων διαχείρισης χαρτοφυλακίου πελατών, μέσω των Κέντρων Private Banking της Τραπέζης. Επίσης, παρέχεται ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων, προς ιδιώτες και επιχειρήσεις.

iv. Investment Banking/Treasury

Περιλαμβάνει τις χρηματιστηριακές εργασίες, τις συμβουλευτικές και διαμεσολαβητικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κεφαλαιαγορά, καθώς και την επενδυτική τραπεζική που πραγματοποιούνται από την Τράπεζα. Περιλαμβάνει επίσης τη δραστηριότητα του Dealing Room στη διατραπεζική αγορά (FX Swaps, Ομόλογα, Futures, IRS, Διατραπεζικές τοποθετήσεις – Δανεισμούς κ.λπ.).

v. Ν.Α. Ευρώπη

Το Κατάστημα Βουλγαρίας που ανήκει στον τομέα, εμφανίζεται στην διακριτή κατηγορία «Κέρδη/Ζημίες από διακοπείσες δραστηριότητες».

vi. Λοιπά

Στον Τομέα αυτό εντάσσονται οι Διοικητικές Υπηρεσίες της Τραπέζης, καθώς έσοδα και έξοδα που δεν σχετίζονται με τη λειτουργική δραστηριότητα ή είναι μη επαναλαμβανόμενα και προέρχονται από εξωγενείς παράγοντες.

β. Ανάλυση κατά γεωγραφικό τομέα

Ποσά σε εκατ. ευρώ

	1.1 - 31.12.2015		
	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.599,2	10,0	1.609,2
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	253,6	2,8	256,4
Λοιπά έσοδα	(40,4)	1,4	(39,0)
Σύνολο εσόδων	**1.812,4**	**14,2**	**1.826,6**
Σύνολο εξόδων	**(917,6)**	**(6,1)**	**(923,7)**
Ζημίες απομειώσεως	(2.699,2)		(2.699,2)
Πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος εθελουσίας	(64,3)		(64,3)
Αρνητική υπεραξία εξαγορών	48,2		48,2
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(1.820,5)**	**8,1**	**(1.812,5)**
Φόρος εισοδήματος			823,1
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			**(989,4)**
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες		(42,9)	(42,9)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος			**(1.032,3)**
Ενεργητικό 31.12.2015	64.425,3	567,6	64.992,9

Ποσά σε εκατ. ευρώ

	1.1 - 31.12.2014		
	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.517,0	7,9	1.524,9
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	267,1	4,7	271,8
Λοιπά έσοδα	85,0	0,2	85,2
Σύνολο εσόδων	**1.869,1**	**12,8**	**1.881,9**
Σύνολο εξόδων	**(1.014,6)**	**(4,5)**	**(1.019,1)**
Ζημίες απομειώσεως	(1.386,6)		(1.386,6)
Κόστος αποζημίωσης προγράμματος εθελουσίας	(200,8)		(200,8)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(732,9)**	**8,3**	**(724,5)**
Φόρος εισοδήματος			677,1
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			**(47,4)**
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες		(11,1)	(11,1)
Κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος			**(58,5)**
Ενεργητικό 31.12.2014	66.626,8	1.007,8	67.634,6

38. Διαχείριση κινδύνων

Η Τράπεζα έχει θεμελιώσει ένα πλαίσιο διεξοδικής και συνετής διαχειρίσεως των πάσης φύσεως κινδύνων που αντιμετωπίζει, σύμφωνα με τις βέλτιστες εποπτικες πρακτικές και το οποίο, με βάση την κοινή ευρωπαϊκή νομοθεσία και το ισχύον σύστημα κοινών τραπεζικών κανόνων, αρχών και προτύπων, εξελίσσεται διαρκώς με την πάροδο του χρόνου ώστε να εφαρμόζεται στην καθημερινή διεξαγωγή των δραστηριοτήτων της Τραπέζης εντός και εκτός συνόρων, καθιστώντας αποτελεσματική την εταιρική διακυβέρνηση της Τραπέζης.

Βασική επιδίωξη της Τραπέζης κατά το 2015 ήταν η διατήρηση των υψηλών προδιαγραφών εσωτερικής διακυβερνήσεως και η συμμόρφωση με τις ρυθμιστικές και εποπτικές διατάξεις διαχειρίσεως κινδύνων ώστε να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη στη διεξαγωγή των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων μέσω της παροχής κατάλληλων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

38.1 Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης ασκεί εποπτεία επί του συνόλου των λειτουργιών του Τομέα Διαχειρίσεως Κινδύνων. Έχει ορισθεί Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων, η οποία συνεδριάζει σε μηνιαία βάση και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή εισηγείται τη στρατηγική αναλήψεως κινδύνων και διαχειρίσεως κεφαλαίων που ανταποκρίνεται στους επιχειρηματικούς στόχους της Τραπέζης και παρακολουθεί, αξιολογεί και ελέγχει την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της εφαρμοζόμενης πολιτικής και της διαδικασίας διαχειρίσεως κινδύνων.

Το πλαίσιο διαχειρίσεως κινδύνων και η αποτελεσματικότητά του επανεξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να είναι εναρμονισμένα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Για την πληρέστερη και αποτελεσματικότερη αναγνώριση και αντιμετώπιση των πάσης φύσεως κινδύνων που αναλαμβάνονται έχουν συσταθεί οι Επιτροπές Διοικήσεως (Επιτροπή Διαχειρίσεως Ενεργητικού-Παθητικού, Επιτροπή Πιστωτικού Κινδύνου και Επιτροπή Διαχειρίσεως Λειτουργικού Κινδύνου).

Τομέας Διαχειρίσεως Κινδύνων

Ο Γενικός Διευθυντής και Group Chief Risk Officer εποπτεύει τον Τομέα Διαχειρίσεως Κινδύνων της Τραπέζης και υποβάλει τακτικές και έκτακτες αναφορές προς τις Επιτροπές Διοικήσεως, την Επιτροπή Διαχειρίσεως Κινδύνων και το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης. Οι αναφορές αυτές καλύπτουν θέματα διαχειρίσεως όλων των ειδών κινδύνων. Ειδικότερα για τον πιστωτικό κίνδυνο καλύπτουν τα ακόλουθα:

- Το προφίλ κινδύνου του χαρτοφυλακίου ανά βαθμίδα κινδύνου
- Τη μετάπτωση μεταξύ βαθμίδων κινδύνων (migration matrix).
- Την εκτίμηση των σχετικών παραμέτρων κινδύνων ανά βαθμίδα κινδύνου, ομάδας πελατών κλπ.
- Τις τάσεις των βασικών κριτηρίων διαβαθμίσεως.
- Τις αλλαγές στη διαδικασία διαβαθμίσεως, στα κριτήρια ή στις επιμέρους παραμέτρους.
- Την συγκέντρωση κινδύνων (ανά είδος κινδύνου, κλάδο, χώρα, εξασφάλιση, χαρτοφυλάκιο κλπ.).

Οργανωτική Δομή

Στην Τράπεζα λειτουργούν, υπό την εποπεία του Γενικού Διευθυντού και Group Chief Risk Officer οι κάτωθι Διευθύνσεις Διαχειρίσεως Κινδύνων, οι οποίες έχουν την ευθύνη για την άμεση υλοποίηση του πλαισίου διαχειρίσεως κινδύνων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής Διαχειρίσεως Κινδύνων.

- Κινδύνων Αγοράς και Λειτουργικών Κινδύνων
- Πιστωτικού Κινδύνου Wholesale Banking
  - Διεύθυνση Αναπτύξεως Μεθοδολογιών Πιστωτικού Κινδύνου Wholesale Banking
  - Διεύθυνση Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου Wholesale Banking
- Πιστωτικού Κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής
  - Διεύθυνση Αναπτύξεως Μεθοδολογιών Πιστωτικού Κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής
  - Διεύθυνση Αναλύσεως Πιστωτικού Κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής
- Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Εσωτερικού
- Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Εξωτερικού
- Λιανικής Πίστεως

Για σκοπούς διαχειρίσεως Πιστωτικού Κινδύνου οι πιστοδοτήσεις διαχωρίζονται σε Wholesale και Retail.

ΤΟΜΕΑΣ WHOLESALE BANKING

Πιστοδοτήσεις Τομέα Wholesale Banking

Οι πιστοδοτήσεις Wholesale Banking εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της πιστοδοτήσεως και του πιστούχου, όπως φαίνεται στον ακόλουθο πίνακα:

	Χαρτοφυλάκιο	Χαρακτηριστικά
Πιστούχοι αρμοδιότητος Επιχειρηματικών Διευθύνσεων Τομέα Wholesale Banking	Μεγάλων Επιχειρήσεων (Corporate)	Επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών > Ευρώ 50 εκατ. Περιλαμβάνονται οι πιστοδοτήσεις σε ναυτιλιακές εταιρίες καθώς και πιστούχοι υπό τη διαχείριση της Διευθύνσεως Επενδυτικής Τραπεζικής
	Μεσαίων Επιχειρήσεων (SME)	Ευρώ 2,5 εκατ.< Επιχειρήσεις με Κύκλο Εργασιών < Ευρώ 50εκατ. ή επιχειρήσεις με όριο> Ευρώ 1 εκατ.

1. Έγκριση Πιστωτικού Κινδύνου

Τα όρια των Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking καθορίζονται με βάση τον **Συνολικό Πιστωτικό Κίνδυνο**, ο οποίος ορίζεται ως το σύνολο των διαφόρων μορφών πιστοδοτήσεων του πιστούχου (επιχείρηση ή ομάδα συνδεδεμένων επιχειρήσεων) που δύνανται να εγκριθούν από την Τράπεζα και περιλαμβάνει τα εξής:

- Αιτούμενο ποσό/όριο πιστοδοτήσεως
- Όρια για Κεφάλαιο Κινήσεως
- Όρια για ανάληψη από μη διαθέσιμα ποσά (unclear)
- Όρια για έκδοση Εγγυητικών Επιστολών και άνοιγμα Ενέγγυων Πιστώσεων
- Όρια προεξοφλήσεως επιχειρηματικών απαιτήσεων (Factoring)
- Όρια προεξοφλήσεως πιστωτικών καρτών
- Όρια για παράγωγες συναλλαγές
- Όρια εταιρικών καρτών
- Δάνεια μέσης και μακράς διάρκειας (τα υφιστάμενα υπόλοιπα δανείων που έχουν πλήρως εκταμιευθεί ή το αρχικά εγκριθέν ποσό του δανείου για περιπτώσεις δανείων που δεν έχουν εκταμιευθεί στο σύνολό τους).
- Χρηματοδοτικές μισθώσεις (το υφιστάμενο υπολειπόμενο κεφάλαιο χρηματοδοτικών μισθώσεων που έχουν πλήρως εκταμιευθεί ή το αρχικά εγκριθέν ποσόν των χρηματοδοτικών μισθώσεων στις περιπτώσεις που αυτό δεν έχει εκταμιευθεί στο σύνολό του).
- Ειδικά όρια ή υπόλοιπα δανείων των βασικών φορέων των επιχειρήσεων (στεγαστικά δάνεια, καταναλωτικά δάνεια, δάνεια αγοράς μετοχών, πιστωτικές κάρτες κ.λπ.).

Εγκριτικά όρια Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking

Διάρθρωση Συμβουλίων:

- Συμβούλιο Πιστοδοτήσεων Διοικήσεως
- Συμβούλια Πιστοδοτήσεων Τομέα Wholesale Banking
  - Υπό τους Γενικούς Διευθυντές
  - Υπό τους Διευθυντές Διευθύνσεων
  - Υπό τους Υποδιευθυντές Διευθύνσεως
  - Συμβούλια Επιχειρηματικών Κέντρων

Ισχύς Πιστωτικών Ορίων:

Η διάρκεια ισχύος των ορίων καθορίζεται από τα αρμόδια Συμβούλια Πιστοδοτήσεων Wholesale Banking. Βασικός παράγων για τον προσδιορισμό της χρονικής ισχύος των ορίων είναι η διαβάθμιση πιστωτικού κινδύνου, η οποία δεν αποτελεί εν γένει κριτήριο εγκρίσεως ή απορρίψεως του αιτήματος, αλλά τη βάση για τον προσδιορισμό του ύψους και της ποιότητας των εξασφαλίσεων, καθώς και της τιμολογήσεως της χρηματοδοτήσεως. Κατά κανόνα, για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνες Χαμηλού, Μέσου και Αποδεκτού Πιστωτικού Κινδύνου, η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **δωδεκάμηνη**, για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνη Πιστωτικού Κινδύνου Μέτριου - Υπό Παρακολούθηση η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **εξάμηνη** και για πελάτες που έχουν διαβαθμισθεί σε Ζώνες Υψηλού - Πιστωτικού Κινδύνου η διάρκεια ισχύος των ορίων είναι **τρίμηνη**. Παρεκκλίσεις από τον κανόνα επιτρέπονται μόνο μετά από αιτιολογημένη πρόταση των αρμοδίων Επιχειρησιακών Μονάδων και μετά από απόφαση των Συμβουλίων Πιστοδοτήσεων.

2. Επιμέτρηση Πιστωτικού Κινδύνου και Εσωτερικές Διαβαθμίσεις

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων και η κατάταξή τους σε κατηγορίες πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται μέσω συστημάτων διαβαθμίσεως.

Η ταξινόμηση των πιστούχων της Τραπέζης με τη χρήση συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου αποτελεί βασικό εργαλείο για:

- Τη λήψη αποφάσεως από τα αρμόδια Συμβούλια για τη χορήγηση/ανανέωση ορίου πιστοδοτήσεων και την εφαρμογή της κατάλληλης τιμολογιακής πολιτικής (περιθώρια επιτοκίων κ.λπ.).
- Την πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς των πελατών που ανήκουν σε μία ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά.
- Τον έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών πιστοδοτήσεων και την άμεση μεθόδευση των απαραίτητων ενεργειών για την ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ζημίας για την Τράπεζα.
- Την αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και του αναλαμβανόμενου από αυτή πιστωτικού κινδύνου.

Σκοπός των συστημάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου είναι η εκτίμηση της πιθανότητας μη εκπληρώσεως των υποχρεώσεων των πιστούχων έναντι της Τραπέζης.

Τα συστήματα διαβαθμίσεως που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα είναι το Alpha Bank Rating System (ABRS) και το Moody's Risk Advisor (MRA) στα οποία ενσωματώνονται δι-

αφορετικά μοντέλα (υποδείγματα) διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου.

Όλοι οι υφιστάμενοι και δυνητικοί πελάτες πιστοδοτήσεων της Τραπέζης αξιολογούνται με βάση το κατάλληλο μοντέλο διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου και εντός των προβλεπόμενων χρονικών περιθωρίων.

Για την εκτίμηση του ενδεχομένου ασυνέπειας των πιστούχων της Τραπέζης τα μοντέλα διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου αξιολογούν μία σειρά παραμέτρων, οι οποίες μπορούν να ομαδοποιηθούν ως εξής:

- Χρηματοοικονομική: οικονομική δυνατότητα πιστούχου (δείκτες ρευστότητας, δανειακής επιβαρύνσεως κ.λπ.).
- Συγκριτική θέση πιστούχου στο πλαίσιο του ευρύτερου περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται και κυρίως έναντι των ανταγωνιστριών εταιριών του κλάδου στον οποίο ανήκει.
- Συναλλακτική συμπεριφορά πιστούχου έναντι της Τραπέζης αλλά και έναντι τρίτων (οφειλές σε καθυστέρηση, δυσμενή στοιχεία κ.λπ.).
- Ποιοτικά χαρακτηριστικά πιστούχου (ακεραιότητα και συνέχεια της διοικήσεως, καταλληλότητα παγίων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού κ.λπ.).

Τα υποδείγματα διαβαθμίσεως του πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιούνται σήμερα από την Τράπεζα διαφοροποιούνται αναλόγως:

- Του κύκλου εργασιών των πιστοδοτούμενων επιχειρήσεων.
- Του ύψους του Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου των επιχειρήσεων.
- Των ειδικών χαρακτηριστικών της χρηματοδοτήσεως.
- Των διαθεσίμων στοιχείων για την αξιολόγηση του πιστούχου. Ειδικώς για τα οικονομικά στοιχεία, οι διαφοροποιήσεις σχετίζονται με την κατηγορία των τηρούμενων λογιστικών βιβλίων, τον τύπο των λογιστικών σχεδίων (για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ασφαλιστικές υπηρεσίες κ.λπ.), καθώς και με το αν οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφορήσεως (Δ.Π.Χ.Π.).

Για κάθε ένα από τα υποδείγματα διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται διαφορετικές παράμετροι, η κάθε μία από τις οποίες συνεισφέρει με συγκεκριμένο τρόπο στη σχετική αξιολόγηση.

Η στατιστική επιβεβαίωση των υποδειγμάτων διαβαθμίσεως πιστωτικού κινδύνου επανεξετάζεται συνεχώς ώστε να διασφαλίζεται η μέγιστη προβλεπτική τους ικανότητα, σύμφωνα και με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και το εποπτικό και ρυθμιστικό πλαίσιο διαχειρίσεως κινδύνου.

Κλίμακα διαβαθμίσεως πιστούχων

Οι πιστούχοι διαβαθμίζονται στις ακόλουθες διαβαθμίσεις πιστωτικού κινδύνου:

AA, A+, A, A-, BB+, BB, BB-, B, B-, ΓΓ+, ΓΓ, ΓΓ-, Γ, Δ, Δ0, Δ1, Δ2, Ε

Για σκοπούς συμπληρώσεως του πίνακα «Ποιοτική Διαβάθμιση των χωρίς Καθυστέρηση και μη Απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων κατά πελατών», στην Υψηλή Διαβάθμιση εμπίπτουν οι κλίμακες διαβαθμίσεως AA, A+, A, A- και BB+, στη Ικανοποιητική Διαβάθμιση οι κλίμακες διαβαθμίσεως BB, BB-, B, B-, ΓΓ+ και ΓΓ, και στην Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου) ΓΓ- και υποδεέστερα.

Υπόδειγμα Αξιολογήσεως της Ενδεχόμενης Ζημίας από Πιστοδοτήσεις (Facility Rating)

Στο πλαίσιο ευθυγραμμίσεως με τις ισχύουσες εποπτικές οδηγίες της Βασιλείας ΙΙ και ενισχύσεως των μηχανισμών διαχειρίσεως του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα διαμόρφωσε εξειδικευμένο υπόδειγμα αξιολογήσεως της ενδεχόμενης ζημίας από πιστοδοτήσεις (facility rating), σε περίπτωση αθετήσεως των υποχρεώσεων των πιστούχων.

Το υπόδειγμα λειτουργεί συμπληρωματικά των υφιστάμενων υποδειγμάτων αξιολογήσεως του πιστωτικού κινδύνου (ABRS MRA), διαβαθμίζοντας ξεχωριστά την κάθε πιστοδότηση με βάση τις εξασφαλίσεις της. Οι επί μέρους αξιολογήσεις υφιστάμενων και προτεινόμενων πιστοδοτήσεων σταθμίζονται, αποδίδοντας την τελική διαβάθμιση της ενδεχόμενης ζημίας σε επίπεδο Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου του πιστούχου.

Η Κλίμακα Διαβαθμίσεως Ενδεχόμενης Ζημίας Συναλλαγής (Facility Rating) από την καλύτερη προς τη χειρότερη διαβάθμιση είναι η ακόλουθη: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

3. Μεθοδολογία Αξιολογήσεως Απομειώσεως

Το σύνολο των δανείων προς τους Πελάτες υπό τη διαχείριση μονάδων Τομέα Wholesale Banking έχει οριστεί από την Τράπεζα ότι συμπεριλαμβάνεται στα «ατομικά σημαντικά» δάνεια.

Η Αξιολόγηση Απομειώσεως διενεργείται σε τριμηνιαία βάση με την ακόλουθη διαδικασία:

Η Τράπεζα εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις απομειώσεως προκειμένου για τον ατομικό έλεγχο αξιολογήσεως απομείωσης. Η διαδικασία προσδιορισμού των δανείων προς απομείωση και της εκτίμησης των προβλέψεών τους περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

1. Εντοπισμό των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν ατομικά και για τα οποία υπάρχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομειώσεως αξίας.
2. Υπολογισμός πρόβλεψης σε ατομική βάση, για τα δάνεια που αναγνωρίστηκαν στο προηγούμενο βήμα, ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού και της λογιστικής αξίας του δανείου.
3. Στις περιπτώσεις που δεν σχηματίστηκε πρόβλεψη κατόπιν της ατομικής αξιολόγησης, τα δάνεια αυτά θα εξετάζονται σε συλλογική βάση για απομείωση, με βάση κάποια κοινά

χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Για παράδειγμα δημιουργούνται ομάδες δανείων ανά ποσοστό κάλυψης, ημέρες καθυστέρησης, διαβάθμιση, κτλ, όπου και θα εφαρμόζεται ο αντίστοιχος συντελεστής απομείωσεως.

Η ατομική αξιολόγηση απομειώσεων διενεργείται από τον Τομέα του Wholesale Banking και επικυρώνεται από τη Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων Εσωτερικού.

Τα σημαντικά δάνεια, ελέγχονται ατομικά εφόσον ικανοποιείται μια από τις παρακάτω συνθήκες:

- Πελάτες στη ζώνη αθετήσεως Δ, Δ0, Δ1, Δ2 και Ε.
- Πελάτες στη ζώνη υψηλού κινδύνου με διαβάθμιση ΓΓ- και Γ.
- Σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητας του δανειολήπτη.
- Ύπαρξη/Εμφάνιση δυσμενών στοιχείων (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
- Έλευση απρόβλεπτων ή ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λ.π.
- Παρεμβάσεις και ενέργειες εποπτικών αρχών έναντι του δανειολήπτη (π.χ. ΧΑΑ, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
- Παράβαση συμβατικών εγγράφων ή προυποθέσεων και όρων πιστοδοτήσεως.
- Ανεπιθύμητες αλλαγές στη μετοχική σύνθεση ή τη διοίκηση της επιχειρήσεως ή σοβαρά διοικητικά προβλήματα.
- Σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές που μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζήτησης βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, ή παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λ.π.
- Σημαντική επιδείνωση των βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών του πιστούχου (π.χ. μείωση ιδίων κεφαλαίων λόγω ζημιών, επιβάρυνση του δείκτη καλύψεως υποχρεώσεων κ.λ.π.) καθώς και επί τα χείρω μεταβολή στις εκτιμηθείσες μελλοντικές ταμειακές ροές του πιστούχου.

Συλλογική Αξιολόγηση Απομειώσεως

Σε συλλογική βάση αξιολογούνται:

α. Τα δάνεια τα οποία υπόκεινται σε ατομική αξιολόγηση απομειώσεως από την οποία δεν προκύπτει ζημία, και τα οποία αξιολογούνται σε συλλογική βάση αφού ενταχθούν σε ομάδες βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

β. Τα δάνεια για τα οποία δεν υπάρχουν εναύσματα απομειώσεως αξίας και συνεπώς δεν εξετάζονται ατομικά, τα οποία αξιολογούνται συλλογικά και κατηγοριοποιούνται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου.

Τα χαρακτηριστικά που επιλέγονται σχετίζονται με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες παρόμοιων δανείων απεικονίζοντας την ικανότητα των οφειλετών να αποπληρώσουν όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των δανείων που αξιολογούνται. Η αξιολόγηση των εν λόγω δανείων για σκοπούς απομείωσης πραγματοποιείται διότι ο εντοπισμός των συγκεκριμένων ενδείξεων ζημιών απομειώσεως μπορεί να οδηγήσει σε καθυστέρηση της αναγνώρισης απομειώσεως, ενώ έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, είναι κατάλληλη η αναγνώριση ζημίας απομειώσεως για εκείνες τις ζημίες που «πραγματοποιήθηκαν αλλά δεν έχουν δηλωθεί» (Incurred But Not Reported - IBNR).

4.Διαχείριση Υψηλής Συγκεντρώσεως Κινδύνου

Ο Κίνδυνος Συγκεντρώσεως αποτελεί μια ειδική μορφή πιστωτικού κινδύνου που προκύπτει από το μικρό βαθμό διαφοροποιήσεως μεταξύ αντισυμβαλλομένων ή ομίλων αντισυμβαλλομένων, κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, γεωγραφικών περιοχών, προϊόντων ή εξασφαλίσεων.

Η Τράπεζα παρακολουθεί σε τακτή βάση τον κίνδυνο συγκεντρώσεως μέσω ενός πλαισίου αναφορών με αντίστοιχη ενημέρωση της Διοικήσεως και του Διοικητικού Συμβουλίου. Σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο, η Τράπεζα υιοθετεί και εφαρμόζει τις εποπτικές οδηγίες περί των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, ενώ οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του κινδύνου συγκέντρωσης αντισυμβαλλομένων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας εκτιμώνται στα πλαίσια του Πυλώνα 2 της Βασιλείας ΙΙ.

ΤΟΜΕΑΣ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ

Ως τομέας Λιανικής Τραπεζικής ορίζονται τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από την Τράπεζα και εμπίπτουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες

- Στεγαστικά Δάνεια
- Καταναλωτικά Δάνεια και Πιστωτικές Κάρτες
- Μικρών Επιχειρήσεων και Επαγγελματιών (SB): Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα με Κύκλο Εργασιών έως € 2,5 εκατ. και πιστωτικό όριο έως € 1εκατ.

1. Διαδικασία Εγκρίσεως Δανείων

Η Τράπεζα παρακολουθεί το Συνολικό Πιστωτικό Κίνδυνο πιστούχου (για Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις) ο οποίος ορίζεται ως το άθροισμα των ανακυκλούμενων ορίων του πιστούχου, των υπολοίπων των εφάπαξ πιστοδοτήσεων και ειδικά για τις Μικρές Επιχειρήσεις το ύψος των εγκεκριμένων χρηματοδοτήσεων προς τους φορείς των επιχειρήσεων. Επιπλέον συνυπολογίζονται και πιστοδοτήσεις όπου ο πιστούχος είναι εγγυητής ή συνοφειλέτης.

Η Τράπεζα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει ένα αυστηρό πλαίσιο ασκήσεως πιστωτικής πολιτικής (λαμβάνοντας υπόψη το νομοθετικό και εποπτικό/ρυθμιστικό πλαίσιο), στο οποίο στηρίζονται οι διαδικασίες πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής της Τραπέζης. Παράλληλα, έχει διαμορφώσει και θέσει σε ισχύ ένα σύστημα βασικών αρχών, διαδικασιών και κανόνων εσωτερικής λειτουργίας που διέπει τις πιστοδοτήσεις της και

διασφαλίζει την ομαλή και ασφαλή διαχείριση του αναλαμβανόμενου κινδύνου.

Οι κυριότερες αρχές και κανόνες που διέπουν τη λειτουργία των πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής είναι οι εξής:

- Χρηστή διαχείριση πιστοδοτήσεων.
- Ορθή επιλογή πελατών, βάσει συγκεκριμένων πιστωτικών κριτηρίων.
- Συσχετισμός κινδύνων και αποδοτικότητας με αντίστοιχη διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής, κάλυψη πιστοδοτήσεων με εξασφαλίσεις συνεκτιμώντας και το βαθμό πιστωτικού κινδύνου.
- Παρακολούθηση και Διαχείριση του Συνολικού Πιστωτικού Κινδύνου, δηλαδή του συνόλου των κινδύνων που απορρέουν από τις κάθε μορφής πιστοδοτήσεις της Τραπέζης και των Εταιριών του Ομίλου.

Η άσκηση της πιστοδοτικής πολιτικής προϋποθέτει την τήρηση πιστωτικών κριτηρίων, τα οποία συντελούν στην απόκτηση και διατήρηση υγιούς χαρτοφυλακίου πιστοδοτήσεων, καθώς και στη δυναμική και ασφαλή τοποθέτηση των κεφαλαίων της Τραπέζης. Η Τράπεζα, προκειμένου να διασφαλίσει την ορθή τήρηση της πιστωτικής πολιτικής από τις εγκριτικές μονάδες, έχει προχωρήσει στην υιοθέτηση μηχανισμών πιστωτικών ελέγχων (Credit Control), οι οποίοι διενεργούνται σε μηνιαία βάση και αποσκοπούν στην επιβεβαίωση της τηρήσεως των πιστωτικών κριτηρίων.

Συγκεκριμένα:

Ιδιώτες:

Η εγκριτική διαδικασία των πιστοδοτήσεων προς Ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα με εισοδήματα που προέρχονται από μισθωτές υπηρεσίες, συντάξεις ή άλλες πηγές που δεν σχετίζονται με επιχειρηματική δραστηριότητα) πραγματοποιείται με βάση την κατάταξη των πιστούχων σε ομάδες κινδύνου (risk groups), οι οποίες αντιπροσωπεύουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο αναλαμβανόμενου κινδύνου. Το επίπεδο του αναλαμβανόμενου από την Τράπεζα κινδύνου προσαρμόζεται, όπως οι συνθήκες το απαιτούν, αναλόγως της πιστωτικής πολιτικής της.

Η αξιολόγηση αιτημάτων πιστοδοτήσεων Ιδιωτών βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Στην αξιολόγηση πιθανότητας απάτης σε επίπεδο αιτήσεως (Application Fraud Detection).
- Στην αξιολόγηση επιθυμίας αποπληρωμής (Willingness to pay).
- Στην αξιολόγηση ικανότητας αποπληρωμής (Ability to pay).
- Στην αξιολόγηση του κινδύνου εξασφαλίσεων (Collateral risk).

Μικρές Επιχειρήσεις:

Ως Μικρές Επιχειρήσεις ορίζονται οι κάτωθι:

- Ατομικές Επιχειρήσεις με επιχειρηματικό όριο έως Ευρώ 1 εκατ. και με ετήσιο κύκλο εργασιών έως Ευρώ 2,5 εκατ.
- Ελεύθεροι Επαγγελματίες με επιχειρηματικό όριο έως Ευρώ 1 εκατ.
- Νομικά Πρόσωπα (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε.) με επιχειρηματικό όριο έως Ευρώ 1 εκατ. και ετήσιο κύκλο εργασιών έως Ευρώ 2,5 εκατ.

Η πιστοληπτική ικανότητα των Μικρών Επιχειρήσεων αρμοδιότητας Retail Banking σχετίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό με την πιστοληπτική ικανότητα των φορέων/αρμοδίων στην επιχείρηση και αντίστροφα. Συνεπώς η αξιολόγηση των αιτημάτων αυτής της κατηγορίας βασίζεται σε δύο διαστάσεις:

- Στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των φορέων ή διαχειριστών της επιχειρήσεως.
- Στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχειρήσεως.

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των φορέων ή διαχειριστών μίας επιχειρήσεως βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Στην αξιολόγηση της επιθυμίας αποπληρωμής (willingness to pay).
- Στην αξιολόγηση της ικανότητας αποπληρωμής (ability to pay).

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της επιχειρήσεως βασίζεται στους κάτωθι πυλώνες:

- Αξιολόγηση πιθανότητας απάτης σε επίπεδο αιτήσεως (Application fraud detection).
- Αξιολόγηση δημογραφικών στοιχείων (Demographics).
- Αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων (Financials).
- Αξιολόγηση στοιχείων συμπεριφοράς (Behaviour).
- Αξιολόγηση στοιχείων Τειρεσίας Α.Ε.(Credit Bureau).
- Αξιολόγηση ποιοτικών στοιχείων.

Αξιολόγηση κινδύνου εξασφαλίσεων (Collateral risk).

2. Συστήματα Διαβαθμίσεως

Βασική συνιστώσα στη μέτρηση του πιστωτικού κινδύνου Λιανικής Τραπεζικής αποτελούν τα υποδείγματα διαβαθμίσεως, που έχουν αναπτυχθεί και χρησιμοποιούνται σε όλες τις φάσεις του Πιστωτικού Κύκλου, στην Τράπεζα. Τα εν λόγω υποδείγματα τμηματοποιούν τον πληθυσμό σε ομοειδής ομάδες κινδύνου (pools) και διακρίνονται σε:

- Μοντέλα συμπεριφορικά (Behaviour Models) τα οποία αξιολογούν τη συμπεριφορά του πελάτη και προβλέπουν την πιθανότητα αθέτησης στους επόμενους μήνες.
- Μοντέλα βάσει στοιχείων αιτήσεως (Application Credit Scoring Models). Τα εν λόγω μοντέλα αξιολογούν στοιχεία αιτήσεως, κυρίως δημογραφικά, και προβλέπουν την πιθανότητα αθετήσεως στους επόμενους μήνες.
- Μοντέλα εκτιμήσεως των εποπτικών παραμέτρων, σύμφωνα με το πλαίσιο της Βασιλείας ΙΙ, με τη Μέθοδο Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (IRB compliant models).

Τα εν λόγω υποδείγματα και οι εκτιμήσεις αθετήσεως ζημίας που απορρέει από αυτά, διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη διαχείριση κινδύνου και στη λήψη αποφάσεων στις λειτουργίες της Τραπέζης. Οι τομείς στους οποίους γίνεται χρήση των υποδειγμάτων είναι οι εξής:

- Στη λήψη αποφάσεων για τη χορήγηση/ανανέωση ορίου πιστοδοτήσεων.
- Στις απομειώσεις της αξίας των απαιτήσεων (impairment tests).
- Στη πρόβλεψη της μελλοντικής συμπεριφοράς των πελατών που ανήκουν σε μία ομάδα με κοινά χαρακτηριστικά.
- Στον έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών λογαριασμών και την άμεση μεθόδευση των απαραίτητων ενεργειών για την ελαχιστοποίηση της ενδεχόμενης ζημίας για την Τράπεζα.
- Στην αξιολόγηση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και του αναλαμβανόμενου από αυτή πιστωτικού κινδύνου.

Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη ποικίλουν αναλόγως του τύπου του μοντέλου και της κατηγορίας προϊόντος που αυτό αξιολογεί. Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής:

- Προσωπικά / Δημογραφικά στοιχεία, όπως η ηλικία του πελάτη, το επάγγελμα, η οικογενειακή του κατάσταση, η κατάσταση κατοικίας.
- Χαρακτηριστικά του δανείου όπως το προϊόν που αιτείται, η διάρκεια του προϊόντος, το αιτούμενο ποσό, ο σκοπός χρηματοδοτήσεως.
- Στοιχεία συμπεριφοράς του δανείου το τελευταίο διάστημα, όπως οι πληρωμές το τελευταίο διάστημα, η μέγιστη καθυστέρηση, το υπόλοιπο ως προς το όριο, ο τύπος συναλλαγής.
- Οικονομικά στοιχεία όπως η μεταβολή των πωλήσεων, ο τραπεζικός δανεισμός σε σχέση με τις πωλήσεις.
- Ποιοτικά στοιχεία όπως εμπειρία, έδρα επιχειρήσεως, προσωπική περιουσία.

Τα υποδείγματα επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται ετησίως και υπόκεινται σε διαρκή ποιοτικό έλεγχο ώστε να διασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή η προβλεπτική τους ικανότητα.

Επίσης διενεργούνται, σε συστηματική βάση, ασκήσεις προσομοιώσεως καταστάσεων κρίσεως όπου διερευνάται η ενδεχόμενη επίπτωση στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα της Τραπέζης λόγω δυσμενών εξελίξεων τόσο στη συναλλακτική συμπεριφορά των πιστούχων, όσο και στο ευρύτερο χρηματοοικονομικό περιβάλλον.

3. Μεθοδολογία Αξιολογήσεως Απομειώσεως

Η διαδικασία προσδιορισμού των δανείων προς απομείωση και της εκτιμήσεως των προβλέψεών τους περιλαμβάνει τα παρακάτω βήματα:

1. Εντοπισμός των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν σε εξατομικευμένη βάση.
2. Υπολογισμός προβλέψεως σε εξατομικευμένη βάση των δανείων που αναγνωρίστηκαν βάσει του προηγούμενου βήματος (1).
3. Εντοπισμός των δανείων τα οποία θα αξιολογηθούν σε συλλογική βάση, συμπεριλαμβανόμενων των πιστοδοτήσεων για τις οποίες δεν προκύπτει ζημία κατά τον εξατομικευμένο έλεγχο απομειώσεως.
4. Υπολογισμός προβλέψεως σε συλλογική βάση των δανείων που εντοπίστηκαν στο προηγούμενο βήμα (3).

Για σκοπούς προβλέψεων σε συλλογικό επίπεδο, τα δάνεια κατατάσσονται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου. Τα χαρακτηριστικά που επιλέγονται είναι σχετικά με την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων δανείων δείχνοντας την ικανότητα των οφειλετών να αποπληρώσουν όλα τα οφειλόμενα ποσά σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους των στοιχείων που αξιολογούνται.

Το Ποσοστό Απομειώσεως υπολογίζεται με βάση τα χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου της ομάδας και του χαρτοφυλακίου στην οποία ανήκει ο πιστούχος ή η πιστοδότηση. Για τον προσδιορισμό τους χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι.

Ατομική Αξιολόγηση - Ειδικά Εναύσματα Απομειώσεως ανά Χαρτοφυλάκιο (Trigger Events)

Για τα χαρτοφυλάκια αρμοδιότητας του Τομέα Λιανικής Τραπεζικής εξετάζονται μεμονωμένα λογαριασμοί πιστούχων ανά χαρτοφυλάκιο εφόσον ισχύει κάποιο από τα εναύσματα απομειώσεως (trigger events) που αναφέρονται στη συνέχεια και πληρούν τα κάτωθι όρια:

- Καταναλωτικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Καταναλωτικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των Ευρώ 500 χιλ..
- Στεγαστικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Στεγαστικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των Ευρώ 2 εκατ.
- Επιχειρηματικά Δάνεια: Λογαριασμοί πιστούχων Επιχειρηματικής Πίστεως με συνολικά υπόλοιπα άνω των Ευρώ 850 χιλ.

Εναύσματα Απομειώσεως για Φυσικά Πρόσωπα

1. Πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών.
2. Πελάτες με οφειλές σε προσωρινή καθυστέρηση 30-89 ημέρες.
3. Πελάτες με οφειλές σε ρύθμιση.
4. Πελάτες σε ανεργία.
5. Αποθανόντες
6. Έλευση απρόβλεπτων, ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ..
7. Πελάτες που κατά κύριο λόγο είναι Ελεύθεροι Επαγγελματίες ή έχουν Ατομικές επιχειρήσεις και λόγω συνταξιοδοτήσεώς τους πραγματοποιείται παύση εργασιών.
8. Πελάτες που κατά κύριο λόγο είναι Ελεύθεροι Επαγγελμα-

τίες ή έχουν Ατομικές επιχειρήσεις και υπάρχει σημαντική επιδείνωση των οικονομικών τους δεδομένων, είτε λόγω κακής διαχειρίσεως, είτε λόγω κακής φήμης, είτε λόγω παύσεως σημαντικών συνεργασιών, είτε λόγω επιδεινώσεως στον κλάδο όπου δραστηριοποιούνται.

9. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους έχουν αιτηθεί υπαγωγή στο άρθρο 99.
10. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους εμφανίζουν στην Τράπεζα ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών (διαβάθμιση Δ, Δ0 ή Δ1 ή Δ2 ή Ε) ή εμφανίζουν διαβάθμιση ΓΓ- ή Γ.
11. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους εμφανίζουν δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
12. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και υπάρχουν παρεμβάσεις και ενέργειες κανονιστικών αρχών έναντι των εταιριών τους (π.χ. Χ.Α.Α., Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
13. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και στις επιχειρήσεις τους παρατηρούνται σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές, οι οποίες μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζητήσεως βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.
14. Πελάτες που είναι φορείς επιχειρήσεων και οι επιχειρήσεις τους δραστηριοποιούνται σε κλάδους όπου παρατηρείται σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου (λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με τη σημαντικότερη επιδείνωση σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κατάταξη της επικινδυνότητας των κλάδων του Risk Analyst).
15. Πελάτες με απομείωση στον προηγούμενο έλεγχο, για τους οποίους δεν ισχύει κάποιο από τα ανωτέρω κριτήρια.
16. Πελάτες με δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).

Εναύσματα Απομειώσεως για Νομικά Πρόσωπα

1. Πελάτες με ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω των 90 ημερών ή με διαβάθμιση Δ, Δ0, Δ1, Δ2 και Ε.
2. Πελάτες με οφειλές σε προσωρινή καθυστέρηση 30-89 ημέρες.
3. Πελάτες με διαβάθμιση ΓΓ- και Γ.
4. Σημαντική επιδείνωση των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητας του πιστούχου (λαμβάνοντας υπόψη τους πέντε κλάδους με τη σημαντικότερη επιδείνωση σε ετήσια βάση σύμφωνα με την κατάταξη της επικινδυνότητας των κλάδων του Risk Analyst).
5. Πελάτες με απομείωση στον προηγούμενο έλεγχο, για τους οποίους δεν ισχύει κάποιο από τα ανωτέρω κριτήρια.
6. Δυσμενή στοιχεία (π.χ. διαταγές πληρωμής, σφραγισμένες επιταγές, πλειστηριασμοί, πτωχεύσεις, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο, ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Ασφαλιστικά Ταμεία ή προς υπαλλήλους – επίσχεση εργασίας).
7. Έλευση απρόβλεπτων, ακραίων γεγονότων όπως απάτη, φυσικές καταστροφές κ.λπ.
8. Παρεμβάσεις και ενέργειες κανονιστικών αρχών έναντι του δανειολήπτη (π.χ. Χ.Α.Α., Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς).
9. Παράβαση συμβατικών ή πιστοδοτικών όρων και προϋποθέσεων.
10. Ανεπιθύμητες αλλαγές στη μετοχική σύνθεση ή στη διοίκηση της επιχειρήσεως ή σοβαρά διοικητικά προβλήματα.
11. Σημαντικές δυσμενείς μεταβολές στις ταμειακές ροές που μπορεί να οφείλονται π.χ. σε παύση συνεργασίας με σημαντικούς πελάτες, σημαντική μείωση της ζητήσεως βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών, παύση παροχής πιστώσεως από προμηθευτές κ.λπ.

Συλλογική αξιολόγηση

Τα εναύσματα απομειώσεως για τις πιστοδοτήσεις Λιανικής Τραπεζικής για τις οποίες οι προβλέψεις υπολογίζονται σε συλλογική βάση είναι τα κάτωθι:

- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες με ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής (unlikeness to pay).
- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση από 30 έως 89 ημέρες.
- Λογαριασμοί σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.
- Λογαριασμοί πιστούχων που εμφανίζουν οικονομική δυσκολία και των οποίων έχουν τροποποιηθεί οι συμβατικοί όροι (forborne exposures).
- Λογαριασμοί με μερική διαγραφή οφειλών.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

1. Εξασφαλίσεις

Η λήψη εξασφαλίσεων λειτουργεί ως αντιστάθμισμα έναντι του πιστωτικού κινδύνου που μπορεί να προκύψει από την ενδεχόμενη αδυναμία του πιστούχου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Ως εξασφαλίσεις πιστοδοτήσεων νοούνται τα πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεία ή δικαιώματα, τα οποία τίθενται στη διάθεση της Τραπέζης, είτε από τους πιστούχους είτε από τρίτα πρόσωπα, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως συμπληρωματικές πηγές ρευστοποιήσεως των σχετικών απαιτήσεων.

Οι εξασφαλίσεις κατατάσσονται σε δύο γενικές κατηγορίες: Ενοχικές και Εμπράγματες εξασφαλίσεις.

2. Ενοχικές εξασφαλίσεις

Οι ενοχικές εξασφαλίσεις αποτελούν το πλαίσιο των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που συνήθως περιλαμβάνονται/περιγράφονται σε ειδικά συμβατικά έγγραφα, μέσω των οποί-

ων δημιουργούνται δεσμεύσεις στον οφειλέτη ή σε τρίτα πρόσωπα (φυσικά ή νομικά) που υποκαθιστούν τον οφειλέτη σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του τελευταίου για καταβολή της οφειλής και αντίστοιχα δικαιώματα στον δανειστή για τη διεκδίκησή τους.

Βασική μορφή ενοχικής εξασφαλίσεως, που χρησιμοποιείται στις τραπεζικές πιστοδοτήσεις αποτελεί η Εγγύηση.

3. Εμπράγματες εξασφαλίσεις

Με την εμπράγματη εξασφάλιση παρέχεται στην Τράπεζα δικαίωμα επί περιουσιακού στοιχείου, (κινητού ή ακινήτου), που ανήκει στην κυριότητα του πιστούχου ή του εγγυητή, με σκοπό την κατά προτεραιότητα ικανοποίηση των απαιτήσεών της από το προϊόν εκποιήσεως του περιουσιακού στοιχείου.

Οι εμπράγματες εξασφαλίσεις διακρίνονται σε υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών που εγγράφονται επί ακινήτων, καθώς και σε ενέχυρα που συστήνονται επί κινητών «πραγμάτων» (π.χ. εμπορεύματα, επιταγές, συναλλαγματικές) ή επί απαιτήσεων και δικαιωμάτων.

Για την καλύτερη διασφάλιση των πιστοδοτήσεων, λαμβάνεται η ασφαλιστική κάλυψη των ενυπόθηκων και κατά περίπτωση των ενεχυριαζόμενων εξασφαλίσεων και η εκχώρηση της ασφαλιστικής αποζημιώσεως στην Τράπεζα.

3.1. Υποθήκη – Προσημείωση Υποθήκης

Η υποθήκη εγγράφεται επί ακινήτων που μπορούν να εκποιηθούν, όπως ειδικότερα αναφέρεται κατωτέρω:

- Κατοικίες
- Εμπορικά Ακίνητα
- Βιομηχανοστάσια
- Οικόπεδα
- Μεταλλεία
- Πλοία ή αεροσκάφη και κινητήρες, ανεξαρτήτως του εάν είναι κινητά.
- Μηχανικές ή άλλες εγκαταστάσεις (μηχανολογικές, μηχανικές, ηλεκτρολογικές, κ.λπ.), εάν είναι μονίμως και σταθερά συνδεδεμένες (εμπεπηγμένες) με το ενυπόθηκο ακίνητο.

Περιοδικότητα αποτιμήσεως ενυπόθηκων ακινήτων

Σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική της Τραπέζης η ύπαρξη και η αξία των εξασφαλίσεων παρακολουθείται στενά. Η συχνότητα των εκτιμήσεων συνήθως δεν υπερβαίνει το έτος.

Οι επανεκτιμήσεις ακινήτων πραγματοποιούνται από πιστοποιημένους εκτιμητές μέσω:

- Στατιστικών Δεικτών (όπως ο PropIndex) που διαθέτει η Εταιρία, ανάλογα με τον τύπο ακινήτου.
- Εξουσιοδοτημένων μηχανικών της Εταιρίας, μετά από επίσκεψή τους στο ακίνητο που χρησιμοποιείται ως κάλυμμα ή μέσω desktop εκτιμήσεως.

3.2. Ενέχυρο

Είναι το εμπράγματο δικαίωμα σε κινητή αξία, που παρέχει στον ενεχυρούχο δανειστή την εξουσία να ικανοποιηθεί κατά προτεραιότητα από την εκποίηση αυτής.

Ενέχυρο μπορεί να συσταθεί επί κινητών πραγμάτων ή δικαιωμάτων που δεν έχουν εξαιρεθεί ή απαγορευθεί από τις συναλλαγές και είναι δεκτικά εκποιήσεως, όπως ενδεικτικά αναφέρονται κατωτέρω:

- Πρώτες ύλες, προϊόντα ή εμπορεύματα
- Μηχανήματα
- Φορτωτικές
- Συναλλαγματικές
- Επιταγές
- Χρεόγραφα
- Καταθέσεις
- Κάθε φύσεως απαιτήσεις που δύνανται να ενεχυριασθούν.

Περιοδικότητα αποτιμήσεως ενεχύρων

Ανάλογα με το δικαίωμα ή περιουσιακό στοιχείο επί του οποίου δύναται να συσταθεί το ενέχυρο η περιοδικότητα της αποτιμήσεως μπορεί να κυμαίνεται από μήνα έως έτος.

4. Διασφαλιστική Αξία

Η Τράπεζα υπολογίζει την αξία των καλυμμάτων βασιζόμενη στο δυνητικό έσοδο που αυτά θα αποφέρουν στην περίπτωση της ρευστοποιήσεώς τους. Η εκτίμηση αυτή αποτελεί τη διασφαλιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρούνται για εξασφάλιση των πιστοδοτήσεων.

Για τον υπολογισμό της λαμβάνονται υπ' όψιν:

- Η ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων.
- Η εμπορική/αγοραία αξία τους.
- Ο βαθμός δυσκολίας ρευστοποιήσεως.
- Ο χρόνος που απαιτείται για τη ρευστοποίηση.
- Το απαιτούμενο κόστος ρευστοποιήσεως.
- Τα υφιστάμενα βάρη επί ακινήτων (προσημειώσεις, υποθήκες, κατασχέσεις).
- Οι τυχόν προνομιακές απαιτήσεις που μπορεί να προκύψουν κατά την εκποίηση επιχειρηματικών περιουσιακών στοιχείων (απαιτήσεις Δημοσίου, Ι.Κ.Α., εργαζομένων).

Οι πιο πάνω παράμετροι συνυπολογίζονται για τη διαμόρφωση συντελεστών διασφαλιστικής αξίας για κάθε είδος εξασφαλίσεως, οι οποίοι εκφράζονται ως ποσοστό επί της αγοραίας, της ονομαστικής ή της σταθμισμένης αξίας τους, αναλόγως του είδους της εξασφαλίσεως.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Η διατήρηση ενός υγιούς δανειακού χαρτοφυλακίου προϋποθέτει τη συνεχή παρακολούθηση και αξιολόγηση των πιστούχων, προκειμένου να είναι εφικτή η έγκαιρη διάγνωση μελλοντικών προβλημάτων ρευστότητας που θα επηρεάσουν την ομαλή αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους στην Τράπεζα.

Τα πιστωτικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται συνήθως από την Τράπεζα για τη διαχείριση προβλημάτων ρευστότητας που

αντιμετωπίζουν οι πιστούχοι στην αποπληρωμή των οφειλών τους είναι οι ρυθμίσεις των χρηματοδοτήσεων μέσω της επαναδιαπραγματεύσεως των αρχικών όρων της δανειακής συμβάσεως.

Με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 42/30.05.2014 της Τραπέζης της Ελλάδος καθώς και με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 47/09.02.2015, η οποία αποτελεί Τροποποίηση της προαναφερθείσας Πράξης 42, προσδιορίσθηκε το πλαίσιο των εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση από τα πιστωτικά ιδρύματα των πιστοδοτήσεων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων πιστοδοτήσεων, παράλληλα με τις ισχύουσες υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από το Νόμο 4261/2014, τον Κανονισμό (Ε.Ε.) αριθ. 575/2013 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών αποφάσεις της Τραπέζης της Ελλάδος.

Επίσης με βάση τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, η Τράπεζα αναλαμβάνει τις προκύπτουσες εποπτικές υποχρεώσεις σχετικά με τις ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις.

Οι Ρυθμίσεις οφειλών προτείνονται σε συνεργάσιμους και βιώσιμους δανειολήπτες υπό την προϋπόθεση ότι θα είναι μακροπρόθεσμα αποτελεσματικές και βιώσιμες, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις αιτίες που οδήγησαν στην εμφάνιση οικονομικών δυσκολιών (financial difficulty) όσο και τη δυνατότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη.

Ρύθμιση υφιστάμενης δανειακής συμβάσεως μπορεί να πραγματοποιείται α) κατόπιν αιτήματος του πελάτη, β) βάσει του πλαισίου που ορίζει η Διαδικασία Επιλύσεως Καθυστερήσεων του Κώδικα Δεοντολογίας των τραπεζών που εξέδωσε η Τράπεζα της Ελλάδος (Ν.4224/2013).

Εκτός των ρυθμίσεων υφιστάμενων οφειλών που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία της Τραπέζης και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές των Πράξεων Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος (αριθ. 42/30.5.14 & 47/09.02.2015) και της Διαδικασίας Επιλύσεως Καθυστερήσεων (Δ.Ε.Κ.) του Κώδικα Δεοντολογίας των Τραπεζών (Ν.4224/2013), υπάρχουν και οι διαδικασίες «ρυθμίσεως» των οφειλών Λιανικής Τραπεζικής που υπαγορεύονται από σχετικούς νόμους του Κράτους.

Η ύπαρξη ευνοϊκότερων όρων επαναδιαπραγματεύσεως και τροποποιήσεως των όρων της συνεργασίας με τον πιστούχο (concession) σε οικονομική δυσχέρεια, ορίζονται σε σχέση με:

- τους αντίστοιχους όρους που ισχύουν και εφαρμόζονται σε πιστούχους οι οποίοι δεν αντιμετωπίζουν οικονομική δυσχέρεια.
- τους αντίστοιχους όρους που ισχύουν στην αγορά για πιστούχους με τα ίδια χαρακτηριστικά κινδύνου.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Σε συνέχεια της Πράξεως Εκτελεστικής Επιτροπής (ΠΕΕ) 42/30.05.2014, «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων» της Τραπέζης της Ελλάδος – όπως στη συνέχεια τροποποιήθηκε από την Πράξη 47/9.2.2015, η Τράπεζα έχει προβεί σε σειρά ενεργειών προκειμένου να εναρμονιστεί με τις εποπτικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις που απορρέουν από την ανωτέρω Πράξη. Οι εν λόγω αλλαγές καλύπτουν τις εξής διακριτές ενότητες:

- Προσαρμογή των Πληροφοριακών Συστημάτων της Τραπέζης.
- Τροποποιήσεις υφιστάμενων διαδικασιών, π.χ. παραμετροποίηση των νέων τύπων ρυθμίσεων σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην ΠΕΕ 42/47.
- Δημιουργία δομών δεδομένων (Data Marts) που στοχεύουν:
  - στην αυτοματοποίηση των διαδικασιών παραγωγής εσωτερικών (Risk Management) και εξωτερικών (Εποπτικών) αναφορών,
  - στη διενέργεια αναλύσεων επί του χαρτοφυλακίου της Τραπέζης και
  - στην παραγωγή αναφορών Διοικητικής Πληροφόρησης (MIS).

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα έχει προβεί στην καθιέρωση ανεξάρτητης λειτουργίας διαχείρισης των προβληματικών δανείων (troubled asset committee) μέσω των διοικητικών οργάνων που αντιπροσωπεύονται από τις Επιτροπές Αξιολογήσεως Αναγγελιών Πελατών και Παρακολουθήσεως Ανοιγμάτων σε Καθυστέρηση καθώς και τα Συμβούλια Καθυστερήσεων.

ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

1. Απόσβεση Επισφαλών Απαιτήσεων

Ως απόσβεση **(write off)** ορίζεται η λογιστική διαγραφή μίας οφειλής η οποία δεν συνεπάγεται την παραίτηση από την αξιώσιμη απαίτηση έναντι των πιστούχων και συνεπώς η οφειλή δύναται να καταστεί αναβιώσιμη.

Προϋπόθεση για την υποβολή προτάσεων στην αρμόδια επιτροπή για απόσβεση μέρους ή του συνόλου των απαιτήσεων είναι να έχουν διενεργηθεί τα εξής:

- καταγγελία των οικείων συμβάσεων των πελατών.
- εκκίνηση νομικών και εκτελεστικών διαδικασιών όπως προβλέπεται από το κατά τόπους θεσμικό πλαίσιο, καθ' όλων των ενεχομένων (εγγυητές/συνοφειλέτες) και κατά των όποιων περιουσιακών τους στοιχείων τυχόν δεν είναι βεβαρημένα υπέρ της Τραπέζης.
- προσδιορισμος θεσμικά της πιθανής ζημίας της Τραπέζης (μετά τυχόν προνομιακές απαιτήσεις τρίτων) μέσω επίσημου πίνακα κατατάξεως από πλειστηριασμό ή επίσημη διαδικασία αναδιοργανώσεως/πτωχεύσεως.

Της απόσβεσης μίας οφειλής έχει προηγηθεί η αναγνώριση ισόποσης Πρόβλεψης Απομειώσεως τουλάχιστον κατά το προηγούμενο, από την πρόταση, τρίμηνο.

2. Διαγραφή Οφειλής

Ως διαγραφή (**write down**) ορίζεται η οριστική διαγραφή μίας οφειλής ως αποτέλεσμα αποφάσεως ή συμφωνίας (δικαστική απόφαση, συμβατική συμφωνία, κ.λπ.) νομικά δεσμευτικού χαρακτήρα η οποία δεν είναι περαιτέρω διεκδικήσιμη και συνεπώς θεωρείται οριστικά μη αναβιώσιμη, συνεπάγεται δε την οριστική και αμετάκλητη παραίτηση της Τραπέζης από τη διεκδίκηση της διαγραφείσας απαιτήσεως εκτός αν (σε περίπτωση ρυθμίσεως) διαπιστωθεί μη τήρηση όρων που τέθηκαν κατά την ανωτέρω απόφαση ή συμφωνία.

Συνολική Αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

2015

Κατά τα προβλεπόμενα από τη Σύμβαση Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, στο τρίτο τρίμηνο του 2015, διενεργήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό - EEM (Single Supervisory Mechanism - SSM) συνολική αξιολόγηση («ΣΑ») των τεσσάρων ελληνικών συστημικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Η ΣΑ περιέλαβε δύο σκέλη, αφενός την αξιολόγηση της ποιότητας στοιχείων ενεργητικού – AQR (Asset Quality Review), αφετέρου την άσκηση προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων (Stress Test).

Ειδικότερα το AQR αποτέλεσε, όπως και το 2014, μια εποπτική άσκηση, η οποία βασίστηκε σε μια ενιαία τυποποιημένη διαδικασία που ακολούθησε η ΕΚΤ για την αξιολόγηση του χαρτοφυλακίου δανείων στην Ελλάδα με ημερομηνία αναφοράς την 30.6.2015. Το αποτέλεσμα του AQR ανήλθε σε € 1,7 δισ. προ φόρου εισοδήματος, και αναλύεται ως εξής:

- € 531 εκατ. από την ατομική αξιολόγηση ενός δείγματος δανείων,
- € 903 εκατ. από την συλλογική αξιολόγηση δανείων, εκ των οποίων € 816 εκατ. αφορούν σε ανοίγματα Λιανικής Τραπεζικής,
- € 290 εκατ. από την αναγωγή του αποτελέσματος της ατομικής αξιολόγησης στο συνολικό χαρτοφυλάκιο και
- € 22 εκατ. για επιπρόσθετες μεταβολές στις αποτιμήσεις παραγώγων σχετικά με τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποίησε η Τράπεζα τα αποτελέσματα του AQR δεν σχετίζονται με λογιστικά σφάλματα, ούτε οδήγησαν σε αλλαγή των λογιστικών αρχών που ακολουθούνται για την αναγνώριση ζημιών απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, όπως αυτές περιγράφονται στη σημείωση 1.13.

Στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης της μεθοδολογίας και των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται κατά τον έλεγχο απομείωσης του χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων, η Τράπεζα αξιολόγησε την μεθοδολογία και τα αποτελεσμάτα του AQR προσαρμόζοντας όπου απαιτείται τις σχετικές παραμέτρους που εφαρμόζει, συνεκτιμώντας τις συνθήκες που επικρατούν σε κάθε χρονική περίοδο.

Κατά συνέπεια, στον υπολογισμό της απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις πελατών η Τράπεζα θεωρεί ότι έχει καλύψει συνολικά τα ευρήματα του AQR.

Η Τράπεζα εκτιμά ότι δεν είναι δυνατός ο ακριβής ποσοτικός προσδιορισμός της επίπτωσης στις ζημίες απομείωσης που οφείλεται σε τροποποίηση επιμέρους παραμέτρων και εκτιμήσεων που αποδίδονται στο AQR.

Τέλος, στο πλαίσιο του Μνημονίου για την Οικονομική και Χρηματοοικονομική Σταθερότητα, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της Σερβίας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, διενεργήθηκε διαγνωστικός έλεγχος του ισολογισμού των τραπεζών που δραστηριοποιούνται στην Σερβία. Ο έλεγχος αποτέλεσε μία εποπτική άσκηση η οποία βασίζεται σε ενιαία τυποποιημένη διαδικασία και πραγματοποιήθηκε με κοινή μεθοδολογία για όλες τις συμμετέχουσες τράπεζες. Τα αποτελέσματα της άσκησης ανακοινώθηκαν στις 29 Ιανουαρίου 2016.

2014

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) στα πλαίσια της ανάληψης των εποπτικών καθηκόντων της που έγινε το Νοέμβριο του 2014 πραγματοποίησε την πρώτη υπό την εποπτεία της συνολική αξιολόγηση του τραπεζικού συστήματος, η οποία ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2014. Η συνολική αξιολόγηση περιελάμβανε τα εξής στάδια: α) αξιολόγηση των κινδύνων για σκοπούς εποπτείας β) έλεγχο ποιότητος στοιχείων ενεργητικού (AQR) γ) άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ).

Το AQR ειδικότερα αποτέλεσε μία άσκηση εποπτείας, η οποία βασίστηκε σε μία ενιαία τυποποιημένη διαδικασία που ακολούθησε η ΕΚΤ. Το αποτέλεσμα του AQR για τον Όμιλο ήταν συνολικά € 1,1 δισ. προ φόρου εισοδήματος. Το AQR αποτέλεσε μία συντηρητική αξιολόγηση στα στοιχεία της Τραπέζης και των θυγατρικών της εταιριών στην Ρουμανία και στην Κύπρο με ημερομηνία αναφοράς την 31 Δεκεμβρίου 2013και η Διοίκηση αφού μελέτησε σε βάθος τα αποτελέσματα της άσκησης και την μέθοδο υπολογισμού που ακολούθησε η ΕΚΤ εκτιμά ότι έχει καλύψει συνολικά τα ευρήματα του AQR.

ΟΡΙΣΜΟΙ:

Παρατίθενται οι ακόλουθοι ορισμοί βάσει των οποίων συμπληρώθηκαν οι Πίνακες που ακολουθούν:

Ο Δημόσιος Τομέας περιλαμβάνει πιστοδοτήσεις προς:

- Την Κεντρική κυβέρνηση (όλα τα τμήματα ή τα υπουργεία και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα)
- Τις Τοπικές Αρχές
- Τις εταιρίες που ελέγχονται και πλήρως ή εν μέρει ανήκουν στο κράτος
- Τις συνδεδεμένες με το κράτος εταιρίες

Δάνεια σε Καθυστέρηση (Past Due Loans)

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι σε καθυ-

στέρηση εάν η οφειλή του αντισυμβαλλόμενου βρίσκεται σε καθυστέρηση πάνω από μια μέρα.

Μη εξυπηρετούμενες Πιστοδοτήσεις (Non Performing Exposures)

Μία πιστοδότηση θεωρείται μη εξυπηρετούμενη εάν ισχύει μια εκ των κάτωθι προϋποθέσεων:

- Είναι σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.
- Είναι σε στάδιο δικαστικών ενεργειών.
- Εμφανίζει ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (Unlikely to Pay).
- Είναι απομειωμένη.
- Είναι μη εξυπηρετούμενη ρύθμιση (forborne non performing exposure) σύμφωνα με τά προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015.

  Αναλυτικότερα:

  - Πιστοδοτήσεις που είχαν χαρακτηρισθεί ως μη εξυπηρετούμενες πριν τη ρύθμιση.
  - Ρυθμισμένες πιστοδοτήσεις οι οποίες έχουν προέλθει από την κατηγορία των εξυπηρετούμενων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμισμένων υπό παρακολούθηση τα οποία είτε επαναρυθμίζονται είτε ξεπερνούν τις 30 ημέρες καθυστέρησης.

Εξυπηρετούμενες Πιστοδοτήσεις (Performing Exposures)

Μία πιστοδότηση θεωρείται εξυπηρετούμενη εάν ικανοποιούνται σωρευτικά οι ακόλουθες συνθήκες:

- Είναι σε καθυστέρηση λιγότερο από 90 ημέρες.
- Δεν ευρίσκεται σε δικαστικές ενέργειες.
- Δεν εμφανίζει ένδειξη αδυναμίας πληρωμής (unlikely to pay) των υποχρεώσεων του.
- Δεν θεωρείται απομειωμένη.

ή

- Χαρακτηρίζεται ως εξυπηρετούμενη ρύθμιση (forborne performing exposure) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2015/227 της Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015.

Πιστοδοτήσεις με Ενδείξεις Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeness to pay)

Ως πιστοδοτήσεις με Ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeness to pay) για το Wholesale Banking ορίζονται οι ενήμερες πιστοδοτήσεις πελατών οι οποίοι έχουν αναγγελθεί στη Διεύθυνση Καθυστερήσεων.

Ως πιστοδοτήσεις με Ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής (Unlikeness to pay) για τη Λιανική Τραπεζική ορίζονται οι πιστοδοτήσεις πιστούχων σε καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών και για τους οποίους ισχύει μία από τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- Έχουν αιτηθεί υπαγωγή στον Νόμο 3869.
- Έχει επιβεβαιωθεί απάτη σε βάρος της Τραπέζης.
- Ο πιστούχος απεβίωσε.
- Ο πιστούχος είναι άνεργος χωρίς άλλες πηγές εισοδήματος.
- Ο πιστούχος εμφανίζει σοβαρά προβλήματα υγείας.
- Η επιχείρηση έχει αιτηθεί υπαγωγή στο άρθρο 99.
- Η επιχείρηση δεν δραστηριοποιείται πλέον.

Απομειωμένες Πιστοδοτήσεις (Impaired Exposures)

Ως απομειωμένες ορίζονται οι ακόλουθες περιπτώσεις πιστοδοτήσεων:

α. Οι πιστοδοτήσεις, για τις οποίες έχει υπολογιστεί ποσό απομειώσεως κατά την ατομική αξιολόγηση.

β. Οι πιστοδοτήσεις σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ή σε στάδιο δικαστικών ενεργειών, για τις οποίες έχει διενεργηθεί απομείωση σε συλλογική βάση.

γ. Οι πιστοδοτήσεις με ένδειξη Αδυναμίας Πληρωμής

δ. Οι μη εξυπηρετούμενες Ρυθμίσεις (Forborne Non Performing Exposures) οι οποίες βρίσκονται σε καθυστέρηση έως 89 ημέρες.

Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης

Οι συσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, για σκοπούς παρουσίασης των γνωστοποιήσεων πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν το υπόλοιπο προσαρμογής των συμβατικών υπολοίπων των δανείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια εξαγοράς, είτε μεμονωμένων δανείων είτε εταιριών (πχ Εμπορική Τράπεζα και Citibank Ελλάδος), στην εύλογη αξία τους, καθώς για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα παρακολουθεί την εν λόγω προσαρμογή ως μέρος των προβλέψεων. Επισημαίνεται ότι στη σημείωση 17 Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών η εν λόγω προσαρμογή εμφανίζεται αφαιρετικά του υπολοίπου των δανείων προ προβλέψεων.

Αξία Εξασφαλίσεων

Ως αξία εξασφαλίσεων έχει ληφθεί η πιο πρόσφατη εμπορική/αγοραία αξία της εξασφαλίσεως. Στην περίπτωση των ακινήτων έχει ληφθεί η μικρότερη τιμή μεταξύ του ποσού της προσημειώσεως και της αξίας του ακινήτου. Επισημαίνεται ότι όλες οι αξίες λαμβάνονται μέχρι το 100% της οφειλής (capped).

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Η έκθεση έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων αφορά θέσεις σε χρεόγραφα και μετοχές εκδόσεώς τους, χορηγήσεις, διατραπεζικές συναλλαγές (που περιλαμβάνουν θέσεις σε παράγωγα) και εργασίες Διεθνούς Εμπορίου. Ακολουθώντας τους βασικούς κανόνες καθορισμού, παρακολουθήσεως και αναθεωρήσεως των επιχειρηματικών πιστοδοτήσεων, θεσπίζονται όρια από τα αρμόδια Συμβούλια Πιστοδοτήσεων για την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομέ-

νου για τη συνολική έκθεση ανά αντισυμβαλλόμενο πιστωτικό ίδρυμα, εξαιρουμένων των θέσεων που αφορούν θέσεις διαπραγματεύσεως σε ομόλογα εκδόσεώς του. Τα εγκεκριμένα όρια παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση. Η διάρκεια ισχύος των ορίων καθορίζεται κατά την έγκριση των ορίων, κατά κανόνα σύμφωνα με την πιστοληπτική διαβάθμιση των πιστωτικών ιδρυμάτων από διεθνείς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Πέραν των τακτικών αναθεωρήσεων των ορίων αντισυμβαλλομένων πιστωτικών ιδρυμάτων, ενδέχεται να πραγματοποιούνται και ενδιάμεσες αναθεωρήσεις είτε λόγω συνθηκών που συνδέονται με τη συναλλακτική δραστηριότητα της Τραπέζης είτε λόγω περιπτώσεων δυσλειτουργίας των αγορών ή προβλημάτων που συνδέονται με τα αντισυμβαλλόμενα πιστωτικά ιδρύματα. Σε τακτική βάση παρακολουθούνται εναύσματα για την διενέργεια έκτακτης αναθεώρησης ανά αντισυμβαλλόμενο, με σκοπό την επανεξέταση των σχετικών ορίων όταν συντρέχουν τέτοια εναύσματα.

Επιπρόσθετα, κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων διενεργείται αξιολόγηση απομείωσης ως εξής:

1. Διαχωρίζονται τα αντισυμβαλλόμενα Πιστωτικά Ιδρύματα προς αξιολόγηση απομειώσεως.
2. Αναγνωρίζονται οι απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων οι οποίες θα αξιολογηθούν εξατομικευμένα ανά πιστωτικό ίδρυμα.
3. Ελέγχονται ανά πιστωτικό ίδρυμα τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους.
4. Υπολογίζονται οι προβλέψεις ανά απαίτηση, ως η διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού και της λογιστικής αξίας της απαίτησης, σε εξατομικευμένη βάση για τα πιστωτικά ιδρύματα για τα οποία συντρέχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις απομείωσης.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥΣ ΤΙΤΛΟΥΣ

Επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους αφορούν χρεόγραφα που ταξινομούνται στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων, διακρατούμενων ως τη λήξη και διαθέσιμων προς πώληση. Εάν υφίσταται σχέση πιστοδοτήσεως με τον αντισυμβαλλόμενο εκδότη κατά τον χαρακτηρισμό της θέσης χρεογράφων ως επενδυτική, ισχύουν οι διαδικασίες του Κανονισμού Πιστοδοτήσεων Επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση, η ταξινόμηση της θέσης υποβάλλεται προς έγκριση από το αρμόδιο Συμβούλιο της Τραπέζης. Οι θέσεις αυτές υπόκεινται στα επενδυτικά όρια της Τραπέζης και στα όρια χωρών και παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση.

Επιπρόσθετα, κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων διενεργείται αξιολόγηση απομείωσης ως εξής:

1. Διαχωρίζονται τα χρεόγραφα τα οποία αξιολογούνται εξατομικευμένα.
2. Ελέγχονται ανά χρεόγραφο τα γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομείωσης της αξίας τους.
3. Οι προβλέψεις υπολογίζονται ανά χρεόγραφο σε εξατομικευμένη βάση για χρεόγραφα για τα οποία συντρέχουν γεγονότα που συνιστούν αντικειμενικές ενδείξεις ότι υφίσταται ζημία λόγω απομείωσης αξίας ως: α) η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας των μελλοντικών χρηματικών ροών και της λογιστικής αξίας, για χρεόγραφα που έχουν ταξινομηθεί στα χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων και διακρατούμενων ως τη λήξη και β) η διαφορά ανάμεσα στο κόστος κτήσεως και στην τρέχουσα εύλογη αξία μείον το ποσό της ζημίας απομείωσης που είχε ήδη αναγνωριστεί στα αποτελέσματα για χρεόγραφα που έχουν ταξινομηθεί στο χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ

	31.12.2015			31.12.2014 *		
	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Ποσό απομειώσεων	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο	Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	Ποσό απομειώσεων	Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία						
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	362.351		362.351	922.637		922.637
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	3.415.824	8.965	3.406.859	4.723.516	8.965	4.714.551
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	55.063.448	13.505.434	41.558.014	54.238.948	10.763.038	43.475.910
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	794.471		794.471	1.153.944		1.153.944
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου:						
- Χρεωστικοί τίτλοι (κρατικοί)	1.888		1.888	1.729		1.729
Σύνολο	**1.888**		**1.888**	**1.729**		**1.729**
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση:						
- Διαθέσιμα προς πώληση (κρατικά)	3.831.479		3.831.479	3.396.496		3.396.496
- Διαθέσιμα προς πώληση (λοιπά)	981.282	55.005	926.277	1.254.542	51.160	1.203.382
Σύνολο	**4.812.761**	**55.005**	**4.757.756**	**4.651.038**	**51.160**	**4.599.878**
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη:						
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη (κρατικά)				6.107		6.107
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη (λοιπά)	2.823		2.823	97.334	9.624	87.710
Σύνολο	**2.823**		**2.823**	**103.441**	**9.624**	**93.817**
Αξιόγραφα Δανειακού χαρτοφυλακίου	4.289.482		4.289.482	4.299.101		4.299.101
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	**68.743.048**	**13.569.404**	**55.173.644**	**70.094.354**	**10.832.787**	**59.261.567**
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	10.470.548	651.310	9.819.238	8.886.655	513.665	8.372.990
Σύνολο Ενεργητικού	**79.213.596**	**14.220.714**	**64.992.882**	**78.981.009**	**11.346.452**	**67.634.557**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:						
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	4.547.648	294.993	4.252.655	4.935.213	276.235	4.658.978
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed) **	211.241		211.241	292.363		292.363
Εγγυήσεις ομολογιακών δανείων εκδόσεως θυγατρικών της Τραπέζης	15.542		15.542	1.759.966		1.759.966
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	**4.774.431**	**294.993**	**4.479.438**	**6.987.542**	**276.235**	**6.711.307**
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	**73.517.479**	**13.864.397**	**59.653.082**	**77.081.896**	**11.109.022**	**65.972.874**

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος ανά κατηγορία στον οποίο είναι εκτεθειμένη η Τράπεζα απεικονίζεται στη στήλη «Καθαρή αξία ανοιγμάτων σε πιστωτικό κίνδυνο».

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως αναμορφώθηκαν για να είναι συγκρίσιμα.*

** *Αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν (committed) σε περίπτωση που διαπιστωθεί πιθανή αδυναμία των αντισυμβαλλομένων να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.*

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ
(απομειωμένα ή μη – προβλέψεις απομείωσης - αξία εξασφαλίσεων)

	31.12.2015								
	Μη απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις			Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης			
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική αξία προ απομείωσης	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	**10.258.633**	**2.949.320**	**601.753**	**16.598.585**	**30.408.291**	**428.836**	**7.510.245**	**22.469.210**	**19.035.374**
Στεγαστικά	7.343.289	2.175.750	245.881	7.391.165	17.156.085	166.062	2.370.000	14.620.023	14.227.272
Καταναλωτικά	1.291.566	327.025	63.236	3.540.964	5.222.791	42.337	2.092.264	3.088.190	1.130.477
Πιστωτικές κάρτες	766.212	110.755		496.282	1.373.249		367.278	1.005.971	37.017
Μικρές επιχειρήσεις	857.566	335.790	292.636	5.170.174	6.656.166	220.437	2.680.703	3.755.026	3.640.608
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**12.854.961**	**1.118.435**	**8.976.671**	**323.509**	**23.273.576**	**5.281.899**	**240.560**	**17.751.117**	**13.261.820**
Μεγάλες επιχειρήσεις	9.573.624	854.795	3.590.909	73.323	14.092.651	1.919.758	108.074	12.064.819	6.998.431
Μεσαίες επιχειρήσεις	3.281.337	263.640	5.385.762	250.186	9.180.925	3.362.141	132.486	5.686.298	6.263.389
Δημόσιος τομέας	**1.335.879**	**1.927**	**42.574**	**1.201**	**1.381.581**	**31.810**	**12.084**	**1.337.687**	**435.793**
Ελλάδα	1.251.879	1.927	42.574	1.201	1.297.581	31.810	10.317	1.255.454	425.793
Λοιπές χώρες	84.000				84.000		1.767	82.233	10.000
Σύνολο	**24.449.473**	**4.069.682**	**9.620.998**	**16.923.295**	**55.063.448**	**5.742.545**	**7.762.889**	**41.558.014**	**32.732.987**

Κατά τη περίοδο που έληξε την 31.12.2015, μεταφέρθηκαν υπόλοιπα ύψους € 770,7 εκατ. από το χαρτοφυλάκιο μεσαίων επιχειρήσεων προς το χαρτοφυλάκιο μικρών επιχειρήσεων Λιανικής Τραπεζικής. Η μεταφορά έγινε για σκοπούς ορθότερης διαχείρισης των πελατών δεδομένου ότι οι πελάτες αυτοί παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου με το υπόλοιπο χαρτοφυλάκιο μικρών επιχειρήσεων Λιανικής Τραπεζικής.

	31.12.2014								
	Μη απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις		Απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις			Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης			
	Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική αξία προ απομείωσης	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική Καθαρή αξία μετά την απομείωση	Αξία εξασφαλίσεων
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	**11.158.086**	**3.282.782**	**235.521**	**14.914.482**	**29.590.871**	**154.269**	**6.085.233**	**23.351.369**	**19.202.307**
Στεγαστικά	8.013.053	2.376.989	108.812	6.971.533	17.470.387	63.996	1.748.057	15.658.334	15.122.813
Καταναλωτικά	1.491.706	362.425	20.206	3.192.289	5.066.626	12.390	1.732.805	3.321.431	1.113.969
Πιστωτικές κάρτες	773.261	149.006		352.831	1.275.098		306.111	968.987	33.592
Μικρές επιχειρήσεις	880.066	394.362	106.503	4.397.829	5.778.760	77.883	2.298.260	3.402.617	2.931.933
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**14.259.269**	**429.636**	**8.267.652**	**273.305**	**23.229.862**	**4.333.968**	**160.539**	**18.735.355**	**14.071.065**
Μεγάλες επιχειρήσεις	10.311.950	276.569	2.669.763	69.496	13.327.778	1.282.019	72.786	11.972.973	7.170.525
Μεσαίες επιχειρήσεις	3.947.319	153.067	5.597.889	203.809	9.902.084	3.051.949	87.753	6.762.382	6.900.540
Δημόσιος τομέας	**1.384.219**	**589**	**33.407**		**1.418.215**	**24.746**	**4.283**	**1.389.186**	**410.977**
Ελλάδα	1.289.719	589	33.407		1.323.715	24.746	3.485	1.295.484	410.977
Λοιπές χώρες	94.500				94.500		798	93.702	
Σύνολο	**26.801.574**	**3.713.007**	**8.536.580**	**15.187.787**	**54.238.948**	**4.512.983**	**6.250.055**	**43.475.910**	**33.684.349**

Στις συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης βάσει «Συλλογικής Αξιολόγησης» περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 667,7 εκατ. την 31.12.2015 (31.12.2014: € 474,2 εκατ.) που αφορά σε IBNR προβλέψεις.

Στα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις ιδιωτών και μικρών επιχειρήσεων περιλαμβάνονται την 31.12.2015 ρυθμίσεις με καθυστέρηση μέχρι 89 ημέρες οι οποίες υπόκεινται σε συλλογική αξιολόγηση ποσού € 3,2 δισ. (31.12.2014: € 2,9 δισ.)

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

	31.12.2015				
	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	**Αξία εξασφαλίσεων**
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις		**10.258.633**		**10.258.633**	**7.404.883**
Στεγαστικά		7.343.289		7.343.289	6.621.722
Καταναλωτικά		1.291.566		1.291.566	181.956
Πιστωτικές κάρτες		766.212		766.212	32
Μικρές επιχειρήσεις		857.566		857.566	601.173
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**5.072.753**	**6.992.295**	**789.913**	**12.854.961**	**6.449.838**
Μεγάλες επιχειρήσεις	4.733.629	4.520.050	319.945	9.573.624	3.950.672
Μεσαίες επιχειρήσεις	339.124	2.472.245	469.968	3.281.337	2.499.166
Δημόσιος τομέας	**361.531**	**916.085**	**58.263**	**1.335.879**	**409.395**
Ελλάδα	361.531	832.085	58.263	1.251.879	399.395
Λοιπές χώρες		84.000		84.000	10.000
Σύνολο	**5.434.284**	**18.167.013**	**848.176**	**24.449.473**	**14.264.116**

	31.12.2014				
	Υψηλής Διαβάθμισης	Ικανοποιητικής Διαβάθμισης	Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	Σύνολο των χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένων	**Αξία εξασφαλίσεων**
Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις		**11.158.086**		**11.158.086**	**8.164.062**
Στεγαστικά		8.013.053		8.013.053	7.372.960
Καταναλωτικά		1.491.706		1.491.706	230.310
Πιστωτικές κάρτες		773.261		773.261	102
Μικρές επιχειρήσεις		880.066		880.066	560.690
Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	**3.444.393**	**9.482.285**	**1.332.591**	**14.259.269**	**8.139.178**
Μεγάλες επιχειρήσεις	3.238.541	6.500.060	573.349	10.311.950	5.148.820
Μεσαίες επιχειρήσεις	205.852	2.982.225	759.242	3.947.319	2.990.358
Δημόσιος τομέας	**184.775**	**1.193.339**	**6.105**	**1.384.219**	**389.590**
Ελλάδα	184.775	1.098.839	6.105	1.289.719	389.590
Λοιπές χώρες		94.500		94.500	
Σύνολο	**3.629.168**	**21.833.710**	**1.338.696**	**26.801.574**	**16.692.830**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2015								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
1 - 29 ημέρες	1.355.365	215.001	75.371	194.403	388.402	147.798	1.541		2.377.881
30 - 59 ημέρες	405.874	67.033	20.965	51.557	252.490	47.569	360		845.848
60 - 89 ημέρες	414.511	44.991	14.419	89.830	213.903	68.273	26		845.953
90 - 179 ημέρες									
180 - 360 ημέρες									
> 360 ημέρες									
Σύνολο	**2.175.750**	**327.025**	**110.755**	**335.790**	**854.795**	**263.640**	**1.927**		**4.069.682**
Αξία εξασφαλίσεων	1.892.103	55.720	32	237.723	677.557	217.957	1.897		3.082.989

	31.12.2014								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		Σύνολο των καθυστερημένων και μη απομειωμένων
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	
1 - 29 ημέρες	1.510.820	212.758	103.738	246.704	157.413	92.550	240		2.324.223
30 - 59 ημέρες	473.238	98.682	28.104	80.752	57.577	13.549	349		752.251
60 - 89 ημέρες	392.931	50.985	17.164	66.906	60.229	46.431			634.646
90 - 179 ημέρες						30			30
180 - 360 ημέρες						89			89
> 360 ημέρες					1.350	418			1.768
Σύνολο	**2.376.989**	**362.425**	**149.006**	**394.362**	**276.569**	**153.067**	**589**		**3.713.007**
Αξία εξασφαλίσεων	2.155.202	54.619	53	265.719	255.372	142.089	578		2.873.632

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2015								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Ενήμερα	642.869	349.902	33.583	179.696	795.213	628.315	6.994		2.636.572
1 - 29 ημέρες	247.639	114.686	7.798	71.518	131.596	69.737	50		643.024
30 - 59 ημέρες	137.763	111.110	4.444	35.127	55.290	50.127			393.861
60 - 89 ημέρες	384.858	100.695	3.414	88.602	181.057	70.936	119		829.681
90 - 179 ημέρες	30.236	97.303	16.680	9.767	30.166	82.060	821		267.033
180 - 360 ημέρες	154.465	118.302	32.876	82.167	293.432	124.190	13		805.445
> 360 ημέρες	3.862.931	657.900	39.507	2.151.588	237.112	1.178.299	3.631		8.130.968
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσων	**5.460.761**	**1.549.898**	**138.302**	**2.618.465**	**1.723.866**	**2.203.664**	**11.628**		**13.706.584**
Αξία εξασφαλίσεων	5.713.447	892.801	36.953	2.801.712	2.370.202	3.546.266	24.501		15.385.882

	31.12.2014								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		
	Στεγαστικά	Καταναλωτικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχειρήσεις	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Ενήμερα	722.783	506.359	376	233.798	988.787	791.442	8.528		3.252.073
1 - 29 ημέρες	361.447	156.419	148	51.579	38.496	61.164			669.253
30 - 59 ημέρες	151.911	129.729	101	26.287	14.047	14.596			336.671
60 - 89 ημέρες	332.043	84.644	113	24.774	7.901	48.520			497.995
90 - 179 ημέρες	32.045	76.883	13.675	7.087	32.217	58.063			219.970
180 - 360 ημέρες	144.639	81.228	9.371	39.172	33.098	77.006			384.514
> 360 ημέρες	3.718.297	505.114	43.514	1.803.754	333.017	1.671.216	133		8.075.045
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσων	**5.463.165**	**1.540.376**	**67.298**	**2.186.451**	**1.447.563**	**2.722.007**	**8.661**		**13.435.521**
Αξία εξασφαλίσεων	5.594.971	829.040	33.437	2.105.523	1.766.790	3.768.665	20.809		14.119.235

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2015								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		
	Στεγ/κά	Καταν/τικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχ/σεις	Μεγάλες επιχ/σεις	Μεσαίες επιχ/σεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2015	**7.080.345**	**3.212.495**	**352.831**	**4.504.332**	**2.739.259**	**5.801.698**	**33.407**		**23.724.367**
Αξία δανείων που μεταφέρθηκαν στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(47.516)	(16.832)	(603)	(5.200)	(46.027)	(30.846)			(147.024)
Αξία δανείων που αποκτήθηκαν από την συγχώνευση της Diners			51.288						51.288
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της χρήσεως	959.829	660.380	109.210	582.769	1.207.705	706.342	1.369		4.227.604
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(233.621)	(199.684)	(6.487)	(9.664)	(39.360)	(72.482)			(561.298)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(58.001)	(44.274)	(8.913)	(38.401)	(133.694)	(140.149)	(633)		(424.065)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(63.990)	(7.885)	(1.044)	(190.760)	(113.329)	(22.729)			(399.737)
Διαθέσεις απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων					(22.801)				(22.801)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις					(21.102)	13.848	9.632		2.378
Αξία δανείων που μεταφέρθηκαν μεταξύ κατηγοριών				619.734		(619.734)			-
Απόκτηση απομειωμένων δανείων					93.581				93.581
Υπόλοιπο 31.12.2015	**7.637.046**	**3.604.200**	**496.282**	**5.462.810**	**3.664.232**	**5.635.948**	**43.775**		**26.544.293**
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(2.176.285)	(2.054.302)	(357.980)	(2.844.345)	(1.940.366)	(3.432.284)	(32.147)		(12.837.709)
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	**5.460.761**	**1.549.898**	**138.302**	**2.618.465**	**1.723.866**	**2.203.664**	**11.628**		**13.706.584**

	31.12.2014								
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις				Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις		Δημόσιος τομέας		
	Στεγ/κά	Καταν/τικά	Πιστωτικές κάρτες	Μικρές επιχ/σεις	Μεγάλες επιχ/σεις	Μεσαίες επιχ/σεις	Ελλάδα	Λοιπές χώρες	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2014	**8.427.892**	**3.409.114**	**409.877**	**4.406.131**	**2.433.341**	**5.390.124**	**35.060**		**24.511.539**
Αξία δανείων που χαρακτηρίστηκαν ως απομειωμένα εντός της χρήσεως	863.758	469.266	31.198	488.632	793.200	823.307	2.408		3.471.769
Αξία δανείων που εξήλθαν από την κατηγορία των απομειωμένων δανείων	(2.070.009)	(389.496)	(83.352)	(368.721)	(197.415)	(168.016)	(3.950)		(3.280.959)
Εισπράξεις από απομειωμένα δάνεια	(142.467)	(98.412)	(11.870)	(51.052)	(33.459)	(81.056)	(111)		(418.427)
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	(1.447)	(179.496)	(2.702)	(312)	(387.130)	(183.152)			(754.239)
Διαθέσεις απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων					(4.761)				(4.761)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	2.618	1.221	3	324	1.981	1.661			7.808
Απόκτηση απομειωμένων δανείων		298	9.677	29.330	133.502	18.830			191.637
Υπόλοιπο 31.12.2014	**7.080.345**	**3.212.495**	**352.831**	**4.504.332**	**2.739.259**	**5.801.698**	**33.407**		**23.724.367**
Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(1.617.180)	(1.672.118)	(285.531)	(2.317.882)	(1.291.696)	(3.079.693)	(24.746)		(10.288.846)
Καθαρή αξία απομειωμένων Δανείων και Απαιτήσεων	**5.463.165**	**1.540.377**	**67.300**	**2.186.450**	**1.447.563**	**2.722.005**	**8.661**		**13.435.521**

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ

Οι συσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, για σκοπούς παρουσίασης των γνωστοποιήσεων πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν το υπόλοιπο προσαρμογής των συμβατικών υπολοίπων των δανείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια εξαγοράς, είτε μεμονωμένων δανείων είτε εταιριών (πχ Εμπορική Τράπεζα και Citibank Ελλάδος), στην εύλογη αξία τους, καθώς για σκοπούς παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, η Τράπεζα παρακολουθεί την εν λόγω προσαρμογή ως μέρος των προβλέψεων. Επισημαίνεται ότι στη σημείωση 17 Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών η εν λόγω προσαρμογή εμφανίζεται αφαιρετικά του υπολοίπου των δανείων προ προβλέψεων.

	31.12.2015			
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2015	**4.054.395**	**2.883.881**	**6.174**	**6.944.450**
Μεταφορά συσσωρευμένων προβλέψεων στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(38.430)	(63.651)		(102.081)
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως	1.338.160	1.341.616	14.225	2.694.001
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	378.641	95.725	567	474.933
Συναλλαγματικές διαφορές		8.897		8.897
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(185.285)	(57.674)		(242.959)
Μεταφορά χαρτοφυλακίων	274.510	(274.510)		
Υπόλοιπο 31.12.2015	**5.821.991**	**3.934.284**	**20.966**	**9.777.241**
Προσαρμογές εύλογης αξίας	2.117.090	1.588.175	22.928	3.728.193
Σύνολο 31.12.2015	**7.939.081**	**5.522.459**	**43.894**	**13.505.434**

	31.12.2014			
	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	Μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις	Δημόσιος τομέας	Σύνολο
Υπόλοιπο 1.1.2014	**3.173.031**	**2.380.864**	**5.496**	**5.559.391**
Ζημίες απομειώσεως χρήσεως	724.293	601.795	618	1.326.706
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομειώσεως	316.772	130.501	60	447.333
Συναλλαγματικές διαφορές		853		853
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	(159.701)	(230.132)		(389.833)
Υπόλοιπο 31.12.2014	**4.054.395**	**2.883.881**	**6.174**	**6.944.450**
Προσαρμογές εύλογης αξίας	2.185.107	1.610.626	22.855	3.818.588
Σύνολο 31.12.2014	**6.239.502**	**4.494.507**	**29.029**	**10.763.038**

ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΟΥ ΠΡΟΣ ΑΞΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

	Στεγαστικά Δάνεια	
	31.12.2015	31.12.2014
< 50%	2.763.385	3.265.721
50% - 70%	2.152.167	2.523.820
71% - 80%	1.199.073	1.420.456
81% - 90%	1.260.318	1.461.808
91% - 100%	1.273.561	1.442.492
101% - 120%	2.349.265	2.504.215
121% - 150%	2.676.727	2.491.920
> 150%	3.481.589	2.359.955
Συνολική αξία Δανείων και Απαιτήσεων	**17.156.085**	**17.470.387**
Μέσος Όρος του Δείκτη (%)	71	73

ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

	31.12.2015						
	Υπόλοιπα Ισολογισμού					Πωλήσεις χρήσεως	
	Αξία ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2015	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2015	Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2015	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2015	Καθαρή Αξία Ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2015	Καθαρή Αξία Πώλησης	Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) από την πώληση
Ακίνητη περιουσία	261.662	4.430	22.871	3.156	238.791	1.931	298
Λοιπές Εξασφαλίσεις	24	193			24	193	

	31.12.2014*						
	Υπόλοιπα Ισολογισμού					Πωλήσεις χρήσεως	
	Αξία ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2014	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2014	Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης 31.12.2014	Εκ των οποίων: εντός της χρήσης 2014	Καθαρή Αξία Ανακτηθέντων εξασφαλίσεων 31.12.2014	Καθαρή Αξία Πώλησης	Καθαρό κέρδος/ (ζημιά) από την πώληση
Ακίνητη περιουσία	259.164	7.950	19.715	5.730	239.449	1.907	(101)
Λοιπές Εξασφαλίσεις	24	52			24	52	

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΝΑΚΤΗΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η Τράπεζα έχει αναθέσει σε Εταιρία του Ομίλου τη διαχείριση του συνόλου των ακινήτων ιδιοκτησίας της Τραπέζης και Θυγατρικών Εταιριών της. Όταν η Τράπεζα αποκτά, εξαιτίας αθέτησης υποχρεώσεων από οφειλέτη, κυριότητα σε ακίνητα που αποτελούσαν εξασφάλιση απαίτησής της, η εν λόγω Εταιρία επιλαμβάνεται της νομικής, πολεοδομικής και φορολογικής τακτοποίησεως του ακινήτου σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Τραπέζης και παράλληλα προβαίνει σε εκτίμηση της αξίας του ακινήτου. Στη συνέχεια λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του ακινήτου εκτιμά, με βάση τις συνθήκες της αγοράς, την δυνατότητα προώθησης του και προτείνει τον βέλτιστο τρόπο αξιοποίησης ήτοι, πώληση ή εκμίσθωση. Με βάση την εκτίμηση αυτή υποβάλλεται πρόταση στην αρμόδια Επιτροπή της Τραπέζης, η οποία αποφασίζει εάν το ακίνητο θα διατεθεί προς πώληση ή εκμίσθωση ή εάν υφίσταται αντίστοιχη ανάγκη να ιδιοχρησιμοποιηθεί από Εταιρία του Ομίλου. Ανάλογα με την απόφαση, το ακίνητο ταξινομείται στην κατάλληλη κατηγορία για σκοπούς λογιστικής απεικόνισης. Η διαδικασία ταξινόμησης επαναλαμβάνεται περιοδικά έτσι ώστε η θέση κάθε ακινήτου να επικαιροποιείται με βάση τις τρέχουσες, κάθε φορά, συνθήκες της αγοράς.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

	31.12.2015				
	Αξία εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κές εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	Αξία εγγυήσεων
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	18.603.452	130.829	301.093	19.035.374	13.304.592
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	8.741.003	1.005.398	3.515.419	13.261.820	3.832.196
Δημόσιος τομέας	64.588	39	371.166	435.793	241.834
Σύνολο	**27.409.043**	**1.136.266**	**4.187.678**	**32.732.987**	**17.378.622**

	31.12.2014				
	Αξία εξασφαλίσεων				
	Εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας	Χρηματ/κές εξασφαλίσεις	Λοιπές εξασφαλίσεις	Σύνολο εξασφαλίσεων	Αξία εγγυήσεων
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	18.883.291	133.494	185.522	19.202.307	12.624.310
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	9.106.087	733.036	4.231.942	14.071.065	3.624.692
Δημόσιος τομέας	64.412		346.565	410.977	237.830
Σύνολο	**28.053.790**	**866.530**	**4.764.029**	**33.684.349**	**16.486.832**

Δεν υφίστανται περιπτώσεις μεταβίβασης ή επανεκχώρησης εξασφαλίσεων που έχουν ληφθεί από πιστούχους για τις οποίες έχει αναγνωριστεί υποχρέωση επιστροφής τους.

* *Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως αναμορφώθηκαν για να είναι συγκρίσιμα.*

ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ, ΑΠΟΜΕΙΩΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ, ΤΟΜΕΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	31.12.2015					
	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**30.408.291**	**17.200.338**	**7.939.081**			
Στεγαστικά	17.156.085	7.637.046	2.536.062			
Καταναλωτικά	5.222.791	3.604.200	2.134.601			
Πιστωτικές κάρτες	1.373.249	496.282	367.278			
Μικρές Επιχειρήσεις	6.656.166	5.462.810	2.901.140			
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**20.252.926**	**8.925.167**	**5.347.270**	**3.020.650**	**375.013**	**175.189**
Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	732.252	7.691	5.822			
Βιομηχανία & βιοτεχνίες	5.080.069	2.199.922	1.358.904	109.854	73.969	31.040
Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	3.196.386	1.898.672	1.039.102	482.107	259.504	124.556
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	4.427.286	2.542.376	1.687.159	92.735	6.319	6.589
Μεταφορικές	261.159	128.179	70.201			
Ναυτιλία	1.835.075	279.881	97.988			
Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	1.605.491	516.309	258.245	95.511	34.982	12.654
Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	3.115.208	1.352.137	829.849	2.240.443	239	350
Δημόσιος Τομέας	**1.297.581**	**43.775**	**42.127**	**84.000**		1.767
Σύνολο	**51.958.798**	**26.169.280**	**13.328.478**	**3.104.650**	**375.013**	**176.956**

	31.12.2014					
	Ελλάδα			Λοιπή Ευρώπη		
	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο	Απομειωμένα	Συσσωρ/νες προβλέψεις απομείωσης
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**29.337.662**	**15.080.118**	**6.197.145**	**253.209**	**69.885**	**42.357**
Στεγαστικά	17.318.179	7.033.090	1.789.939	152.208	47.255	22.113
Καταναλωτικά	4.977.820	3.195.663	1.729.577	88.805	16.832	15.619
Πιστωτικές κάρτες	1.270.146	352.233	305.524	4.953	598	587
Μικρές Επιχειρήσεις	5.771.517	4.499.132	2.372.105	7.243	5.200	4.038
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**21.087.516**	**8.201.344**	**4.324.122**	**2.142.346**	**339.613**	**170.385**
Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	867.441	46.265	42.152	1.219	427	7
Βιομηχανία & βιοτεχνίες	5.248.558	2.086.560	1.091.071	193.862	62.454	38.578
Κατασκευαστικές τεχνικές & εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	3.385.162	1.648.617	830.439	566.170	212.940	100.175
Χονδρικό & λιανικό εμπόριο	4.749.873	2.387.939	1.349.455	93.492	19.564	11.092
Μεταφορικές	340.127	194.124	106.725	10.681	3.056	1.502
Ναυτιλία	1.885.747	167.404	52.459			
Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	1.660.538	508.512	239.491	33.701	25.355	6.973
Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	2.950.070	1.161.923	612.330	1.243.221	15.817	12.058
Δημόσιος Τομέας	**1.323.715**	**33.407**	**28.231**	**94.500**		798
Σύνολο	**51.748.893**	**23.314.869**	**10.549.498**	**2.490.055**	**409.498**	**213.540**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ

	31.12.2015		
	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Έσοδα από απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Σύνολο εσόδων από τόκους
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	721.763	548.779	1.270.542
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	742.319	145.378	887.697
Δημόσιος τομέας	32.607	399	33.006
Σύνολο εσόδων από τόκους	**1.496.689**	**694.556**	**2.191.245**

	31.12.2014 *		
	Έσοδα από μη-απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Έσοδα από απομειωμένα Δάνεια και Απαιτήσεις	Σύνολο εσόδων από τόκους
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	811.484	515.552	1.327.036
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	729.093	229.039	958.132
Δημόσιος τομέας	29.173		29.173
Σύνολο εσόδων από τόκους	**1.569.750**	**744.591**	**2.314.341**

* *Ορισμένα κονδύλια της συγκριτικής χρήσεως έχουν αναμορφωθεί λόγω της ταξινόμησης του καταστήματος της Τραπέζης στη Βουλγαρία ως διακοπείσα δραστηριότητα.*

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ

Η Τράπεζα κατά την 31.12.2014 επαναξιολόγησε την περίμετρο των ρυθμισμένων δανείων για όλα τα χαρτοφυλάκιά του δυνάμει του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/227 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 9ης Ιανουαρίου 2015 και τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών και ενσωμάτωσε τους σχετικούς ορισμούς στην Πολιτική Πιστωτικού Κινδύνου. Εφεξής βάσει των ανωτέρω ορισμών παρακολουθείται η εξέλιξη, η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα των δανείων αυτών.

Στην κατηγορία των ρυθμισμένων δανείων περιλαμβάνονται δάνεια:

- που ρυθμίστηκαν εντός των τελευταίων 36 μηνών και δεν παρουσίαζαν καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών και
- ρυθμίσεις με καθυστέρηση άνω των 90 ημερών.

Οι ρυθμίσεις δανείων πραγματοποιούνται με τροποποίηση των αρχικών συμβατικών όρων και περιλαμβάνουν μεταβολές όπως:

- Επέκταση της διάρκειας της πιστοδοτήσεως.
- Διαγραφή μέρους των οφειλών του πιστούχου.
- Χορήγηση περιόδου χάριτος ως προς το κεφάλαιο ή/και τους τόκους.
- Μειώσεις επιτοκίων.

Κατά κανόνα οι ρυθμίσεις που πραγματοποιούνται περιλαμβάνουν συνδυασμό των ανωτέρω μεταβολών των συμβατικών όρων. Η λογιστική αξία των ρυθμισμένων δανείων της Τραπέζης κατά την 31.12.2015 ανήρχετο σε ποσό € 9.400,2 εκατ.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα, στα πλαίσια αναδιαπραγμάτευσης των όρων δανείων που έχει χορηγήσει, έχει συμμετάσχει σε συμφωνίες για την ανταλλαγή χρέους με απόκτηση μετοχικών τίτλων των πιστούχων. Κατά την 31.12.2015 η Τράπεζα είχε στο Διαθέσιμο προς Πώληση Χαρτοφυλάκιό της και στα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού μετοχές εύλογης αξίας € 3,4 εκατ. (31.12.2014: € 9 εκατ.) που προήλθαν από αντίστοιχες συναλλαγές. Οι μετοχές που έχουν ταξινομηθεί στα κατεχόμενα προς πώληση στοιχεία του ενεργητικού αφορούν τις Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ και Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε. (σημείωση 19).

ΑΝΑΛΥΣΗ ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

	31.12.2015
Πληρωμή τόκου	184.967
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	5.763.240
Παροχή περιόδου χάριτος	392.033
Επέκταση διάρκειας δανείου	1.740.413
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	968.126
Διαγραφή μέρους του χρέους	1.766
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	8.418
Πληρωμές εκτός μετρητών	
Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση συμμετοχής	38.396
Προσαρμογές, η μη εφαρμογή ρητρών	
Λοιπά	302.817
Συνολική καθαρή αξία	**9.400.176**

	31.12.2014
Πληρωμή τόκου	117.132
Πρόγραμμα μειωμένων πληρωμών	4.239.118
Παροχή περιόδου χάριτος	392.707
Επέκταση διάρκειας δανείου	851.987
Κεφαλαιοποίηση καθυστερούμενων δόσεων	2.188.204
Διαγραφή μέρους του χρέους	29
Συνδυασμός μέτρων ρύθμισης	372.918
Πληρωμές εκτός μετρητών	
Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση συμμετοχής	24.230
Προσαρμογές, η μη εφαρμογή ρητρών	
Λοιπά	664.225
Συνολική καθαρή αξία	**8.850.550**

ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

	31.12.2015
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**7.718.698**
Στεγαστικά	4.643.306
Καταναλωτικά	1.727.864
Πιστωτικές κάρτες	97.025
Μικρές Επιχειρήσεις	1.250.503
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**1.671.940**
Μεγάλες επιχειρήσεις	834.601
Μεσαίες Επιχειρήσεις	837.339
Δημόσιος Τομέας	**9.538**
Ελλάδα	9.538
Συνολική καθαρή αξία	**9.400.176**

	31.12.2014
Ιδιώτες και Μικρές Επιχειρήσεις	**7.384.655**
Στεγαστικά	4.364.118
Καταναλωτικά	1.806.384
Πιστωτικές κάρτες	87.593
Μικρές Επιχειρήσεις	1.126.560
Μεσαίες και Μεγάλες Επιχειρήσεις	**1.462.250**
Μεγάλες επιχειρήσεις	717.135
Μεσαίες Επιχειρήσεις	745.115
Δημόσιος Τομέας	**3.645**
Ελλάδα	3.645
Συνολική καθαρή αξία	**8.850.550**

ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

	31.12.2015
Ελλάδα	9.291.932
Λοιπή Ευρώπη	108.244
Συνολική καθαρή αξία	**9.400.176**

	31.12.2014
Ελλάδα	8.782.952
Λοιπή Ευρώπη	67.598
Συνολική καθαρή αξία	**8.850.550**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

	31.12.2015		
	Συνολικό Ποσό Δανείων και Απαιτήσεων	Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων (%)
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	24.449.473	2.716.895	11
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	4.069.682	1.785.785	44
Απομειωμένα	26.544.293	8.711.466	33
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	**55.063.448**	**13.214.146**	**24**
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(5.742.545)	(916.124)	16
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(7.762.889)	(2.897.846)	37
Συνολική καθαρή αξία	**41.558.014**	**9.400.176**	**23**
Αξία εξασφαλίσεων	32.732.987	8.417.395	26

	31.12.2014		
	Συνολικό Ποσό Δανείων και Απαιτήσεων	Συνολικό Ποσό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων και Απαιτήσεων (%)
Χωρίς καθυστέρηση και μη απομειωμένα	26.801.574	2.660.630	10
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα	3.713.007	1.552.195	42
Απομειωμένα	23.724.367	6.693.985	28
Συνολική Αξία (προ απομείωσης)	**54.238.948**	**10.906.810**	**20**
Ατομική Πρόβλεψη Απομείωσης	(4.512.983)	(335.535)	7
Συλλογική Πρόβλεψη Απομείωσης	(6.250.055)	(1.720.725)	28
Συνολική καθαρή αξία	**43.475.910**	**8.850.550**	**20**
Αξία εξασφαλίσεων	33.684.349	7.101.746	21

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΡΥΘΜΙΣΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

	Ρυθμισμένα Δάνεια (Καθαρή Αξία)
Υπόλοιπο 1.1.2015	**8.850.550**
Μεταφορά δάνεια και απαιτήσεις στα στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	(35.655)
Δάνεια και απαιτήσεις που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της περιόδου	2.051.671
Έσοδα από τόκους	387.373
Αποπληρωμές δάνεια και απαιτήσεις (μερικώς ή ολικώς)	(315.276)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης εντός της περιόδου	(400.722)
Ζημιά απομείωσης	(1.167.717)
Λοιπά	29.952
Σύνολο 31.12.2015	**9.400.176**

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ - ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ - Ανάλυση κατά διαβάθμιση

	31.12.2015							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα χαρτ/κίου δανείων και απαιτήσεων	Σύνολο
AAA					4			4
AA+ έως AA-		7.654	60.941				4.289.482	4.358.077
A+ έως A-		972.386	248.578		258			1.221.222
BBB+ έως BBB-		304.405			3.462			307.867
Υποδεέστερα από BBB-	362.351	2.019.288	484.602	1.888	4.320.871	2.823		7.191.823
Μη διαβαθμισμένα		112.091	350		488.166			600.607
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**362.351**	**3.415.824**	**794.471**	**1.888**	**4.812.761**	**2.823**	**4.289.482**	**13.679.600**

	31.12.2014							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα χαρτ/κίου δανείων και απαιτήσεων	Σύνολο
AAA	811.688				14.096	6.107		831.891
AA+ έως AA-		10.506	55.635			6.129	4.299.101	4.371.371
A+ έως A-		1.481.168	260.033		2.535	25.198		1.768.934
BBB+ έως BBB-	110.949	329.178	68.856			1.661		510.644
Υποδεέστερα από BBB-		2.885.351	749.059	1.729	4.127.720	53.498		7.817.357
Μη διαβαθμισμένα		17.313	20.361		506.687	10.848		555.209
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**922.637**	**4.723.516**	**1.153.944**	**1.729**	**4.651.038**	**103.441**	**4.299.101**	**15.855.406**

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ - ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ - ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΚΑΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ - ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

	31.12.2015							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα δανειακού χαρτ/κίου	Σύνολο
Ενήμερα και μη απομειωμένα	362.351	3.406.859	794.471	1.888	4.747.045	2.823	4.289.482	13.604.919
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα								
Απομειωμένα		8.965			65.716			74.681
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**362.351**	**3.415.824**	**794.471**	**1.888**	**4.812.761**	**2.823**	**4.289.482**	**13.679.600**
Μείον: Συσσωρευμένες απομειώσεις		(8.965)			(55.005)			(63.970)
Καθαρή αξία ανοιγμάτων	**362.351**	**3.406.859**	**794.471**	**1.888**	**4.757.756**	**2.823**	**4.289.482**	**13.615.630**

	31.12.2014							
	Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	Παράγωγα χρημ/κά μέσα Ενεργητικού	Αξιόγραφα εμπορικού χαρτ/κίου	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διαθέσιμου προς πώληση	Αξιόγραφα χαρτ/κίου διακρ/νου μέχρι τη λήξη	Αξιόγραφα δανειακού χαρτ/κίου	Σύνολο
Ενήμερα και μη απομειωμένα	922.637	4.714.551	1.153.944	1.729	4.586.216	93.817	4.299.101	15.771.995
Σε καθυστέρηση και μη απομειωμένα								-
Απομειωμένα		8.965			64.822	9.624		83.411
Αξία ανοιγμάτων προ απομειώσεων	**922.637**	**4.723.516**	**1.153.944**	**1.729**	**4.651.038**	**103.441**	**4.299.101**	**15.855.406**
Μείον: Συσσωρευμένες απομειώσεις		(8.965)			(51.160)	(9.624)		(69.749)
Καθαρή αξία ανοιγμάτων	**922.637**	**4.714.551**	**1.153.944**	**1.729**	**4.599.878**	**93.817**	**4.299.101**	**15.785.657**

Στους παρακάτω πίνακες αναλύονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο, ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας του αντισυμβαλλόμενου.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ - Ανάλυση κατά κλάδο

	31.12.2015										
	Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	Βιομηχανία και βιοτεχνίες	Κατασκευαστικές τεχνικές και εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	Δημόσιος τομέας/ Κρατικοί τίτλοι/ Παράγωγα	Μεταφορικές	Ναυτιλία	Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	Σύνολο
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία:											
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	362.351										362.351
Απαιτήσεις κατα πιστωτικών ιδρυμάτων	3.415.824										3.415.824
Δάνεια και απαιτήσεις κατα πελατών	732.252	5.189.923	3.678.493	4.520.021	1.381.581	261.159	1.835.075	1.701.002	5.355.651	30.408.291	55.063.448
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	328.443	14.408	57.511	794	362.700	7	10.637	13.235	6.736		794.471
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					1.888						1.888
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	483.199	220.979		16.604	3.831.479				260.500		4.812.761
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	2.486		337								2.823
Αξιόγραφα δανειακού χατοφυλακίου	4.289.482										4.289.482
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	**9.614.037**	**5.425.310**	**3.736.341**	**4.537.419**	**5.577.648**	**261.166**	**1.845.712**	**1.714.237**	**5.622.887**	**30.408.291**	**68.743.048**
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	2.801.964	43.252	251.764	36.726		6.770		7.723	7.093.479	228.870	10.470.548
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	**12.416.001**	**5.468.562**	**3.988.105**	**4.574.145**	**5.577.648**	**267.936**	**1.845.712**	**1.721.960**	**12.716.366**	**30.637.161**	**79.213.596**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:											
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	546.722	604.932	1.626.418	499.439	132.406	51.917	961	93.027	991.826		4.547.648
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		85.846	79.517		20.000		5.511		20.367		211.241
Εγγυήσεις ομολογιακών δανείων εκδόσεως θυγατρικών της Τραπέζης									15.542		15.542
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	**546.722**	**690.778**	**1.705.935**	**499.439**	**152.406**	**51.917**	**6.472**	**93.027**	**1.027.735**	**-**	**4.774.431**
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	**10.160.759**	**6.116.088**	**5.442.276**	**5.036.858**	**5.730.054**	**313.083**	**1.852.184**	**1.807.264**	**6.650.622**	**30.408.291**	**73.517.479**

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ - Ανάλυση κατά κλάδο

	31.12.2014										
	Πιστωτικά ιδρύματα και λοιπές χρημ/κές υπηρεσίες	Βιομηχανία και βιοτεχνίες	Κατασκευαστικές τεχνικές και εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	Δημόσιος τομέας/ Κρατικοί τίτλοι/ Παράγωγα	Μεταφορικές	Ναυτιλία	Τουριστικές - Ξενοδοχειακές	Υπηρεσίες και λοιποί κλάδοι	Ιδιώτες και μικρές επιχειρήσεις	Σύνολο
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εντός ισολογισμού στοιχεία:											
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	922.637										922.637
Απαιτήσεις κατα πιστωτικών ιδρυμάτων	4.723.516										4.723.516
Δάνεια και απαιτήσεις κατα πελατών	868.660	5.442.420	3.951.332	4.843.365	1.418.215	350.808	1.885.747	1.694.239	4.193.291	29.590.871	54.238.948
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	457.601	25.457	66.942	884	566.070	1.240	11.941	14.243	9.235	331	1.153.944
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					1.729						1.729
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	899.013	63.842		12.175	3.396.496				279.512		4.651.038
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη	61.603		468		6.107				35.263		103.441
Αξιόγραφα δανειακού χατοφυλακίου	4.299.101										4.299.101
Συνολική αξία εντός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α)	**12.232.131**	**5.531.719**	**4.018.742**	**4.856.424**	**5.388.617**	**352.048**	**1.897.688**	**1.708.482**	**4.517.301**	**29.591.202**	**70.094.354**
Λοιπά εντός ισολογισμού στοιχεία που δεν υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο	2.502.540	4.699	189.083	1.497		404			6.188.432		8.886.655
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	**14.734.671**	**5.536.418**	**4.207.825**	**4.857.921**	**5.388.617**	**352.452**	**1.897.688**	**1.708.482**	**10.705.733**	**29.591.202**	**78.981.009**
Πιστωτικός κίνδυνος ανοιγμάτων συσχετιζόμενος με εκτός ισολογισμού στοιχεία:											
Εγγυητικές επιστολές, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές εγγυήσεις	505.826	593.994	2.210.198	510.833	164.515	45.856	1.091	104.585	798.315		4.935.213
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		75.000	162.421				4.942		50.000		292.363
Εγγυήσεις ομολογιακών δανείων εκδόσεως θυγατρικών της Τραπέζης									1.759.966		1.759.966
Συνολική αξία εκτός ισολογισμού στοιχείων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (β)	**505.826**	**668.994**	**2.372.619**	**510.833**	**164.515**	**45.856**	**6.033**	**104.585**	**2.608.281**	-	**6.987.542**
Συνολική αξία ανοιγμάτων που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο (α+β)	**12.737.957**	**6.200.713**	**6.391.361**	**5.367.257**	**5.553.132**	**397.904**	**1.903.721**	**1.813.067**	**7.125.582**	**29.591.202**	**77.081.896**

Ορισμένα κονδύλια της προηγούμενης χρήσεως αναμορφώθηκαν για να είναι συγκρίσιμα.

ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΧΡΕΟΥΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΧΩΡΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ

Λόγω της παρατεταμένης κρίσης των χωρών της Ευρωζώνης και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία σε ότι αφορά την εξυπηρέτηση των δανειακών της υποχρεώσεων, η Τράπεζα παρακολουθεί τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από την έκθεση της στο ελληνικό Δημόσιο και στις λοιπές χώρες στην περιφέρεια της Ευρωζώνης.

i. Έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συνολική έκθεση της Τραπέζης σε αξιόγραφα Ελληνικού Δημοσίου:

	31.12.2015		31.12.2014	
Χαρτοφυλάκιο	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
Διαθεσίμων προς πώληση	4.537.722	3.831.479	4.360.221	3.396.496
Εμπορικό	2.783	1.888	2.675	1.729
Σύνολο	**4.540.505**	**3.833.367**	**4.362.896**	**3.398.225**

Το σύνολο των αξιογράφων Ελληνικού Δημοσίου κατατάσσεται στο Επίπεδο 1 αναφορικά με την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της εύλογης αξίας τους.

Επιπλέον, τα αξιόγραφα εκδόσεως δημόσιων επιχειρήσεων/φορέων/οργανισμών ανήλθαν την 31.12.2015 σε € 150,7 εκατ. (31.12.2014: € 27,6 εκατ.).

Η έκθεση της Τραπέζης σε κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου από λοιπά, πλην αξιογράφων, χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Στοιχεία εντός του Ισολογισμού

	31.12.2015	31.12.2014
	Λογιστική Αξία	Λογιστική Αξία
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – απαιτήσεις	362.700	566.070
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα – υποχρεώσεις	(271.711)	(290.879)

Οι υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με αντισυμβαλλόμενο δημόσιες επιχειρήσεις/φορείς/οργανισμούς ανήλθαν την 31.12.2015 σε € 16,6 εκατ. (31.12.2014: € 29,1 εκατ.).

Η έκθεση της Τραπέζης σε δάνεια προς δημόσιες επιχειρήσεις/φορείς/οργανισμούς ανήρχετο την 31.12.2015 σε € 1.297,6 εκατ. (31.12.2014: € 1.323,7 εκατ.). Η Τράπεζα έχει σχηματίσει απομείωση για τις ανωτέρω απαιτήσεις που ανήλθε την 31.12.2015 σε ποσό € 42,1 εκατ. (31.12.2014: € 28,2 εκατ.).

Επιπρόσθετα, το υπόλοιπο των δανείων της Τραπέζης με εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου (δάνεια με απευθείας εγγύηση Ελληνικού Δημοσίου, δάνεια με εγγύηση ΤΕΜΠΜΕ, δάνεια εγγυημένα με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις) ανέρχονταν την 31.12.2015 σε ποσό € 764,0 εκατ. (31.12.2014: € 725,4 εκατ.). Κατά την 31.12.2015, επί των δανείων αυτών είχε σχηματιστεί απομείωση ύψους € 144,3 εκατ. (31.12.2014: € 141,7 εκατ.).

Στοιχεία εκτός του Ισολογισμού

	31.12.2015		31.12.2014	
	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία	Ονομαστική αξία	Εύλογη Αξία
Ομόλογα που έχουν ληφθεί ως εγγύηση για παροχή χρηματοδότησης	-	-	105.641	65.202

ii. Έκθεση στο χρέος λοιπών χωρών στην περιφέρεια της ευρωζώνης

Η Τράπεζα κατέχει στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο ομόλογο της Cyprus Popular Bank κύριας εξασφάλισης (senior) μηδενικής λογιστικής αξίας (31.12.2014: € 1,6 εκατ.) μετά την απομείωση ποσού € 1,6 εκατ. που αναγνωρίσθηκε στα αποτελέσματα της χρήσεως 2015 και ποσού € 31,8 εκατ. που είχε αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα της χρήσεως 2013.

Η Τράπεζα την 31.12.2015 δεν είχε έκθεση σε ομόλογα Ιταλίας, Ισπανίας, Πορτογαλίας και Ιρλανδίας.

38.2 Κίνδυνος αγοράς

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος ζημίας που προκύπτει από δυσμενείς εξελίξεις στην τιμή ή στη μεταβλητότητα που παρατηρούνται στις αγορές επιτοκίων, συναλλάγματος, χρηματιστηριακών δεικτών, μετοχών και αγαθών. Ζημίες είναι δυνατόν να προκύψουν και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και κατά τη διαχείριση των στοιχείων Ενεργητικού – Υποχρεώσεων.

i. Εμπορικού χαρτοφυλακίου

Ο κίνδυνος αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου μετράται με τον υπολογισμό της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk – VaR). Η μεθοδολογία υπολογισμού της Αξίας σε Κίνδυνο που χρησιμοποιείται είναι η μέθοδος της ιστορικής προσομοιώσεως.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί περίοδο διακρατήσεως μιας και δέκα ημερών, ανάλογα με το χρόνο που απαιτείται για τη ρευστοποίηση του χαρτοφυλακίου.

Αξία σε κίνδυνο 1 ημέρας, διάστημα εμπιστοσύνης 99% (ιστορικά στοιχεία 2 ετών)

(Ποσά σε ευρώ)

	2015					2014
	Συναλλαγματικός κίνδυνος	Επιτοκιακός κίνδυνος	Κίνδυνος τιμής	Επίδραση αλληλοσυσχέτισης	Σύνολο	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου	1.824.535	158.967	31.710	(199.739)	1.815.473	1.210.695
Μέση ημερήσια Αξία (ετησίως)	1.712.290	178.084	24.414	(189.292)	1.725.496	1.268.641
Μέγιστη* ημερήσια Αξία (ετησίως)	3.079.349	200.201	25.620	(160.222)	3.144.948	3.030.455
Ελάχιστη* ημερήσια Αξία (ετησίως)	692.364	201.874	25.662	(178.833)	741.067	784.305

* *αφορά το σύνολο της αξίας σε κίνδυνο εντός του έτους*

Για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου συμπληρωματικά με τον υπολογισμό της Αξίας σε Κίνδυνο, ελέγχεται η συμπεριφορά του σε υποθετικές μεταβολές των παραμέτρων αγοράς (σενάρια), καθώς και σε ακραίες μεταβολές τους που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν (stress - testing).

Στα πλαίσια της πολιτικής διαχειρίσεως χρηματοοικονομικών κινδύνων, έχουν θεσπιστεί όρια εκθέσεως, μεγίστης ζημίας (stop loss) και αξίας σε κίνδυνο στα διάφορα προϊόντα που απαρτίζουν τις θέσεις διαπραγματεύσεως.

Συγκεκριμένα έχουν θεσπιστεί όρια που αφορούν τους παρακάτω κινδύνους:

- Συναλλαγματικός κίνδυνος για θέσεις spot & forward και FX options.
- Επιτοκιακός κίνδυνος για θέσεις Ομολόγων, Interest Rate Swaps, Interest Futures, Interest Options
- Κίνδυνος τιμών για θέσεις μετοχών, Index Futures και Options, Commodity Futures και Swaps.
- Πιστωτικός κίνδυνος για διατραπεζικές πράξεις και ομόλογα.

Οι θέσεις σε αυτά τα προϊόντα παρακολουθούνται σε συνεχή βάση και ελέγχονται για το ποσοστό καλύψεως και τυχόν υπερβάσεις των εκάστοτε ορίων.

ii. Χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι τραπεζικού χαρτοφυλακίου

Κίνδυνος αγοράς είναι δυνατόν να προκύψει, εκτός του εμπορικού χαρτοφυλακίου, και από τη διάρθρωση των στοιχείων ενεργητικού - υποχρεώσεων του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων και καταθέσεων της Τραπέζης. Ο κίνδυνος αυτός είναι συναλλαγματικός και επιτοκιακός.

α. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Τράπεζα αναλαμβάνει κίνδυνο από τη διακύμανση των συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η διαχείριση της ανοικτής συναλλαγματικής θέσης που προκύπτει από όλες τις εργασίες διενεργείται κεντρικά. Πολιτική της Τραπέζης είναι οι θέσεις να κλείνουν άμεσα με χρήση συναλλαγών spot ή παραγώγων συναλλάγματος. Σε περίπτωση που παραμείνουν ανοιχτές θέσεις, υπόκεινται στα όρια συναλλαγματικού κινδύνου που έχουν θεσπιστεί και παρακολουθούνται στα πλαίσια της πολιτικής διαχειρίσεως χρηματοοικονομικών κινδύνων.

Εντός του 2015 αυξήθηκε η ανοικτή συναλλαγματική θέση σε RON και CHF κυρίως λόγω της επιβολής περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και τη μείωση ή απόσυρση διατραπεζικών πιστωτικών γραμμών για πράξεις χρηματοδότησης σε συνάλ-

λαγμα. Καθώς βελτιώνονται οι συνθήκες στην αγορά η Τράπεζα μειώνει σταδιακά αυτές τις θέσεις.

Η συνολική θέση προκύπτει από την άθροιση της τρέχουσας θέσης από τα στοιχεία του ισολογισμού και της προθεσμιακής θέσης από τα παράγωγα προϊόντα, όπως παρατίθεται στους πίνακες που ακολουθούν.

	31.12.2015								
	USD	GBP	CHF	JPY	RON	RSD	Λοιπά ΞΝ	Ευρώ	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	2.687	635	176	20			494	694.718	698.730
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	71.638	(125.129)	4.926	11.489	180	98.910	6.504	3.338.341	3.406.859
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1							1.887	1.888
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								794.471	794.471
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.747.604	121.039	1.337.408	5.415	3.078		(1)	38.343.471	41.558.014
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου									
- Διαθέσιμα προς πώληση	21.595	11						4.869.285	4.890.891
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη								2.823	2.823
- Δανειακού χαρτοφυλακίου								4.289.482	4.289.482
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	9.259	69.659			169.879	220.809	3.344	1.614.436	2.087.386
Επενδύσεις σε ακίνητα								28.813	28.813
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια								691.847	691.847
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια								299.821	299.821
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις								4.372.486	4.372.486
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού και στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση	949	52	278	2			10	1.868.080	1.869.371
Σύνολο Ενεργητικού	**1.853.733**	**66.267**	**1.342.788**	**16.926**	**173.137**	**319.719**	**10.351**	**61.209.961**	**64.992.882**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	1.356.615	103.909	88.604	822	203		200.038	51.154.125	52.904.316
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.556.555	1.556.555
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	315.570							90.661	406.231
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους								21.108	21.108
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους								105.816	105.816
Λοιπές υποχρεώσεις	516	104	447	524			11	1.168.775	1.170.377
Προβλέψεις								410.446	410.446
Σύνολο Υποχρεώσεων	**1.672.701**	**104.013**	**89.051**	**1.346**	**203**	-	**200.049**	**54.507.486**	**56.574.849**
Συναλλαγματική Θέση Στοιχείων Ισολογισμού	181.032	(37.746)	1.253.737	15.580	172.934	319.719	(189.698)	6.702.475	8.418.033
Προθεσμιακή Συναλλαγματική Θέση Παραγώγων	(173.205)	73.612	(1.061.559)	(15.470)	(122.900)		195.716	896.487	(207.319)
Συνολική Συναλλαγματική Θέση	**7.827**	**35.866**	**192.178**	**110**	**50.034**	**319.719**	**6.018**	**7.598.962**	**8.210.714**
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	5.511							205.730	211.241

	31.12.2014								
	USD	GBP	CHF	JPY	RON	RSD	Λοιπά ΞΝ	Ευρώ	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ									
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	4.190	1.296	402	14			32.231	1.227.309	1.265.442
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	116.647	(27.181)	12.582	32.614	599	102.952	5.354	4.470.984	4.714.551
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου								1.729	1.729
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.153.944	1.153.944
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.741.618	87.515	939.051	5.721	6.355		105.317	40.590.333	43.475.910
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου									-
- Διαθέσιμα προς πώληση	8.351						6	4.630.468	4.638.825
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	1.661							92.156	93.817
- Δανειακού χαρτοφυλακίου								4.299.101	4.299.101
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	8.011	65.774			174.265	226.226	30.191	1.568.222	2.072.689
Επενδύσεις σε ακίνητα							1.277	30.662	31.939
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							6.653	722.932	729.585
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							3.430	257.921	261.351
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							6.346	3.597.733	3.604.079
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού και στοιχεία Ενεργητικού προς Πώληση	801	435	1	290			114.849	1.175.219	1.291.595
Σύνολο Ενεργητικού	**1.881.279**	**127.839**	**952.036**	**38.639**	**181.219**	**329.178**	**305.654**	**63.818.713**	**67.634.557**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ									
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	2.192.430	130.337	53.356	1.078	941		491.972	52.505.795	55.375.909
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα								1.946.401	1.946.401
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	396.710							1.624.455	2.021.165
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							148	47.671	47.819
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους								94.683	94.683
Λοιπές υποχρεώσεις	6.968	155	403	761			(1.151)	986.751	993.887
Προβλέψεις							788	332.732	333.520
Σύνολο Υποχρεώσεων	**2.596.108**	**130.492**	**53.759**	**1.839**	**941**	**-**	**491.757**	**57.538.488**	**60.813.384**
Συναλλαγματική Θέση Στοιχείων Ισολογισμού	(714.829)	(2.653)	898.277	36.800	180.278	329.178	(186.103)	6.280.225	6.821.173
Προθεσμιακή Συναλλαγματική Θέση Παραγώγων	671.439	36.113	(908.855)	(35.831)	(371.271)		232.655	(398.666)	(774.416)
Συνολική Συναλλαγματική Θέση	**(43.390)**	**33.460**	**(10.578)**	**969**	**(190.993)**	**329.178**	**46.552**	**5.881.559**	**6.046.757**
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)	4.942							287.421	292.363

Η ανοικτή συναλλαγματική θέση της 31.12.2015 παρουσιάζει την ακόλουθη ευαισθησία:

Νόμισμα	Σενάριο μεταβολής ισοτιμιών έναντι Ευρώ (%)	Επίπτωση επί των καθαρών εσόδων προ φόρων
USD	Ανατίμηση USD 5%	412
	Υποτίμηση USD 5%	(373)
GBP	Ανατίμηση GBP 5%	1.888
	Υποτίμηση GBP 5%	(1.708)
CHF	Ανατίμηση CHF 5%	10.115
	Υποτίμηση CHF 5%	(9.151)
RON	Ανατίμηση RON 5%	2.633
	Υποτίμηση RON 5%	(2.383)
RSD	Ανατίμηση RSD 5%	16.827
	Υποτίμηση RSD 5%	(15.225)
ALL	Ανατίμηση ALL 5%	176
	Υποτίμηση ALL 5%	(159)

β. Επιτοκιακός κίνδυνος

Στα πλαίσια ανάλυσης του Τραπεζικού χαρτοφυλακίου διενεργείται ανάλυση σύμφωνα με τον χρόνο επαναπροσδιορισμού των επιτοκίων (Interest Rate Gap Analysis). Ειδικότερα, τα στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους (Gaps) ανάλογα με το πότε επαναπροσδιορίζεται το επιτόκιό τους, για τα στοιχεία κυμαινόμενου επιτοκίου, ή με το πότε λήγουν, για τα στοιχεία σταθερού επιτοκίου.

Εντός του 2015, παρατηρήθηκε μετακύληση των προθεσμιακών καταθέσεων σε καταθέσεις άμεσης αναπροσαρμογής επιτοκίου και σε δανεισμό από το μηχανισμό έκτακτης χρηματοδότησης της Τραπέζης της Ελλάδος. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, τα σωρευτικά επιτοκιακά ανοίγματα των πρώτων μηνών να είναι αρνητικά.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η Ανάλυση Επαναπροσδιορισμού Επιτοκίων των στοιχείων Ενεργητικού-Υποχρεώσεων.

	31.12.2015							
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	> 5 ετών	Μη επηρεαζόμενα στοιχεία	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	362.351						336.379	698.730
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.636.387	1.536.169	44.174	5.161	27.033	157.935		3.406.859
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					349	1.539		1.888
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	794.471							794.471
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	20.677.942	7.227.296	2.554.524	1.085.269	6.184.056	3.828.927		41.558.014
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου								
- Διαθέσιμα προς πώληση	548.922	1.004.810	882.898	49.538	994.293	1.410.430		4.890.891
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	337		2.486					2.823
- Δανειακού χαρτοφυλακίου			4.289.482					4.289.482
Επενδύσεις σε θυγατρικές συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες							2.087.386	2.087.386
Επενδύσεις σε ακίνητα							28.813	28.813
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							691.847	691.847
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							299.821	299.821
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							4.372.486	4.372.486
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού							1.421.770	1.421.770
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση							447.601	447.601
Σύνολο Ενεργητικού	**24.020.410**	**9.768.275**	**7.773.564**	**1.139.968**	**7.205.731**	**5.398.831**	**9.686.103**	**64.992.882**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	23.119.721	250.465			1.800.451			25.170.637
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.556.555							1.556.555
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.797.398	4.027.887	5.345.689	1.485.061	6.848.790	4.228.854		27.733.679
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	310.914	40.968			50.627	3.722		406.231
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							21.108	21.108
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους							105.816	105.816
Λοιπές υποχρεώσεις							831.557	831.557
Προβλέψεις							410.446	410.446
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση							338.820	338.820
Σύνολο Υποχρεώσεων	**30.784.588**	**4.319.320**	**5.345.689**	**1.485.061**	**8.699.868**	**4.232.576**	**1.707.747**	**56.574.849**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ								
Μετοχικό Κεφάλαιο							461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο							10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά							153.631	153.631
Αποτελέσματα εις νέον							(2.987.532)	(2.987.532)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως							**8.418.033**	**8.418.033**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**30.784.588**	**4.319.320**	**5.345.689**	**1.485.061**	**8.699.868**	**4.232.576**	**10.125.780**	**64.992.882**
ΑΝΟΙΓΜΑ	**(6.764.178)**	**5.448.955**	**2.427.875**	**(345.093)**	**(1.494.137)**	**1.166.255**	**(439.677)**	
ΣΩΡΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	**(6.764.178)**	**(1.315.223)**	**1.112.652**	**767.559**	**(726.578)**	**439.677**		

	31.12.2014							
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	> 5 ετών	Μη επηρεαζόμενα στοιχεία	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	922.637						342.805	1.265.442
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	2.780.333	1.646.010	46.490	45.977	37.665	158.076		4.714.551
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου					656	1.073		1.729
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.153.944							1.153.944
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	22.543.223	6.524.765	3.398.525	2.206.917	8.798.117	4.363		43.475.910
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου								
- Διαθέσιμα προς πώληση	749.371	1.093.487	553.270	5.146	959.263	1.278.288		4.638.825
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	28.471	15.024	11.096	1.771	35.262	2.193		93.817
- Δανειακού χαρτοφυλακίου			4.299.101					4.299.101
Επενδύσεις σε θυγατρικές συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες							2.072.689	2.072.689
Επενδύσεις σε ακίνητα							31.939	31.939
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια							729.585	729.585
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια							261.351	261.351
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις							3.604.079	3.604.079
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού							1.289.764	1.289.764
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση							1.831	1.831
Σύνολο Ενεργητικού	**28.177.979**	**9.279.286**	**8.308.482**	**2.259.811**	**9.830.963**	**1.443.993**	**8.334.043**	**67.634.557**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	14.624.870	1.065.492	65.725		1.802.375			17.558.462
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.946.401							1.946.401
Υποχρεώσεις προς πελάτες	10.129.920	5.886.232	7.648.986	6.331.808	6.491.268	1.329.233		37.817.447
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	389.934	423.204	59.452		878.997	269.578		2.021.165
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους							47.819	47.819
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους							94.683	94.683
Λοιπές υποχρεώσεις							993.887	993.887
Προβλέψεις							333.520	333.520
Σύνολο Υποχρεώσεων	**27.091.125**	**7.374.928**	**7.774.163**	**6.331.808**	**9.172.640**	**1.598.811**	**1.469.909**	**60.813.384**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ								
Μετοχικό Κεφάλαιο							3.830.718	3.830.718
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο							4.858.216	4.858.216
Αποθεματικά							53.351	53.351
Αποτελέσματα εις νέον							(1.921.112)	(1.921.112)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως							**6.821.173**	**6.821.173**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**27.091.125**	**7.374.928**	**7.774.163**	**6.331.808**	**9.172.640**	**1.598.811**	**8.291.082**	**67.634.557**
ΑΝΟΙΓΜΑ	**1.086.854**	**1.904.358**	**534.319**	**(4.071.997)**	**658.323**	**(154.818)**	**42.961**	
ΣΩΡΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	**1.086.854**	**2.991.212**	**3.525.531**	**(546.466)**	**111.857**	**(42.961)**		

Από την ανάλυση Ανοιγμάτων Επιτοκίων και με την εφαρμογή εναλλακτικών σεναρίων μεταβολών των επιτοκίων της αγοράς ή και των βασικών επιτοκίων της Τραπέζης, υπολογίζεται άμεσα η αντίστοιχη μεταβολή στο καθαρό έσοδο τόκων καθώς και στην καθαρή θέση για τα διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία (Available for sale). Στα σενάρια μείωσης των επιτοκίων μελετάται μεταβολή μέχρι του σημείου όπου αυτή είναι δυνατή (μηδενισμός επιτοκίου) σύμφωνα με τις ισχύουσες καμπύλες επιτοκίων ανά νόμισμα.

Σενάριο μεταβολής επιτοκίων (παράλληλη μετατόπιση καμπύλης αποδόσεων)	Ευαισθησία καθαρού εσόδου τόκων (για χρονική περίοδο ενός έτους)	Ευαισθησία της Καθαρής Θέσεως
-100	-7.074,85	+115.211
+100	+4.032,59	-130.263

38.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Κίνδυνος ρευστότητας αφορά την δυνατότητα της Τραπέζης να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων είτε προγραμματισμένων είτε έκτακτων. Εν γένει η συνολική χρηματοδότηση της μπορεί να χωριστεί σε δύο βασικές κατηγορίες:

Α. Καταθέσεις Πελατείας

1. Πελατειακές καταθέσεις πρώτης ζήτησης για κάλυψη ταμειακών αναγκών

Οι καταθέσεις για σκοπούς καλύψεως ταμειακών αναγκών της πελατείας είναι οι καταθέσεις Ταμιευτηρίου και Όψεως. Παρόλο που οι καταθέσεις αυτές μπορούν να αποσυρθούν χωρίς προειδοποίηση εάν ζητηθεί, η διασπορά σε πλήθος και είδος καταθετών διασφαλίζει την απουσία σημαντικών απρόσμενων διακυμάνσεων. Συνεπώς οι συγκεκριμένες καταθέσεις διαμορφώνουν στην πλειοψηφία τους ένα σημαντικό παράγοντα της σταθερότητας της καταθετικής βάσεως.

2. Πελατειακές καταθέσεις προθεσμίας και ομόλογα για επενδυτικούς σκοπούς

Οι πελατειακές καταθέσεις προθεσμίας και τα ομόλογα εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου που χρησιμοποιούνται για επενδυτικούς σκοπούς δύναται να πάρουν τη μορφή καταθέσεων συμφωνημένης διάρκειας και πράξεων προσωρινής εκχωρήσεως, ενώ τα ομόλογα εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου διατίθενται μέσω οριστικής πωλήσεως. Η πελατεία έχει τη δυνατότητα πρόωρης αναλήψεως των καταθέσεων ή πρόωρης ρευστοποιήσεως των ομολόγων, με συνέπεια την πιθανότητα ανάγκης ευρέσεως εναλλακτικής ρευστότητας από την Τράπεζα σε περίπτωση εκτεταμένων εκροών.

Για το σκοπό αυτό αλλά και για την εν γένει θωράκιση των καταθέσεων πελατείας της, η Τράπεζα μεριμνά είτε για την ύπαρξη επαρκών πλεονασμάτων ρευστότητας που υπολογίζονται βάσει σεναρίων προσομοιώσεως ακραίων συνθηκών απώλειας ρευστότητας είτε για την ύπαρξη επαρκών πιστωτικών γραμμών σε χρηματοδοτικά εργαλεία χονδρικής φύσεως ως κατωτέρω.

Β. Χρηματοδότηση Wholesale

1. Μεσοπρόθεσμος Δανεισμός από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές

Πάγια επιδίωξη της Τραπέζης είναι η καλλιέργεια σχέσεων με διεθνείς επενδυτές που δύνανται να προσφέρουν μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση μέσω αγοράς χρεογράφων εκδόσεως Εταιριών του Ομίλου. Η Τράπεζα διατηρεί για το σκοπό αυτό ειδικά χρηματοδοτικά προγράμματα που έχουν απήχηση σε διεθνείς επενδυτές και προβαίνει στην επαρκή κάλυψη των δανειακών της αναγκών μέσω των διεθνών κεφαλαιαγορών διενεργώντας προγραμματισμό των σχετικών της αναγκών σε επίπεδο Ενεργητικού σε ετήσια βάση. Εντούτοις, η Τράπεζα αναγνωρίζει ότι η ζήτηση των εν λόγω ομολόγων ενδέχεται να μην είναι αρκετή για να καλύψει πλήρως τις ανάγκες της σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, ως αποτέλεσμα παραγόντων που αφορούν τόσο στην πιστοληπτική της αξιολόγηση όσο και στο εγχώριο και διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

2. Χρηματοδότηση μέσω Κεντρικών Τραπεζών

Μία εναλλακτική μορφή δανεισμού της Τραπέζης αποτελεί η άντληση ρευστότητας από τα χρηματοδοτικά εργαλεία των Κεντρικών Τραπεζών-Ευρωσύστημα και ειδικά της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Η εν λόγω χρηματοδότηση λαμβάνει τη μορφή δανεισμού επί ενεχύρω στοιχείων του Ενεργητικού της με βάση τις οδηγίες και τα επιλέξιμα στοιχεία Ενεργητικού που καθορίζονται από την ΕΚΤ. Τα τελευταία έτη αυτή η πρόσθετη πηγή χρηματοδοτήσεως αναδείχθηκε σε κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο ως αντιστάθμισμα στην ανεπάρκεια ή απώλεια των ανωτέρω βασικών μορφών δανεισμού της Τραπέζης. Περαιτέρω, για το διάστημα που η Ελλάδα τελεί υπό συγκεκριμένο πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως της οικονομίας και εξυγιάνσεως των δημοσιονομικών της μεγεθών και ταυτοχρόνως εξυπηρετήσεως των αναγκών δανεισμού της από το πλέγμα των θεσμικών οργάνων που έχουν την εποπτεία του προγράμματος, η Τράπεζα δύναται να αξιοποιεί διαθέσιμα στοιχεία Ενεργητικού προκειμένου να αντλεί ρευστότητα από το Ευρωσύστημα προκειμένου να κα-

λύπτει οιοδήποτε χρηματοδοτικό κενό. Η Τράπεζα αναγνωρίζει το βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα της εν λόγω πηγής ρευστότητας και επιδιώκει τη σταδιακή αποσύνδεση της από αυτή εφόσον οι συνθήκες το επιτρέψουν. Παρά ταύτα και για όσο χρονικό διάστημα η χώρα διανύει περίοδο χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσεως, η Τράπεζα φροντίζει για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση της από τα εν λόγω εργαλεία που λαμβάνουν είτε τη μορφή του συμβατικού οριακού δανεισμού από την ΕΚΤ (MRO), είτε τη μορφή του έκτακτου μηχανισμού πιστωτικής διευκολύνσεως της Τραπέζης της Ελλάδος (ELA). Η Τράπεζα μεριμνά για την επάρκεια των καλυμμάτων που απαιτούνται ώστε να εξυπηρετείται η χρηματοδότηση από τα ανωτέρω εργαλεία, αναγνωρίζοντας ωστόσο ότι τόσο το είδος όσο και το ύψος της χρηματοδότησης αυτής τελεί υπό τη διακριτική ευχέρεια του Ευρωσυστήματος.

Οι πολιτικές εξελίξεις στη Ελλάδα δημιούργησαν σημαντική αβεβαιότητα που οδήγησε σε εκροές καταθέσεων της Τραπέζης. Οι εκροές αυτές, παρόλο που λόγω των κεφαλαιακών ελέγχων κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2015 έχουν περιορισθεί, ανήλθαν εν τέλει σε € 9,6 δισ. για το 2015, αποτέλεσμα των οποίων είναι η αύξηση του δανεισμού από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών που ανήλθε σε € 24 δισ. την αντίστοιχη περίοδο.

Σύμφωνα με την Ανάλυση Ληκτοτήτων Ρευστότητας (Liquidity Gap Analysis), υπολογίζονται οι χρηματοροές που προκύπτουν από όλα τα στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων και ταξινομούνται σε χρονικές περιόδους, σύμφωνα με τη συμβατική ημερομηνία λήξεως ή με την εκτιμώμενη ημερομηνία λήξεως βασιζόμενη σε στατιστική ανάλυση (convention). Εξαίρεση στο ανωτέρω, αποτελούν τα χαρτοφυλάκια αξιογράφων, τα οποία μπορούν να συμβάλλουν άμεσα σε άντληση ρευστότητας, και κατανέμονται στην πρώτη περίοδο με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για άντληση ρευστότητας είτε από την Κεντρική Τράπεζα είτε στη διατραπεζική μέσω repos.

Ο δανεισμός της Τραπέζης την 31.12.2015 είχε βραχυπρόθεσμη διάρκεια καθώς οι πελατειακές προθεσμιακές καταθέσεις μετακύλησαν σε καταθέσεις άμεσης λήξεως και σε δανεισμό από το μηχανισμό έκτακτης χρηματοδότησης της Τραπέζης της Ελλάδος.

	31.12.2015					
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	> 1 έτους	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	698.730					698.730
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.113.928	326.784	304.961	376.516	1.284.670	3.406.859
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.888					1.888
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	794.471					794.471
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.661.435	1.785.012	1.492.925	2.356.747	33.261.895	41.558.014
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου						
- Διαθέσιμα προς πώληση	4.257.410				633.481	4.890.891
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			2.486		337	2.823
- Δανειακού χαρτοφυλακίου					4.289.482	4.289.482
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες					2.087.386	2.087.386
Επενδύσεις σε ακίνητα					28.813	28.813
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια					691.847	691.847
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια					299.821	299.821
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					4.372.486	4.372.486
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού					1.421.770	1.421.770
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		447.601				447.601
Σύνολο Ενεργητικού	**9.527.862**	**2.559.397**	**1.800.372**	**2.733.263**	**48.371.988**	**64.992.882**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	23.119.720	1.819	928	2.747	2.045.423	25.170.637
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.556.555					1.556.555
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.797.397	4.027.887	2.603.288	1.698.322	13.606.785	27.733.679
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις					406.231	406.231
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους		21.108				21.108
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους					105.816	105.816
Λοιπές υποχρεώσεις	191.101				640.456	831.557
Προβλέψεις				64.300	346.146	410.446
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση		338.820				338.820
Σύνολο Υποχρεώσεων	**30.664.773**	**4.389.634**	**2.604.216**	**1.765.369**	**17.150.857**	**56.574.849**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ						
Μετοχικό Κεφάλαιο					461.064	461.064
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					10.790.870	10.790.870
Αποθεματικά					153.631	153.631
Αποτελέσματα εις νέον					(2.987.532)	(2.987.532)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως					**8.418.033**	**8.418.033**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**30.664.773**	**4.389.634**	**2.604.216**	**1.765.369**	**25.568.890**	**64.992.882**
ΑΝΟΙΓΜΑ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	**(21.136.911)**	**(1.830.237)**	**(803.844)**	**967.894**	**22.803.098**	
ΣΩΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	**(21.136.911)**	**(22.967.148)**	**(23.770.992)**	**(22.803.098)**		

	31.12.2014					
	< 1 μηνός	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	> 1 έτους	Σύνολο
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.265.442					1.265.442
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.541.873	442.312	21.141	80.920	2.628.305	4.714.551
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.729					1.729
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.153.944					1.153.944
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.708.383	1.757.198	1.620.293	2.855.649	34.534.387	43.475.910
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου						-
- Διαθέσιμα προς πώληση	1.972.987				2.665.838	4.638.825
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη				7.900	85.917	93.817
- Δανειακού χαρτοφυλακίου					4.299.101	4.299.101
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες					2.072.689	2.072.689
Επενδύσεις σε ακίνητα					31.939	31.939
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια					729.585	729.585
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια					261.351	261.351
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις					3.604.079	3.604.079
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού					1.289.764	1.289.764
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	1.831					1.831
Σύνολο Ενεργητικού	**8.646.189**	**2.199.510**	**1.641.434**	**2.944.469**	**52.202.955**	**67.634.557**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	14.332.819	1.106.222	66.794	3.052	2.049.575	17.558.462
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.946.401					1.946.401
Υποχρεώσεις προς πελάτες	8.966.169	5.623.638	5.013.887	6.025.080	12.188.673	37.817.447
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	3.668	26.339	59.589		1.931.569	2.021.165
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	2.861	44.958				47.819
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους					94.683	94.683
Λοιπές υποχρεώσεις	280.764				713.123	993.887
Προβλέψεις					333.520	333.520
Σύνολο Υποχρεώσεων	**25.532.682**	**6.801.157**	**5.140.270**	**6.028.132**	**17.311.143**	**60.813.384**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ						
Μετοχικό Κεφάλαιο					3.830.718	3.830.718
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					4.858.216	4.858.216
Αποθεματικά					53.351	53.351
Αποτελέσματα εις νέον					(1.921.112)	(1.921.112)
Σύνολο Καθαρής Θέσεως					**6.821.173**	**6.821.173**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως	**25.532.682**	**6.801.157**	**5.140.270**	**6.028.132**	**24.132.316**	**67.634.557**
ΑΝΟΙΓΜΑ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	**(16.886.493)**	**(4.601.647)**	**(3.498.836)**	**(3.083.663)**	**28.070.639**	
ΣΩΡΕΥΤΙΚΟ ΑΝΟΙΓΜΑ	**(16.886.493)**	**(21.488.140)**	**(24.986.976)**	**(28.070.639)**		

Το Εμπορικό και το Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκια έχουν καταχωρηθεί με βάση την δυνατότητα ρευστοποίησή τους και όχι σύμφωνα με τη λήξη τους.

Οι χρηματοροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων περιλαμβανομένων και των παραγώγων κατανέμονται σύμφωνα με τις εναπομένουσες ημερομηνίες λήξης. Σε αυτές προστίθενται και οι εκτιμώμενες πληρωμές τόκων. Οι υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα έχουν μετατραπεί σε ευρώ. Ειδικά για τα παράγωγα γίνεται ανάλυση σε εκροές και εισροές σύμφωνα με τους συμβατικούς τους όρους.

	31.12.2015						
		Ονομαστικές εισροές / (εκροές)					
	Σύνολο Ισολογισμού	έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	πέραν του έτους	Σύνολο
Υποχρεώσεις - μη παράγωγα							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25.170.637	(23.146.290)	(43.252)	(77.386)	(155.071)	(2.790.532)	(26.212.531)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	27.733.679	(5.811.215)	(4.055.516)	(2.644.761)	(1.783.635)	(14.042.094)	(28.337.221)
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	406.231	(2)	(52)	(489)	(106)	(427.660)	(428.309)
Λοιπές υποχρεώσεις	831.557	(191.101)				(640.456)	(831.557)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία ενεργητικού	11.258						
- Εκροές		(128)	(317)	(40.004)	(30)	(843.004)	(883.483)
- Εισροές			22	10.050	20.133	809.469	839.674
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία υποχρεώσεων	568.037						
- Εκροές		(72)	(8.601)	(9.425)	(21.299)	(1.335)	(40.732)
- Εισροές			7.297	7.443	16.363	1.746	32.849
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς σκοπούς	977.260						
- Εκροές		(567.523)	(468.079)	(562.877)	(508.115)	(4.777.526)	(6.884.120)
- Εισροές		504.894	468.976	488.021	466.908	4.658.274	6.587.073
Σύνολο	**55.698.659**	**(29.211.437)**	**(4.099.522)**	**(2.829.428)**	**(1.964.852)**	**(18.053.118)**	**(56.158.357)**
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού							
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		(211.241)					(211.241)
Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις		(27.906)	(21.314)	(12.676)	(40.233)	(259.945)	(362.074)
Σύνολο στοιχείων εκτός Ισολογισμού		**(239.147)**	**(21.314)**	**(12.676)**	**(40.233)**	**(259.945)**	**(573.315)**

	31.12.2014						
		Ονομαστικές εισροές / (εκροές)					
	Σύνολο Ισολογισμού	έως 1 μήνα	1 έως 3 μήνες	3 έως 6 μήνες	6 έως 12 μήνες	πέραν του έτους	Σύνολο
Υποχρεώσεις - μη παράγωγα							
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	17.558.462	(14.341.989)	(1.107.221)	(67.259)	(3.618)	(2.102.112)	(17.622.199)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	37.817.447	(8.971.878)	(5.711.185)	(5.140.522)	(6.278.407)	(13.286.339)	(39.388.331)
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	2.021.165	(3.669)	(37.122)	(79.213)	(6.500)	(2.090.993)	(2.217.497)
Λοιπές υποχρεώσεις	993.887	(280.764)				(713.123)	(993.887)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία ενεργητικού	13.669						-
- Εκροές		(105)	(4.073)	(4.826)	(12.477)	(22.501)	(43.982)
- Εισροές		24	3.649	3.720	10.147	20.918	38.458
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αντισταθμίζουν στοιχεία υποχρεώσεων	643.985						-
- Εκροές		(4)	(49)	(40.055)	(125)	(883.451)	(923.684)
- Εισροές		15	27	9.858	19.780	849.469	879.149
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για εμπορικούς σκοπούς	1.288.747						-
- Εκροές		(1.388.453)	(1.737.043)	(1.393.429)	(1.222.934)	(3.552.319)	(9.294.178)
- Εισροές		1.349.816	1.721.266	1.237.244	1.060.410	3.018.729	8.387.465
Σύνολο	**60.337.362**	**(23.637.007)**	**(6.871.751)**	**(5.474.482)**	**(6.433.724)**	**(18.761.722)**	**(61.178.686)**
Στοιχεία εκτός Ισολογισμού							
Μη αντληθείσες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια που δεν μπορούν να ανακληθούν (committed)		(292.363)					(292.363)
Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις		(33.686)	(27.471)	(16.052)	(44.050)	(265.057)	(386.316)
Σύνολο στοιχείων εκτός Ισολογισμού		**(326.049)**	**(27.471)**	**(16.052)**	**(44.050)**	**(265.057)**	**(678.679)**

38.4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Διαβάθμιση των μη αποτιμώμενων στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων

	31.12.2015				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική εύλογη αξία	Συνολική λογιστική αξία
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών			41.493.462	41.493.462	41.558.014
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου					
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη			2.561	2.561	2.823
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο		4.364.715		4.364.715	4.289.482
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων					
Υποχρεώσεις προς πελάτες			27.724.167	27.724.167	27.733.679
Ομολογίες εκδόσεώς μας [1]		48.041	283.973	332.014	381.631

	31.12.2014				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική εύλογη αξία	Συνολική λογιστική αξία
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού					
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών			43.199.945	43.199.945	43.475.910
Χρεόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου					
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	53.335	14.396	21.366	89.097	93.817
- Δανειακό χαρτοφυλάκιο		4.370.874		4.370.874	4.299.101
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων					
Υποχρεώσεις προς πελάτες			37.551.523	37.551.523	37.817.447
Ομολογίες εκδόσεώς μας [1]	513.360	869.504	361.366	1.744.230	1.956.565

Ο ανωτέρω πίνακας παρουσιάζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος, με ταξινόμηση ανά Επίπεδο ιεραρχίας, καθώς και τη λογιστική αξία τους.

Η εύλογη αξία των δανείων υπολογίζεται με βάση την καμπύλη επιτοκίων της διατραπεζικής αγοράς, προσθέτοντας κόστος ρευστότητας (liquidity premium) και περιθώριο (spread) ανά κατηγορία προϊόντος και επιχειρησιακής μονάδας για την αναμενόμενη ζημιά (expected loss). Η εύλογη αξία των καταθέσεων υπολογίζεται με βάση την καμπύλη επιτοκίων της διατραπεζικής αγοράς μετά την αφαίρεση του περιθωρίου του πελάτη (spread) ανάλογα με το είδος της κατάθεσης. Στις δύο παραπάνω περιπτώσεις οι μελλοντικές χρηματοροές (κυμαινόμενου επιτοκίου) υπολογίζονται με βάση την καμπύλη προθεσμιακών επιτοκίων (implied forward rates) μέχρι την λήξη τους.

Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη χρεόγραφα και οι ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία υπολογίζεται βάσει τιμών ενεργού αγοράς ταξινομούνται στο Επίπεδο 1.

Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη χρεογράφα και οι ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από μη δεσμευτικές τιμές των χρεογράφων που παρέχουν στην αγορά εξωτερικοί διαπραγματευτές (dealers – brokers) ή με μεθοδολογίες εισοδήματος (income approach) χρησιμοποιώντας ως δεδομένα επιτόκια και πιστωτικά περιθώρια που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά, ταξινομούνται στο Επίπεδο 2. Η εύλογη αξία των χρεογράφων του δανειακού χαρτοφυλακίου που αφορούν σε τίτλους εκδόσεως του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.) προσδιορίστηκε με προεξόφληση ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας δεδομένα συναφών εκδόσεων του Ε.Τ.Χ.Σ.

[1] *Στις ομολογίες εκδόσεως μας δεν περιλαμβάνεται το μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο που εξέδωσε η Τράπεζα στο πλαίσιο συμφωνίας με την Credit Agricole για την εξαγορά της Εμπορικής Τραπέζης, καθώς το στοιχείο αυτό αποτιμάται στην εύλογη αξία.*

Στο Επίπεδο 3 ταξινομούνται χρεόγραφα και ομολογιακές εκδόσεις των οποίων η εύλογη αξία εκτιμάται με χρήση σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Στην περίπτωση αυτή η εύλογη αξία αποστέλλεται από τους εκδότες των χρεογράφων και επιβεβαιώνεται από την Τράπεζα ή υπολογίζεται εσωτερικά από την Τράπεζα.

Επιπρόσθετα στο Επίπεδο 3 περιλαμβάνεται η υποχρέωση της Τραπέζης προς την εταιρία ειδικού σκοπού που σχετίζεται με τα τιτλοποιημένα ναυτιλιακά δάνεια. Η εύλογη αξία της ανωτέρω υποχρέωσης υπολογίστηκε με προεξόφληση μελλοντικών χρηματοροών λαμβάνοντας υπόψη μη παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Η εύλογη αξία των λοιπών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος δεν διαφέρει ουσιωδώς από την αντίστοιχη λογιστική.

Διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία

	31.12.2015			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική εύλογη αξία
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	6.661	784.280	3.530	794.471
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια	1.888			1.888
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση				
- Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια	4.086.826	651.470	19.460	4.757.756
- Μετοχές	113.142		12.803	125.945
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	7.190			7.190
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα παθητικού		1.556.555		1.556.555
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο			24.600	24.600

	31.12.2014			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Συνολική εύλογη αξία
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	12.360	1.141.545	39	1.153.944
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου				
- Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια	1.729			1.729
Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση				
- Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια	3.787.720	796.448	15.710	4.599.878
- Μετοχές	10.786		19.046	29.832
- Λοιποί τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	9.115			9.115
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα παθητικού	74	1.940.895	5.432	1.946.401
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο		64.600		64.600

Οι ανωτέρω πίνακες παρουσιάζουν τη διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία σε επίπεδα ιεραρχίας, σύμφωνα με τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της.

Στο Επίπεδο 1 κατατάσσονται αξιόγραφα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ενεργό αγορά και χρηματιστηριακά παράγωγα.

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρεόγραφα των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από μη δεσμευτικές τιμές των χρεογράφων που παρέχουν στην αγορά εξωτερικοί διαπραγματευτές (dealers – brokers) ή προσδιορίζεται με μεθοδολογίες εισοδήματος (income approach) χρησιμοποιώντας ως δεδομένα επιτόκια και πιστωτικά περιθώρια που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά, ταξινομούνται στο Επίπεδο 2. Στο Επίπεδο 3 ταξινομούνται χρεόγραφα των οποίων η εύλογη αξία εκτιμάται με χρήση σημαντικών μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Η εύλογη αξία μη εισηγμένων μετοχών καθώς και μετοχών που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά προσδιορίζεται με βάση τις προβλέψεις της Τραπέζης όσον αφορά στη μελλοντική κερδοφορία του εκδότη, αφού ληφθεί υπόψη ο αναμενόμενος βαθμός ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του (growth rate) και ο μεσοσταθμικός συντελεστής κεφαλαιακής απόδοσης που χρησιμοποιείται ως επιτόκιο προεξόφλησης. Δεδομένου ότι όλες οι ανωτέρω παράμετροι είναι κατά κύριο λόγο μη παρατηρήσιμες, οι εν λόγω μετοχές κατατάσσονται στο Επίπεδο 3.

Για την αποτίμηση των εξωχρηματιστηριακών παραγώγων χρησιμοποιούνται μεθοδολογίες εισοδήματος: μοντέλα προεξόφλησης ταμειακών ροών, μοντέλα υπολογισμού δικαιωμάτων προαίρεσης, ή άλλα ευρέως αποδεκτά οικονομικά μοντέλα αποτίμησης. Επισημαίνεται ότι οι παραγόμενες αποτιμήσεις ελέγχονται σε καθημερινή βάση με τις αντίστοιχες τιμές αντισυμβαλλομένων τραπεζών στα πλαίσια της ημερήσιας διαδικασίας παροχής εξασφαλίσεων και διακανονισμού παραγώ-

γων. Εάν τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας είναι σημαντικά, τότε τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα κατατάσσονται στο Επίπεδο 3, διαφορετικά στο Επίπεδο 2.

Η Τράπεζα αναγνωρίζει τη μεταφορά μεταξύ Επιπέδων της ιεραρχίας εύλογης αξίας στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

Εντός της περιόδου πραγματοποιήθηκε μεταφορά εταιρικών ομολόγων Ελλήνων εκδοτών από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1 συνολικού ποσού 83,3 εκατ. λόγω της ικανοποίησης των κριτηρίων για τον χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού. Επίσης πραγματοποιήθηκε μεταφορά ομολόγων Ελλήνων εκδοτών από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 συνολικού ποσού € 141,6 εκατ. λόγω διαμόρφωσης του περιθωρίου ρευστότητας (bid-ask spread) άνω του ορίου που έχει τεθεί για το χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού σύμφωνα με την πολιτική της Τραπέζης. Κατά την χρήση του 2014 πραγματοποιήθηκαν μεταφορές από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1 συνολικού ποσού 8,7 εκατ. λόγω της ικανοποίησης των κριτηρίων για τον χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού, ενώ πραγματοποιήθηκαν μεταφορές από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 συνολικού ποσού € 32,7 εκατ. λόγω διαμόρφωσης του περιθωρίου ρευστότητας (bid-ask spread) άνω του ορίου που έχει τεθεί για το χαρακτηρισμό της αγοράς ως ενεργού

Ειδικά για τις μεθοδολογίες προσδιορισμού της εύλογης αξίας του Επιπέδου 3 παρατίθεται ο ακόλουθος πίνακας:

	31.12.2015			
	Συνολική εύλογη αξία	**Εύλογη αξία**	**Μέθοδος αποτίμησης**	**Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	3.530	3.185	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια λαμβάνοντας υπόψη τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου	Η πιθανότητα αθέτησης και η ζημιά σε περίπτωση αθέτησης του αντισυμβαλλόμενου υπολογίζεται με εσωτερικό μοντέλο
		345	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων
Ομόλογα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	19.460	19.460	Βασισμένο σε τιμή εκδότη	Τιμή
Μετοχές χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	12.803	12.803	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων (multiples) - Κόστος κτήσεως	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη
Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο	24.600	24.600	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη

	31.12.2014			
	Συνολική εύλογη αξία	**Εύλογη αξία**	**Μέθοδος αποτίμησης**	**Σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα**
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	39	39	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων
Ομόλογα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	15.710	15.710	Βασισμένο σε τιμή εκδότη	Τιμή
Μετοχές χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	19.046	19.046	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μέθοδος των πολλαπλασίων (multiples) - Κόστος κτήσεως	Μελλοντική κερδοφορία του εκδότη
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα παθητικού	5.432	20	Προεξόφληση ταμειακών ροών - Μοντέλο αποτίμησης Black Scholes με υποκείμενο καλάθι μετοχών	Συντελεστής μεταβλητότητας και συντελεστής συσχέτισης μεταξύ μετοχών
		5.412	Προεξόφληση ταμειακών ροών με υποκείμενο επιτόκια	Εκτίμηση της επάρκειας αποθεματικών για πληρωμή μερισμάτων υβριδικών τίτλων

Μια εύλογη μεταβολή στα μη παρατηρήσιμα δεδομένα των χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και κατατάσονται στο Επίπεδο 3 δεν θα επέφερε σημαντική μεταβολή στα αποτελέσματα της Τραπέζης.

Κατωτέρω παρατίθεται συμφωνία μεταβολών των χρηματοοικονομικών στοιχείων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και έχουν κατηγοριοποιηθεί στο Επίπεδο 3.

	31.12.2015			
	Ενεργητικό		Υποχρεώσεις	
	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα υποχρεώσεων	Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2015	**34.756**	**39**	**(5.432)**	**-**
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(7.028)	2.527	5.412	
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση	350			
Αγορές/εκδόσεις	12.622			
Πωλήσεις/εξοφλήσεις/διακανονισμοί	(8.448)		20	
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από το Επίπεδο 2	11	964		(24.600)
Υπόλοιπο 31.12.2015	**32.263**	**3.530**	**-**	**(24.600)**
Ποσά που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στο τέλος της χρήσεως.	(7.151)	7.978		

Εντός της χρήσεως 2015 πραγματοποιήθηκε αγορά εταιρικών ομολόγων ποσού € 11,6 εκατ. και αγορά λοιπών αξιογράφων ποσού € 1 εκατ. που ταξινομήθηκαν στο Επίπεδο 3, καθώς για την αποτίμηση τους χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων.

Επίσης, πραγματοποιήθηκαν πωλήσεις – εξοφλήσεις εταιρικών ομολόγων αλλοδαπής ποσού € 7,9 εκατ. και πωλήσεις λοιπών αξιογράφων ποσού € 0,5 εκατ.

Στα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα Ενεργητικού πραγματοποιήθηκε μεταφορά παραγώγου από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3, καθώς η χρήση των μη παρατηρήσιμων δεδομένων ήταν σημαντική.

Τέλος εντός της χρήσεως 2015 πραγματοποιήθηκε μεταφορά του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3 καθώς εφαρμόσθηκε διαφορετική μέθοδος αποτιμήσεως. Ειδικότερα η αξία της μετοχής κρίθηκε ως η κατάλληλη βάση αποτίμησης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας του τίτλου έναντι της αξίας των ομολόγων μειωμένης εξασφαλίσεως που χρησιμοποιούνταν έως και το γ' τρίμηνο του 2015, καθώς εκτιμάται ότι συνάδει με τον τρόπο με τον οποίο αναμένεται ότι θα διακανονιστούν οι τίτλοι αυτοί στη λήξη τους. Η εκτίμηση για την αξία της μετοχής κατά την ημερομηνία λήξεως του τίτλου βασίσθηκε στη μη παρατήρησιμη παράμετρο της μελλοντικής κερδοφορίας, όπως αυτή αποτυπώνεται στο επιχειρησιακό σχέδιο της Τραπέζης.

	31.12.2014			
	Ενεργητικό		Υποχρεώσεις	
	Αξιόγραφα χαρτοφυλακίου διαθέσιμου προς πώληση	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα υποχρεώσεων	Μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο
Υπόλοιπο έναρξης 1.1.2014	**30.854**	**64**	**(646)**	**-**
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(1.657)	(25)	(4.804)	
Συνολικό κέρδος ή ζημία που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση	820			
Αγορές/εκδόσεις	753			
Πωλήσεις/εξοφλήσεις/διακανονισμοί	(3.892)		18	
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από το Επίπεδο 1	7.164			
Μεταφορές εντός Επιπέδου 3 από το Επίπεδο 2	714			
Υπόλοιπο 31.12.2014	**34.756**	**39**	**(5.432)**	**-**
Ποσά που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αφορούν τα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό στο τέλος της χρήσεως.	(1.634)	(25)	(4.804)	

Εντός της της χρήσεως 2014 πραγματοποιήθηκε μεταφορά στο Επίπεδο 3 από το Επίπεδο 2 των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων που αφορά έκδοση τιτλοποιήσεως για την αποτίμηση της οποίας χρησιμοποιήθηκαν τιμές μη παρατηρήσιμων παραμέτρων, καθώς και στο Επίπεδο 3 από το Επίπεδο 1 που αφορά εισηγμένες μετοχές ποσού €7,2 εκατ. λόγω έλλειψης ενεργού αγοράς.

38.5 Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Τράπεζα, στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της, προβαίνει σε μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Στις περιπτώσεις εκείνες που παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών των εν λόγω στοιχείων, οι κίνδυνοι και τα οφέλη από αυτά παραμένουν στην Τράπεζα, δεν διακόπτεται η αναγνώρισή τους από τον ισολογισμό.

Κατά την 31.12.2015, οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις των οποίων η αναγνώριση δεν είχε διακοπεί, παρά τη συμβατική μεταβίβαση των ταμειακών τους ροών, προέρχονται από τις ακόλουθες δύο κατηγορίες συναλλαγών:

α) Τιτλοποιήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Τράπεζα έχει τιτλοποιήσει επιχειρηματικά και καταναλωτικά δάνεια καθώς και πιστωτικές κάρτες, με σκοπό την άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα. Στα πλαίσια των συναλλαγών αυτών, τα εν λόγω στοιχεία έχουν μεταβιβαστεί σε εταιρίες ειδικού σκοπού οι οποίες έχουν προβεί σε έκδοση ομολογιών. Τα δάνεια αυτά και οι πιστωτικές κάρτες εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς η Τράπεζα εξακολουθεί σε όλες τις περιπτώσεις να διατηρεί τα οφέλη και τους κινδύνους από αυτά. Το γεγονός αυτό τεκμηριώνεται από διάφορους παράγοντες μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η ιδιοκατοχή των ομολόγων από την Τράπεζα καθώς και το δικαίωμα είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος (deferred consideration) από τη μεταβίβαση. Δεδομένης της ιδιοκατοχής των ομολόγων από την Τράπεζα, δεν υφίσταται ουσιαστικά υποχρέωση της Τραπέζης η οποία να απορρέει από τις πράξεις μεταβίβασης. Η λογιστική αξία των εν λόγω τιτλοποιημένων απαιτήσεων κατά την 31.12.2015 ανέρχεται σε € 2.954.606 (31.12.2014: € 3.289.192)

Επιπλέον, η Τράπεζα έχει προβεί σε τιτλοποίηση ναυτιλιακών δανείων μέσω της πλήρως ενοποιούμενης εταιρίας ειδικού σκοπού Alpha Shipping Finance Ltd. Τα εν λόγω δάνεια αναγνωρίζονται στην κατηγορία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς η Τράπεζα διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη από το χαρτοφυλάκιο μέσω του δικαιώματος είσπραξης του αναβαλλόμενου τιμήματος. Η λογιστική αξία των τιτλοποιημένων ναυτιλιακών δανείων καθώς και της υποχρέωσης της Τραπέζης προς την εταιρία ειδικού σκοπού ανέρχονται την 31.12.2015 σε € 639.654 και € 310.268 αντίστοιχα (31.12.2014: € 658.685 και € 365.577 αντίστοιχα). Η εύλογη αξία των δανείων ανέρχεται την 31.12.2015 σε € 587.737 (31.12.2014: € 646.279) ενώ της υποχρέωσης σε € 283.973 (31.12.2014: € 358.439).

β) Πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως χρεωστικών τίτλων

Η Τράπεζα, κατά την 31.12.2015, έχει προβεί σε μεταβίβαση ομολόγων λοιπών εκδοτών με συμφωνία επαναγοράς τους. Τα εν λόγω χρεόγραφα εξακολουθούν να αναγνωρίζονται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της Τραπέζης και τα σχετικά μεγέθη παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα.

	31.12.2015			
	Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση		Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι την λήξη	Ομόλογα δανειακού χαρτοφυλακίου
	Ομόλογα Ελληνικού δημοσίου	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα EFSF
Λογιστική αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί		422.013		
Λογιστική αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης		(269.292)		
Εύλογη αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί		422.013		
Εύλογη αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης		(269.292)		
Καθαρή Θέση		**152.721**		

	31.12.2014			
	Χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση		Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι την λήξη	Ομόλογα δανειακού χαρτοφυλακίου
	Ομόλογα Ελληνικού δημοσίου	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα λοιπών εκδοτών	Ομόλογα EFSF
Λογιστική αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	18.236	201.498	2.341	76.015
Λογιστική αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(13.416)	(159.089)	(2.031)	(75.244)
Εύλογη αξία των αξιογράφων που έχουν μεταβιβασθεί	18.236	201.498	2.544	76.554
Εύλογη αξία σχετιζόμενης υποχρέωσης	(13.416)	(159.089)	(2.031)	(75.244)
Καθαρή Θέση	**4.820**	**42.409**	**513**	**1.310**

Η Τράπεζα, κατά την 31.12.2014, είχε προβεί σε μεταβίβαση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, ομολόγων λοιπών εκδοτών και ομολόγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) με συμφωνία επαναγοράς τους. Τα εν λόγω χρεόγραφα εξακολουθούσαν να αναγνωρίζονται στο επενδυτικό χαρτοφυλάκιο της Τραπέζης και τα σχετικά μεγέθη παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα.

Η Τράπεζα επιπρόσθετα κατά την 31.12.2014 είχε προβεί σε μεταβίβαση καλυμμένων ομολογιών με εξασφάλιση στεγαστικά δάνεια εκδόσεώς της, με συμφωνία επαναγοράς τους. Οι ανωτέρω ομολογίες δεν εμφανίζονταν στον Ισολογισμό διότι οι αντίστοιχοι τίτλοι ιδιοκατέχονταν από την Τράπεζα. Η λογιστική αξία της υποχρέωσης από τις ανωτέρω πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως την 31.12.2014 ανήρχετο σε € 1.432.179.

38.6 Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις - υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται οι παράγωγες συναλλαγές οι οποίες διέπονται από συμβάσεις της Διεθνούς Ενώσεως Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA), οι οποίες έχουν υπογραφεί με αντισυμβαλλομένους-πιστωτικά ιδρύματα. Σύμφωνα με τις συμβάσεις αυτές η Τράπεζα δύναται να συμψηφίσει τις απαιτήσεις με τις υποχρεώσεις της έναντι του αντισυμβαλλομένου στην περίπτωση που έχει συμβεί πιστωτικό γεγονός.

Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

	31.12.2015					
				Ποσά που δεν συμψηφίζονται		
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικά Μέσα	Κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί	Καθαρό ποσό
Παράγωγα	682.676		682.676	(497.643)	(53.942)	131.091

	31.12.2014					
				Ποσά που δεν συμψηφίζονται		
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικά Μέσα	Κάλυμμα σε μετρητά που έχει αποκτηθεί	Καθαρό ποσό
Παράγωγα	998.080		998.080	(517.120)	(188.404)	292.556

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που υπόκεινται σε συμψηφισμό

	31.12.2015					
				Ποσά που δεν συμψηφίζονται		
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικά Μέσα	Μετρητά που έχουν δοθεί ως κάλυμμα	Καθαρό ποσό
Παράγωγα	1.527.244		1.527.244	(497.643)	(1.019.181)	10.420

	31.12.2014					
				Ποσά που δεν συμψηφίζονται		
	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	Ακαθάριστο ποσό αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων που συμψηφίζονται	Καθαρό ποσό χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικά Μέσα	Μετρητά που έχουν δοθεί ως κάλυμμα	Καθαρό ποσό
Παράγωγα	1.878.470		1.878.470	(517.120)	(1.347.427)	13.923

Συμφωνία των καθαρών ποσών των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που εμφανίζονται στον ισολογισμό

	31.12.2015			
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής απαίτησης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	682.676	794.471	111.795

	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής υποχρέωσης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.527.244	1.556.555	29.311

	31.12.2014			
	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών απαιτήσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές απαιτήσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής απαίτησης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	998.080	1.153.944	155.864

	Σημείωση	Καθαρό ποσό στον ισολογισμό	Λογιστική αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό	Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός σκοπού παρουσίασης συμψηφισμού
Τύπος χρηματοοικονομικής υποχρέωσης				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16	1.878.470	1.946.401	67.931

39. Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης – Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως

Πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης

Την 23.7.2015 ψηφίστηκε ο Νόμος 4335/2015 με τον οποίο ενσωματώθηκε η Οδηγία 2014/59 Ε.Ε. σχετικά με την ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων. Με την Οδηγία αυτή θεσπίστηκαν κανόνες για την αντιμετώπιση τραπεζικών κρίσεων σε όλη την Ευρώπη, με σκοπό την αποφυγή σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα αλλά και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι μέτοχοι και οι πιστωτές (συμπεριλαμβανομένων των ανασφάλιστων καταθετών) των πιστωτικών ιδρυμάτων θα μοιραστούν το βάρος της τυχόν ανακεφαλαιοποίησης ή/και εκκαθάρισης τραπεζών.

Σύμφωνα με το Νόμο 4335/2015, αρχή αρμόδια για την εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης και την άσκηση των σχετικών εξουσιών ορίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος.

Τα κύρια μέτρα εξυγίανσης που προβλέπονται από το νόμο και μπορούν να εφαρμόζονται είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό, στις περιπτώσεις που θεωρηθεί πως το ίδρυμα τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας, είναι τα ακόλουθα:

- εντολή μεταβίβασης δραστηριοτήτων,
- σύσταση μεταβατικού ιδρύματος,
- διαχωρισμός περιουσιακών στοιχείων (το πλαίσιο ορίζει ότι το μέτρο αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε συνδυασμό με άλλο μέτρο εξυγίανσης), και
- αναδιάρθρωση παθητικού (απομείωση ή/και μετατροπή στοιχείων των ιδίων κεφαλαίων και των υποχρεώσεων).

Κατ' εξαίρεση, ωστόσο, ο Νόμος 4335/2015 προβλέπει ότι σε περιπτώσεις εξαιρετικής συστημικής κρίσης δίνεται η δυνατότητα στο Υπουργείο Οικονομικών να παράσχει έκτακτη δημόσια χρηματοπιστωτική στήριξη, μέσω μέτρων δημόσιας χρηματοπιστωτικής σταθεροποίησης.

Στις περιπτώσεις που το ίδρυμα δεν τελεί σε κατάσταση αφερεγγυότητας ή επαπειλούμενης αφερεγγυότητας δύναται να

λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης. Τα μέτρα στήριξης στην περίπτωση αυτή έχουν προληπτικό και προσωρινό χαρακτήρα και περιορίζονται στις αναγκαίες εισφορές για να αντιμετωπιστεί η έλλειψη κεφαλαίων που έχει διαπιστωθεί στο πλαίσιο προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ή ελέγχου της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού.

Στα πλαίσια αυτά, την 1.11.2015 τέθηκαν σε ισχύ, δυνάμει του νόμου 4340/2015, ορισμένες τροποποιήσεις, επί των διατάξεων του νόμου 3864/2010 περί της λειτουργίας του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, μεταξύ άλλων, έθεσαν τις προϋποθέσεις για την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης προς τα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Ειδικότερα, προκειμένου ένα πιστωτικό ίδρυμα να είναι επιλέξιμο για τη λήψη προληπτικής κεφαλαιακής ενίσχυσης θα πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες δύο προϋποθέσεις:

- κάλυψη των Κεφαλαιακών Αναγκών Υφιστάμενων Ζημιών (βασικό σενάριο) και
- επιβολή μέτρων υποχρεωτικού επιμερισμού των βαρών (mandatory burden sharing) επί των κατόχων κεφαλαιακών μέσων και άλλων πιστωτών του λαμβάνοντος την ενίσχυση πιστωτικού ιδρύματος, χωρίς τα μέτρα αυτά να αποτελούν αιτία ενεργοποίησης συμβατικών ρητρών ή να λογίζονται ως μη εκπλήρωση συμβατικών υποχρεώσεων.

Επιπρόσθετα, σε ότι αφορά στη χορήγηση κεφαλαιακής ενίσχυσης, σύμφωνα με το νόμο αυτή παρέχεται μέσω της συμμετοχής του Ταμείου στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος με την έκδοση κοινών μετοχών με δικαίωμα ψήφου ή με την έκδοση υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων.

Εντός της χρήσεως και λόγω της σημαντικής επιδείνωσης του οικονομικού κλίματος, προέκυψε η ανάγκη ανακεφαλαιοποίησεως των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων βάσει του ανωτέρω πλαισίου.

Ειδικότερα, κατά τα προβλεπόμενα από τη Σύμβαση Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, στο τρίτο τρίμηνο του 2015 διενεργήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό - ΕΕΜ (Single Supervisory Mechanism - SSM) συνολική αξιολόγηση («ΣΑ») των τεσσάρων ελληνικών συστημικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Η ΣΑ περιέλαβε δύο σκέλη, αφενός την αξιολόγηση της ποιότητας στοιχείων ενεργητικού – AQR (Asset Quality Review), αφετέρου την άσκηση προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων (Stress Test). Τα όρια των δεικτών που έπρεπε να ικανοποιούνται τέθηκαν στο 9,5% στο βασικό σενάριο και στο 8% στο δυσμενές σενάριο. Αν και η ανωτέρω ΣΑ βασίστηκε στα πρότυπα της μεθοδολογίας που εφαρμόστηκε για την συνολική αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε το 2014 από την ΕΚΤ για το σύνολο των τραπεζών που εποπτεύει, οι παράμετροι και οι υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν ήταν δυσμενέστερες λόγω της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας. Η ΣΑ διενεργήθηκε με σημείο αναφοράς την 30η Ιουνίου 2015. Στο σκέλος αξιολογήσεως της ποιότητας στοιχείων ενεργητικού εξετάσθηκε χαρτοφυλάκιο δανείων στην Ελλάδα ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο, την επάρκεια καλύψεως από προβλέψεις και τις πρακτικές διαχειρίσεως. Στο σκέλος της ασκήσεως προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων, πραγματοποιήθηκε από τον ΕΕΜ, με την υποστήριξη εντεταλμένων χρηματοοικονομικών συμβούλων, εκτίμηση των μελλοντικών ζημιών απομειώσεων δανείων του Ομίλου με ορίζοντα δυόμιση ετών, για ένα βασικό και ένα δυσμενές μακροοικονομικό σενάριο. Οι υποθέσεις των δύο σεναρίων καθορίσθηκαν από τον ΕΕΜ. Επίσης, ο ΕΕΜ, έλαβε υπόψη τις χρηματοοικονομικές προβλέψεις και εκτιμήσεις μελλοντικής κερδοφορίας που διαμόρφωσαν τα πιστωτικά ιδρύματα, με βάση κοινώς αποδεκτά επίπεδα μακροοοικονομικών δεικτών για το βασικό σενάριο, ενώ η εξέλιξη των μακροοικονομικών μεγεθών στο δυσμενές σενάριο διαμορφώθηκε από την ΕΚΤ.

Η εκτίμηση τυχόν κεφαλαιακών αναγκών προσδιορίστηκε με βάση αναπροσαρμογές στα ανωτέρω μεγέθη σύμφωνα με την μεθοδολογική προσέγγιση του ΕΕΜ, και υπολογίστηκε από τις διαφορές του δείκτη Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας Ι (Common Equity Tier I) που προέκυπτε για τα πιστωτικά ιδρύματα για κάθε έτος, έως και το 2017, έναντι των ορίων 9,5% και 8% στο βασικό και το δυσμενές σενάριο αντιστοίχως.

Με βάση τα αποτελέσματα της ΣΑ, τα οποία ανακοινώθηκαν την 31.10.2015 ο Όμιλος παρουσίασε μηδενικές κεφαλαιακές ανάγκες συνεπεία του AQR που ανήλθε σε ποσό προβλέψεων € 1,7 δισ. (αναλυτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων του AQR παρατίθεται στη σημείωση 38.1), ενώ επίσης παρουσίασε χαμηλές κεφαλαιακές ανάγκες ύψους € 262,6 εκατ. στο βασικό σενάριο της ασκήσεως. Στο δυσμενές σενάριο οι κεφαλαιακές ανάγκες διαμορφώθηκαν σε € 2.743 εκατ., ωστόσο εν συνέχεια περιορίστηκαν στο ποσό των € 2.563 εκατ. καθώς λήφθηκε υπόψη το προ απομειώσεως αποτέλεσμα του τρίτου τριμήνου.

Ο Όμιλος κάλυψε το σύνολο των κεφαλαιακών του αναγκών μέσω προτάσεως ανταλλαγής τίτλων εκδόσεώς του και αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης έναντι μετρητών.

Ειδικότερα, την 28.10.2015, η Τράπεζα ανακοίνωσε ξεχωριστές προσκλήσεις προς τους κατόχους όλων των υφιστάμενων σειρών των κινητών αξιών που είχαν εκδοθεί από τις θυγατρικές εταιρίες Alpha Credit Group Plc, Emporiki Group Finance Plc και Alpha Group Jersey Limited να προσφέρουν όλους τους Υφιστάμενους Τίτλους προς ανταλλαγή με μη μεταβιβάσιμες αποδείξεις εκδόσεως της Τραπέζης (Άσκηση Διαχειρίσεως Παθητικού). Η Πρόταση ανταλλαγής αφορούσε σε Τίτλους (Senior) κύριας εξασφαλίσεως ύψους € 985 εκατ. και Τίτλους Μειωμένης Εξασφαλίσεως και Υβριδικούς συνολικού ύψους € 100,9 εκατ. Η συνολική περίμετρος τίτλων προς ανταλλαγή ανήλθε σε περίπου € 1,1 δισ.

Δια των προτάσεων ανταλλαγής προέκυψαν κεφάλαια ύψους € 1.011 εκατ. που υπερκάλυψαν τις κεφαλαιακές ανάγκες του βασικού σεναρίου όπως αυτές προέκυψαν από τη Συνολική Αξιολόγηση που διενεργήθηκε από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό.

Επιπρόσθετα, την 25.11.2015 η Τράπεζα ολοκλήρωσε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου διά ιδιωτικής τοποθετήσεως σε ειδικούς και άλλους επιλέξιμους επενδυτές, η οποία ανήλθε σε € 1.552 εκατ.

Τα συνολικά κεφάλαια που αντλήθηκαν, ύψους € 2.563 εκατ., κάλυψαν το βασικό και δυσμενές σενάριο και κατά συνέπεια η Τράπεζα δεν έλαβε κεφαλαιακή ενίσχυση για σκοπούς προληπτικής ανακεφαλαιοποίησης.

Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως

Μετά από σχετικό αίτημα της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 21 Σεπτεμβρίου 2015, η Τράπεζα προχώρησε σε αναθεώρηση του Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως, με σκοπό να καταστεί αυτό αντιπροσωπευτικό των τρεχουσών συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης και της ανακεφαλαιοποιήσεως της Τραπέζης. Το αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως εγκρίθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού στις 26 Νοεμβρίου 2015.

Το αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως περιλαμβάνει τις ακόλουθες κύριες δεσμεύσεις για την Τράπεζα:

- Τη μείωση του αριθμού των καταστημάτων στην Ελλάδα, έως μεγίστου αριθμού 563 καταστημάτων, έως το τέλος του έτους 2017.
- Τον περιορισμό του αριθμού των εργαζομένων στην Ελλάδα, σε τραπεζικές ή μη δραστηριότητες, έως μεγίστου αριθμού 9.504 εργαζομένων, έως το τέλος του έτους 2017.
- Τη μείωση των συνολικών δαπανών της Τραπέζης στην Ελλάδα (ελληνικές τραπεζικές και μη τραπεζικές δραστηριότητες) έως μεγίστου ποσού Ευρώ 933 εκ., έως το τέλος του έτους 2017, εξαιρώντας κόστη που σχετίζονται με τη διενέργεια προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου προσωπικού και κόστη που σχετίζονται με τη συμβολή της Τραπέζης υπέρ ταμείων εγγυήσεως καταθέσεων ή εξυγίανσης.
- Τη μείωση του κόστους χρηματοδοτήσεως μέσω του εξορθολογισμού του κόστους των καταθέσεων στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε μακροοικονομικές συνθήκες.
- Την περαιτέρω ενδυνάμωση του ισολογισμού της Τραπέζης μέσω της τηρήσεως δείκτη (καθαρών) δανείων προς καταθέσεις για τις ελληνικές δραστηριότητες που δεν θα ξεπερνά το 119% στο τέλος του έτους 2018.
- Τον περιορισμό του μεγέθους του χαρτοφυλακίου στοιχείων ενεργητικού των διεθνών δραστηριοτήτων της Τραπέζης έως και τις 30 Ιουνίου 2018.
- Τον περιορισμό παροχής πρόσθετων κεφαλαίων σε θυγατρικές του εξωτερικού.
- Την αποεπένδυση από χαρτοφυλάκιο αξιογράφων εισηγμένων και μη εισηγμένων εταιριών (πλην ορισμένων περιπτώσεων).
- Τη μείωση του χαρτοφυλακίου επιχειρηματικών συμμετοχών της Τραπέζης σε Ευρώ 40 εκατ. μέχρι το τέλος του έτους 2017.
- Τον περιορισμό στην αγορά κινητών αξιών με πιστοληπτική διαβάθμιση κατώτερη των επενδυτικών ορίων (non-investment grade securities).
- Την εφαρμογή μεγίστου ορίου συνολικών ετησίων αποδοχών που η Τράπεζα αποδίδει σε έκαστο εργαζόμενο ή διευθυντικό στέλεχος έως το τέλος του έτους 2017.
- Την υιοθέτηση κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, και το πλαίσιο εταιρικής διακυβερνήσεως, καθώς και λοιπές δεσμεύσεις στις οποίες περιλαμβάνονται περιορισμοί στη δυνατότητα της Τραπέζης να προβεί σε ορισμένες εξαγορές.

Σημειώνεται ότι στο αναθεωρημένο Σχέδιο Αναδιαρθρώσεως δεν υφίσταται πλέον περιορισμός ως προς την καταβολή μερισμάτων επί τίτλων που προσμετρούνται στα ίδια κεφάλαια ή τίτλων μειωμένης εξασφαλίσεως, όπως ομοίως δεν υφίσταται περιορισμός ως προς την επαναγορά ή στην άσκηση δικαιώματος πρόωρης εξοφλήσεως τίτλων που προσμετρούνται στα ίδια κεφάλαια ή τίτλων μειωμένης εξασφαλίσεως.

Οι μακροοικονομικές παραδοχές και υποθέσεις επί των οποίων στηρίχθηκαν οι προβλέψεις του αναθεωρημένου Σχεδίου Αναδιαρθρώσεως παρατίθενται στον κατωτέρω πίνακα:

	2014	2015	2016	2017	2018
Ονομαστικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ (%)	(1,8)	(3,2)	(0,7)	3,4	4,1
Πραγματικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ (%)	0,8	(2,3)	(1,3)	2,7	3,1
Δείκτης ανεργίας (%)	26,5	26,9	27,1	25,7	24,2
Δείκτης πληθωρισμού (%)	(1,4)	(0,4)	1,5	0,9	1,0

40. Κεφαλαιακή επάρκεια

Πολιτική της Τραπέζης είναι η διατήρηση μίας ισχυρής κεφαλαιακής βάσης προκειμένου να εξασφαλίζεται η ανάπτυξη της Τραπέζης και να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των καταθετών, των μετόχων, των αγορών και των συναλλασσόμενων μερών.

Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου διενεργούνται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως, ή του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το καταστατικό ή τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Ίδιες μετοχές είναι δυνατόν να αποκτώνται κατά τους ορισμούς και υπό τις προϋποθέσεις του νόμου.

Η κεφαλαιακή επάρκεια εποπτεύεται από τον Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας της ΕΚΤ προς τον οποίο υποβάλλονται στοιχεία σε τριμηνιαία βάση. Με πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης της Ελλάδος διαμορφώνονται οι ελάχιστοι δείκτες (κεφαλαίου κοινών μετοχών, κεφαλαίων κατηγορίας Ι και κεφαλαιακής επάρκειας) που πρέπει να διαθέτει η Τράπεζα.

Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας συγκρίνει τα εποπτικά ίδια κεφάλαια της Τραπέζης με τους κινδύνους (σταθμισμένο ενεργητικό) που αναλαμβάνει η Τράπεζα. Τα εποπτικά κεφάλαια περιλαμβάνουν τα κεφάλαια κοινών μετοχών κατηγορίας Ι (μετοχικό κεφάλαιο, αποθεματικά, δικαιώματα μειοψηφίας), τα πρόσθετα κεφάλαια κατηγορίας Ι (υβριδικοί τίτλοι) και τα κεφάλαια κατηγορίας ΙΙ (τίτλοι μειωμένης εξασφαλίσεως). Το σταθμισμένο ενεργητικό περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, τον κίνδυνο αγοράς του εμπορικού χαρτοφυλακίου και τον λειτουργικό κίνδυνο.

Από την 1η Ιανουαρίου 2014 τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 και ο Κανονισμός 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρώπης της 26ης Ιουνίου 2013 («CRD IV»), που σταδιακά εισάγουν το νέο πλαίσιο επάρκειας ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων, στα πρότυπα της Βασιλείας ΙΙΙ.

Από την 1.1.2014 ισχύουν, πέραν του ορίου 8% για τον Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας, όρια 4,5% για τον δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών και 6% για τον δείκτη Κεφαλαίου της κατηγορίας Ι (Tier I) σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013 και τις μεταβατικές διατάξεις της ΤτΕ για τον υπολογισμό των Ιδίων Κεφαλαίων. Τα εν λόγω όρια θα πρέπει να ικανοποιούνται σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση.

Στο πλαίσιο της εποπτικής αξιολογήσεως και του νέου προγράμματος χρηματοδοτικής στήριξης της Ελλάδας, από τον Αύγουστο του 2015 διενεργήθηκε άσκηση αξιολογήσεως των Ελληνικών Τραπεζών από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (ΕΕΜ) της ΕΚΤ. Η άσκηση περιελάμβανε έλεγχο ποιότητος στοιχείων ενεργητικού (Asset Quality Review-AQR) και άσκηση προσομοιώσεως ακραίων καταστάσεων (Stress Test). Τα αποτελέσματα καθώς και οι δείκτες που πρέπει να ικανοποιούνται ανακοινώθηκαν την 31η Οκτωβρίου 2015 ως ειδικότερα αναφέρεται στη σημείωση 39.

	31.12.2015 (εκτίμηση)	31.12.2014
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας Ι (Common Equity Tier I)	17,0%	14,7%
Δείκτης Κεφαλαίων Κατηγορίας Ι (Tier I)	17,0%	14,7%
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	**17,1%**	**14,9%**

Βάσει των άρθρων 36, 38, 39, 48, 478 του κανονισμού (EU) No 575/26.6.2013 και της αποφάσεως No 114/4.8.2014 της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τραπέζης της Ελλάδος το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται στα εποπτικά κεφάλαια της Τραπέζης, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του, αποσβένεται εντός πενταετίας ή δεκαετίας. Το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (DTA) που επιτρέπεται να περιληφθεί στα κεφάλαια είναι κατ΄ανώτατο 10% των ιδίων κεφαλαίων και σταθμίζεται με 250%.

Δυνάμει του ν. 4302/2014, προστέθηκε το άρθρο 27α στο ν. 4172/2013 (εφεξής «Πλαίσιο ΑΦΑ») προκειμένου να επιτραπεί στα πιστωτικά ιδρύματα από το 2017, υπό προϋποθέσεις, να μετατρέπουν τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ("ΑΦΑ"), που προέκυψαν από τη συμμετοχή τους στο PSI και από συσσωρευμένες προβλέψεις και εν γένει ζημίες, οι οποίες έχουν λογισθεί έως τις 30 Ιουνίου 2015, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (εφεξής «Φορολογικές Απαιτήσεις»). Οι Φορολογικές Απαιτήσεις υπολογίζονται δια του πολλαπλασιασμού του συνολικού ποσού της, κατά τα ανωτέρω, οριζόμενης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης με το ποσοστό που αντιπροσωπεύει η λογιστική, μετά από φόρους, ζημία χρήσης στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, όπως αυτά εμφανίζονται στις εκάστοτε ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του πιστωτικού ιδρύματος.

Το ως άνω άρθρο 27α επιτρέπει στα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα να αναγνωρίζουν πλήρως στα κεφάλαια τις Φορολογικές Απαιτήσεις άνευ της παραδοχής «της μελλοντικής κερδοφορίας» σύμφωνα με την CRD IV, και κατ' επέκταση να μην υπολογίζονται αφαιρετικά από το CET1 εποπτικά κεφάλαια αλλά ως σταθμισμένο με 100% στοιχείο του ενεργητικού, με αντίστοιχη επωφελή επίδραση στην κεφαλαιακή θέση του πιστωτικού ιδρύματος.

Τον Δεκέμβριο του 2015 οι ΑΦΑ που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του Πλαισίου ΑΦΑ για την Τράπεζα ανέρχονταν σε € 3.386,4 εκατ., και αποτελούν το 77,4% των συνο-

λικών ΑΦΑ της Τραπέζης και το 6,8% των αντίστοιχων Σταθμισμένων Στοιχείων του Ενεργητικού. Βάσει του νομοθετικού πλαισίου, ο Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας Ι (CET I) της Τραπέζης εκτιμάται σε 16,4% το 2024 (υποθέτοντας πλήρη εφαρμογή του εποπτικού πλαισίου) ενώ, αν δεν υπολογιστεί ο θετικός αντίκτυπος της σχετικής νομοθεσίας, ο ανωτέρω δείκτης εκτιμάται σε 10,8% για το 2024 που λήγει η μεταβατική περίοδος. Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, οι εκτιμώμενοι δείκτες Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας Ι (CET I) και κεφαλαιακής επάρκειας της Τραπέζης διαμορφώθηκαν σε 17,0% και 17,1%, αντιστοίχως.

41. Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Η Τράπεζα, στα πλαίσια των συνήθων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της, διενεργεί συναλλαγές και με συνδεδεμένα με αυτή μέρη. Οι συναλλαγές αυτές διενεργούνται με συνθήκες και όρους της αγοράς και εγκρίνονται από τα αρμόδια όργανα της Τραπέζης.

α. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τραπέζης με τα βασικά Διοικητικά στελέχη, τα οποία αποτελούνται από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τραπέζης καθώς και με τα πλησιέστερα συγγενικά τους πρόσωπα, τις συνδεδεμένες με αυτά εταιρίες, και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα, έχουν ως εξής:

	31.12.2015	31.12.2014
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	11.460	32.529
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	13.418	42.582
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	453	387
Σύνολο	**13.871**	**42.969**
Εγγυητικές επιστολές και εγκεκριμένα όρια	**11.689**	**11.917**

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	208	922
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	142	129
Σύνολο	**350**	**1.051**
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	158	1.355
Αμοιβές βασικών Διοικητικών Στελεχών και πλησιεστέρων συγγενικών τους προσώπων	3.469	3.418
Σύνολο	**3.627**	**4.773**

β. Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τραπέζης με θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς της εταιρίες και τα σχετικά με τις συναλλαγές αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

i. Θυγατρικές εταιρίες

	31.12.2015	31.12.2014
Ενεργητικό		
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.959.026	2.783.157
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.462	12.959
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	3.184.277	2.271.310
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	302.442	753.009
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	2.690	6.483
Σύνολο	**5.449.897**	**5.826.918**

	31.12.2015	31.12.2014
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	67.650	322.834
Υποχρεώσεις προς πελάτες	1.027.650	630.046
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	6.077	20.381
Ομολογίες εκδόσεώς μας και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	328.039	2.081.452
Λοιπές υποχρεώσεις	58.108	5.746
Σύνολο	**1.487.524**	**3.060.459**
Εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις	**773.629**	**1.157.316**

Επιπλέον της χρηματοδοτήσεως των θυγατρικών εταιριών της Τραπέζης που έχουν εκδώσει ομολογιακά δάνεια από την Τράπεζα, έχουν δοθεί και εγγυήσεις για την έκδοση των εν λόγω ομολογιακών δανείων θυγατρικών της Τραπέζης που ανέρχονται την 31.12.2015 σε ποσό € 15.542 (31.12.2014: € 1.759.966)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	103.838	90.344
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	14.808	18.487
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	6.498	20.435
Λοιπά έσοδα	5.458	4.415
Σύνολο	**130.602**	**133.681**
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	80.648	78.383
Προμήθειες έξοδα	3.029	1.935
Γενικά διοικητικά έξοδα	15.258	20.087
Σύνολο	**98.935**	**100.405**

ii. Κοινοπραξίες

	31.12.2015	31.12.2014
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	158.665	168.507
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		15
Σύνολο	**158.665**	**168.522**
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	21.257	7.120

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	5.712	5.912
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	4	3
Λοιπά έσοδα	26	27
Σύνολο	**5.742**	**5.942**
Έξοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	263	96
Γενικά διοικητικά έξοδα		5.652
Σύνολο	**263**	**5.748**

iii. Συγγενείς εταιρίες

	31.12.2015	31.12.2014
Ενεργητικό		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	3.044	3.044
Υποχρεώσεις		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	201	207

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	9	-

γ. Το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Προσωπικού της πρώην Alpha Τραπέζης Πίστεως κατείχε ομόλογα της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, Alpha Credit Group Plc έως την 25.8.2015, τα οποία απέφεραν τόκους ποσού € 647 ενώ οι καταθέσεις του στην Τράπεζα ανέρχονται σε € 4.590 (31.12.2014: € 29.876). Οι τόκοι έξοδα της χρήσεως αναφορικά με τις καταθέσεις ανέρχονται σε € 66. Επίσης στα περιουσιακά στοιχεία του Ταμείου Αλληλοβοήθειας Προσωπικού περιλαμβάνονται μετοχές της Alpha Bank αξίας € 114 (31.12.2014: € 1.075).

δ. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) ασκεί σημαντική επιρροή στην Τράπεζα. Ειδικότερα, στα πλαίσια του Ν.3864/2010 και του από 23.11.2015 Συμφώνου Συνεργασίας (Relatioship Framework Agreement, "RFA"), το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο που υπεγράφη το 2013, έχει συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο αλλά και σε σημαντικές Επιτροπές της Τραπέζης. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24 το ΤΧΣ και οι ελεγχόμενες από αυτό εταιρίες θεωρούνται συνδεδεμένα μέρη της Τραπέζης.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών και τα σχετικά με αυτές αποτελέσματα έχουν ως εξής:

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Έσοδα		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		289
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	49	133
Σύνολο	**49**	**422**

42. Αμοιβές Ελεγκτικών Εταιριών

Κατά τη χρήση 2015 οι συνολικές αμοιβές του νόμιμου ελεγκτή της Τραπέζης «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.» αναλύονται ως εξής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 32 του άρθρου 29 του Ν.4308/2014.

	1.1 - 31.12.2015	1.1 - 31.12.2014
Για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	1.200	950
Σχετικές με έκδοση φορολογικού πιστοποιητικού	165	400
Σχετικές με άλλες υπηρεσίες ελεγκτικής φύσεως	460	367
Λοιπές αμοιβές σχετικές με μη ελεγκτικές υπηρεσίες	26	26
Σύνολο	**1.851**	**1.743**

43. Εξαγορά εργασιών Λιανικής Τραπεζικής της Citibank και Diners Club Ελλάδος Α.Ε.Π.Π.

Την 30.9.2014 ολοκληρώθηκε η εξαγορά από την Τράπεζα των εργασιών Λιανικής Τραπεζικής της Citibank, συμπεριλαμβανομένης και της εταιρίας Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π., σε συνέχεια σχετικής συμφωνίας που είχε υπογραφεί την

13.6.2014 αφενός μετά της Τραπέζης και αφετέρου μετά των Citibank International plc (εφεξής «CIP») και Citibank Overseas Investment Corporation και της λήψεως των απαιτούμενων κανονιστικών εγκρίσεων.

α. Συναλλαγή CIP

Αναλυτική παρουσίαση της ανωτέρω συναλλαγής περιέχεται στη σημείωση 43 των οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης της χρήσεως 2014. Κατά την 31.12.2014 η αποτίμηση σε εύλογες αξίες των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν από την εξαγορά των εργασιών λιανικής τραπεζικής της CIP δεν είχε ολοκληρωθεί λόγω του συντόμου χρονικού διαστήματος που είχε μεσολαβήσει ανάμεσα στην ολοκλήρωση της συναλλαγής και στη δημοσίευση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων. Εντός του πρώτου τριμήνου του 2015 η Τράπεζα ολοκλήρωσε τη διαδικασία αποτίμησης των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν στα πλαίσια της ανωτέρω συναλλαγής, χωρίς ωστόσο να προκύψει προσαρμογή των προσωρινών εύλογων αξιών που γνωστοποιήθηκαν στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2014.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι οριστικές εύλογες αξίες της 30.9.2014 για τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν από την εξαγορά των εργασιών λιανικής τραπεζικής της CIP.

Εργασίες Λιανικής Τραπεζικής CIP

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Εύλογη Αξία
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	
Ενεργητικό	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	20.279
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	227.466
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	458
Λοιπά άυλα πάγια	60.079
Διαφορά αξίας μεταβιβαζόμενων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	680.950
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	695
Σύνολο Ενεργητικού	**989.927**
Υποχρεώσεις	
Υποχρεώσεις προς πελάτες	927.343
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	2.936
Λοιπές υποχρεώσεις και προβλέψεις	12.948
Σύνολο Υποχρεώσεων	**943.227**
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**46.700**
Τίμημα	(46.700)
Αρνητική υπεραξία	**-**

β. Συγχώνευση Εταιρίας Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π.

Την 30.9.2014 η Τράπεζα απέκτησε τον έλεγχο της Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π μέσω της εξαγοράς του 100% του μετοχικού της κεφαλαίου. Από εκείνη την ημερομηνία η Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π. αποτελεί θυγατρική της Τραπέζης. Οι λεπτομέρειες της εν λόγω συναλλαγής και οι λογιστικές επιπτώσεις της συνένωσης σε επίπεδο Ομίλου παρατίθενται στη σημείωση 47 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσεως 2014 και στη σημείωση 22 των ενδιάμεσων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31.3.2015.

Την 2.6.2015, δυνάμει της υπ' αριθμό 59073/2.6.2015 αποφάσεως της Διευθύνσεως Εταιρειών και Γενικού Εμπορικού Μητρώου του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, η οποία καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο με Κωδικό Αριθμό Καταχώρησης 367376/ 2.6.2015, εγκρίθηκε η συγχώνευση της Τράπεζας και της Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π. δι΄ απορροφήσεως της δεύτερης από την πρώτη.

Η συναλλαγή απορρόφησης μιας θυγατρικής από τη μητρική αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων υπό κοινό έλεγχο και ως εκ τούτου η λογιστική της απεικόνιση δεν καλύπτεται από τις διατάξεις των Δ.Π.Χ.Π. Σε αυτές τις περιπτώσεις το Δ.Λ.Π 8 απαιτεί η εταιρία να εφαρμόσει μια λογιστική πολιτική που είναι σχετική και αξιόπιστη, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις των ΔΛΠ για παρόμοιες και σχετικές συναλλαγές και τυχόν σχετικές διατάξεις άλλων λογιστικών αρχών, εκτός των ΔΛΠ. Η λογιστική πολιτική της Τραπέζης είναι η λογιστική αναγνώριση όλων των συνενώσεων επιχειρήσεων σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 3 ακόμη και για τις περιπτώσεις εταιριών που ήταν ήδη υπό τον έλεγχο της Τραπέζης.

Η εργασία αποτίμησης των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Diners της 30.9.2014 σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Π. 3 για σκοπούς σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ολοκληρώθηκε εντός του πρώτου τριμήνου του 2015. Λόγω του μικρού χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας εξαγοράς (30.9.2014) και της ημερομηνίας συγχώνευσης (2.6.2015) εκτιμάται ότι όποιες μεταβολές της εύλογης αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Diners δεν είναι σημαντικές και ως εκ τούτου δεν πραγματοποιήθηκε καινούργια αποτίμηση των στοιχείων της

Diners με ημερομηνία αναφοράς την 2.6.2015 για σκοπούς αποτύπωσης της συγχώνευσης στις ατομικές οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης. Τα συγχωνευόμενα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της Diners αναγνωρίστηκαν από την Τράπεζα στις αξίες της 2.6.2015, όπως αυτές προέκυψαν προσαρμόζοντας την εύλογη αξία τους την 30.9.2014 για τις συναλλαγές και τα αποτελέσματα της περιόδου 30.9.2014 - 2.6.2015 της Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι οριστικές αξίες των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π. που αναγνωρίσθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις της Τραπέζης την 2.6.2015.

Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π.

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Εύλογη Αξία
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	
Ενεργητικό	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	895
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	139.021
Λοιπά άυλα πάγια	22.995
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	141
Σύνολο Ενεργητικού	**163.052**
Υποχρεώσεις	
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	85.656
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	5.875
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	6.692
Λοιπές υποχρεώσεις και προβλέψεις	15.155
Σύνολο Υποχρεώσεων	**113.378**
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	**49.674**
Τίμημα (Κόστος κτήσης)	(1.437)
Αρνητική υπεραξία	**48.237**

Το ποσό των € 22,9 εκατ. που έχει αναγνωρισθεί στα λοιπά άυλα πάγια αφορά την αξία που αποδόθηκε στις πελατειακές σχέσεις των εργασιών πιστωτικών καρτών που αποκτήθηκαν.

Επιπλέον, αναγνωρίστηκαν αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις ύψους € 6,7 εκατ. όπως αυτές προέκυψαν από τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές μεταξύ των φορολογικής βάσης των στοιχείων και της λογιστικής αξίας που αναγνωρίζεται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 3. Οι εν λόγω διαφορές αφορούν κυρίως το άυλο περιουσιακό στοιχείο για τις αποκτηθείσες πελατειακές σχέσεις.

Το ποσό των € 48,2 εκατ., το οποίο έχει αναγνωρισθεί στην γραμμή «Αρνητική Υπεραξία εξαγορών» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, αντιπροσωπεύει το ύψος της αρνητικής υπεραξίας που προκύπτει βάσει των εύλογων αξιών. Η αρνητική υπεραξία προέκυψε από το πολύ χαμηλό τίμημα απόκτησης της εταιρίας (€ 1,4 εκατ., ήτοι το κόστος κτήσης του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π. την 30.9.2014) σε σχέση με την εκτιμώμενη αξία του δανειακού της χαρτοφυλακίου και των αποκτηθέντων πελατειακών σχέσεων. Το εν λόγω ποσό δεν αποτέλεσε φορολογητέο μέγεθος κατά τη νομική συγχώνευση της Alpha Bank με την Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π.

Το υπόλοιπο των Δανείων και Απαιτήσεων που αποκτήθηκαν από την συγχώνευση της Diners ανήρχετο προ απομειώσεων σε € 170,8 εκατ. Σε ότι αφορά την εκτίμηση για τα ποσά που αναμένεται να μην εισπραχθούν, επισημαίνεται ότι η Τράπεζα εξετάζει τα δάνεια στα πλαίσια της πολιτικής απομειώσεων που ακολουθεί και η συνολική πολιτική για τον πιστωτικό κίνδυνο αναφέρεται στην σημείωση 38.1 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Τραπέζης της χρήσεως 2015.

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει το σύνολο των εσόδων, εξόδων και τα προ και μετά φόρου εισοδήματος αποτελέσματα που θα είχαν προκύψει για την Τράπεζα εάν η συγχώνευση της Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π., είχε πραγματοποιηθεί την 1.1.2015. Λόγω της νομικής συγχώνευσης δεν είναι εφικτή η διακριτή παρουσίαση των αποτελεσμάτων της Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π. μετά την 2.6.2015.

	Αποτελέσματα Τραπέζης 1.1 - 31.12.2015
Σύνολο Εσόδων	**1.885.049***
Σύνολο Εξόδων	**(3.689.974)**
Κέρδη/(Ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	(1.804.925)
Κέρδη/(Ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	(1.024.831)

* *Στο ποσό αυτό περιλαμβάνεται και η αρνητική υπεραξία ποσού € 48,2 εκατ.*

44. Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες

Κατάστημα Τραπέζης στη Βουλγαρία

Την 17.7.2015, η Τράπεζα και η Eurobank, με κοινή τους ανακοίνωση, γνωστοποίησαν τη συμφωνία τους, στους κύριους όρους, για τη μεταβίβαση των εργασιών του Καταστήματος Βουλγαρίας της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία της Eurobank στη Βουλγαρία (PostBank). Την 6.11.2015, η Τράπεζα και η Postbank, με την υπογραφή σχετικής σύμβασης, οριστικοποίησαν τους όρους της μεταβίβασης η οποία ολοκληρώθηκε την 1.3.2016.

Από την 30.6.2015 τα στοιχεία ενεργητικού του Καταστήματος της Βουλγαρίας και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις ικανοποιούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5 καθώς σε εκείνη την ημερομηνία η Διοίκηση είχε λάβει απόφαση για την πώληση της μονάδος και βρισκόταν ήδη στη διαδικασία διαπραγματεύσεων με τον υποψήφιο αγοραστή. Ταυτόχρονα, το Κατάστημα στη Βουλγαρία αποτελεί μια διακριτή γεωγραφική περιοχή εκμεταλλεύσεων για την Τράπεζα που εντάσσεται στον τομέα της Ν.Α. Ευρώπης για σκοπούς πληροφόρησης κατά λειτουργικό τομέα. Μετά το χαρακτηρισμό του Καταστήματος της Βουλγαρίας, που αποτελεί τη μοναδική εταιρία του τραπεζικού τομέα μέσω της οποίας δραστηριοποιείται η Τράπεζα στη Βουλγαρία, ως μονάδα κατεχόμενη προς πώληση, οι δραστηριότητες της αποτελούν για την Τράπεζα «διακοπείσες δραστηριότητες».

Συνεπώς, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, η Τράπεζα αποτίμησε τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του Καταστήματος στη Βουλγαρία στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογής τους αξίας μείον τα έξοδα πώλησης αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 34.007 ως ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Καθαρά Κέρδη/ (ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες». Σημειώνεται πως η διαφορά αποτίμησης στην εύλογη αξία διαφοροποιείται σε σχέση με το ποσό που είχε αναγνωριστεί κατά το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο καθώς σύμφωνα με τους οριστικούς όρους της μεταβίβασης, όπως αυτοί αποτυπώθηκαν στη σύμβαση της 6.11.2015, μέρος της χρηματοδότησης του Καταστήματος από την Τράπεζα αναλήφθηκε από άλλη εταιρία του Ομίλου. Μετά την ανωτέρω αποτίμηση τα στοιχεία ενεργητικού του Καταστήματος ανέρχονται την 31.12.2015 σε € 444.401, και παρουσιάστηκαν στον Ισολογισμό ως Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση. Οι Υποχρεώσεις του Καταστήματος, ύψους € 338.820, παρουσιάστηκαν στον Ισολογισμό ως Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση.

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	31.12.2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	152.860
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	15.591
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	297.610
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου	
- Διαθέσιμα προς πώληση	6
Επενδύσεις σε ακίνητα	1.240
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	4.514
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	2.994
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	2.775
	477.589
Διαφορά από αποτίμηση στην εύλογη αξία	(33.189)
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	**444.401**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	
Υποχρεώσεις προς πελάτες	280.228
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	158
Λοιπές υποχρεώσεις	57.889
Προβλέψεις	545
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	**338.820**

Τα αποτελέσματα και οι ταμειακές ροές που προέρχονται από το Κατάστημα της Βουλγαρίας παρουσιάζονται ως προερχόμενα από «διακοπείσες δραστηριότητες» στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, με αντίστοιχη αναμόρφωση της συγκριτικής περιόδου 1.1.2014 έως 31.12.2014, και στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών με αντίστοιχη αναμόρφωση της συγκριτικής περιόδου 1.1.2014 έως 31.12.2014. Στον πίνακα που ακολουθεί αναλύονται τα ποσά που παρουσιάζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	22.954	32.119
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(5.981)	(14.294)
Καθαρό έσοδο από τόκους	16.973	17.825
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	6.184	6.607
Προμήθειες έξοδα	(397)	(470)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	5.787	6.137
Έσοδα από μερίσματα	2	3
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	538	641
Λοιπά έσοδα	844	446
	1.384	1.090
Σύνολο εσόδων	**24.144**	**25.052**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(9.626)	(10.116)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(15.292)	(15.692)
Αποσβέσεις	(2.803)	(3.165)
Λοιπά έξοδα	(37)	(194)
Σύνολο εξόδων	**(27.758)**	**(29.167)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(5.303)	(6.953)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(8.917)**	**(11.068)**
Φόρος εισοδήματος		
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) μετά το φόρο εισοδήματος	**(8.917)**	**(11.068)**
Διαφορά από αποτίμηση στην εύλογη αξία	(34.007)	
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) μετά το φόρο εισοδήματος, από διακοπείσες δραστηριότητες	**(42.924)**	**(11.068)**

Επένδυση στη θυγατρική εταιρία Alpha Bank AD Skopje

Στο πλαίσιο του εγκεκριμένου πλάνου αναδιάρθρωσης και της εκπλήρωσης της σχετικής δέσμευσης που αφορά στην απομόχλευση μέρους του ενεργητικού των διεθνών δραστηριοτήτων της, η Τράπεζα, το τέταρτο τρίμηνο του 2015, ξεκίνησε διαδικασία πώλησης της θυγατρικής της Alpha Bank Skopje (ABS). Η ABS είναι η μικρότερη θυγατρική του Ομίλου στα Βαλκάνια και έχει μικρή παρουσία στην τοπική αγορά των Σκοπίων (μερίδιο αγοράς <2%). Στα πλαίσια της εν λόγω διαδικασίας, επενδυτές που είχαν προεπιλεγεί από μία ευρύτερη λίστα επενδυτών κλήθηκαν να υποβάλουν τις προσφορές τους σχετικά με την εξαγορά του 100% των μετοχών της ABS και του 100% του υβριδικού μέσου (δάνειο μειωμένης εξασφάλισης) που έχει χορηγηθεί στην ABS από τη μητρική της (συνδυαστικά και τα δύο «Περίμετρος Συναλλαγής»).

Με βάση τα ανωτέρω, κατά την 31.12.2015 η συμμετοχή της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία καθώς και το υβριδικό μέσο ικανοποιούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως «κατεχόμενα προς πώληση» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Π. 5. Συνεπώς, για σκοπούς σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2015 η συμμετοχή στη θυγατρική εταιρία και το υβριδικό μέσο αποτιμήθηκαν στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και της εύλογης αξίας τους μείον τα έξοδα πώλησης, αναγνωρίζοντας τη διαφορά που ανήλθε σε € 28.553 ως ζημία στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων. Η εύλογη αξία προσδιορίστηκε με βάση τις οικονομικές προσφορές που λήφθηκαν από τους υποψήφιους επενδυτές για την Περίμετρο της Συναλλαγής και την εκτίμηση της Τραπέζης για το τελικό τίμημα.

Επένδυση στη θυγατρική εταιρία Alpha Insurance Ltd

Κατά τη χρήση του 2014 η συμμετοχή της Τραπέζης στη θυγατρική εταιρία Alpha Insurance Ltd ταξινομήθηκε στα στοιχεία ενεργητικού προς πώληση καθώς λόγω της συμφωνίας της 11.12.2014 για την πώλησή της πληρούνταν τα σχετικά κριτήρια. Κατά την ταξινόμηση αυτή δεν προέκυψε ποσό απομείωσης καθώς η λογιστική αξία της συμμετοχής, ύψους € 1,8 εκατ., δεν υπολείπονταν της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα πώλησης. Η πώληση ολοκληρώθηκε την 16.1.2015.

Σημειώνεται πως η πώληση του Καταστήματος στη Βουλγαρία, της Alpha Bank AD Skopje και της Alpha Insurance Ltd εντάσσονται στα πλαίσια των δεσμεύσεων που ανέλαβε η Τράπεζα να υλοποιήσει στο εγκριθέν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Σχέδιο Αναδιαρθρώσεώς της (σημείωση 39).

Η Τράπεζα, σε κάθε ημερομηνία συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων, αξιολογεί τις ενέργειες που πραγματοποιούνται στα πλαίσια υλοποίησης του σχεδίου αναδιαρθρώσεως

προκειμένου, στις περιπτώσεις που πληρούνται τα κριτήρια του Δ.Π.Χ.Π. 5 (τα οποία παρατίθενται στη σημείωση 1.16), τα στοιχεία του ενεργητικού και οι άμεσα συνδεδεμένες με αυτά υποχρεώσεις να κατατάσσονται ως κατεχόμενα προς πώληση.

45. Γνωστοποιήσεις Ν.4151/2013

Με το άρθρο 6 του Ν.4151/2013 ορίζεται η χρήση των κεφαλαίων από αδρανείς καταθετικούς λογαριασμούς για την κάλυψη αναγκών του Δημοσίου, μετά την παραγραφή των δικαιωμάτων του καταθέτη ή των νομίμων κληρονόμων του.

Ως αδρανής καταθετικός λογαριασμός σε πιστωτικό ίδρυμα, κατά την έννοια του Ν.3601/2007, χαρακτηρίζεται εκείνος στον οποίο δεν έχει πραγματοποιηθεί αποδεδειγμένα καμία πραγματική συναλλαγή από τους δικαιούχους καταθέτες για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών. Η επομένη της τελευταίας συναλλαγής αποτελεί την έναρξη ισχύος της εικοσαετίας. Η πίστωση των καταθέσεων με τόκους, καθώς και η κεφαλαιοποίησή τους, δεν συνιστούν συναλλαγή και δεν διακόπτουν την παραγραφή.

Κάθε πιστωτικό ίδρυμα, που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, οφείλει αμέσως μετά την παρέλευση του χρονικού ορίου της εικοσαετίας: α) να αποδίδει στο Δημόσιο συγκεντρωτικά μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους τα υπόλοιπα των αδρανών καταθέσεων, πλέον αναλογούντων τόκων, καταθέτοντας στην Τράπεζα της Ελλάδος τα σχετικά ποσά σε ειδικό λογαριασμό, β) να ενημερώνει ταυτόχρονα τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο, και γ) να ενημερώνει τους δικαιούχους/κληρονόμους για το πού έχουν μεταφερθεί τα σχετικά ποσά, μετά την παρέλευση της εικοσαετίας, εφόσον ερωτηθεί. Τα ως άνω ποσά στο σύνολό τους θα καταγράφονται ως έσοδο στον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό.

Οι ορκωτοί ελεγκτές θα βεβαιώνουν εάν τηρήθηκαν ή όχι οι διατάξεις του νόμου για τις αδρανείς καταθέσεις αναφέροντας και το ποσό που αποδόθηκε στο Δημόσιο.

Από τον συνδυασμό των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 1 της από 18.7.2015 ΠΝΠ όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και κυρώθηκε με τον Ν.4350/2015 και των αντίστοιχων των άρθρων 7 και 8 του Ν.4151/2013 (Α'103), προκύπτει ότι η Τράπεζα οφείλει να αποδώσει μέχρι τέλος Απριλίου 2016 τα υπόλοιπα αδρανών καταθέσεων που συμπληρώνουν 20ετία έως και την Παρασκευή 17η Ιουλίου 2015, ημερομηνία μετά την οποία αναστέλλεται η προθεσμία των άρθρων 7 και 8 του ως άνω νόμου.

Στο πλαίσιο εκπλήρωσης των ως άνω υποχρεώσεων της Τράπεζης, το εκτιμώμενο προς απόδοση κεφάλαιο των αδρανών καταθετικών λογαριασμών που προκύπτει για το οικονομικό έτος 2015 ανέρχεται στο ποσό των € 0,7 εκατ. και αντιστοιχεί σε 3.813 καταθετικούς λογαριασμούς (31.12.2014: € 1,1 εκατ., πλήθος λογαριασμών 4.232).

46. Εταιρικά γεγονότα

α. Την 16.1.2015 ολοκληρώθηκε η πώληση της συμμετοχής της Τραπέζης στην ασφαλιστική εταιρία στην Κύπρο «Alpha Insurance Ltd» όπως αναφέρεται στη σημείωση 44.

β. Την 23.1.2015 η Τράπεζα προέβη σε πώληση του συνόλου των μετοχών της κοινοπραξίας Ανώνυμος Εταιρία Διαχείρισεως και Λειτουργίας Δικτύων Ηλεκτρονικών Συναλλαγών Cardlink. Το αποτέλεσμα της Τραπέζης από την πώληση της κοινοπραξίας ανήλθε σε € 5,95 εκατ. κέρδος και καταχωρήθηκε στα «Αποτελέσματα Χρηματοοικονομικών Πράξεων».

γ. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης με την από 16.2.2015 απόφασή του προέβη στην έγκριση ενάρξεως της διαδικασίας Συγχωνεύσεως της Τραπέζης με τη συνδεδεμένη της εταιρία «ΝΤΑΙΝΕΡΣ ΚΛΑΜΠ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ», δι' απορροφήσεως της δευτέρας από την πρώτη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 παρ. 2 και 78 του Κ.Ν.2190/1920 σε συνδυασμό, αφενός με το άρθρο 16 παρ.18 (α) και (δ) (1) του Ν.2515/1997, και αφετέρου σύμφωνα με το άρθρο 54 του Ν.4172/2013, η οποία ολοκληρώθηκε την 2.6.2015 δι' απορροφήσεως της εταιρίας «ΝΤΑΙΝΕΡΣ ΚΛΑΜΠ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ» από την Τράπεζα.

δ. Την 17.3.2015 η Τράπεζα, συνεπεία σχετικής συμφωνίας αναδιαρθρώσεως των δανειακών υποχρεώσεων της εταιρίας ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ ΑΕΓΕ, απέκτησε το 23,01% των μετοχών της (σημείωση 19).

ε. Την 27.3.2015 ολοκληρώθηκε η συγχώνευση της Alpha Bank Cyprus Ltd και της Emporiki Bank Cyprus Ltd με απορρόφηση της δευτέρας από την πρώτη.

στ. Την 20.7.2015 η Τράπεζα προέβη στην κάλυψη της αναλογίας της, σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας «ΑΠΕ Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.» καταβάλλοντας ποσό € 11,8 εκατ.

ζ. Την 2.9.2015 και την 30.10.2015 η Τράπεζα συμμετείχε σε

αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας, Alpha Group Investments Ltd, καταβάλλοντας ποσό € 28,15 εκατ και €6,85 εκατ. αντίστοιχα.

η. Την 30.9.2015 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκκαθαρίσεως της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, Εμπορική Media Διαφημιστική ΕΠΕ.

θ. Την 7.10.2015 η Τράπεζα, συνεπεία σχετικής συμφωνίας αναδιαρθρώσεως των δανειακών υποχρεώσεων της εταιρίας Νηρεύς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε., απέκτησε ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας, το οποίο κατά την 31.12.2015 διαμορφώθηκε στο 20,72% (σημείωση 19).

ι. Τον Δεκέμβριο του 2015 η Visa Europe ενημέρωσε τα μέλη της για την επικείμενη πώληση του 100% του μετοχικού της κεφαλαίου στη Visa Inc. Η πώληση, η οποία τελεί υπό τη λήψη των απαιτούμενων κανονιστικών εγκρίσεων, αναμένεται να ολοκληρωθεί το δεύτερο τρίμηνο του 2016. Ο υπολογισμός του τιμήματος της συναλλαγής βασίστηκε στα καθαρά έσοδα της Visa Europe που έχει συνεισφέρει το κάθε μέλος για μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Το συνολικό τίμημα καθορίστηκε σε € 16,5 δισ., από τα οποία € 11,5 δισ. θα καταβληθούν σε μετρητά και € 5 δισ. σε προνομιούχες μετοχές. Η Τράπεζα θα αναγνωρίσει το ποσό που της αναλογεί, με βάση τη συνεισφορά της στα καθαρά έσοδα της Visa Europe, με την ολοκλήρωση της συναλλαγής, εντός του 2016. Επιπρόσθετα επισημαίνεται ότι εντός τεσσάρων ετών από την ολοκλήρωση της συναλλαγής, τα μέλη ενδέχεται να εισπράξουν επιπλέον συνολικό ποσό έως € 4,7 δισ. αναλόγως των καθαρών εσόδων που θα συνεισφέρει το κάθε μέλος κατά την περίοδο αυτή.

47. Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων

Εντός της τρέχουσας χρήσης, η Τράπεζα τροποποίησε τον τρόπο παρουσίασης των νομικών εξόδων τα οποία, βάσει των δανειακών συμβάσεων, επιρρίπτονται στους δανειακούς λογαριασμούς. Τα εν λόγω έξοδα, τα οποία έως τώρα συμπεριλαμβάνονταν στα γενικά διοικητικά έξοδα, συμψηφίζονται πλέον, για σκοπούς παρουσίασης, με τα αντίστοιχα έσοδα που προκύπτουν κατά τη χρέωση των δανειακών λογαριασμών, τα οποία περιλαμβάνονται στα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες.

Η μεταβολή αυτή στην παρουσίαση των νομικών εξόδων και των αντίστοιχων εσόδων επιλέχτηκε διότι κατά τον τρόπο αυτό αντανακλάται καλύτερα η ουσία της συναλλαγής, καθώς στα ποσά των εξόδων δεν περιλαμβάνονται πλέον ποσά που κατ΄ουσίαν δεν επιβαρύνουν την Τράπεζα αλλά τον δανειολήπτη και αντίστοιχα στα ποσά των εσόδων δεν περιλαμβάνονται ποσά που στην πραγματικότητα δεν αποτελούν μια παρεχόμενη από την Τράπεζα υπηρεσία.

Ως αποτέλεσμα της ανωτέρω μεταβολής, ορισμένα κονδύλια της Κατάστασης Αποτελεσμάτων της συγκριτικής περιόδου αναμορφώθηκαν, χωρίς να διαφοροποιηθεί το αποτέλεσμα.

Κατωτέρω παρατίθενται οι αναμορφωμένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και ταμειακών ροών της περιόδου που έληξε την 31.12.2014 μετά την μεταβολή της παρουσίασης των νομικών εξόδων και των αντίστοιχων εσόδων καθώς και τον χαρακτηρισμό του Καταστήματος της Τραπέζης στην Βουλγαρία ως διακοπείσα δραστηριότητα και η προσαρμογή του δείκτη βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή.

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως 31.12.2014				
	Δημοσιευθέντα Ποσά	Αναμορφώσεις λόγω τροποποίησης της παρουσίασης Νομικών Εξόδων	Αναμορφωθέντα Ποσά	Διακοπείσες Δραστηριότητες	Συνεχιζόμενες Δραστηριότητες
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	2.788.599		2.788.599	32.118	2.756.481
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(1.245.900)		(1.245.900)	(14.294)	(1.231.606)
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.542.699		1.542.699	17.824	1.524.875
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	380.900	(56.076)	324.824	6.607	318.217
Προμήθειες έξοδα	(46.903)		(46.903)	(469)	(46.434)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	333.997	(56.076)	277.921	6.138	271.783
Έσοδα από μερίσματα	52.027		52.027	4	52.023
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	16.145		16.145	641	15.504
Λοιπά έσοδα	18.171		18.171	446	17.725
	86.343		86.343	1.091	85.252
Σύνολο εσόδων	**1.963.039**	**(56.076)**	**1.906.963**	**25.053**	**1.881.910**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(528.342)		(528.342)	(10.116)	(518.226)
Πρόβλεψη αποζημίωσης προγράμματος οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού	(200.800)		(200.800)	-	(200.800)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(496.326)	56.076	(440.250)	(15.692)	(424.558)
Αποσβέσεις	(62.719)		(62.719)	(3.165)	(59.554)
Λοιπά έξοδα	(16.952)		(16.952)	(195)	(16.757)
Σύνολο εξόδων	**(1.305.139)**	**56.076**	**(1.249.063)**	**(29.168)**	**(1.219.895)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(1.393.551)		(1.393.551)	(6.953)	(1.386.598)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(735.651)**		**(735.651)**	**(11.068)**	**(724.583)**
Φόρος εισοδήματος	677.122		677.122		677.122
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) μετά το φόρο εισοδήματος	**(58.529)**		**(58.529)**	**(11.068)**	**(47.461)**
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) (€ ανά μετοχή)	(0,005)		(0,240)	(0,040)	(0,190)

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε χιλιάδες ευρώ)

	Από 1 Ιανουαρίου έως 31.12.2014		
	Δημοσιευθέντα Ποσά	Αναμορφώσεις από διακοπείσες δραστηριότητες	Αναμορφωθέντα ποσά με διακοπείσες δραστηριότητες
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	(735.651)	(11.068)	(724.583)
Προσαρμογή κερδών/(ζημιών) προ φόρων για:			
Αποσβέσεις/απομειώσεις ενσώματων παγίων	44.127	2.709	41.418
Αποσβέσεις αϋλων παγίων	27.723	644	27.079
Απομειώσεις δανείων, προβλέψεις και αποζημιώσεις προσωπικού	1.420.292	7.325	1.412.967
Απομειώσεις συμμετοχών	42.334		42.334
(Κέρδη)/ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες	(162.215)		(162.215)
(Κέρδη)/ζημίες από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	151.292		151.292
	787.902	**(390)**	**788.292**
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στοιχείων Ενεργητικού που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	537.192	(7.615)	544.807
Αξιογράφων εμπορικού χαρτοφυλακίου και απαιτήσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	(340.761)	(3.753)	(337.008)
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(329.667)	(40.599)	(289.068)
Λοιπών στοιχείων Ενεργητικού	116.698	322	116.376
Καθαρή αύξηση/(μείωση) Υποχρεώσεων που σχετίζονται με συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες:			
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(1.796.867)	2.583	(1.799.450)
Υποχρεώσεων από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	344.280	(28)	344.308
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(844.233)	50.439	(894.672)
Λοιπών Υποχρεώσεων	(164.033)	(2.180)	(161.853)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες πριν από φόρους	**(1.689.489)**	**(1.221)**	**(1.688.268)**
Πληρωθέντες φόροι εισοδήματος και λοιποί φόροι	(267)	(191)	(76)
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες	**(1.689.756)**	**(1.412)**	**(1.688.344)**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες			**(1.412)**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες			
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες	(38.945)		(38.945)
Εξαγορά εργασιών λιανικής τραπεζικής Citibank	643.941		643.941
Εισπραχθέντα μερίσματα	52.027		52.027
Αγορές ενσώματων και άυλων παγίων	(54.696)	(252)	(54.444)
Πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων	(2.110)	1.149	(3.259)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση επενδύσεων σε χρεόγραφα	518.678		518.678
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες	**1.118.895**	**897**	**1.117.998**
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες			**897**
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	1.200.000		1.200.000
Αποπληρώμη προνομιούχων μετοχών	(940.000)		(940.000)
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου	(48.329)		(48.329)
Πληρωθέντα μερίσματα στους κοινούς μετόχους	(604)		(604)
Εισπράξεις ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	913.343		913.343
Αποπληρωμές ομολογιών εκδόσεώς μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(81.367)		(81.367)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	**1.043.043**	**-**	**1.043.043**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και στα ταμειακά ισοδύναμα	1.848		1.848
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**474.030**	**(515)**	**474.545**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών ροών από διακοπείσες δραστηριότητες			**(515)**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσεως	**748.999**	**12.973**	**748.999**
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσεως	**1.223.029**	**12.458**	**1.223.029**

48. Γεγονότα μεταγενέστερα της ημερομηνίας συντάξεως των οικονομικών καταστάσεων

α. Την 26.1.2016 η Τράπεζα συμμετείχε με ποσοστό 45% στην ίδρυση της εταιρίας Aktua Ελλάς Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών, με έδρα την Ελλάδα και μετοχικό κεφάλαιο ύψους € 25 χιλ.

β. Την 18.2.2016 η Τράπεζα συμμετείχε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής της εταιρίας, Alpha Group Investments Ltd, καταβάλλοντας ποσό € 57,82 εκατ.

γ. Την 18.2.2016 κατατέθηκε στη Βουλή το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών «Συστήματα Εγγύησης Καταθέσεων, Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων και άλλες διατάξεις». Με το νομοσχέδιο αυτό ενσωματώνεται στη νομοθεσία μας η Οδηγία 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 περί των συστημάτων εγγύησης καταθέσεων (ΣΕΚ) και αντικαθίστανται και καταργούνται οι αντίστοιχες διατάξεις του Ν.3746/2009 για το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ). Με την Οδηγία 2014/49/ΕΕ θεσπίζονται κοινοί κανόνες για όλα τα ΣΕΚ, που αποσκοπούν στην παροχή ομοιόμορφου επιπέδου προστασίας στους καταθέτες σε όλη την ΕΕ, και στην εξασφάλιση ίδιου επιπέδου σταθερότητας όσον αφορά τα ΣΕΚ.

δ. Την 1.3.2016 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση των εργασιών του Καταστήματος Βουλγαρίας της Alpha Bank στη Eurobank Bulgaria AD, θυγατρική εταιρία της Eurobank Ergasias Α.Ε.

Αθήναι, 3 Μαρτίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ CHIEF FINANCIAL OFFICER	Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ **Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242**	**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ** **Α.Δ.Τ. Ι 166670**	**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ε. ΨΑΛΤΗΣ** **Α.Δ.Τ. ΑΙ 666591**	**ΜΑΡΙΑΝΝΑ Δ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ** **Α.Δ.Τ. Χ 694507**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ALPHA BANK A.E. ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ

Χρήσεως από 1η Ιανουαρίου 2015 έως 31η Δεκεμβρίου 2015

(Δημοσιευόμενα βάσει του Κ.Ν. 2190/20, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης - Δ.Π.Χ.Π.)

(Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες Ευρώ)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, αποσκοπούν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Alpha Bank A.E. και του Ομίλου της. Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιουδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Τράπεζα, να ανατρέξει στη διεύθυνση διαδικτύου της Τραπέζης www.alpha.gr, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις, καθώς και η έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή λογιστή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ALPHA BANK

Έδρα:	Σταδίου 40 - 102 52, ΑΘΗΝΑΙ
Αριθμός Γ.Ε.ΜΗ.:	223701000
(πρώην ΑΡ.Μ.Α.Ε.:	6066/06/Β/86/05)
Αρμόδια εποπτική αρχή:	Τράπεζα της Ελλάδος, Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού
Ημερομηνία εγκρίσεως από το Διοικητικό Συμβούλιο των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα στοιχεία και πληροφορίες):	3 Μαρτίου 2016
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές:	Νικόλαος Ε. Βουνισέας (Α.Μ. ΣΟΕΛ 18701) Ιωάννης Α. Αχείλας (Α.Μ. ΣΟΕΛ 12831)
Ελεγκτική Εταιρία:	KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε. (Α.Μ. ΣΟΕΛ 114)
Τύπος εκθέσεως ελέγχου ελεγκτών:	Με σύμφωνη γνώμη - θέμα έμφασης
Διεύθυνση διαδικτύου εταιρίας:	www.alpha.gr

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
(Μη Εκτελεστικό Μέλος)
Βασίλειος Θ. Ράπανος

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
(Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο Μέλος)
Μηνάς Γ. Τάνες

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
(Εκτελεστικό Μέλος)
Δημήτριος Π. Μαντζούνης

ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ
(Εκτελεστικά Μέλη)
Σπύρος Ν. Φιλάρετος (COO)
Αρτέμης Χ. Θεοδωρίδης
Γεώργιος Κ. Αρώνης

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΜΕΛΗ
Ευθύμιος Ο. Βιδάλης
Ιωάννα Ε. Παπαδοπούλου

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΜΕΛΗ
Παύλος Α. Αποστολίδης
Ευάγγελος Ι. Καλούσης
Ιωάννης Κ. Λύρας
Ibrahim S. Dabdoub
Shahzad A. Shahbaz

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3723/2008)
Μαρίκα Σ. Ιωάννου-Φραγκάκη
(σε αντικατάσταση του Σαράντη-Ευάγγελου Γ. Λώλου από την 17.3.2015)

ΜΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ
(κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3864/2010)
Παναγιώτα Σ. Ιπλιξιάν

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

	Ενοποιημένα Στοιχεία		Στοιχεία Τραπέζης	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.730.327	2.019.017	698.730	1.265.442
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.976.273	2.771.739	3.406.859	4.714.551
Αξιόγραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου	2.779	4.189	1.888	1.729
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	793.015	1.148.476	794.471	1.153.944
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	46.186.116	49.556.985	41.558.014	43.475.910
Αξιόγραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου				
- Διαθέσιμα προς πώληση	5.794.484	5.688.286	4.890.891	4.638.825
- Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη	79.709	310.818	2.823	93.817
- Δανειακού χαρτοφυλακίου	4.289.482	4.299.101	4.289.482	4.299.101
Επενδύσεις σε εταιρίες θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες			2.087.386	2.072.689
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	45.771	46.383		
Επενδύσεις σε ακίνητα	623.662	567.212	28.813	31.939
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	860.901	1.083.348	691.847	729.585
Υπεραξία και λοιπά άυλα πάγια	342.251	331.424	299.821	261.351
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	4.398.176	3.689.446	4.372.486	3.604.079
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	1.510.225	1.365.066	1.421.770	1.289.764
	68.633.171	72.881.490	64.545.281	67.632.726
Στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	663.063	53.971	447.601	1.831
Σύνολο Ενεργητικού	**69.296.234**	**72.935.461**	**64.992.882**	**67.634.557**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	25.115.363	17.300.114	25.170.637	17.558.462
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.550.529	1.948.541	1.556.555	1.946.401
Υποχρεώσεις προς πελάτες			27.733.679	37.817.447
(συμπεριλαμβανομένων ομολογιών εκδόσεώς μας)	31.434.266	42.900.633		
Ομολογίες εκδόσεώς μας διατεθείσες σε θεσμικούς επενδυτές και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	400.729	1.523.521	406.231	2.021.165
Υποχρεώσεις για τρέχοντα φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	38.192	61.794	21.108	47.819
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	20.852	25.502		
Υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών στους εργαζόμενους	108.550	105.353	105.816	94.683
Λοιπές υποχρεώσεις	910.622	1.091.747	831.557	993.887
Προβλέψεις	296.014	212.712	410.446	333.520
	59.875.117	65.169.917	56.236.029	60.813.384
Υποχρεώσεις που συνδέονται με στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	366.781	58.994	338.820	
Σύνολο Υποχρεώσεων (α)	**60.241.898**	**65.228.911**	**56.574.849**	**60.813.384**
ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ				
Μετοχικό Κεφάλαιο	461.064	3.830.718	461.064	3.830.718
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	10.790.870	4.858.216	10.790.870	4.858.216
Αποθεματικά	301.223	105.712	153.631	53.351
Ποσά που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση και αφορούν στοιχεία Ενεργητικού προς πώληση	8.834	(25)		
Αποτελέσματα εις νέον	(2.546.885)	(1.142.801)	(2.987.532)	(1.921.112)
Καθαρή θέση Μετόχων της Τραπέζης	9.015.106	7.651.820	8.418.033	6.821.173
Δικαιώματα τρίτων	23.998	23.266		
Υβριδικά κεφάλαια	15.232	31.464		
Σύνολο Καθαρής Θέσεως (β)	**9.054.336**	**7.706.550**	**8.418.033**	**6.821.173**
Σύνολο Υποχρεώσεων και Καθαρής Θέσεως (α) + (β)	**69.296.234**	**72.935.461**	**64.992.882**	**67.634.557**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	Ενοποιημένα Στοιχεία Από 1 Ιανουαρίου έως		Στοιχεία Τραπέζης Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες	(1.320.644)	(1.317.796)	(1.695.169)	(1.688.344)
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες	13.365	(4.052)	15.340	(1.412)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**(1.307.279)**	**(1.321.848)**	**(1.679.829)**	**(1.689.756)**
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες	(44.970)	516.019	(142.253)	1.117.998
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες	9.949	(125)	(460)	897
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(35.021)**	**515.894**	**(142.713)**	**1.118.895**
Καθαρές ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες	1.479.523	1.021.950	1.362.631	1.043.043
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**1.479.523**	**1.021.950**	**1.362.631**	**1.043.043**
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της χρήσεως (α) + (β) + (γ)	**137.223**	**215.996**	**(459.911)**	**472.182**
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(3.334)	5.081	2.130	1.848
Σύνολο εισροών/(εκροών) χρήσεως	**133.889**	**221.077**	**(457.781)**	**474.030**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ενάρξεως χρήσεως	**1.194.244**	**973.167**	**1.223.029**	**748.999**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξεως χρήσεως	**1.328.133**	**1.194.244**	**765.248**	**1.223.029**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΕΩΣ

	Ενοποιημένα Στοιχεία Από 1 Ιανουαρίου έως		Στοιχεία Τραπέζης Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Καθαρή θέση ενάρξεως χρήσεως (1.1.2015 και 1.1.2014 αντίστοιχα)	**7.706.550**	**8.367.735**	**6.821.173**	**7.147.306**
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως, μετά το φόρο εισοδήματος	(1.166.544)	(884.895)	(928.895)	(550.369)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου δια ιδιωτικής τοποθετήσεως με μετρητά	1.552.169	1.200.000	1.552.169	1.200.000
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση χρηματικών απαιτήσεων	1.010.831		1.010.831	
Εξαγορά προνομιούχων μετοχών		(940.000)		(940.000)
Έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου, μετά το φόρο εισοδήματος	(43.506)	(35.764)	(43.506)	(35.764)
Μεταβολή ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρίες		(333)		
Επίδραση λόγω αλλαγής του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στα έξοδα αυξήσεως μετοχικού κεφαλαίου	6.261		6.261	
(Αγορές), (Ανακλήσεις)/Πωλήσεις υβριδικών τίτλων, μετά από φόρους	(11.425)	(236)		
Λοιπά		43		
Καθαρή θέση λήξεως χρήσεως (31.12.2015 και 31.12.2014 αντίστοιχα)	**9.054.336**	**7.706.550**	**8.418.033**	**6.821.173**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

	Ενοποιημένα Στοιχεία Από 1 Ιανουαρίου έως		Στοιχεία Τραπέζης Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	3.014.436	3.247.017	2.647.094	2.756.481
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(1.082.721)	(1.327.591)	(1.037.928)	(1.231.606)
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.931.715	1.919.426	1.609.166	1.524.875
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	383.410	391.322	315.702	318.217
Προμήθειες έξοδα	(68.684)	(57.108)	(59.348)	(46.434)
Καθαρό έσοδο από αμοιβές και προμήθειες	314.726	334.214	256.354	271.783
Έσοδα από μερίσματα	3.308	1.552	35.465	52.023
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	(45.047)	40.361	(91.280)	15.504
Λοιπά έσοδα	63.202	64.442	16.868	17.725
	21.463	106.355	(38.947)	85.252
Σύνολο εσόδων	**2.267.904**	**2.359.995**	**1.826.573**	**1.881.910**
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(533.114)	(649.621)	(401.781)	(518.226)
Κόστος/Πρόβλεψη αποζημίωσεως προγράμματος εθελουσίας εξόδου	(64.300)	(200.800)	(64.300)	(200.800)
Γενικά διοικητικά έξοδα	(560.219)	(540.029)	(443.556)	(424.558)
Αποσβέσεις	(105.001)	(94.341)	(71.336)	(59.554)
Λοιπά έξοδα	(42.069)	(69.055)	(7.057)	(16.757)
Σύνολο εξόδων	**(1.304.703)**	**(1.553.846)**	**(988.030)**	**(1.219.895)**
Ζημίες απομειώσεως και προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου	(3.019.806)	(1.847.037)	(2.699.237)	(1.386.598)
Αρνητική υπεραξία εξαγορών		40.287	48.237	
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	(9.821)	(10.759)		
	(3.029.627)	(1.817.509)	(2.651.000)	(1.386.598)
Κέρδη/(ζημίες) πριν το φόρο εισοδήματος	**(2.066.426)**	**(1.011.360)**	**(1.812.457)**	**(724.583)**
Φόρος εισοδήματος	806.758	696.439	823.105	677.122
Καθαρά κέρδη/(ζημίες), μετά το φόρο εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	**(1.259.668)**	**(314.921)**	**(989.352)**	**(47.461)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες), μετά το φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	(111.786)	(14.787)	(42.924)	(11.068)
Καθαρά κέρδη/(ζημίες), μετά το φόρο εισοδήματος (α)	**(1.371.454)**	**(329.708)**	**(1.032.276)**	**(58.529)**
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) που αναλογούν σε:				
Μετόχους της Τραπέζης				
-από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(1.259.928)	(315.022)	(989.352)	(47.461)
-από διακοπείσες δραστηριότητες	(111.786)	(14.787)	(42.924)	(11.068)
	(1.371.714)	**(329.809)**	**(1.032.276)**	**(58.529)**
Τρίτους				
-από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	260	101		
Λοιπά αποτελέσματα, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση:				
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων				
Μεταβολή του αποθεματικού των διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων	217.034	(481.006)	67.378	(400.381)
Μεταβολή του αποθεματικού αντισταθμίσεως ταμειακών ροών	52.313	(224.342)	52.408	(227.861)
Συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής οικονομικών καταστάσεων και αντισταθμίσεως θυγατρικών εξωτερικού	1.072	(2.875)		
Μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	(547)	(1.318)		
Φόρος εισοδήματος	(68.051)	182.822	(19.506)	164.034
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες, μετά το φόρο εισοδήματος	**201.821**	**(526.719)**	**100.280**	**(464.208)**
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από διακοπείσες δραστηριότητες, μετά το φόρο εισοδήματος	47	(34)		
	201.868	**(526.753)**	**100.280**	**(464.208)**
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες				
Μεταβολή αναλογιστικών κερδών/(ζημιών) υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών	941	(38.364)	1.025	(37.341)
Φόρος εισοδήματος	2.101	9.930	2.076	9.709
	3.042	**(28.434)**	**3.101**	**(27.632)**
Σύνολο αποτελεσμάτων, μετά το φόρο εισοδήματος, που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση (β)	**204.910**	**(555.187)**	**103.381**	**(491.840)**
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως μετά το φόρο εισοδήματος (α) + (β)	**(1.166.544)**	**(884.895)**	**(928.895)**	**(550.369)**
Συνολικό αποτέλεσμα χρήσεως μετά το φόρο εισοδήματος που αναλογεί σε:				
Μετόχους της Τραπέζης				
-από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(1.055.033)	(870.141)	(885.971)	(539.301)
-από διακοπείσες δραστηριότητες	(111.786)	(14.787)	(42.924)	(11.068)
	(1.166.819)	**(884.928)**	**(928.895)**	**(550.369)**
Τρίτους				
-από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	275	33		
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή:				
Βασικά και προσαρμοσμένα (€ ανά μετοχή)	(3,5602)	(1,3370)	(2,6792)	(0,2373)
Βασικά και προσαρμοσμένα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	(3,2701)	(1,2770)	(2,5678)	(0,1924)
Βασικά και προσαρμοσμένα από διακοπείσες δραστηριότητες (€ ανά μετοχή)	(0,2901)	(0,0599)	(0,1114)	(0,0449)

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Οι εταιρίες που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές κατά την 31.12.2015, καθώς και η μέθοδος ενσωματώσεως που εφαρμόσθηκε, παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 38 επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2015. Στην ίδια σημείωση αναφέρονται και οι εταιρίες που δεν περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

2. Κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 31.12.2015 επήλθαν οι κατωτέρω μεταβολές στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις:

α. στις εταιρίες που ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους (ολικής) ενοποιήσεως:

- Νέες εταιρίες: Την 3.2.2015, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-SRE Ariadni Ltd απέκτησε το σύνολο των μετοχών της εταιρίας AGI–SRE Ariadni DOO με έδρα την Σερβία. Την 16.4.2015 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd ίδρυσε την εταιρία Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Κεφαλαίου Α.Ε. Την 30.4.2015, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-RRE Participations 1 Ltd απέκτησε το 99,996% των μετοχών της εταιρίας Asmita Gardens Srl, με έδρα τη Ρουμανία. Την 7.5.2015 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-RRE POSEIDON LTD εξαγόρασε το 2,97% μειοψηφούντος μετόχου της Romfelt Real Estate S.A. και ως εκ τούτου ο Όμιλος κατέχει το 98,86%. Την 23.9.2015 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd, ίδρυσε την εταιρία Alpha Bank Υπηρεσίες Ενημερώσεως Οφειλετών Α.Ε. Την 8.10.2015 οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου AGI RRE Artemis Ltd και Alpha Group Investments Ltd απέκτησαν το 100% των μετοχών της εταιρίας Ashtrom Residents Srl. Την 30.10.2015 η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-BRE Participations 5 Ltd ίδρυσε την εταιρία AGI-BRE Participations 5 EOOD με έδρα τη Βουλγαρία. Την 10.11.2015 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd ίδρυσε την εταιρία Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Νέας Ερυθραίας Α.Ε. Την 8.12.2015, οι θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου, AGI-RRE Arsinoe Ltd και AGI-RRE Cleopatra Ltd απέκτησαν το 100% των μετοχών της εταιρίας Cubic Center Development S.A. με έδρα τη Ρουμανία. Την 24.12.2015, η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Alpha Group Investments Ltd απέκτησε το 100% των μετοχών της εταιρίας Ανάπλαση Πλαγιάς Α.Ε.
- Εκκαθαρίσεις/Πωλήσεις: Την 16.1.2015 ολοκληρώθηκε η πώληση του συνόλου των μετοχών της θυγατρικής της ασφαλιστικής εταιρίας στην Κύπρο Alpha Insurance Ltd. Την 29.7.2015 η θυγατρική εταιρία της Τραπέζης, Εμπορική Ανάπτυξης και Διαχείρισης Ακινήτων Ανώνυμη Συμμετοχική και Κτηματική Εταιρία προέβη σε πώληση του συνόλου των μετοχών που κατέχει στην εταιρία «Μαρίνα Ζέας Ανώνυμη Εταιρία Μίσθωσης και Εκμετάλλευσης Τουριστικού Λιμένα Ζέας». Την 30.9.2015 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκκαθαρίσεως της θυγατρικής εταιρίας της Τραπέζης, Εμπορική Media Διαφημιστική ΕΠΕ.
- Μεταβολές/Μετονομασίες: Την 6.2.2015, η θυγατρική εταιρία του Ομίλου, AGI-Cypre Arsinoe Ltd μετονομάστηκε σε AGI-RRE Arsinoe Ltd. Την 27.3.2015 ολοκληρώθηκε η συγχώνευση της Alpha Bank Cyprus Ltd και της Emporiki Bank Cyprus Ltd με απορρόφηση της δευτέρας από την πρώτη.

β. Στις εταιρίες που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης:

- Εκκαθαρίσεις/Πωλήσεις: Την 23.1.2015 η Τράπεζα προέβη σε πώληση του συνόλου των μετοχών της κοινοπραξίας Ανώνυμος Εταιρία Διαχειρίσεως και Λειτουργίας Δικτύων Ηλεκτρονικών Συναλλαγών Cardlink.

3. Την 2.6.2015, δυνάμει της υπ' αριθμό 59073/2.6.2015 αποφάσεως της Διευθύνσεως Εταιρειών και Γενικού Εμπορικού Μητρώου του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, η οποία καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο με Κωδικό Αριθμό Καταχώρησης 367376/2.6.2015, εγκρίθηκε η συγχώνευση της Τράπεζας και της από 30.9.2014 θυγατρικής εταιρίας Diners Club Ελλάς Α.Ε.Π.Π. δι' απορροφήσεως της δεύτερης από την πρώτη.

4. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Τραπέζης και των εταιριών του Ομίλου, αναφέρονται στις σημειώσεις 37β και 36β επί των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2015 του Ομίλου και της Τραπέζης αντίστοιχα.

5. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων, που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου και της Τραπέζης. Ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν σχηματίσει πρόβλεψη έναντι αυτών ύψους Ευρώ 29 εκατ. και Ευρώ 26,8 εκατ. αντίστοιχα. Επιπλέον, ο Όμιλος και η Τράπεζα έχουν σχηματίσει πρόβλεψη αποζημιώσεως προγράμματος εθελούσιας εξόδου (σημειώσεις 7 και 31 επί των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2015 του Ομίλου και Τραπέζης) ύψους Ευρώ 64,3 εκατ., ενώ οι λοιπές προβλέψεις ανέρχονται σε Ευρώ 202,7 εκατ. και Ευρώ 319,3 εκατ. αντίστοιχα.

6. Η Τράπεζα και οι λοιπές εταιρίες του Ομίλου δεν κατείχαν ίδιες μετοχές κατά την 31.12.2015.

7. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο, κατά την 31.12.2015, ήταν 14.779 άτομα (31.12.2014: άτομα 15.193) και στην Τράπεζα 9.729 άτομα (31.12.2014: άτομα 9.648) εκ των οποίων ο αντίστοιχος αριθμός για τις εταιρίες/καταστήματα που χαρακτηρίστηκαν ως διακοπείσες δραστηριότητες κατά την 31.12.2015 ανήλθε στον Όμιλο σε 932 άτομα και στην Τράπεζα σε 694 άτομα.

8. Από τις συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη, για το χρονικό διάστημα από 1.1.2015 έως 31.12.2015, προέκυψαν τα εξής αποτελέσματα:

Με μέλη της Διοικήσεως και Διευθυντικά Στελέχη: α) Ομίλου: έσοδα Ευρώ 389 χιλ., έξοδα Ευρώ 3.635 χιλ., β) Τραπέζης: έσοδα Ευρώ 350 χιλ., έξοδα Ευρώ 3.627 χιλ.

Με λοιπά συνδεδεμένα μέρη: α) Ομίλου: έσοδα Ευρώ 6.367 χιλ., έξοδα Ευρώ 3.017 χιλ., β) Τραπέζης: έσοδα Ευρώ 136.402 χιλ., έξοδα Ευρώ 99.264 χιλ.

Τα υπόλοιπα, κατά την 31.12.2015, των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από τις εν λόγω συναλλαγές έχουν ως εξής:

Με μέλη της Διοικήσεως και Διευθυντικά Στελέχη: α) Ομίλου: απαιτήσεις Ευρώ 11.460 χιλ., υποχρεώσεις Ευρώ 26.653 χιλ., εγγυητικές επιστολές Ευρώ 11.689 χιλ., β) Τραπέζης: απαιτήσεις Ευρώ 11.460 χιλ., υποχρεώσεις Ευρώ 13.871 χιλ., εγγυητικές επιστολές Ευρώ 11.689 χιλ.

Με λοιπά συνδεδεμένα μέρη: α) Ομίλου: απαιτήσεις Ευρώ 162.417 χιλ., υποχρεώσεις Ευρώ 26.084 χιλ., β) Τραπέζης: απαιτήσεις Ευρώ 5.611.606 χιλ., υποχρεώσεις Ευρώ 1.513.572 χιλ., εγγυητικές επιστολές και λοιπές εγγυήσεις Ευρώ 773.629 χιλ.

9. Τα ποσά και η φύση των αποτελεσμάτων που καταχωρήθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση αναφέρονται αναλυτικά στα «Στοιχεία καταστάσεως συνολικού αποτελέσματος», που παρατίθενται ανωτέρω.

10. Δεδομένου ότι στη χρήση 2014 δεν υφίστανται διανεμητέα κέρδη, σε εφαρμογή του άρθρου 44α Κ.Ν.2190/1920, η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τραπέζης την 26.6.2015 αποφάσισε:

- τη μη διανομή μερίσματος στους κοινούς μετόχους της Τραπέζης
- τη μη καταβολή προς το Ελληνικό Δημόσιο της κατ' άρθρο 1 παρ.3 Ν.3723/2008, ως ισχύει, οριζόμενης αποδόσεως για τη χρήση 2014 εκ των προνομιούχων μετοχών εκδόσεως της Τραπέζης, που είχε στην κυριότητά του έως την 17.4.2014.

Επειδή τα ανωτέρω ισχύουν και για τη χρήση 2015 το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων θα προτείνει τη μη διανομή μερίσματος προς τους κατόχους των κοινών μετοχών της Τραπέζης.

11. Τα στοιχεία των συγκριτικών περιόδων των Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου και της Τραπέζης έχουν αναμορφωθεί όπως αναλυτικά παρατίθεται στις σημειώσεις 50 και 47 επί των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2015 του Ομίλου και της Τραπέζης αντίστοιχα.

12. Τα αποτελέσματα από διακοπείσες δραστηριότητες παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 48 και 44 επί των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2015 του Ομίλου και της Τραπέζης αντίστοιχα.

13. Την 24.11.2015 πραγματοποιήθηκε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά το ποσό των €1.010.830.828,00 δια κεφαλαιοποιήσεως χρηματικών απαιτήσεων στο πλαίσιο της προαιρετικής ανταλλαγής τίτλων που συμμετείχαν στην Άσκηση Διαχειρίσεως Παθητικού και κατά το ποσό των €1.552.169.172,00 δια ιδιωτικής τοποθετήσεως με μετρητά.

14. Το θέμα έμφασης αφορά στην ύπαρξη αβεβαιότητας, η οποία θα μπορούσε να επηρεάσει την εφαρμογή της αρχής της συνέχειας της επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπως αναφέρεται στις σημειώσεις 1.29.1 και 1.31.1 επί των Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου και της Τραπέζης αντίστοιχα.

15. Οι λογιστικές αρχές, που ακολούθησαν ο Όμιλος και η Τράπεζα για τη σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2015, είναι αυτές που προβλέπουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π) και παρατίθεται αναλυτικά στη σημείωση 1 των Οικονομικών Καταστάσεων της 31.12.2015 του Ομίλου και της Τραπέζης.

Αθήναι, 3 Μαρτίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ CHIEF FINANCIAL OFFICER	Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ Α.Δ.Τ. Ι 166670	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ε. ΨΑΛΤΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΙ 666591	ΜΑΡΙΑΝΝΑ Δ.ΑΝΤΩΝΙΟΥ Α.Δ.Τ. Χ 694507

Έκθεση Διάθεσης Αντληθέντων Κεφαλαίων Αυξήσεως του Μετοχικού Κεφαλαίου δια Καταβολής Μετρητών, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων και την έκδοση/διάθεση αυτών δια Ιδιωτικής Τοποθετήσεως, προς Ειδικούς Επενδυτές και κεφαλαιοποιήσεως Χρηματικών Απαιτήσεων στο Πλαίσιο της Προαιρετικής Ανταλλαγής Υφιστάμενων Τίτλων από Κατόχους τους που συμμετείχαν στην Άσκηση Διαχειρίσεως Παθητικού

Σύμφωνα με την απόφαση της από 14.11.2015 Έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων της Τραπέζης, η οποία εξειδικεύτηκε με την 19.11.2015 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τραπέζης

Γνωστοποιείται, σύμφωνα με το άρθρο 4.1.2 του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών (Χ.Α.), τις αποφάσεις 25/17.7.2008 του Διοικητικού Συμβουλίου του Χ.Α. και 7/448/11.10.2007 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ότι συμφώνως προς τα εν θέματι διαλαμβανόμενα, αντλήθηκαν υπό της Τραπέζης κεφάλαια συνολικού ποσού Ευρώ 2.563.000.000. Συγκεκριμένα το μετοχικό κεφάλαιο της Τραπέζης αυξήθηκε, δια καταβολής μετρητών, κατά το ποσό των Ευρώ 232.825.375,80 και δια κεφαλαιοποιήσεως χρηματικών απαιτήσεων κατά το ποσό Ευρώ 151.624.624,2 με την έκδοση και διανομή 1.281.500.000 νέων κοινών, ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου, άϋλων μετοχών, ονομαστικής αξίας και τιμής διαθέσεως εκάστης ίσης προς Ευρώ 0,30 εκάστης και Ευρώ 2,00, αντιστοίχως. Η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας και της τιμής διαθέσεως των νέων μετοχών, ποσού Ευρώ 2.178.550.000, πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Τα έξοδα της αντλήσεως κεφαλαίων ανήλθαν σε Ευρώ 61.276.035,60 προ φόρου εισοδήματος και καλύφθηκαν εξ΄ ολοκλήρου από τα αντληθέντα κεφάλαια.

Η πιστοποίηση καταβολής της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου διενεργήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπέζης στην συνεδρίασή του της 24.11.2015. Την 27.11.2015 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου Αθηνών η εισαγωγή των νέων μετοχών προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία Μεγάλης Κεφαλαιοποιήσεως της Αγοράς Αξιών του Χ.Α. Η έναρξη διαπραγμάτευσης των νέων μετοχών έλαβε χώρα την 2.12.2015.

Σκοπός της αντλήσεως κεφαλαίων ήταν η κεφαλαιακή ενίσχυση της Τραπέζης προκειμένου να καλύψει το αποτέλεσμα της συνολικής αξιολόγησης από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό υπό το Δυσμενές σενάριο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Περιγραφή χρήσης αντληθέντων κεφαλαίων	Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων	Διατεθέντα κεφάλαια έως 31.12.2015	Υπόλοιπο κεφαλαίων κατά την 31.12.2015 προς διάθεση
Κεφαλαιακή ενίσχυση της Τραπέζης προκειμένου να καλύψει το αποτέλεσμα της συνολικής αξιολόγησης από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό υπό το Δυσμενές σενάριο	2.563.000.000,00	2.563.000.000,00	
Έξοδα έκδοσης νέων μετοχών	(61.276.035,60)	(61.276.035,60)	
Σύνολο	**2.501.723.964,40**	**2.501.723.964,40**	**-**

Αθήναι, 3 Μαρτίου 2016

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ CHIEF FINANCIAL OFFICER	Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Θ. ΡΑΠΑΝΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΙ 666242	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ Α.Δ.Τ. Ι 166670	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ε. ΨΑΛΤΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΙ 666591	ΜΑΡΙΑΝΝΑ Δ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Α.Δ.Τ. Χ 694507

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάς
ΑΡΜΑΕ 29527/01ΑΤ/Β/93/162/96

Telephone Τηλ: +30 210 60 62 100
Fax Φαξ: +30 210 60 62 111
Internet www.kpmg.com/gr
e-mail info@kpmg.gr

Έκθεση ευρημάτων προσυμφωνημένων διαδικασιών

Προς το Διοικητικό Συμβούλιο
της ALPHA BANK A.E.

Σύμφωνα με την εντολή που λάβαμε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ALPHA BANK A.E. (η Τράπεζα) διενεργήσαμε τις διαδικασίες όπως απαριθμούνται κατωτέρω αναφορικά με τον «Πίνακα διάθεσης αντληθέντων κεφαλαίων από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου» (ο Πίνακας). Διενεργήσαμε την εργασία αυτή σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Συναφών Υπηρεσιών 4400 «Αναθέσεις για την Εκτέλεση Προσυμφωνημένων Διαδικασιών Αναφορικά με Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση». Ευθύνη μας είναι να διενεργήσουμε τις κατωτέρω προσυμφωνημένες διαδικασίες και να σας γνωστοποιήσουμε τα ευρήματά μας.

Διαδικασίες που διενεργήθηκαν

Συγκεκριμένα οι διαδικασίες που διενεργήσαμε συνοψίζονται ως εξής:

1) Συγκρίναμε τα ποσά που αναφέρονται ως διατεθέντα κεφάλαια στον επισυναπτόμενο «Πίνακα διάθεσης αντληθέντων κεφαλαίων από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου», με τα αντίστοιχα ποσά που έχουν αναγνωριστεί στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, κατά τη χρονική περίοδο που αυτά αναφέρονται.

2) Συγκρίναμε τα στοιχεία του Πίνακα και τη συνέπεια του περιεχομένου του με τα αναφερόμενα στο Ενημερωτικό Δελτίο που εκδόθηκε από την Τράπεζα για το σκοπό αυτό με ημερομηνία 26 Νοεμβρίου 2015, καθώς και τις σχετικές αποφάσεις και ανακοινώσεις των αρμοδίων οργάνων της Τράπεζας.

Ευρήματα

Από τη διενέργεια των προαναφερόμενων διαδικασιών διαπιστώσαμε τα εξής:

α) Αναφορικά με την προσυμφωνημένη διαδικασία (1) τα ανά κατηγορία χρήσης ποσά που εμφανίζονται ως διατεθέντα κεφάλαια στον επισυναπτόμενο «Πίνακα διάθεσης αντληθέντων κεφαλαίων από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου», προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, στη χρονική περίοδο που αυτά αναφέρονται.

β) Αναφορικά με την προσυμφωνημένη διαδικασία (2) τα στοιχεία της στήλης «Περιγραφή χρήσης αντληθέντων κεφαλαίων» είναι αυτά που αναφέρονται στο ενημερωτικό δελτίο της ALPHA BANK A.E. με ημερομηνία 26 Νοεμβρίου 2015.

Δεδομένου ότι η διενέργεια των προαναφερόμενων διαδικασιών δεν αποτελεί έλεγχο ή επισκόπηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου ή τα Διεθνή Πρότυπα Ανάθεσης Εργασιών Επισκόπησης δεν εκφράζουμε οποιαδήποτε άλλη διαβεβαίωση πέραν των όσων αναφέρουμε ανωτέρω.

Αν είχαμε διενεργήσει επιπρόσθετες διαδικασίες ή αν είχαμε διενεργήσει έλεγχο ή επισκόπηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου ή τα Διεθνή Πρότυπα Ανάθεσης Εργασιών Επισκόπησης, ενδεχομένως να είχαν υποπέσει στην αντίληψή μας άλλα θέματα, τα οποία θα σας γνωστοποιούσαμε.

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ, Ελληνική Ανώνυμη Εταιρεία και μέλος του δικτύου ανεξάρτητων εταιρειών-μελών της KPMG συνδεδεμένων με την KPMG International Cooperative ("KPMG International"), ενός Ελβετικού νομικού προσώπου.

Η έκθεσή μας αυτή παρέχεται αποκλειστικά προς το Διοικητικό Συμβούλιο της ALPHA BANK A.E. στα πλαίσια της τήρησης των υποχρεώσεών της προς τις αρμόδιες Εποπτικές Αρχές, και δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίησή της για άλλους σκοπούς.

Η παρούσα έκθεση περιορίζεται μόνο στα στοιχεία που αναφέρονται παραπάνω και δεν εκτείνεται στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας στο σύνολό της.

Αθήνα, 4 Μαρτίου 2016

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.
ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Νικόλαος Βουνισέας, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 18701

Πληροφορίες Αρθρου 10 Ν.3401/2005

Οι εταιρικές ανακοινώσεις του έτους 2015 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τραπέζης
http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=14135

Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3864/2010	23.12.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	21.12.2015
Οριστικά αποτελέσματα ασκήσεως Παραστατικών Τίτλων Δικαιωμάτων Κτήσεως Μετοχών (Warrants)	11.12.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3864/2010	08.12.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3864/2010	07.12.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3864/2010	07.12.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3864/2010	07.12.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	07.12.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	07.12.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3556/2007	03.12.2015
Αναπροσαρμογή των όρων και προϋποθέσεων ασκήσεως των Παραστατικών Τίτλων Δικαιωμάτων Κτήσεως Μετοχών (Warrants)	03.12.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3864/2010	02.12.2015
Διαδικασία ασκήσεως των παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως μετοχών (warrants) και διακανονισμού των εντολών συμμετοχής	30.11.2015
Έγκριση του σχεδίου αναδιαρθρώσεως της Alpha Bank	27.11.2015
Εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των Νέων Μετοχών που προέκυψαν από την ολοκληρωθείσα Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	27.11.2015
Διάθεση Ενημερωτικού Δελτίου [26.11.2015]	26.11.2015
Εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση λόγω Reverse Split	25.11.2015
Η Alpha Bank Ανακοινώνει την Ολοκλήρωση της Αυξήσεως Μετοχικού Κεφαλαίου ύψους Ευρώ 2,563 δισ.	25.11.2015
Ανακοίνωση της τιμής διαθέσεως των μετοχών και των αποτελεσμάτων των συνελεύσεων των κατόχων	23.11.2015
Σχέδιο Κεφαλαιακής Ενισχύσεως της Alpha Bank – Κατανομή των Νέων Μετοχών	23.11.2015
Ολοκλήρωση της Διαδικασίας Βιβλίου Προσφορών και Καθορισμός της Τιμής Διαθέσεως των Νέων Μετοχών	19.11.2015
Ανακοίνωση	17.11.2015
Αποφάσεις της Έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων της Alpha Bank της 14.11.2015 (άρθρο 32 παρ. 1 κ.ν.2190/1920, παρ. 4.1.3.3. Κανονισμός Χρηματιστηρίου Αθηνών)	14.11.2015
Ανακοίνωση Αποτελεσμάτων Προτάσεων Ανταλλαγής	13.11.2015
Ανακοίνωση	11.11.2015
Ανακοίνωση	11.11.2015
Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου 2015	11.11.2015
Ειδοποίηση	09.11.2015
Ανακοίνωση	09.11.2015
Ανακοίνωση	06.11.2015
Ανακοίνωση	06.11.2015
Πρόσκληση Έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως	03.11.2015

Αποτελέσματα Εννεαμήνου 2015 μετά από Φόρους Ευρώ -838,4 εκατ.	31.10.2015
Η Alpha Bank ανακοινώνει τα αποτελέσματα της Συνολικής Αξιολόγησης 2015 της ΕΚΤ Χαμηλές κεφαλαιακές ανάγκες ύψους Ευρώ 263 εκατ. υπό το βασικό σενάριο Υπό το δυσμενές σενάριο, οι κεφαλαιακές ανάγκες ανέρχονται σε Ευρώ 2,7 δισ	31.10.2015
Ανακοίνωση αποτελεσμάτων εννεαμήνου 2015 και α' εξαμήνου 2015, την 31 Οκτωβρίου 2015	30.10.2015
Ανακοίνωση προαιρετικής προτάσεως για την απόκτηση ομολόγων κύριας εξασφάλισης, τίτλων μειωμένης εξασφαλίσεως και υβριδικών τίτλων	28.10.2015
Ανακοίνωση	03.08.2015
Δελτίο Τύπου	17.07.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3864/2010	01.07.2015
Αποφάσεις της Τακτικής Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων της Alpha Bank της 26.6.2015 (άρθρο 32 παρ. 1 κ.ν. 2190/1920, παρ. 4.1.3.3. Κανονισμός Χρηματιστηρίου Αθηνών)	26.06.2015
Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Alpha Bank, της 26 Ιουνίου 2015	26.06.2015
Οριστικά αποτελέσματα ασκήσεως Παραστατικών Τίτλων Δικαιωμάτων Κτήσεως Μετοχών (Warrants)	15.06.2015
Διαδικασία ασκήσεως των παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων κτήσεως μετοχών (warrants) και διακανονισμού των εντολών συμμετοχής	29.05.2015
Αποτελέσματα Α' τριμήνου 2015 μετά από φόρους Ευρώ -115,8 εκατ.	28.05.2015
Πρόσκληση Τακτικής Γενικής Συνελεύσεως	28.05.2015
Νέα επιτόκια από την Alpha Bank	12.05.2015
Ανακοίνωση Αποτελεσμάτων α' τριμήνου 2015, την 28 Μαΐου 2015	07.05.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3864/2010	02.04.2015
Αποτελέσματα έτους 2014 μετά από φόρους Ευρώ -329,7 εκατ.	19.03.2015
Ανακοίνωση	19.03.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3864/2010	17.03.2015
Γνωστοποίηση σημαντικών αλλαγών στα δικαιώματα ψήφου σύμφωνα με τον Ν.3864/2010	13.03.2015
Ανακοίνωση Αποτελεσμάτων Έτους 2014, την 19 Μαρτίου 2015	05.03.2015
Ανακοίνωση	23.01.2015
Ανακοίνωση	16.01.2015

Διαθεσιμότητα Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση της 31.12.2015, στην οποία περιλαμβάνονται:

- Οι Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβερνήσεως
- Οι Εκθέσεις Ελέγχου των Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Τραπέζης και Ομίλου
- Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις Τραπέζης και Ομίλου
- Τα Στοιχεία και πληροφορίες της Τραπέζης και του Ομίλου της

είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο στη διεύθυνση http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=14560

Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, οι Εκθέσεις ελέγχου των Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών και οι Εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιριών που ενσωματώνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, αναρτώνται στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση: http://www.alpha.gr/page/default.asp?la=1&id=15789